MAANDBLAD

VAN HET

GENEALOGISCH-HERALDISCH GENOOTSCHAP

DE NEDERLANDSCHE LEEUW.

1927

45STE JAARGANG.

INHOUD.

1927.

Blz.

Bestuursberichten . . . . . 1, 33, 65, 97, 129, 161, 193, 225, 241, 281, 321, 351.
De Serière du Bisournet, door Generaal-Majoor W. E van Dam van Isselt . . . . . 2—10.
Het geslacht van Teylingen en het Huis tot Warmonde, door W. C. H. Machen . . . . . 10—14, 58.
Bijdrage tot de genealogie van de geslachten Martinius — Oosterbaan Martinius — Luderus, (sinds het einde der 18e eeuw Ludérus), door Mr. H. F. Wijnman . . 14-21, 51—55, 84-87.
De afkomst van het uitgestorven Friesche geslacht van Sixma, door C. S. Sixma baron van Heemstra . . . . . 33-39.
Teylingen-Brederode, door Dr. Henri Obreen . . . . . 39—41.
De Wolff van Westerrode, door P. M. van Walchren . . . . . 41-44.
Het zwaard en de gesp als wapenfiguren in Zeeland, door R. T. Muschart . . . . . 43-47, 89.
Familie-aanteekeningen van der Lisse, medegedeeld door D. G. van Epen . . . . 47-51.
Het Album-de Moor, door Prof. Dr. J. F. van Bemmelen . . . . . 65-74; 137-142.
Bijdrage tot de genealogie van het geslacht Lisman, door W. F. Hartman . . . . 73-78, 109-114.
De oudere generatiën van het geslacht Roodenburg, door W. A. van Rijn . . . . . 79-82.
Teylingen-Brederode. Nog enkele opmerkingen, door W. C. H. Machen . . . . . 82-84.
De afstamming van het geslacht van Stockum (van Akendam), door J. de Groot . . . . . 87-88.
Oude aanteekeningen omtrent de heeren en graven van den Bergh, medegedeeld door Mr. A. P. van Schilfgaarde . . . . . 98-102.
Deventer geslachten. Bijdrage tot de genealogie Dapper, door Mr. H. Kronenberg en Jhr. H. H. Röell . . . . . 102-108, 135-138.
Familie-aanteekeningen Selijns en aanverwante geslachten . . . . . 114-118.
Lijst van schouten en secretarissen van Voorschoten, medegedeeld door N. Vernède . . . 118-119.
Adoptie, door Mr. W. Lunsingh Tonckens . . . . . 130—131, 233-234.
Een missaal van het huis Moyland, medegedeeld door Mr. A. P. van Schilfgaarde . . . . . 132-134.
Twee golvende dwarsbalken in Zeeuwsche wapens, door R. T. Muschart . . . . . 143-145.
Fragment-genealogie Hoppenbrouwers, door P. M. van Walchren . . . . . 145-147.
Fransche geslachten te Enkhuizen, medegedeeld door M. C. Sigal Jr. . . . . 147-150.
Familie-aanteekeningen Rijckaert . . . . . 150-153, 181-183.
Douwe van Grovestins, door J. C. Kist, Gen. Maj. b. d. . . . . 153-154.
Algemeene Vergadering van het Genootschap op 28 Mei 1927 . . . . . 161-163.
Jaarverslag 1926 . . . . . 163-168.
Oude Adel, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 169-179.
Het gebedenboek van Aleydis van Alphen, medegedeeld door Mr. A. P. van Schilfgaarde . 179-180, 278.
Het wapen van het Delftsche geslacht Hodenpijl, door R. T. Muschart . . . . . 183-184.
De eerste generaties van het geslacht van Boecop, door W. Wijnaendts van Resandt' . . . 193-201.
Gelderscche geslachten. Bijdrage tot de genealogie van het riddermatige geslacht van Essen, door Jhr. H. H. Röell . . . . . 201-208.
Het Groningsche geslacht Koning, door W. M. C. Regt . . . . . 208—214.
Familie-aanteekeningen Loten en aanverwante geslachten . . . . . 214—220. 262-265.
De Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap, door W. J. J. C. Bijleveld 225—233.
Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland. Het geslacht van Borselen, door Dr. Henri Obreen . . . . . 242-249, 294--306, 321-336, 363-366.
De herkomst van het geslacht de Fremery, door W. Wijnaendts van Resandt . . . . . 249-253.
Het Edamsche Regeeringsgeslacht Boot, door Mr. D. F. Pont . . . . . 253—258, 309-315.
Het adellijk Stift van Zennewijnen, door F. J. Mijnlieff . . . . . 259-262, 315-317.
Familie-aanteekeningen van Bassenn, Roper en van Balveren . . . . . 265-272.
Een letterlap, door Nanne Ottema . . . . . 272-275.
Boekaankondiging. W. Wijnaendts van Resandt. Het geslacht van der Hoop, door Mr. Th. R. Valck Lucassen . . . . . 275-277.
Ds. Assuerus van de Poll (Pollio) en' zijn geslacht, door Jhr. H. van de Poll . . . . . 281—294.
De Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland . . . . . 306-309.
De Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap. Repliek van W. J. J. C. Bijleveld met dupliek van Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland en naschrift van Mr. Th. R. Valck Lucassen . . . . . 336-341.
De eerste Toussaint's hier te lande, door W. Wijnaendts van Resandt . . . . . 341-344.
Familie-aanteekeningen betreffende de geslachten Visscher, van Boedonck, de Bie, Banheyningh, van der Geer, enz., medegedeeld door D. G. van Epen . . . . . 344-346, 373—378.

Blz.
Twee oud-Nederlandsche heraldische benamingen: Spaender en Scavote, door R. T. Muschart 347-348.
De oudste generaties van het geslacht van der Koog te Dordrecht, door W. A. van Rijn 348—349, 380.
Het wapen van het Hoornsche geslacht Merens, door A. Merens ..... 355-363.
De afstamming van Barbara Elisabeth de la Fontaine (1716—1772), echtgenoote van Walraven Robert van Heeckeren, heer van Barlham en Brandsenburg (1704—1758), door N. van Oosterzee ..... 366-367.
Letterlap de Sighers ther Borgh, door Mr. A. L. Heerma van Voss ..... 367-371.
Het wapenbord van Willem Pietersz. Moerman, door M. C. Sigal Jr. ..... 371-373.
Boekaankondiging. Wm. C. H. Machen. Warmond voorheen en thans, deel I, door Mr. Th. R. Valck Lucassen ..... 378—379.

Kortemededeelingen: Portretten met wapens te Rijssel, 21; Het geslacht Ledeboer, 22; Nieuwe gemeentewapens, 23; Verscheidenheid in aantal van gelijksoortige voorwerpen in hetzelfde wapen, 23; Van der Kop, 23; De Joncheere, 23; Verwoesting van kerkelijke documenten en registers te St. Martin door den orkaan van 1792, 55; Van Egmond of d'Egmont, 56; De Fremery, 57; Adelsgunst, 58, 90, 120; Van Doorn, 88, 380; Een waarschuwend woord, 89; Een legpenning terecht gebracht, 119; Nieuwenhuys te New-York, 120; Geslacht Beyerman, 155; Stratenus, 156; Taets van Amerongen, 158; Adoptie, 184; De trouwregisters en de plaats van herkomst der ingeschrevenen, 186; Het wapen der familie Staring, 186, 277; Het oud-Nederlandsche woord zwager, 186; Oude Adel, 220; Moderne adoptie, 221; Ny lycht, 234; Het wapen Canters, 235; Koning David als wapenfiguur, 235, 379; Verzamelen van adresboeken, 236; Lakenkoopersfamilies, 278; De herkomst van het geslacht Fransen van de Putte, 317; Familie-aanteekeningen Loten en aanverwante geslachten, 318; Van Nispen, 318; Letterlap de Sighers ther Borgh, 319; Van Borselen, 379; De Neufville, 379; Queysen, 380.

Vragen en antwoorden: Abbinga 380; Alting 24; Archambault (d') 221, 236; Baerle (van) 24, 157; Barth (van) 279; Baud 24; Baving 24; Beuningen (van) 122; Bisschop (Steins) 28, 61, 62; Blikman 221; Boermans (von) 222; Boers 121; Bontebal 187, 222; Boone 349; Borch (van der) 380; Bordes (de) 349; Bosch (van den) 279; Bouwensch 26; Brender à Brandis 383; Brienen (van) 350; Bronckhorst (van) 58; Bruggen (van) 349; Bruyn (de) 223; Bruynemans 160; Bruynesteyn 90, 121, 122; Burgvliet 279; Buyn 90, 122; Dael ('van) 237; Daendels 223; Daniels 123; Dashorst (van) 24; Deketh 349; Dinter (van) 29; Dirks 25, 59; Ditmars 279; Doelen (Loten van) 350; Durven 279; Eede (van) 380; Eindhoven (van) 59; Elsen 158, 187; Elst (van der) 236; Endenburgh 187, 237; Fockert (de) 25; Fonteyne 381; Fries 25; Gaarlandt 223; Gennip (van) 158, 187; Gerlings 25, 90; Gerlsma 279, 319, 381; Gooyer (de) 59; Gratiaen 25; Gusman 279; Hacquebar 59; Hagen (van der) 25; Hasselaer 188; Hecking (van) 123, 158; Hemel (van den) 279; Hermes 25; Heuvel (ten) 26; Heuvel (van 'den) 26; Hinoyossa (de) 59; Hoeksema 381; Hoffman 350; Hogendoorn 24; Holst (van) 26; Homan 26, 60, 91; Hompesch 223; Hunnink 158, 188; Jacobson 188, 223, 350; Jong (van der Zoo de) 32; Camper 157; Camper (Petrus) 58, 90; Karseboom 381; Cate (ten) 158, 187; Keldunck 188; Kemp 280; Kervel (van) 350; Keth 349; Keulen ('van) 158; Clercq (le) 122; Cloppenburg 24; Cloux (du) 59, 90; Klugkist 351, 382; Colton 24; Koninckx 159; Kool 319; Koorders 26; Kretzer 224; Krull 351; Krytho 26; Kuiper 189; Kuipéri 189; Cuylenborch (van) 59; Kymmell 26, 60, 91; Laer (van) 189; Lamsweerde (van) 237; Laurman 26; Leenhoff (van) 237; Leeuw (de) 280, 319, 351; Lennep *(van)* 26; Lens 25; Leyden (van) 124, 159; Leyden Gael (van) 124; Lichtenvoort 26; Lingen (van der) 351; Luteyn 237; Luyken 60, 92; Maartens 224; Mannekens 157; Marckel (van) 351; Marcken (von) 125; Meegen (van) 26, 60; Mengel 60; Menso 26; Mierlo (van) 237; Moggen (von) 382; Mor van Dashorst 27, 60; Morgenstern 91; Muntinga 224; Necker (de) 91; Nieuwenhuizen 382; Noort (van) 382; Nyhoff 27, 60; Ockenburg (van) 124; Oldenhuis 27; Oomen 159; Oyens 29; Paal 27; Persijn (van) 61; Pinto 159; Pliester 224, 237, 290; Poll (van de) 351, 382; Pompe van Meerdervoort 237; Portz (von) 320; Pynssen 61; Radermacher 320; Ram 190; Rhemen (van) 190; Riet (van der) 92; Rodengate 28; Ronde (de) 61, 92, 124; Rooij (de) 28, 60; Ross 159, 190; Rottier 125; Roy (de) 93, 125; Rijsingen (van) 158, 187; Sandijk 124; Scheltema van Dursema 238; Schenck van Nydeggen 238; Schik 190; Schregel (de) 28; Schuilinga 190; Schukking 159,; Sinclair 237; Sitter (de) 157; Sloos 224; Snel 26; Snoek 28; Snouck 125, 280; Soelen (van) 351; Spawen (von) 125; Sprakel 122; Sprenger 93, 159; Stoop 383; Stortenbeker 352; Stroman 224, 239; Tadema 28; Terwogt 28; Thielen (van) 93; Thieme 190, 239; Tommerup 383; Tright (van) 383; Trist 280; Tukker 160; Valckenburgh (van) 29; Veelcker 125; Vehlen (van) 29; Velingius 121; Vermeer 94, 125, 126; Vernède 29; Vernhes 29; Verschaeren 158, 187; Verschoor 280; Versluys (van Seraarsbergen gez.) 61; Versteeg 62; Villegas (de) 224; Vinceler (van) 29; Visscher 29, 62, 126; Vliegh (de) 187; Voltelen 160, 239; Voormeulen 240; Voorst (van) 126; Vos 383; Vuuren (van) 160; Waalwijk (van) 383; Walrandt 190; Walter 191; Wanraey (van) 62; Wanrooy (van) 191; Warmolts 352, 383; Weelderen (van) 240; Weghoff 250; Well (van) 96; Welmers 30, 63; Werning 160; Willinck 30, 63; Winter 191; Zuylen (van) 127; Zijll (van) 63. — Krachtens het roode zegel 32, 64; Onbekende initialen 127; Onbekend portret 127; Onbekend wapen, 64, 94, 191, 240, 352; Utrechtsche Ridderschap 383; Wapens gevraagd 32, 64, 128, 191, 224, 240, 384.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw"

Dit **blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.**

Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. B. VALCK LUCASSEN, *huize Sparrenheide, Driebergen.*

De **jaarlijksche contributie voor het lidmaatschap bedraagt ƒ 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage,** die de wekelijkse portefeuille ontvangen, **ƒ 15.—.** Voor niet-leden is het **Maandblad** verkrijgbaar tegen een **abonnementsprijs** van ƒ 10.— per jaargang. Postrekening van **den penningmeester No. 20910.**

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot den **secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP,** *Sweelinckstr.* 50, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek **en de wekelijksche portefeuille, zoomede** aanvragen om exemplaren **van** vroeger verschenen **Maandbladen,** tot den bibliothecaris, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend **iederen Maandag van 3-5 uur.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 1. **XLVe Jaargang.** Januari 1927.

BESTUURSBERICHTEN.

Tegelijk met dit nummer worden titel, inhoud en register op de namen van den XLIV^sten Jaargang verzonden.

Tot lid zijn benoemd:

E. C. U. baron CALKOEN . . . . . *Eefde.*
Jhr. A. CALKOEN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Dr. J. J. HOMANS . . . . . *Cleve (Rheinland). Arnulfstr. 5.*
W. TH. LAGERS . . . . . *Soerabaja. Escompto-Gebouw.*
Mr. W. POLVLIET . . . . . *'s-Qrauenhage. Tolweg 1.*
Jhr. Mr. J. C. W. C. VON WEILER . . *'s-Gravenhage.* Raadsheer in het Gerechtshof. *van Oldenbarneveltlaan 92.*
J. VERZIJL . . . . . *Venlo. Tegelscheweg 22.*

Adreswijzigingen.

BARON VAN DEN BOGAERDE VAN TERBRUGGE-HEESWIJK . . . *Rio de Janeiro (Brazilië). Avenida Atlantica 682.*
F. G. VAN DELDEN . . . . . *'s-Gravenhage. Sweelinckplein 37.*
Jhr. Mr. C. DE GRAEFF . . . . . *Parijs. Hotel San Régis, Rue Jean Goujon.*
W. F. HARTMAN . . . . . *Middelburg. Lange Noordstraat C30.*
P. C. LABRIJN . . . . . *Leiden. Groenhovestr. 17.*
P. L. LUCASSEN . . . . . *Bussum. „de Riepel", Vlietl. 44*
F. H. M. MICHELL . . . . . *Amersfoort. Hooglandsche weg 24*
Mej. Mr. E. C. M. PRINS . . . . . *'s-Gravenhage. Valeriusstr. 53*
Mr. Dr. W. M. G. SCHUMANN . . . . *'s-Gravenhage. Sweelinck&. 40*

De Serière du Bisournet,

door Generaal-Majoor W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

Bij **familieoverlevering was mij bekend, dat** *Henriette Marie Wipperman,* geb. te Groningen 6 Juli 1'786 en dien zelfden dag ged. aldaar in de Aa-kerk, later gehuwd met mijn overgrootvader ***Johann Hendrik Lux, op*** jeugdigen leeftijd in eerste huwelijk een korten tijd tot echtgenoot gehad had een officier van vreemde nationaliteit, naar ik meende een Franschman; overigens was mij daaromtrent slechts bekend, dat zij uit dit huwelijk geen kinderen bezat. H. M. Wipperman was het tweede kind en eenige dochter van *Herman* Coenraad *W.*, cavalerie-officier in het regiment (op Holland) van der Beke, later Stavenisse Pous, die in 1786 den dienst verliet, uitweek naar Noord-Frankrijk (1787 rassemblement van Hollandsche officieren te Béthune), in 1792 in Franschen dienst trad, in 1796 met de Franschen hier terugkeerde, en toen employé, in 1804 agent werd op het eiland Goeree van het „Commissariaat voor de Fransche troepen in dienst van de Bataafsche Republiek" (alliantie-tractaat d.d. 16 Mei 1796). Hij bleef dit tot de volkomen liquidatie van dezen dienst ultimo 1810 als gevolg van den ondergang van het Koninkrijk Holland in het Fransche Keizerrijk en overleed te Ouddorp (eil. Goeree) 8 Apr. 1812. Hij was 9 Juli 1769 te Groningen gehuwd met ***Henrietta Maria Grozieux,*** gesproten uit ouders, afkomstig van Fransche refugiés, die 11 Mei 1804 te Ouddorp overleed. [1])

Hoewel rechtstreeks niets te maken hebbende met den eersten man van mijne overgrootmoeder, stelde ik er toch belang in te weten, wie hij geweest was en welke betrekking hij bekleedde. Het trouwboek van Ouddorp bracht het eerste licht, want 1 Apr. 1805 trouwden

[1]) Hun eenige *zoon* Simon *Casimir Wipperman, pas* aangesteld tweede luitenant bij het bataljon Jagers van Chassé, sneuvelde 27 Aug. 1799, nog geen 21 jaar oud, als een der eersten aan *onze* zijde bij de landing der Engelsohen bij Callantsoog.

aldaar, „nadat de 3 Zondagsche proclamatiën gegeven waren, *Jean Joseph de Serière du Bisournet,* eerste luitenant 1e Baton. Bataafsche Jagers, geb. te Dalem in 't Limburgsche, thans gecantonneerd te Ouddorp, en *Henriette Marie Wipperman*, J. D. geb. te Groningen en thans alhier (d.w. Ouddorp) woonachtig." Het overlijdensregister van Ouddorp bracht weldra een gedeeltelijke verklaring voor den korten duur van hun huwelijk. Want 6 Mei 1806 werd te Ouddorp het overlijden aangegeven „van 't kind van *Henriette Marie Wipperman,* weduwe van den Heer *Jean Jacques* (sic) *Desserrier* (sic) *du Bisournet,* ongedoopt overleden." Een weduwe van nog geen 20 jaar! Dat tusschen den dood van haar echtgenoot en het dadelijk na geboorte overlijden van het posthuum geboren kind verband bestond, lijdt m.i. geen twijfel. Blijkens briefwisseling van H. C. Wipperman met het genoemde Commissariaat (Alg. R. A.) was 16 Oot. 1803 het 1e bat.on Jagers op het eiland gekomen ter aflossing van andere troepen. Vermoedelijk heeft de jonge luitenant aldus zijn echtgenoote leeren kennen, dochter van een oud-officier, die nog een militaire functie bekleedde. De overlijdensregisters van Ouddorp noch van Goeree, waar destijds ook garnizoen lag, gaven uitsluitsel, waar en wanneer J. J. de Serière du Bisournet overleden was.

Alg. R. A. en Krijgsg. A. konden mij aanvankelijk weinig verder helpen, daar de stamboeken van de beide Bataafsche Jagerbons, in 1805 vereenigd tot het 1e Regt. Lichte Inf., niet meer aanwezig zijn. Later bleek toch nog aanwezig een „Extract uit het Batton Stamboek van het Battaillon Jagers sedert primo Aug. 1796 (vlak na de oprichting) tot ult. Dec. 1803", waarvan het origineel zich bij kolonel J. D. Wagner bevindt. Daar het aanvangt met luit. kol. Luck, moet het van het latere *eerste* Bat. Jagers geweest zijn.

Blijkens mij op het Krijgsg. A. welwillend door oud-kolonel Cazaux van Staphorst verstrekte gegevens zou *J. J. de Serière d. B.* 24 Juni 1777 te Dal(h)em i. h. Zuid-Limburgsche geb. zijn. Blijkens de off. boekjes werd hij 24 Jan. 1798 tweede luit. bij het 1e Bat. Jagers, en 6 Jan. 1800 eerste luit. daarbij.

Bij genoemd Jagerbat. bleek ook gediend te hebben *A. F. de Serière d. B.,* tweede luit. 6 Apr. 1796, eerste luit. 6 Dec. 1799. Hij zou 10 Sept. 1776 te Dal(h)em geb. zijn, hoewel het stamboek v. h. 3e Regt. Jagers, waarin hij later diende, 12 Oct. 1777 aangeeft [2]). Zooals blijken *zal,* zijn beide data onjuist, evenals de geb. datum van J. J. de Serière, staaltjes, hoe slordig oudtijds met data, evenals met namen, omgesprongen werd [3]). Al dadelijk vermoedde ik, dat beiden broeders waren, daar zij uit één plaats geboortig waren en bij hetzelfde baton dienden.

In de Ned. Adelsboekjes 1906, '11, '17 en '22 komt de état présent voor van het thans nog onder ons, ten

[2]) R. v. St. 2300 tot 2303. No 18. Volgnummer 15 (Alg. R. A.)

[3]) In het genoemde Jagerstamboek staan beide broeders als 1e luits vlak onder elkaar, en worden zij onderscheidenlijk A. F. du Bisournet en J. J. Bisournet genoemd, zonder meer! Zij waren onderscheidenlijk in Febr. 1794, oud bijna 17½ jaar en Dec. 1793, oud nog geen 13½ jaar, als cadet in dienst getreden bij het Korps Mathieu, naderhand Heyden. De benoeming van A. F. S. d. B. tot tweede luit. in het eerste bat. Jagers, d.d. 5 Apr. 1796 door het Committé t. d. Algemeene aaaken v. h. Bontgenoodschap te Landen gegeven, is in mijn bezit. In die kleine acte wordt hij de 2e maal P. F. Seriere du Bisour genoemd!

deele in Ned. Ind., levende Protestantsche, uit Cevennes in Languedoc afkomstige geslacht de Serière, vooraf-gegaan door een zeer verkorten stamboom [4]). Beide genoemde de Serière's komen daarin echter niet voor. Aanvankelijk vermoedde ik dat zij zoons waren van den daar wèl onder VIII vermelden *Victor de Serière de la Forest et de la Tour,* geb. te Thoiras (Fr.) 10 Sept. 1753, kwam naar de Nederlanden, schepen van het hooge hof van Dalem, ontvanger te Naarden, kastelein van het kasteel van Woerden, baljuw van Beyerland, ontvanger te Houten (blijkbaar met een vrij bewogen levensloop), st. IJsselstein 30 Apr. 1831. Hij tr. Dahlem 20 Febr. 1781 *Marie Madeleine Liegnes*, die st. Utrecht 21 Oct. 1839. Volgens de gegevens aldaar was hij een zn. van *Antoine de S.,* heer van la Forest en Bizournet, tr. Thoiras 23 Juli 1736 *Marguérite de Girard*, dr. van *François,* Heer van la Rouvière, van la Motte en Millet en van *Anne de Girard de Balmemari* (jaargang 1906, blz. 396). De geboorte van beide broeders te Dalhem maakt mijn aanname niet onwaarschijnlijk, terwijl daardoor tevens de voornamen *Antoine François* van den oudste verklaard waren.

Een volledige genealogie de Serière kon niet te mijner beschikking gesteld worden, daar de familiepapieren onder berusting schijnen te zijn van Jhr. de Serière, onzen gezantschapssecretaris in Japan.

Nadere onderzoekingen van kolonel Cazaux van Staphorst brachten nog aan het licht:

a. een majoor *François Louis de Serière du Bisournet,* aan wien 29 Juni 1786 (op acte van 13 Apr. t. v.) commissie gedepecheerd werd tot majoor effectief onder het Walsch Legioen (inf[te]) van kolonel de Mattha, opgericht wordende in dienst van dezen Staat sedert 13 Apr. 1716. De Dragonders en Jagers van dit legioen zijn echter reeds in Dec. 1785 weer afgedankt, zoodat hij al in het off. boekje 1786 vermeld wordt als stafoff. van het gelicentieerde korps de Mattha, en sedert 1786 gepensioneerd op Vriesland [5])! Volgens het off. boekje van 1794 (laatste jaar van het Oranjeleger) was hij „bij de armee", hetgeen beteekende: niet ingedeeld; niet bij de armee, doch op wachtgeld of pensioen.

b. dat de reeds genoemde *Antoine François d. S. d. B.* een zn. was van de onder *a* genoemden majoor en van *Maria Calon (lees: Caron).* (R. v. St. 2300/03. No 18, volgno. 15. Stamboek 3e Regt. Jagers).

c. dat er in de jongere generatie nog een *P. V. d. S. d. B.* bestaan had, cadet bij het korps *de* Mattha (Walsch Legioen) in 1786, cadet bij de Curassiers „Van Salm" begin 1786 (in verband met de afdanking van het, eerste korps); vaandrig bij het regt. inf. No 7 op Holland 17 Juni 1790; 1ste luit. bij het 3e bat. 3e halve Brig. inf. 8 Juli 1796; was 23 Dec. 1796 oud 24 jaar en 3 mnd. en zou dus Sept.

[4]) Bulletin de la commission d'histoire des églises Wallonnes, 1902, blz. 227, noot. „Les Serrière, originaires de Lorraine, ont été anoblis le 1 Avril 1551. Blason: d'argent au lion d'azur, supportent une colonne de porphyre." Volgens de adelsboekjes voeren zij thans als wapen: „in goud een groene kerseboom met roode vruchten, de stam in natuurlijke kleur, met een blauw schildhoofd, beladen met 2 gouden 5-puntige sterren. Het schild gedekt met een gouden kroon van 9 paarlen. Schildhouders: twee roodgetongde leeuwen in natuurlijke kleur" (*nagenoeg* cfm. Rietstap, De wapens van den Nederlandschen Adel, blz. 214).

[5]) Zooals in kol. 6 blijkt, was hij in 1765 vaandrig in Ned. dienst en reeds in 1766 gepensioneerd officier!

1772 geb. zijn (is ook alweer onjuist; zie hierna). Hij komt in het off. boekje van 1799 e. v. niet meer voor.

Door deze gegevens traden mijn vermoedens in een ander licht. Allerlei wees thans op een vader F. L. d. S d. B. met 3 zonen in dienst der Staten Generaal. Nopens A. F. was dit zeker, nopens P. Q. zeer waarschijnlijk, daar hij zijn loopbaan begon in het Waalsoh legioen de Mattha, waarin ook zijn vader als majoor diende, nopens J. J. d. S. d. B. eveneens, daar hij in hetzelfde bat^{on} Jagers diende als A. F. d. S. Destijds brachten hoofdofficieren, kolonels commandanten en vooral kolonels-chefs hunne zonen veelvuldig onder bij de regimenten, waarbij zij zelf dienden en zelf commandeerden !

Ik vermoedde nu al dadelijk, dat majoor *François Louis een* broeder was van den reeds genoemden *Victor*, dien ik aanvankelijk voor den vader van mijn tweetal had gehouden. De titels maakten dit waarschijnlijk: de reeds hierboven genoemde *Antoine d. S.*, heer van la Forest en Bizournet, zou dan o. a. twee zoons gehad hebben: *François Louis*, die de heerlijkheid Bizournet erfde; *Victor d. S.*, die „de la Forest" (en „de la Tour") bij zijn naam kreeg. De jongste generatie bleef van denzeltden grootvader afstammen; Antoine *François* heette naar zijn grootvader en zijn vader.

Een kort geleden genoten verlof braoht mij in de buurt van het zeer oude plaatsje Dalhem, gelegen in de provincie Luik, 0. van Argenteau. Behalve om het resultaat van mijn onderzoek, hetwelk hier volgt en in korten tijd vrijwel alles duidelijk maakte, had ik geen berouw van mijn bezoek, wegens het karakteristieke en de schilderachtige ligging van het zeer oude plaatsje met de ruïnes van zijn oude slot. Wijze van bewaring en beheer der oude registers aldaar, ongetwijfeld vol waardevolle gegevens, deden mij de opmerking maken, hoe goed gezien het is, dat o.m. onze oude doop-, trouw- en begraafboeken meer en meer naar grootere, brandvrije archieven overgebracht worden, waardoor tevens een deskundig en vertrouwd beheer gewaarborgd is.

Uit de hier volgende aanteekeningen blijkt, dat zoowel François *Louis d. S. du Bisournet* als *Victor d. S. de la Forest et de la Tour* inderdaad zoons waren van *Antoine d. S.*, Heer van la Fozest en Bizournet, derhalve broeders, blijken voorts hun beider huwelijken, alsmede de doop van onderscheidenlijk 9 en 3 kinderen. Onder de eerste treft men de 3 hiervoor vermelde luits. in Staatschen dienst aan. Bijna alle aanteekeningen zijn ontleend aan het Régistre commençant le 30 Juin 1731 et finissant le 21 Mai 1792, contenant naissances des protestants, mariages d'iceux, etc. (N°. 6; daarin *een* personalia-klapper).

1. *Erançois Louis de Serière du Bisournet, zal,* daar zijn ouders in 1736 huwden, en II eerst in 1763 geb. werd, ouder geweest zijn dan deze. Het huwelijk van 1 in 1766 wijst dit onomstootelijk uit.

Hij komt in Adelsboek 1906 enz. onder de Serière niet voor, hoewel hij de oudere tak vormde en 4 zonen had. Is deze tak uitgestorven of leeft hij wellicht in het buitenland nog voort? Zijn geb. jaar is mij niet bekend.

a. Ondertrouw.

„Mr. *François Louis Serrière Du Bisournet,* J. h., natif du Bisournet dans les Sevenes (sic; lees: Cevennes) et

Melle *Marie Caron*, J. f. de Dalhem, l'un et l'autre de la religion reformée, ont été fiancés en consistoire à Dalhem le 30 Mars 1766, leurs annonces ayant été publiées sans opposition."

b. Haar geboorte.

„Samedi le 19e d'avril 1738 est née et a été batizée le 20e dit. *Marie*, fille de Mr. *Jean George Caron*, Pasteur de cette église [6]), et de Mademoiselle *Louise Elisabeth Caron*, née *Monestier*. Presentée au St. Batême par Mr. Franpois Franck et Mad. Marie Henriette Franck, sa cousine. Pour Mr. Isaac Caron et Mad^{elle} Marie Caron, née Borgers, oncle et tante de l'enfant". Elders blijkt, dat haar vader, „pasteur de cette église Reformée", 16 Dec. 1764 te Dalhem overleed.

c. Huwelijk.

Uit het slot van de onder d. 1 te vermelden acte blijkt, dat zij 6 *Mei 1765 in de Prot. Kerk te Dalhem* trouwden.

d. Kinderen.

1. *Marguérite Louise* (heet naar haar beide grootmoeders). Zij moet medio Febr. 1765 geb. zijn. Onder le sub a vermelde acte van ondertrouw volgt het tfschrift van een lange acte, waaruit blijkt hoe M^{r}. F. L. Serrière du Bisournet, enseigne au Service de L. L. H. H. P. P. (les Etats Généraux des Pays Bas) en Melle Marie Caron, dr. van wijlen M^{r}. Jean George Caron, pasteur de cette ville et de Mme Louise Monestier, 14 Apr. 1766 voor het Hooge hof van Justitie te Dalnem een dochter M. L. aangaven, oud ongeveer 8 weken. Daarna volgt de vermelding, dat de ouders 6 Mei 1765 getrouwd zijn.

2. *George Louis Auguste Serrière Du Bisournet,* geb. te Dalhem 21 Aug. 1766, ged. aldaar 22 d.a.v. als zn. van François Louis, officier pensionné au service de L. L. H. H. P. P. etc. en van Marie Caron.

3. *Henriette Sophie,* geb. 28 Juni, ged. 11 Juli 1768, beide te Bisournet als „fille légitime de Noble Louis François Serière Du B. et de Dame Marie Caron, habitans du Mas (lees: Maison) du Bisournet, Paroisse de Thoiras, *présentée par Noble Antoine De Serière De la Forest, son grand père, et Dame Marguérite Girard De la Motte, sa grand mère*, tous hahitans du Bisournet; presens Pierre Maurin et Louis Qiven, ses fermiers, tous dans la Paroisse de Thoiras, au Diocèse d'Alais. Fait par nous. (était signé) Grail. Pasteur."

Als opschrift staat boven deze acte: „Copie d'un extrait baptisaire d'une église Reformée en Languedoc"; als onderschrift daaronder: Ceci a été inseré dans ce Regître à la requisition du susdit Bisournet, officier pensionné etc. Ce 23 Aout 1770. C. A. Matile, Pasteur".

Deze acte vormt het eenige mij bekende bewijs, dat F. L. d. S. d. B. ook een zn. is van den hierboven vermelden, in Adelsboek 1906 met zijn echtgenoote voorkomenden Antoine d. S., Heer van la Forest en Bizournet, tr. Marguérite Girard de la Motte, derhalve een broeder is van den onder II volgenden, wèl in Adelsboek 1906 genoemden zn. Qictor de S. de la Forest et de la Tour (zie kol. 4).

[6]) Hij was ged. Embden 25 Aug. 1701 als de 2e zoon van *Isaac Caron*, tr. Embden 23 Aug. 1684 *Barbe Baron*. Van zijn 4 kinderen was de oudste een zoon, officier in dienst v. d. St. Gen. N° 2 was *Henriette*, tr. den in dit artikel voorkomenden predikant te Dalhem C. *A. Matile*; n° 3 *Madeleine*, bleef ongetrouwd; n° 4 Marie, zooeven genoemd. Zie Bulletin Commission histoire Qglises Wallonnes 1899, blz. 53 e. v.; 1902, blz. 216 e. v. Le pasteur Matile et sa famille.

Toen kind N° 3 geb. werd logeerden de ouders des zomers op het buitengoed in Frankrijk van hun ouders, of wel waren zij *tijdelijk* uit Dalhem naar Thoiras teruggekeerd bij hun ouders.

4. Marie ***Dorothée,*** geb. Dalhem 1 Juni 1770, ged. 3 Juni d.a.v.

5. „*Pierre Victor*, fils de Louis François (sic) Serrière D. B., officier pensionné etc. et de Marie Caron, est né le 13 Mars 1772 à une heure du matin [7]), bâtizé le 16 du dit mois et de la même année; a eu pour parrain Viotor Girard de Miellet, Lieutenant au regiment de Hertel, grand oncle de l'enfant, réprésenté par Antoine Bousquet, officier pensionné au service de L. L. H. H. P. P. et pour marraine Aldégonde Petronella Girard de Miellet, née Coehoorn, réprésentée par Henriette Matile, née Caron, tante de l'enfant. C. A. Matile Pasteur." Hier blijkt het ontstaan van den ook in Nederland bekenden familienaam de Girard de Mielet van Coehoorn (adel, eveneens uit Languedoc!).

6. *Antoine* François, fils de Louis François (zijn voornamen blijken nu blijvend omgekeerd) S. D. B., etc. et de Marie Caron, est né le 13 Octobre 1776 à six heures du matin [8]), bâtizé le même jour, a eu pour Parrain son père susdit (hij heet naar zijn grootvader) et pour marraine Marie Antoinette Bousquet, sa cousine issue germaine. C. A. Matile."

Behalve het reeds in kol. 3 omtrent zijn dienststaat vermelde blijkt nog uit het reeds genoemde stamboek 3e Regt. Jagers, dat hij 2 Mrt. 1807 kapitein werd en 1 Apr. 1807 bij genoemd regt. overging i. h. 2e Regt. Jagers, dat gesupprimeerd werd. Hij had ***een*** veelbewogen militaire loopbaan, want onder het hoofd „Veldtochten" blij kt : „De campagne in Braband (1794?). Geblesseerd in de bataille bij Charleroy 16 Juni 1794; aan de Neder Rhijn in 1796 ; geëmbarkeerd op de reede van Texel 1797 en 1806 ; de campagne in Noord-Holland tegen de Engelschen en Russen (1799), geblesseerd bij de affaire van Oud Carspel 19 Sept. 1799. De campagne van Oostenrijk in 1805 en 1806. De campagne in Duitschland in 1806, 1807 en 1808. Hier eindigt het genoemde stamboek, doch dit alles was nog niet voldoende. Bij het Verbaal D. v. 0. 9 Nov. 1809, N° 26-32, inhoudende een Kon. Besl. 29 Herfstm. 1809. N° 3, waarbij aan alle militairen, die bij de inneming van Stralsund op 31 Mei 1809 gewond waren, hetzelfde „distinctief teeken" toegestaan werd te dragen als bij Besl. 8 Sept. t.v. N° 2 toegekend was aan de militairen, die 4 Sept. 1809 onder de orders van Generaal (Cort) Heyligers fort Bath bezet hadden (na het doorwaden van het Kreekerak) [9]), liggen lijsten met volledige gegevens nopens hen, die bij beide genoemde gelegenheden gewond, respect. aanwezig geweest zijn. Onder hen, die bij het doorwaden van het Kreekerak en de inname van Bath waren en die bijna allen tot

[7]) Derhalve niet Sept. 1772 zooals uit zijn stamboek valt af te leiden (kol. 4/5).

[8]) Derhalve noch 10 Sept. 1776 noch 12 Oot. 1777 (kol. 3).

[9]) Nl. een sabel, in goud geborduurd, op de linkerzijde van de uniform te dragen. Uit het Verbaal D. v. 0. 25 Sept. 1809 n° 63 met relativen blijkt, dat bovengenoemd K. B. 8 Sept. 1809 n° 2 voorts aan alle betrokken onderofficieren en soldaten van 1 R. J. gedurende den veldtocht dubbel traotement verleend werd. Maarschalk van Holland Dumonoeau zond 19 Sept. 1809 uit Bergen op Zoom de lijst in van allen, die van 1 R. J. onder Generaal Gort Heyligers het Kreekerak doorwaad hadden en voegde er zelf nog bij: luit. kol. aide de oamp F. de Tabor en 1ste luit. der art. en genie Cornabé.

het 1e Regt. Jagers behoorden, wordt, behalve de bebende luit. kol. A. Schuurman (Dir. Gen. v. Oorlog 1 Jan./1 Nov. 1840), genoemd : kapitein van de voltigeurcomp. van genoemd baton Antoine François Serre (sic) du Bisournet. [10])

7. ***Louise Justine***, geb. 20 Jan. 1778, ged. 26 d.a.v., beide alsvoren te Dalhem.

8. „*Jean Josèphe Maximilien*, fils de Louis François S. d. B. eto. et de Marie Caron, est né le 18 Juin 1780 [11]), bâtizé le même jour, aïant pour Parrain Jean Josèphe Le Moine, baillif d' Olne (naar wien hij blijkbaar heet), pour Marraine Marie Jeanne Caron, née le Moine". Hij tr. Ouddorp 1 April 1806 ***Henriette Marie Wipperman.*** (kol. 2/3).

9. ***Marie Victoire***, geb. te Dalhem 4 Apr. 1782 en aldaar denzelfden dag ged.

Met dit negental kinderen eindigt hetgeen ik te Dalhem omtrent dezen tak vond. De nos 5, 6 en 8 zijn de 3 gebroeders, die met hun vader in dienst der St. Gen. traden en in den aanvang van dit artikel genoemd werden. In de stamboeken e.d. zijn de geb. data van geen hunner juist opgegeven. Bovendien heeft ***Jean Joseph,*** die mij het meest interesseerde, in Ned. dienst zijn voornaam ***Maximilien*** verloren. Nu zou men nog aan een anderen zoon J. J. d. S. d. B. kunnen denken, door mij te Dalhem over het hoofd gezien of elders ged., doch de hem toegeschreven geb. datum 24 Juni 1777 toont, dat hij in de reeks van het hiervoor vermelde 9-tal onbestaanbaar is.

Geruimen tijd heb ik tevergeefs naar zijn overlijden gezocht, hoewel dit in tijd zeer begrensd was; eindelijk gelukte het aan Dr. Ebell, Alg. R. A. in de Verbalen D. v. 0. een brief te vinden d.d. 29 Jan. 1806, waarbij luit. kol. Schmidt, C. 2e baton le Regt. Ligte Inf. — zulks bij afwezigheid van den kolonel, Chef van het Regt. Chassé, die zich bij de armee in Duitschland bevond, doch op retour naar Holland was — uit Coevorden aan den Secretaris van Staat voor de zaken van Oorlog (M. v. 0.) der Bat. Rep. schreef, hoe volgens bekomen rapport van den C. van het depot van genoemd Regt. te Rhenen eerste luit. J. J. Serière do Bisournet van het 2e baton van genoemd Regt. aldaar 16 Jan. 1806 overleden was. (Relativen tot het Verbaal D. v. 0. 4 Febr. 1806). Ingaande 1 Juli 1806, derhalve kort na het huwelijk van J. J. S. d. B. was uit het le en het 2e baton Jagers het le Regt. Lichte Inf. gevormd en was hij daarbij luit. gebleven. Ik vermoed, dat hij eenigen tijd daarna van het. eiland Goeree bij het depot van het nieuw gevormde regt. te Rhenen overgeplaatst is. Of zijn echtgenoote haar man daarheen vergezeld heeft en na diens dood, doch vóór Mei 1806 naar Ouddorp teruggekeerd is, dan wel of zij daar steeds bij haar vader is blijven wonen, is mij niet bekend. Zij hertrouwde 6 Nov. 1809 te Ouddorp (ondertr. 21 Oct. t.v.) ***Johanm Hendrik Lux,*** geb. 's Hage 12 Febr. 1787, in 1841 gepensioneerd als luitenant-kolonel der art. st. Bergen op Zoom 12 Aug. 1865. Hij was de man die 1 Dec. 1813 het sein gaf om de Franschen uit de vesting Brielle te verdrijven en daarbij de leiding nam.

Nopens het begraven van J. J. d. S. d. B. te Rhenen

[10]) Militaire Spectator, 1910, blz. 316—20 noemt hem ten onrechte.

[11]) Derhalve niet 24 Juni 1777, zooals het stamboek aangeeft (kol. 3).

vindt men: „Volgens aangifte van den capitijn J. van den Berg, als toesigt hebbende over de begrafenis, is op den 16 Jan. 1806 binnen Rhenen overleden *Johannes Joseph Serrure Dubisournet* (sic), oud26 jaaren[12]), 1e luytenant van 't twede battaljon 1e Regement Ligte Inf., gehuwd geweest met *Henriette Wipperman*, geene kinderen nalatende, en aldaar op den 20en dito binnen (de) Cunerakerke begraven". (Register overledenen stad Rhenen en Vrijheid van dien. 1806/12. R. A. Utr.). Men vindt daar ook een door genoemden kpt. geteekende verklaring van dat overlijden (aangif te overlijden, ingekomen b/h gem. bestuur van Rhenen; als voren). Begraven in de Cunerakerk te Rhenen : „ 1806 20 Jan. Den luytenant der Jagers *Johannis Joseph Serrure Dubisournet* (sic) in een kerkegraft (d. w. z. geen eigen graf) begraven. Voor ordinaire kerke geregtigheid etc. f 6—12—" (Register begraven Cunerakerk Rhenen; als voren).

II. *Victor de Serière de la Forest et de la Tour.*

a. Doop. „„A la réquisition de Victor de Serrière, echevin de cette ville, j'ai inséré cet acte dans ce regître ce 12 Janvrier 1778.

„L'an mil sept cent soixante dix sept le dixneuvième jour du mois de Decembre, nous soussignés ministre du St. Evangile etc., pasteur de Mialet et Thoiras, ayant été requis de donner l'extrait baptistaire de Noble Victor de Serrière, et n'aiant point trouvé le registre où il est contenu à cause des malheurs de nos chères églises, nous donnons ici mot à mot la note que feu Mr son pere a laissé dans son livre de raison :«Un Lundy dixième Septembre mil sept cent cinquante trois, Dieu m'a donné un fils auquel l'on a douné le nom de *Victor,* son parrain Augustin, sa marraine ma cousine Madelon Maillé, sa soeur.» (etoit signé) D. Daniel. Pasteur." — C. A. Matile. Pasteur.""

b. Huwelijk. „Les trois annonces de *Victor de* Serrière, J. h. de la paroisse de Toiras, Diocese d'Alais en Languedoc, échevin de la haute Cour de Dalhem etc. et de *Marie Madeleine Leignes,* J. f. d' Embden [13]) en Oostfrise, fiancés le 23 février 1781 à Blegnie (niet ver van Dalhem; gemeente Trembleur) ont été publiés ici sans empêchement."

c. Kinderen :

1. *Marguérite Louise,* fille de Victor de Serrière, echevin de la Haute Cour de cette ville (Dalhem) et de Marie Madeleine Leigues, est née 22 Févr. 1782, bapt. 24 du même mois". Zij heette o. m. naar haar grootmoeder van vaderszijde, en kreeg dezelfde 2 voornamen als de oudste dochter van zijn broeder 1.

2. *Antoine Louis Paul,* geb. als voren 4 Oct. 1783; ged. 5 d.a.v. Hij komt *niet* voor in Adelsboekje 1906; wèl vindt men daar aan het slot (blz. 399) :, Er bestaat een niet adellijke tak, uitsluitend gevestigd in Oost-Indië en afstammende van *Antoine Louis Paul d. S.,* geb. te Dalem omstreeks 1780". Dit slaat uiteraard op hem.

3. *Victoire Aldegonde,* geb. als voren 31 Mrt. 1786 ; ged. 2 Apr. d.a.v.

[12]) Hier gaat men dus uit van het juiste geboortejaar 1780; verg. kol. 3 en 8.

[13]) Er bestonden reeds oude betrekkingen tussohen Embden en Dalhem. Wellicht dat deze dit huwelijk verklaren. Blijkens Adelsboek 1906 was zij dr. van Jean, Waalsch predikant te Emden en van Louise de la Carière.

4. (niet te Dalhem) Jhr. *Guillaume,* geb. Naarden 30 Jan. 1788 (dus nº. 4). Wèl vermeld in Adelsboekje 1906 onder IX (generatie) als stamvader van alle aldaar uitgewerkte de Serière's. Hij was predikant te Zutphen, Batavia *en* Soerabaja, vervolgens resident van Krawang, Banjoemas en Rembang, ten slotte van 1842 tot 1846 ('Rietstap. De wapens van den Ned. adel, blz. 214), Gouverneur van de Molukken. Hij werd bij K. B. 23 Mei 1868 ingelijfd in den Ned. adel (t. a. p.) en st. 's Hage 17 Sept. 1869. Had uit zijn eerste huwelijk een zoon *Antoine Louis Paul,* die derhalve naar zijn oom (nº. 2) heette.

Adelsboekje 1922 vangt den stamboom de Serière aan met den hier sub 4 vermelden Jhr. Guillaume. Onder zijn afstammelingen wordt vermeld (blz. 268): „Jhr. G. A. V. H. de Serière du Bizournet" (de eenige uit de geheele genealogie met dezen naam), geb. 1847, st. 1883, waarbij vermeld wordt: „Heeft erkende kinderen en kleinkinderen in Ned. Indië, die zich wederrechtelijk noemen Jhr. de Serière du Bizournet". Zooals uit mijn verhandeling blijkt, stammen zij af uit dien tak der familie, aan welke Bisournet ontvallen was (11). Hoewel mij het verdere lot van de onder 1, 2, 5 en 6 vermelde zoons niet bekend is, vermoed ik, dat deze staak in de mannelijke lijn uitgestorven is, en dat evengenoemde de S., zulks wetende, „du Bisournet" bij zijn naam gevoegd heeft.

Het geslacht van Teylingen en het Huis tot Warmonde.

Eenige opmerkingen naar aanleiding van Dr. Obreen's studie omtrent dit geslacht,

door W. C. H. Machen.

Met zeer veel belangstelling las ik de Bijdragen over het geslacht van Teylingen in de nos. 7, 8, 9, 10 en 12 van den vorigen jaargang van ons Maandblad, door Dr. Obreen gegeven.

Al lezende kwamen bij mij eenige bedenkingen op, — meer speciaal ten aanzien van het stamhuis van dit geslacht — welke ik, met allen eerbied voor Dr. Obreen's meerdere kennis, gaarne in het Maandblad zou zien opgenomen [1]).

De geachte schrijver meent dat het stamhuis der Teylingen's het nabij Sassenheim gelegen Slot Teylingen moet zijn, zij het dan ook een ouder gebouw dan het omstreeks 1276 of later voltooide prachtslot, waarvan wij nu nog de ruïne kunnen zien.

Wat mij betreft, ik schaar mij aan de zijde van de Profess. Fruin en Blok, die het huis tot Warmonde, hetwelk toch in de 14e eeuw dikwijls „onse huyse en hofstede van Oude-Teylinghe" wordt genoemd, voor het stamhuis houden niettegenstaande de conservatieve neigingen der Middeleeuwers. Op die neigingen wil ik niets afdingen, doch zij bewijzen op zichzelf niets.

Er is m. i. voor Prof. Fruin's opvatting, dat Dirc van Teylinghe voor zich of zijn oudsten zoon een prachthuis

[1]) Daar het juist de bedoeling van Dr. Obreen is met de publicatie van zijne artikelen de belangstelling voor de oude geslachten van Holland en Zeeland op te wekken, voldeden wij gaarne aan dit verzoek, hetgeen daarom niet insluit dat wij de zienswijze van den geachten inzender ook tot de onze maken. Red.

wilde bouwen, te midden van zijn leengoed, in de duinstreek waar de lusthuizen lagen van zijn vorstelijken vriend en meester, die zich daar gaarne ophield, veel te zeggen; ook al bracht dit feit mede, dat dientengevolge het toen zeer zeker verouderde stamhuis, dat misschien van heer Dirc's grootmoeder van vaderszijde afkomstig was, aan een jongeren zoon moest worden overgelaten.

Dr. Obreen zegt verder : „Doch er is meer. Men schijnt te vergeten, dat in de Middeleeuwen het bouwen en bezitten van een verdedigbaar huis, een steenhuis, een recht was dat slechts den landsheer toekwam enz. enz."

En nu trekt Dr. Obreen uit de opdracht aan Florens van Henegouwen de gevolgtrekking, dat „het Stienhuys tot Warmonde" eerst kort voor 1276 onder dak was gekomen.

Daar gelaten, dat men zich moet afvragen wat heer Dirc van Teylinghe bewogen mag hebben, zoo kort na elkander twee zeer kostbare huizen te bouwen, het een al grooter dan het ander, zoo geloof ik toch dat de door Dr. Obreen aangehaalde opvatting niet geheel juist kan zijn. Ik bedoel dat het niet juist kan wezen dat onder alle omstandigheden het bouwen en bezitten van een verdedigbaar of steenhuis rechtens alleen den landsheer toekwam en elke onderdaan daarvoor diens toestemming moest hebben en als het gereed was het aan hem moest opdragen om het weder te leen te ontvangen.

Ik neem gaarne aan dat dit ten tijde van Graaf Floris gebruikelijk werd en ook dat Graaf Floris dit recht, als slechts aan hem toekomende, wilde beschouwd zien, maar dat dit altijd zoo geweest zou zijn geloof ik niet.

De oudste opdracht, welke ik vermeld vond, was die van het kasteel Stoutenburch in het Sticht.

„1259 (Juni 12) 1n die beati Odulphi confessoris. Walter van Amesvort draagt aan Bisschop Heinric op, het door hem op zijn eigen goed gebouwde kasteel Stoutenburch, en ontvangt het van hem terug als dienstgoed en als open huis van het Sticht "

Hieruit blijkt wel dat zulks in Graaf Floris' tijd ook buiten het Hollandsche Graafschap in gebruik kwam, maar meer bewijst het niet.

Dat eigen goed in de 13e en 14e *eeuw* aan machtiger heeren of verwanten word opgedragen en als *erfleen* terugontvangen is herhaaldelijk voorgekomen.

Na de herhaalde invallen der Noormannen, zagen de Edelen de noodzakelijkheid in om hunne verblijven,, beter verdedigbaar te maken en in plaats van uit hout., van steen te bouwen? om ze zoodoende beter tegen in brand steken en bestormingen bestand te doen zijn.

Dat de Graven, als landsheeren, die verdedigbare huizen liever niet zagen als onafhankelijk eigen goedl laat' zich zeer goed begrijpen. Maar de vraag is of zij het bovenbedoelde recht reeds van den beginne af hebben uitgeoefend. Het wil mij voorkomen dat zij zich dit recht eerst later hebben toegeeigend. M. i. is het volstrekt niet onmogelijk dat een heer van Teilinghen of van Warmonde in de 11e of in de 12e eeuw te Warmond reeds een steenhuis bezat of gebouwd had. De wetten en bepalingen van het leenstelsel en het leen recht zijn niet pasklaar uit de lucht komen vallen, doch eerst langzamerhand naar behoefte samengesteld.

Als echter de opvatting van Dr. Obreen juist is, dat het „Stienhuys tot Warmonde" eerst kort voor 1276

onder dak kwam en daarom als vrij eigen werd opgedragen en als leengoed terug ontvangen, zooals uit de bekende oorkonde blijkt, dan komt de heer Obreen toch een beetje in conflict met zijn eigen stelling.

Heer Dirc van Teilinghe toch droeg zijn „Stienhuys tot Warmonde" niet op aan den landsheer, doch aan diens neef Florens van Henegouwen; en nu zegt Dr. Obreen in kolom 293 (no. 10, Oct. 26) „Evenwel staat een zaak vast: bestond het huis reeds voor 1276, dan was het in ieder geval als leen opgedragen geweest aan Floris V den wettigen landsheer (dat is juist wat ik niet geloof) en dan kon daarvoor in 1276 geen andere leenheer worden erkend; had heer Dirc dit wel gedaan, dan zou hij zich schuldig hebben gemaakt aan felonie tegenover zijn leenheer en dan had de bepaling ter zake in de uitspraak van 1281 wel anders geluid".

Als alles wat Dr. Obreen daaromtrent schrijft juist zou zijn dan heeft heer Dirc zich wel degelijk aan felonie schuldig gemaakt; want een ***politieke reden*** voor de opdracht aan Florens van Henegouwen zou de onrechtmatigheid van deze daad niet wegnemen.

Het wil mij voorkomen dat juist die opdracht aan Florens van Henegouwen een bewijs is voor den meerderen ouderdom van het steenhuis te Warmond en dientengevolge tevens bewijst dat dit het stamhuis was; ook meen ik daaruit te mogen opmaken, dat het recht om een steenhuis te bouwen en te bezitten niet oorspronkelijk tot de regalia van den landsheer heeft behoord.

Zoo dit wel het geval ware zouden de ridders Heinric van Alckemade en Jacob van de Woude die, de eerste in 1305 zijn huis op den hoogen Camp in het ambacht van Warmond (d. i. Oud-Alkemade) aan Niclaes van Putten en de tweede in 1366 zijn woning te Warmond aan Mechteld van Voorne en Valkenburg, Burggravinne van Zeeland opdroeg, zich aan felonie hebben schuldig gemaakt.

Nu zou men kunnen aanvoeren dat deze woningen geen steenhuizen waren, maar dit gaat voor heer Heinric's huis zeker niet op, daarvan zijn de overblijfselen en fundamenten gevonden.

Nog wil ik hier mededeelen, dat men, naar mijne meening, de plaats waar het steenhuis van Heer Dirc van Teylinghe te Warmond stond, niet moet zoeken, daar waar later het klooster Sint Marienhaven werd gebouwd, doch nabij het Warmonderhek aan de samenvloeiing van de Vliet, de Achterpoele en de Maerne, aan het water wat men nu de Poel heet tegenover het Leidsche Tolhek. Daar moet dit huis gestaan hebben met de 10 morgen aan de Oostzijde daarvan. De bewijsgronden voor dit beweren heb ik elders aangetoond.

Bovendien bezaten de van Teylingen's aan weerszijde van den Heereweg veel eigen goed, o. a. naast die 10 morgen nog 15 morgen, genaamd de Hoghweide, die door Sophia van Teylinghe, gehuwd met heer Willem van Naeltwijck, aan haar zwager Lieven van Cats verkocht werden in 1395 en die door dezen in 1406 aan Jan van den Wouden werden overgedaan. De Geestlanden van den huize van Teylinghe te Warmond strekken zich uit van af de Vliet (het tegenwoordige Warmonderhek) tot iets voorbij het tegenwoordige Lochorstlaantje of tot het Buitengoed Leevliet en van de Leede tot de Poel.

Neen, heer Dirc van Teylinghe bouwde, in zijn glorie-

tijd, het nieuwe slot voor zijn oudsten zoon en zorgde door de bepalingen in zijn opdracht aan Florens van Henegouwen, dat het oude stamhuis als *erfleen,* zij het dan ook als achterleen van den hoofdtak, in zijn geslacht zou blijven.

De van de Wateringhe's hebben Oud-Teylingen of het huis te Warmonde nimmer bezeten.

De vrouwe van de Wateringhe was reeds in 1387 overleden, dus vóór haar broeder Jan. Wel bezaten de van de Wateringhe's eigen goed te Warmond hetwelk door de heeren van de Woude van hen te leen werd gehouden.

Na den dood van Jan van Teylinghen, die zonder wettige kinderen overleed voor 1304, kwam het stamhuis aan Jan's vollen neef Dirc heer Simon van Teylingen's zoon, met wien Jan steeds bevriend schijnt geweest te zijn, doch daar deze omtrent 1306 kinderloos overleed, kwam het aan zijn broeder Simon, die echter reeds in 1316 een geweldadigen dood stierf, waarom Oud Teylingen vererfde op zijn zoon Dirc, heer van Oversliedrecht, die omstreeks 1327 huwde met Sophia dochter van Aernout van Crayenstein. Hij maakte in dat jaar aan zijn vrouw £ 50 en een paar zwanen voor het *huis te Warmonde* (Reg. E. L. 2 fol. 60 en Reg. E. L. 1 fol. 73 Holl. L. K.). Toen werd het dus, althans van tijd tot tijd, nog door hen bewoond; maar na dien tijd moet het wel erg vervallen zijn, want in 1330 schonk de graaf heer Gerrit van Voorne 600 pond om 't Huis te Warmonde te verbeteren. Dat echter dit huis in de lijftocht door heer Gerrit aan zijn tweede echtgenoote Elisabeth van Kleef gemaakt, niet genoemd wordt, is geen bewijs dat het toen niet meer bestond, want het bestond nog in 1368 blijkens een oorkonde van dat jaar „des Sonnendaghes na dertien dach" beleende Machtelt van Voorne en Valkenburg haar neef Heer Henric van Borselen met het huis te Warmonde en dertig morgen land „die Diric van Warmonde nu ter tijt in huure heeft" enz. (Reg. Voorne A. B. 1284-1367 fol. 75).

Na Machtelt's dood in 1372 verviel het met al haar goed aan de Graatlijkheid en werd in 1386 de woninghe en hofstede met 10 morgen door hertog Aelbrecht aan den Abt van Camp bij Keulen tot het bouwen van een klooster geschonken.

Wat het latere Oud-Teylinghe ook Lochorst genoemd betreft, dit zal hoogst waarschijnlijk in het laatst der 14e eeuw, toen het oude stamslot in zeer vervallen toestand verkeerde, door Simon van Teylinghen, den zoon van heer Dirc en Sophia van Crayenstein, gebouwd zijn.

Zijn eenig kind en erfdochter Sophia van Teylinghen huwde heer Willem van Naeltwijck en bracht zooals uit verschillende verleien blijkt de leengoederen haars vaders zooals Groenswaard en Poleien, de turfmaat van Waddinxveen, Oud-Teylinghen in het ambacht van Warmond, aan den huize van Naeltwijck. Toen zij in 1396 de voormelde 16 morgen genaamd de Hoghe welde, thans de buitenplaats van S. Baron van Heemstra, verkocht, werd zij daarbij ter zijde gestaan door haar zoon Hendrick van Naeltwijck, Maarschalk van Noort-Holland.

*Misschien is het ook van later datum en eerst door een der Naeltwijk's gebouwd. Of het op eigen grond werd gebouwd en direct of later aan den Graaf werd opgedragen heb ik geen gelegenheid gehad te onderzoeken, doch zal wel in de registers der Nassausche Domeinen te vinden zijn.

Wanneer de, overigens ijverige, ambtenaar, die het Repertorium der Leenen heeft samengesteld, de verschillende leengoederen niet zoo door elkaar had gehaspeld, dan zou men aan de daarin vervatte aanwijzingen eenige waarde kunnen toekennen, nu echter niet.

Onder het hoofd „Hendrick van Alkemade" Repert. N. Holl. fol. 519vo vindt men dat het leen van 12 morgen, een morgen geestland, de woning, de zwanendrift (in de Poel) en de visscherij (in de Poel) waarvan Hendrick, bovengenoemd, de helft verkreeg, gelegen was tegen Oude *Teylingen*.

Dit was de woning, in het Repertorium later Endepoel genoemd en thans nog te Warmond als Oud-Eindepoel bekend. Die woning was oorspronkelijk een leengoed van Holland te leen gehouden door Claes Magnus Sone, wiens dochter Kerstine met Floris van Alkemade gehuwd was. (Reg. E. L. 2 fol. 43). In 1326 verkreeg Floris de zuiderhelft en Hughe van der Brugghe de noorderhelft In 1363 kocht Hendrick van Alkemade de noorderhelft van Wouter van der Brugghe en sedert bleef het geheel in het bezit van zijn nakomelingen tot in 1702. --- Toen onlangs Mr. Th. van Eyk Bijleveld deze woning verkocht, werd de zwanendrift en de visscherij in de Poel en het land daaraan gelegen door Baron van Heemstra aangekocht. De woorden in het Repertorium „gelegen tegen Oude-Teylingen" zullen wel moeten slaan op het latere Oude-Teylingen aan de Leede want de bezittingen behoorende tot dit huis in de 18e eeuw strekten zich tot deze woning uit die er zelf later deel van werd. Oorspronkelijk lag dit huis in nog geen 6 morgen, doch in 1696 behoorden er 26 morgen twee hont en 63 roeden land bij.

Naschrift. In verband met bovenstaande omtrent Heer Simon van Teylinghen nog dit:

In het Memorie of Jaargetij boek der Cisterciensers van Sint-Marienhaven te Warmond staat op fol 21: „N. heer symō vā Teylige ridder en fie sijn docht. arēt dodēz. en jonfrou katry syn wyf en heer florys priest. hoer soen by XL Pd."

Hieruit mag men naar het mij voorkomt toch wel opmaken dat zoowel heer Symon als zijn dochter Sophie in 1413 of daarna nog leefden; anders konden zij toch geen legaat aan het klooster vermaken, daar dit voor 1413 nog niet bestond.

Niet in 1327 doch 13 Mei 1329 huwde Dirck van Teylinghen met Sophia van Crayenstein, althans toen bevestigde de Graaf de lijftocht door hem aan zijn vrouw Sophia gemaakt; van dien datum is ook de schenking van £ 60 (45?) en een paar zwanen voor het huis te Warmonde, waarschijnlijk een morgengave (E. L. 2 fol 60 en E. L. 1 fol 73).

Bijdrage tot de genealogie van de geslachten Martinius - Oosterbaan Martinius - Luderus (sinds het einde der 18e eeuw Ludérus),

door MR'. H. F. WIJNMAN.

(Vervolg van XLIV, 369).

B.

IIIbis. *Coenraet Martensz*, geb. Kampen ± 1614, begr.

Amsterdam Nieuwe Kerk 12 Jan. 1666, van beroep kok of apotheker te Amst. (in de Proetboeken van het apothekersgilde te Amsterdam, die teruggaan tot 1638, komt zijn naam echter niet voor); koopt 2 Juni 1655 voor f. 1450.— een tuin en tuinhuis op het St. Pieterspad te Amsterdam (Quijtscheldingen Amst. 2 B fo. 241 v.); testeert met zijn vrouw voor notaris P. de Bary te Amst. 21 Jan. 1661 (Not. Arch. Reg. 1669); is 26 April 1663 een van de getuigen [27]) bij de vaststelling van de huwelijksche voorwaarden van Fredriok Harmensz Stechman, boekverkooper en Sara Pipart (notaris Pond te Amst., Reg. no. 3170); tr. Amst. 20 Aug. 1641 (ondertr. ald. 3 Aug.) Marie *Pipart*, ged. Amst. Walenkerk 10 Jan. 1621 [28]), † nà 15 Maart 1676, dr. van ***Paul Pipart***, spiegelmaker (faiseur de miroirs) en zijn eerste vrouw ***Marie Coucq. De*** huw. voorwaarden van Coenraet Martensz en Marie Pipart worden d.d. 19 Aug. 1641 verleden voor notaris J. V. Oli te Amst. (Reg. 1555); daarin wordt verklaard dat de bruid aanbrengt een „uitzettinge van omtrent 3000 Car. gulden", bestaande uit een half huis en een actie in de Oost-Indische Compagnie, haar aangekomen vanwege haar overgrootmoeder (d.i. òf Barbe du Meloy, echtgenoote van Olivier Coucq, òf Elisabeth de Rogue, echtgenoote van Jacques Bloyart).

Uit dit huwelijk:

1) ***Paulus Coenraetsz,*** volgt IV.

2) ***Marten Coenraetsz,*** ged. (als Martinus) Amst. Nieuwe Kerk 4 Aug. 1643, getuige zijn oom Ds. Franciscus Martinius; van beroep kok; assisteert 16 Mei 1669 bij de huw. int. van Machteld Kleyn met zijn neef Matthijs Pipart, kok, wonend in de Nes te Amsterdam (geb. Kampen 1643 als oudste zoon van Jacobus Pipardus, rector te Maastricht, zoon van Ds. Daniel Pipardus, zie N. Ned. Biogr. Wb. VII in voce); wordt bij acte voor notaris Salomon van der Sluys te Amst. d.d. 15 Maart 1676 (Reg. 3536, fo. 129) door zijn moeder „d'eerbare Maria Pipart wed. van zalr. Coenraet Martense in sijn leven kook wonende eijnde Nes op 't hoeckie van de St. Pieterspoort" gemachtigd voor den Gerechte te Amsterdam aan te gaan een geldleening van f 800.— ten behoeve van zijn oudoom Luc Liscaljet [29]), welke acte voor schepenen wordt gepasseerd 19 Mrt. 1675, zie Schepenenkennisboek 1676 fo. 36.

IV. *Paulus Coenraetsz*, neemt later het gelatiniseerde patronymicum aan van zijn grootvader. ***Marten Ludersz*** en noemt zich Paulus ***Luderus*** (een enkele maal ***Luderius,*** zoo onderteekent hij zijn ondertrouwacte d.d. 22-2-1670 met „Poulus Ludeerius cock"); ged. Amst. Nieuwe Kerk 13 Juli 1642, getuige zijn grootvader Paul Pipart; van beroep kok, wordt poorter te Amsterdam 12 Nov. 1670, woont aldaar 22-2-1670 in de Nes, 17-8-1680 op den Zeedijk; † Amst. Sept. of Oct. 1680; ondertr. Amst. 1) 22 Febr. 1670 ***Anna de Raaf,*** geb. Amst. ± 1648, † tusschen 1672 en 1680, dr. van ***Jan Michielsz de Raaf*** [30]), kaarsenmaker en ***Susanna Harmansdr***; ***2)*** 17 Aug. 1680 ***Geertruid Teunisdr.*** (*ten*) ***Rogge,*** geb. Amst. ± 1644 [31]) † nà 2 Sept. 1708, die hertr. (ondertr. Amst. 2 Aug. 1681) ***Jan*** of ***Johannes Nieukerk, geb.*** Venlo ± 1633, banketbakker, later factor, wedr. van ***Susanna Martensdr. Kleynhens*** (ondertr. Amst. 2 Aug. 1666) en zn. van ***Jacob Nieukerk*** [32]).

Uit het eerste huwelijk twee kinderen (waarover als voogden na den dood des vaders volgens Voogdijboek Amst. d.d. 29 Oct. 1680 worden benoemd de ooms Michiel de Raaf en Paulus Wenkink), W.O.:

[27]) De andere getuigen waren: de zwager der bruid ***Hendrik Korf***, echtgenoot van ***Anne Pipart*** (Anne en Sara waren dochters van Paul Pipart en diens tweede vrouw Sara Clinquant); en de oom der bruid, de boekverkooper ***Boudewijn de Prijs*** (echtgenoot van Rachel Clinquant, zuster van Sara), die van 1639-1672 een der huizen „Onder het Zeil" bij den Dam bewoonde en in laatstgenoemd jaar failliet ging, zie Jaarboek Amstelodamum 1919, 183. Zie verder uitvoerig; over Boudewijn de Prijs, Fredrik Stechman en diens zoon Paulus Stegman: Kleerkooper-van Stookum, Ds Boekhandel te Amst., 567 en 783.

[28]) Doopboek Walenkerk Amst. „Dimanche 10 Janvier 1621 ***Marye*** fille de ***Paul Pipar*** et de ***Marye Coucq***. Tesmoins Jaspar Pipar (d.i. de vader van den Kamper predikant Ds. Daniel Pipardus), Jacques Bloiart, Femire Losson et Michelle Bloiart". Paul Pipart was ged. Middelburg Walenkerk 12 Mei 1596 als zn. van ***Jean Pipart*** (boratof caffawerker uit Templeuve bij Doornik en ongetwijfeld broeder van Jaspar Pipart) en diens eerste vrouw ***Anne Brienne***; hij werd begr. Amst. Walenkerk 10 Oct. 1663 ***en*** tr. Amst. Walenkerk 1) 15 Febr. 1620 Marie ***Coucq,*** geh. Amst. 1597, † ald. 1621, dr. van ***Jacques Coucq,*** caffawerker, en ***Michelle Bloyart; 21 28*** Mrt. ***1622*** Sara ***Clinquant*** (huw. vw. not. Ruttens Amst.), geb. ± 1596, zuster van Ds. ***David Cl.***, dr. van Jean ***Cl.*** en Marie ***Lobber*** en wed. van ***Pieter Claesz,*** schoolmeester. — Olivier ***Coucq en Barbe du Meloy*** hadden o.a. tot kinderen: a. ***Jacques Coucq,*** geb. Antwerpen ± 1572, tr. Amst. 5 Sept. 1596 ***Michelle Bloyart***, geb. Doornik ± 1574, begr. Amst. Walenkerk 14 April 1622, dr. van ***Jacques Bloyart*** (begr. id. 31 Oct. 1624, 73 jaar) en ***Elisabeth de Rogue***; zij hertr. Amst. 13 Mei 1608 ***Renier Caldemberg,*** caffawerker uit Keulen; b) ***Jenne Coucq,*** geb. Antw. ± 1576, tr. Amst. 18 Nov. 1599 ***Charles Touret***, geb. St. Omer ± 1574, caffawerker (zie over zijn broeder den dichter François Touret Jr., vriend van Jean Six: N Ned. Biogr. Wb. dl VII in voce); c) ***Daniel Coucq,*** caffawerker, ondertr. Amst. 6 Jan. 1607 ***Hester Pipart***, geb. Autw., dr. van ***Jaspar Pipart***; d) ***Hester Coucq,*** geb. Antw. ± 1586, ondertr. Amst. 1) 17 Mrt. 1607 **Pierre de *la Croix***, caffawerker, 2) 11 April 1615 ***Abraham Pipart***, geb. Antwerpen ± 1585, caffawerker, zoon van ***Jean Pipart en Anne Brienne.***

[29]) ***Luc Liscaljet*** (Lescaillet, Leschalit, Leschailliest) ged. Londen Walenkerk 23 Aug. 1601 als zoon van ***Gilles L.*** en ***Anne Poullain*** (zie Publ of the Hnguenot Society IX, 42), van beroep caffawerker, begr. Amst. Walenkerk 7 Nov. 1678; ondertr. Amst. 1 Mrt. 1625 (geasst. met zijn broeder den boekdrukker Daniel Liscaljet of Lescaillliet alias de Wael, die in 1648 een „vuyl boecxken" uitgaf tegen na te noemen „vleijschhouder" Jacques Mus, zie Kleerkooper - van Stockum, 1365) ***Lijsbeth*** of ***Elisabeth Coucq,*** geb. Amst. 1600, begr. Amst. Walenkerk 21 Oct. 1678, dr. van ***Jacques Coucq*** en ***Michelle*** Bloyart. — Luc Lisoaljet bezat eenige huizen op den Zeedijk te Amst., o.a. het huis genaamd „De Zwarte Hond" (zie Quijtsch. 2J87 en W24). Een van zijn zoons was Ds. ***Luc(as) Liscaljet,*** ged. Amst. Walenkerk 7 Jan. 1635, theol. stud. Utrecht 1652, predikant Moercapelle 1658, † aldaar 1665 (H.S. Borger), wiens weduwe ***Catarina*** van de ***Kerkhove 13*** Oct 1666 te Alphen hertr. met den Amst. „constvercoper" ***Jan de Kaersgieter*** (zie Kleerkooper-van Stockum, 115).

[30]) Jan ***Michielsz*** (de ***Raaf),*** geb. Legemiere ± 1608, kaarsenmaker en poorter van Amst., † tusschen 1656 en 1670. ondertr. ald. 5 April 1631 ***Susanna Harmansdr,*** geb. Amst. † 1609, dr. van ***Harman Jansz*** en ***Annetie Pieterdr*** Uit dit huw. o.a.: a) Michiel de ***Raaf,*** kaarsenmaker, ondertr. oud 39 jaar Amst. 10 April 1671 ***Geesje Claesdr,*** 29 jaar; b) ***Harmanus de Raaf,*** kaarsenmaker, ondertr. 22 jaar id. 12 Feb. 1656 ***Ida Mus,*** ged. Amst. Oude Kerk 8 Aug. 1630, dr. van ***Jacques Mus*** (van beroep „vleijschhouder" zie noot 29) en ***Aefje Pieters***; ***c) Cornelia de Raaf,*** ondertr. 24 j. id. 14 Mrt. 1670 ***Paulus Wenkink,*** linnenkooper, vroeger factor, geb. Amst. ± 1642, zn. van Jan ***Hendriksz Wenkink*** en wedr. van ***Anna Jansdr Swijnscop.***

[31]) Waarschijnlijk is dit haar doopacte: Oude Kerk 3 Jan. 1644 ***„Teunis Gerritsz,*** stuerman, ***Mayke*** Jans, ***Gerrit*** Albertsz met Abygel Gerrits brachten 't kint ***Geertruy.***

[32]) ***Marie Pipart*** (met Dirc Brugge) was 15 April 1670 in de N.K. te Amst. getuige bij den doop van ***Martinus,*** zn. van ***Jan Nieukerk en Susanna Kleynhens.***

1) *Susanna Luderus, ged.* Amst. Nieuwe Zijds Kapel 12 Oct. 1672, getuigen haar oom en tante Paulus Wenkink en Cornelia de Raaf; † nà *27* Aug. 1733 [33]); ondertr. Amst. 1) 21 April 1702 *Sagarias Vosmeer*, geb. Amst. ± 1674, † vóór 1716, gildeknecht van het St. Lucas-gilde, woonde 21-4-1702 op de Heerengracht, zoon van N. N. *Vosmeer* en *Trijntje Bar tels*; 2) 2 Oct. 1717 *Coenraet Ravens*, geb. Amst. ± 1680, woonde 2-10-1717 in de Haantje Hoeksteeg. Hun mutueel testament wordt gepasseerd voor notaris van Vilekens te Amst. d d. 31 Jan. 1721 (daaruit blijkt dat Susauna Luderus één voordochter had: *Cathnrina Vosmeer*, zie de noot).

Uit het tweede huwelijk:

2) *Paulus Luderus,* volgt V.

V. *Paulus* Luderus, geb. na den dood zijns vaders, ged. Amst. Nieuwe Kerk 26 Mei 1681, getuigen zijn oom en tante Michiel de Raaf en Geesje Claesdr; bontwerker, wonende te Amst. op de Rozengracht bij de derde brug, wordt poorter aldaar 12 Mei 1706, † Amst. 1720; ondertr. Amst. 1) 13 Mrt. 1706 *Maria Schoonbeek,* geb. Amst ± 1685, † vóór 1716, dr. van *Cornelis Schoonbeek*, kistenmaker (geb. Geertuidenberg ± 1667, ondertr. Amst. 24 April 1682), en *Willemina Looy*; 2) 16 Febr. 1716 (tr. Waleokerk Amst. 3 Mrt.) *Johanna Kemp,* ged. Amst. Nieuwe Kerk 25 Aug. 1683, begr. Amst. Oude Kerk (wonende op het Realeneiland) 1 Febr. 1726, dr. van *Frederik Kemp van Assingen* [34]), zilversmid, en *Susanna de Raaf.* De huw. voorwaarden van Paulus Luderus en Johanna Kemp worden gepasseerd. voor notaris P. Carel Amst. 5 Febr. 1716 (Not. Arch. 6208); hun mutueel testament (waaruit o.a. blijkt dat het echtpaar woonde op de Rozengracht bij de derde brug, en dat Paulus Luderus één voorzoontje in het leven had, genaamd *Cornelis Luderus)* voor not. Lindouw ald. 2 Sept. 1716; het testament van Johanna Kemp wed. Paulus Luderus voor notaris Mr. P. van Aken ald. 23 Febr. 1721 (Reg. 7240, acte 40); bij acte voor denzelfden notaris d.d. 15 Juli 1720 (Reg. 7239 acte 138) worden tot voogden benoemd van de kinderen van Paulus Luderus: Susanna de Raaf wed. Fredrik Kemp, en Willem Jochemsz (geb. Amst. ± 1671 als zoon van Jochem Gerritsz, ondertr. Amst. 4 Nov. 1695 Susanna Kemp, dr. van Fredrik Kemp, oud 19 jaar), bij overlijden van den laatste Willem Jochems de Jonge, zoo deze alsdan meerderjarig is; inventaris nalatenschap Paulus Luderus voor not. Mr. P. van Aken d.d. 29 Juli 1720 (Reg. 7639, acte 167); accoord en transport tusschen Jacob Crol en Johanna Kemp, wed. Paulus Luderus id. 2 Aug. 1720 (Reg. 7239 acte 164).

Uit het eerste huwelijk:

1) *Paulus Luderus,* ged. Amst. Westerkerk 2 Sept. 1708, getuigen Cornelis Schoonbeek en Geertruy ten Rogge; † vóór 2 Sept. 1716.

2) *Cornelis Luderus,* † Amst. tusschen April en Sept. 1718 (Middel op Begr. no. 1048: Onvermogenden: Jan Schoonbeek voor Cornelis Luderis).

Uit het tweede huwelijk:

3) *Paulus Luderus,* ged. Amst. Westerkerk 6 Jan. 1716, getuigen zijn grootouders Fredrik Kemp en Susanna de Raaf, vertrekt in dienst van de 0. 1. Compagnie in 1737 met het schip „Velsen" naar Oost-Indië, repatrieert 10 Dec. 1739 met het schip „Lourens" vanuit Batavia, sindsdien vermist. Ongehuwd. Zie de verklaring van Jan van Asperen, oud 29 jaar, wonende Nes over de Pieter Jacobsstraat, en Fredrik Dell [35]), oud 25 jaar, wonende op de Singel bij de Munt, ten verzoeke van Fredrik Luderus, die volgt, wonende in de Kalverstraat bij de Bagijnensteeg ten huize van Justus Haijman, — verleden voor notaris C. van Loon te Amst. d.d. 26 Jan. 1743, Reg. 7056, fo. 118, waarin o.a. het volgende voorkomt: „....voor d'opregte waarheyt getuygt en verclaart Dat Paulus Luderus van Amsterdam die in den jaare onses Heere 1737 met 't schip genaamt Velsen in dienst van d'Oostindische Compagnie ter kamer alhier, is uytgevaeren, en (soo sij getuygen verstaen hebben) den 10e December 1739 met 't Schip St. Lourens van Batavia vertrocken, en daarmede vermist is, Een ongetrout jonggesel was, als hij de voortz: reyse van hier na Oost-Indien ondernomen heeft. Dat sijn vader en moeder beijde al voor zijn voortz: vertrek zijn overleden, alsmede dat de voorn. Paulus Luderus

[33]) Zij assisteerde op dien datum bij den ondertr. van haar dochter *Catrina Vosmeer* (22 jaar) met Jan *Ruys, van* Amst., 25 jaar, zoon van *Engelbert Ruys* — Een dochter van Jan *Ruys* en Catrina *Vosmeer* was: *Susanna Ruys*, ondertr. oud 27 jaar Amst. 14 Mei 1762 *Paulus Wenkink*, geb. Amst. ± 1713, wedr. van *Petronella van Lingen, eoon van* Paulus *Wenkink*, makelaar, en *Johanna Schroder* (ondertr. Amst. 22 Jan. 1706) en kleinzoon van *Paulus Wenkink en Cornelia de Raaf.* — De broeder van Paulus *Wenkink* genaamd *Hermanus*, geb. Amst. ± 1719, makelaar, † Amst. 19 Dec. 1762, wordt in Ned. Leeuw 1916, 6 abusieveliik *Hendrik* genoemd.

[34]) *Fredrik Kemp* van *Assingen.* ged. Amst. Nieuwe Kerk 3 Mrt 1650 (zn. van *Johannes Lucasz*, zilversmid, en *Susanna Frederiksdr Scherphoff*), † tusschen 1716 en 1720, ondertr. Amst. 12 Oct. 1673 *Susanna* de *Raaf,* ged. N.K. 28 Nov. 1656 als dr. van *Harmanus de Raaf* en *Ida* Mus, zie noot 30. — De huw. int. van zijn ouders luidt (D. T. B. 464, 182): „Den 19 April 1647 C.a.v. *Johannes Lucas van Assinge* silversmits-gesel out 27 jaer geasst met Lucas *Cemp van Assinge* sijn vaer w^e Wolvenstraet & *Susanna Frerix Scherphoff* van A out 28 jaer geasst met haer vaer *Frerick Meyndersz* w^e Minnebroerstraet". Zie het merk van Johnnnes Lucasz Kemp van Assingen in E. Voet Jr. „Merken van Amsterdamsche goud- en zilversmeden", blz. 25 n°. 77. — Een glazenmaker *Lucas Kempe, van* Kampen, die 30 Nov. 1616 te Amst. ondertr. met Barbara *Henrix*, wordt op 4 April 1619 door de magistraat van Kampen aanbevolen voor het opengevallen chargierschap, zie Oud-Archief Kampen n° 4724. — *Susanna Frederiksdr. Scherphoff* was ged. Amst. Oude Kerk 5 Juli 1618 als dr. van *Fredrik Meyndertsz* (geb. Borne bij Oldenzaal ± 1585, smid of slootemaker, † nà 1650), die ondertr. Amst. 27 April 1.6 :0 *Anneke Jansdr*, geb. Amst. ± 1586, dr. van *Jan. NN. en Tiete Gerritsdr.* — Het wapen van Ds. *Frederik Scherphoff* (± 1656-1710), waaruit duidelijk blijkt het smidsambacht des stamvaders, wordt besohreven in Ned. Léeuw 1911, 202, vgl. verder o.a. Ned. Leeuw 1920, 295; 1921, 235: Navorscher 1876, 481.

[35]) *Fredrik Dell en Fredrik Luderus* werden nog in hetzelfde jaar zwagers; *Anna Margaretha Arntzen,* de vrouw des laatsten, was een halfzuster van *Fredrik Dell*, immers hun moeder *Jacoba* of *Jacoba Meinarda* van *Breda was in* eerste huwelijk getrouwd met *Jan Dell*, in tweede met *Hendrik Arntzen. Fredrik Dell* was zelf weer getrouwd met een nicht, een dochter van *Jacob van Breda Jacobsz.* (1684—*1765) en Anna Bruyckverstant* (1698—1765), zie Ned. Leeuw 1916, 52, wiens oudere broeder *Pieter van Breda Jacobsz (1678-1701)* de vader was van *Jaeoba* Meinarda *van* Breda. *Fredrik Dell's* huw. int. te Amst. luidt: „Vrijdagh 29 Maart 1743 C a. v. *Fredrik Dell van* A. oud 21 jaar (?, zie text) op de Cingel geasst met sijn moeder Jacoba van Breda & *Pieternella Catharina* van *Breda* van A. oud 22 jaar op de Princegt geasst met haar vader Jacob van Breda.

geene andere broeders of susters tsij heele tsij halve nog vooroverleden heele of halve broeders of susters nasaat of nacaten in 't leven agter gelaten heeft als alleen eene volle broeder sijnde de requirant in dezen genaamt Fredrik Luderus nu oud over de vijf en twintig jaren. Voor reden van wetenschap gevende de voorn. Paulus Luderus en sijn vader en moeder en broeder welgekend en met deselve omgegaan te hebben etc".

4) ***Fredrik Luderus,*** volgt VI.

VI. ***Fredrik Luderus,*** ged. Amst. Westerkerk 6 Mei 1717, getuigen Cornelis Schoonbeek en Susanna de Raaf; van beroep ijzerkooper, wordt poorter te Amst. 3 Dec. 1743; begr. Amst. Nieuwe Kerk 15 Febr. 1790; koopt 29 Mrt. 1763 voor f. 14.000 contant een huis en erve op den Nieuwendijk aan de Zuidwestzijde tusschen de Engelsche steeg en de Oude Haarlemmersluis (Quijt Scheldingen Amst. H 6 f. 164); ontvangt 17 Sept 1768 bij de boedelscheiding ten overstaan van notaris Mr. Ploos van Amstel te Amst. uit de nalatenschap van zijn schoonmoeder Jacoba Meinarda van Breda twee achtste gedeelte der erfenis, welk deel ter waarde van f. 24.000 bestond uit een huis en erve aan de Leidschestraat, getaxeerd op f. 10.600, een huis en erve aan de Boomsloot, getaxeerd op f. 4200.— benevens obligaties en contante penningen (het overig deel der nalatenschap bestond o.a. uit: een achterhuis met tuin op de Baangracht, een tuin aan het Rust- en Werkpad te Nieuwer-Amstel met lusthof en huisjes, een huis en erve aan het Singel, diverse landerijen in Oost-Voorne etc [36]); koopt 9 November 1773 voor f. 8600 contant een huis en erve op de Fluweelenburgwal aan de Oostzijde op de Zuiderhoek van de Oude Kennis- of Minderbroersteeg (Quijtscheldingen Amst. S 6 fo. 246); passeert een acte voor not. de Bruin te Amst. 3 Mrt. 1774, met zijn zoon Willem 12 Oct. 1774 (Reg. no. 7033); ondertr. Amst. 22 Mrt. (tr. ald. 7 April) 1743 [37]) Anna ***Margaretha Arntzen***, geb. Amst. einde 1725, † nà 14 Mrt. 1794, dr. van ***Hendrik Arntzen***, leerkooper, en ***Jacoba Meinarda van Breda.***

Uit dit huwelijk zeven kinderen, die meest allen hun naam ***Ludérus*** schrijven:

1) ***Hendrik Ludérus,*** volgt VII.

2) ***Willem Ludérus,*** volgt VII bis.

3) ***Abraham Ludérus,*** geb. Amst ± 1760, van beroep koopman, wordt poorter te Amst. 17 Mrt. 1779; benoemd tot luitenant der Schutterij in wijk XXI te Amst. lb Mrt. 1779 (zie Jochems, Amsterdams Oude Burgervendels, blz. 136).

4) ***Paulus Ludérus,*** ged. Amst. Noorderkerk 12 Nov. 1766, getuigen Hendrik Arntzen en Jacoba Meinarda van Breda; van beroep brouwer, wonend in de Brouwerij „de Waereld", wordt poorter te Amst. 27 Juni 1780; lid van den Gemeenteraad van Amst. 12 April 1796 — 19 Jan. 1798 en lb Maart 1798 — lb Juni 1798, daarna (omdat hij in den laatsten Jacobijnsch-gezinden Raad blijkbaar nogal op den voorgrond trad) met zijn medelid J. Bax en den Maire Hendrik Nobbe op het Muiderslot gevangen gezet. Ook schijnt hij eenigen tijd in den Haag gevangen gezeten te hebben (zie o.a. N. Ned. Biogr. Wb. VII ín voce; Dr. Breen, Het Amsterdamsche Gemeentebestuur van 1795—1811 in Jaarboek Amstelodamum III, 72, 76 en 108; Moes etc., Amsterdamsche bijzonderheden, 8ste druk, blz. 70; van Lennep en Hofdijk, Kasteelen van Nederland, Het Muiderslot).

6) ***Jacoba Meinarda Ludérus,*** geb. Amst. ± 1767, ondertr. Amst. 6 Febr. 1789 ***Jacob Hubert,*** geb. Hoorn. ± 1757, zn. van *N.* N. ***Hubert*** en ***Johanna Elizabeth Hoogers***; kapitein van het 2de Bataljon der Gewapende Burgerwacht 1796, kapitein van het 3de Bataljon 1799 (zie Jochems, Gewapende Burgerwacht te Amsterdam. Het is evenwel de vraag of dit dezelfde Jacob Hubert is, immers er overleed te Amst. d.d. 30 Jan. 1811 een Jacob Hubert, oud 68 jaar, wonende Zeedijk bij de Kapel, nalatende één kind). Tijdens de huw. int. op 6-2-1789 woonde de bruidegom op de Looiersgracht en de bruid bij haar ouders op de Heerengracht.

6) ***Johanna Susanna Ludérus,*** geb. Amst. ±

---

[36]) De andere erfgenamen waren Jacoba ***van Breda***'s overige kinderen uit haar tweede huwelijk: a) ***Abraham Arntzen,*** geb. Amst. ± 1728 Ieerkooper, ondertr. Amst. 2 April 1756 ***Geertruyd dc*** Graaf, geb Amst. ± 1725, dr. van N.N. en Sara ***Blok;*** uit dit huw. drie kinderen b) ***Hendrina Pieternella Arntzen,*** begr. Amst. Westerkerk 19 Mrt. 1782 tr. Jacob ***Freni,*** makelaar, begr. id id 10 Febr. 1791; c) ***Pieter Arntzen die*** tijdens de boedelscheiding in Bengalen vertoefde.

[37]) Een gedenkboek met gedrukte zangen ter eere van hun zilveren huwelijksfeest, gevierd in plaats van 7 April 1768 (wegens het overlijden van Jacoba Meinarda van Breda) op 12 Nov. 1768, is thans nog in het bezit van den Heer F. Ludérus te Dordrecht.

[38]) ***Hendrik Arntzen***, ged. Wezel Mathena Kirche 30 Oot. 1699 als tweede van de zes kinderen van ***Abraham Arntzen en Anna Margaretha von Essen*** (Vgl. Wapenheraut 1916. 386), poorter Amst. 29 Mrt. 1725, begr. Westerkerk ald. 11 Juli 1759: testeert notaris Mr. Ploos van Amstel 16 Jan. 1743, zijn weduwe alléén 24 Nov. 1760; ondertr. Amnt. 23 Febr. 1726 Jacoba ef Jacoba ***Meinarda van Breda*** (aldus uitdrukkelijk met beide nsmen genoemd in Quijtsch. 0 6 fo. 12 d.d. 13 Feb. 1769; blijkbaar was de naam Meinarda later bijgevoegd naar den oom harer moeder ***Meinardt Veltman***, vgl. de huw. vw. van Dorothea Steur en Abraham van de Wetering voor not. Dirk van der Groe te Amst. d d. 23 Febr. 1702), † Amst. 15 Sept. 1768 volgens de in de text vermelde boedelscheiding. dr. van ***Pieter van*** Breda ***Jacobsz.***, ijzerkooper, en ***Dorothea Steur en*** weduwe van ***Jan Dell***, leerkooper. — ***Abraham Arntzen*** was ged. Wezel **Math. K. 26 Nov. 1669** als oudste van de 11 kinderen van ***Hendrik Arntzen*** (Chr. ged id. 1 Dec. 1668, tr. Wezel 30 Juli 1669, begr. id. 26 Mrt. 1711) en ***Gertrut Vestering*** († ald. 1725) en huwde ald. 18 Nov. 1696 ***Anna Margreta von Essen***, j.d. van Wezel.

Jacob van Breda, geb. Hamburg ± 1642 (zijn ouders overleden ald. tusschen 1670 en 1678). kooman te Amst., † tusschen 1701 ***en 1719,*** tr. Schiedam 13 Juli '1678 ***Pieternella Vrouweling***, geb. Delft 3 Juli 1655, †18 Mei 1686, dr. van ***Michiel Pietersr. Vr.*** en ***Catharina*** van ***Lodensteyn (vgl.*** Ned. Leeuw **1916**, 52 etc; over de aanzienlijke Delftsche geslachten Vrouweline en van Lodensteyn zie men resp. Ned. Leeuw **1903, 14** en 32 en Ned. Leeuw 1890, 41; de bekende dichter Jodocus van Lodensteyn was een broeder van Catharina). Uit dit huw. o.a.: a) ***Pieter,*** geb. Ämst ± 1678, ijzerkooper, † Amst. 1701, ondertr. Amst. 28 Mei 1701 ***Dorothea Steur,*** geb. Weesp ± 1674, † Amst. 1734, die hertr. fondertr. Amst. 31 Mrt. 1702) ***Abraham van de Wetering Jansz.*** leerkooper, en ***Gijsbert Dell,*** begr. Westerkerk 8 Dec. 1729 (test. met den eerste 16 Juni 1706 voor not. Cornelis van Loon te Amst; met den tweede 19 Febr. 1718 voor not. Helbrand van der Heyden); hun eenigste kind was ***Jacoba Meinarda,*** die ondertr Amst. 18 Juni 1717 ***Jan Dell, Frederiksz.***; b) ***Jacoba,*** geb. Amst. ± 1683, tr. Amst. Walenkerk 27 Jan. 1705 Mr. ***Diederik Durven,*** den lateren Gouv. Gen. van Indië; c) ***Jacob,*** koopman te Amst., ondertr. ald. 5 Mei 1719 Anna ***Bruyckverstant,*** uit welk huwelijk ***Jacob, 1720 – 43,*** wiens zoon dr. ***Jacob de*** vader was van Prof. ***Gijsbertus Samuel van Breda,*** zie N. Ned. Biogr. Woordenboek 1, 456.

1761, ondertr. Amst. 1 Juli 1791 Johannes ***Bouman,*** geb. Amst., woont 1-7-1791 op de Bloemgracht bij de Prinsengracht, waarschijnlijk overl. 1824, wedr. van Maria ***Baalde*** en ***zoon*** van *Egbertus* ***Bouman.*** Johannes Bouman was lid van den Gemeenteraad van Amst. van lb Mrt. tot 13 Juni 1798 (zie het art. van Dr. Breen blz. 14, 28, 46, 48, 53 en 72. Doch het is wederom de vraag of hiermede dezelfde bedoeld is. Ned. Leeuw 1924, 26 vermeldt nog d.d. 8 Sept. 1796 een Joannes Bouman, Commissaris der Generale Beleenbank te Amst.). ***Na*** zijn dood doet notaris Schermbeek te Utrecht uitkeeringen van verscheidene legaten aan familieleden, nl. aan „Vrouwe M. Geraud Wed. W. Luderus f. 500.—, Vrouwe P. J. van Hoven Wed. F. Luderus f. 500.—, Vrouwe A. M. Luderus Wed. L. Bols f. 750.—, den Heer P. Luderus Hzn. f. 750.—" (declaratie opgemaakt 6 Mrt. 1826, saldo afgedragen 12 Maart 1826).

7) ***Anna*** *Margaretha* ***Ludérus,*** geb. Amst. ± 1763, † nà Mrt. 1826, ondertr. Amsterdam 14 Mrt. 1794 ***Lucas Bols*** *Jr.*, geb. Amst., lid der bekende likeurstokersfirma op de Rozengracht te Amst., † vóór Mrt. 1825, wedr. van ***Sophia Maria*** *van* ***Dam*** (ondertr. Amst. 16 Febr. 1776) en zn. van ***Lucas Bols Sr.***

(Wordt vervolgd.)

KORTE MEDEDEELTNGEN.

Portretten met wapens te Rijssel.

Onlangs vestigde Dr. H. Schneider, onderdirecteur van het Mauritshuis, mijne aandacht op het groot aantal Nederlandsche portretstukken, waarvan sommige met wapens, in het Museum te Rijssel. Hij had de goedheid mij den fraai verluchten catalogus te laten inzien. Op de eerste plaats trok mijne aandacht eene tegen het midden der 17e eeuw geschilderde familiegroep, voorstellende een echtpaar met 3 zoons en 6 dochters (gedeeltelijk volwassen) met hun fraaien tuin als achtergrond. Ter rechterhand van den beschouwer verheft zich een tuinhuis; boven den ingang valt een alliantiewapen met beide helmteekens op, dat ik aanstonds kon terechtbrengen als toekomend aan het echtpaar ***Pieck-van Dorp.*** Dra waren deze echtelieden gevonden in van Meurs' Ridderschap v/h kwartier Nijmegen en van Klaveren's genealogie Pieck: *Gijsbert* ***Pieck van Tienhoven,*** zoon van *Dirck*, heer van Tienhoven en Zuiliohem en diens tweede vrouw ***Anna von de Velde,*** geadm. in de Nijmeegsche ridderschap 1628, schepen van den Bosch 1629-1647: raad en rentmeester der domeinen in de Meierij, die 10 Oct. 1674 in die stad stierf, en zijne echtgenoote ***Bnrbara van Dorp Johansdr,*** die 6 Dec. 1682 aldaar overleed. Hunne zoons stierven allen ongehuwd, de dochters op twee na eveneens en de eenige, die nakroost (eene eenige dochter) had, was ***Elisabeth,*** in 1671 gehuwd met ***Otto Walraven von Quodt-Landscron.*** Die eenige dochter trouwde met een neef von *Quadt-Wyckradt,* doch was niet stammoeder van het nog levende geslacht van dien naam. Volgens den catalogus is de schilder A. Palam edesz [1]) en vermoedelijk stelt het

Dr. Sohneider neigt tot toeschrijving aan den Nijmeegschen meester Nic[s] de Helt Stocade.

de familie in den tuin van hun Bossche huis voor.

In dezelfde verzameling komt een mooi vrouwenportret voor, staande op naam van J. W z. Del ff en geschilderd in 1696, toen zij 17 jaar was. Haar gedeelde wapen is 1 in rood 3 zilveren rozen, 2 in zilver een rood kruis. Wie zou dit kunnen voorstellen? Moet men hier denken aan eene jeugdige alliantie *Bloeymans gen[d]* ***Dinther*** met hetzelfde geslacht ***Pieck,*** of, gezien de ruitvorm van het schild, aan eene *Bloeymans* wier moeder *Pieck was?*

BIJLEVELD.

Het geslacht Ledeboer.

Al langen tijd heeft er twijfel bestaan omtrent de afstamming van ***Christoffer Ledebur,*** geboren te Osnahriick in 1573, de eerste van het geslacht die zich in Nederland vestigde. Nu wil het toeval dat er bewaard zijn gebleven de dossiers van twee processen die hij heeft moeten voeren juist om zijne afstamming te bewijzen. Deze stukken berusten onder N° 231 op het Rijksarchief te Münster in Westphalen, en vormen een bundel van 289 bladen.

Het eerste proces werd door ***Christoffer L.*** en zijne zuster Anna ***L.*** gevoerd om hun recht op een aandeel te doen gelden in een erfenis van eene ab intestato overleden dochter hunner oud-tante, welke hun door de dochter van eenen oud-oom betwist werd.

Zij moesten hiervoor niet alleen hun eigen wettige geboorte, maar ook de geboorten en huwelijken hunner ouders en grootouders bewijzen, en verloren dit proces bij gebrek aan bewijsmateriaal. Zij gingen echter later hiertegen in hooger beroep, waarbij Christoffel L. een stamboom in triplo moest overleggen, die ook bewaard is gebleven. Deze zijn door hem eigenhandig geschreven, onderteekend en met zijn wapen bezegeld.

Na jarenlang onderzoek, ook van vele getuigen, won hij toen dit proces, waardoor men de juistheid van dien stamboom mag aannemen.

Deze is gedateerd 3 Oct. 1651 en is als volgt:

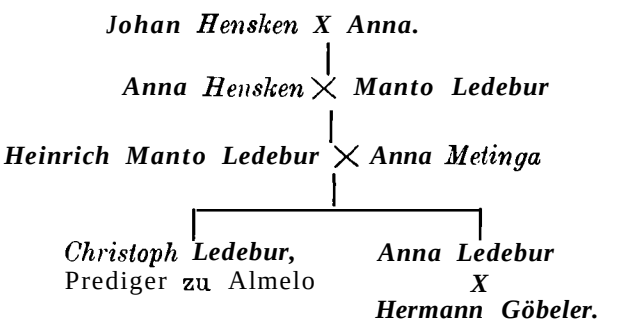

Uit het proces en uit nader onderzoek blijkt dat ***Manto L.*** te Osnabrück geboren werd in 1603, als zoon van ***Johan*** *L.* die daar in 1500 huwde met ***Anna*** *N.N.*

Heinrich Manto L. werd in 1635 geboren te Osnabrück, waar bij „Kürschner" was, d.i. pelshandelaar.

Het leven van ***Christoffer L.*** is bekend genoeg; zijne zuster ***Anna L.*** huwde 1° *Franz von* ***Gülich,*** Ratsherr te Osnabrück, geb. 1547, † 1614, en 2° ***Hermann Göbeler,*** † ***1642.***

De eigenaardige naam ***Manto*** komt in Westphalen nog voor.

G. M. **LEDEBOER.**

Nieuwe gemeentewapens.

De raad der gemeente *Medan* (Ned.-Indië) heeft in zijne vergadering van 18 Augustus 1926 besloten (sub. No. 139) voor de gemeente Medan een wapen vast te stellen, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

In goud een tabaksboom van sinopel op terras van hetzelfde, de bloesems wit. Het schild gedekt door een gouden vijfbladerigen kroon. Schildhouders: twee leeuwen in natuurlijke kleur. Wapenspreuk: Efflorescens e planitie.

Bij Koninklijk besluit van 15 December 1926, No. 26, is aan de gemeente ***Belfeld*** (provincie Limburg) het navolgende wapen verleend, zijnde:

Gedeeld: I in azuur een omgewende dubbelstaartige leeuw van goud, gekroond van hetzelfde en getongd en genageld van keel; II in goud een leeuw van sabel, getongd en genageld van keel. In een hartschild van azuur een kasteel met twee van kruisen voorziene gekanteelde torens, alles van goud, staande op den top van een berg of heuvel van hetzelfde, vergezeld van eene klok (bel) van zilver in het hoofd. Schildhouder: de H. Urbanus, Paus, gelaat en handen van natuurlijke kleur, gehuld in een onderkleed van zilver (alba), waaroverheen een casula van keel, aan den zoom geborduurd van goud; het hoofd gedekt met de latere tiaar van zilver met drie gouden reepen en daaromheen een gouden nimbns, in de rechterhand drie korenaren van goud en in de linker het patriarchale kruis van goud.

Bij Koninklijk besluit van 16 December 1926, No. 27, is de gemeente *Nieuw-Helvoet* (provincie Zuid-Holland) bevestigd in het gebruik van het door haar gevoerde wapen, zijnde:

in sinopel een linker-(ridder)spoor van goud, de punt naar beneden, gegespt van zilver en geriemd van natuurlijke kleur.

Verscheidenheid in aantal van gelijksoortige voorwerpen in hetzelfde wapen.

Als bewijs dat men de familiewapens met breeden blik moet bekijken en men zich bij het beschouwen van oude zegels, afkomstig van personen van gelijkluidenden naam, niet blind moet staren op het aantal gelijksoortige wapenfiguren, diene het volgende.

Gherart van Raephorst, ridder, 9/1 1303 leenman van het „Goetshuse van Egmunde", voert „6 lelies", 3.2.1 gerangschikt; Ver (dat is Vrouwe) *Haze*, dochter van *Gherijd wan Raporst* (ook van Raephurst) 10/5 1352, voert „10 lelies" 4.3.2.1 gerangschikt; *Jan van Raephorst,* 13/10 1621 Schout van Utrecht, voert „12 lelies", 4.3.2.3 gerangschikt. Het Armorial Général beschrijft het wapen van Raephorst met 10 lelies, 4.3.2.1 gerangschikt.

R. T. MUSCHART.

Van **der Kop.** *Lauris Willemsz. Kop, j. g* van Voorschoten, ingeschr. Voorschoten 9 Aug. 1648, geh. Zoeterwoude 23 Aug. 1648 met ***Annetge*** *Cornelisdr.* van *Rietvelt*, j. d. van Zoeterwoucle (Vgl. Ned. Patr. 1918, fol. 209, II).

W. A. VAN RIJN.

De **Joncheere.** *Johan Gerard de Joncheere* is ged. Gorinchem 13 Dec. 1672 (Vgl. Ned. Patr. 1914, fol. 234, 111).

W. A. VAN RIJN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Alting. Geneal.-biogr. gegevens worden gevraagd betreffende de echtparen : a. *Luitge Nysingh,* schout van Westerbork, †... 19 Dec. 1641, tr. 1611 ***Berentien Alting,*** † 19 Oct. 1636; b. *Jan Nysingh*, geb. te ... 1 Jan. 1618, tr. *Roelofje* ***Alting;*** *c. Willem* ***Alting,*** tr. *Margen* ***Nysingh,*** geb. 1 Juli 1632.

's-GT. v. E.

Baerle (van). (XLIV, 376). Blijkens Nav. XXXIX, 612 hield in 1889 de luit. i. h. Magdeb. Feld. Art. Regt. n° 4 *van* ***Baerle*** te Burg bei Magdeburg zich met de genl. v. B. bezig.

H. ***v.*** D. v. H.

Baud. *Frederik B.,* geb. 's-Gravenhage 26 Feb. 1795, werd luit. der genie 18. ., ing. bij den Waterstaat 18. .. Hij tr. Leeuwarden ***P. A. B. Suringar.***

's-Gr. ***v.*** E.

Baving. N. ... *Baving*, ette, tr. *Wemeltien Nysingh*, geb. te ... 16 Juni 1651. Geneal. gegevens verzocht.

's-Gr. v. E.

Cloppenburg. (XLLV, 282, 316). In de genealogie „Verhaven", in mijn bezit, komt voor: *Grietje Verhaven*, dr. van *Cornelis* en *Trijntje Pieters* (geboren omstreeks 1620), gehuwd met ***Pieter Kloppenburg.***

Ongetwijfeld is dit echtpaar, dat zonder kinderen overleed, identiek met dat, genoemd in kol. 316 onder 5°: ***Pieter Cloppenburg,*** gehuwd 2° met *Margaretha* ***Verharen,*** welke laatste naam derhalve onjuist is.

A'dam W. VAN MAANEN.

Cotton. *Johanna C.* huwde te Neerbosch 19 Dec. 1724 *J. F. Moltzer*. Gevraagd hare ouders en wapen.

's-Gr. v. E.

Dashorst (van). (XLIV, 382). Mij is geen erf of hofstede ***Dashorst*** in het scholtambt Nijkerk bekend, echter wel twee Dashorsten in andere gemeenten, namelijk:

Een gelegen ín den Noord-Oostelijken hoek van de gemeente Woudenberg, ten Zuiden van de buurtschap Snorrenhoef, en het tweede onder de gemeente Renswoude, ten Westen van de buurtschap Emmikhuizen.

In deze streken reiken vele dezer boerenerven tot ver in de Middeleeuwen terug. Zie daaromtrent Mr. C. A. Nairac „Nog een Oud Hoekje der Veluwe" door een plattelandsburgemeester, 1882, blz. 21, 22 en 24.

Deze twee Dnshorsten zijn waarschijnlijk de bakermatten van de twee gelijknamige 16e-eeuwsche Amersfoortsche regentengeslachten, geparenteerd aan de *van* ***Vanevelt's,*** *Bor*, ***van*** *Lielaer*, ***van*** *Westrhenen*, ***van*** *Deuwerden, van der Borch* en ***van Wenckum.***

Ee lid van het geslacht ***van Dashorst,*** dat tot wapen voert : een gesnoerde jachthoorn van sabel, beslagen van goud, vergezeld door zes leliën van keel — drie en chef en drie beneden, 2-1, — op een veld van zilver, was in 1622 Regent. van het St. Pieters Gasthuis te Amersfoort.

In 1632 werd een *Clemens van Dashorst* tot Regent van het Burgerweeshuis te Amersfoort verkozen, die in 1634 als Regent zegelde met het zegel van ***Gerrit van Dashorst,*** dat het boven beschreven wapen vertoont.

Tot dit zelfde geslacht behoorde een burger, die in de tweede helft der 17e eeuw in de brouwerij De Kroon aan de Krommestraat te Amersfoort woonde.

Het andere geslacht *van Dashorst* voert een, naar rechts omgebogen, staande struisvogelveer van keel op een veld van zilver.

Op' de Wapenkaart van Everard Meyster van 1671' en de Wapenkaart der Oude Edele en Aansienlijke Geslachten des Stichts van Utrecht van Willem Langerak 1769 komt dit geslacht voor.

Een lid van dit geslacht, *M. van Dashorst*, zat in 1784 in het kerkbestuur van de R. K. parochie van Onze Lieve Vronwe Hemelvaart te Amersfoort.

Amersfoort. W. CROOCKEWIT W.A.z.

Dirks. *Abraham Dirks*, in 1773 kapitein der artillerie, huwt Bathmen 17 Juli 1749 (ondertr. Deventer 28 Juni) *Aleida Jacoba Dapper*, ged. Deventer 16 Dec. 1726, † voor 6 Kov. 1767. Hij is in 1767 te Parimaribo. Zijn wapen: in rood twee gekruiste zilveren sleutels. Wie zijn zijn ouders, waar en wanneer werd hij geboren en overleed hij ?

Deventer. Mr. H. KRONENBERG.

Fockert (de). *Cornelis de Fockert*, (ambt?), zn. van *Anthony*, schout te Herwijnen (G.), en van *Anneken Valkhoff*, werd ged. te Herwijnen 22 Mei 1717 en was 7 Sept. 1786 reeds overl. Hij tr. te Dordrecht (?) den .... met *Johanna van den Bos*, dr. van.. .. en van. ..., geb.. . . . , †. . . .

Zij testeerden te Dordrecht 6 Januari 1762.

Uit dit huwelijk: *Anthony de Fockert*, notaris te Dordreoht, geb. ...., †....

Aanvullingen van het bovenstaande gezocht, alsmede biografische gegevens betreffende gen. *Cornelis* en den notaris *Anthony de F.*

Amersfoort. *N.* M. H. VAN DER Bom.

Fries. Mr. Pieter *Edo F.* tr. te. ... den. ... *Elisabeth Anna Suringar.* Zij geb. (ged.) te Harlingen.. .. 171. Zij † (begr.) te.. .. den. .. (Hij † Leeuwarden 24.2.1760).

's-Gr. v. E

Gerlings. Mr. *Jacob G.* tr. te. . . . 19 Maart 1813 *Regista Anna Rietveld. Zij* hertr. te. . . . 20 Oct. 1816 Dr. *Michael van der Meersch Bosch.*

's-Gr. *v.* E.

Gratiaen. (XLTV, 248j. In de Navorscher N° 48 A° 1898 werd door wijlen den heer F. H. de Vos te Galle het geslacht *Gratiaen* behandeld en worden daarin de gevraagde genealogische en biografische bijzonderheden vermeld.

Hilversum. J. D. UHLENBECK.

Hagen (van der). De namen der ouders en genealogische bijzonderheden gevraagd van *Cornelia van der Hagen*, of van *de Hage*, getr. Utrecht (Domkerk) 17 Juni 1691 met *Martinus Mulet*; onder de trouwakte staat: „van haar was een geschrift van vader en moeder".

Hilversum. J. D. UHLENBECK.

Hermes-Lens. Voorgeslacht gezocht van *Daniel Hermes*, tr. in 1770, en *Jan Lens*, tr. in 1736, beiden geboortig van Hilversum. Voerden zij wapens?

L. H.

Heuvel (ten). Aanvullingen verzocht. *Maria t. H.*, † nà 1720, tr. te ... den . . . *Lutijn Nysingh*, geb. 2 4 April 1644, schout van Westerbork 1681, † 1706.

's-Gr. v. E.

Heuvel (van den). *Isaac Qisbertus v. d. H.*, geb. (ged.) te.. .. den.. .., van beroep.. .., tr. te.. .. den.. .. *Cath. Maria Meertens. Zij* werd geb. (ged.) Demerary den .... 1792.

's-Gr. v. E.

Hogendoorn-Snel. Doop en voorgeslacht gezocht van *Neeltje Gijsbertsdr. Hogendoorn*, geb. omstreeks 1700, begr. Ammerstol 30 Sept. 1779, zoomede haar huwelijk, omstreeks 1726. met Jan *Snelsz.* Snel (1701-1781). Voerden zij een' wapen 2

L. H.

Holst (van). *Adriaan v. H.*, dijkgraaf van Rijnland, tr. te. ... 17 Jan 1799 *Judith Catharina Gerlings.*

Maria *Margaretha van Holst*, geb. Amsterdam 4 Feb. *1767*, ged. den.. .. kerk.. ..

's-Gr. v. E.

Homan. *Harmtien H.*, geb. te ... den ..., † te ... den ..., tr. te ... Paaschmaändag 1643 *Albert Nysingh*, geb. te . . . 22 Nov. 1619, schout van Westerbork 1642, † te ... den .... Hare ouders ?

's-Qr. v. E.

Koorders. Wapen gevraagd dezer N. Holl. familie.

's-Gr. *v.* E.

Krytho. *Hans Kr.* tr. *Berentien Nysingh*, geb. 1613. Nadere gegevens betreffende dit echtpaar vraagt

's-Gr. *v.* E.

Kymmell. Mr. *G. R. W. Kymmell* tr. te ... den ... *Fema Qesyna Nysingh. Zij* † in 1802.

Walter Tymen Kymmell, ambt ..., tr. te ... den ... Lucia *Aleida* Nysingh.

's-Gr. v. E.

Laurman. *Hinke Joukes L.*, geb. (ged.) te. ... den. ... (zij werd 29 Juni 1792 protestant), was dr. van *Jouke L.* en .... Zij tr. Buitenpost 22 Maart 1789 Mr. *Jacobus Rinso Suringar.* Hij † Buitenpost den .... 1792. (Begraafboeken Buitenpost bestaan niet).

's-Gr. v. E.

Lennep (van). *Anna Elisabeth v. L.*, geb. te.. ... den...., † Harlingen 16 Sept. 1764, tr. te.. .. den.. .. Mr. *Eelco Ignatius Suringar.* Hare ouders? Zij komt niet voor in 't Oorkondenboek v. Lennep.

's-Gr. v. E.

Lichtenvoort. (XLIV, 381). De trouwdatum is 7 Dec. 1753. De kinderen uit dit huwelijk worden vermeld in Gen^le. De Virieu door Jhr. van Kinschot (N.L. XXIII vlgg.).

H. ir. D. v. H.

Me(e)gen (van). Bestaat er eene genealogie van het Zutphensche geslacht *van Meegen* of waar is over deze familie iets te vinden? Is het wapen bekend?

V trecht. F. DANIËLS.

Menso-Bouwensch. D^s. *Joh. Menso*, † *8* Mei 1769.

Zijne echtgenoote ***Paulina Elisabeth Bouwensch,*** † (begr.) te. ... den . . . .
's-Gr. v. E.

Mor van Dashorst. (XLIV, 348, 382). De mededeeling van den heer W. W. v. R., dat ***Mor een*** bekende Veluwsche voornaam is, en dat Dashorst in het Scholtambt Nijkerk ligt, is voor mij van groot belang. Zij laat zich zeer goed rijmen met het voorkomen eener familie Mor van ***Amersfoort,*** in Utrecht, terzelfder tijd dat daar de familie Mor ***van Dashorst*** woonde. Maar dat: „*Anthony* ***Mor van Dashorst***" dus wil zeggen ***Anthony*** zoon van ***Mor van Dashorst",*** vermag ik daaruit nog niet af te leiden. Immers volgens de onderzoekingen van Mr. S. Muller en van Kramm wordt de toevoeging van ***Dashorst*** aan den naam ***Anthonis Mor*** voor het eerst aangetroffen in een acte van 1666, toen de bedoelde schilder dus minstens al veertig jaar oud was. 4 Jan. 1644, in de koopacte van een huis, die hij met zijn vrouw *Metgen* onderteekent, noemt hij zich nog zonder die bijvoeging. Verder neemt men op goede gronden aan dat zijn vader ***Philips*** heette, zoodat de naam ***Mor*** als voornaam hoogstens aan zijn grootvader zou toekomen. Waarschijnlijk is het ook, dat hij een oom ***Dirk*** had (procuratie 1017) en dat diens dochter in Utrecht trouwde met een broeder, ***Jan,*** van den schilder ***Anthoni*** *van Blokland* (van Montfoort). Nu vond ik een manuscript-genealogie Strick (in 't bezitvande familie Strick van Linschoten) een alliantie ***Dirk Mor van Dashorst*** × ***Elisabeth*** *van der Burch Clemensdr. ex Schaffelaar, Weyndelmoet*, waarbij opgemerkt zij, dat ***Clemens van der Burch*** stierf 5.IX.1486, en *Weyndelmoet* ***Schnffelaar*** 30.1V.1629, zoodat dus de man hunner dochter, wat den tijd aangaat, zeer goed dezelfde kan zijn als ***Dirk Mor*** (van Dashorst?), de broeder van ***Philips.*** Of de woorden „van Dashorst" later zijn toegevoegd, dan wel of Dirk zich reeds zoo noemde, zou ik niet kunnen beslissen.

Wanneer er van ***Dirk*** of ***Philips of Anthonis*** een zegel bekend was, dan zou kunnen blijken of dit overeenstemde met het wapen der familie *van* ***Dashorst*** (Prov. Utrecht), dat volgens Rietstap bestond uit een rooden struisveer op een zilveren veld.

In Ferwerda vond ik nog in de 8ste generatie der fam. van der Burch (begin 16e eeuw) :

Qriete *Tow'sdr. van der Burch* × 1° *Herman Moor.* Moet dit Moor ook als een voornaam en dus de naam ***Herman Moor*** als een patronymicum opgevat worden2 Waarom staat er dan niet *Herman Mooren* evenmin als ik ooit aantrof ***Anthonis Morren?***
Gr. J. F. v. B.

Nyhoff. Ds. *Coenraad* ***Hendrik*** *N.*, geb. Ootmarsum den .... pred. te Westerbork 1676, Meppel 1679-1706, begr. Meppel ... Sept. 1706. Ouders? Hij tr. te ... den ... ***Berentien Nysingh.***
's-Gr. v. E.

Oldenhuis. *Aaltien O.,* geb. Zwinderen ... 1702, tr. Zwinderen ... 1720 ***Hendrik Nysingh.*** Haar ouders ***Jan 0.*** en ... ***Buitinck.***
's-Gr. ***v.*** E.

Paal. Geneal.-herald. gegevens gevraagd betreffende de Betuwsche familie ***Paal, o.*** m. voorkomende te Geldermalsen midden 18e eeuw. (Alliantie de ***Heus.)***

Pieter ***de Heus,*** geb. Zoelmond tusschen 1730 en ***'40,*** ouderling te Zoelmond 1766—'73, kerkmeester aldaar in 1773, huwde te Geldermalsen (ondertr. Zoelmond 21 Jan.) 1763 ***Anna Paal.*** Mede gaarne volledige biogr. gegevens aangaande dit echtpaar.
Maarsbergen (Utr.). NIEUWENKAMP.

Rodengate. ***Lutgertien R.*** tr. 24 April 1697 ***Fred. Nysingh,*** geb. 3.1.1667, schout te Beilen 1694. Geneal. bijzonderheden verzocht.
's-Gr. v. E.

Rooij (de). Stamdeelen en eventueel wapen gevraagd van *Jannigje Michielsdr.* ***de Rooij***, die 1697 (waarschijnlijk te Zalt Bommel) huwt met ***Clement van Loon.***
L. H.

Schregel (de). Leiden. Int. Reg. (raadhuis) 9 Jan. 1738: *Walraven* ***Kloppenburgh v.*** Leiden, j.m., dekendrapier, w. Groenest., vader Lucas, en ***Wynanda de*** *Schregel*, ***v.*** Leyden, j.d., woonpl. Hogewoert, geass. m. Tanneke de Schregel, haar moey. Getr. 2.2.1738.

Kan iemand mij inlichtingen verstrekken omtrent hare voorouders? Mij is nog bekend dat te Leiden als student werden ingeschreven :

1703. ***Abrahamus de*** *Schregel* junior Leidensis 20.
1719. ***Isacus de*** *Schregel* Leidensis 16.
Helmond. Ir. J. G. KAM.

Snoek. *Grietje* S. tr. te ... den ... ***Jan Nysingh.***
's-Gr. ***v.*** E.

Steins Bisschop. ***Johannes*** *Reinier* ***S. B.*** werd geb. Weert 21 Jan. 1721, ritm. reg. van Lewe, was zoon van .... en van. ... en wedr. van .... *Vos de Wael.* Hij tr. Harlingen 12 Juli 1760 (Maria) Lucia ***Anne Suringar.***
's-Gr. ***v.*** E.

Tadema. Mr. ***Jarich T.,*** geb. (ged.) te. ... den.. .. tr. te .... den .... ***Johanna Elisabeth Suringar,*** geb. Harlingen 10 Mei 17 16 (ged. den .....). Zijne ambten : ? Hij † (begr.) te. ... den. . . . Zijne ouders: ....
's-Gr. v. E.

Terwogt. ***Antonie T.,*** geb. Nederhorst-den-Berg den .... 1798, † te .... den .... Zijne vrouw, C. ***M. Meertens,*** werd geb. te.. .. 1792 en † te.. .. den ....
's- Qr. v. E.

Tukker. (XLIV, 360). In het Repertorium op de Stichtsche leenen te Utrecht vond ik op fol. 239:
1699 ***Aard*** *Jansz. Tucker.*
1607 ***Anehonis*** *Aardsz. Tucker* bij doode van zijn vader A. J. Tucker.
1621 ***Marrichje*** *Teunisdr. Tucker* bij doode van haar vader A. A. Tucker.
1640 ***Aeltje Adriaans Corsdr.,*** wede wijlen ***Anthonis Aarts*** *Tucker* na doode van haar dochter M. T. Tucker.
1644 ***Jan Teunisz.*** *Tucker* na doode van zijn moeder A. A. Corsdr. (zie 383).
1666 Teunis ***Jansz. Tucker.***
1706 . . ...* curator in den boedel van ***Jenneken Jans*** *Tucker* tr. ***Jan Jacobsz. van Rossum,*** na doode van Teunis Jansz. Tucker.
1727 ***Willem*** *Tucker* na doode van Nicolaes Tucker, die erfgenaam was van Hadewy en Maria Tucker.
Leiden. HELBERS.

Valckenburgh (van)-van Dinter. Stamdeelen gevraagd van *Johannes van Valckenburah.* schoolmeester, en *Marrigje* van *Dinter*, uit wier huwelijk te Zuilichem *3* Jan. *1697 een* dochter *Eyken* gedoopt werd. Voerden zij wapens ?

L. H.

Vehlen (van). (XLIV, 299 e.v.). Zie over een huwelijk *van Diest* × *van Vehlen*, Wapenheraut 1900 blz. 61 *en 99* en 1901 blz. 15 en 16.

Renkum. P. M. v. WALCHREN.

Vernède. (XLIV, 383). *Petronella Johanna Dupeyrou,* geb. 14 Juli 1769, ¦ tr. 1781 met *Jacob Henry Vernède,* predikant aan de Waalsche gemeente te 's Hage. Uit dit huwelijk o. a.[1]):

1. *Jan Benjamin Scipion Vernède*, geb. 20 Febr. 1783, sterft 20 Maart 1810.

2. *Anna Catharina Sophia Vernède,* geb. 30 Juni 1786. (Volgens origineele genealogie in H. S. Scholten v. Aschat).

Ginneken. STEENKAMP.

Vernède. (XLIV, 383). Door een fout van drn zetter is *Henriette Jeanne Vernède* bij de kinderen van *Jacques Henri V.* en *Petronille Jeanne du Peyrou* geplaatst. Zij was echter een *zuster* van *Jacques Henri,* beiden kinderen van *Jean Scipion V. en Jacoba Anna van den Heuvel.*

Voorschoten. *N.* VERNÈDE.

Vernhes-Oyens. Inlichtingen gevraagd betreffende *Pierre Vernhes*, refugié en koopman te Amsterdam, echtgenoot van *Sara Oyens*, die in 1710 weduwe is en 20 Juli 1733 te A. begraven wordt.

Voorschoten. *N.* VERNÈDE.

Vinceler (van). *Paulina Elisabeth v. V.*, dochter van *Willem* en *Geertruida Bitter,* werd geb. (ged.) te. ... den.... Zij overl. (begr.) te.. .. den.. . . Zij huwde 1° *Matthijs Veeren*; 2° *Johan Bouwensch.* Waar huwde zij 2° den..., Maart 1676.

's-Gr. v. E.

Visscher. (XLIV, 319). Het onderstaande diene als antwoord op de vraag en tevens ter verkrijging van nadere aanvullingen :

1. *Jan Viss(ch)er*, tr. *Antonetta Gravels.*
Uit dit huwelijk:
1° *Gerhard*, volgt II.
2° *Magaretha V.* tr. A'dam N. N. *Pervoorde.*

II. *Gerhard Viss(ch)er*, geb. Deventer 1663, bij zijn ondertrouw als „ brouwer" vermeld. (Was hij dezelfde die XLIV, 186 wordt vermeld?) ondertr. A'dam 9 Febr. 1696 *Elisabeth Nolleman*, geb. A'dam 1671, dr. van *Nicolaas* en *Margaretha Adama.*
Uit dit huwelijk:
1° *Margaretha Elisabeth V.,* geb. Maart 1698. † Januari 1769.
2° *Anthony,* volgt 111.
3° *Jan V.*

111. *Anthony Viss(ch)er*, geb. 28 Juni 1701, wordt bij zijn 2de huwelijk als weduwnaar, woonachtig te Deventer, vermeld, † Deventer 10 Sept. 1764, tr. 2° Brielle (ondertr. 4 Aug.) 21 Aug 1737 *Barbara Maria Beugholt*, geb. Maastricht 28 Aug. 1707, dr. van *Lodewijk* en *Cornelia Tonsaar.*
Uit dit huwelijk:
1° *Gerhard Lodewijk V.,* geb. Deventer 20 Aug. 1738, † 11 Oct. 1738.
2° *Lodewijk Gerhard*, volgt IV.
3" *Gerhard V.,* geb. 14 Mei 1742, † 7 Jan. 1746.
4" Willem *Pieter V.*, geb. 9 Nov. 1744, raad in den hove van politie en crim. justitie, † Parimaribo 11 Jan. 1819.
6" *Herman Abraham V.,* geb. 12 Nov. 1747.

IV. *Lodewijk Gerhard Visscher*, geb. Deventer 16 Aug. 1739, luit. kol. der schutterij te A'dam (XXX, 256), † A'dam Juni 1801, tr. A'dam (ondertr. 22 Aug) Walenkerk 7 Sept. 1766 *Gesina Hoyman*, geb. Arnhem 1741, † A'dam Sept. 1802, dr. van *Ruiger* en *Geertruy Alyda Schutte.*
Uit dit huwelijk:
1° *Anthony Rutger V.,* geb. A'dam, ged. Zuiderkerk 20 Sept. 1767.
2° *Teunis Kragt*, volgt V.
3° *Hendrika V.*, geb. A'dam, ged. Noorderkerk 4 Maart 1770.
4° *Geertruida Alida V.*, geb. A'dam 28 Aug. 1778, † A'dam 28 Dec. 1811, tr. A'dam (ondertr. 4 Juli) 27 Juli 1800 *Christiaan Jan Cornelis Linckers*, geb. A'dam 6 Juli 1771, makelaar, † A'dam 20 April 1819, zn. van *Coenraad* en *Elisabeth Voorn.*

V. *Teunis Kragt Visscher,* geb. A'dam, ged. Noorderkerk 18 Jan. 1769, sneuvelt als adj. majoor tegen de Engelschen bij Schoorldam 9 Sept. 1799 (XXX, 256), tr. Sept. 1796 *Catharina Boellaard*, dr. van Mr. *Dirk* en *Dorothea Beatrix Boellaard. Zij* hertr. Nov. 1806 *Adolf Bierman* (zie V. v. 0. Stam en Wapenboek I, 75).
Een zoon van hem is Prof. Dr, *Louis George Visscher* (XLIV, 319).

Bij den doop van *Teunis Kragt Visscher* waren getuigen *Teunis Kragt* en zijn vrouw *Hendrika Schutte.*

Is het wapen dezer familie *Visscher* bekend?

De noot op blz. 129 van Ned. Patriciaat 1924, zeggende dat Prof. Dr. *Louis George V.* behoort tot het geslacht *Visscher,* opgenomen in jaargang 1923, is dus vermoedelijk onjuist. Wel verdient opmerking de overeenstemming in voornamen *(Gerard* en *Anthony).*

Utrecht. F. DANIËLS.

Welmers. Bestaat er eene genealogie van het Zutphensche geslacht *Welmers* of waar is over deze familie iets te vinden? Is het wapen bekend?

Vtrecht. F. DANIËLS.

Willinck. Omtrent de navolgende personen zou ik gaarne meer willen weten ; alle mogelijke aanvullingen op onderstaande gegevens zal ik derhalve dankbaar te gemoe t zien.

Gerardus Willinc Drost in Bussen (Huissen, Gelderland) (Fürstliches Archiv in Anholt).

Enggelbert Willinck wordt 9 Sept. 1400 als „Kornot" genoemd (idem).

[1]) Wij verwijzen den vrager naar de kerkboeken der Waalsche gemeente te 's-Gravenhage. RED.

Henric Willinc „sculte bijnnen ende bueten Zutphen" 1399 des Sonnendaeas nae Sunte Petersdach ad Cathedram (Rijks Arch. Arnhem).

Warner Willinck en sijn huisfrou *Griete* 1664 (idem).

Lubbert Willinck en sijn vrouw ***Jutte van Reyn*** te Doetichem; hij dood 29 September 1688, zij leeft nog 26 November 1692 (idem).

Derick Willinck woont 11 Mei 1679 te Doesburg, ondertrouwt aldaar a festo Pentecostes anno 1677 met *Derijckje Cruijsen (wapen?)* (Rijksarchief Arnhem en Nederl. Leeuw 1923/4).

Engelbert Willinck woont 26 Oct. 1582 te Doesburg, ondertrouwt aldaar 1663 a festo Epiphanie met Griet ***van Wanraey*** (wapen ?) (idem en Nederl. Leeuw 1923/4).

Johan Willinck en ***Ludgert*** zijn huisvrouw wonen 22 Oct. 1694 te Zelhem (Rijksarchief Arnhem).

Henrick Heijendaal (wapen 2) ondertrouwt a festo Penthecostes anno 1669 te Doesburg met ***Bertgen Willinckx.*** (Nederl. Leeuw 1923/4).

Jan van Mallen (wapen?) ondertrouwt a festo Michaelis A° 1677 te Doesburg met ***Bertijen Willinck.*** (Nederl. Leeuw 1923/4).

Lijsken Willinck woont 26 October 1613 te Doesburg, gehuwd met Johan *Oortman* (wapen?) (òf Ontman) die 14 Febr. 1697 als borg aldaar genoemd wordt en 28 Mei 1621 „keurnoot" van het Richterambt te Doesburg is, leeft nog 11 Oct. 1644, toenmaals woonachtig in de Koepoortstraat aldaar (Rijks Archief Arnhem).

Elsken Willinck, geboren te Doesburg vóór 1604 „*Gerrit Willinck*'s burger to Doesburg dochter", ondertrouwt te Zutphen 14 Maart 1619 en „copuliert" in Ruurlo 28 Maart 1619 met ***Remegius van Qumster*** (wapen?), burger te Zutphen, predikant, overleden te Doesburg Mei 1638, zoon van „*Melis op Gumster*" en weduwnaar van ***Catharina Haeckx.***

Margaretha Pothoff, geb. in 1619 of 1620 wellicht te Goor; van wie dochter, wanneer en waar gehuwd met ***Arnold Willinck***, Richter te Ruurlo van af 1643 en in 1662 burger te Zutphen.

Elisabeth of *Lijske Willinck,* gehuwd met ***Johannes Teringk*** Gerritszoon (wapen ?), koopen 29 Mei 1622 en 7 April 1627 land onder Zelhem en op laatstgenoemden datum „de Borchmanstede" in combinatie met *Lubbert Willinck* te Zelhem. (Rijks Archief Arnhem).

Jacob Wemmers (wapen?) die 2 Maart 1641 nog leeft, huwt met een dochter van ***Gerrit Willinck*** bovengenoemd, Richter te Ruurlo van 21 Juli 1628—± 1643. (Rijks Archief Arnhem).

Engelberth Willinck, Proviandmeester te Coevorden 8 Maart 1684, dood vóór 30 Juni 1719 (idem).

Rutger Willinck 23 Maart 1686 Servysmeester te Zutphen, overleden tusschen 13 Augustus 1710 en 30 Juni 1719 (idem).

Catharina Willinck, ged. te Zutphen 21 Januari 1668, ondertrouwt aldaar 6 Oct. 1710 met D^s ***Nicolaas Gijsen,*** Predikant te Ewijck en Oosterhout, zoon van den Richter Gijsen te Vorden (wapen ?).

Jan Willinck, Luitenant ter zee, ged. te Zutphen 16 Juni 1676, dood 30 Juni 1719.

Geurt Jan Willinck, D^r. Jur., gedoopt te Zutphen 16 Jan. 1679, overleden aldaar 1709.

Johannes Albertus Willinck, D^r. Jur., ged. te Zutphen 31 Maart 1709, overleden 1760, huwt te Terborg 6 Juni 1736 met ***Johanna Sandijk*** (wapen ?).

Charlotte Germaine ***Françoise Morin de Villeneuve (wa***pen?), dochter van ***Jacques François Morin de Villeneuve*** en ***Barminn Maria Elisabeth Nieuwland van Wijdom,*** (wapen?), huwt te Zutphen 24 Nov. 1793 met ***Rudolf Jan*** Willinck, gedoopt aldaar 21 Juli 1766. Zij is 6 Maart 1798 getuige bij den doop aldaar van ***Anthony Rudolf Carel Rensink.***

Eindhoven. J. WILLINUK.

Zoo de Jong (van der). Bestaat er een genealogie van deze Utrechtsche familie, Maarsen; zoo ja, waar is die dan te vinden?

Dit geslacht voert: In go. 3 zw. weerhaken 2-1. H^t: e. zw. vlucht waartusschen een weerhaak v/h. schild. Dekkl.: go.-zw. D. i. het wapen de ***Jong.***

Maarsbergen (Utr.). NIEUWENKAMP.

Krachtens het roode zegel. De volgende aanteekening werd in het archief der gemeente Uden gevonden:

1723 Contrax. matrim. vigore rubri sigilli ***Henr. Theod. de Famelarts*** et ***Anna Luur. van Dueren,*** coram testib. Mr. Nicolas Stephano de Bruijn, Jac. van Ewijck (notaris) et pastore R. Visschers.

Wie van de leden zou mij mede kunnen deelen wat deze uitdrukking „krachtens het roode zegel" kan- beteekenen?

Dordrecht. W. DE BRUIJN.

Wapens gevraagd. A. In blauw een burcht, waartegen ter rechterzijde een leeuw, die met 3 pooten den zijwand raakt.

B. Doorsneden. 1 Gedeeld. A. een zandlooper, B. een passer, 11 een Swastika-teeken (?) op een rozet.

Vlaardingen. M. C. SIGAL JR.

INHOUD 1027, N°. 1.

Bestuursberichten. — De Serière du Bisournet, door Generaal-Majoor W. E. van Dam van Isselt. — Het geslaoht van Teylingen en het Huis tot Warmonde. Eenige opmerkingen naar aanleiding van Dr. Obreen's studie omtrent dit geslacht, door W. C. H. Machen. — Bijdragen tot de genealogie van de geslachten Martinius-Oosterbaan Martinlus-Luderus (sinds het einde der 18e eeuw Ludérus), door Mr. H. F. Wijnman. (Vervolg). — Korte mededeelingen: Portretten met wapens te Rijssel ; Het geslacht Ledeboer; Nieuwe gemeeute wapens; Verscheidenheid in aantal van gelijksoortige voorwerpen in hetzelfde wapen; Van der Kop; De Joncheere. — Vragen en antwoorden: Alting; Baerle (van); Baud; Baving; Cloppenburg; Cotton; Dashorst (van); Dirks; Fockert (de); Fries; Gerlings; Gratiaen; Hagen (van der); Hermes-Lens; Heuvel (ten); Heuvel (van den) ; Hogendoorn-Snel; Holst (van); Homan; Koorders; Krytho; Kymmell; Laurman; Lennep (van); Lichtenvoort; Me(e)gen (van) ; Menso-Bouwensch; Mor van Dashorst; Nyhoff; Oldenhuis; Paal; Bodengate; Rooij (de); Schregel (de); Snoek; Steins Bisschop; Tadema; Terwogt; Tukker; Valckenburgh (van)-van Dinter; Vehlen (van) ; Vernède; Vernhes-Oyens; Vinceler (van); Visscher; Welmers; Willinck; Zoo de Jong (van der). — Krachtens het roode zegel; Wapens gevraagd.

DE NED. BOEK- EN STEENDRUKKERIJ, V/H H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch- heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw"

Dit blad **verschijnt** maandelijks en wordt aan de leden van het **Genootschap** gratie toegezonden.
Bijdragen en **correspondentie,** bestemd voor het Maandblad, eoomede opgaven van adresverandering gelieve men te riohten tot den redacteur Mr. TH. B. VALCK LUCASSEN, *huize Sparrenheide,* Driebergen.
De **jaarlijksche contributie** voor het lidmaatachap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te **'s-Gravenhage,** die de wekelijksohe portefeuille ontvangen, *f* 15.—. Voor **niet-leden** ia het Maandblad verkrijgbaar tegen een **abonnementsprijs** van *f* 10.— per **jaargang.** Postrekening van den penningmees ter N°. 20910.

Correspondentie betreffende het **Genootschap** (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te riohten tot den secretaria Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Sweelinckstr.* 50, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de **wekelijksche** portefeuille, **zoomede** aanvragen om **exemplaren van** vroeger **verschenen** Maandbladen, tot **den bibliothecaris,** *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*
De Bibliotheek, **gevestigd** *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend **iederen** Maandag van **3—5 uur.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der **onderteekende** stukken.

N°. 2. **XLVe Jaargang.** Februari 1927.

BESTUURSBERICHTEB.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer J. M e e s G. H. zn. te 's-Gravenhage, sedert 1916 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid is benoemd:

H. A. LESTURGEON..... *'s-Gravenhage.* *Bazarstraat 3.*

Adreswijzigingen.

Jhr. Dr. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS. Voorburg. *„'t Steenhuus", Roode* Laan 18.
Mr. W. P. G. POLVLIET ..... *'s-Gravenhage.* *Willemstraat 54.*
W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.... *Velp (G.)* *Piet Heinlaan* 3.

De afkomst van het uitgestorven Friesche geslacht van Sixma,

door C. S. SIXMA baron VAN HEEMSTRA.

Omtrent de herkomst van het uitgestorven Friesche geslacht van *Sixma* is betrekkelijk zeer weinig bekend.

Als vaststaand mag worden aangenomen, dat de bakermat moet worden gezocht in het Noord-Westen van Friesland en wel meer speciaal in de omgeving van Franeker, Ried en Tzummarum, doch dat dit geslacht zou' zijn voortgesproten uit het geslacht ***van Andla,*** dan wel uit het geslacht ***van Camstra,*** moet toch bij nadere beschouwing zeer onwaarschijnlijk worden geacht, ten spijt van het feit, dat vooral in de 16de eeuw door dezelfde personen afwisselend van den naam ***van Sixma*** of *van Andla* gebruik werd gemaakt.

Dit feit kan echter evengoed verklaard worden uit de mogelijkheid, dat de bezitting „Andla" in Franekeradeel in de 15de eeuw het eigendom is geweest van het. geslacht van *Sixma* tengevolge waarvan de leden van dit geslacht zich afwisselend *Sixma, Andla,* dan wel *Sixma* ***van Andla*** hebben genoemd.

Dat dit met deze bezitting meer voorkwam, is immers met twee bewijzen te staven, en wel ten eerste in het begin van de 16de eeuw, toen de bezitting van moederszijde werd geërfd door ***Rienck van Camstra,*** wiens kinderen daarna den naam van *Andla* aannamen (zie de Haan Hettema onder „Camstra" 6de gen.) en later nogmaals in het einde van de 16de eeuw, toen de bezitting door aankoop het eigendom werd van ***Feddrick Ansckes*** (1565—1621; begraven te Ried), wiens kinderen zich daarna eveneens ***van Andla*** noemden (zie de Haan Hettema onder „Lauta van Aysma").

Wat zegt nu echter de Haan Hettema over het geslacht ***van Sixma***? Wij lezen daar op bl. 360 Eerste Deel onder :

„*Sixma* (of *Sixma van Andla)"* het volgende:

....„*Tjallingh van Andla,* die naar wij vermoeden een nakomeling was van een der Andla's bij Camstra 6de gen. vermeld, waaruit dan zou volgen, dat de Sixma's eigenlijk Camstra's zijn geweest, trouwde omstreeks het midden van de 16de eeuw ***Tjets van Sixma,*** naar wie beider nakomelingen zich *Sixma* geschreven hebben, en verwekte behalve eene dochter *Doedt van Andla,* overl. 2 Nov. 1667, begraven te Tzummarum zoo het schijnt bij hare moeder, die als weduwe 2 Jan. 1667 overleed :

Iste : *Douwe van Andla* genaamd ***van Sixma*** (overl. 2 Febr. 1690) die trouwde A. *Bauck van Popma* van Terschelling en B. *Teth van Ipema."*

Over dezen Douwe lezen wij op bl. 261 van het tweede Deel onder aant. (1) :

„Burgemeester van Franekeren Lid van de Ged. Staten, overleden 2 Febr. 1690 oud 73 jaar; begraven in de kerk te Tzummarum, alwaar men op zijn grafzerk de navolgende kwartieren vindt:

Sixma-Andla	Poppema-Renninga
Sixma-Aylva	Adelen-Gratinga

welke wij evenwel niet recht weten uit te cijferen. Wij leiden er uit af:

dat reeds zijn vader zich *Sixma* genoemd heeft;

dat de moeder van zijn vader almede een *Andla was;*

dat de kwartieren ter rechterzijde die van zijne vrouw zijn, wier moeder *Riem van Adelen* was;

dat de moeder van baar vader *een Renninga was,* doch volgens ons heette die *Bauck van Gerbranda en*

dat de moeder van Riem van Adelen een *Gratinga* was.

De wapens zijn uitgehakt. Hij heeft gehad een broeder *Pybe,* die den naam *van Andla* heeft behouden en eene dochter *Graets* had.

Behalve de in den tekst genoemde kinderen heeft hij nog hij zijn eerste vrouw een zoon gehad, die zich *Solinus à Sixma* noemde, gelijk ons uit diens album van 1671 ten duidelijkste gebleken is."

Tot zoover De Haan Hettema, waarbij ik in de eerste plaats wil opmerken, dat de in het bovenstaande genoemde grafzerk nog ten huidigen dage in den toren van de Ned. Herv. Kerk te Tzummarum aanwezig is. We kunnen dus inderdaad aannemen, dat bovengenoemde *Douwe van Sixma* in 1617 is geboren, zoodat zijn vader vermoedelijk in het *begin* en niet zooals de H-H. zegt in het *midden* van de 16de eeuw is getrouwd en waarschijnlijk in het laatst van de 15de eeuw geboren is. Als wij *nu* nagaan, dat *Rienck van Camstra* in 1613 is overleden, en dat de naam *Tjalling* bij zijn kinderen in het geheel niet voorkomt, dan geloof ik dat men het vermoeden van de Haan Hettema, in den aanhef genoemd, wel als onjuist mag bestempelen en dit nog te meer in verband met den bovengenoemden grafzerk, welke met dit vermoeden toch volkomen in strijd is.

Indien na echter de Sixma's geen Camstra's zijn en ook geen Andla's, wat zijn zij dan wel? Deze vraag is niet zoo gemakkelijk op te lossen, doch ik meen in het onderstaande toch wel eenige aanwijzingen te kunnen bijbrengen tot mijn vermoeden, dat het geslacht van Sixma afkomstig is van het geslacht *Sichama,* hetwelk in de oude charterboeken in het begin van de 15de eeuw als grietman en rechter voorkomt in Franekeradeel, en hetwelk wij ook in de H-H vermeld vinden op bl. 346 Deel I, onder „*Siccama* (Sickama, Sickema)", waar wij het navolgende lezen :

„I Te Herbayum

Wanneer men van Leeuwarden langs Franeker naar Harlingen rijdt, ziet men nog heden ten dage in het kleine dorpje Herbajum in de grietenij Franekeradeel oven ten Oosten van de kerk en ten Noorden van den weg een der weinige in Friesland nog overgebleven oude Poorthuizen, hetwelk den toegang afsluit tot de door grachten omgeven plek, waar eenmaal „Sickema-huis" te Herbajum stond. Op de kaart der grietenij Franekeradeel van 1693 in den atlas van Schotanus ed. 1718 vindt men de State Sickema dan ook aangewezen. Geen half uur gaans ten Z.-0. van daar, nu onder het rechtsgebied van de stad Franeker vindt men nog de buurt Kìe (of Kee) waaraan de meer bekende in de trekvaart van Harlingen liggende binnensluis Kiesterzijl haren naam heeft ontleend. In deze buurt was het aloude geslacht gevestigd, hetwelk zich *thoe Kee* (of: *à Kee)* noemde en waartoe behoorde *Jarich à Ree,* die in 1417 grietman was van Franekeradeel (Charterb. I 396 b) en zijn zoon *Epe,* die zulks was in 1426 (Charterb. 1 603 b) en in 1432 (Charterb. 1 604 b) en welke laatste den familienaam zijner vrouw *Fockel Hottinga* aannam (zie: Hottinga gen. 2 en aant. 6). In 1407 was *Sibeth thoe Ree* grietman (Charterb. 1 601 b), terwijl in 1414 die grietenij vanwege Sibeth's kinderen werd waargenomen. (Charterb. 1602 a). Vroeger dus nog moet geleefd hebben oude Sicke *thoe Kee* (Charterb. I 499 b al. 4) en van dezen broeder nu waren „die van Sickema-huys te Herbayum uutcommen" (afgestamd) „en daarom was aan dit huis een derde van de toerbeurten Kee in den rechtsomgang der grietenij toegezegd geworden (Charterb. 1 499 b al. 4).

Tot dit geslacht zal dus hebben behoord:

Andelo f Sickema, die in 1409 wegens een stata in Ried, grietman was van Franekeradeel (Charterb. 1601 b).

Voorts behoorde daartoe :

Pybe, te Herbayum, die ten vrouw had *Trijn N.*, die in 1427 op het kerkhof in Franeker werd doodgeslagen (Charterb. I 603, 604) en wiens dochter *Lisck Sickema* huwde aan *Rinia (of Ringia*) te Blessum, in 1484 testeerde, en bij dezen haren man onderscheiden kinderen naliet, onder welke wij de voornamen *Haye, Hobbe, Douwe* en *Pybe* opmerken (zie Rinia ; gen. 1 en aant.)

Nog behoorde hoogstwaarschijnlijk tot deze familie *Douwe,* te Herbayum, die in 1432, 1433, en 1436 Mederechter van Franekeradeel was, *wegens* Boer in het Ooster-vierendeel. (Charterb. 1 604 b) ...."

Tot zoover weder de Haan Hettema (die niet vermeldt dat *Pybe* bovengenoemd waarschijnlijk degene is, die in 1426 voorkomt als rechter, eveneens vanwege Boer. Charterboek 1 onder 1426). Het is van belang, om even den tekst in het Charterboek nader te bekijken, speciaal voor zoover het de drie bovengenoemde *Sickema*'s betreft, welke dus in het begin van de 15de eeuw in Franekeradeel woonachtig waren.

De tekst voor zoover betreft *Andelof Sickema anno* 1409 luidt : „Item *Andelof Sickema* Grietman van der Rede in dae aestra tame ende van dae nesta Stathen, deer lidzet by Heslinga Stathen."

Alzoo grietman van Ried in het Ooster-vierendeel en van de State bij Heslinga State en niet van Heslinga State, zooals Andreae vermeldt. Welke State dit echter was, wordt niet vermeld, doch aangezien in de beschrijving van de vier deelen in het charterboek van 1433 op bl. 499 staat: „Item di tredda Taem, sint Heslinga, deer grata Renka op seet ende Esinga, deer nu en ledich Statha sint ende Lyuggha deer dat ald muur stins steed" lijkt het mij niet onmogelijk, dat de bovenbedoelde State „Esinga State" is geweest, en dit te meer, omdat in het charterboek onder 1432 voorkomt *Douwe Sickema* als „Riuchter van Esa Staeten". In 1433 wordt de State onbewoond genoemd en in 1436 komt bedoelde Douwe Sickema voor als „Riuchter van Toncken" d.w.z. Toernken-Stathen bij Peinze, vlak ten Zuiden van Ried. In elk geval kan men als vaststaand aannemen, dat zoowel *Andelof* als *Douwe Sickema* hebben gewoond nabij het dorp Ried, terwijl *Pybe* waarschijnlijk te Herbayum gebleven is. Of *Douwe* een broeder, dan wel een zoon van *Andelof* is geweest, valt uit de gegevens van het charterboek niet op te maken.

Wat nu de bezitting Andla bij Ried betreft, zoo lezen we in de beschrijving van het Ooster-vierendeel: „Item

di lettera taem is Alda Andla, deer nen Stins steed, ende Nya Andela thoe Rede". Beide zijn m.i. op de stafkaart van thans nog te vinden, en wel het eerste naar ik vermoed ten Noorden van Ried, waar op de kaart de naam „Sixma van Andla" staat, en waar de slotgrachten nog geheel aanwezig zijn en duidelijk op een oude stins wijzen en het tweede even ten Westen van Ried, waar op de kaart de naam „Andla" staat, aan den straatweg naar Boer.

Wie echter toentertijd de eigenaars van beide „Andla's" waren is niet met zekerheid uit het charterboek op te maken. Oorspronkelijk hebben zij zonder twijfel aan het geslacht ***Andla*** behoord, doch na 1409 komt hier geen lid van dit geslacht meer voor. ***Hessel*** Andela wordt in 1406 genoemd van „ Heslinga-Stathen in Reedstra aester eynde" en in 1408 als rechter van „Nya Andela thoe Rede", terwijl in 1426 voorkomt: „Item ***Hessel Eeddinga, van*** „Nya Andla-Stathen toe Rede", Rjuchter".

Indien echter inderdaad Alda Andla in het bezit mocht zijn gekomen van een der bovengenoemde Sickema's of een hunner nakomelingen welke ook in de onmiddelijke nabijheid woonachtig waren, dan zullen deze zich ongetwijfeld Sickema van ***Andla*** hebben genoemd en onder beide namen zijn voorgekomen, evenals later de Camstra's.

De veronderstelling nu, dat de Sixma's nakomelingen zijn van de bovengenoemde Sickema's, berust op het navolgende :

1. De eerste *Sixma*'s worden vermeld te Ried, waar deze Sickema's woonachtig waren.

2. De voornamen *Douwe* en Pybe van de ***Sickema's*** vinden we bij de *Sixma*'s terug, evenals den voornaam ***Tjalling*** van de ***Sickema's*** van Ferwerderadeel.

3. De in het wapen van de *Sixma*'s aanwezige eikel komt voor in een oud wapen van de ***Sickama's*** in Ferwerda aanwezig.

4. Leden van het geslacht ***Andla*** komen in Frankeradeel na 1410 noch in de charterboeken, noch in Schotanus of elders voor, behoudens dan de kinderen van ***Rienck van Camstra*** in het einde van de 15de eeuw en wanneer men de kwartieren op bovenvermelde grafzerk te Tzummarum als juist aanneemt, dan zoude er in tegenstelling met de Haan Hettema uit zijn af te leiden:

dat *Douwe* een *Sixma* ***was,*** zich noemende ***van Andla,***

dat zijn vader zich ook reeds ***van Andla*** noemde, en

dat de moeder van zijn vader inderdaad eene ***Andla*** was.

Het is zeer jammer, dat de wapens van deze nog aanwezige grafzerk, die vermoedelijk in dit geval zekerheid hadden 'kunnen geven, indertijd zijn uitgehakt.

Of bovengenoemde *Douwe van Sixma* in familierelatie stond tot ***Taets van*** *Andla*, overleden in lb76 en gehuwd met ***Poppe van Andringa*** van wien de volgende kwartieren voorkomen:

Andla- Wytsma Sixma-Gratinga

(zie de Haan Hettema onder Andringa, Deel 2 bl. 20) is mij niet met zekerherheid gebleken, doch eigenaardig is het, dat *Jelle van Wythama* (Wytsma) (Burgemeester van Leeuwarden in 1579) een neef blijkt te zijn van *Douwe van Sixma* (zie Ferwerda onder van Cronenburg 6de gen.), welke familierelatie echter ook van moederszijde 'kan komen.

Uit bovengenoemde kwartieren mag echter m.i. wel

worden atgeleid, dat de ouders van *Tjalling van Sixma*, waarmede de geregelde stamreeks van dit geslacht begint, waren *N. van Sixma* en N. van ***Andla,*** terwijl de ouders van zijn vrouw waren N. ***van*** *Sixma* en ***N. van Aylva.***

Beiden moeten dan hebben geleefd in de tweede helft van de 15de eeuw en dus tijdgenooten zijn geweest van ***Rienck van Camstra*** van wien de Haan Hettema vermoedt, dat de Sixma's afstammen.

Wat nu de afstamming van de ***Sickema's*** betreft, deze is door het bovenstaande allerminst bewezen, doch is er m.i. toch veel dat daarvoor pleit, terwijl er, voor zoover door mij is kunnen worden nagegaan, niets te vinden is, hetwelk deze veronderstelling onwaarschijnlijk of onmogelijk zoude maken. Of *Douwe* ***Sickema,*** die het laatst in 1436 voorkomt, gehuwd was — hetwelk de oplossing in dezen veel verder zoude brengen — is echter door mij nergens gevonden kunnen worden.

Behalve echter in Franekeradeel, komen in de 15de eeuw ook in Ferweradeel ***Sickema's*** voor, en vinden we o. a. vermeld in Andreae „Nalezing op de nieuwe naamlijst van grietmannen":

1423: *Sicka Sexma* (Sixma of Sjuxma) die mede uitspraak doet in den raad van „da nyoghen".

1438: *Sytze* ***Sickema*** Medehoofd der Schieringers.

1448 *Tjalling* ***Sickema*** en zijn vader ***Tjaert Sickema*** waarvan de eerstgenoemde als grietman voorkomt, terwijl ***Tjaert*** elders voorkomt als ***Tjaert*** *Tjallinga*, zoodat zijn vader vermoedelijk evenals zijn zoon ***Tjalling*** heette.

Wederom vinden wij dus een voornaam der ***Sickema's*** bij de *Sixma*'s terug, en het is zeer goed mogelijk, dat de Sickema's van Ferwerderadeel betrekkelijk nauw verwant waren aan die van Franekeradeel.

Ook van dezen tak heb ik echter nergens kunnen vinden, of, en zoo ja, met wie zij gehuwd waren, hetwelk in dezen veel tot klaarheid zoude kunnen brengen.

In verband met al het voorgaande wil het mij echter voorkomen, dat de afstamming van de ***Sickema's*** althans waarschijnlijker mag worden geacht dan van de *Andla*'s of van de ***Camstra's*** en voor zoover mij bekend is er ook niets te vinden, hetwelk daarmede in strijd zoude zijn.

Van het thans uitgestorven geslacht ***van*** *Sixma* komen vooral in de 17de en 18de eeuw vele leden in Friesland voor, waarvan meerdere als grietman in den Noord-West hoek van Friesland. De voornamen ***Tjalling,*** *Douwe* en *Ulbo* komen doorloopend voor, waarvan de laatste afkomstig is van het geslacht der *Aylva*'s, door het huwelijk van *Douwe* ***van*** *Sixma* met ***Siouck Ulbe's d. van Aylva.***

De meest bekende leden van de Sixma's zijn geweest:

1. ***Douwe*** v. ***Sizma,*** 1517-1590, Burgemeester van Franeker en Gedeputeerde van Friesland.
2. ***Tjalling v. Sixma,*** overl. 1671, Commandeur van Embden.
3. ***Tjalling*** *Douwe v. Sixma, 1663-1756,* Colonel van een eigen Regiment Infanterie.
4. ***Vlbo v. Sixma, 1673-1760,*** President van den Hove van Friesland

en

6. *Tjalling Edo* ***Hessel v.*** *Sixma,* 1707—1775, Premier van Stavoren. Curator van de Academie van Franeker en Gedeputeerde van Friesland.

Het geslacht is in het begin der 19e eeuw in mannelijken lijn uitgestorven met *Age Tjepcke Ruurd van Sixma*, wiens twee dochters, *Duconia Martha Dorothea en Anna Agatha Geertruida*, respectievelijk huwden met *Marc Cornelis Willem du Tour van Bellinchave* en *Cornelis Schelte Scheltinga van Heemstra*, wiens zoon *Age Tjepcke Ruurd* den naam *Sixma* aan zijn familienaam toevoegde.

Teylingen-Brederode,

door Dr. HENRI OBREEN.

Naschrift.

Het doet mij oprecht genoegen dat de Redactie van ons Maandblad in een noot op kol. 10 van de vorige aflevering er nog eens op gewezen heeft dat mijn bedoeling bij de publicatie mijner artikelen was het opwekken der belangstelling voor de oudste geslachten van Holland en Zeeland. Grooter genoegen doet het mij echter te kunnen mededeelen dat althans in drie gevallen die belangstelling mij van de zijde van medeleden gebleken is. Ten eerste door een welwillend aanbod om een heerlijkheids-archief, dat nog wel iets voor mijn doel schijnt te bevatten, na te komen zien; vervolgens een paar belangrijke aanvullingen omtrent de zegels, waarop ik later nog wel eens terugkom, en ten slotte het in de laatste aflevering verschenen artikel van den heer W. C. H. Machen. Het is over dit laatste artikel dat ik hier een woord wil zeggen.

De heer Machen brengt in dit opstel, naast enkele aanvullingen en een paar opmerkingen over de juiste ligging van Teylingsche goederen onder Warmond, zijn *bezwaren* naar voren tegen de zienswijze, welke ik ontwikkelde in het vierde hoofdstuk mijner studie, nl. dat de bouwval te Sassenheim en niet het in 1276 voor het eerst genoemde steenhuis te Warmond het oorspronkelijke Teylingsche stamhuis zou geweest zijn. Ons geacht medelid, wiens belangstelling voor al wat Warmond betreft, sinds jaren bekend is, treedt hier in het krijt als paladijn voor zijn geliefde woonplaats en kan zich in gezelschap van mannen als Blok en Fruin veilig wanen.

De lezer herinnert zich dat ik in mijn vierde hoofdstuk een reeks argumenten had bijeengebracht, welke mij tot het besluit deden komen dat de prioriteit van het Warmondsche steenhuis moeilijk verdedigbaar blijkt. Een dezer agumenten, ontleend aan de omstandigheid, dat uit de oorkonde van 1276 af te leiden valt dat het Warmondsche steenhuis niet veel ouder dan evengenoemd jaar kan zijn, bevredigt ons geacht medelid geenszins en het is daartegen dat hij te velde trekt.

Begrijp ik zijn bewijsvoering (kol. 11 en 12) goed, dan redeneert hij aldus : Gij zegt nu wel „dat in de middeleeuwen het bouwen en bezitten van een verdedigbaar huis, een steenhuis, een recht was dat slechts den landsheer toekwam", maar ik meen veeleer dat dit recht „niet oorspronkelijk tot de regaliavan den landsheer heeft behoord". „Het wil mij voorkomen dat zij zich dit recht eerst later hebben toegeëigend", maar „neem gaarne aan dat dit ten tijde van graaf Floris gebruikelijk werd en ook dat graaf Floris dit recht, als slechts aan hem toekomende, wilde beschouwd zien, maar dat dit altijd zoo -geweest zou zijn geloof ik niet".

Zie ik verder wel, dan moet ter bevestiging van deze meeníng van ons medelid een oorkonde van Walter van Amersfoort uit het jaar 1269 dienen, omdat dit „de oudste opdracht" is, welke de heer M. vermeld vond, en, begrijp ik hem goed, er dus voordien van zulk een verplichte leensopdracht geen sprake kan zijn.

Nu is ons Maandblad gewijd aan de *Genealogie* en de *Heraldiek*, zoodat lange *geschiedkundige* uiteenzettingen er niet dan in uitzonderingsgevallen op hun plaats zijn. Ik kon dan ook moeilijk mijn studie vooraf laten gaan door een college over de staatsinstellingen in de middeleeuwen en moet bij mijn lezers een algemeene kennis te dier zake veronderstellen, omdat in het tegenovergestelde geval uitgebreide excursen en een telkens herhalen van bekende feiten den draad van het genealogisch betoog zouden komen verbreken. Doch nu zou ik wel ten zeerste misbruik maken van het vertrouwen van Redactie en lezers, wanneer ik in mijn geschriften beweringen uitte, die op geen werkelijken grondslag gebaseerd zijn en te meer in het onderhavige geval, waar een bewering diende tot staving eener stelling, die ík poneerde. De heer M. kan gerust zijn: het door hem aangevochten recht spruit uit den Frankischen tijd en is de geheele middeleeuwen door te volgen [1]; noch graaf Floris V, noch „de wetten en bepalingen van het leenrecht", die (zeer zeker !!) „niet pasklaar uit de lucht zijn komen vallen", zijn hier debet aan.

Maar, zegt mijn geachte tegenpartij, „als echter de opvatting van Dr. 0. juist is.. .. dan komt hij toch een beetje ín conflict met zijn eigen stelling" en om dit te bewijzen haalt hij een zinsnede aan, welke de eerste alinea van kol. 293 (jaarg. XLIV) uitmaakt. Nu moet ik opmerken dat de bewijsvoering op bedoeld punt begint bij de woorden „Doch er is meer" van kol. 292 en doorloopt tot „wel heel anders geluid" van kol. 293, zoodat het niet aangaat hieruit eene alinea te lichten en deze op de snijtafel te leggen. Wil echter de heer M. op deze alinea nadere toelichting, ziehier dan. Ik bedoel met de gewraakte zinsnede dat, als het huis eerder dan het jaar 1276 onder dak was gekomen, in de tijden dat 's graven neef Floris van Henegouwen nog niet de hooge positie in Holland had, als in latere jaren het geval was (dus om een jaar te noemen in 1260 of 1265), dat dan, in dat geval, het huis te Warmond in leen ware opgedragen geweest aan den graaf en daardoor later (í. c. in 1276) de Henegouwer daarvoor niet als leenheer kon worden gehuldigd, tenzij op straffe van felonie. Dat de heer M. de politieke redenen, welke in 1276 een opdracht aan Floris van Avesnes mogelijk maakten, gering acht, spijt mij, doch dan moet ik hem met nadruk verwijzen naar de in noot 19 van kol. 292 aangehaalde bladzijden, en dan mag ik hier tevens bijvoegen twee nog onbekende oorkonden, welke den gang van zaken in deze materie nader kunnen toelichten en hier als bijlagen worden afgedrukt. Zij geven het bewijs dat in den tijd, toen de verstandhouding tusschen beide neven nog goed was, Floris V er niet op tegen had dat de Henegouwer in

---

[1] Bewijsplaatsen uit de middoleeuwsche rechtsbronnen en schrijvere bij P. Guilhermoz. Essai sur l'origine de la noblesse (Paris, 1902) in de noot 56 op bl. 159, waarbij o. a. te voegen de kroniek van Gislebert de Mons (ed. Van der Kindere), bl. 75. — Voor de moderne auteurs zie: Gosses en Japikse, Handboek tot de staatk. gesch. bl. CXLVI; Pirenne, Hist. de Belgique 1 (3e uitg.) bl. 118; Waitz. Verfassungsgesohiahte VIII, bl. 203, en andere schrijvers.

het bezit kwam van versterkte huizen in 's graven gebied.

En hierbij zou ik het kunnen laten, ware het niet dat het artikel van ons geacht medelid mij nog enkele opmerkingen in de pen gaf. De heer M. polemiseert nog over de vraag, waar te Warmond de juiste ligging van het huis te zoeken is. Mag ik verwijzen naar de noot 17 op kol. 292, waar ik. mijn onkunde in deze erkende? Ik hoop echter dat dit onderwerp, de juiste ligging der verschillende steenhuizen in het ambacht Warmond, nog eens in deze kolommen behandeld zal worden, het is daarvoor belangrijk genoeg. Naast den heer M. [2]) is in deze onderwerpen ons medelid de heer W. J. J. C. Bijleveld doorkneed. Men zal dan die verschillende huizen nauwkeurig uiteen moeten houden, want, vergis ik mij niet, dan heeft op dit gebied in kol. 13 weer verwarring plaats.

Bijlage 1.

18 Juni 1273, Middelburg.

Nous, Antoynes fix monss. Pieron d'Arnemue, et Biertremius fix Gillemant, et Bauduins fix Williaume faissons savoir . . . . . ke nous avons revestit et otriet à Florent de Heynau tout l'avoir que nous avièmes à Arnemue . . . . . Che fu fait en l'an de graisse mil deus cens cyenquante trois, le dimence devant le St. Jehan, à Meldebourc.

Archief Noorder-Departement Rijssel. Perkamenten rol B. 398 (1086 bis) stuk n°. 8. — Onuitgegeven.

Vgl. Oork. Holl. II. n°. 253.

Bijlage 11.

23 Juni 1273.

Florencius comes Hollandie dilecto consanguineo suo Florencio de Hanonia salutem. Mandamus vobis quatinus cum dilligencia qua poteritis laboretis construere domum lapideam apud Arnemonde in bonis vestris emptis ibidem contra Antonium filium domini Petri de Arnomonde . . . . . Datum anno Domini M°CC°LXX° tercio, feria quinta ante nativitatem Johannis Baptiste.

Archief Noorder-Departement Rijssel. Perkamenten rol B. 398 (1085 bis), stuk n°. 18. — Onuitgegeven.

De Wolff van Westerrode,

door P. M. VAN WALCHREN.

In N°. 8/9 van den XXXVIII^en^ jaargang behandelde Jhr. Mr. W. A. Reelaerts van Blokland de afstamming van dit geslacht en eindigde zijn opstel met de opwekking tot verdere naspeuring o. a. in de Harderwijksche stadsprotocollen. Ik trachtte indertijd dien raad te volgen, doch moest na eenige jaren van het oudste stadsprotocol doorzocht te hebben het boek afstaan, daar het in zoo'n vermolmden staat was, dat het ter reparatie aan het gebruik onttrokken werd. Hoewel het mij daardoor niet mocht gelukken iets naders over de afstamming van *Wolff Woltersz.*, den stamvader, te vinden, wil ik toch de aanvullingen, die ik vond, hieronder mededeelen.

In de „Opgave van de charters in het oud-archief van Kampen" door Nanninga Uitterdijk komt voor: 2-7-1373 *Johan Kenneken* en *Geertruyd* zijn vrouw bekennen verkocht te hebben aan *Redinc Kennen, Johan*

[2]) Waar deze heeft „aangetoond" (kol. 12, reg. 14 v. o.) dat het Teylingsche huis bij het Warmonder hek moet gelegen hebben, heb ik niet kunnen ontdekken.

Ballenzoen 3½ morgen land in Mastenbroek, Wilsmerkerspel, buurtschap Oosterholte. Hieruit blijkt, dat *Johan Boll*, de vader van *Wolff Woltersz* 's vrouw, genoemd was naar zijn grootvader.

In het necrologium van de St Nicolaaskerk te Kampen (Bijdragen Gesch. v. Overijsel) komen *voor:* 28 April *Wolter Vulfesz* van Harderwijck en 19 Mai *Lubbe Cruse,* uxor *Jan Wolff* en *Hille Bolle,* qui obiit in Harderwijck (Nativitas Sancte Marie).

Zoowel *Wolff Woltersz* als *M^r^. Ruederick* en zijn zoon *Wolter Wolffs* zijn herhaaldelijk schepen van Harderwijk en M^r^. R. ook burgemeester. Dat deze inderdaad een zoon is van den stamvader, blijkt uit het tijnsboek van Veluwe (ongedateerd van de 2^e^ helft 15^e^ eeuw), waar de opvolging van meerdere tienden is: *Wolff Wouterss, Meister Ruderick, Wolter Wofffs*, en bovendien uit het stadsprotocol Harderwijk 1621: *Joffer Bette Bollen, meister Ruederiks* moeye.

Stadsprotocol Harderwijk 1479 *Wolf Wolffs* schepen van Harderwijk.

1488 kort na Pinksteren. *Meister Ruerick Wolff* geeft *Styne* sijn echte wive 100 golt R. guldens ter gueder tijd tot morgengave.

1488 Willebrordi bedanckt Meister *Roerick Wolffs, Gontgin van Wijnbergen voor* goede betaling van 300 r, guldens alse hem in medegave belooft heeft.

1489 bedanckt Meister *Ruderick Wolff, Zywert van Wijnbergen* die jonge sijn swager gueder betaling van 200 r. gulden current, *meist, Ruericks* vuersz. huijsvrouwe, *Zywertsz* sust' nae hoirs moeders doet vueruut hebben sal.

1490 vóór pauli bedanken *Meister Ruerick* en *Stine, Ziwert* en sijn twee brueder voor voldoeninge van alsulcke versterve als hun angecomen mach wese van *Styne* voirsz. vaders en moeders en hoer broeder *Reyners.*

1493 *Johan van Brenen, Ziwert van Wijnbergen* en *Meister Jan Woltersz* wegens *Wolff Woltersz* en heer *Jan Willems* pastoer, *Wilt Voet* en *Aelt van Harderwijck* wegens *Reyn Bloet* spreken een magescheyd uit over ‚200 en 70 R. g. hoefttael ende renten" verschuldigd „dat *Wolff, Reyn* sijn dochter gaf' ; in het stuk wordt gesproken van „*Reyn* en syn selige huysvrouw", terwijl in vroegere posten *Reyn* en *Yde* syn huysvrouw voorkomen.

1496 *Wolter Wolff* gaf *Jacob* synen echte wive 200 golden gld. te morgengave (kort na Petrus in Vinculis).

1019 Vuer Zweer *van Wijnbergen* de jonge ende *Bertolt Brynck* beloeffden *Meister Jan Wolff, Wouter Wolffs* ende joffer *Grietge Wolffs* myt *Meister Jan* vursz. hoer brueder en gecoren momber, dat *meister Ruederick* haer vader sijn testament myt een notarishant onderscrevene ordineyeren sall moegen en deylen alle sijne en haer moeder guederen voer hen en haer andere Susteren en broeder (vóór peter en pauly).

1526 *M^r^. Ruerick* en *juffr. Hille te Boecop,* sijn dochter.

Wolff Woltersz.

beleend 1456 met Goesinge's tienden met manschappen en toebehooren bij Elborgh. Schepen van Harderwijk 1454-92. † vóór 1496. Huwt vóór 1459 *Hille, Johans Bollendtr,* beleend 1456 met 1/2 tiende 21 1/2 hoeve in Camperveen, de Bisschopsslag en 25 mud rogge uit Henricks goed ten Haer, † vóór 1492 te H.

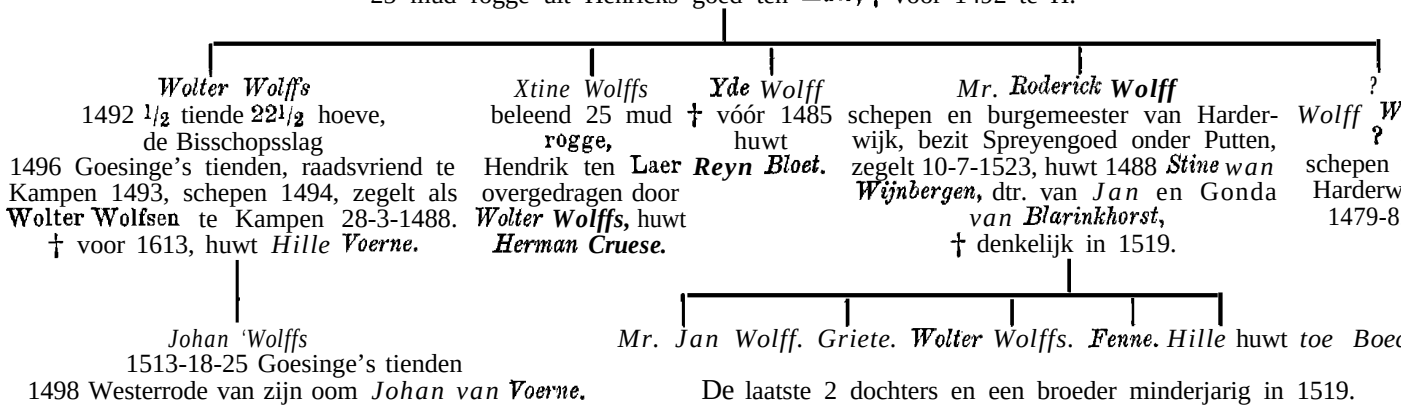

Wolter Wolff die 1496 met *Jacob. ...* huwde vindt in het bovenstaande geen plaats. Er komen echter talrijke Wolff's *en* Wouter's in Harderwijk voor, die er op wijzen dat het geslacht uitgebreid was. Toch wijst de wapenovereenkomst met v. *Isselmuden,* v. ***Holtsende,*** ***Voerne*** (waarop in de Bijdr. v. Gesch. v. 0. reeds gewezen wordt) wel op afkomst uit de streek van Kampen, ***terwijl*** het opvalt dat zoowel de v. *Isselmuden's* als de ***Wolff's*** met tienden van *Gerd Goezing,* † ***1394,*** beleend worden.

Het zwaard en de gesp als wapenfiguren In Zeeland,

door R. T. Muschart.

Wanneer wij de wapens beschouwen, die als wapenfiguur vertoonen een al of niet vergezeld zwaard, dat verticaal geplaatst en met de punt omhoog gericht is, dan valt het ons op, hoeveel dier wapens gevoerd zijn of worden door families, personen, heerlijkheden of gemeenten, in Zeeland gevestigd of gelegen.

Hetzelfde zal ons opvallen, wanneer wij de groep wapens beschouwen, waarin één of meer gespen voorkomen.

Laten wij daarom eens nagaan, wat die beide wapengroepen ons te zien geven en beschouwen wij daartoe allereerst de wapens, waarin als wapenfiguur het verticaal geplaatste en met de punt naar boven gerichte zwaard voorkomt. Wij zullen daarin de wapens vinden van: ***Kempe*** *Boennzoen,* in 1495 Schepen van Zierikzee, voerende volgens zijn zegel alleen het zwaard; de familie ***van Bridorpe,*** in de regeering van Sluis, voerende volgens een wapenbord in het stadhuis aldaar alleen het zwaard (het Armorial Général vermeldt deze familie als van *Brijdorpe*); *Francke Cornelisz.* ***vun Campen,*** in 1614 leenman van de Grafelijkheid van Zeeland, voerende volgens zijn zegel het zwaard en in een schildhoofd 3 visschen als linkerhelft van een gedeeld schild; *Clais Jan Clais Claissonssone,* in 1390 gezworene in Bridorpe, voerende volgens zijn zegel het zwaard vergezeld van 2 ruiten; Colijn *Colinsz.,* in 1390 gezworene in Bridorpe, voerende volgens zijn zegel het zwaard vergezeld van 2 sterren; ***Bouwen*** *Corneliszone,* in 1516 leenman van de Grafelijkheid van Zeeland, voerende volgens zijn zegel het zwaard vergezeld van een roos en een ster; de Zeeuwsche familie ***Emelisse, voe***rende volgens het Armorial Général alleen het zwaard; Lieven *Ieman Gillie,* in 1651 in Duvelant, leenheer van St. Salvator te Utrecht, voerende volgens zijn zegel het zwaard vergezeld van 2 gespen en in een schildhoofd 3 visschen; ***Lieven*** *Huijgesen,* van 1500 tot 1614 burgemeester van Middelburg, voerende volgens de Wapenkaart van de Middelburgsche burgemeesters door A. van Dam het zwaard door een krans gestoken in een hartschild op een gevierendeeld schild (evenzoo ***Jacob*** *Huijgesen Sergeant,* van ***1634*** tot 1637 burgemeester van Middelburg volgens dezelfde Wapenkaart); Mr. ***Pieter Ingelbert,*** raadsheer in den Hove van Vlaanderen, gestorven te Middelburg in 1630, voerende volgens de Wapenboeken van den Heer C. A. Rethaan Macaré het zwaard vergezeld van een halven adelaar en een half wiel; *Clais Jansz,* in 1392 gezworene in Bridorpe, voerende volgens zijn zegel het zwaard vergezeld van 2 ruiten (zie hierboven); de Brouwershavensche familie de Jonge, voerende volgens het Armorial Général het zwaard vergezeld van 3 lelies; *Wisse* ***Jacobsz.*** van ***der Lisse,*** in 1622 leenman van de Grafelijkheid van Zeeland, voerende volgens zijn zegel het zwaard vergezeld van een ster en een ruit en in een schildhoofd 3 visschen; ***Couwenburch*** (dit is de voornaam) *Lopsz.,* in 1632 gezworene van St Jacops Groot Nijenlandt, voerende volgens zijn zegel het zwaard met een bolletje op de punt gestoken en vergezeld van een ster; ***Pieter*** *Wadde Lopsz.,* in ***1632*** gezworene *als* voorgaande, voerende volgens zijn zegel het zwaard (zonder het bolletje) vergezeld van een molenijzer; ***Leonard*** *van der Prep,* in 1671 koopman te Zierikzee, voerende volgens zijn lakafdruk het zwaard vergezeld van 3 sterren; de Zierikzeesche familie ***van Sandijk,*** voerende volgens de aanteekeningen van Nagtglas het zwaard in een hartschild op gevierendeeld veld (Mr. ***François van*** *Sandijck* werd volgens de Chronijck van Zeelandt van Marcus Zuerius van Boxhorn in 1612 secretaris van Zierikzee); ***Bonse*** *Simoens*sone, in 1390 gezworene in Bridorpe, voerende volgens zijn zegel het zwaard vergezeld van twee gespen; de Zeeuwsche familie ***van*** *Somerzee,* voerende volgens Smallegange's Cronijk van Zeeland alleen het zwaard, de familie de *Vlaming* te Sluis, voerende volgens het Armorial Général het zwaard vergezeld van 3 rozen; *Wadden Voghersz.,* in 1390 en 1392 gezworene te Bridorpe, voerende vol-

gens zijn zegel het zwaard vergezeld van 3 sterren; *Yman Isacs Ymans*, in 1647 vroedschap van Vlissingen, voerende volgens de Handschriften-Bibliotheek in het Gemeente-Archief te Rotterdam het zwaard vergezeld van 2 vossen; de familie van *Zuidland* op het eiland Schouwen, voerende volgens het Armorial Général het zwaard vergezeld van 3 gespen, en verder de wapens van de heerlijkheid *Brijdorpe*, zijnde het zwaard alleen, van de gemeente *Nieuwerkerk*, zijnde het zwaard vergezeld van 3 gespen en van de heerlijkheid *Zuidland*, zijnde het zwaard vergezeld van 3 gespen.

Hierbij kunnen wij nog voegen het wapen van *Willem Pieters die Selander*, die, alhoewel in 1327 Schepen van Gorinchem, een naam draagt, die duidelijk aantoont, dat hij uit Zeeland afkomstig is, voerende volgens de mededeeling van den Heer M. G. Wildeman in Navorscher 1896 pag. 16 noot 3 het zwaard vergezeld van 4 sterren.

Wij merken hierbij op dat Zierikzee, Brouwershaven, Brijdorpe, Nieuwerkerk, St. Jacops Groot Nijenlandt (Oost van Brouwershaven) en de oude heerlijkheid Zuidland alle op het eiland Schouwen zijn of waren gelegen, dat Duvelant (Duiveland) onmiddellijk aan dit eiland grenst en de oude heerlijkheid Emelisse met het huis Lisse benevens de verdronken plaats Campe gelegen waren in het Zuid-Westelijk einde van het eiland Noord-Beveland.

Gaan wij thans over tot de beschouwing van de wapens met één of meer gespen als wapenfiguur.

In deze groep vinden wij de wapens van:

Jan *Lievensz.* van *Cats*, in 1517 leenman van de Grafelijkheid van Zeeland, voerende volgens zijn zegel een gesp en in een schildhoofd 3 ruiten (hetzelfde wapen werd ook gevoerd door personen met den naam *Cats van Welle, van Welle* en *van Welle van Cats)*; de Zeeuwsche familie *van den Driesche* (ook *Briessen)*, voerende volgens Smallegange's Cronijk van Zeeland 6 gespen; *Dieric Willem Ghorijssone*, in 1391 Schepen van Zierikzee, voerendevolgens zijn zegel een gesp; Mr. *Heijnrick Hermansz.*, in 1684 Schepen van Zierikzee, voerende volgens zijn zegel een vrij ingewikkeld wapen, waarin o. a. 2 gespen voorkomen; *Lieven Jacop Huberts*, in 1661 leenman van de grafelijkheid van Zeeland (lid van de Zierikzeesche familie de *Huijbert*) voerende volgens zijn zegel 3 gespen in de kwartieren 2 en 3 van een gevierendeeld veld; *Anthonijs de Loose*, geboren te Zierikzee, overleden te Mechelen in 1640, voerende volgens de Graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen *3* sterren vergezeld van een barensteel en een gesp (het Armorial Général vermeldt dit wapen met het traditioneele „Holland"); *Matthijs Renghersa.*, wiens dochter joncfrouwe *Avezoeten* 2/4 *1336* huwelijksvoorwaarden sluit met *Aemoudt van Haemstede*, voerende volgens zijn zegel een gesp, zijnde kennelijk dezelfde als de in van Leeuwen's Batavia Illustrata op folio 899 in het jaar 1322 vermelde *Matthijs*, de zoon van *Renger van Cats Nicolaesz.*; de Zeeuwsche familie *van Soetelinxkerke*, voerende volgens te Water's Hoog Adelijk en Adelrijk Zeelant 3 gespen; de Zeeuwsche familie *van Suidland*, voerende volgens ditzelfde werk van te Water 2 schelpen en een gesp; *Margrete van Sijmonskerken*, vrouwe van Moirm(ont), in 1344 de vrouw van *Arnd van Haemstede*, heer van Moirm(ont), voerende volgens haar zegel 3 gespen; de uitgestorven Zeeuwsche familie *Poxdael*, voerende volgens het Armorial Général

een keper vergezeld van 3 gespen; *Gillis*, here *van Wissenkercke*, ridder, in 1620, voerende volgens zijn zegel een gesp; *Cornelis Heijnricsz. van Kissekercke* 't Verckin, in 1494 leenman van cie Grafelijkheid van Zeeland, voerende volgens zijn zegel een gesp vergezeld van een zwijnskop; *Clais Henricxz. van Wissekercken*, in 1629 Schepen van Middelburg, voerende volgens zijn zegel een gesp en 2 eikels in de benedenhelft van een doorsneden veld; *Heijnrick Heijnricsz. van Wissenkercke*, in 1494 notaris van de Hooge Vierschaar in Zeeland, voerende volgens zijn zegel een gesp in de benedenhelft van een doorsneden veld; de Zeeuwsche familie *van Wellant*, voerende volgens Smallegange's Cronijk van Zeeland een dwarsbalk vergezeld van 3 ruiten. en een gesp en de Zeeuwsche familie van *Zuidland*, voerende volgens het Armorial Général 3 gespen, en verder de wapens van de Zeeuwsche gemeenten *Noordwelle* met een gesp en in *een* schildhoofd 3 ruiten (zijnde het wapen der familie *van Cats), Welland*, zijnde als dat van de familie *van Wellant* boveng. en *Wissekerke*, zijnde een gesp en van de Zeeuwsche heerlijkheid *Soetelinkskerke*, zijnde 3 gespen.

Wij merken hierbij op, dat de oude heerlijkheden Cats, Welle, Soetelingskerke en Wissekerke gelegen waren in het eiland Noord-Beveland, de thans verdronken heerlijkheid 's Heer Symonskerke en de oude heerlijkheid Welland met het daarin gelegen dorp Noord Welle in het eiland Schouwen.

Uit het voorgaande zien wij dus, dat van de meeste der boveng. wapens kan geconstateerd worden, dat zij thuis hooren op de Zeeuwsche eilenden Schouwen en Noord-Beveland en die met het zwaard meer in het bijzonder op het eerstgenoemde eiland. Van de wapens *die Selander*, van Somerzee, de *Vlaming* en van *den Driesche* kunnen wij zulks bij gebrek aan voldoende gegevens nog niet constateeren.

Als verdwaald schaap kunnen wij in dit opzicht beschouwen het wapen van de reeds lang geleden verdronken stad *Reimerswaal of* Romerswaal, die gelegen was in het Oostelijk deel van het eiland Zuid-Beveland en als wapen voerde een zwaard verticaal geplaatst met de punt naar boven ook wel vermeerderd met een gevierendeeld schildhoofd. Men zou wellicht de veronderstelling willen maken, dat het zwaard in het wapen dezer stad antleend is aan dat van de oude heeren van Reimerswaal (ook Kervinc van Reymerzwale, heeren van Lodick), die 2 schuingekruiste zwaarden voerden, doch dat lijkt mij niet waarschijnlijk, gelet behalve op het verschil in aantal en rangschikking ook op de omstandigheid, dat de zwaarden van de heeren van Reimerswael evenals die van eenige andere eveneens in Zuid-Beveland oorspronkelijke families steeds met de punten naar beneden zijn gericht in tegenstelling met dat der stad Reimerswaal, dat met de punt naar boven gekeerd is.

In aansluiting met het voorgaande in het wel opmerkelijk, dat de families *Assenbrouck*, *van Baerland, Blok van Yersekendamme* (evenals Ierseke), *Kervinck van Reimerswael, van Lodijke*, *van Reimerswael*, allen in Zuid-Beveland, en *van den Broecke* te Middelburg (volgens het Armorial Général) 2 schuingekruiste zwaarden met de punten naar beneden als wapen voeren.

Ten slotte nog het volgende. In de groep wapens

met één zwaard en in die met gespen bevinden zich behalve de hier boven opgesomde nog 4 wapens, waarop ik nader de aandacht wil vestigen.

In de allereerste plaats het wapen van onzen bekenden dichter-staatsman *Jacob Cats*. Zooals uit Navorscher 1854 pag. '79 blijkt, is hij 10/11 1577 geboren als zoon van *Adriaan Cornelisz. Cats,* raad van Brouwershaven, en *Leenken Jacob Jan Breijdersdr.* In Brouwershaven heeft dus zijn wieg gestaan en ziet, zijn lakafdruk van 1667 vertoont als wapen een gedeeld veld, waarin rechts een burcht, links. ... een zwaard verticaal geplaatst met de punt naar boven en vergezeld van 2 sterren.

In de tweede plaats de wapens van *Jannes Gheertrudensoen,* in 1363 schepen van Gouda, voerende volgens zijn zegel een zwaard verticaal geplaatst met de punt naar boven en vergezeld van 2 lelies, en van *Splinter Boudijnsz.*, in 1426 schepen van Gouda, voerende 3 schelpen volgens zijn zegel. Deze beide wapens passen dus volkomen in de hierboven beschouwde wapengroepen. Volgens van Leeuwen's Batavia Illustrata folio 899 verkreeg *Nicolaas van Cats,* in het jaar 1282 vermeld, als groot gunsteling van de Hollandsche graven Willem 11 en Floris V, de steden en landen van Gouda en Schoonhoven.

Ik stel mij in verband met deze omstandigheid de vraag of het niet mogelijk zoude zijn, dat tengevolge daarvan Zeeuwen, die dan weer gunstelingen van heer Nicolaas van Cats geweest zullen zijn, in de regeering van Gouda zijn gekomen.

In de derde plaats het wapen van *Ariaen Gillisz.*, in 1478 schepen van Charlois, voerende volgens zijn zegel een zwaard verticaal geplaatst met de punt naar boven, vergezeld van een lelie en een roos. Zoude dit ook niet een telg uit eene Zeeuwsche familie zijn? Die voornaam *Gielis, Gillis, Jillis* klinkt erg Zeeuwsch.

Familie-aanteekeningen van der Lisse [1]),

medegedeeld door D. G. VAN EPEN.

Trouw dach van mijn Vader za *Abraham Claess. vande Lisse,* ende *Dirckie Dircx van Swieten,* Ende de aenteekeninge van haere kinderen, zijn getrouw Inden Jaere 1696 : Inden Hage opden 21 Meij.

Anno 1597: den 20en meij, Is gebooren s naohs ten twaelff uyreu, tusschen dijnsdach en woonsdach mijn suster *Reelena vander Lysse,*

Opden Eersten april 1699: Is gebooren mijn Broeder *Marinus vander Lisse,*

Den 8, maert, 1601: Is gebooren mijn Broeder *Johannis vander Lisse,* op Woonsdach tusschen tien en Elff uijren,

———— [2])

Den 3en augustij 1603. Is gebooren myn Broeder *Nicolaes vander Lisse* tusschen acht, en halff negen uijren,

Den 13en meij 1606. Is moeder In de Craem gecomen van twee kinderen een zoon, met een dochter, de zoon quam doot ter werelt smorgens omtrent de clocke 7 uijren, op saterdach Pynster avont, Ende het dochtertie

[1]) Het origineel, octavo-boekje (ca 19 × 15½ c.M.) verguld op snede papier, geen watermerk, berust (1925) bij Ds. P. C. van Oosterzee te Ooy

[2]) Een streepje geeft aan dat eene nieuwe bladzijde begint.

wiert geboren naer acht uyren, de smorgens, heel kranck zijnde leeffde tot Zondach, naer middach, out synde 30: uyren

---

Den 6en Augusty 1607: ben Ick *Dirck vander Lisse.* gebooren,

Den 19en April 1626. Is mijn Vader *Abraham vander Lisse,* getreden In sijn tweede Huywelick met *Susanneken Matheus,* weduwe van wijlen *Pieter Tonisse van Harenbeeck,* getrouwt in de stadt Delft. Is gestorven den 26: January 1636: naerdat syn Ed. acht dagen was beroert geweest, doch syn memorie of verstant tot het leste toe.

Susanna Matheusz gestorven Int leste van January 1668. out synde omtrent 84. Jaren.

Volgens Extract uijt zeecker registertie onder monfrere *Marinus* berustende ben Ick gebooren. den 6 Augustij anno 1607

6 Augastij 1662
66 Jar.

Den 20:sten Octobre 1639: Is ons Huywelijck tusschen mijn en mijn Huijsvrouw genaemt Joffr *Anna Petronella vander Houve* geslooten ten Huyse van d: Heer Jaspaer Eintschot out Burgemr: van s Hage Hij present zijnde' benevens d. Advocaet Isbrant Craft Advocaet voor den Hoove van Hollant, En van mijne Zijde mijn broeder Marijnus, met monfrere Johan vander Lisse, Ende sijn den 13en novemberl639: vande predicant Streeso. Inde St Jacobs kerk Inden Hage tsamen getrout, geacompanjeert sijnde met monfrere Johannis, Oom Tobias vander Werve, met moeye sijn Huijsvrouw, en Masseur Helena Godt Almachtich wil Zijnen Goddelijcken zegen, *over* ons Strecken.

Wij zijn tot Uijtrecht meterwoon gegaen primo Meij 1640.

Mijn Huijsvrouw ia verlost van eene Jonge zoon den 16en Novemb(er) 1640: ouden stijl zijnde daeghs daer aen volle maen ia verlost smorgens de Clocke halff, elff uren, 't kint is den 18en dito Inde St Jacobs kerke tot Uijtrecht gedoopt, Is gedoopt [3]) genaemt *Abraham,* Tot Peeters *zijn* geweest, monfrere Marynus, en(de) mijn Huysvrouws Swager woont tot Bergen op soom genaemt Maertinus Brouwers, Tot pillegift heeft monfrere Marynus gegeven een goude ducaton met een goude Jacobus ;

Mijn zoon *Abraham* is gestorven tot Amsterdam den 2en augustij 1642: des smorgens de klocke negen uren op saterdach Is dynsdach
daer aen begraven bij sijn broertie *Matijas* Inde selve nieuwe kerk nevens de pijlaer geteijkent f 26: onder de op trede vande Heerenbancken.

Zijn tot Amsterdam
gaen woonen Meij 1642 :

Ende mijn Huysvrouw Is aldaer van een Jonge Soon v(er)lost den 19en Junij 1642: stijlo nova des avonts ten seven uijren, zijnde dondaeghs (*sic*) t'leste quartier van (de) maen [4]), en(de) Is des anderen daeghs smorgens Inde fransse kerck gedoopt. was genaemt *Matijas,* en des avonts, omtrent de klocke seven uijren gestorven zynde out 29: uren, gestorven den 20en dito. :

[3]) Dit woord is doorgehaald.

[4]) Nauwkeuriger kan 't bezwaarlijk. Curiositeitshalve deed ik het oontroleeren; 't is juist. v. E,

Endo den 23en dito. zynde maendach Inde nieuwe kerck begraven bij de pylaer geteijkent f 26: -onder de optrede vande Heren Bancken:

Myn Huijsvrouw Is van een jonge dochter tot Amsterdam[5]) verlost zijnde den 11en desember 1643: vrijdaoh en op sondach den 13en dito op achtermiddach in de nieuwe kerck gedoopt, Is genaemt ***Petronella,*** de Peters zijn geweest Moeder genaemt Susanneken Matheus met mijn Swager Marthinus Brouwers Moederh eeft gegeven tot pillegift sestich guld : monfrere Brouwers heeft gegeven- tot Pillegift een silveren rom kommetie wederom van' monfrere als kint geheven genaemt Catarijna tot pillegift gegeven een silveren mostertpot met een leepeltie

Wij zijn inden Hage komen woonen Bamis 1649:

Den 2en September 1646: is mijn Huysvrouw van een Jonge dochter verlost op Saterdach des avonts de klocke bij seven uren, zijnde Woonsdaeghs daer aen volle maen, den derden dyto: zijnde sondaegh Is t kint des achtermiddachs inde sintJacobskerck vande Heer Stresoo gedoopt, ende is genaemt ***Angela,*** nae de naem van mijn broeders huysvraw zalr de Peters daer van zyn geweest monfrere Marijnis en moeije vander erbis(?) heeft niet gegeven.

den 26: Jan: 1646 heeft monfrere Marijnus tot pillegift gegeven vier , nota daer tegen wederom een van syn kinderen geheven genaemt Franchois ende tot pillegift gegeven een mosterpot waerdich 82: gld.

Den 14 Meij 1646 nadat mijn lieve Huysvrouw, den 14 Mey de klocke twee uren, op maendach nae middach Is sieck geworden, uijt quellinghe die haer suster Johanna vander Houve haer aendede, ende van dien tijt aen In arbeijt ginck tot maendag daeraensijnde den 21en Meij: is eyndeling naer midach, de Clocke bij twee uren Inden Heere gerust, met het volle lichaem nae dat omtrent dry maenden was Swanger geweest, is heel Godt zalich gestorven, de Heere Godt Almachtich wil geven dat wij door haer Exempel soo mogen versterven leijt begraven in s Hage in St. Jacobskerk opt Koor wesend den vijffden regel het vierde ende vijffde graft, 't graft gekomen van Joffr Johanna Crousers haer zalf Grootmoeder.

Den 2en Meij. 1648: Is het Huijwelijck tusschen mijn en(de) mijn tweede Huijsvrouw genaemt Joffr ***Marla Both vander Eem,*** geslooten inden Hage tot Harenhuijze Inde Speuystaat, en(de) van onser beijde sijde present zynde, d'Heer scheepen Heyndrick Both vander Eem Monfrere Johan en d' Heer Secretaris Ruijs, den rentmr Dedel

. Ende zijn opden 17 meij 1648: daeraen getrout door den predijcant Leeuwen, woont tot rijsewijck, geacompaneert zynde met Monfrere Johannis en Masseur Helena, den domheer Both vander Eem en zyn Huysvrouw d' Heer Advocaet Both, franscoeis bot vander Eem, Godt Almachtioh wil zijnen Goddelycken Zeegen over ons strecken ;

Den 11:nn Junij 1649: zijnde daeghs te vooren nieuwemaen Is myn huysvr. Marija Both vander Eem, verlost van een Jonge dochter op vrijdachavont, de clocke

[5]) Amsterdam staat in *margine.*

quartier voor achte, Godt Almachtich will kint in zijn Heyligevrese laten opwassen

den 13en dito : zynde Sondach achtermiddaegh, soo is mijn dochter Int St Jacobskercke inden Heer gedoopt vande predicant Loottius, is genaemt ***Elijonara*** Haer peeter zijn geweest, Monfrere Marijnus vander Lisse en Monfrere Geraert Both vander Eem, en inhare absentie is hare plaets becleet by Monfrere Johan vander Lisse, met zyn huysvrouw en moeye Ruys, die oock het kint ten Christelijcken doop heeft gepresenteert,

Monfrere Marijnus heeft tot pillegift gegeven een silvere mostertpot met en zilver leepeltie, nae dato heeft mijn huysvrouw een quaw kraem gehadt van een jonge soon hadde 14: weeke swanger geweest

Den 13en Julij 1661 des S morgens t' quartier voor halff twee, sijnde donderdach, is mijn Huijsvrouw Maria Both vander Eem verlost van een jonge dochter. Godt Almachtich wilt het kint In Zijne Heijlige vreese laten opwassen zijn genaemt ***Dirckie***

den 16: dito smorgens omtrent de clockc halffseven Is t'kint gestorven, nae dat het s' avons begost sick te worden. Is begraven den 18en dito In de groote. kerck aanden pijlaer aende Zuytsijde vant Intgaen vant Coer

Den 26: Julij 1652: Is gestorven ***Johanna van der Houve*** mijne kinderen moeye synde een halve suster van haere moeder ende begraven den 30en dito Inde Oudekerck onder den Toorn onder een witteserok, daer op geschreven staet, Martijntie Jacobs ende Jacobsz Kuijper [6])

Den 13 op Woonsdach Juli 1668 des achtermiddaechs de Clocke quartier voor drij uijren Is mijn Broeder ***Johannis*** In den Heere ontslapen, nae dat hy 6 weecken en 2 dage Cranck te bedde had gelegen aen een Continueele loop. sterff op zijn 67: jaren ende op Maendach daeraen volgen(de) begraven den 22: dito.

Den 8 Januarij: 1666: is mijn Broederssoon genaemt Abraham met Joffr ***Catarina Beckers*** weduwe van zar ***van Schragen,*** haer huwelijck gesloten,... ende trouwt: op den. ..... Godt Almachtich wil synen Goddelyken zegen daer overstrecken

Den 4e maert 1966 Is mijn dochter Angela ten huwelijck versocht met *Orijsant* Camerlioh van sijn Hoogheyt, daer mijn Heer Bornius Professor tot Leijden, ende 8 dito, de vader ende 'de soon Orisant wederom gecomen, ende tselve versoeck gedaen, Waer op Ick mijne deliberatie hebbe genomen voor weynich dagen, op donderdach daer aen volgende, den 10: dito wederom bij den anderen gecomen Oorisant met zijn Vader, ende de Heer Proffessor Bornius gecompagneert sijnde ende Ick met de Heer Volbergen, sijn met den anderen in bespreck gecomen, doch met onverrichter saecken gescheyden, ende hebben wy wedersijds ons beraet genomen.

Den 26e dito bij de Johan Orisant versocht dat bijden anderen mochte comen, den 27 dito Is het huwelijk gesloten Present monfrere Marinus, ende Ick den ouden Orisant mijn dochter, ende den brudegom, den 28. dito de gebo(den) [aengeteyokent present de gr(oot)moeder Groenevelt af Commissarisz Graswinokel adjunckt][7]) het eerste geboth gegaen, en(de) sijn getrout opden 13 april

[6]) In margine staat: tot Yiddelburch.
[7]) Dit gedeelte staat in de marge.

daer aenvolgen(de) tot Rijswijok door den Predicant Lamotius Godt Almachtich wil synen Godelycken zeegen daerover v(er)strecken tot Haar beyder contentement en zalicheyt

Den 21: augustij 1666: In mijn dochter *Angiela* des achtermiddachs. omtrent de clock halff aegten. synde saterdach. verlost van een jonge dochter, sondaoh daer aenvolgende achtermiddach sijnde den 22: dito, ist kint gedoopt inde groote kerck vanden predioant Sijmonidea, ende genaemt *Anna Catarina,* naede namen van haer groot moeders. respectieve de getuijgen syn geweest mijn huijsvrouw, haer schoonvader en moeder, Godt Almachtig wil sijnen heijligen Zeegen daer over strecken, tot zalicheyt,

Den 13: september 1666. is myn Broeder *Marinus* overleden en In de Heer gerust. sijnde maendach pchtent omtrent de Clocke halff seven, synde ten negen uyren vollemaen nadat hij hadde geleeft omtrent de 68: Jaren.

Bijdrage tot de genealogie van de geslachten Martinius - Oosterbaan Martinius - Luderus (sinds het einde der 18e eeuw Ludérus),

door MR. H. F. WIJNMAN.

(Vervolg van XLV, 21).

VII. ***Hendrik Ludérus,*** geb. Amst. ± 1746, waarschijnlijk van beroep koopman, † Amst. ± 1776 op ongeveer 30-jarigen leeftijd; tr. Amstelveen 16 Juli 1771 [39]) (ondertr. Amst. 27 Juni) zijn nicht [40]) *Susanna Françoise Riche,* geb. Amsterdam 1739, † Amst. 11 Mrt. 1817 in den ouderdom van 77 'jaar en 8 maanden, begr. ald. Nieuwe Kerk 16 Mrt. d.a.v., dr. van ***Pierre Riche,*** koopman, wonend op het Schapenplein, en ***Qesina Koster.*** Hun mutueel testament wordt verleden voor notaris de Bruin te Amst. d.d. 14 Jan. 1772.

Uit dit huwelijk één zoon:

VIII. ***Pieter Ludérus,*** geb. Amst. 16 April 1774 [41]), ged. Nieuwe Kerk ald. 20 April d.a.v.; wordt poorter te Amst. 1 Nov. 1790, van beroep makelaar, † Amst. 28 Mei 1841, begr. Nieuwe Kerk 2 Juni d. a.v.; tr. Amst. 10 Mei 1801 (ondertr. aldaar 17 Apr.) ***Pieternella de Jong,*** geb. Amst. 11 Nov. 1781, † Amst. 22 Febr. 1845, begr. Nieuwe Kerk 27 Febr. d.a.v., dr. van ***Willem de Jong Josiaszn*** [42]) en *Geertruy Verhey.* Bij de ondertr. 17-4-1801 woonde de bruidegom met zijn moeder op de Prinsengracht over de Noorderstraat no. 65 (volgens een adresboek van 1821 woonde hij daar in dat jaar nog), de bruid met haar ouders op het Weesperveld over het Werkhuis.

Uit dit huwelijk drie zoons:

1) ***Hendrik Ludérus,*** volgt IX.

2) *Willem* Ludérus, geb. Amst. 20 Dec. 1803, ged. ald. Oude Kerk 26 Dec d.a.v.; van beroep drogist; ingelijfd als schutter 1826, korporaal der Schutterij 1 Dec 1825, sergeant 3 Dec. 1826, 2e luitenant 20 Mrt. 1826, ingevolge de gewijzigde Schutterijwet opnieuw aangesteld 10 Dec. 1828, sneuvelt als zoodanig 6 Aug. 1831 gedurende den Tiendaagschen Veldtooht in het gevecht tussohen Houthalen en Sonhoven. Ongehuwd. Men zie o.a. N. Ned. Biogr. Woordenb. dl. VII in voce; Biogr. Woordenboek van der Aa XI, 701; J. Olivier Jzn. Merkwaardigheden uit den Tiendaagschen Veldtocht; Bosscha, Neerlands heldendaden te land III, 703; Jochems, Gewapende Burgerwacht te Amst., 89, 100 en 134. Het meervermelde H. S. Ludérus zegt : „Den 6 Augustus 1831 sneuvelde door het vijandelijk lood der Belgen Willem *Luderus* in den jeugdigen leeftijd van ruim 27½ jaren op het veld van eer nabij Houthalen, alwaar hij als 2e Luitenant een gedeelte zijner compagnie, onder commando van kapitein D. van Heisen in de bosschen tegen de Belgen aanvoerde. De wond was doodelijk, zijnde een geweerkogel onder de linkerschouder door, in de borst blijven zitten; waaraan hij op den middag den heldendood voor koning en vaderland stierf en ook te Houthalen is begraven". Van het sneuvelen van Willem Ludérus bestaat een modern schilderij in de Schutterijverzameling van het Stedelijk Museum te Amst., geschilderd door J. Hoynck van Papendrecht (1907), met het onderschrift: „De Amsterdamsche Schutterij in het gevecht bij Houthalen op 6 Aug. 1831 waar de 2de Luitenant W. Luderus en verschillende manschappen zijn gesneuveld".

3) ***Pieter Ludérus,*** geb. Amst. 26 Oct. 1806, ged. Westerkerk ald. 3 Nov. d. a. v.; bediende op het kantoor van den Russischen consul te Amst., † aan de tering ald. 24 Sept. 1844, begr. Nieuwe Kerk ald. 28 Sept. d. a. v. Ongehuwd.

1x. ***Hendrik Ludérus,*** geb. Amst. 16 Juni 1802, ged. Nieuwe Kerk ald. 20 Juni d. a. v., getuigen Susanna Françoise Riohe en Willem de Jong Josiasz., van beroep glashandelaar [43]); verhuist naar Breukelen, later naar 's-Gravenmoer (N. Br.), waar hij o. a. secretaris-kerkvoogd was, † 's-Gravenmoer

[39]) De gedrukte huwelijkszangen zijn nog in het bezit van Mej. C. L. A. Ludérus te 's-Gravenhage. De zangen zijn vervaardigd door J. P. Riche (d.i. Jacoba Pa., zuster van de bruid), Willem Ludérus, J. Riche (d.i. Jansie of Jeanne, zuster id., begr. Amst. Nieuwe Kerk 24 Juli 1789), Abraham en Paulus Luderus, J. Freni (d.i. Jacob Freni, oom van den bruidegom, zie noot 36).

[40]) Aldus uitdrukkelijk genoemd in bovenbedoelde zangen; zij waren neef en nicht in den 9den graad, immers haar moeder *Gesina Koster was* ged. Amst. N.K. 18 Febr. 1714 als dr. van *Claas Koster* en *Susanna* de Raaf, welke laatste werd ged. Amst. N.Z. Kapel 9 Mrt. 1672 als dr. van *Michiel de Raaf* en *Geesje Klaasdr.*, zie noot 30. — *Pierre Riche* ondertr. Amst.. 23 jaar, 24 Oct. 1738 met *Gesina Koster.* 24 jaar, geasst. met haar neef Paulus Wenkink. De gedrukte zangen ter eere van hun 25-jarig huwelijksfeest d.d 9 Nov. 1763 — thans nog in het bezit van Mej. C. L. A. Ludérus — bovatten feestzangen van Susanna Fa. Riohe. Jacoba Pa. Riche., Jansie Riche en Paulus Wenkink de Jongere. Deze laatste ondertr. Amst. 29 Juli 1'768 met Anna Weijhuijzen Dirksdr, en was een zoon van Paulus Wenkink en Petronella van Lingen, zie noot 33.

[41]) Volgens een H.S., thans *nog* in het bezit van Mej. C. L. A. Ludérus.

[42]) Volgens H.S. Ludérus was *Willem de Jong Josiasm.* geb. te Amst. Nov. 1754 en overl. aldaar 8 Jan. 1831, begr. N.K. 15 Jan.; ondertr. Amst. 21 April 1780 *Geertruy Verhey,* geb Utrecht. 5 April, ged. 6 April 1755, geloofsbelijdenis 25 Juni 1777, † Breukelen 6 Aug. 1833, oudste van de zes kinderen van *Pleinbertus Verhey* († Amst. 14 Nop., begr. ald. 20 Nov. 1768) en *Pieternella Baars* (geb. Utrecht 11 Dec. 1724, geloofsbelijdenis 29 Juni 1752, † nà 21 April 1780).

[43]) Vgl. Adresboek Amst. 1837-38: „de Jong en Luderus, Singel hoek Beulingsluis, het Pakhuis de Valk, in alle soorten vensterglas",

Jan. 1882 of 1884; tr. Amst. 6 Febr. 1846 *Catharina Herman*, geb. 19 Sept. 1817, ged. Doopsgez. Kerk 12 Mrt. 1837, † Breukelen 31 Juli 1864, begr. ald. 4 Aug. d. a. v., dr. van ***Jacob Herman en Jacoba Johanna Iheodora Sokels***; *2)* 's-Gravenmoer 8 Juni 1856 *Machiliena Rutters*, † 's-Gravenmoer 26 Febr. 1911, dr. van *Evert Rutters*, timmerman en wethouder van 's-Gravenmoer, en ***Anna Maria Schaap.***

Uit het eerste huwelijk:

1) *Pieter Hendrik Willem Ludérus,* geb. Amst. 12 Nov., † ald. 21 Dec. 1846, begr. 0. Z. Kapel 24 Dec. d.a.v.

2) Willem Pieter ***Hendrik Ludérus,*** volgt X.

Uit het tweede huwelijk:

3) ***Anna Maria Ludérus,*** geb. 's-Gravenmoer 26 Dec. 1866, ged. ald. 1 Febr. 1867, ongehuwd.

4) ***Petronella Hendrika Ludérus,*** geb. id. 11 April 1860, ged. id. 13 Mei d.a.v., hoofd der huishouding in het Ac. Ziekenhuis te Leiden, † Leiden 29 Aug. 1919. Ongehuwd.

6) *Evert Ludérus,* geb. 's-Gravenmoer 23 Febr. 1867, ged. aldaar 7 April d.a.v., banketbakker te Almkerk, tr. te Almkerk met ***Johanna Dekker.*** Geen kinderen.

X. ***Willem Pieter Hendrik Ludérus,*** geb. Amst. 29 Mrt. 1848, ged. 's-Gravenmoer 12 April 1867, leerlooier te 's-Gravenmoer, later landbouwer eerst te Heerde, later te Apeldoorn; tr. Dussen 9 Oct. 1886 *Sijke Middelkoop*, geb. Babiloniënbroek 9 Oct. 1847, † Apeldoorn 11 Aug. 1920, dr. van ***Nicolaas Middelkoop,*** landbouwer, en ***Louwerina Adriana van der Hoek.***

Uit dit huwelijk:

Catharina Louwerina Adriana Ludérus, geb. Heerde 29 Mei 1888, verpleegster.

VIIbis. *Willem Ludérus,* geb. Amst. 3 Jan. 1748 [44]), ged. Westerkerk ald. 6 Jan. d.a.v. getuigen Hendrik Arntzen en Jacoba Menarda van Breda; van beroep koopman iu wijn en thee, wordt poorter te Amst. 27 Juni 1780, † Amst. 7 Oct. 1817 (wonend Rozengracht 86, kanton 6); ondertr. Amst. 11 Aug. 1779 ***Maria Geraud*** [45]), geb. Amst. ± 1760, † Amst. op 63-jarigen leeftijd 26 Mrt. 1824, begr. ald. Oude Kerk, (waarschijnlijk geëchte) dochter van Pierre ***Geraud Jr.,*** koopman, en zijn tweede echtgenoote *Hillegonda Bijvanck.* Hun mutueel testament wordt verleden voor notaris L. van Rijn te Amst. d.d. 19 Dec. 1782 (daaruit blijkt dat alsdan de beide ouders van weerszijden nog in leven zijn, waardoor komt vast te staan dat Pierre Geraud begr. Walenkerk Amst. 13 Dec. 1782 de vader moet zijn van Pierre Geraud begr. id. 19 Dec. 1792, zie noot 46); acte van conventie Willem Luderus en Willem Hartsinck id. 24 Jan. 1783.; procuratie id. 2 Febr. 1784; wisselprotest idem 12 Mei 1786. — Willem Ludérus trad op den voorgrond bij de Gemeenteraadsverkiezingen in zijn geboortestad gedurende den Franschen tijd en was o.a. vice voorzitter van het Comptoir van Grondvergaderingen ald., zie het aangehaalde art. van Dr. Breen blz. 48, 63, 63 en 64.

Uit zijn huwelijk: 1) ***Frederik Ludéris***, volgt **VIII.** 2) ***Hillegonda Ludérus,*** ged. Oude Kerk Amst. 23 Mrt. 1781, getuigen Pierre Qeraud Junior en Hillegonda Bijvank.

VIII. ***Frederik Ludérus,*** ged. Amst. Oude Kerk 17 Dec. 1779, getuigen Fredrik Luderus en Anna Margaretha Arntzen ; van beroep hoofdcommies bij de Stedelijke Belasting te Amst., † ald. 23 Febr. 1814, begr. Noorderkerk ald.; ondertr. Amst. 17 Oct. 1800 ***Petronella Jacomana van Hoven,*** geb. Dinther bij 's-Hertogenbosch ± "1783, † Amst. 1833, begr. Oude Kerk ald., dr. van ***Paulus Ruben*** *van* ***Boven*** en ***Anna van Swijndregt*** [46]).

Uit dit huwelijk: 1) ***François Ludérus,*** volgt **IX.** *2)* ***Maria Wilhelmina Ludérus,*** geb. Amst. 26 Febr. 1803, ged. Zuiderkerk ald. 23 Maart, getuigen Willem Luderus en Maria Geraud; †

---

[44]) Mej. C. L. A. Ludérus is nog in het bezit van een gedrukt vers aan ***Willem Ludérus*** gericht door zijn zwager ***Johannes Bouman ter eere van zijn 46sten*** verjaardag d.d. 3 Jan. 1794; het bevat o.a. de regel „dat uw wijn. en theenegotie bloeie"; verner blijkt dat J. Bouman zelf op dat mement kinderloos was, dat ***Willem Luderus*** één zoon en en één dochter had en dat Anna ***Marg. Arntzen 68 jaar*** oud was.

[45]) Korte genealogie-Geraud (die wordt medegedeeld *in* Navorscher 1925 is geheel foutief): ***Pierre Geraud Sr.***, geb. Bergerac ± 1705 (zoon van Pierre G.), koopman te Amst., poorter ald. 7 Mei 1737, begr. ald. Walenk. 13 Dec. 1782, ondertr. Amst. 1) 14 Oct. 1728 ***Marie*** Anne ***Faurie***, begr. Amst. 29 Dec. 1729, dr. van ***Mathurin Faurie*** (te Utrecht) en ***Marianne Amiot***; *2) 25* Sept. 1744 ***Marie Françoise Chion***, begr. Amst. 1 Mei 1750, waarsch. dr. van Ds. ***Jacques Chion*** (te den Haag) en ***Marguerite Françoise Brunier.*** — Uit het 2e huw. een jonggestorven zoon ***Jacques Geraud,*** uit het 1e huw.: ***Pierre Geraud Jr.***, geb. Amst. 23 Nov. 1729, ged. ald. Walenk. 27 Nov, (getuige zijn grootvader Pierre G.), koopman te Amst., poorter ald. 6 Sept. 1754, begr. ald. 19 Dec. 1792, kocht ald. verscheidene huizen, o.a. een huis en stokerij aan de Baangracht achter het Roetereiland (Quijtsch. S6 fo. 385); ondertr. Amst. 1) 16 Mrt. 1753 ***Jeanne*** Garach, geb. Amst. 13 Mrt. 1733, † aldaar 7 Oct. 1761 (vgl. voogdijbenoeming 19 April 1762 voor notaris Joh. Creyghton; huw. vw. 4 Febr. 1753 voor not. de Marolles; testament 13 Jan. 1754 voor not. van Homrigh, allen te Amst.), dochter van ***Claude G.,*** koopman en ***Jeanne Marguerite*** Paul; 2) 26 Maart 1762 (het huw. had eerst plaats Walenk. 11 Aug.) ***Hillegonda Bijvanck,*** wed, ***Hendrik Carel.*** Uit het 1e huw.: a) ***Jeanne Margueritte,*** geb. Amst. 18 Febr. 1754, † Haarlem Oct. 1819, ondertr. Amst. 27 Nov. 1772 Jean ***Rolland***, koopman; b) ***Marie 1,*** geb. Amst. 14 Mrt. 1755. begr. ald. 31 Mrt. 1773; cl. Jean, die volgt; d) ***Louis Pierre*** 6.12,1758 tot 26.10.1761; e) ***Madeleine,*** 2 Oct. -21 Oct. 1761 (getuige bij haar doop op 7 Oct. 1761 in de Wk. te Amst. was ***Pierre*** Geraud i.y.v. ds. ***Peerre Jean*** Geraud, den eersten Waalschen predikant te Hamburg, zie Biogr. Wb. *van* der Aa, in voce zijn zoon Ds. Samuel Geraud). Uit het 2de huw.: f) ***Marie II,*** geb. vóór het huwelijk harer „ouders" (zie text), — ***Jean Geraud,*** geb. Amst. 24 Juni 1756, † ald. 1801, ondertr. Amst. 9 Aug. 1781 ***Marianne Frescarode,*** dr. van Pierre ***Frescarode*** en ***Marguerite*** Thouron. Uit dit huw. a) Marie, geb. Amst. 18.1.1782, † ald. 23.7.1856; b) ***Pierre,*** die volgt; c) ***Jeanne*** Marie, geb. A. 15 5.1785, † A. 16.7.1840; d) ***Frits Jean Elie,*** geb. A. 19.12.1786, † Demerary 26.12.1809; e) ***Marianne Margareta,*** geb. A. 26.51788, † A. 23.4.1856; f) ***Jeanne Susanne,*** geb. A. 255.1790, † A. 21.7.1790; g) ***Daniel,*** geb. A. 1.6.1792, † A. 14.2.1822; h) ***Palina Petronella Elisabeth,*** geb. A. 24.4.1794; tr. A. 1827 Jean ***Guilliam van Castrop Viruly***; i) ***Marie Nicolette,*** geb. A. 5 Jan. 1799, † Rotterdam 25 Mei 1870, tr. 1821 ***Pierre Isaac Julien — Pierre Geraud,*** geb. Amst. 9 Nov. 1783, makelaar, kapitein der Schutterij ald. 1815, † ald. 15 Dec. 1843, tr. Sloterdijk 22 Oct. 1808 ***Hesje*** Petronella van ***Rooyen,*** geb. Amst. 30 Apr. 1793, † ald. 1 Sept. 1847. Uit dit huw.: a) ***Jeanne*** Marianne, tr. 1833 ***Petrus*** Isaac ***Cokart***; b) ***Adrienne Elise,*** † ongeh. Arnhem 1871; c) ***Henriette Petronella,*** † *één* maand oud te Overveen 1812; d) ***Jean Pierre,*** geb. A. 1814, † A. 1848, uit wiens huwelijk met ***Catharina Sluiter 9*** Febr. 1845 te Amst. werd geb. ***Pieter Frederik*** (de laatste van deze tak); e) ***Frits Jean Elie,*** † ongeh. Arnhem 1876; f) ***Henry Nicolas,*** † jong 1820.

[46]) Anna van ***Swijndregt*** † *30* Juli 1820, begr. te Amstelveen in de Kerk.

Amst. 22 Dec. 1867, tr. Nieuwer-Amstel 27 Juni 1824 ***Johannes Cornelis Zurcher,*** geb. Nieuwer-Amstel ± 1794, † Nieuwer-Amstel 13 Febr. 1882, graveur, zoon van ***Anthonie Zurcher,*** graveur en ***Dievert Post.*** Zie over ***Anthonie*** en ***Johannes Cornelis Zurcher*** ; Wurzbach, Kiinstlerlexikon in voce. Een zoon van den laatste was de kunstschilder ***Anthonie Frederik Zurcher,*** geb. N. Amst. 14 April 1826, † aldaar 14 April 1876, wiens zoon de bekende kunstschilder Dr. ***Johannes Wilhelmus Cornelis Anton Zürcher*** was (1861-190ö). 3) ***Fredrik Ludérus,*** volgt IX bis. 4) Anna ***Ludérus,*** geb. Amst. 13 Febr. 1810, ged. Westerkerk ald. 11 Mrt. getuige Anna van Swijndregt, wede Poulus Ruben van Hoven. 6) ***Pierre Ludérus,*** geb. Amst. 27 Dec. 1812, ged. Amstelkerk ald. 26 Jan. 1813.

(Slot volgt).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Verwoesting der kerkelijke documenten en registers te St.Martin door den orkaan van 1792.

In het Eerste jaarlijksch Verslag van het Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap, gevestigd te Willemstad, Curaçao, Anno 1897, komt voor onder Bijlage M.: „Vernieling der Archieven te St. Eustatius door de Engelschen in 1781" en onder Bijlage N.: „Verwoesting van het archief te St. Eustatius door den orkaan van 1793".

In aansluiting hiermede vermelden wij uit de Secretariale Acten van het eiland St. Martin (Algemeen Rijksarchief, archief n°. 201) het navolgende:

Op heeden den vijftienden Augustus der jaars een duijzend zeven honderd twee en negentig.

Compareerde voor mij Albert van Heijningen, secretaris in dienst van de Hoog Mogende Heeren Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden, resideerende op het eijland St. Martin in America, in presentie van de nagenoemde getuijgen.

Den WelEerwaarden Heer Valentijn Stauffer, leraar der Nederduitsche Gereformeerde Gemeente deses Eilands.

Te kennen geevende, dat het op den tweeden Augustus deses jaars, des morgens circa vijf uuren gebeurd is, dat hij Heer Comparant zig voor de orcaan, welke te dier tijde zeer hevig woedde, in zijn slaapvertrek, staande agter het woonhuijs in de Pastorij, digt aan het strand, niet veijlig achtende, daaruijt gegaan is, met voorneemen, om na het gem^t. woonhuis in de Pastorij te vlugten, wanneer hij tot zijne groote verwondering zag, dat zijne studeerkamer, zijnde een nieuw gebouwd vertrek, naast zijn gem. slaapkamer gestaan hebbende en waarin al zijne boeken, alsmeede een kisje, inhoudende alle de Kerkelijke Documenten, beneevens de Trouw en Doopregisters deeses eijlands en eenige zijner meubelen zig bevonden, weggewaaijd was, zonder dat hij Heer Comparant ietwes van het vertrek zelve, ofte van hetgeen daarin was beeft kunnen vinden, waarom hij sustineerd, dat het geheele vertrek door de hooge zee weggeslaagen en weggespoeld is.

En vermits dit een bijzonder geval is, buijten toedoen van hem Heer Comparant, maar door de hand des Almachtigen geschied, ende inwoonderen van dit eijland ofte hunne nakomelingen door 't gemis van gemelde kerkelijke papieren zouden kunnen worden geprejudiceert, verklaarde hij Heer Comparant, zig rerpligt te vinden om tot voorkooming van eenige blaam, welke ten zijnen lasten mogte worden gelegt, bij deesen uitdrukkelijk te protesteeren van alle schaaden, welke door het vcorsz. accident reeds is ofte in 't vervolg zonde kunnen worden veroorzaakt. Verzoekende hij Heer Comparant hiervan acte om hem te dienen daar en zo het behoord.

Aldus gedaan en gepasseerd in presentie van Nicolaas Willem s'Jacob en Peter Heijliger Pietersz. als getuigen.

(w.g.) N. W. s'Jacob (wg.) Valentijn Stauffer.
(w.g.) Peter Heijliger Ps.

Quod attestor,
(w.g.) A. van Heijningen.

Archief n°. 30.

In de raadsvergadering van 19 Maart 179ö, onder voorzitterschap van Mr. Willem Hendrik Rink, commandeur van het eiland St. Martin, bood Rudolphus Brill, weleer predikant op het eiland, zich tegen eene ordentelijke belooning aan, „om voor zo verre men onder de respective „ingezeetenen van de voor die tijd getrouwden en gedoop„ten, berigt konde bekomen, nieuwe registers daarvan te „formeeren, om van de getrouwden en gedoopten sedert „die tijd, vermits d'aantekening daarvan door den over„leedene predikant maar alleen op losse vellen papier was „gehouden, insgelijks behoorlijke registers te maken."

Dit aanbod werd aanvaard tegen eene belooning van 200 pesos van achten en de kosten der registers. Bij raadspublicatie werd hiervan mededeeling gedaan, met vermelding der zittingsdagen van Ds. Brill.

Archief n°. 34.

Bovenstaande registers zijn ook verloren gegaan.

„List of the registers etc. at the secretary's office of „this cclony St Martin, lost and damaged On the 17th. „and 18th. February last" (Anno 1810):

„Register of Baptism & mariage, kept by the minister, „R. Bril and deposeted at the secretary's office".

PH. F. W. VAN ROMONDT.

Van Egmond of d'Egmont.

Onder mijne familie-papieren vond ik de navolgende aanteekeningen over een geslacht ***van. Egmond*** (later ***d'Egmont***), dat tijdens de Hervorming naar Zweden zou zijn uitgeweken, van daar naar Bordeaux verhuisde en steeds het ongebroken wapen van de Graven van Egmond gevoerd heeft.

De aanteekeningen vangen aan met:

I. 1. Olivier ***van Egmond,*** geb. te Gothenburg 17 October 1666, overl. te Bordeaux 27 Nov. 1716. Hij vestigde zich reeds op jeugdigen leeftijd te Bordeaux, alwaar hij 9 Mei 1686 huwde met ***Anna Callandrine,*** geb. 26 Feb. 1668, overl. 28 Nov. 1728.

2. ***Antoine van Egmond,*** bleef in Zweden en huwde ***Cornelia Zuyl,*** dochter van ***Willem Zuyl,*** Edelman en Kapitein bij de Koninklijke Admiraliteit.

Zijn zoon; 10 April 1687 te Gothenburg geboren, vestigde zich in 1717 ook te Bordeaux en werd aldaar tot Consul van Zweden benoemd.

II. Uit het huwelijk van ***Olivier van Egmond en Anna Callandrine zijn*** gesproten de navolgende kinderen:
1. ***Magdalene Henriette,*** geb. in 1689, geh. in ***1722*** met ***Gomboult.***
2. ***Catherine Angelique,*** geb. in 1692, geh. in ***1732*** met ***Dumas.***
3. ***Daniel***, zich noemende ***d'Egmont***, geb. in 1696, geh. in 1727 met ***Magdeleine Françoise Molinié,*** overl. in 1767.
4. ***Mariane,*** geb. in 1698, gehuwd met ***Dumoulin.***

III. Uit het huwelijk van. ***Daniel d'Egmont en Magdeleine Françoise Molinié*** zijn gesproten de navolgende kinderen :
1. ***Magdeleine,*** geb. in 1729, overl. in 1801.
2. ***Manon***, geb. in 1730.
3. ***Pierre Theodore***, geb. in 1732, kinderloos overleden.
4. ***Catherine Angelipue,*** geb. in 1734.
6. ***Isaac,*** geb. in 1736, kinderloos overl. in 1824.
6. ***Susanne Olivier,*** geb. in 1737, geh. met ***Juste Jean von Hemert,*** bet-overgrootvader van ondergeteekende, geb. te Kopenhagen in 1747, overl. te Bordeaux in 1780.
7. ***Quillaume,*** geb. in 1741, geh. met ***Jeanne Marie Elisabeth Baillet,*** geb. in 1747, overl. in 1780.

IV. Uit het huwelijk van ***Guillaume d'Egmont*** en ***Jeanne*** Marie ***Elisabeth Baillet*** is gesproten een eenig kind:
François Isaac, geb. in 1778, gehuwd met ***Elisabeth Marguerite Martin,*** geb. in 1781, overl. in 1862.

V. Uit het huwelijk van ***François Isaac d'Egmont*** en ***Elisabeth Marguerite Martin*** zijn gesproten :
1. ***Susanne Louise Henriette Elisa,*** geb. in 1809, gehuwd in 1833 met ***Lucien Faure.***
2. ***Walterine Jenny Elise,*** geb. in 1812, gehuwd in 1831 met ***Pierre Jules Balguerie.***
3. ***Marguerite Elisa Anna,*** geb. in 1817, gehuwd in 1843 met ***George Frederic Schröder.***

Is aan een der leden van ons Genootschap wellicht bekend of er tussohen de hier behandelde familie en de Graven van Egmond eenig verband bestaan heeft ?

J. G. VON HEMERT.

De Fremery.

(XLIII, 362).

De Heer W. Wijnaendts van Resandt somt aan het eind van zijn artikel over het geslacht de ***Fremery*** een aantal personen van dien naam op, die tot nu toe in de' genealogie geen plaats konden vinden. 0. a. noemt hij ***Paulus Fremery,*** die 26 Juni 1666 te Amsterdam inteekende met ***Marijtje Castelijn.***

Uit het Doop-, Trouw- en Aenwijsboeck van de Vlaamsche Gemeente der Doopsgezinden te Amsterdam (Kerk Het Lam) blijkt, dat deze ***Paulus Fremery*** even te voren van Leiden naar Amsterdan was komen wonen:

„1655 11 Junij ***Paulus Fremerij*** comende van Leijden met aenwijs ondertijkent etc".

In het Doopboek van de Vereenigde Vlaamsche en Waterlandsche Gemeente te Amsterdan (Kerk Het Lam en de Toren) treft men verder nog de volgende doopacten aan:

26 April 1676 ***Lijsbeth Fremery***: getuy. ***Jacob Fremery*** de vader en Angeniette de Wael vrou van Wouter de Vries.

„26 April 1676 ***Geertruij & Maria Fremery*** gesusters: getuy. ***Paulus Fremery*** haer vader en ***Jacob Fremery de*** oom".

Mr. **H. F. WIJNMAN.**

Adelsgunst.

Bij K. B. van 18 Dec. 1926 No. 18 is ***Jan Adriaan Stoop,*** wonende te Tiel, met al zijn wettige, zoo mannelijke als vrouwelijke nakomelingen verheven in den Nederl. adel, met de praedicaten van jonkheer en jonkvrouw.

Geslacht van Teylingen. (XLV, 10 e. v.). In kolom 13, 3e alinea schreef ik abusievelijk: „De Vrouwe van de Wateringhe was reeds in 1387 overleden dus voor haar broeder Jan." In plaats van 1387 moet gelezen worden 1273.

W. C. H. MACHEN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bronckhorst (van). ***Adriaan v. B.,*** raad en burgem. v. Utrecht, tr. 1670 ***Aletta van Ewijck***, geb. 1644, † 1676. Geneal.-biogr. bijzonderheden worden verzocht.

's-Gr. v. E.

Camper (Petrus). Voor een onderzoek naar de erfelijkheid van het gelaatstype van den beroemden anatoom ***Petrus Camper,*** is ook de kennis zijner voorouders zeer gewenscht. Tot nu toe is mij daaromtrent slechts het volgende bekend :

Zijn vader heette ***Florentius, was*** predikant te Batavia en te Leiden, in welke laatste plaats hij vóór 1748 stierf, en trouwde te Batavia met Sara ***Geertruida Ketting*** (die 7 Oct. 1748 als wed°. Flor. Camper de heerlijkheid Ouderkerk a/d Y. bezat, xie A. N. F. Al. 1 No. 124 bl. 4a). Zij wonnen vijf kinneren, o. a. ***Petrus, Gerbrand Jacobus*** (die genoemde heerlijkheid 1748 erfde) en ***Johanna Petronella,*** die met den Kapitein ***Nicolaas van Persijn*** trouwde.

De vader van ***Florentius*** heette evenzoo, en was medisch doctor, vermoedelijk te Leiden (zie Alb. Stud. L. B. 30. IX. 1669). Met wie hij getrouwd was, en hoeveel kinderen hij kreeg, is mij onbekend.

De grootvader heette ***Dirck Camper,*** werd geboren in 1681, was koopman te Leiden, overleden vóór 1679, huwde ***Heyltge Onderwater Floris&., en*** won zeven kinderen of meer, n.l. ***Goddart*** (een kunstschilder), ***Rutgert, Florentius, Dirck*** (die stierf vóór 1679, notaris was en vier kinderen kreeg), ***Elisabeth, Anna*** (tr. ***Frunchois du Hopa***) en ***Jan*** (die eveneens vóór 1679 stierf onder nalating van kinderen).

Of van deze familieleden van Petrus Camper nog nakomelingen bestaan, is mij onbekend, behalve van zijne zuster, van wie thans nog levende ***van Persijn's*** afstammen. Het ware voor mijn onderzoek zeer gewenscht, hieromtrent meerdere zekerheid te verkrijgen, vooral

ook over de vraag, of sommige dier familieleden hun naam als *Kamper, Campert, Kampert of* misschien nog anders zijn gaan schrijven.

Onder de nakomelingen van ***Petrus Camper*** zelf is de naam ***Camper*** (behalve in de combinatie ***Camper Titsingh***) zoover mij bekend verdwenen, maar van hem en van zijn zuster bestaan afstammelingen onder de volgende familienamen : ***Aalbers, Doude van Troostwijk, Woossens, Hackstroh, Hamaker, Luzac, Martis, van Notten van Oostwaard, Rijke, Slinkers, Titsingh, Veeren,*** **de Visser en** *Wttewael.*

Wroningen. J. F. VAN BEMMELEN.

Cloux (du). Kan een der leden mij een genealogie ***du Cloux*** aanwijzen of anders een lid dezer familie, tot wien ik mij om inlichtingen zou kunnen wenden?

Renkum. P. M. VAN WALCHREN.

Zie Ned. Patr. 1914 in voce. RED.

Cuylenborch (van). *Sandrina* **v. C., †.... 1672,** tr. ***Allard van Ewijck,*** geb. . . . . 1609. **Biogr.-geneal.** materiaal wordt verzocht. Ook nakomelingschap.

Abraham v. C. tr. ***Margaretha v. Ewijck,*** geb. **26** Feb. **1616.** Nadere gegevens worden verzocht,

's-Wr. v. E.

Dirks. (XLV, 26). Naar aanleiding van de mededeeling van den geachten vrager, dat het wapen van ***Abraham Dirks 2*** schuingekruiste sleutels zoude zijn, moeten wij het volgende opmerken:

In het Oud Notarieel Archief van Suriname register nº. 36 in het Rijksarchief te 's Hage bevindt zich het geopende testament van ***Abraham Dirks*** en zijne vrouw ***Alijda Jacoba Dapper*** dd. 21/1 1766. Op het omslag van dit testament bevinden zich 4 duidelijke lakafdrukken van den testateur. Deze afdrukken vertoonen als wapen „in rood 2 schuingekruiste voorwerpen, wier boveneinden hoekvormig zijn omgebogen en wier benedeneinden in een soort oog eindigen." Wat deze voorwerpen moeten voorstellen kunnen wij niet zeggen, doch wij kunnen wel met zekerheid constateeren, dat het geen sleutels zijn.

Doa. BUR.

Eindhoven (van). Ds. *Z.* v. *E.* was pred. te Maartensdijk 1689, ontzet 1707, vertrok naar Suriname, was gehuwd met ***Eleonora van Ewijck.*** Nadere gegevens verzocht.

's- Wr. *v.* E.

Gooyer (de). *Margaretha de W.,* † te ..... 20 Jan. 1696. Zij tr. ***Abraham Herman van Ewijck.*** Nadere gegevens verzocht.

's-Wr. *v.* E.

Hacquebar. Genealogische bijzonderheden gevraagd betreffende ***Arixye Hacpuebar*** (spelling is onzeker), geb. Leeuwarden (?).... 1721 (?), overl. 's-Gravenhage 1 Dec. 1794, was volgens familie-papieren aan het Hof van Prins Willem IV. Is er een wapen bekend?

V. W. K.

Hinoyossa (de). (XXXIX, 108, 140). Te Vlaardingen werd gedoopt 1 Juli 1671: ***Abraham,*** vader: ***Alexander*** de ***Hinoyossa,*** moeder : ***Margaretha de Haer*** ; **getuige :** ***Maria de Hinoyossa.***

Vlaardingen. M. C. SIGAL Jr.

Homan. (XLV, 26). Volgens de genealogie Homan bij Vorsterman van Oyen was ***Harmtien H.*** een dochter van ***Johan H.*** en huwde zij 28 Januari 1642 met ***Albert Nysingh.***

Middelburg. W. F. HARTMAN.

Kymmell. (XLV, 26). De gevraagde gegevens zijn te vinden in het door vrager zelf geredigeerde Nederland'8 Patriciaat, jaargang 1912, pag. 246 en 247.

Middelburg. W. F. HARTYAN.

Luyken. Wie kan mij nadere gegevens over geboorte en afstamming verstrekken van ***Casparus Leonhardus Luyken,*** Hagae Comitum, op 14 Mei 1760 ingeschr. als leerling aan het Gymnasium Adolphinum te Meurs (zie XLIV, kol. 117)?

Wendringen. Dr. A. G. H. LUYKEN.

Me(e)gen (van). (XLV, 26). ***Willem van Megen,*** 20/4 1633 te Zutphen en ***Willem van Meghen,*** 12/2 ***1639*** te Zutphen, geërfde op Veluwe (dezelfde als de voorgaande ?) voeren „een omgewenden adelaar" en als helmteeken „een vlucht". ***Arnold van Meeghen,*** 5/9 1681 en andere data Secretaris van Zutphen, voert „een adelaar" en als helmteeken „een uitkomerden adelaar." ***Reijnier van Meeghen,*** 29/12 1689 en andere data te Zutpen, leenman van Gelre, voert „een adelaar" en als helmteeken „een uitkomenden adelaar". Dr. ***Johan van Meeghen,*** 20/1 1706 leenman van het Huis Spaensweert, vermoedelijk te Zutphen, voert „een adelaar" en als helmteeken „een vlucht."

Zij voeren dus hetzelfde wapen als hetgeen het Armorial Général met de traditioneele aanduiding „Holland" in voce ***van Megen*** beschrijft als „in blauw een zilveren adelaar."

Doa. BUR.

Me(e)gen (van). (XLV, 26). ***Anthony Wilhelm van Meegen*** (zoon van ***Johannes Cornelis en Johanna v. Valkenburg),*** geb. 's-Gravenhage 16.11.1810, overl. Vlaardingen 26.8.1896, med. doctor te Vlaardingen, echtgenoot van ***Madalaine Yensing.*** Zijn portret bevindt zich i., d. Afd. Portretten der Histor. Top. Atlas v. Vlaardingen.

Vlaardingen. M. C. SIGAL Jr.

Mengel. Geboortedatum en voorgeslacht gezocht van ***Louisa Christina Frederica Mengel,*** die 13 Febr. 1786 te Delft huwde met ***Johannes Melchior Kluppel.***

V. W. K.

Mor van Dashorst. (XLIV, 348, 382; XLV, 27). In een MS. Wapenboek, dat zich bevindt in het archief Wassenaer in het Rijksarchief te 's Hage, vonden wij een wapen ***Mor van Dashorst,*** zijnde „in goud 2 toegewende zwarte vleugels", De familie wordt aldaar als Stichtsch aangeduid.

DOC. BUR.

Nyhoff. (XLV, 27). Te Ootmarsum ingeschreven 9 Sept. 1677: ***D. Conradus Eenricus Nyhoff,*** pastor tot

Westerborgh en ***Berentjen Nysinge,*** d. ***v. den*** E. ***Albert Nysinge,*** schultes ibid. (copul. Westerborgh.)

Mogelijk was hij een zoon van ***Bernhard Nyhoff,*** predikant te Ootmarsum.

Zwolle. A. HAGA.

Persijn (van). In mijn genealogie *Clant* (XLIII, 50), vermeldde ik het huwelijk van ***Mr. Cornelis Clant Schatter*** met ***Joh. Cath. Hendr. van Persijn en*** gaf haar tot ouders: ***Joannes van Persijn en Maria Elisabeth van Cerisen,*** alzoo aanvaardende wat Wapenheraut VII, 166 meedeelt. Deze onbegrijpelijke naam ***van Cerisen*** moet ongetwijfeld vervangen worden door ***van Ceulen.*** Zie Alg. Ned. Familiebl. IX, 264.

Uit ***Joannis van Persijn*** en Maria ***Elisabeth van Ceulen*** werden te 's-Gravenhage in de Pastoorskerk gedoopt:

1. Joannes, 29 April 1709. Get. ***Joanne v. Ceulen*** en ***Digna v. Persijn.***

2. ***Cornelius,*** 18 Oct. 1712. Get. ***Cornelia van Persijn*** en ***Cornelia Bouhier.***

3. ***Joannes,*** 9 Febr. 1717. Get. Joannae ***v. Ceulen*** en ***Catharina Batiest.***

4. ***Arnoldus Justus, 28*** Febr. 1719. Get. ***Franciscus Bruset en Dinn v. Persijn.***

Wie weet mij nu de grootouders van ***J. C. H. van Persijn*** mee te deelen?

Alphen aan den Rijn. W. M. C. REGT.

Pynssen. In de veiling Vorsterman van Oyen bij van Stockum's Antiquariaat werden onder 1269 en v.v. verkocht eenige h.s. genealogieën ***Pynssen.*** Kan iemand ook zeggen waar deze thans berusten?

L. Bd.

Ronde (de). Wie waren de ouders van *Cornelia Adriana de Ronde,* geb. te Nieuwkerk o/d Veluwe (Nijkerk) 22 Mei 1791. Is er een wapen bekend?

V. W. K.

Rooij (de). (XLV, 28). Onder de vele wapens ***de Rooij, de Roy, ons*** bekend, vinden wij er geen met verwijzing naar Zalt-Bommel, doch wel een met verwijzing naar Tiel. Het is nl. het wapen van ***Joannes de Rooij***, in 1664 leerling van het gymnasium te Tiel, vertoonende: „in zilver een roode dwarsbalk vergezeld boven van een rood molenijzer" met als helmteeken een dito molenijzer tusschen zilveren vlucht. Men vindt dit wapen vermeld in de Nederlandsche Leeuw van 1911 kolom 119 als voorkomende in het Album Amicorum van Johan van Aelhuijsen.

Hetzelfde wapen, doch de dwarsbalk zwart en als helmteeken alleen het molenijzer, kan men vinden voor ***Johannes de Rooij,*** omstreeks 1660 student te Utrecht, in de MS. Wapenboeken der Geldersch-Overijsselsche Studentenbond in het Gem. Archief te Utrecht.

DOC. BUR.

Seraarsbergen gez. Versluys (van). ***Anna v. S. g. V.*** tr. ***Floris van Ewijck,*** notaris te Utrecht 1677-83.

Elisabeth v. S. gez. V. tr. ... 1682 Mr. ***Cyprianus*** v. ***Ewijck.*** Nadere bijzonderheden gevraagd.

's-Gr. v. E.

Steins Bisschop, (XLV, 28). In het doopboek der parochie van den H. Martinus te Weert van 1717 tot 1739 (Rijksarchief te Maastricht) komt voor, dat 21 Januari 1721 gedoopt werd ***Joannes Reinerus,*** zoon van ***Nicolaus Steyns Bisschops*** en ***Catharina Gudula Niets.*** Doopgetuigen waren Reinerus Beaumond, in wiens plaats de eerw. heer Mattheus Arnoldus Niels fungeerde, en Anna Maria Niels.

Maastricht. W. GOOSSENS.

Steins Bisschop. (XLV, 28). De Heer J. E. M. Steins Bisschop, Willemsparkweg 123 te Amsterdam, bezit eene genealogie van zijn geslacht en zal vermoedelijk wel bereid zijn de gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Hilversum. ***G.*** A. A. VAN DE WALL.

Versteeg. *Volkert V.* tr. *Burgwaldina van Ewijck,* geb. *3* April 1612. Biogr.-geneal. materiaal verzocht.

's-Gr. v. E.

Verzijll. ***Elisabeth V.*** (dr. v. Cornelis en ***Magdalena Jacot v. Axele***) tr. te ..... *14* Maart 1706 Jan ***Cyprianus van Ewijck.*** Geneal. aanvulling verzocht.

's- Gr. v. E.

Visscher. (XLIV, 319; XLV, 29). In het oud notarieel archief van Suriname, registers nº 43 en nº 66 in het Rijksarchief te 's Hage, vindt men het testament van ***Willem Pieter Visscher,*** 28/10 1779 gezworen klerk ter Secretarie van Suriname te Paramaribo, getrouwd met ***Anna Lansdall*** en zoon van ***Barbara Maria Beugholt*** weduwe ***Anthony Visscher,*** wonende te Bergen op Zoom. Zijne lakafdrukken vertoonen als wapen „in groen een reiger met een visch in den bek en met den rechterpoot opgetrokken, staande op een grond".

Het is dus hetzelfde wapen, dat het Armorial Général vermeldt in voce ***Pisscher*** met de toevoeging „Utrecht" alwaar het veld goud en de rest als van natuurlijke kleur beschreven wordt.

Hetzelfde wapen — doch zonder kleuraanduiding en de reiger met beide pooten op den grond rustende — vonden wij op de lakafdrukken van ***Christoffel Pisser,*** postmeester tot Doesburg, die met zijne vrouw ***Jacoba Curtius*** aldaar testeert 20/6 1763, zijnde de ouders van ***Andreas Visser*** en van ***Constantia Catharina Visser,*** de vrouw van ***Jan Cremer,*** burgemeester van Doetinchem, en van ***Maria*** Anna Visser, die getrouwd was met ***Johan Stephan Simeon Balot.***

En ten slotte vonden wij ditzelfde wapen — doch zonder kleuraanduiding en zonder den grond — op den lakafdruk van ***Johan Frederik Eisscher,*** heer van Hunderen, 2/6 1781 op den Huize Hunderen.

Wij merken hierbij nog op, dat de broers van ***Anna Lansdall*** boveng. te Horncastel in Oud Engeland woonden.

DOC. BUR.

Wanra(e)y (van). (XLIII, 127). ***Gerardus Ignatius van Wanray*** (Wanroy), geb. te Nijmegen ± 1700, in 1728 assistont te Horssen, 1731-1746 pastoor te Haps (N.B.), deed in 1746 afstand en stierf 27 Maart 1746. (Zie: Schutjes, Gesch. Bisd. 's Hert. IV 40).

Henricus Wilhelmus Johannes van Wanray, geb. te Nijmegen, werd 1810 pastoor te St. Hubert (N.B.), in 1826 te Wanroy, in 1836 pastoor-deken van Cuyk, aldaar overl. 30 Aug. 1841. (Zie: Schutjes 111, 409.)

Helmond. J. HEEREN.

Welmers. (XLV, 30). *Henrick Welmers* 1. U. D. 20/5 1690; Mr. *Lambert Welmers,* 16/11 1724 en 10/6 1728 kerkmeester en provisor van het Oude en Nieuwe Gasthuis te Zutphen en 24/1 1749 Secretaris van de Gedeputeerde Staten van de Graafschap; *Lambert Welmers,* 17/3 *1741* Ambtman van Bahr en Lathum; *W. Welmers,* in 1713 vermeld; *Lambert Welmers,* 14/2 *1772* vermeld, Mr. *Wilhelm Welmers,* 10/11 1761 vermeld en *Hendrik Arnold Welmers,* 15/2 1794 Geldersch leenman, allen te Zutphen, voeren volgens hunne lakafdrukken „een meerman zwemmende op water en blazende op een horen", waarbij enkelen hunner als helmteeken een dito meerman uitkomend voeren, terwijl sommigen den meerman omgewend hebben en ook wel met het hoofd aanziend gesteld.

Doc. Bur.

Willinck. (XLV, 30 e. v.). *Van Wanrae y.* — Eene familie *Van Wanraij, Wanrooij, Wanroy,* te Arnhem en Nijmegen, waartoe 0. 8. behooren: *Wilhem Janss. van Wanraij,* 23/6 *1620* provoost te Nijmegen, *Hendrick van Wanraeij,* 12/9 1714 aldaar, *Henr. van Wanray,* 27/1 *1740* te Arnhem, *Wilhelm van Wanrooij,* 26/6 1616 te Nijmegen, en Mr. *J. J. van Wanroy,* 29/5 1781 te Arnhem, voert: „3 gekroonde leeuwenkoppen" met een dito leeuwenkop tusschen vlucht als helmteeken, hetzelfde wapen dus als voorkomt als 1e en 4e kwartier in het door het Armorial Général beschreven gevierendeeld wapen *van Wanrode,* waar de koppen goud-gekroond en rood op zilver veld zijn.

Van Gumster. — *Willem 'van Gumster,* in 1702 Gardiaan van het Arnhemsche' tappersgilde, voert „een dubbelen adelaar vergezeld van 3 klaverblaren" met een ster als helmteeken.

Gijsen. — Ofschoon wij niet weten of zij van dezelfde familie zijn als waartoe de door vrager vermelde predikant *Nicolaas Gijsen* behoort, willen wij toch mededeelen, dat *Anselmus Gijsen,* 14/1 1676 Stadhouder der leenen van den Prins van Oranje te Doesburg, *Henr. Gijsen* 28/9 1648 Rentmeester der Domeinen te Dieren en *Thomas Gijsen,* wonende te Doesburg en in 1663 student te Utrecht, voeren „een roos vergezeld van 3 sterren" met een ster als helmteeken, zijnde in het wapen van laatstgenoemde het veld rood, de roos zilver en de sterren goud.

Sandijk. — Een familie *Sandijck, Sandick,* in de 17e en 18e eeuw. o. a. te Heteren en Arnhem, voert „doorsneden A: 3 gesteelde bloemen als rozen naast elkaar, B. 3 omgewende ramskoppen" met de 3 gesteelde bloemen waaiersgewijs gerangschikt als helmteeken. *Beernt* en *Adolph Sandijck,* 17/6 1698 te Heteren, voeren het schild niet doorsneden, doch de gesteelde bloemen in het schildhoofd.

Volgens een MS. Wapenboek is het veld in de bovenhelft zilver, in de benedenhelft goud, zijn de bloemen rood met groenen. steel en de ramskoppen zwart.

Doc. Bur.

Zijll (van). *Hendrik v. Z.,* tr. 'te. .... 26 Dec. 1648 *Jacomina van Ewijck.* Meerdere gegevens verzocht.

's-Gr. v. E.

Wapens gevraagd. (XLV, 32). Verbeterde omschrijving van het onder B vermelde wapen:

Doorsneden. I gedeeld. A. een zandlooper, B. een passer; 11 *een molenrad.*

Vlaardingen. *M. c.* Sigal Jr.

Wapens gevraagd. (XLV, 32). In blauw een burcht, waartegen ter rechterzijde een leeuw, die met 3 pooten den zijwand raakt. Hiervan heb ik 2 lakken, een conform en het andere met den leeuw staande op 3 pooten, van ouderen datum, doch beide uit de 18e eeuw en gevoerd door het geslacht *Slothouwer* (niet in het Arm, Gén. voorkomend).

Ginneken. Steenkamp.

Onbekend wapen. In den gevel van het pand „De Messingklopper" te Ylst (Fr.) komt een wapen voor als volgt: in.... een dwarsbalk, van boven vergezeld van een lelie, aan weerszijden waarvan een eikel en beneden vergezeld van een roos, aan weerszijden waarvan een klaverblad. Kleuren zijn onbekend, Een afbeelding komt voor in Heemsohut, 4e jaargang, no 1 (Januari 1927). Op welk geslacht heeft dit wapen betrekking?

Vlaardingen. M. C. Sigal Jr.

Krachtens het roode zegel, (XLV, 32). Over dit onderwerp staat in de Publ. de la soc. hist. et arch. dans le duché de Limbourg (1902), blz. 429 het volgende vermeld :

„In naam van den aartsdiaken konden de dekenen van het oud bisdom Luik zekere dispensaties geven in de roepen vóór het huwelijk. Deze dispensaties noemde men brieven met het roode zegel (rubra sigilla, rouges scéels). Ieder deken ontving te dien einde van zijn aartsdiaken een zeker getal gedrukte brieven, met een **zegel** in rood lak voorzien.

Vroeg nu iemand dispensatie in een of meer roepen vóór het huwelijk, dan moest de deken na met zorg de aangehaalde redenen ter verkrijging dezer dispensatie onderzocht te hebben eigenhandig dezen brief invullen. Ook moest hij er een register op nahouden, bevattende de verleende dispensaties met vermelding van datum, parochie en personen."

Venlo. Jan Verzijl.

INHOUD **1927, N°.** 2.

Bestuursberichten. — De afkomst van het uitgestorven Friesche geslacht van Sixma, door C. S. Sixma baron van Heemstra. — Teylingen-Brederode (Naschrift), door Dr. Henri Obreen. — De Wolff van Westerrode, door P. M. van Walchren. — Het zwaard en de gesp als wapenfiguren in Zeeland, door R. T. Muschart. — Familieaanteekeningen van der Lisse, medegedeeld door D. G. van Epen. — Bijdragen tot de genealogie van de geslachten Martinius-Oosterbaan Martinius-Luderus (sinds het einde der 18e eeuw-Ludérus), door Mr. H. F. Wijnman. (Vervolg). -Korte mededeelingen: Verwoesting der kerkelijke documenten en registers te St. Martin door den orkaan van 1792; Van Egmond of d'Egmont; De Fremery ; Adelsgunst; Geslecht van Teylingen. — Vragen en antwoorden: Bronckhorst (van); Camper (Petrus); Cloux (du); Cuylenborch (van); Dirks; Eindhoven (van) ; Gooyer (de) ; Hacquebar ; Hinoyossa (de); Homan; Kymmell; Luyken; Me(e)gen (van); Mengel ; Mor van Dashorst ; Nyhoff; Persijn (van); Pynssen; Ronde (de); Rooij (de); Seraersbergen gez. Versluys (van); Steins Bisschop; Versteeg; Verzijll; Vissoher; Wanra(e)y (van); Welmers; Willinck; Zijll (van). — Wapens gevraagd; Onbekend wapen; Krachtens het roode zegel.

DE NED. BOEK- EN STEENDRUKKERIJ, v/h H. L. Smits.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche leeuw,"

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootsohap gratis toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. B. VALCK LUCASSEN, *huize Sparrenheide, Driebergen.*
De jaarlijksche oontributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.-. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang. Postrekening van den penningmeester No. 20910.

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DEK HOOP, *Sweelinckstr.* 50, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger versohenen Maandbladen, tot den bibliothecaris, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*
De Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3-6 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 3. XLVe Jaargang. Maart 1927.

BESTUURSBERICHTEN.

Adreswijzigingen.

Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN RLOKLAND *'s-Gravenhage. Wassenaarsche weg 18.*
B. H. BOISSEVAIN . . . . . *'s-Gravenhage. Bezuidenhout 165.*
Jhr. Mr. C. DE GRAEFF . . . . . *Parijs (XVI) Rue Lapérouse 37.*
J. D. JORDAAN . . . . . *'s-Gravenhage. van Hasseltlaan 1.*
P. C. LABRIJN . . . . . *Leiden. Wittesingel 83.*
Mr. J. NOLEN . . . . . *Amsterdam.* Nicolaas *Witsenstr. 19.*
Jhr. J. E. VAN PANHUYS . . . . . *Bloemendaal. Joh. Verhulstweg 50.*
Mr. H. H. REYERS . . . . . *Arnhem. Eusebiusplein 21.*

Het Album-de Moor,

door Prof. Dr. J. F. VAN HEMMELEN.

1.

Eenige jaren geleden kwam op een veiling der firma de Vries te Amsterdam, onder bovenstaande betiteling een achttiende-eeuwsch album met *46* penteekeningen onder den hamer, welke teekeningen blijkbaar naar familie-schilderijen waren vervaardigd. Het werd aangekocht door Jhr. Dr. Mr. E. A. van Beresteyn, die het met de grootste welwillendheid te mijner beschikking stelde, waarvoor ik hem hier nogmaals mijne bijzondere erkentelijkheid betuig.

Alle teekeningetjes waren van eenzelfde formaat, in ovale omlijsting, op blauw papier opgezet, en aan de onderzijde voorzien van een banderol, waarop de naam van de(n) afgebeelde benevens die zijner (harer) echtgenoot en datum en jaar van het huwelijk, voor zoover zij den vervaardiger bekend waren. Op het rechtereinde van het gegolfde lint stonden vier kapitale letters, die blijkens het daaraan toegevoegde woord „fecit" de initialen van den teekenaar vormden. Bij negen der 46 teekeningen luidden deze J.C.V.R., bij de overige J.F.V.R. De F. had echter een gekruld aanhangsel rechts onder, zoodat deze letter ook wel als E kon gelezen worden. Aan Jhr. D. Rutgers van Rozenburg te Arnhem dank ik de zeer waarschijnlijke onderstelling, dat deze laatste lezing de juiste is en de initialen betrekking hebben op twee der vier zusters van Royen, nl. op Jacoba Elisabeth en Justina Clara (of' wel op Johanna Cornelia), dochters van het echtpaar Jan Cornelis v. Royen en Anna Catharina de Moor, wier eenige zoon Cornelis Jan, getrouwd met Maria van Meinertzhagen, burgemeester van Utrecht was en tevens de laatste gehuwde mannelijke telg van zijn geslacht.

Deze ouderstelling is daarom des te waarschijnlijker, omdat de portretten blijkbaar betrekking hebben op de voorouders van Johannis van der Hagen, het zoontje van Petrus van der Hagen en Anna Catharina van Royen. Deze laatste was de oudste der bovenvermelde vier zusters en de eenige harer van wie een afbeelding in het album aanwezig is.

Dat de leidende gedachte der teekenarersen bij het bijeenbrengen der portret-verzameling haar wensch is geweest, om een zoo volledig mogelijk beeld te geven van de ascendentie van haar neefje (in 1736 als zesjarig knaapje geschilderd) blijkt overtuigend uit den hierondervolgenden kwartierstaat (111) van genoemden Johannis van der Hagen. De nummers der daarin vermelde portretten verwijzen naar de alphabetische lijst dier afbeeldingen (11).

Wat het aantal portretten betreft, zoo zijn begrijpelijkerwijze de ouders en grootouders volledig vertegenwoordigd, maar reeds onder de overgrootouders ontbreekt het conterfeitsel van Adriana van Wassenaar, de vrouw van Petrus 1 van der Hagen. In de IVe parentatie (de z. g. zestien-generatie) treedt een verlies van kwartieren in tengevolge van twee huwelijken tusschen bloedver-

wanten, zoodat zij slechts 12 leden telt, van welke tien zijn afgebeeld. De Ve parentatie met 24 inplaats van 32 leden, levert 12 portretten, de VIe met 48 van de 64, slechts 9, welk aantal echter eigenlijk 10, ja zelfs 11 had kunnen bedragen, als niet de teekenaressen een verwisseling hadden veroorzaakt tusschen het portret van den ouden Nicolaas Balestel Anthony'szn en zijn zoon Nicolaas Nicolaaszn, terwijl zij de vrouw van bedoelden Nicolaas Sr., Isabieu Payen, wel noemen, maar haar portret, dat toch feitelijk bestaan heeft, over het hoofd hebben gezien.

Hoogerop dan de VIde parentatie zijn geen portretten meer aanwezig; toch kan met zekerheid beweerd worden, dat tenminste een enkel bestaan heeft, n.l. dat van Anthony Balestel, den vader van Nicolaas Sr.

Ook had aan de VIe pnrentatie nog het portret van Jacob Thomasz Haring toegevoegd kunnen worden, daar dit ons bekend is door de ets van Rembrandt: „de oude Haaring", evenals dat van zijn zoon Thomas, „de jonge Haaring".

De daareven vermelde zekerheid omtrent de identiteit der portretten van de leden der familie Balestel valt te danken aan het bestaan van een ander, veel omvangrijker album met geteekende portretten, aanwezig in het archief der Backer-stichting te Amsterdam. Het was Dr. Hofstede de Groot, die daarop mijn aandacht vestigde, waarvoor ik hem bij dezen dank zeg, evenals aan Jhr. Backer, den beheerder der genoemde stichting, voor de welwillendheid, waarmede hij mij inzage der collectie verschafte.

Deze bleek te bestaan uit niet minder dan 136 teekeningen, waaronder er 22 voorkwamen, die blijkbaar als model gediend hadden voor de correspondeerende figuurtjes in het Album-de Moor. Dat de 24 andere in dit laatste eveneens niet rechtstreeks naar de origineele schilderijen, maar naar dergelijke met de pen vervaardigde miniatuur-copieën daarvan, als waaruit het Album-Backer bestaat, vervaardigd zijn, is wel hoogstwaarschijnlijk, maar heb ik tot nu toe niet kunnen aantoonen. In

allen gevalle kan gezegd worden, dat de teekeningetjes in het Album-de Moor erg gebrekkig en stumperig zijn in tegenstelling met de hoogst artistieke en fijn uitgevoerde kopjes van het Album-Backer

Bij dit laatste bleek bovendien een lijst te behooren, waarin vele belangrijke aanteekeningen omtrent de schilderijen, die tot model der teekeningen hadden gediend.

Want dat ook de origineele figuurtjes niet rechtstreeks naar de betrokken personen waren vervaardigd, maar sterk verkleinde copieën voorstelden van geschilderde portretten, was voor een aantal hunner, zoowel in het Album-Backer als in het Album-de Moor, met zekerheid aan te toonen, en lijkt voor de overige hoogst waarschijnlijk. In 't laatstgenoemde zijn dan weer tenminste degene die met teekeningen in 't Album-Backer overeenstemmen, copieën uit de tweede hand.

In de alphabetische lijst aan 't slot van dit artikel kan men zien in hoeverre het mij gelukt is, die origineele schilderijen op te sporen. Ik twijfel niet, of ditzelfde zal nog voor een groot deel der overige mogelijk zijn, en de hoop hierop is mijn voornaamste drijfveer tot het openbaarmaken van dit artikel.

De gegevens tot opstelling van den kwartierstaat heb ik voornamelijk kunnen ontleenen aan de groote manustript-genealogie samengesteld door de H.H. Johannes I en Petrus II van der Hagen gedurende het tijdperk 1706 tot 1766 in 23 deelen, die eveneens thans in het bezit van Jhr. van Beresteyn is, maar vroeger aan het Geslachtskundig Archief van Vorsterman van Oyen behoorde.

Ofschoon het Album-de Moor klaarblijkelijk vervaardigd is door twee schoonzusters van Petrus 11 van der der Hagen, en hoezeer al de daarin afgebeelde personen in die genealogie voorkomen, wordt in deze laatste met geen woord melding gemaakt van het bestaan van het album, en evenmin van dat der collectie Backer, welke voor het werk der dames van Royen tot model heeft gediend.

II.

Alphabetische lijst der geteekende portretten in het album-De Moor.

Onderschriften der Teekeningen.	Aanteekeningen.
N.B. het tnsschen haakjes geplaatste is door mij toegevoegd.	
1. Johannes Ambrosius tr. Maria (No. 23)	Alb. Backer, misschien naar schilderij van Anthonis Mor 1546—1599, eerst priester in Vlaanderen, later hervormd predikant in Sybecarspel en Amsterdam (1680). Zie Muller Cat. No. 105, v. Someren, Cat. No. 115.
2. Anna Jans Andriesse tr. (1537/8) Jacob de Moor (No. 24)	Alb. Backer, waar vermeld staat „1560, aan hand signetring met wapen de Moor", misschien naar schilderij van Anthonis Mor, overl. 1581/2.
3. Nicolaas Balestel tr. Isabieu Payen (onjuist)	Alb. Backer, waaruit blijkt dat dit het portret van Nicolaas Balestel Jr. is (1576—1608), den zoon van Nicolaas Sr. Anthony'szn., die met Isabieu Payen trouwde en in 1627 stierf. Nicolaas Jr. huwde met Christina van Diemen.
4. Simon van Blankendaal tr. 1688 Anna van Overmeer (No. 30)	Nicolaas Simonsz., geb. 24. VII. 1662, overl. 30. VIII. 1610.
5. Petronella van Blankendaal tr. 1621 Jan. 16 (te Utrecht) Cornelis van Royen (No. 33)	Simon'sdr. (No. 4), geb. na 1688, overl. 26. X. 1626 te Utrecht.

6. **Gilles** van den Bogaard
tr. 1614 Jun. 3
Cornelia Verspreet

Joost'zn. ex van **Keyssel** Clara, geb. 18. V. 1686 Antw., overl. 11. 1. 1664 Amsterdam. Eerste vrouw, hij hertrouwt 16. **XI.** 1633 A'dam **Judich** du Gardijn.

7. Justus van den **Boogaard**
tr. 1660 (Rotterdam)
Catharina Brouwers

Gilliszn. (No. 6) ex 1° Cornelia Verspreet, geb. 1623, **overl.** ll. IV. 1663 te Utrecht, herv. predikant te Naarden en Utrecht.

8. **Anna Catharina van** den **Boo**gaard
tr. 1674 Nov. 13 (Utrecht)
Bernard de Moor (No. 27)

Justusdr., geb.?. IV. 1656 te Utrecht. Vermoedelijk naar het olieverfschilderij door L. de la Haye, in het bezit van Mevr. de Wed. de **Kem**penaer-Rueb te Bilthoven. Moes 10. Bat. No 819.

9. **Rochus** Pieterse van de Capelle
tr. 1603 Nov. 23
Catharina Jacobs

geb. 1671 Delfr. Alb. **Backer.** Zie Moes 10. Bat. No. 1467 en 1469.

10. **Clara** van de Capelle
tr. 1630 Jan. 22 (Amsterdam)
Bernard de Moor (No. 26)

Rochus Pietersz. dr. (No. 9), geb. **17.** VI. 1607 Delft, overl. 24. **XII.** 1676 Amsterdam. Album **Backer,** vermoedelijk naar schilderij door P. **Doncker.** Zie Moes Ic. Bat. No. 1463

ll. Clara Colijn
tr. (Antwerpen)
Rombout Jacobs (No. 22)

Claesdr., geb. 1643, overl. **1618/9.**
Alb. **Backer,** naar schilderij waarop staat A". 1610. Aet. 67. Zie Moes, No. 1665, Oud Holland 1883, blz. 197.

12. Josina van **Duyven**
tr. 1606 Jan. 1
Caspar van **Solingen** (No. 42)

Claesdr. ex van Bemmel Maria, geb. 1684, overl. 1640.

13. **Jan** de St. **Gilles**
tr.
Cornelia Haring (No. 21)

Jansz. ex Balestel Johanna Nic. Nic. zn. dr., geb. 1609, **overl.** 14. IV. 1667.

14. **Johanna** de St. **Gilles**
tr. 1669 **May** 4 (Utrecht)
Cornelis van Royen (No. 35)

Jan **Jansz.** dr. (No. 13) overl. 26. **VIII.** 1719; naar olieverfschilderij in **'t** bezit van J. F. van **Bemmelen** te Groningen.

15. **Mr.** Pieter van der Hagen
tr. 1636 April 1 (Amsterdam)
Susanna Ruts (No. 41)

Pietersz. ex de Ruiter Elisabeth, geb. 13. V. 1698 Keulen, overl. ll. I. 1668 Leiden.
Album **Backer,** naar schilderij van 1666, zie Moes Ic. Bat. No. 3114, 3116, 3117.

16. **Petrus** van der Hagen
tr. 1663 April 24 (Amsterdam)
Adriana van Wassenaar

Pieter Pietersz.z. (No. 15), geb. 26. **II.** 1641 Amsterdam, overl. 3. VI. 1671 Amsterdam.
Alb. **Backer,** naar schilderij van F. Bol? Zie Moes Ic. Bat. No. 3116.

17. **Johannes** van der Hagen.
tr. 1696 Dec. 27 (Amsterdam)
Clara Elisabeth van Wassenaar (No. 46)

Petrusz. (No. 16), geb. 26. **IX.** 1665 Leiden, overl. 26. VI. 1739 Amsterdam, pred. — Alb. **Backer,** naar schilderij door M. van Musscher (Moes Ic. Bat. No. 3112) of door v. **Mieris** Jr.

18. **Petrus** van der Hagen
tr. 1729 Oct. 31 (Utrecht)
Anna Catharina **van Royen** (No. 37)

Johanneszn. (No. 17) geb. ..... 1700 Arnhem, overl. 29. IV. 1762 Utrecht, pred.

19. **Johannis** van der Hagen
den 7den Oct. 1736 oud 6 jaren

Petrus Johannesz. z. (No. 18), geb. 8. X. 1730 Utrecht, **overl.** 8. **IX.** 1810 te Nieuw Wassenaar, huwt 1772 te Weesp Tieuwelen **Jacoba** Petronella Jacobsdr. ex van der **Hagen** Johanna Elisabeth. Mr. in de rechten.

20. Thomas Jacobsz Haring
tr.
Cornelia **Strick** (Coenraad'sdr.)

Jacobsz. ex **Persijn** Dievertje Jacobsdr. Zie de ets van Rembrandt (de Jonge Haaring) ± 1666.

21. Cornelia Haring
tr.
Jan de St. **Gilles**

Thomasdr. (No. 20), naar schilderij van Govert Flinck. Moes Ic. Bat. No. 3192.

22. **Rombout** Jacobse
tr. (Antwerpen)
Clara Colijn (No. 11)

Jacob **Romboutsz.zn.,** geb. 1546/50, overl. 22. **XI.** 1629, A'àam?
Alb. **Backer,** naar schilderij, vervaardigd in 1610 **Aet.** 64. Zie Moes, Ic. Bat. No. 3972.

23. **Maria**
tr.
Johannes Ambrosius (No. 1)

geb. 1637
Alb. **Backer,** naar schilderij, vervaardigd in 1699, Aet. 62.

24. Jacob de Moor
geb. 1607
(tr. 16441 Anna Jans Andriesse. No. 2)

Album **Backer,** naar schilderij van Anthonis Mor. Moes Ic. **Bat.** 6161. Chirurgijn in den Bosch en Antwerpen.

26. Jacob de Moor
tr. 1674
Elisabeth Ruysschenberg (No. 39)

Jacobszn. (No. 24), geb. 1639, overl. 1699, chirurgijn in Dordt, Antwerpen en Dordt.
Alb. Backer, naar schilderij, vermoed van Pourbus, vervaardigd in 1698, Aet. 69. Moes, Ic. Bat. 6162.
N. B. Van hem bestaan twee (vermoedelijk meer) schilderijen door Anthonis Mor, één als jongeling, het ander als jonge sterk gebaarde man.

26. Bernard de Moor
tr. 1630 Jan. 22 (Amsterdam)
Clara van de Capelle (No. 10)

Jacob Jacobsz. zn. (No. 25), geb. 1691 Dordt, overl. 20. II. 1666 Amsterdam.
Alb. Backer, naar schilderij, verm. door P. Doncker, Moes, Ic. Bat. No. 6143. Lakenkoopman.

27. Bernard de Moor
tr. 1674 Nov. 13
Anna Catharina van den Bogaard (No. 8)

Bernardszn. (No. 26)
Alb. Backer, naar schilderij (vermoedelijk door R. de la Haye) in 't bezit van Mevr. de Wed. de Kempenaer-Rueb te Bilthoven.
Lakenkoopman.

28. Elisabeth de Moor
tr. 1667 Oct. 18
Johannis van Wassenaar (No. 46)

Bernards Jacobszn. dr. (No. 26).

29. Anna Catharina de Moor
tr. 1699 Apr. 21 (Utrecht)
Jan van Royen (No. 36)

Bernards Bernardszn. dr. (No. 27), geb. 2. IX. 1676 Utrecht, overl. 2. X. 1746, Utrecht. Moes, Ic. Bat. No. 6146.

30. Anna van Overmeer
tr. 1688
Simon van Hlankendaal (No. 4)

Gerritsdr.

31. Michiel Poppen
tr. (20. VII. 1702, Amsterdam)
Arriaentje Jacobs Rosecrans (No. 32)

geb. 29. IX. 1673, overl. 26. X. 1641 A'dam.
Alb. Backer, naar schilderij door Werner van der Valckert (volgens beweren echter niet door hem, maar door Thomas de Keyser vervaardigd), bij den Heer Beels van Heemstede te Haarlem. Moes, Ic. Bat. No. 6030.

32. Arriaentje Jacobs Rosecrans
tr. (20. VII. 1602, Amsterdam)
Michiel Poppen (No. 31)

Jacob Jacobsz. dr. ex Willemsdr. Maritgen, geb. 1676, overl. 16. XI. 1669.
Alb. Backer, naar schilderij door D. Santvoort Dzn. Moes, Ic. Bat. No. 6640.

33. Cornelis van Royen
tr. 1621 Jan. 16 (Utrecht)
Petronella van Blankendaal (No. 6)

Nicolaaszn. ex van Werkhoven Metje, geb. 1698.

34. Nicolaas van Royen
tr. 1646 Oot. 23 (2°) (Utrecht)
Anna van Solingen (No. 43)

Cornelis Nicolaasz.zn. (No. 33), geb. 12. 111 1626 te Utrecht, overl. 6. III. 1675.
Naar schilderij door J. van Bijlert 1649. Moes, Ic. Bat. No. 6606.

35. Cornelis van Royen
tr. 1659 May 4 (Utrecht)
Johanna de St. Gilles (No. 14)

Nicolaaszn. (No. 34), geb. 2. IX. 1646 Utrecht, overl. 26. VIII. 1704 Utr. Raadsheer i/h Hof van Utrecht.
Naar olieverfschilderij i/h bezit van J. F. van Bemmelen te Groningen.

36. Jan van Royen
tr. 1699 Apr. 21 (Utrecht)
Anna Catharina de Moor (No. 29)

Cornelisz. (No. 35), geb. 10. V. 1670 Utr., overl. 7. XII. 1723 Utr.
Naar schilderij van J. M. Quinckhard (Moes Ic. Bat. No. 6603) 1922 eigendom van den heer de Sturler te Bloemendaal.

37. Anna Catharina van Royen
tr. 1729 Oct. 31
Petrus van der Hagen (No. 18)

Jansdr. (No. 36), geb. 10. II. 1701, ovcrl. 8. X1. 1760.

38. Bernard Ruysschenberg
tr.

geb. 1618, overl. na 1584.
Alb. Backer, naar schilderij, gedateerd A° 1684 Aet. 66. Zie Moes, Ic. Bat. No. 6649.

39. Elisabeth Ruysschenberg
tr. 1674 (Dordt?)
Jacob de Moor (No. 25)

Bernards'dr. (No. 38)
Alb. Backer, naar schilderij, gedateerd A° 1698 Aet. 49, misschien door Pourbus. Een ander schilderij van haar A° 1676 Aet. 27 is vermoedelijk door Anthonis Mor, en berustte vroeger bij C. Schöffer te Amsterdam. Moes Ic. Bat. No. 6649.

40. Nicolaas Ruts
tr. 1694 Apr. 18 (Elberfeld)
(1°) Cornelia Ranson (Huybrechts dr. ex de Coster Barbara)

David'szn. ex de Bie Agneta, geb. 2. II. 1673 Keulen, overl. 10. XI. 1638 Amsterdam, koopman op Moscovië.
Alb. Backer, naar schilderij Rembrandt, 1631.

41. Susanna Ruts
tr. (2° 1. IV. 1636 Amsterdam)
Mr. Pieter van der Hagen (No. 15)

Nicolaasdr. (No. 40), geb. 4. IX. 1598 Keulen, overl. 9. III. 1649 Lisse.
Alb. Backer, naar schilderij Rembrandt, 1631.

42. Caspar van Solingen
tr. 1605 Jan. 1
Josinn van Duyven (No. 12)

Albertuszn. geb. 1670 Solingen?, overl. 1. 111. 1652 Utr.

43. **Anna** van Solingen
tr. 1646 Oct. 28 (Utrecht)
Nicolaas van **Royen** (No. 34)

44. **Johannes** van Wassenaar
tr. 1635 Juny 6 (Amsterd.)
Maria Poppen (Michielsdr. No. 31)

46. Johannes van Wassenaar
tr. 1667 Oct. 18 (Amsterdam)
Elisabeth de Moor (No. 28)

46. Clara Elisabeth van Wassenaar
tr. 1696 Decemb. 27
Johannes van der Hagen (No. 17)

Caspar'sdr. (No. 42), geb. 4. IV. 1622, overl. 19. V. 1696
Naar schilderij door J. van Bijlert, Moes, Ic. Bat. No. 7367.

Jan **Jansz.zn.** ex Ambrosius .... Johannesdr. (No. 1), geb. ll. XI. 1606 Amsterdam, overl. 1662 Buiksloot, predikant Buiksloot.
Al b. **Backer.**

Johanneszn. (No. 44), geb. 14. VIII. 1637 Buiksloot, overl. 1. IX. 1681 Amsterdam, geneesheer te Amsterdam.
Alb. **Backer.**

Johannesdr. (No. 46). geb. 8. VI. 1677 Amsterdam, overl. 9. V. 1706.
Alb. **Backer.**

(Wordt vervolgd.)

Bijdrage tot de genealogie van het geslacht Lisman,

door W. F. HARTMAN.

Onderstaande gegevens zijn, voor zoover zij een aanvulling vormen op het artikel *Lisman* in den vierden jaargang van Nederland's Patriciaat, grootendeels het resultaat van een kort onderzoek, dat ik bij een driedaagsch bezoek aan Leiden in September 1926 instelde op het Gemeente-archief aldaar. Uiteraard was het mij in dit korte tijdsbestek niet mogelijk het notarieel archief grondig te raadplegen. De gegevens uit Wijk bij Duurstede dank ik aan den lieer Ph. van Hinsbergen Jr. te Utrecht. De latere generaties zijn tenslotte uit familiebescheiden bijgewerkt.

Het wapen door dit geslacht gevoerd is: In zilver een zwarte dwarsbalk, vergezeld van 3 groene lischplanten, 2 en 1. Helmteeken: een lischplant uit het schild. Dekkleeden: zilver en groen. Hoe lang dit wapen reeds door de familie gevoerd wordt is mij niet bekend, doch een in mijn bezit zijnde lakafdruk, vertoonende de alliantiewapens Lisman-Gillissen toont aan, dat Mr. Joh innes Hubertus Lisman (7e generatiej reeds hiermede zegelde. Echter bezit ik een visitekaartje van mijn overgrootvader Mr. Johannes Aegidius Lisman, waarop het navolgende wapen voorkomt: In blauw een gouden dwarsbalk vergezeld van 3 zilveren leliën, 2 en 1. Helmteeken: 3 struisveeren. Dekkleeden: zilver en blauw.

De spelling van den naam vertoont talrijke varianten als *Listman*, *Litsman*, *Lysman*, *Liseman*, ***Liesmon***, ***Lysseman***, *Lismaan*. Hieruit blijkt wel, dat de Duitsche uitspraak van den naam nog langen tijd na de vestiging te Leiden gehandhaafd bleef.

I. ***Barman*** of *Herman Lisman*, geb.. Rheine in 't Sticht van Munster, overl. (verm. te Wijk bij Duurstede) tusschen Mei 1663 en 16 Febr. 1664. Dekenwerker te Leiden. Woont bij zijn eerste huwelijk in de Vrouwesteeg. Vertrekt 23 Sept. 1644 met zijn gezin naar Wijk bij Duurstede, waar hij zich echter niet als poorter liet inschrijven. Vermoedelijk was hij dus niet van plan zich hier blijvend te vestigen. De reden van het 25-jarig verblijf der familie te Wijk bij Duurstede vermocht ik nog niet te ontdekken. Tr. le Leiden (Pieterskerk) 3 Juli 1639 (ondertr. Leiden 16 Juni 1693) *Gijsgen* (Gijsbertjen, Geesien) *Santman(s)*, geb. in 't Sticht van Munster, overleden (verm. te Wijk bij Duurstede) tusschen 7 April 1660 en 16 Aug. 1662. Bij haar huwelijk woonde zij te Leiden in de Raamsteeg. Zij was dochter van *Lambert Santman* en had een zuster Aeltien. Hij tr. 2e (verm. te Overlangbroek; ondertr. Wijk bij Duurstede 28 Maart 1663) ***Agnis*** (Agnes, Angenis, Angnietje) ***Jans.*** Bij haar huwelijk woont zij te Wijk bij Duurstede en vertrekt later naar Leiden waar zij 14 Nov. 1670 op de Utrechtsche gracht woont. Zij leeft nog 19 Aug. 1682.

Uit het le huwelijk:

1. ***Herman Lisman***, volgt 11.
2. ***Lambrecht Lisman,*** ged. Leiden (Hoogl. kerk) 3 Nov. 1641.
3. ***Hendrick Lisman***, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 10 Jan. 1644. Wolspinder. Leeft nog 2 Aug. 1720.
4. *Dirck Lisman*, ged. Wijk bij Duurstede 1 Juni 1646.
6. *Christina* (Stynken) ***Lisman***, god. Wijk bij Duurstede 13 Febr. 1648. Leeft nog 6 April 1684. Woont bij haar huwelijk op de Delftschegracht. Tr. (ondertr. Leiden 14 Nov. 1670) ***Mathijs Teske*** (Matthias Tesch), wedr. van ***Vrsula Rietberg.*** Hij woont bij zijn huwelijk in de Rijnstraat.
6. Otto ***Lisman,*** ged. Wijk bij Duurstede 7 April 1660.

Uit het 2e huwelijk:

7. ***Johannes Lisman***, ged. Wijk bij Duurstede 16 Febr. 1664.
8. ***Geesken (Geesge) Lisman***, ged. Wijk bij Duurstede 18 Febr. 1666, tr. (ondertr. Leiden 16 Maart 1676) ***Josuwa de Roo,*** zn. v. ***Reynier de Roo,*** geb. Delft, saeywercker, woont bij zijn huwelijk te Leiden op de Woertgracht. Hij hertr. le ***Agniet Cardinaal***; ***2e Katharina Visser.***
9. ***Maria*** (Mary) ***Lisman***, ged. Wijk bij Duurstede 9 Aug. 1667, overl. voor 2 Aug. 1720; woont bij haar huwelijk op de Woertgracht. Tr. (onder&. Leiden 16 Maart 1676) ***Johannes Lichtvoet,*** zn. v. ***Michiel Lichtvoet***, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 9 Juli 1666, seaywercker, later „pover soldaatwever"; woont bij zijn huwelijk op de Woertgracht, later op 't Kerkplein bij de Loots.
10. *Agnis Lisman*, ged. Wijk bij Duurstede 21 Aug. 1669, jong overl.
11. ***Angenis*** (Anglis) ***Lisman***, ged. Wijk bij Duurstede 6 Oct. 1661, tr. (ondertr. Lēlden 31 Aug. 1680) Jan ***Jansz. de Veer,*** grijnwerker, wonende in de Chingelstraat.
12. *Herman Lisman*, ged. Wijk bij Duurstede 16 Febr. 1664.

II. ***Herman Lisman***, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 29 April

1640, overl. na 12 Sept. 1704. Lakenwever (1662) Dekenstrijker (1669). Woont bij zijn beide huwelijken op de Middelstegracht. Tr. le Leiden (Hoogl. kerk) 26 Juni 1662 (ondertr. Leiden 9 Juni 1662) ***Maria Jans Boon,*** dr. v. ***Jan** Jansz. **Boon,*** festijnkaerder, en *Grietge* ***Huyberts,*** geb. Leiden, overl. Leiden 6 Jan. 1669 of kort daarna, woont bij haar huwelijk de Middelstegracht. 14 Maart 1664 wordt attestatie afgegeven naar Wijk bij Duurstede. 16 Sept. 1669 worden voogden gesteld over de minderjarige kinderen. Tr. 2e Leiden (Waalsche kerk) 14 Sept. 1670 (ondertr. Leiden 26 Aug. 1670) ***Maria Clement*** wed. v. *Jacob* ***van*** *Dramen*, dr. v. *N.* N. ***Clemnt*** en ***Maria Mighiel.*** Zij woont bij haar huwelijk op de Middelstegracht.

Uit het le huwelijk:

1. ***Hubert*** *Lisman*, velgt 111.
2. ***Harman*** *Lisman*, geb. circa 1663, genoemd in de voogdstelling op 16 Sept. 1669.
3. ***Johannes*** *Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 14 Febr. 1666.
4. ***Dirck Lismnn,*** ged. Leiden (Hoogl. kerk) 1 Jan. 1668, overl. voor 16 Sept. 1669.
6. *Grietie Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 6 Jan. 1669, overl. 16 Sept. 1669.

Uit het 2e huwelijk:

6. ***Maria Lismnn,*** ged. Leiden (Hoogl. kerk) 26 Aug. 1671.
7. *Gijsgen Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 14 Oct. 1674.
8. ***Dirck*** *Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) t6 April 1676. Dekenwerker. Woont bij zijn huwelijk in de Paradijssteeg. Tr. (ondertr. Leiden 12 Sept. 1704) *Jannetje* ***Mes,*** dr. v. N. N. ***Mes*** en *Meyntje Pieters*, geb. Leiden, woont bij haar huwelijk in de Paradijssteeg.
9. ***Joannes Lismnn,*** ged. Leiden (Hoogl. kerk) 3 Oct. 1679.
10. *Hendrick Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) lö Sept. 1682.

III. ***Hubert*** (Huybert) *Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 23 Juli 1662, overl. na 10 Oct. 1728. Wolscheyer, woont bij zijn beide huwelijken op de Marendorpsche achtergracht. Tr. le Leiden (Pieterskerk) 13 Jan. 1692 (ondertr. Leiden 29 Dec. 1691) ***Sophia Lindemans,*** wellicht dr. v. *Gerrith Lindeman* en ***Neeltgen Hobbesack,*** geb. Leiden. Tr. 2e (ondertr. Leiden 19 Mei 1696) ***Maria Jans,*** geb. op Loevesteyn, woont bij haar huwelijk op de Middelwegh.

Uit het le huwelijk:

1. ***Hubert*** *Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 9 Aug. 1693, wolscheyer, leeft nog 6 Juli 1730. Woont 17 Mei 1716 in de Vrouwesteeg op de Hogewoert.
2. ***Johannes*** *Lisman*, volgt IV.

Uit het 2e huwelijk:

3. *Harmen Lisman*, geb. Leiden, overl. na 6 Juli 1730. Dekenstrijker. Woont bij zijn huwelijk in de Paradijssteeg, tr. (ondertr. Leiden 27 Aug 1721) *Grietje* ***Hendriks,*** wed. v. *Claas* ***van*** *der Graaff*, woont bij haar huwelijk in de Paradijssteeg.

4. ***Marytie*** *Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 10 Juli 1701, woont bij haar huwelijk op de Middelwegh, tr. (ondertr. Leiden 8 Mei 1722) ***Pieter van der*** *Erff*, zn. v. ***Pieter van*** der *Erff* en ***Elsje de Pink,*** ged. Leiden (Lootskerk) 9 Aug. 1699. Droogscheerder. Woont bij zijn huwelijk in de Vrouwesteeg op de Hogewoert.
6. ***Jacobmina*** *Lisman*, geb. Leiden, overl. voor 2 Dec. 1737, woont bij haar huwelijk op de Middelwegh, tr. (ondertr. Leiden 8 Mei 1722) ***Johnnnes Rouwenhoorn,*** wedr. v. ***Isabella*** *Vierdagh*, zn. v. ***Evert Kouenhorne*** en *Annetje Jacobs*, ged. Leiden (Pietersk.) 4 Febr. 1699. Dekenstrijker. Woont bij zijn huwelijk in de Langestraat, later op de Middelstegracht bij de Groenesteeg.

IV. ***Johannes*** *Lisman*, geb. Leiden, overl. voor 6 Juli 1730. Spinder. Woont bij zijn huwelijk in de Paradijssteeg, tr. Leiden (Pietersk.) 2 Juni 1716 (ondertr. Leiden 17 Mei 1716) ***Maria*** *Wardenier*, dr. v. N. *N. Wardenier* en *Grietje* ***de Qraeff,*** geb. Leiden, woont bij haar huwelijk in de Verwerstraat en is 6 Juli 1730 dubbelaarster in de Paradijssteeg.

Uit dit huwelijk:

1. ***Harmen*** *Lisman*, volgt V.
2. ***Huybert*** *Lisman*, volgt V bis.
3. *Maria Lisman*, ged. Leiden (Marekerk) 29 Nov. 1719, woont bij haar huwelijk op de Oude Vest, tr. (ondertr. Leiden 13 April 1763) ***Jan van*** Rencom, geb. Lienden (G), Adsistent van des Gemeenelands middelen, woont bij zijn huwelijk op de Mare.
4. *Katrijn Lisman*, ged. Leiden (Pietersk.) 13 Mei 1722. Attestatie naar Stad op 't Haringvliet 16 April 1747. Leeft nog 9 Juni 1764.
6. ***Helena*** *Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 23 Dec. 1726.

V ***Harmen*** (Hermanus) *Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 18 Juni 1716, begr. Leiden (Hoogl. kerk) 26 Nov./2 Dec. 1776. Schoolmeester (op de Zijlepoort 1749). Woont bij zijn huwelijk in de Vrouwesteeg op de Hogewoert, 19 Jan. 1747 op de Heeregracht, 16 Oct. 1761 op de Oude Vest. Tr. (ondertr. Leiden 12 Nor. 1746) ***Johanna Maria van*** *Ballegooy,* dr. v. ***Anthony van Ballegooy,*** lakenwerker en ***Marytje Boon,*** geb. Leiden, overl. na 16 Mei 1778. Zij testeeren 16 Oct. 1761 voor Nots. Jacobus van Stipriaan.

Uit dit huwelijk:

1. ***Johannes*** *Lisman*, volgt VI.
2. ***Maria*** *Lisman*, ged. Leiden (Marekerk) 17 Dec. 1747, begr. Leiden in de familiegrafkelder 29 Dec. 1832.
3. ***Jakob*** *Lisman*, ged. Leiden (Pietersk.) 30 Sept. 1760, jong overleden.
4. ***Johanna*** *Lisman*, ged. Leiden (Marekerk) 12 Maart 1762, jong overleden.
6. ***Jacob*** *Lisman*, ged. Leiden (Marekerk) 14 Nov. 1763.

ti. Hermanus *Lisman*, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 9 Jan. 1766, jong overleden.

7. ***Johanna Lisman***, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 27 April 1768.
8. ***Francijntje Lisman***, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 24 Juli 1769.
9. ***Kaatje Lisman***, ged. Leiden (Loodskerk) 6 April 1761.
10. ***Hermanus Lisman***, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 16 Jan. 1763.
11. ***Pieter Lisman***, ged. Leiden (Loodskerk) 3 Oct. 1764.

VI. Johannes ***Lisman***, ged. Leiden (Loodskerk) 2 Oct. 1746 overl. voor 1 Juni 1786. Deekenfabriqueur. Woont bij zijn huwelijk aan de Turfmarkt. Tr. (ondertr. Leiden 12 Mei 1.769) ***Elisabeth Maljee***, dr. v. ***Abraham Maljee,*** bakker? en ***Magbeld Allaart***, geb. Leiden, overl. na 1 Juni 1807. Zij woont bij haar huwelijk op 't Oude Vrouwekamp. Zij testeeren voor Nots. Frans van Stipriaan te Leiden 2 sept. 1775.

Uit dit huwelijk :

1. ***Johanna Maria Lisman***, ged. Leiden (Pieterskerk) 13 April 1770, overl. Leiden 1 Juni 1807, begr. Leiden 6 Juni 1807.
2. ***Abram Lisman***, ged. Leiden (Pieterskerk) 21 Juni 1771, begr. Leiden 6/13 Juli 1771.

V bis. ***Huybert Lisman***, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 12 Sept. 1717, overl. Leiden 14 Mei 1769, begr. Leiden (Hoogl. kerk) 16 Mei 1769. Dekenwever. Woont bij zijn huwelijk in de Jan Vossensteeg, 12 Nov. 1745 in de Korte Langestraat. Tr. Leiden (Loodskerk) 5 Febr. 1747 (ondertr. Leiden 19 Jan. 1747) ***Marytie le Francq***, dr. v. ***Charles le Francq***, kaardesetter, en ***Anne le Leu,*** ged. Leiden (Hoogl. kerk) 24 Febr. 1726, overl. Leiden 28 Sept. 1807, begr. Leiden (Hoogl. kerk) 1 Oct. 1807. Zij woont bij haar huwelijk op 't Nieuw Levendaal. Zij testeeren voor Nots. Passchier Soetbrood te Leiden 7 Oct. 1762.

Uit dit huwelijk:

1. ***Johannes Lisman***, volgt VI.
2. ***Anna Lisman***, ged. Leiden (Pieterskerk) 4 Aug. 1761.
3. ***Jannetje Lisman***, ged. Leiden (Loodskerk) 26 Aug. 1754, begr. Leiden (Pieterskerk) 4/11 Juli 1796.
4. ***Johanna Maria Lisman***, ged. Leiden (Loodskerk) 11 Febr. 1769. Attestatie naar Groningen 13 Dec. 1789.
5. ***Huybert Hermanus Lisman***, ged. Leiden (Loodskerk) 26 Aug. 1764.

VI. ***Johannes Lisman***, geb. Leiden 20 Oct. 1748, ged. Leiden (Loodskerk) 20 Oct. 1748, overl. Leiden 23 Dec. 1833, begr. Leiden in de familiegrafkelder 27 Dec. 1833. Vagteblooter. Regent van het Heilige Geest Weeshuis. Woont bij zijn eerste huwelijk op de Heeregracht bij het Lootsplein, 28 Sept. 1809 op de Breestraat. Mégissier (zeemtouwer) volgens de liste civique 1811. Tr. le (ondertr. Leiden 23 Mei 1771) ***Maria Wartel,*** dr. v. ***Pieter Wartel***, korenkooper, en ***Jannetje Segon,*** geb. Leiden 1747, begr. Leiden 20 Sept. 1784. Zij woont bij haar

huwelijk op den Nieuwen Rijn aan de Koornbrugsteeg. Zij testeeren voor Nots. P. Soetbrood te Leiden 17 Juli 1771. Tr. 2e Leiden (Hoogl. kerk) 16 Oct. 1787 (ondertr. Leiden 28 Sept. 1787) ***Dina Maria van den Hespel***, dr. v. ***Jan van den Hespel*** en ***Johanna Cornelia Muller,*** geb. Dordrecht 10 Dec. 1762, overl. huize Buitenrust onder Zoeterwoude 27 Mei 1842, begr. Leiden in de familiegrafkelder 1 Juni 1842. Zij woonde bij haar huwelijk te Overveen.

Uit het 1e huwelijk :

1. ***Maria Lisman***, ged. Leiden (Loodskerk) 24 Mei 1772.
2. ***Jeannetta Lisman***, geb. Leiden 13 Dec. 1773, ged. Leiden (Loodskerk) 19 Dec. 1773, overl. Leiden 6 Aug. 1848. Tr. 1e. (ondertr. Leiden 10 Oct. 1794) Ds. ***Willem Schintzel***, geb. Maassluis. Predikant te Zegveld. Tr. 2e Leiden 16 Oct. 1809 (ondertr. Leiden 28 Sept. 1809) ***Abraham Blom***, wedr. v. ***Alida Kolff***, ***zn. v. Abraham Blom***, koopman, en ***Heyltje van Reyn,*** geb. 6 Dec. 1773, ged. Rotterdam 12 Dec. 1773, overl. Rotterdam 22 April 1815. Koopman. (Uit het tweede huwelijk stamt een tak van het geslacht Ledeboer en zeer waarschijnlijk ook het geslacht Oort. Kan ons medelid Prof. Mr. G. W. J. Bruins te Berlijn mij wellicht hierover inlichten?)
3. (verm.) Doodgeboren kind, begr. Leiden 17/24 Febr. 1776.
4. ***Sara Maria Lisman***, geb. Leiden 4 Oct. 1778, ged. Leiden (Loodskerk) 11 Oct. 1778, overl. Amsterdam 17 Jan. 1868, tr. (ondertr. Leiden 26 Aug 1804) Mr ***Bernardus Albertus van Houten***, zn. v. Ds. ***Johannes Bernardus van Houten en Catharina Henriette van den Hespel***, geb. op Texel 13 Nov. 1772, overl. Amsterdam 11 April 1852. Keizerlijk Notaris te Amsterdam. Advocaat van de Gemeente Amsterdam.

(Hieruit stamt een geslacht van Houten (thans nog in leven) en takken Craandijk, Maas Geesteranus, van der Houven van Oordt, van Haersolte, Voorhoeve, Otten, Pot, van Dompseler, de Jong, Scholte, etc.)

Uit het 2e huwelijk:

6. ***Johannes Hubertus Lisman***, volgt VII.
6. ***Maria Johanna Lisman***, geb. Leiden. 2 April 1790, ged. Leiden (Loodskerk) 4 April 1790, overl. Leiden 25 Juni 1836, tr. Leiden 28 Juli 1813 ***Herman Anthony Waller***, zn. v. ***Francois Hendrik Waller*** en ***Geertruida Veltman.,*** geb. Amsterdam 23 Jan. 1791, ged. Amsterdam (Oude Kerk) 13 Febr. 1791, overl. Leiden 20 Febr. 1836. Oprichter (met zijn schoonvader) van de Firma Lisman & Waller, Commissionairs in Wol, welke firma thans nog te Leiden bestaat.
7. (verm.) Doodgeboren kind, begr. Leiden 25/28 sept. 1793.

(Wordt vervolgd.)

De oudere generatiën van het geslacht Roodenburg,

door W. A. VAN RIJN.

De oudst bekende stamvader van het in Ned. Patr. 1915 en door den Heer Vorsterman van Oyen in zijn Stam- en Wapenboek behandelde geslacht was tot dusverre ***Leendert Claesz. Roodenburg,*** die 13 Febr. 1684 te Delfshaven huwde met ***Barber Meesdr. Hoogewerff.***

Zijn herkomst geeft de huwelijksacte niet aan. Ze vermeldt slechts, dat hij, evenals zijn vrouw, bij zijn huwelijk te Delfshaven woonde.

Zijn naam zocht ik tevergeefs onder de van elders ingekomen lidmaten der kerk. Zijn vrouw kwam met attestatie van Rotterdam, waar ze 9 Oct. 1661 gedoopt werd als dochter van ***Mees*** *Meusse Hoogwerf* en ***Willemijntje*** *Dirksdr.* ***(van der Lee).***

Bij den doop van een zoon *Niclaas* 10 Febr. 1697 kwam als doopgetuige voor *Jannetje Claas Rodenburg*, waarschijnlijk dezelfde, die als getuige voorkwam bij den doop van zijn kinderen ***Claes*** 14 Oct. 1685 en ***Maria 21 Nov.*** 1688 resp. als *Jannetje* ***Claes*** en *Jannetje Claasen.*

Uit het huwelijksregister van Delfshaven bleek mij, dat deze ***Jannetje Claesdr. Roodenburg*** 1° als jd wonende in Santambacht op 1 Nov. 1686 attestatie op de Lier ontving om daar te huwen met *Dirck Meesz. Hoochwerf*, jm. woonende te Delfshaven en 2° aldaar 4 Mrt. 1685 als wed. van Dirck Meesz. Hoogerweerf huwde met *Jan Jansz. Wijnis*, jm. van Hulst. [1])

Verder trof ik een ***Joris*** *Claessen* ***Rodenburg*** aan, die 26 Dec. 1690 te Delfshaven getuige was bij den doop van *Maria*, dr. van ***Jan Janssen*** *Weijnes* en *Jannetje Claas.*

Deze ***Joris Claesse Roodenburgh*** huwde 6 Mrt 1689 te Overschie als jm geboortigh van Monster, woonende in de Lier, met *Trijntje Ariens Berckel*, jd. woonende in Matenes onder Overschie.

Vervolgens vond ik nog ***Jacob*** *Claesz.* ***Roodenburgh.***, die 17 Apr. 1683 te Delfshaven compareerde voor den notaris Gerrit Post.

Het vermoeden lag nu voor de hand, dat deze vier personen broeders en zuster waren, welk vermoeden bevestigd werd door het vinden van het volgende testament, 11 Juni 1689 verleden voor nots. C. van Dam, Delfshaven.

„d'Eersame ***Willem Claesz. Roodenburgh,*** Jonghman, Jegenwoordich alhier", etc. „sieckelijck van Lichaem te bedde leggende", etc. „tot zijne universele Erffgenaeme genomineert, gestelt ende geinstitueert ***Mnertge Klaes*** *Rodenburgh* wed. wijlen *Sijmon Dircksz. van der Lee*, ***Matfheus Klaesz. Rodenburgh, Leendert*** *Klaesz.* ***Rodenburgh,*** *Jacob* ***Klaesz. Rodenburgh,*** *Joris* ***Klaesz. Rodenburgh*** ende *Jannitge Klaes* ***Rodenburgh*** als getrout hebbende *Jan Jansz. Wijnes*, ijder voor een staeck ofte gedeelte ende bij haer vooroverlijden, derselver kindt ofte kinderen bij representatie, alsmede de nagelate kinderen van wijlen zijn testateurs overleden broeder ***Leendert Klaesz. Rodenburgh*** met namen: *Klaes, Cornelis*, ***Jacob, Maertge*** en ***Adewy*** *Leendertsz. Rodenburgh* mede voor een staeck ofte gedeelte," etc.

[1]) Zie ook Vorstermen van Oyen: Stam- en Wapenboek.

Deze acte geeft een volledige vermelding van alle broers en zusters.

De huwelijksacte van ***Joris Claesc. Roodenburg*** gaf nu de richting aan waar de doop van de personen zou kunnen worden gevonden en wie hun ouders waren.

Van de bovengenoemde personen werden er drie te Monster gedoopt, nl ***Jacob*** 12 Mrt 1656, ***Jannetje 26*** Oct. 1659 en ***Joris*** 10 Juni 1663 en een vierde kind ***Paulus,*** blijkbaar overleden vóór 11 Juni 1689, 20 Febr. 1661.

Als ouders van deze kinderen worden vermeld *Claes Jacobsz.* ***Rodenburch*** en *Maertje Pouwels*, die blijkens de doopacten 1656 in Poeldijck en 1661 en 1663 in de Made woonden.

Het mutueel testament dezer ouders werd 4 Mrt 1666 gepasseerd voor den notaris (en schoolmeester!) Jeremias Lammens te Monster. De moeder wordt daarin *Maertien Pouwels* ***van der Meer*** genoemd.

Voor denzelfden notaris compareeren 12 Febr. 1643 „Pieter Huijgensz. Valck, wonende in de Madeweght in Monsterambacht, geassijsteert met Dirck Gerritsz. Baeck zijn neef, wonende in den Ambachte van Naeltwijck ter eenre, ***Claes*** *Jacobsz. Rodenburch*, wonende omtrent de Poeldijck, geassijsteert met ***Jacob Leendertsz. Rodenb. zijn*** vader ende *Pouwels* ***Theuwisz. van der Meer,*** sijn toecomende schoonvader", etc.

Uit deze acte leeren we den vader en den schoonvader van Claesz. Jacobsz. Rodenburch kennen, terwijl uit het testament van zijn vader blijkt wie zijn moeder was.

Aan dit testament, eveneens verleden voor nots. Jeremias Lammens te Monster 17 Aug. 1644, ontleende ik het navolgende: „*Jacob* ***Leendersz. Rodenburch,*** huijsman, wonende omtrent de Poeldijck in den Baillioumschappe van Naeltwijck," etc. „zijn voorkinderen geprocreert aen ***Maritgen Willems*** zijn voorgaende huijsvrouw," etc. „Sijn tegenwoordige huijsvrouw *Ariaentgen Jansdr.*," etc. „sijn drie naerkinderen geprocreert bij den voorn. Adriaentgen Jans, te weten: *Willem Jacobsz.* out 10 jaren, ***Jacob Jacobsz.*** out 8 jaer ende *Fransooijs* out omtrent vier jaer," etc.

De namen der acht voorkinderen en hun grootouders van moederszijde worden o. a. genoemd in de navolgende acten.

„Op huijden den XV Meij XVIc drie en veertich compareerde voor mij Johan Timmers, openbaer nots. bij den hove van Hollt. geadmitteert, in 's Gravenhage residerende ende den getuijge ondergenomineert ***Claes Jacobsz. Roodenburch*** ende *Arent Jansz. van den Arent* als man ende voocht van ***Aefgen Jacobsz. Rodenburch,*** Erffgenamen van za. ***Willem Pietersz. van Waermont*** alias *Kaescouper* in zijn leven woonachtich tot Vlaerdingen voor hem selven ende vervangende ende hen sterckmaeckende voor ***Leendert*** *Jacobsz.*, ***Pieter Jacobsz.,*** *Philips* ***Jacobsz.,*** *Corn.* ***Jacobsz.,*** *Arij Jacobsz.*, ***Belitgen*** *Jacobs* ***Rodenb.,*** alle kinderen van *Maritge Willems*, mitsgaders voor *Crijn* ***Maertens*** *Voijs* ***als*** getrout hebbende Cunera *Willemss*, kinderen en kindskinderen ende oversulcx erfgenamen van Willem *Pietersz*," etc.

„Op huijden den lesten Augustij a° 1669 compareerde voor ons Jeremias Lammens, openbaer notaris bij den Hove van Hollant, wettelicken toegelaten, binnen de heerlickheijt Monster residerende ende den getuigen naergenomt ***Aeltie Jacobsdr.*** wed. *Arent Jansz. van den*

Arent wonende omtrent de Poeldijck, *Philps Jacobsz. Rodenburch* wonende in Santamb.. *Cornelis Jacobsz. Rodenburch* wonende in Haechambacht, *Arijen Jacobsz. Rodenburch* wonende ouder Pijnacker, mitsgaders *Cornelis Claesz.* van *Rijswijck* getrout met *Belijtien Jansdr. Rodenb.* wonende onder de Prochie van de Lier welcke alle samen in desen vervangen en hen sterck maecken voor *Arijen Jacobsz. Rodenburch* haer broeder wonende onder Pijnacker, voor de minderjarige kinderen van wijlen *Leendert Jacobsz. Rodenburch* in echten verweckt aen *Neeltien Pieters*, alle kinderen van sa. *Jacob Leendersz. Rodenb.* verweckt in echten aen sa. *Mnertien Willemsdr.* ende bekenden de genomde comparanten mits desen volle macht ende procuratie te geven aen *Pieter* en *Claes Jncobsz. Rodenburch,* haere broeders wonende beijde in Monster," etc.

„Op huijden den VIII[en] April1 a° 1642 compareerde voor mijn Jeremias Lammens, openbaer notaris bij den hove van Hollant, wettelicken geadmitteert, resijderende binnen de heerlickheijt Monster ende voor den naergenomden getuijgen den eersamen *Jacob Leendersz. Rodenburch* wonende omtrent den dorpe Poeldijck, vader en voocht ende oock hem sterck maeckeude voor *Philps Jacobsz.*, Cornelis *Jncobsz., Arijen Jncobsz.* en *Belijcken Jacobsdr.,* mitsgaders noch *Arent Jansz. van den Arent* man en voocht van *Aebtgen Jacobsdr.* ende *Pr. Jncobsz. Rodenburch* wonende beijde in Monsterambacht, mondige kinderen van den voorn. *Jacob Leendersz. Rodenburch* alle geprocureert aen *Marijtgen Willemsdr.* sijn overleden huijsvrouw ende erffgenamen van za. *Annetge Claesdr.* haer grootmoeder geweesen huijsvrouwe van *Willem Pietersz. Kaeskoper*, dienvolgende oock erffgenamen voor de helfte van de ses achte paerten van naervolgende wonijnge ende bekenden in die qualite vercoft te hebben aen *Leendert* ende *Claes Jacobsz. Rodenburch*, gebroeders, mede kinderen van de voorsz. *Marijtgen Willemsdr.*," etc.

Ten slotte blijkt nog uit een acte, gepasseerd voor Schepenen van de Lier 21 Mei 1613 wie de moeder en de broeders waren van *Jacob Leendertsz. Rodenburch..*

„*Hubrecht Pietersz.* won. in de Lijer voor eene helft; *Adriaen Leendertsz. Rodenburch, Philips Leendertsz. Rodenburch, Jacob Leendertsz. Rodenburch, Claes Leendertsz. Rodenburch* ende *Pieter Hubrechtsz.* alle kinderen en erffgenamen van za. *Belia Adriaensdr.* in haer leven huysfrouwe vañ voorñ. *Hubrecht Pietersz.* voor danderhelft."

De stamreeks kan thans als volgt worden vastgesteld :

1. *Leendert Rodenburch,* tr. *Belia Adriaensdr.*, overl. vóór 21 Mei 1613. Zij hertr. *Hubrecht Pietersz.*

II. *Jacob Rodenburch,* „huijs man" overl. na 17 Aug. 1644 en vóór 31 Aug. 1669, tr. 1° *Maritge Willemsdr.*, dr. van *Willem Pietersz. van Waermont* alias *Kaescouper* en *Anmetge Claesdr.*

III. *Claes Rodenburch,* overl. na 20 Febr. 1661, tr. omstreeks 1643 *Maertie van der Meer,* dr. van *Pouwel Theuwesz van der Meer.*

IV. *Leendert Rodenburch,* „koornmolenaar", overl. vóór 3 Feb. 1710, tr. Delfshaven 13 Febr. 1784 *Barber Hoogeruerff,* ged. Rotterdam 9 Oct. 1661, dr. van *Mees Meusse* en *Willemijntie Dircksdr. van der Lee.* (= 11 van Ned. Patr. 1916).

Voor een volgende bijdrage zal getracht worden aanvullingen op de stamreeks te geven, zoo mogelijk die nog hooger op te voeren en bijzonderheden omtrent het wapen te verstrekken.

Teylingen-Brederode.

Nog enkele opmerkingen,

door W. C. H. MACHEN.

Hoewel ik, evenals Dr. Obreen, begrijp, dat ons Maandblad niet de plaats is om geschiedkundige meeningsverschillen uit een te zetten; zoo zijn er toch kwesties, die, zooals de onderhavige, in zoo nauw verband staan met de genealogie, dat ze ook hier wel besproken mogen worden.

En nu zal het mij zeer aangenaam zijn, indien de Redactie nog een zoo kort mogelijk wederwoord van mij zou willen opnemen. Ik heb het genoegen gehad Dr. Obreen, voor een goede 26 jaar geleden, tot mijn goede kennissen te mogen rekenen, en neem gaarne eene terechtwijzing van hem aan; maar in dit geval kan ik mij bij zijn betoog toch niet nederleggen.

Ik wil gaarne gelooven, na lezing van het latijnsche charter (afgedrukt op kolom 41) uit het Rijsselsche archief, dat Graaf Floris V er in 1273 niet op tegen had, dat Floris van Henegouwen in het door hem te Arnemuiden gekochte goed een kasteel bouwde. Toen Dr. Obreen zijn belangwekkende stuäie over Graaf Floris V schreef, was hij zelf nog *een* andere meening toegedaan. (Zie pag. 40 van dat werk). Hierin lag echter het zwaartepunt, van ons meeningsverschil niet. Het gaat om het Huis te Warmonde en of dit op grond van de bewuste opdracht in of kort voor 1276 onder dak was gekomen. Hetgeen dan in verband moest staan met een recht, dat alleen den landsheer toekwam te weten het bouwen van een verdedigbaar of steenen huis.

Wat de Fransche en Belgische auteurs daarover schrijven doet hier niet zooveel terzake. De vraag is hoe was het hier in Holland?

Dr. Obreen verwijst mij naar het Handboek tot de Staatkundige Geschiedenis van Nederland door de Heeren Proff. Gosses en Japikse ; ik kan niet zeggen, dat Dr. 0. met deze keuze gelukkig was, want ik vind daarin mijne opvatting beslist bevestigd. Op bladz. CXLVI toch lees ik o.a.: „Het recht door Keizer Frederik II aan de Rijksvorsten verleend om zelf te beslissen over den aanleg van blijvende versterkingen in hun gebied, kwam zeker *achter de praktijk aan;* in 1199 reeds vergunt de Hollandsche graaf, zelf geen Rijksvorst, iemand den houw eener burcht in zijn land."

(Dit was Dirk VII, die aan zekercn Biggo, denkelijk de stamvader van de heeren van Roon en Pendrecht, verlof gaf Pendrecht te bedijken, hem dit ambacht met verschillende voorrechten in leen gaf en toestond er een kasteel te bouwen [1].)

Dit zegt echter tegen mijn bewijsvoering niets, want hier was het op een leengoed uit den boezem van den Graaf uitgegaan en niet op eigen goed.

Verder lees ik daar: „Meer echter dan door verbodsbepalingen werd de bouw van duurzame sterkten beperkt door haar kostbaarheid".

[1]) v. Mieris 1 pag. 133.

En ten slotte: „Deze (de Graven) oefenden sterken *drang,* dat *allodiale* burchten hun als leen *werden opgedragen,* vooral bij grensburchten, dat hun daarvan vooral bij geval van oorlog het vrije gebruik toegestaan werd".

Dit geeft precies mijn geopperde meening weer. Want ik stond en sta op het standpunt, dat Heer Dirc van Teylinghe zijn *allodiaal goed* aan Floris van Henegouwen opdroeg. Hetgeen ook al uit de voorwaarde der opdracht en in leengeving is op te maken. Tot bewijs hiervan vergelijke men Mieris II pag. 374 (Reg. E L 2 fol. 51) opdracht van het Huis te Poelgeest dat heer Dirc van Poelgheest weder ten onversterfelijk erfleen ontvangt omdat het zijn allodiaal goed was, „wantet ons van eyghen opghegheven es".

En als Heer Dirc van Teylinghe zijn allodiale burcht (ter kwader ure) aan Florens van Henegouwen opdroeg, dan was dat niet, omdat het juist gebouwd was, maar om andere redenen, die wij niet kennen.

In kolom 13 wordt door mij niets verward.

Ik had over de plaats, waar volgens mijne meening, het huis van Heer Dirc van Teylinghe heeft gestaan, niet moeten spreken, omdat ik de gronden daarvoor niet in ons maandblad, maar in een nog onuitgegeven opstel over het Huis Oud-Teylinghe heh verklaard.

Men moet echter steeds in het oog houden, dat waar dit oude stamhuis van Heer Dirc ook moge hebben gestaan, het nimmer gestaan heeft, waar het Huis Oud-Teylinghe, gebouwd deor Heer Simon Dircxzoon van Teylinghe, heer van Over Sliedrecht, Crayestein enz. en dat later te leen gehouden werd van den huize van Naaldwijk en ook Lochorst werd genoemd, heeft gestaan.

In het laatst der 14e eeuw waren er drie kasteelen of Heerenhuizen te Warmond (Oud-Alkemade blijft hier buiten beschouwing) n.l. 1°. het vervallen Huys tot Warmonde, door de bewuste opdracht van Heer Dirc van Teylinghe aan de Grafelijkheid en van deze aan Voorne gekomen; 2°. het Huis Oud-Teylinghe, later Lochorst, bij de Lede, waar nu de kalkovens staan ; 3°. het Huis der Heeren van de Woude en Warmond, ook bij de Lede aan de Hoflee ten Oosten van het dorp.

Ik heb er op gewezen, dat het oude huis 't welk aan Voorne was gekomen, in 1358 nog bestond; misschien was het nieuwe huis bij de Lede er toen nog niet, ik vermoed echter van wel, omdat het oude huis toen door een Dirc van Warmonde in huur gehouden werd en met dezen Dirc van Warmonde kan toch Dirc van Teylinghe, die met Sophia van Crayesteyn gehuwd wils, niet bedoeld zijn; want deze was in 1345 bij Staveren gesneuveld. En als Dirc van Warmonde het in huur had zal Simon Dircsz. van Teylinghe het niet bewoond hebben.

In het Repertorium Noort-Hollaut heerscht een schromelijke verwarring wat deze huizen betreft.

Nog iets. Als het „Stienhuys" van Heer Dirc eerst in 1276 onder dak kwam en dan in 1330 reeds zoo vervallen was, is het voor een middeleeuwsch gebouw een pover staaltje van bouwkunst geweest.

Wij zonden bovenstaand artikel aan Dr. Obreen om hem in de gelegenheid te stellen het zoo noodig in hetzelfde nummer van zijne bemerkingen te voorzien. Ons geacht correspondeerend lid gaf er echter de voorkeur aan van de hem geboden gelegenheid geen gebruik te maken, aangezien deze polemiek zich in bijzaken dreigt te verliezen en hij zou vreezen de lezers van het Maandblad met een te veel te zullen vervelen. De hoofdzaak blijft voor hem, dat het Warmondsche huis niet anterieur is aan het Teylingsche, en dit heeft z.i. de heer Machen niet kunnen omver werpen. Dat het huis te Warmonde — vóór het aan den Henegouwer werd opgedragen — eigen goed (allodiaal) was, is toch zonneklaar, aangezien het anders niet „in leen" had kunnen worden opgedragen! Hoewel het met de bestrijding van zijn betoog niets te maken heeft, meent Dr. Obreen toch naar aanleiding van bovenstaande beschouwingen over de drie Warmondsche kasteelen tegen verwarring te moeten waarschuwen. REDACTIE.

Bijdrage tot de genealogie van de geslachten Martinius - Oosterbaan Martinius - Luderus (sinds het einde der 18e eeuw Ludérus),

door MR. H. F. WIJNMAN.

(Vervolg van XLV, 55).

1x. *François Ludérus,* geb. Amst. 29 Nov. ged. ald. Zuiderkerk 31 Dec. 1200 (getuigen François van Swijndrecht en Anna van Swijndrecht), van beroep groothandelaar in Engelsche manufacturen, † Bussum 9 Dec. 1865, tr. Amst. ± 1828 *Helena Sophia Nieuwenkamp*, geb. Hasselt 12 Sept. 1803, † Amst. 23 Mei 1901, dr. van *Jan Mattheus Niewenkamp*, boterkooper, later makelaar en wijnkooper, en diens echtgenoote Adriana *Kits*.

Uit dit huwelijk:

1) *Abraham Ludérus,* geb. Amst. Febr. 1829, † jong. 2) Frederik *Ludérus*, volgt X. 3) *Jan Adriaan Ludérus,* volgt X bis 4) *François* Ludérus, geb. Amst. Juni 1834, † jong. 6) *Petronella Jacomina Ludérus,* geb. Amst. 9 Febr. 1836, † Delft 1911, tr. 6 Febr. 1866 *Adriaan Bontjes,* kleedermaker en lakenverkooper, lid der firma Bontjes en van Steeden, † Portengen 1906. 6) ***Adriana Maria Ludérus***, geb. Amst. Juni 1869, † jong. 7) *François Luderus,* geb. Amst. Oct. 1840. † jong. 8) *Willem François Ludérus,* geb. Amst. 13 Nov. 1841, emigreert naar Amerika, waar hij werkzaam was op een farm en overlijdt onder den naam *William Francis* (of *Francis William*) te Stateline City) Indiania, 4 Aug. 1877. Rechtsvermoeden van overlijden uitgesproken door de Arr. Rechtbank Amst., Eerste Kamer 30 Sept. 1918. 9) *Adriana Maria Ludérus*, geb. Amst. 2 Aug. 1843, † 24 Nov. 1875, tr. Naarden 11 Aug. 1870 *Jan Wijdoogen*, handelaar in behangselpapier, † 1883.

X. *Frederik Ludérus,* geb. Amst. April 1831, groothandelaar in manufacturen, lid der firma Ludérus en Nieuwenkamp, † Amst. 30 Nov. 1871; tr. 1) ± 1862 *Adriana Nanetta van Oirschot,,* geb. 1831, † Vreeland 30 Aug. 1868; 2) Rotterdam 23 NOV. 1869 *Hesje Petronella Cokart*, geb. Rotterdam

2 Oct. 1834, † Delft 18 Dec. 1906, dr. van Petrus *Isäac Cokart* en *Jeanne Marianne Geraud.*

Uit het eerste huwelijk:

1) *Helena Sophia Ludérus,* geb. Amst. 12 Dec, 1863, † ald. 24 Sept. 1878, ongehuwd. 2) François *Ludérus,* volgt XI. 3) *Maria Geertruida Ludèrus,* geb. Amst. 17 Mrt. 1868, † Gouda Apr 1876, ongehuwd.

Uit het tweede huwelijk:

4) *Frederik Ludérus,* volgt XI bis. 6) *Jeanne Marianne Ludérus,* geb. Amst. 12 Nov. 1862, tr. 's Gravenhage 19 Juli 1895 *Albert Henri Huart,* geb. 's Gravenhage 26 Dec. 1848, † 's Gravenhage 17 April 1917, sinds 1907 gepensioneerd als majoor-magazijnmeester, zn. van *Joannes Narinus Huurt,* graveur en kaartenteekenaar bij het Dep. van Oorlog, en *Wilhelmina Hester van Leeuwen. 6) Adrienne Elisabeth Ludérus,* geb. Amst. 26 Jan. 1867, † ald. 6 April 1868.

XI. *François Ludérus,* geb. Amst. 11 Juni 1856, gepensioneerd als Majoor-kwartiermeester in Ned.-Indië, thans ambtenaar aan de Alg. Rekenkamer; tr. Padang 17 Jan. 1886 Dina *van Don,* geb. Padang 6 Jan. 1866.

Uit dit huwelijk:

1) *Adriana Helena Ludérus,* geb. Padang 7 April 1886, tr. Madioen + 1911 *Emile Adolf Fritschi. 2) Dina Jenny Ludérus,* geb. Pndang-Pandjang 31 Jan. 1888. 3) *Frederik Gabriël Ludérus,* volgt XII. 4) *François Ludérus,* geb. Bandjermasin 26 Mei 1896, † Weltevreden 30 Dec. 1905. 5) *Dina Ludérus,* geb. Weltevreden 17 Sept. 1898. 6) *François Henri Luderus,* geb. Weltevreden 30 April 1997.

XII. *Frederik Gabriël Ludérus,* geb. Padang 16 Sept. 1889, controleur bij het B.H. Ned. Indië, tr. 's Gravenhage 20 Juli 1917 *Jacoba Boshoven, geh.* Rotterdam 4 Nov. 1893.

Uit dit huwelijk:

Silvia Jacoba Dina Ludérus, geb. Rembang 1 April 1922.

XI bis. *Frederik Ludérus,* geb. Amst. 20 Sept. 1860, ijzerhandelaar, eenig lid der firma Hoogland en Massé; tr. *Jacoba Johanna Roest,* geb. Dordrecht 29 Juni 1873, dr. van *Jan Roest* en *Anna Elisabeth Stemberg Bosch.*

Uit dit huwelijk:

1) *Anna Elisabeth Ludérus,* geb. Dordrecht 23 Oct. 1900, tr. ald. 6 April 1821 *Johannes Cornelis Sjoerd den Haan,* geb. Gorinchem 23 Mei 1896, staaldraadfabrikant,

2) *Hester Petronella Ludérus,* geb. Dordrecht 21 Sept. 1901, tr. ald. 12 Sept. 1922 *Herman Ankersmit,* geb. Deventer 30 Mei 1897, mineraalwarenfabrikant te Deventer. 3) *Frits Jan Ludérus,* geb. Dordrecht 1 Nov. 1903.

X bis. *Jan Adrioen Ludérus,* geb. Amst. 2 Sept. 1833, lid der firma Ludérus en Nieuwenkamp voornoemd, emigreert naar N. Amerika ± 1872, † New-York 1875; tr. *Annette Docen,* geb. Amst., † N. Amerika 7 Oct. 1886.

Uit dit huwelijk:

XI. *François Jacques Daniel Ludérus,* geb. Amst. 26 Juli 1861, † N. Amerika 1896, tr. *Jeanne Vettewinkel,* geb. 2 Febr. 1871, j Heemstede 1923.

Uit dit huwelijk:

François Jacques Daniel Ludérus, geb. *24* Sept. 1896, lid der firma H. Vettewinkel en Zn. (in verf waren) te Sloterdijk.

IXbis. *Fredrik (Willem) Ludérus,* geb. Amst. 1803, korendrager, † ± 1857, tr. N. N. *Zwaal,* † ± *1867.*

Uit dit huwelijk:

1) *Fredrik Willem Ludérus,* volgt X. 2) *Maria Catharina Elisabeth Ludérus,* geb. Amst. Aug. 1839, † jong. 3) *Maria Catharina Elisabeth Ludérus,* geb. Nieuwer-Amstel 26 Oct. 1841, † Amst. 11 Juli 1919, tr. *Nartinus Velkers,* geb. Amst. 20 Sept. 1861, metselaar † ald. 8 Juni 1919. 4) *Peterus Jacobus Ludérus,* volgt X bis.

X. *Fredrik Willem Ludérus,* geb. Amst. 26 Aug. 1831, schildersknecht, † 26 Jan. 1890, tr. 7 Jan. 1867 *Helena Viot,* geb. 9 April 1832, † 24 Juli 1906.

Uit dit huwelijk:

1) *Cornelia Ludérus,* geb. *26* April 1857, † April 1916, tr. *W. J. Gleuvink.* brievenbesteller. 2) *Frederika Maria Ludérus,* geb. Amst. 12 Oct. 1860, tr. *N* N. *Ferwerda,* musicus te Amsterdam 3) *Johannes Petrus Cornelis Ludérus,* geb. id. Mrt. 1863, † jong. 4) Maria *Hermina Ludérus,* geb. id. Aug. 1866, † jong. 6) *Fredrik Willem Ludérus,* geb. id. Sept. 1867, † jong. 6) *Daniel Siegfried Ludérus,* geb. id. Febr. 1868, † jong. 7) *Alida Wilhelmina Ludérus,* geb. 6 Juli 1870, tr. 1896 *Roelof van Rooy,* welk huwelijk in 1924 door echtscheiding werd ontbonden. 8) *Anna Elisabeth Ludérus,* geb. id. Juli 1870, † jong. 9) *Maria Frederika Ludérus,* geb. id. Mrt. 1872, † ± 50 jaar. 10) *Fredrik Willem Ludérus,* geb. id. Jan. 1873, † ± 20 jaar. 11) *Johanna Elisabeth Ludérus,* geb. id. 29 Jan. 1873, tr. Amst. 10 Aug. 1904 *Pieter Hendrik Pannekoek,* geb. Amst. 21 Juli 1879, pakhuisknecht, later molenaar.

Xbis. *Peterus Jacobus Ludérus,* geb. Nieuwer-Amstel 27 Mrt. 1844, marktmeester te Amst., † ald. 16 Sept. 1910, tr. *Antoinette Maria Bahle.*

Uit dit huwelijk:

1) *Fredrik Ludérus,* volgt XI. 2) *Antoinette Caroline Ludérus,* geb. Amst. 3 Dec. 1873, tr. *Joh. J.* Smit, banketbakkersbediende [Overveen]. 3) *Cord Heinrich Ludérus,* geb. id. Sept. 1876, † jong. 4) *Coert Heinrich Ludérus,* geb. id. 29 Oct. 1878, bureauchef ter griffie van de Rechtbank. tr. Juli 1912 *A. de Klerk.* Geen kinderen. 6) *Maria Elisabeth Ludérus,* geb. id. Febr. 1882. tr. *Juliaan Bosch* winkelbediende. 6) *Johan Theodoor Ludérus,* geb. id. Febr. 1884, bureauchef ter Griffie van het Kantongerecht te Amsterdam, tr. *Adriana Vernède.* Geen kind.

XI. *Frederik Ludérus,* geb. Amst. 13 Aug. 1871, gemeenteambtenaar te Amsterdam, tr. *Christina Wilhelmina Maria Broekmeyer.*

Uit dit huwelijk:

Antoinette Christina Elsiabeth Ludérus, geb. Amst. 21 Mrt. 1901.

N. B. Niet tot bovenvermeld geslacht behoorden: 1) *Antonius Ludérus,* Hamburgensis, stud. Leiden 10 Sept. 1681 ; 2) *Anna Luderus*, dienstmaagd van Mej. de Wed. de Ligt te Amst., ondertr oud 30 jaar Amst. 1662 (Pui 686, 114) *Albert Daalcamp*, kleermaker te Weesp, afkomstig uit Soest, huw. vw. 16 Oct. 1662 notaris Nicolaas van Born te Amst. (Not. Arkh. 213.1); haar zuster was *Catharina Luderus,* wed. *Ditlof Wouters*, te Itzehoe 3) *Hendrik Luderus, van* Leuvenig, kaarsenmaker, wordt poorter te Amst. 31 Juli 1682, als getrouwd hebbende *Jannetie Aarnouts.*

De afstamming van het geslacht van Stockum (van Akendam),

door J. DE GROOT.

Inzage van het familie-archief van den Heer C. M. van Stookum te Nice gaf mij aanleiding de stamreeks van het geslacht *van Stockum,* later van *Stockum van Akendam,* vermeld in Ned. Patr. 1914, aan een onderzoek te onderwerpen.

In dat boekwerk vindt men, dat *Jacobus van Stockum,* ged. Utrecht (Buurkerk) 20 Oct. 1676, een zoon was van *Joannes van S. ex* matre *Moryken van Enghelen.* Dit klopt wel niet geheel met de doopakte, maar kan blijkens het middengedeelte van dit opstel wel worden aangenomen.

Doch minder juist blijkt de opgave, dat *Joannes v. S.* in 1639 te Utrecht geboren zou zijn uit *Hendrik v. S.* en *Barbara Gerrits* [1]).

Genoemde Joannes huwde namelijk te Utrecht (Domkerk) 11 Februari 1674 (aangeteekend 26 Januari t. v.) als *Jan van Stockem,* wedr. van *Pieternella van Oosterom,* met *Maria van Enghelen,* wede van *Dirck van Dam.*

Zijn eerste huwelijk had op 19 Jan. 1650 plaats voor schepenen van Utrecht. De aanteekenakte dd. 12 Jan. 1660, opgenomen in het register van huwelijken, voltrokken voor Commissarissen tot de huw. zaken, luidt: „*Jan Lovyss. van Stockum* ende *Nellichgen Jans* van *Oostrum*, weduwe van *Herman Qerritse vande Qraft,* beyde wonende alhier".

Waar *Pieternella* en Nellichgen *van Oostrum* geacht kunnen worden identiek te zijn, kan *Jan Lovyss* bezwaarlijk dezelfde zijn als de in noot 1 bedoelde *Joannes Hendriksz,* die eerst in Aug. 1639 het levenslicht zag en dus reeds op zijn 10de jaar getrouwd zou moeten zijn.

Hieruit ware af te leiden, dat in de stamreeks het gedeelte vóór *Jacobus v. S.* geheel moet vervallen en vervangen behoort te worden door de vermelding van *Jan Lovyss van Stockum.*

Wie was deze laatste? Wellicht blijkt dit uit de poorterboeken of andere in Utrecht berustende bronnen.

Het is geenszins onmogelijk, dat hij dezelfde is als een naamgenoot uit Gorinchem. Is dat werkelijk het geval, dan zou, naar de door mij in voormeld familie-archief geraadpleegde *gegevens,* de stamboom (behoudens verificatie) kunnen luiden :

[1]) Een zoodanige Joannes werd 4 Augustus 1639 in de Geerte- en Catrgnekerk ged. als soon van *Hendrick Janss.* van *S.* ende Barbata *Gerrits.*

1. Gerrit *van Stockum,* geb. ± 1670.

II. *Lodewijk* (Lowys) *Qeeraerts* (Geertsz. of Gerritzn.) *van Stockum,* geb. ± 1600, dood Mei 1673, tr. *Lysbeth Jansdr.*

Twee zoons volgen onder III.

III. 1. *Gerrit Lowysz. van Stockum,* geb. Gorinchem, tr. 1°. Gorinchem 11 Dec. 1646 *Lijnken Claesdr. van Beenland,* geb. aldaar; 2°. Gorinchem 23 Mei 1673 *Eelke Peters,* wed.

III. 2. *Jan Lowysz. van Stockum,* geb. Gorinchem ± 1628, tr. 1°. Utrecht 19 Jan. 1660 *Pieternella* (Nelleken) *Jans van Oostrum* (Oosterom); 2°. Utrecht 11 Febr. 1674 *Maria van Enghelen,* wed. van *Dirck van Dam,* geb. Utrecht (Domkerk) 3 Sept. 1637, dr. van *Rutger Enghelen* en *Tryntjen Cornelisdr.*

Uit het tweede huwelijk:

IV. *Jacobus van Stockum,* uit wien het geslacht v. S. van Akendam spruit.

Men leest in zijn doopakte : „Gedoopt in de Buerkerck van October 1676:

Jacobus, soon van *Johan van Stockum* ende Mar-in *van Eycken* (sic), buyten de Catharynepoort . . . . . 20"

De foutieve aanduiding van de moeder zou tot twijfel kunnen leiden, maar de doopakte van een zusje kan dien twijfel weder doen verdwijnen. Deze laatste akte toch vermeldt, dat op 9 April 1679 te Utrecht in den Dom is gedoopt: *Anthonia,* dochter van *Johan van Stockom* ende *Mariegjen van Engelen,* bij de Catharinapoort, Alweder dus deze poort; dat doet allicht de deur dicht. Ook hier kan evenwel nader onderzoek zekerheid brengen.

Aan de hand van aanteekeningen van Dr. A Bredius uit de notarieele archieven van Gorinchem valt omtrent sommige leden der nieuwe stamreeks nog het volgende op te merken.

N°. II komt in 1649 in Gorkum voor als *Louwies Gerritsz v. S.,* hovenier. Op 3 Juni 1670 wordt hij als *Louwys Geeraertse v. S.* geuoemd in eene akte. verleden voor notaris P. de With. Na zijn overlijden werd in 1673 de inventaris van zijn inboedel opgemaakt; zij is opgenomeu in het foliant Mey tot Juli 1673 als inventaris zaliger *Lowies Geertsz. v S.* en *Lysbeth Jans. Zij* zijn blijkens dien inventaris de ouders van *Geert Louwiesz. v. S.*

Deze, n°. III, 1, verloor omstreeks dien tijd zijn eerste vrouw, want op 4 Juli 1673 werd beschreven de inventaris van *Qeeraert Lowies v. S.,* weduwnaar van *Lyntjen Claes van Geenlandt.* Ook hij was hovenier en Dr. Bredius voegt er aan toe, dat er nog al veel geld was.

Ook overigens leveren de Gorkumsche archieven tal van belangwekkende gegevens omtrent personen van dezen naam, zelfs loopende tot de 15de eeuw, maar die gegevens, deels stammende uit de rechterlijke bundels, zijn nog niet genoegzaam gesorteerd.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Van Doorn.

(XLV, 29)

Theunis Jansz. van Doorn (*Doren*) tr. *Ariaentje Jacob&. van der Kaa.* Uit hen werden o.a. geboren:

1. *Gijsbert van Doorn,* geb. Gorinchem, tr. Gorinchem 1 Oct. 1634 *Anneken Peetersdr. Verhagen,* geb. Middelkoop

2. *Jacob van Doorn,* geb. Gorinchem, tr. Gorinchem 1 Mei 1641 *Magdalenn Jansdr. van der Nieukerk,* geb. Gorinchem. Huw. voorw. verleden voor nots. Abraham Kemp, Gorinchem 13 Maart 1641. Hij wordt geass. met *Gijsbert Tonisz. van Doorn* zijn broeder en *Jan Claes Ouwens* sijn behuwdoom en zij met Bastiaen en Jan Elbertsz. van der Nieukerk haere oomen mitsgrs. Heijmerick Hermensz. Steenis en Tobias Bres haere behuwdoomen.

3. *Maaike van Doorn,* geb. Gorinchem, ondertr. Gorinchem 18 Maart 1646, tr. Heukelum *Dirck Jansz,* geb. Heukelum, metselaar.

4. *Jan van Doorn,* ged. Gorinchem 20 Oct. 1620.

6. *Willem van Doorn,* ged. Gorinchem 26 Mrt. 1623, *uit wien de adellijke tak.*

6. Jan van Doorn, ged. Gorinchem 28 Oct. 1626.

Blijkens een acte, mij welwillend medegedeeld door den Heer H. C. de Man, compareeren 30 Mei 1644 voor schepenen van Gorinchem :*Gijsbert* en *Jacob Antoniszonen van Doren, Mneike Antonis dr. van Doren,* geass. met de voorsz. *Jacob van Doren* haren broeder ende *Jan Claesz. Ouwens* als behoudoom en voogd over *Willem Antonisz. van Doren* oud XXI jaren te samen kinderen en alle erfgen. van *Antonis Jansz. van Doren* en *Adriaentge Jacobs van der Kaa* haerl. vader en moeder beijde zalr.

W. A. VAN RIJN.

Het zwaard en de gesp als wapenfiguren in Zeeland.

In mijne mededeelingen hieromtrent in de voorgaande aflevering in kolom 43 en volgende is een foutje geslopen. Voor het woord „schelpen" voorkomende op het eind van regel 18 van boven in kolom 47 moet gelezen worden „gespen". (Over het veelvuldig voorkomen van schelpen in Zeeuwsche wapens later.)

Ik wil van deze gelegenheid tevens gebruik maken nog eenige Zeeuwsche wapens, waarin gespen voorkomen, mede te deelen, welke ik na het schrijven van dit artikeltje ben tegengekomen.

Het zijn de navolgende: *Cornelis Jan Gelbaertsz.,* 12/3 *1476* Schepen van Zierikzee, getrouwd met *Marcken Jan Pieter Jan Moenssoons dochter,* voert volgens zijn zegel een gesp en 2 rozen; *Heijnric Jan Heijnricxz.* en zijn broer meester *Cornelis,* die met C. J. Gelbaertsz. boveng. zegelen, voeren een golvende dwarsbalk vergezeld van 2 schelpen en een gesp; *J. C. Kroef* in 1808 baljuw van Zierikzee voert volgens zijn lakafdruk in de benedenhelft van het doorsneden veld 6 gespen (zie het Armorial Général in voce Kroeff) en *Jan Cornelisz. Tserck,* die in 1636 „land in de prochie van Wemelijnge in Zuijt Bevelandt" verkoopt, voert volgens zijn zegel een gesp.

R. T. MUSCHART.

Een waarschuwend woord.

Dat zelf-onderzoek wel eens resultaat oplevert, wanneer opgedragen onderzoek geen voldoening geeft, moge 't volgende aantoonen. Ik vroeg in eene plaats N.N. om opgave van drie doopinschrijvingen van kinderen van een predikant, die te dier plaatse had gestaan. „De kinderen zijn alhier niet gedoopt", luidde het antwoord!

Ik kon die opgave niet als juist aannemen en toog;

naar N.N. *Ik* vond de inschrijvingen *wèl,* d w.z. de predikant had den doop zijner zonen ingeschreven als:

. . . . , filius meus. Familienaam ontbrak natuurlijk!

v. E.

Adelsgunst.

Bij K. B. van 17 Febr. 1927 N°. 60 is *Daniël François Willem van Lennep,* verblijvende te 's-Gravenhage, met al zijne wettige zoo mannelijke als vrouwelijke nakomelingen, verheven in den Nederlandschen Adel, met de praedicaten van jonkheer en jonkvrouw.

Noordbeek.

In den loop dezer maand verscheen van mijn hand eene genealogie van het predikanten-geslacht ***Noordbeek.*** Belangstellenden leden van het Genootschap stel ik gaarne — voorzoover de voorraad reikt — exemplaren ter beschikking.

DR. EDEL (*Schüttorf*).

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bruynesteyn. Welk wapen werd gevoerd door kapitein *Balthazar Bruynesteyn,* gehuwd met *Susanna Mijtens*? Hun dochter ***Alida*** huwde in 1699 notaris ***Jan Swinnas.***

's-Gravenhage. *N.* VAN OOSTERZEE.

Buijn. Wie kan mij inlichtingen verschaffen, of c. q. mededeelen waar die te vinden zijn, betreffende het geslacht *Buijn* vóór 1830, dat lange jaren te Amsterdam heeft gewoond.

Weltevreden. L. VAN OOSTERZEE.

Camper. (XLV, 68). Wat betreft de vraag of sommige familieleden van ***Petrus Camper*** hun naam als *Kamper* zijn gaan schrijven, kunnen wij den geachten vrager mededeelen, dat zich in het Gemeente-Archief te Enkauizen een brief bevindt van *Gerard Kamper,* geschreven uit Leiden 23/2 1760. Deze schrijver behoort tot de familie van Petrus, want zijn lakafdruk vertoont als wapen „3 sterren" en dit nu is hetzelfde als de wapens gevoerd door ***Elorentius Camper,*** in 1700 te Utrecht (zeer waarschijnlijk Predikant) en door ***Johanna Petronella Camper,*** die als weduwe van ***Cornelis Boockesteijn*** in 1748 te Leiden, in 1766 te 's-Gravenhage woont.

Doc. BUR.

Cloux (du). (XLV, 69). Zooals door de Redactie werd medegedeeld, bevat Nederland's Patriciaat V, 1914 van dit geslacht de stamreeks en den état présent.

Eene meer uitvoerige genealogie door Dr. A. H. G. P. van den Es verscheen in 1892 in het Bulletin des Eglises Wallonnes Tome V Livr. 3.

's-Gr. C. J. P.

Cloux (du). (XLV, 69). Wellicht is het voor den geachten vrager van belang om te weten, dat ongeveer gelijktijdig ook een tot den werkmansstand behoorend geslacht van dezen naam te Leiden optreedt (vgl. mijn vraag in Ned. Leeuw, XLIII, 252), waarover ik op verzoek gaarne inlichtingen verstrek.

's- Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Gerlings. Zooals bekend mag worden geacht stamt dit geslacht uit Goch en vangt zijn stamreeks aan met *Gerling Peters,* van wien twee kinderen bekend zijn,

resp. geb. in 1590 *en* 1593. Een dezer ***Peter,*** tr. ± **1620** ***Anna van Bellinchove,*** uit welk huwelijk drie kinderen bekend. Peter beleed den R. C. godsdienst, ging waarschijnlijk tot den Herv. godsdienst (Doopsgezind) over. In de *prot.* kerkboeken te Emmerik vond ik echter: Gehuwd 26 Oct. 1638 ***Jan Gerlings*** en ***Barber Overnemaer***, wed. *Reinier Hower*; en ***28*** Maart 1638 ***Jan Geerligs***, zoon van ***Harmen*** [1]) ***en*** *Derckjen Schutten*, dr. van ***Hendrick Schut,*** wonende te Oosterholt.

En in de doopboeken der „Ref. Gemeinde" te Kleef: ***Anna*** *Sibylla*, ged. 16 Dec. ***1714*** en *Susanna Catharina*, ged. 7 Oct. 1717, beide dochters van ***Peter*** [1]) *Gerlings* en ***Sara Smaal.***

Weet iemand iets omtrent het geslacht *Gerlings* uit deze streken ?

's-*Gr.* v. E.

Homan. (XLV, 26, 60). Den Heer Hartman mijn dank voor zijn antwoord, maar .... dat ***Harmtien H. 28*** Jan. 1642 gehuwd zou zijn met ***A.*** *Nysingh* kan ik op gezag van V. v. 0. niet aannemen, te meer daar mijne opgave: Paaschmaandag 1643 luidt, welke datum m.i. juister schijnt met het oog op de geboorte van 't eerste kind.

's-Gr. v. E.

Kymmell. (XLV, 36). Mijn vraag was inderdaad, wat het eerste gedeelte betreft, „naief"; doch N. P. lost het tweede gedeelte der vraag betreffende *W. T. Kymmell* niet op. V. v. 0. zegt „diende in het leger tot 1796 enz." Dit is vaag.

's-Gr. v. E.

Luijken. (XLV, 60). Wellicht is het volgende, dat wij in de volmachten van de Qeldersche Leenkamer vonden, voor vrager van belang.

Casper Luijken, 28/2 ***1640*** Schoolmeester der stad Amsterdam, getrouwd met ***Hester Coores,*** is eigenaar van het goed Lutteke Oosterholt in de heerlijkheid Borckeloo, waarmede zijn vader ***Christoffel Luijcken*** 9/1 1621 is beleend. Zijn zuster heet ***Margrieta.***

Aan het stuk hangt een zegel, doch wat daarop is afgedrukt hebben wij niet kunnen onderscheiden.

Doc. Bur.

Mengel. (XLV, 60). *Louisa* ***Christina*** (in sommige acten ***Catharina) Frederica Mengel*** geb. Laas (graafschap Wichtenstein) April 1759, † Delft 26 Mrt. 1813.

Rotterdam. H. H. van Dam.

Morgenstern. ***Christoph Morgenstern,*** geb. te Praag omstr. 1778, is vermoedelijk in het begin der 19e eeuw als officier naar Holland gekomen. Kan iemand nadere inlichtingen omtrent zijn verblijf hier te lande verstrekken? Hij was een zoon van ***Joh. Ant. M.,*** geb. te Oberleutensdorf 16 Mei 1726.

's-Gravenhage. J. J. Vürtheim Gzn.

Necker (de). Welk wapen werd gevoerd door ***Johannes de Necker*** (1662—1706), secretaris van Berkel, gehuwd met ***Sara van Willigen?*** Zijn zuster was gehuwd met Ds. *Krüger* te Berkel. De regeerende graaf Simon Judocus von der Lippe fungeert bij herhaling als doopgetuige hunner kinderen. Bestaat er een genealogie van dit geslacht de *Necker* ?

's- Gravenhage. ***N.*** van Oostebzee.

[1]) ***Harmen en Peter zijn*** Gerlings' namen.

Riet (van der). Wapen en genealogische bijzonderheden gevraagd over de familie *van* der ***Riet.***

Antonius Ferdinandus Josephus baron ***van der Riet,*** begr. te Venlo 26 Januari 1765, huwde aldaar 27 Maart 1715 met ***Sybilla Elisabeth van der Mersche,*** geb. te Venlo 16 October 1691, overl. te.. .., dochter van ***Joannes Wilhelmus,*** schepen van Venlo 1697—1720 en van ***Maria Catharina Bucken***; en hertrouwde te Arcen bij Venlo 27 Juli 1723 met Maria ***Catharina de Zamorana.***

Hun zoon ***Qodefridus Albertus*** baron *van der Riet,* geb. te .... 1732, overl. te Arcen 31 Mei 1782, huwde te Venlo 26 October 1764 met ***Antonia Hermina van der Vuchte,*** geb. Blerick 19 October 1722, overl. te. ..., dochter van ***Franciscus,*** secretaris van Blerick 1722-1726 en van *Joanna* ***Peeters.***

Venlo. Jan Verzijl.

Ronde (de). (XLV, 61). Ofschoon wij niet weten, of de door ons gevonden personen van dezen naam tot dezelfde familie behooren als de door vrager vermelde *Cornelia* ***Adriana de Ronde,*** willen wij toch mededeelen, dat ***Adriaan de Ronde,*** in 1668 Secretaris van Beusichem, ***D. de Ronde,*** in 1686 aldaar, ***Cornelis de Ronde,*** in 1746 Schepen dier plaats, ***Derck de Ronde,*** in 1699 Secretaris van Beusichem en Zoelmond en nog andere personen o. a. te Arnhem, Wesel, 's Bosch en New-York allen „een leeuw" voeren met dien leeuw als helmteeken.

Doc. Bur.

Ronde (de). *Cornelia* ***Adriana de Ronde*** is geb. te Nijkerk 22 Mei 1790 (niet 179.2) en gedpt. aldaar 30 Mei d.a.v., als dochter van ***Johan Adriaan*** en ***Aaltje Tymens Kornelisse.***

Haar ouders huwden te Nijkerk 7 Maart 1790 (ondertr. 10 Febr. op attest van Amsterdam): ***Johan Adriaan de Ronde j.*** m. geboren te Zevenaar en ***Aaltje Tymens Korneliszen, j.*** d. geboren te Nijkerk, beiden wonende Amsterdam.

In Zevenaar is zijn doop niet te vinden, zoodat ik niet kan nagaan of hij tot het Betuwsche geslacht (speciaal Beusichem) de ***Ronde*** behoort, waarvan het wapen bekend is.

Arnhem. van Schilfgaarde.

Ronde (de). *Cornelia Adriana* ***de Ronde,*** geb. Nieuwkerk Veluwe 30-6-1790, † Delft 23 Feb. 1874.

Zij was dochter van: ***Johan Adria(a)n(us) de Ronde,*** hospitaal-meester bij het militair hospitaal te Zevenaar en zoon van ***Adriaan*** en ***Cornelia*** *Sandijk*, ged. Arnhem 14 Oct. 1764, † Kampen 20 Sept. 1815. Hij was gehuwd met ***Aaltje Tymen Cornelisd.*** (d. v. *Tymen* ***Cornelis*** en v. Grietje ***Andries Peters),*** ged. Nijkerk 3 Nov. 1761, † na 1811.

Wapen de ***Ronde:*** In .... een leeuw ....

Ik zou gaarne met den Heer W. K. correspondeeren.

Rotterdam. H. H. VAN DAM.

Ronde (de). (XLV, 61). Een alliantie-wapen met kroon van het echtpaar ***de Ronde-Sandijk*** vertoont R. een leeuw en L. doorsneden a. 3 gestengelde R. gebladerde rozen; ***b.*** 3 vuist en (2-1). Dit laatste wijkt dus af van het medegedeelde in XLV,63 alwaar de benedenhelft van het wapen *Sandijk* beschreven wordt als 3 omgewende ramskoppen. *Geertruyd* ***Duym*** wed. *Ber-*

nard Sandick (24-4-1738. Rijksarchief Arnhem) voerde: 3 vuisten van de rechterhand; schildhoofd met rozen. ***Anna Willemina Sandijck*** † 5-1-1762 × ***Johannes Huissen*** voerde volgens lakafdruk in mijn bezit R. als boven, L. een leeuw.

Ook hier zijn de figuren beslist geen ramskoppen maar gebalde vuisten.

Adriaan de Ronde voerde volgens zijn zegel met randschrift een leeuw.

Ginneken. STEENKAMP.

Roy **(de),** Is een der leden mogelijk in het bezit van een genealogie ***de Roy*** waarin voorkomt *Cornelis de Roy,* gehuwd met *Cornelia de Keyser,* waaruit ***Maria Anna de R.,*** te Amsterdam 19 Juli 1690 gehuwd met *Benjamin Dutry*, Heer van Haeften, Bewindhebber der V. O. C.?

's-Gr. D. v. H.

Sprenger. Waar en wanneer werd geboren *Michael* ***Sprenger,*** schepen van Venlo 1710 — 1728, regeerend burgemeester 1714. Hij overleed te Venlo 4 October 1728 en was gehuwd met ***Petronella van Couten.*** Wie waren zijne ouders? Nadere genealogische bijzonderheden over zijn broeders en zusters zijn mij ook welkom.

Hij voerde het volgende wapen: In zilver een zwarte rechterschuinbalk, tusschen twee zeer smalle dito schuinbalken, vergezeld boven van drie vijfpuntige zwarte sterren en beneden van drie gesteelde zwarte klaverbladen.

Helmteeken: twee zwarte paardepooten met de hoeven naar boven. Hij gebruikte twee zegels. Volgens zegels hangende aan schepenbrieven op het stadsarchief van Venlo, had hij ook als helmteeken een uitkomend hert.

Venlo. JAN VERZIJL.

Thielen (van), (XXIII, 225 e. v.). De doopboeken te Heeze (N. B.) vermelden de navolgende inschrijvingen :

a. 1766 Den 1 Augustus is alhier gedoopt een zoon van *Carl Ludwich de Thiele* ende ***Antje Eckringa*** echtelieden en is dezelve genoemd ***Willem Jan***;

b. 1767 Den 11 September is alhier gedoopt een dogter van *Carl Ludwich de Thiele* ende ***Antje Eckringa*** echtelieden, en is dezelve genoemd: ***Metje Catharina.*** Zijnde Peter de Hr. Paulus ***Eckringa*** en Jufvr. ***Catharina Petronella Nobel;*** [1])

c. 1768 Den 4 Xber is alhier van mij H. Voget predikant van Mierlo gedoopt een soon van *Carl* ***Lowick de Thiele en Antje Eckringa,*** egtelieden, en is deselve genaemt: ***Paulus.***

Hieruit blijkt dat de geuite vermoedelijke afstamming van ***Willem Jan*** in de Mdbladen 11 van 1906 en 4, van 1906 niet juist, is. Zijn vader zal identiek zijn met den in de inleiding genoemden ***Karel Louis (van) Thielen*** die in de gepubliceerde genealogie geen plaats heeft gekregen.

Het „Register der subalterne militaire officieren welke eed gedaan hebben bij gecommitteerde Raden van Holland a° 1766-1783" berustende in het Algemeen Rijks Archief houdt in:

folio 1.25. „ ***Willem Jan van Thielen,*** cornet bij het „regiment cavallerie van den Lt. Generaal grave van „Rechteren en zulks met behoud van zijn ruijters tractement, aangestelt den 16e en eed gedaan den 17e „Maart 1776."

folio 346. „ *Willem* ***Jan van Thielen*** Lieutenant bij „de Compagnie van den Lt. Collonel van Marle, onder „het regiment cavallerie van den Lt. Generaal grave „van Rechteren, aangestelt den 6e en eed gedaan bij „procuratie door den solliciteur militair Guicherit den „18e July 1780."

Uit de „Conduite lijste van de Ritmeesters en subalterne officieren van het Regiment cavallerie van den Colloael Hoeufft van Oyen zoals dezelve op den eed aan den lande gedaan opgemaakt is, op den eersten Januarij 1792 door hem collonel effectief van het voornoemde regiment te Utrecht" blijkt dat de „charge" van ***Willem Jan van Thielen,*** geboren te Hees en Leen, oud 36 jaar, gereformeerd, was : Lieutenant, dat hij getrouwd was [2]) en geen kinderen op laatst genoemden datum had; dat hij 58 maanden cadet, 99 maanden cornet en 138 maanden Lieutenant was; dat hij alleen „hollands" sprak, zijn ijver en ambitie tot den dienst goed waren, dat hij paard kon rijden en geen verdere wetenschappen had; dat hij voorts „van goed comportement en bekwaam tot het exerceeren was" eu verdiende „geavanceert" te worden.

Alle mogelijke verdere gegevens omtrent ***Willem Jan*** en diens mogelijke afstammelingen zie ik gaarne tegemoet.

Eindhoven. J. WILLTNCK.

Vermeer. 1. ***Nicolaas Vermeer***, zoon van ?, tr. ***Johanna Noorduyn***, *dr.* van ?, waaruit:

1. ***Hendrik, ged..*** .., tr. *Geertruid* ***Booms*** (waaruit ***Johan Joseph V.,*** majoor i. h. Bardelibische regiment).
2. ***Hubert,*** ged...., tr. ***Margareta Offermans*** (waaruit *Nicolaus V.,* heemraad v. d. Lijmers ± 1730).
3. ***Geertruid,*** ged. ..., tr. ***Hubert Brants.***
4. ***Judith,*** ged. ...
6. ***Johan*** (volgt 11).

II. Mr. ***Johan Vermeer,*** geb. (Zevenaar?) 7-8-1678; † Zevenaar 27-1-1733, tr. Zevenaar 26-11-1707 ***Helena.*** *Wijnen*, geb. Lobith 23-11-1682, † Zevenaar 7-8-1766 (dr. van ***Hendrik,*** schepen van Lobith en *Sofia* ***Vermeer).*** Schepen en ontvanger te Zevenaar.

Waaruit :

1. Sofia, ged. Zevenaar 11-12-1707.
2. ***Hendrik*** (volgt III).
3. *Nicolaus*, ged. Zevenaar 18-12-1712; † 20-6-1714.
4. ***Margaretha Jacoba,*** ged. Zevenaar 6-6-1714.
6. *Nicolaus,* ***ged.*** Zevenaar 7-6-1716; † 12-7-1730.
6. ***Helena,*** ged. Zevenaar 20-81717; † 18-6-1718.
7. ***Walravus Hubertus*** (volgt IIIa).
8. ***Christina Geertruyd,*** ged. Zevenaar 23-11-1721.
9. ***Adam, ged.*** Zevenaar 7-2-1723; † 11-1723.

III. Mr. ***Hendrik Vermeer,*** ged. Zevenaar 4-12-1710; † Zevenaar 28-11-1768, tr. Zevenaar 6-1-1740 ***Elisabeth Margaretha Geertruyd van Hecking,*** ged. Zevenaar 6-3-1716; † 9-4-1765. Schepen, secretaris, ouderling, armen kerkm^r, landschrijver en dijkgraaf van Zevenaar en de Lijmers.

[1]) ***Paulus Eckringa en*** Jufvr. ***Catharina Petronella Nobel waren de*** ouders van ***Antje Eckringa*** vermits de doopboeken te Heeze meerdere kinderen noemen, geboren uit dit echtpaar. [Zie ook Mbl. XLI, 361, — Red.]

[2]) te Zutphen in huis 21 Juli 1783 met Anna ***Judith Willinck,*** doochter van ***Lambertus Willem en Antoinette Elisabeth Schalen.***

Waaruit :

1. ***Christina Elisabeth, ged.*** Zevenaar 30-9-1740.
2. ***Helena Sofia, ged.*** Zevenaar 30-9-1742; tr. Zevenaar 11-2-1771 *Arnoldus Wilhelmus Voltelen,* jm. van Doesburg.
3. ***Aleyd Hubertina,*** ged. ***Zevenaar*** 20-9-1744, tr. Zevenaar 21-7-1771 *N. Cremer,* rigter te Doetinchem.
4. ***Johannes Jacobus,*** ged. Zevenaar 11-4-1746 (volgt IV).
6. ***Frederica Catharina,*** ged. Zevenaar 9-12-1748; † 20-12-1748.
6. ***Sofia Arnolda Christina, ged.*** Zevenaar 13-3-1753, tr. ***Pieter Blussé,*** heer van Oud-Alblas (waaruit Blussé).

IV. *Johannes Jacobus Vermeer, ged.* Zevenaar 11-4-1746, ondertr. **Zevenaar 26-6-1770** Aleyd *Geertruyd Boland,* geb. 's Heerenberg 1741; † Zevenaar 7-6-1785 (dr. van Johan, rigter te 's Heerenberg). Landschrijver van het ambt de Lijmers.

Waaruit:

1. ***Henricus Johannes, ged.*** Zevenaar 8-7-1771, tr. Zevenaar 16-6-1799 ***Elisabet*** Sofia ***Maassen.***
2. ***Johan Arnold Peter, ged.*** Zevenaar 11-12-1774.
3. ***Elisabet Aleida Margaretha, ged.*** Zevenaar 27-3-1776, tr. Zevenaar 27-4-1803 ds. ***Arnold Engelbert Janssen,*** geb. Calcar, predikant te Bergharen.
4. ***Aleyda Christina Jacoba,*** geb. Zevenaar 20-6-1777, tr. Zevenaar 27-4-1803 ***Leonard wan Zutfen,*** jm. v. Vierlingsbeek.
5. ***Leonard Frederik,*** ged. Zevenaar 28-10-1772.
6. ***Frederick,*** ged. Zevenaar 19-12-1779.
7. ***Anna Margareta,*** ged. Zevenaar 16-10-1781; † 23-3-1782.
8. *Christine Helene,* ged. . . .; tr. Zevenaar 5-9-1811 *Fransiscus Carel Cock,* jm. v. Angeren.
9. ***Lizette Sofia Hubertina Henriette, ged.*** ..; tr. Zevenaar 16-11-1814 med. dr. ***Johannes Baptista Pelgrom*** wedr. ***Charlotte Amalia Heynen.***

IIIa. ***Wnlravus Hubertus Vermeer,*** ged. Zevenaar 9-11-1719; † 10-2-1764, tr. Zevenaar 8-6-1755 *Catharina* ***Aleyda Noot, jd.*** van Schenkenschans (geb. 1719; † Zevenaar 9-1-1797). Schepen, rentmr en ouderling te Zevenaar.

Waaruit:

1. ***Johannes Arnoldus,*** ged. Zevenaar 24-12-1737; † 12-1763.
2. ***Henricus Leonardus,*** ged. Zevenaar 21-12-1760.
3. ***Henricus Walravus Adam*** (volgt IV).

IV. ***Henricus Walravus Adam*** Vermeer, ged. Zevenaar 26-7-1762, tr. Zevenaar 6-2-1797 ***Catharina Maria Qanterweiler, geb.*** Wezel.

Waaruit :

1. ***Frederick Wilhelm Hendrik Aemilius Walraad, ged.*** Zevenaar 18-10-1801,
2. ***Christina Catharina Frederica Walravina,*** ged. ***Zevenaar*** 16-8-1798, † Zevenaar 10-11-1803.
3. ***Anna Joh" Susanna, ged.*** Zevenaar 4-7-1800; † 1-9-1801.
4. ***Carl Hendrik,*** ged. Zevenaar 1-6-1803.
6. ***Christina Susanna Wilhelmina,*** ged. Zevenaar 6-5-1804.
6. ***Lodewijk Theodoor*** Augustus, ged. Zevenaar 21-2-1808; † 28-2-1838.

Gevraagd: aanvullingen en oudere generaties.

Arnhem. Mr. J. C. MARIS.

Well (van). Wie kan mij nadere bijzonderheden mededeelen over de nakomelingschap of familie van ***Jan van Well***, schepen van Venlo 1705—1709. Hij was gehuwd met ***Louise van Gangelt.***

Volgens een manuscript van wijlen Baron d'Olne te Baarlo, bezaten ***Jan van Well*** en de familie ***Larcher de goederen*** Hummeray en Hofacker te Baarlo (bij Venlo). Jan van Well was te Venlo 29 Maart 1676 geboren als zoon van ***Peter*** van *Well* en ***Elisabeth van Leeuwen.*** Zijne ouders waren protestant, maar lieten hunne kinderen katholiek doopen.

Den 30 Aug. 1725 verkoopen te Venlo de erfgenamen van wijlen ***Louisa van Gangelt,*** weduwe van den schepen ***Jan van Well*** aan Mathias Hinssen een stuk akkerland, gelegen in de Turfstraat. Deze erfgenamen waren Majoor Louis *Larcher*, gehuwd met ***Catharina Louisa Sybilla Bachman*** wonende te Venlo; ***Joannes Schouhamer,*** predikant te Oeyen-Persingen, gevolmachtigde van luitenant ***Alexander van Herten, Jan Schifft***, gehuwd met Anna van *Esse; Catharina Schifft* en ***Elisabeth Schifft***, huisvrouw van voornoemden predikant, erfgenamen van wijlen ***Wendelina*** van ***Herten,*** weduwe van ***Gerardus van de Walle (de*** volmacht voor burgemeester, schepenen en raad ***der*** stad Nijmegen d.d. 22 Aug. 1725), de genoemde predikant als gevolmachtigde van ***Alexander van Herten en Catharina Schifft***, echtelieden, mitsgaders juffrouw *Gertruid van Herten* als gevolmachtigde van ***Conrad van Herten en Gerdina Aerssen,*** echtelieden (bij akte d.d. 10 Aug. 1725 voor burgemeester, schepenen en raden der stad Deventer).

Venlo. JAN VERZIJL.

Onbekend wapen. Op een mansportret (begin 16e eeuw) komen ter weerszijden van het hoofd de volgende wapens voor: ter herald. rechterzijde in groen 3 zilveren St. Andries-kruisen 2 en 1; ter herald. linker zijde een klimmende zwarte eenhoorn op zilver. Het eerste wapen lijkt mij : van ***der Lindt***, het tweede: ***van der Mijle*** of van ***de Velde;*** beide geslachten komen in Zuid-Holland voor. Eene genealogie van ***der Lindt*** is mij onbekend en de mij ter beschikking staande van de beide andere geslachten geven geene oplossing.

Wie kan in deze de gewenschte inlichting geven?

L. Bd.

INHOUD 1927, N". 3.

Bestuursberichten. — Het Album-de Moor, door Prof. Dr. J. F. van Bemmelen. — Bijdrage tot de genealogie van het geslacht Lisman, door W. F. Hsrtman. — De oudere generatiën van het geslacht Roodenburg, door W. A. van Rijn. — Teylingen-Brederode. Nog enkele opmerkingen, door W. C. H. Machen. — Bijdrage tot de genealogie van de geslachten Martinius-Oosterbaan Martinius-Luderus(sinds het einde der 18e eeuw Ludérus), door Mr. H. F. Wijnman. (Slot). — De afstamming van het geslacht van Stockum (van Akendam), door J. de Groot. — Korte mededeelingen: Van Doorn; Het zwaard en de gesp als wapenfiguren in Zeeland; Een waarschuwend woord; Adelsgunst; Noordbeeh. — Vragen en antwoorden: Bruynesteyn; Buijn; Camper; Cloux (du); Gerlings; Homan; Kymmell; Luijken; Mengel; Morgenstern; Necker (de); Riet (van der); Ronde (de); Roy (de); Sprenger; Thielen (van); Vermeer; Well (van). — Onbekend wapen.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, aoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. B. VALCK LUCASSEN, *huize Sparrenheide, Driebergen.*
De jaarlijksche oontributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.—. Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegeneen abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang. Postrekening van den penningmeester N0. 20910.

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN À THUESSINK VAN DER HOOP, *Sweelinckstr.* 50, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger versohenen Maandbladen, tot den bibliothecaria, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*
De Bibliotheek, geveatigd *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3—5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 4. **XLVe Jaargang.** **April 1927.**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Jhr. F. TEDING VAN BERKHOUT . . . *Haarlem.*
Dir. Haarl. Bankver. Baan *19.*

Jhr. H. VAN DEN BOSCH . . . . . *Leersum.*
Burg. van Amerongen en Leersum.

J. S. VAN MESDAG . . . . . *Hilversum.*
Wisseloordlaan

H. W. G. VAN BLEYSWIJK RIS . . . *Voorschoten.*
Gep. Vice-Admiraal.

F. N. F. VAN DER SCHRIECK . . . . *'s-Gravenhage.*
Kapit. Politietroepen. *Frankenstraat* 112.

N. L. J. VAN BUTTINGHA WICHERS . . *'s-Gravenhage.*
Emmastraat 49.

Adreswijzigingen.

B. J. BERVOETS . . . . . *Zeist.*
Molenweg 1.

K. F. L. BOSCH . . . . . *'s-Gravenhage.*
Wassenaarsche weg *22.*

N. M. H. VAN DER BURG . . . . . *Amersfoort.*
Muurhuizen 89 A.

Dr. Th. F. EGIDIUS . . . . . *Hoenderlo (Gld).*
h. Deelerheide.

G. VAN BÜÜREN VAN HEYST . . . . *'s-Qravenhage.*
Mesdagstraat 63.

J. D. JORDAAN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Statenlaan 133 (Rectificatie)

Mej. C. S. KYMMELL . . . . . *Roden (Dr.)*
h. Mensinge.

A. E. RAHUSEN . . . . . *Amsterdam.*
Keizersgracht 436.

Jhr. Mr. M. W. SNOECK . . . . . *Zwolle.*
Koestraat 8

W. J. P. SURINGAR . . . . . *Bilthoven (U.)*
Ten *Kate laan, h. Rapenburgh*

H. E. J. F. DU MARCHIE VAN VOORTHUYSEN . *de Steeg.*
h. „Denne- Zathe".

Prof. Dr. H. DE VRIES VAN HEEKELINQEN *Fribourg.*
Rue Saint Pierre 1

Dr. E. B. F. F. baron WITTERT VAN HOOGLAND . . . . . *Wassenaar.*
Groot Haesebroeksche weg 13

Oude aanteekeningen omtrent de heeren en graven van den Bergh,

medegedeeld door Mr. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

1

In het archief van het Huis Bergh berust een boekje in perkamenten omslag, groot 10 X 16 cM., dat afschriften van stukken betreffende de kerk te 's Heerenberg, alsmede over het gasthuis aldaar en het zoogen. Berghsche klooster, gelegen in den Bryemer tusschen 's Heerenberg en Emmeriok, bevat. Blijkens een bijgevoegde verklaring van burgemeester, schepenen en raad van 's Heerenberg van 1637 was het oorspronkelijke een „aldt met rooden und swarten inck geschreven boecksken", dat waarschijnlijk herkomstig was van het bovengenoemde klooster, en geschreven moet zijn na 1466. Ons exemplaar zal, naar het schrift te oordeelen, in het laatst der 15^e eeuw geschreven zijn. Ongetwijfeld heeft de nonnik, die het oorspronkelijke boekje schreef, ook de zich daarin bevindende, en thans hier afgedrukte, gegevens over geboorte en overlijden der heeren van den Bergh, neergeschreven, welke opgaven alle overeenstemmen met de van elders verkregen data.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, amen.

1293 Anno domini MCCXCIII obiit Heyllwich, domina de Monte et filia de Oye.

1305 *Nov.* 3. Anno domini MCCCV obiit Heylwych de Randenraede, vrouwe ten Berghe, ipso die Huberti.

1312 Jan. 14. Anno domini MCCCXII obiit Adam, nobilis totaliter ex omni genealogia, dominus de Monte, ipso die Pontiani martiris.

1321 Juni 20. Anno domini MCCCXXI bleeff doet her Frederick, heer ten Berghe, toe Kerckhelle, ipso die Rufinae martiris, prima die ante Albani martiris.

1328 Nov. 6. Anno domini MCCCXXVIII ipso die Leonardi obiit dominus Wilhelmus de Mille, dominus de Wyckraede, nobilis.

1343 Anno domini MCCCXLIII obiit Gysbertus de Monte.

1364 Nov. 17. Anno domini MCCC" quinquagesimo quarto obiit nobilis domicellus Adam, dominus de Monte, ipso die Aniani episcopi et confessoris infra octavas Sancti Martini, cuius anima requiescat in pace.

1355 April 29. Anno domini MCCCLV obiit Elyzabeth, domina de Monte et de Grebben, que erat nata de Mille, ipso die Petri martiris, que est prima dies post Vitalis martiris.

1381 Mei 14. Anno domini MCCCLXXXI obiit Fredericus de Monte, nobilis dominus de Monte, ipso die Victoris martiris, que est prima dies post Servacii martiris.

1387 Nov. 14 Anno domini MCCCLXXXVII quinta feria post Martini, post solis occasum, obiit dominus Wilhelmus, dominus de Monte et de Bylant, cuius (anima) requiescat in pace.

1410 Mei 19. Anno domini MCCCCX obiit Katherina, de Bueren filia, domina de Monte et de Bylandt, ipso die Potentianae martiris [1]), cuius anima requiescat in pace.

1412 Mei 27. Anno domini MCCCCXII die Bede presbiteri obiit Sophia, filia nata de Monte et domina de Monte, de Hedell et de Bylandt, uxor venerabilis et sine macula militis Ottonis de Lecka, et fuit filia domini Frederici de Monte.

1416 October 3. Anno domini MCCCCXVI ipso die beatorum Ewaldorum, et erat in die Sabbati, obiit dominius Fredericus, miles, dominus de Monte et de Bylant, circa horam secundam post meridiem, cuius anima requiescat in pace.

1428 October 20. Anno domini MCCCCXXVIII ipso die Quirini martiris, que est prima dies ante Undecim milium virginum, et erat tunc quarta feria, obüt venerabilis nobilis miles Otto de Lecka, dominus de Hedell, cuius anima requiescat in pace.

1440 Mei 21. Anno domini MCCCCXLV ipso die Secundi martiris, que est prima dies ante Helene virginis, obiit Locka, filia Everwiin comitis, de Benthen et de Stenfordia filia, domicella de Monte, cuius anima requiescat in pace; et erat tunc ista dies sexta feria proxima post festum Penthecostes, hora quasi nona de nocte.

1404 Febr. 22. Anno domini MCCCC quarto ipso die Petri ad cathedram, erat natus Wilhelmus de Lecka, dominus de Monte, de Bylandt et de Hedell, in Aspell prope Rees, et ipse aocepit baptismum suum in Aspell.

1416. Anno domini MCCCCXVI incepit regnare Wilhelmus, dominus de Monte, de Bylant et de Hedell, post obitum domini Frederici avi sui.

146ö Nov 25. Anno domini MCCCCLXV die Katherine virgiois, hora quasi undecima de nocte, obiit nobilis Wilhelmus domicellus, dominus de Monte, de Bylant et de Hedell, cuius anima requiescat in pace sempiterna; amen.

1442 Febr. 28. Anno domini MCCCCXLII natus erat in Monte sive in Berga, ultimo die Februarii, nobilis Oiswaldus primogenitus, ex patre nobili Wilhelmo, domino de Monte, de Bylandt et de Hedell, et ex

[1]) Er staat Pontiani martiris. Volgens een andere bron overleed zij 14 Kal. Junii, d.i. 19 Mei, de gedenkdag van St. Potentiana.

matre Locka, filia Everwini comitis de Benthem. Quamvis nobilis Oiswaldus natus fuerat anno domini MCCCCXLII ultimo die Februarii, tamen pater nati predicti distulit baptismum eius, quasi per duos menses a die nativitatis eius, scilicet usque ad crastinum beati Georgii martiris (1442 April 24), et tunc erat bapitizatus. Patrini nati predicti nobilis Oiswaldi erant: dux Gelrie Arnolclus, et comes Zutphanie, et nobilis Everwinus, comes de Benthem, et generosissima duxissa nomine Maria, Clivensis domina, nata fuit filia de Burgondia, soror Philippi ducis de Burgondia. Cum quibus et eorum complicibus ille baptismus honorabiliter erat oelebratus. Baptista eiusdem nobilis Oiswaldi erat venerabilis pastor ecolesie Montensis Jacobus Poppert, quasi primus pastor ecclesie Montensis.

Nota: Wilhelmus nobilis dominus de Monte, de Bylant et de Hedell, habuit cum uxore sua sex proles nobiles, scilicet tres filios et tres filias. Filii fuerunt : nobilis Oiswaldus primogenitus, dominus de Monte et de Bylant etc.; secundus fuit nobilis Ludolphus, dominus de Hedell; tertius fuit nobilis Adam, junior domicellus de Monte; filië fuerunt Sophia, Mechteldis et Otto. Sophia et Otto sunt virgines deo dicate in diocesi traiectensi in oppido Wyck te Duersteden, in monasterio ordinis Predicatorum. Media nupsit, viro scilicet nobili comiti de Teykelenborch etc., de quo genuit proles etc.

1468 Juli 24. Anno domini MCCCCLXVIII ipso die Cristine virginis, in vigilia Jacobi apostoli, natus est nobilis Wilhelmus domicellus, primogenitus de Monte, ex parentibus nobilibus, patre Oiswaldo milite, domino de Monte et de Bylant, et ex matre nobili Elizabeth, filia nobilis Vincencii comitis de Moersa et nobilis Anne, comitisse de Moersa, quae ex nobili progenie de Bavaria ortum duxit. Que Anna nobilis quinque fratres adhuc viventes habet, et plures nepotes. Fratres eius sunt: nobilis Johannes de Bavaria, primas et archiepiscopus in Meydelborch[1]), doctorin utroquejure; aliusepiscopus Straesborgensis; tercius dominus Stephanus de Bavaria, nobilis praebendatus et dominus in Colonia ; et Fredericus dux Bavarie, et Lodwicus dux Bavarie.

11

In het archief Bergh berust een beschadigd blad foliopapier, waarop zich de volgende (gelijktijdige) aanteekeningen bevinden :

1656 Februari 28. Anno XVcLVI den XXVIII Februarii hefft miin gnedige Heer Wylhelm, graeff tho dem Berghe, then Bergh den koist yrst angevangen tho haeldenn.

September 13. Den XIII Septembris reidden siin gnaden nae Dillemborch, den hielick tho sluittenn tuisschen siin gnaden unnd Maria, tweeste dochter graeff Wylhelms van Nassow.

November ll. Den XI Novembris hefft gehaelden graeff Herman van Nunar [2]), op siin gnadenn koisten, tho Moersse die brueloifft, geslaitten tuisschen mynen gnedigen herren Wylhel[m], graeff tho dem Berghe, und M[aria], geboeren graeffyn van Nassow.

[1]) Magdeburg.
[2]) Neuenahr.

1667 Februari 28. Anno XV[c][LVII d]en XXVIII Februariï [werd] miin gnedige frouwo Maria van Nassow, graeffyn tho dem Bergh, tem Berghe ingef uirt.

Augustus 1. Den yrsten Augusti, Sonnedaighs 's avonts omtrint X uren, beviel1 miin gnedige frouwe Maria, graeffin tho dem Berghe, van *Magdalena*, oer gnaden alste unnd yrste dochter, tem Berghe, unnd siin die govaderen geweist: Oiswalt, jonge graeff van den Berghe, die graetf van Styrem, Magdalena van Weed, frow tho Elten, unnd Magdalena van Nassou, graeffyn van Nunar.

1668 Augustus 2. Anno XV[c]LVIII den II Augusti, des Dinsdaighs, beviel1 miin gnedige frouwe Maria, graeffin tho dem Berghe, van *Herman*, oer gnaden alste und irste son, then Berghe, unnd siin die gevaderen geweist: graeff Johan van Nassow, graeff Herman van Nunar, miin frouwe van Alpen, und miin frouwe van Brederode.

Obiit a° **1621** den 12 Augusti, en waer Friedagh, styllo novo, des 's morgens tushen 3 und 4 uhren, toe Spade im Vergulde Lew; dat licham te Brandeloe, ende sein hart thoe Spade begraven des eile Godt ...

. . . . . .

1669 Augustus 18. Anno XV[c]LIX den XVIII Augusti, des Fryedaighs. beviel1 miin gnedige frouwe Maria, graeffin tho dem Berghe, van oer gnaeden tweede soen, *Freder[ich]*, tho Ulfft, und siin die gevaders geweist : graeff Frederich van Weed, [dom] deicken tho Coellen, die graeff van Bentem, die graeffyn van Styr[em].

Obiit den 3[en] Septembris a° 1618 stylo novo toe Boxmer, des mo[rgens om]trint [VI(?)] I uhr.

1661 Juni 16. Anno XVe LXI den XVI Juniï des Manendaighs, beviel1 miin gnedige frouwe Maria, graeffyn tho dem Berghe, van oer gnaden darde soen ***Oiswalt,*** then Berghe, und siin die gevaders geweist: Cornelis van Deillen, landroist, und Sander van Tellich, droist tho Ulfft; Anna, graeffin van den Berghe, uund frouken van Styrem.

1662 Juli 7. Anno XVe LXII den VII Juliï, des Dinsdaichs, 's morgens tuissen III und IIII uren, beviel1 miin gne[dige f]rouwe Maria, graeffin tho d[em B]erghe, van oer gnaden twede dochter *Wy[lhelmina]*, tem Bergh, und siin d[ie geva]ders geweist: miin gnediger heer und forst th[o Clee]ff, die graeff van [Megen], stadtholder des forstdombs Gelre, miin gnedige frouwe die forstyn van Gelre, und die frou van Bronckhorst, gebaeren graeffin, van der Hay [1]).

1663 December 31. Anna XV[c] LXIII den leisten dach Decembris, Fridaghs op einen Nyenjaersavent omtrint 1111 uren des naemiddaighs, beviel1 miin gnedige frou Maria, graffyn to dem Berghe, van oer gnaden darde dochter *Elyzabeth*, tem Berghe, und siin die gevader geweist: Frederick jonge graeff van den Berghe, die praist van Emerick Lou, die graeffyn van Manterschey, und die graeffin van Seim [2]), beide tho Elten op 't Stylfft wonafftich.

1666 Januari 28. Anno XV[o] LXV den XXV Januariï, op einen Donredach des 's moergens omtrint viff uren, beviel1 miin gnedige frouwe Maria, graeffyn tho dom Berghe, van oeren IIII soen *Joist*, tem Berghe, und siin die gevader geweist: Joest, graef tho Schouenborch, Joest, heer tho Hoenepell, und joffer van Deill, droistyn.

[1]) Hoya.
[2]) Sayn.

Deventer geslachten.

Bijdrage tot de genealogie Dapper,

door Mr. H. Kronenberg en Jhr. H. H. Röell.

Wapen. In rood een gouden faas, in het schildhoofd vergezeld van een druiventros in natuurlijke kleur, liggende op de faas.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat het wapen ontleend is aan dat van het geslacht van ***Raesfelt,*** met verandering der kleuren en bijvoeging van den druiventros.

Het geslacht *Dapper* komt te Deventer reeds vroeg voor. In de Archieven van het Groote en Voorstergasthuis vinden wij in 1474 ***Derk Dapper*** en ***Mechtelt*** zijn vrouw vermeld; in hetzelfde jaar *Egbert* ***Dapper;*** in 1492 ***Jan Dapper en*** van 1524—1542 *Evert* ***Dopper.*** In het oude rechterlijke archief vinden wj: in 1484 ***Alijt,*** wed. van ***Hendrick Dapper*** met *Swene* haar dochter, ***Henrick Dapper*** met *Elsken* en *Barten* zijn kinderen. 1477 wordt ***Geert Dapper*** burger van Deventer. Getuigen o. a. ***Weerner Dapper.***

De geregelde stamlijst vangt aan met ***Johan Dapper,*** wiens weduwe met de kinderen op 8 Augustus 1669 een huis in de Menstraat te Deventer verkoopen. Zie Dev. renuntiatieboeken.

1. ***Johan Dopper,*** † voor 8 Aug. 1669, was gehuwd met *Aaltje N. N.* Uit dit huwelijk:
   1°. ***Herbert***, volgt II.
   2°. ***Jenneken.*** Zij is mogelijk dezelfde als volgens de genealogie Nilant in deel 8 van de Bijdragen tot de geschiedenis van Overijssel op 26 Sept. 1583 gehuwd is met ***Gerrit*** *Nilant*, zoon van ***Koert*** en ***Margaretha Hessinck,*** † 4 Aug. 1622, provisor van het Voorster Gasthuis 1663-1618.
   3°. ***Aaltje.***
   4°. ***Roelof,*** is op 8 Aug. 1669 nog minderjarig.
   5°. *Truijde.*
   6°. ***Gerrit,*** volgt IIa.

   Of de onder 5° en 6° genoemden ook kinderen zijn van ***Johan Dapper*** × ***Aaltje*** is voorloopig nog twijfelachtig. In de straks genoemde acte van 8 Aug. 1569 komen zij niet voor, maar in een kantteekening van deze acte d.d. 7 Jan. 1570 geven zij nader hun goedkeuring voor den verkoop.

II. ***Herbert Dapper,*** † voor 4 Jan. 1602, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Noordebergstraat 1572—1579 en 1582—1587 (de lijsten van 1680 en 1681 zijn onvolledig), bergevaarder, huwt 1668 a festo Paschae te Deventer ***Christina van Rrresfelt,*** dochter van ***Bitter van Raesfelt.*** Zij wordt 4 Jan. 1602 als weduwe vermeld. Herbert Dapper bouwde in 1676 het bekende nog bestaande huis „de drie Haringen" op de Brink te Deventer.

Uit zijn huwelijk: (de volgorde der kinderen is willekeurig)

1°. *Catrina* (Trijntje), huwt 1° *Elbert Arents*, † voor 14 Mei *1636; zij* hertrouwt Deventer 7 Juni 1626 (ondertrouw 14 Mei) *Bartolt Lentinck,* weduwnaar van ***Janneke Hermans***, daarvoor van ***Mechtild Tichler*** en zoon van ***Lambert Lentinck*** en van ***Elisabeth Euerts,*** wed. van Haexbergen.

Inventaris van *Trijntien Dappers* wed. *Elbert Arents* d.d. 19 Jan. 1626. Zie inventar. Bergstraat. Dev. Archief.

2". *Jasper*, volgt III.

3°. ***Bitter,*** volgt IIIa.

4°. ***Aaltje,*** ged. Deventer Mariakerk 3 Oct. 1677; is waarschijnlijk dezelfde die als doopgetuige voorkomt 24 Mei 1618 bij den doop van ***Joan Dapper.***

6". *Wijnanda*, huwt Deventer 22 Aug. 1698 (ondertr. 6 Aug.) *Herman Goessens*, burgemeester van Deventer 1691-1699 en 1601-1606, wedr. van ***Anneken ten Boss.***

Zie memorieboeken 16 Jan. 1621. Dev. Archief. Zij verkoopen 13 Mei 1607 een huis in de Groote Overstr. te Deventer. Renuntiatieb.

6°. ***Joan***, huwt Zwolle 1 Nov. 1603 (ondertr. Deventer 8 Oct.) ***Aaltien Schonenberg*** wed. van ***Andries Kas.***

IIa. *Gerrit* ***Dapper,*** is waarschijnlijk dezelfde die voorkomt in de Deventer renuntiatieboeken van 18 Sept. 1628. Hij woonde te Dorsten en was 21 Oct. 1626 overleden ; zijn echtgenoote ***Agnes Burichs*** leefde toen nog. Uit zijn huwelijk:

1°. ***Roelof,*** volgt IIIb.

2°. ***Jan,*** volgt IIIc.

111. *Jasper* ***Dapper,*** volgens de Overijs. Almanak 1846 pag. 81 † 6 Aug. 1636, van 1615-1631 gemeensman voor de Norenbergstr., van 1631-1636 burgemeester van Deventer, provisor van het Voorster gasthuis, huwt Deventer 2 Sept. 1604 (ondertr. 4 Augustus) *Geesken Arentsen*, leeft nog 10 Mei 1638, weduwe van *Goessen* ***Hemminck*** en dochter van den Zwolschen burgemeester *Arent Gerrits* en van ***Elisabeth*** *Alberts.*

Uit dit huwelijk:

1°. *Herbert*, ***ged.*** Deventer 17 Nov. 1607.

2°. *Lijsbeth*, ged. Deventer 6 Aug. 1612.

3°. *Stijntjen* (*Christina*), ged. Deventer 12 Febr. 1616, begraven aldaar Lebuinuskerk 3 Jan. 1689, huwt Deventer 4 Nov. 1632 (ondertr. 29 Sept.) ***Berent ter Borch,*** † 7 Sept. 1636 volgens een manuscr. geneal., klerk van de provincie Overijssel, zoon van ***Jan ter Borch,*** secretaris van Buren; zij hertrouwt Deventer 3 Juni 1638 (ondertr. 28 April) ***Joan van Marckel,*** ged. Deventer 30 Mei 1613, † 1 April 1661 (zie Overijs. Almanak 1846 pag. 89), gemeensman voor de Assenstraat 1538 -1646, van 1646-166 1 burgemeester van Deventer, zoon van ***Hendrik van*** *Marckel*, burgemeester en cameraar te Deventer en van *Bartha* ***van Limbergen.***

Een paar acten *Christina Dapper* betreffende te vinden in Dr. M. E. Houck's Mededeelingen betreffende Gerhard ten Borch pag. 72, 7%. Zie ook Moonen : Poezij pag. 442.

4°. *Herbert*, ged. Deventer 26 Jan. 1618, ingeschr. als stud a/h Deventer Athenaeum 30 April 1636, † 1636 volgens een manuscr. genealogie.

5°. *Arent*, ged. Deventer 29 Juli 1633.

IIIa. ***Bitter Dapper,*** † voor 6 Juni 1667, gemeensman te Deventer voor de Waterstraat 1623-1666, provisor van het Voorster gasthuis, rentmeester, huwde Deventer 28 Febr. 1616 (ondertrouw 4 Febr.) *Christina Elsinck*, dr. van ***Jan Elsinck.*** Zij wordt nog vermeld 2 Mrt 1668.

Uit dit huwelijk: [1]

1". ***btientien,*** ged. Deventer 26 Febr. 1616, † 16 Juni 1636 volgens een manuscr. genealogie.

2°. *Joan*, volgt IV.

3". *Herbert*, ged. Deventer 1 Aug. 1620. Mogelijk is deze 30 April 1636 aan het Dev. Athenaeum als student ingeschreven en niet de onder 111 4° vermelde.

4". ***Anna,*** ged. Deventer 18 April 1624, mogelijk dezelfde die 19 Juli 1666 te Deventer ondertrouwd is (attest. gegeven 30 Aug.) met *Dirck Leussing* j.m. te Delden.

6". *Aleijda*, ged. Deventer 30 Juni 1636, huwt Deventer 27 April 1647 (ondertr. 27 Mrt) *Willem* ***van*** *Grussen*, lakenkooper, uit Zutphen. Hij wordt 2 Juni 1647 burger van Deventer.

6°. ***Hendrik,*** volgt IV*a.*

7". ***Roelof,*** ged. Deventer 6 Aug. 1630.

8". ***Bitter,*** ged. Deventer 24 Aug. 1634.

9°. *Jasper*, volgt IV*b.*

10°. *Berent*, volgt IV*c.*

IIIb. ***Roelof Dapper,*** huwt te Deventer 14 Nov. 1626 (ondertr. 21 Oct.) ***Anneken Jansen,*** dr. van ***Jan Beerens.*** Bij den doop van het tweede kind heet zij *Anneken Jordens.*

Roelof Dapper wordt 8 Sept. 1627 burger van Deventer. In de acte staat vermeld, dat zijn vader burger van Deventer geweest is. Zijne moeder, hier ***Agnes*** *Buijrkes* genoemd, woonde toen te Dorsten.

Roeloff Dapper voor zichzelve en voor zijn huisvr. *Anneken* ***Jans*** verkoopt 18 Sept. 1628 aan zijn moeder ***Agnes Burichs*** wed. zal. ***Gerrit Dapper*** tot Dorsten een jaarl. rente van 10 goltgl. uit zijn huis aan de Brink te Deventer. Dev. renuntiatieboeken.

Uit zijn huwelijk :

1°. ***Berent,*** ged. Deventer 9 Sept. 1627.

2°. ***Angeniete,*** ged. Deventer 31 Aug. 1628.

IIIc. ***Jan Dapper.*** In een oude genealogie Dapper wordt als zoon van *Gerrit* ***Dapper*** vermeld een ***Jan Dapper*** „mercator Rotterdamiensis". Een voorloopig onderzoek te Rotterdam bracht aan het licht dat op 14 April 1630 ***Jan*** *Dapper* lakenkooper en zijn vrouw ***Maertgen van de(r) Velden*** voor notaris Hofflant een mutueel testament maakten. De hooge kosten te

[1]) **Volgens een manuscript-genealogie ook nog een zoon *Roelof,* ged. 1622, † 1625. De doop van dezen zoon evenwel niet te Deventer gevonden.**

Rotterdam hebben van verder onderzoek doen afzien.

In de kerk te Rotterdam is 21-27 Dec. 1669 begraven een kind van ***Gerrit Dapper;*** waarschijnlijk een kleinkind van *Jan.*

IV. ***Joan Dapper, ged.*** Deventer 24 Mrt. 1618, overleden te Voorst 1667, ingeschreven als stud. Deventer Athenaeum 29 April 1637, predikant te Oene 1642-1654, te Voorst 1654—1657, huwt ***Maria Schram,*** dochter van *U* ***Schram of Schrammius,*** predikant te Otterlo, later te Voorst.

De wed. ***Schram*** en de wed. *Dapper* schonken ieder aan de gemeente Voorst een prachtigen zilveren avondmaalsbeker, welke bekers nog steeds gebruikt worden.

Uit dit huwelijk:

1°. ***Qerhardina*** begraven Lebuinuskerk Deventer 27 Jan. 1723: Suster van doctor ***Dapper.***

2°. *Herbert*, volgt V.

3". ***Maria*** begraven Lebuinuskerk Deventer 22 Mei 1726: juffr. ***Dappers.***

4". *Joan Henrik*, ingeschreven als stud. Deventer Athenaeum 9 Oct. 1675, te Leiden 14Febr. 1680, beroepen als predikant te Terwolde 1681, begraven te Deventer in de Lebuinuskerk 3 Nov. 1714, zijnde toen nog predikant te Terwolde.

Zie A. Moonen's Poezij pag. 129.

IVa. ***Hendrik Dapper,*** I. U. D., ged. Deventer 10 Aug. 1628, begraven DeventerLebuinuskerk26 Nov. 1694, ingeschreven als stud. Harderwijk {30 Aug. 1648 / 15 Nov. 1651}, Deventer Juni 1649, Leiden 15 Nov. 1662, van 1665-1670 lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Tolstr., in 1671 en 1672 burgemeester van Deventer, huwt Juni 1657 te Wilp (ondertr. Deventer 6 Juni 1657, Enkhuizen 2 Juni, att. op Wilp 27 Juni) ***Catharina Woeckama*** uit Enkhuizen. De huwelijksaant. te Enkhuizen noemt haar ***Trijntje Oeckama.***

Haar doop te Enkhuizen niet gevonden.

Uit dit huwelijk:

1°. ***Bitter Volckert***, ged. Deventer 16 Mei 1658.

2°. ***Debora,*** ged. Deventer 31 Juli 1659.

3°. ***Debora, ged.*** Deventer 6 Febr. 1665, † Deventer 21 Juli 1741 en 26 Juli in de Lebuinuskerk begraven.huwtschoutambt van Colmschate 21 Nov. 1690 (ondertr. Deventer 1 Nov. att. op Diepenveen 21 Nov.) *Georg (Jurrien) Jordens*, ged. Deventer 16 Juli 1667, † Deventer 28 Oct. 1736 en 2 Nov. in de Lebuinuskerk begraven, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Bergstraat 1685-1691, burgemeester van Deventer 1691-1736, cameraar, gecomitteerde ten landdage van Overijssel en ter admiraliteit op de Maze 4 Juni 1696 en in 1734, zoon van *Herman* ***Jordens,*** lid van de gezworen gemeente te Deventer en hopman der burgerij en van *Mechteld* ***Hassels.***

De geschilderde portretten van Georg ***Jordens*** en van *Debora* ***Dapper*** bij Mr. Dr. H. W. Jordens te Deventer. Moonen wijdde hun een huwelijkszang.

Poezij pag. 248.

IVb. ***Jasper Dapper, ged.*** Deventer 18 Jan. 1638, begraven aldaar Lebuinuskerk 23 Sept. 1679, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Bergstraat van 1669-1673, van 1675-1679 voor de Overstraat, provisor van het Heilige Geesten Gasthuis, huwt Deventer 16 Mei 1667 (ondertr. 20 April) ***Berentje Jordens,*** ged. Deventer 23 Nov. 1628, begraven aldaar Lebuinuskerk 9 Mrt. 1708, weduwe van ***Evert Rijcken*** en dochter van burgemeester ***Henrick Jordens*** en van ***Fenna Spiegel.***

1 Febr. 1712 verklaren Schepenen en Raden, dat de erfgenamen van ***Bernardina Jordens*** wed. van Provisor ***Jasper Dapper*** van het Groote Gasthuis te vorderen hebben 9470 Car. gl.

Cat. Arch. Gr. en Voorster Gasth. N°. 1616.

Uit dit huwelijk:

1". ***Bitter,*** ged. Deventer 16 Aug. 1668, provisor van het Groote Gasthuis, † voor 1 Febr. 1712, huwt begin 1691 (ondertr. Deventer 13 Dec. 1690, attest. op Terwolde 11 Jan. 1691, doch niet in het trouwboek te Terwolde ingeschreven) ***Bartha Bosch,*** ged. Deventer 27 Aug. 1661, dochter van wijlen Dr. *Wilhelm* ***Bosch*** en van *Gerritje* ***Schutten; zij*** is 16 Jan. 1719 in de Lebuinuskerk begraven. Uit dit huwelijk geen kinderen.

Zie Moonen Poezij pag. 251.

1 Febr. 1712 verklaren Schepenen en Raden dat het Groote Gasthuis voor geleverde waren aan provisor ***Bitter Dapper*** schuldig is gebleven 900 Car.gl. welke som aan zijne erfgenamen en zijn vrouw verrent zal worden met 39 ten honderd.

Gat. Arch. Gr. en Voorster Gasth. N°. 1616.

2°. *Fenna* ***Henriette,*** ged. Deventer 7 Jan. 1672, begraven aldaar Lebuinuskerk 7 Nov. 1698, huwt April 1693 (ondertrouw Deventer 8 April, attestatie op Terwolde 29 April, doch niet in het trouwboek te Terwolde ingeschreven) ***Joan Herman Heilersieg,*** zoon van *Joan Everwijn Heilersieg* te Dusseldorf. Hij was van 1697-1702 lid van de Gezworen Gemeente te Deventer voor de Norenbergstraat.

Moonen wijdde hun een huwelijkszang, pag. 289. J. ***H. Heilersieg*** wordt 29 Oct. 1692 burger van Deventer.

IVc. ***Berent Dapper,*** ged. Deventer 27 Sept. 1640. lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Assenstraat van 1681—1702, provisor van het Groote Gasthuis te Deventer, huwt 1° te Gorssel 10 Juni 1666 (ondertr. Deventer 19 Mei, Harderwijk 20 Mei, geattest. van Deventer naar Gorssel 10 Juni) ***Reinira Verstege,*** ged. Nunspeet 3 Dec. 1637, † voor 1671, dochter van D^s *Philippus Verstege* en van ***Trijntje Brands***; hij huwt 2° Deventer 8 Aug. 1671 (ondertr. 16 Juli) ***Anna Jacobsen, ged.*** te Deventer 4 Juli 1647, begraven Deventer Lebuinuskerk 7 Mei 1731, dochter van den gemeensman ***Jacob Jacobsen*** en van ***Aaltje Vriese.***

Inventaris van ***Bernhard Tapper*** weduwn. van ***Reinira Verstege*** d.d. 5 Aug. 1671, zie invent. Assenstraat Dev. Archief.

Uit het 1° huwelijk:

1°. ***Christina,*** ged. Deventer 16 Nov. 1666.

Uit het 2e huwelijk:

2e. ***Bitter,*** ged. Deventer 4 Jan. 1672, begraven aldaar in de Lebuinuskerk 12 Sept. 1713, gemeensman voor de Assenstraat 1703-1713.

3". ***Jacoba Aleida,*** ged. Deventer 10 Jan. 1676, begr. Harderwijk op 't choor 2 Febr. 1743, huwt 1709 (ondertrouw Deventer 3 Aug., Harderwijk 11 Aug., geattest. van Deventer naar Terwolde 29 Aug., doch niet in het trouwboek aldaar te vinden) *Wolterus Elspeet,* j.m. van Harderwijk, ged Harderwijk 28 Mei 1680, begraven Harderwijk op 't choor 17 Febr. 1734, burgemeester te Harderwijk, zoon van *Henrik Elspeet* en van *Reinera Brants.*

4e. ***Jacob,*** ged. Deventer 31 Oct. 1676.

5e. ***Jacoba Reinera,*** ged. Deventer 16 Oct. 1677.

6". *Wolterus,* ged. Deventer 29 Juni 1679.

7e. ***Jasperine,*** ged. Deventer 17 Mrt. 1681.

8e. ***Jasper,*** ged. Deventer 21 Mrt. 1682.

9". ***Joan,*** volgt Va.

10e. *Berend,* volgt Vb.

11e. ***Jacobus,*** ged. Deventer 26 Mrt 1689.

12e. ***Jacob,*** ged. Deventer 9 Oct. 1690.

In de Lebuinuskerk is 27 Sept. 1682 begraven: *Dappers* kint. Dit zal wel op een van bovengenoemden slaan.

V. ***Herbert Dapper,*** Med. Dr., ged. Oene ..., † Deventer 11 Nov. 1737 en 15 Nov. in de Lebuinuskerk begraven, stud. Dev. Athenaeum 17 Nov. 1664, te Leiden 3 Mrt. 1668, medicus te Deventer, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Polstraat van 1675-1702, huwt Mei 1693 (ondertr. Deventer 29 April 1693, attest. op Terwolde 17 Mei, doch niet in het trouwboek aldaar) ***Geertruid Marienburgh,*** ged. Deventer 7 Febr. 1762, † aldaar 19 Mei 1737 en 23 Mei in de Lebuinuskerk begraven, dochter van ***Gerhard Marienburgh,*** gemeensman te Deventer, rentmeester van het Convent te Diepenveen en van Eva *Vriesen.*

Zie A. Moonen Poezij pag. 271.

Uit dit huweliik:

1e. ***Maria,*** ged. Deventer 3 Oct. 1694, begraven aldaar Lebuinuskerk 13 Feb. 1726.

2e. ***Gerhard,*** volgt VI.

3e. *Joan,* ged. Deventer 18 Juni 1697, † aldaar 4 Mrt. 1782 en 9 Mrt. in de Lebuinuskerk begraven, lid van de gezworen gemeente voor de Polstr. 1730—1782.

Zijn testament d d. 15 Juli 1768 geopend 18 Mrt. 1782, zie Hoek geopende testam. III 226 Dev. Archief.

Zie verder registers 50e penning Deventer 26 Apr. 1782.

4e. *Bartold,* ged. Deventer 31 Juli 1701, begraven aldaar Lebuinuskerk 14 Mrt. 1719.

5". Bitter ***Hendrik,*** ged. Deventer 7 Jan. 1705, begraven aldaar Lebuinuskerk 12 Febr. 1725, ingeschreven als stud. Dev. Athenaeum 3 Febr. 1721, te Leiden 14 Sept. 1722.

Va. ***Joan Dopper,*** Med. Dr., ged. Deventer 2 Mrt 1684, begraven aldaar Lebuinuskerk 3 Aug. 1767, ingeschreven als stud. aan het Deventer Athenaeum

17 Sept. 1703, Leiden 23 Sept. 1706, Harderwijk 18 Juli 1708 als med. cand., lid van de gezworen gemeente aldaar voor de Polstraat van 1710-1729, van 1729—1767 burgemeester van Deventer, cameraar, gecommitteerde ten landdage van Overijssel, huwt Deventer 4 Juli 1717 (ondertr. 19 Juni) *Francina* Cornelia ***van Steenbergh,*** ged. Deventer 17 Jan. 1694, begraven in de Lebuinuskerk 13 Jan. 1744, dochter van den Deventer burgemeester ***Elias van Steanberch*** en van ***Maria van der Voort.***

Joan Dapper koopt April 1732 ½ van de erven Spikvoorde en Krodde onder Colmschate van burgemeester ten Brink voor f 4150. Cohier 50e penning.

Testament van *Joan* ***Dapper*** d.d. 7 Nov. 1754 geopend 1 Sept. 1767. Boek van geopende test. II pag. 276. Dev. Arch.

Inventarissen Assenstr. 3 Oct. 1767. In zijn boedel een belangrijk schilderijenkabinet.

Uit zijn huwelijk:

1e. *Berend* ***Elias,*** Med. Dr., ged. Deventer 22 April 1718, †1 April 1796 op de Crodde onder Colmschate en 4 April 1795 in de Bergkerk te Deventer begraven, ingeschreven als stud. aan het Dev. Athenaeum 6 Sept. 1734, Harderwijk 11 Sept. 1737, Leiden 14 Sept. 1739, weer Harderwijk 3 Dec 1740, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Bisschopstraat van 1738 -1787, provisor van het Groote Gasthuis.

2e. *Balthazar,* ged. Deventer 1 Oot. 1720, begraven te Deventer in de Bergkerk 24 Aug. 1792. Hij was militair en zijn staat van dienst is als volgt:

14 Mei 1740 of 12 Apr. 1741 Cornet bij de Cavalerie op Overijssel regiment Haersolte.

15 Mrt. 1746 Capitein bij het reg. inf. op Overijssel Bentinck.

3 Juli 1730 Capitein bij het reg. infant. Oranje Drente.

28 Mrt. 1752 Capitein bij de infant. 2e. Bat. Oranje Stad en Lande.

29 Apr. 1766 Majoor bij de infant. 1e. Bat. Oranje Drenthe.

13 Mei 1768 Luit-Kol. bij het reg. infant. Oranje Stad en Lande.

20 Sept. 1774 Colonel bij de Armée van den Staat.

1792 afgevoerd.

Zie register 50e penning Deventer 21 Sept. 1792. Dr ***B. E. Dapper*** als executeur testam. van zijn broeder kol. *Balth.* ***Dapper*** geeft aan dat door doode van zijn broeder ex testamento, doch met last van fideicommis, op des overledenen broeders kinderen *Francina Cornelia* en *Anna* ***Dapper*** is gevallen het erve en goed Spikvoorde met de katerstede de Weide in buurschap Ortele gelegen.

Cohier 50e penning Colmschate 21 Sept. 1792. Dr. ***Berend Elias Dapper*** als execut. test. van wijlen zijn broeder kol. *Balth.* ***Dapper*** verkoopt 26 Juni 1793 aan zijn zuster *Maria* ***Dapper*** wed. ***Schmaus*** een erve en hu s in de Bursesteeg **tegen haar** huis in de Assenstr. van achteren annschirtende en aan prof. *Gerhardus Westenberg* een erve en stal in de Bursesteeg.

Dev. Renuntiatieboeken.

Het testament van *Balth.* ***Dapper*** d.d. 27 Juni 1781 geopend 21 Aug. 1792. Zie boek geopende test. 111 427 Deventer archief.

(Slot volgt).

Bijdrage tot de genealogie van het geslacht
Liman,

door W. F. HARTMAN.

(Vervolg van XLV, 78).

VIE. Mr. ***Johannes Hubertus*** *Lisman*, geb. te Leiden 1 April 1789, ged. Leiden (Pieterskerk) 10 April 1789, overl. huize Buitenrust onder Zoeterwoude 14 Juli 1842, begr. Leiden in de familiegrafkelder 19 Juli 1842. Ingeschreven als student te Leiden 23 Aug. 1805. Advocaat te Leiden 1809. Woonde toen op de Breestraat; komt als zoodanig ook voor in 1820. Kapitein der 4e Comp. 3e Bat. Schutterij. Rechter-plaatsvervanger te Lei den 1823. Rechter aldaar 1829. Tr. Leiden 17 April 1811 ***Aegidia Cornelia Gillissen,*** dr. v. Ds. *Aegidius Willekens Gillissen*, predikant te Leiden, en ***Cornelia Johanna*** *van der* ***Geer,*** geb. Leiden 27 Febr. 1795, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 8 Maart 1795, overl. Leiden 4 April 1858. Zij hertr. Ds. ***Herman Fangman,*** wedr. v. ***Petronella Alida van Assendelft*** en *Willemyna Noorduyn*, zn. v. ***Hendrik Fangman,*** kousenkeopman, en ***Ytje Ham,*** geb. 24 Maart 1793, ged. Hoorn 31 Maart 1793, overl. Oosterbeek 17 Aug. 1879. Predikant te Hemmen, Edam en Schiedam.

Uit dit huwelijk:

1. ***Johannes Aegidius*** *Lisman*, volgt VIII.
2. ***Aegidius*** Cornelius *Gillissen* ***Lismun,*** geb Leiden 18 Nov. 1814, overl. Leiden 9 April 1838 (in de bruidsdagen), begr. Leiden in de familiegrafkelder 13 April 1838. Hij was 22 Maart 1838 te Leiden ondertrouwd met ***Henriette Marianne*** *Tydeman*, dr. v. Prof. Mr. ***Hendrik Willem*** *Tydeman*, Hoogleeraar te Deventer, Franeker en Leiden, en *Marianne Machtilde* ***Hoorn,*** geb. Luiden 13 Juli 1817, overl. 5 Juni 1851.
3. ***Marius Herman Anton*** *Lisman*, volgt VIIIbis.

VIII. Mr. ***Johannes Aegidius*** *Lisman*, geb. Leiden 27 Juli 1813, overl. aan boord van de „Noord Holland" ter hoogte van Braamspunt 13 Juli 1856, begr. Paramaribo in de Nieuwe Oraujetuin. Ingeschreven als student te Leiden 26 Febr. 1830. Gepromoveerd te Leiden 13 Nei 1836 op een dissertatie: „Super quaestione, de divortio mutuo conjugum consensu, in jure recentiore Gallico et Neerlandico constituendo, mota". Advocaat in den Haag. Rechter- plaatsvervanger in de Rechtbank te Arnhem 1839. Plaatsvervangend auditeur-militair van Gelderland 1841—'42. Lid van het Gerechtshof der Kolonie Suriname 10 Nei 1844. Gouvernements-secretaris 1846. Procureur-Generaal en Advocaat-fiscaal te Paramaribo 1862 en waarnemend Gouverneur-Generaal. Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw. Hij schreef: Specimen de Praestantia Juris Mosaici, ex vero Juris fonte directe orti, waarvan alleen het eerste deel verscheen. Voorts: Verslag van een reis naar de rivier Marowijne en naar het Etablissement Mana in Fransch Guyana. Voor zijn vertrek naar de West ondernam hij een groote reis met een reiswagen naar Spanje, waarvan een beschrijving bij de familie berust. Wellicht stond deze reis in verband met zijn belangrijke relaties met den lateren Keizer Napoleon III. Tr. Amsterdam 7 April 1836 ***Adolphina Juliana Meyer,*** dr. v. ***Hendrik Meyer,*** apotheker te Amsterdam, en ***Christina*** *Meltzer*, geb. Amsterdam 9 Febr. 1817, overl. den Haag 25 Maart 1903.

Uit dit huwelijk:

1. ***Johannes Hubertus Cornelius*** *Lisman*, volgt IX.

IX. Nr. ***Johannes Hubertus Cornelius*** *Lisman*, geb. huize Buitenrust onder Zoeterwoude 22 Aug. 1836, overl. den Haag 10 Febr. 1919. Hij kreeg zijn opvoeding in Suriname van een gouverneur en bezocht later een kostschool aan de Geestbrug bij Voorburg. Ingeschreven als student te Leiden 4 Sept. 1854. Cum laude gepromoveerd te Leiden 1861. Advocaat bij den Hoogen Raad te 's-Gravenhage. Procureur. Kantonrechter-plaatsvervanger. Lid en Voorzitter van de Spaarbank van het Departement 's-Gravenhage der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen gedurende 26 jaar en eveneens 26 jaar lid en voorzitter van den Raad van Administratie der Geneeskundige Inrichting van dat Departement. Eerelid van het Departement 1905. Lid van den Gemeenteraad van den Haag 1881—1893. Wethouder van Publieke Werken 1887-1893. Bestuurslid van het Departement 's-Gravenhage der Maatschappij van Nijverheid, van de Hulpbank, van de 's-Gravenhaagsche Badinrichting, van de 's-Gravenhaagsche Maatschappij voor Kosthuizen, van het Geneeskundig Gesticht voor minderjarige idioten en van de Kiesvereeniging „Vaderland en Koning". Diaken der Waalsch-Hervormde Gemeente. Regent van het Waalsche Weeshuis en lid van het College van Notabelen. Tr. 1e den Haag 24 Juni 1863 ***Maria*** *Johanna Hartman*, dr. v. Mr. *Martinus* ***Adrinnus*** *Hartman*, Substituut-Griffier van den Hoogen Raad, en *Cornelia Jacoba Philipse*, geb. den Haag 2 Juli 1840, overl. den Haag 9 Mei 1864, tr. 2e. Middelburg 26 Nov. 1868 ***Emma Constancia*** *Sprenger*, dr. v. ***Gerard Jacob*** Sprenger, Lid van Gedeputeerde Staten van Zeeland, en Jonkvr. ***Anna*** *Petronella* ***Dana de Jonge,*** geb. Middelburg 18 Nov. 1839. overl. den Haag 15 Dec. 1920.

Uit het le huwelijk:

1 Mr. ***Johannes Aegadius Adolph*** *Lisman*, geb. den Haag 26 April 1864, gepromoveerd te Leiden 12 Dec. 189 1 op een dissertatie „ Het wetsontwerp ter uitvoering van artikel 187 der Grondwet". Eerst werkzaam ter secretarie van Terborg. Daarna advocaat-diaken der Ned. Herv. Gem. in den Haag Jan. 1897—Jan. 1903. Lid van den Gemeenteraad van den Haag Sept. 1901—Sept. 1917. Ouderling der Ned. Herv. Gem. in den Haag sinds Jan. 1905. Kerkvoogd sinds Sept. 1906. Lid van het Classicaal Bestuur sinds Maart 1918. President Curator der Haagsche Gymnasia. Voorts is hij Voorzitter, Secretaris of Penningmeester, dan wel Bestuurslid van talrijke vereenigingen, schoolbesturen, gestichten etc. Officier in de Orde van Oranje Nassau. Tr. Breda 29 Sept. 1893 ***Helöise Elise***

Georgine Backer van Leuven, dr. van *Jan Elias George Backer van Leuven, le* luitenant 'der Infanterie, en *Adolphine Henriëtte Muschart,* geb. Leeuwarden 11 Maart 1871, overl. Davos 22 April 1896.

Uit het 2e huwelijk:

2. ***Anna Gerardina Lisman,*** geb. 's-Gravenhage 2 Oct. 1869, tr. den Haag 8 April 1897 ***Willem Frederik Hartman, zn.*** van Mr. ***Antoni Willem Hartman,*** Griffier der Arrondissements-Rechtbank in den Haag, en ***Anna Jacoba del Campo*** genaamd ***Camp, geb.*** Middelburg 20 Jan. 1864, 2e Luitenant der Infanterie 10 Juli 1883, le Luitenant 20 Jan. 1888, Kapitein 20 Sept. 1900, Kapitein Adjudant 18 Aug. 1903, Majoor 1 Mei 1909, Luitenant-Kolonel 21 Sept. 1912, Regiments-Commandant 1 April 1913, Kolonel, Commandant der IXe Brigade 22 Dec. 1916, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm 18 Febr. 1918, Commandant der le Brigade 1 Feb. 1919, op verzoek gepensioneerd 1 Juli 1920. Generaal-Majoor titulair 31 Aug. 1921. Ridder in de Orde van Oranje Nassau met de zwaarden 31 Aug. 1908.

(Uit dit huwelijk een tak van het geslacht ***Hartman.)***

3. Frans ***Johan Lisman,*** volgt X.

X. Mr. ***Frans Johan Lisman,*** geb. den Haag 19 Jan. 1877. Bezocht van Sept. 1889-Sept. 1891 de kost: school van Dr. Dozy te Noordwijk, van Sept. 1891-Sept. 1897 het Gymnasium te Delft. Ingeschreven als student te Leiden Sept. 1897. Gepromoveerd op Stellingen te Leiden 17 April 1902. Advocaat en Procureur in den Haag. Beëedigd Klerk ter Griffie van de Rechtbank aldaar. Schoolopziener in het Arrondissement Sommelsdijk, standplaats Brielle 18 Dec. 1902. Advocaat en Procureur te Brielle, Kantonrechter-plaatsvervanger te Brielle 14 Maart 1907. Griffier van het Kantongerecht te Vianen 8 Febr. 1909. Substituut-Griffier bij de Arrondissements Rechtbank te Utrecht 28 Febr. 1910. Hier trad hij tevens op als deskundige voor schriftonderzoek. Rechter in de Arrondissements Rechtbank te Assen 1 Mei 1914, te Groningen 23 Juni 1920. Vice-President aldaar 28 Juli 1924. Voorzitter van den Armenraad te Groningen, Lid van het College van Regenten over de Gevangenissen, Lid van den Reclasseeringsraad, Plaatsvervangend Voorzitter van den Raad van Beroep voor de Directe Belastingen, Voorzitter van de Groningsche Kook- & Huishoudschool, Plaatsvervangend Voorzitter van het Scheidsgerecht voor de Ambtenaren van den Raad van Arbeid, Plaatsvervangend lid van het Scheidsgerecht voor Gemeentewerklieden, Oud-Bestuurslid van Pro Juventute en Oud-Voorzitter van de afd. Groningen van het Ned. Genootschap tot Zedelijke Verbetering van Gevangenen. Voorzitter der Examencommissie voor het Groningsch Politie-diploma. Rijksgedelegeerde bij de Kweekschooleindexamens. Lid van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, tr. den Haag 19 Oct. 1903 ***Anna Fabius, dr. v. Jan Christiaan Fabius,***

Inspecteur van het Lager Onderwijs en Lid van de Tweede Kamer, en ***Johanna Elisabeth Knockers van Oosterzee, geb.*** Delft 29 Mei 1880.

Uit dit huwelijk:

1. ***Emma Constancia Anna Lisman,*** geb. Brielle 12 Nov. 1904.
2. ***Johannes Hubertus Cornelius Lisman,*** geb. Brielle 9 Juni 1907, phil. stud. te Groningen.

VIII bis. Mr. ***Marius Herman Anton Lisman,*** geb. Leiden 28 Dec. 1816, overleden Leiden 13 Mei 1893. Ingeschreven als student te Leiden 10 Jan. 1834. Commissionair in wol, Lid der Firma Lisman & Waller, tr. 1e Leiden 29 Juli 1841 ***Petronella Adriana Elisabeth Boonncker,*** dr. v. ***Johan Florens Boonacker,*** Kapitein der Schutterij te Leiden, en ***Anna*** Helena ***Bogaard,*** geb. Leiden '20 Jan. 1816, overl. Leiden 2 Oct. 1846, tr. 2e Leiden 27 Sept. 1848 ***Elisabeth Gerardina Cornelia van Oosterzee,*** dr. v. Mr. ***Mattheus Hendrik van Oosterzee*** en ***Elisabeth van der Veen,*** geb. Rotterdam 27 Jan. 1821, overl. Leiden 30 Maart 1850.

Uit het le huwelijk:

1. Doode zoon, geb. Leiden 14 Juni 1842.
2. Doode dochter, geb. Leiden 28 Mei 1843.
3. Dochter, geb. en overl. Leiden 26 Sept. 1846.

Uit het 2e huwelijk:

4 ***Aegidia Cornelia Lisman,*** geb. Leiden 10 Oct. 1849, overl. Leiden 9 Nov. 1904, tr. Leiden 7 Juli 1870 ***Herman Cornelis Juta,*** zn. v. ***Jacob Leendert Eduard Juta,*** Luitenant-Kolonel der Infanterie, en ***Maria Diederika van der Feen,*** geb. Nijmegen 16 April 1843, overl. Leiden 4 Dec. 1908. Officier bij de Kon. Ned. Marine. Daarna koopman, Lid der Firma Lismau & Waller, Lid van den Gemeenteraad en Wethouder van Leiden, Voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Leiden.

(Hieruit stamt een tak van het geslacht ***Juta.)***

Hoewel het bovenstaande belangrijk meer geeft dan hetgeen tot nu toe over de familie *Lisman* bekend en gepubliceerd was, is het nog geenszins volledig te noemen. Ik geloof wel, dat nog levende personen, den naam *Lisman* dragende, tot dit geslacht behooren, al is aansluiting nog niet gevonden. In de enorme collectie genealogische aanteekeningen Scheltus van Kamferbeeke op het Gemeente-archief te Rotterdam komt o.a. het navolgende voor: „Mr. Bernardus Albertus van Houten en Sara Maria Lisman berichten het overlijden te Amsterdam op 5 Augustus 1831, oud bijna 24 jaar van hun oudste dochter Catharina Henriette van Houten. Het is mij volstrekt onbekend of deze dochter al dan niet eene zuster van Johannes Nicolaas is geweest, in 1829 te Noordwijk met de Veer gehuwd, maar te Leyden nabij Noordwijk zijn ettelijken van den naam Lisman ter woon geweest. Twee zusters onder andere, die zamen als rentenierster op het Steenschuur woonden, waarvan de Vader tabak en snuifwinkelier op de Mare plagt te wezen, en een advocaat misschien en niet onwaarschijnlijk broeder van die zusters". Op wie dit kan slaan is mij niet recht duidelijk. De advocaat is zonder twijfel Mr. Johannes Hubertus (VII). Zouden die zusters soms dochters geweest zijn van het echtpaar Lisman- van Ballegooy,

welke laatsten dan de vermoedelijk niet zeer rijkelijk vloeiende bronnen van inkomsten uit het paedagogisch ambt zouden hebben trachten aan te vullen door een tabak- en snuifnering.

Voorts kwam ik bij mijn onderzoekingen te Leiden nog verschillende personen, den naam *Lisman, Liesman* of *Lysman* dragende, tegen, die ik in de beide volgende fragmenten heb samengebracht, daar samenhang met den hoofdstam niet bleek. Opvallend is wel, dat ook zij in de wol- en lakenindustrie werkzaam waren.

le Fragment.

1. Andries *Lisman*, heeft de navolgende kinderen:
   1. ***Gerrit Lisman***, ged. Leiden (Luth kerk) 22 Juli 1640. Lintier. Woont bij zijn huwelijk in de Heersteeg. Tr. (ondertr. Leiden 29 Nov. 1662) *Lysbeth Jacobs,* dr. v. N.N. en ***Maertje Slach***, geb. Leiderdorp. Woont bij haar huwelijk op de Oude Houtmarkt.
   2. ***Pieter Lisman***, volgt II.
   3. ***Daniel Lisman***, ged. Leiden (Luth. kerk) 10 Sept. 1646. Leeft nog 31 Jan. 1672.

11. ***Pieter Lisman***, ged. Leiden (Luth. kerk) 23 Febr. 1642. Lakenwerker. Woont bij zijn le huwelijk in de Coddesteeg. Tr. le (ondertr. Leiden 14 April 1663) *Cathalyna de Carpentier* (Carpentry, Carpentie, Dekar, Timmermans), weduwe, woont bij haar huwelijk in de Cruystraat, overl. na 13 Sept. 1682. Tr. 2e (ondertr. Leiden 1 Nov. 1698) *Grietge Denijs*, wed. v. **Cornelis *Boon,*** woont bij haar 2e huwelijk in de Oude Voorstraat.

    Uit het le huwelijk:
    1. *Sara Lisman*, ged. Leiden (Marekerk) 6 Febr. 1664, woont bij haar huwelijk op de Oude Korte Vest, tr. (ondertr. Leiden 13 Sept. 1682) ***Willem Jansz. wan der Mors,*** geb. Leiden. Timmerman. Woont bij zijn huwelijk op de Oude Korte Vest.
    2. ***Andries Lisman***, ged. Leiden (Marekerk) 21 Febr. 1666, jong overl.
    3. ***Ragel Lisman***, ged. Leiden (Hoogl. kerk) 8 Juli 1668. Leeft nog 1 Apr. 1693.
    4. ***Andries Lisman***, ged. Leiden (Marekark) 31 Jan. 1672.

       Deze laatste zou dezelfde kunnen zijn al8 de stamvader van het

2e Fragment.

I. ***Andries Lisman,*** had tot zoon:

II. ***Jan Andriesse Lisman***, geb. Berkelsteyn in 't Brandenburgsche, begr. Leiden (Hoogl. kerk) 23/30 Juni 1792. Lijfknecht. Woont bij zijn eerste huwelijk in den Haag, 1 Aug. 1788 te Leiden op de Aalmarkt. Testeert 15 Juni 1792 voor Nots. Adrianus van Alphen te Leiden en woont dan in 't St. Catharina Gasthuis. Tr. le (ondertr. Leiden 23 Febr. 1754) ***Neeltje van der Kaa***, dr. v. N. N. *van der Kaa* en ***Catharina Hostingen,*** geb. Leiden. Woont bij haar huwelijk op de Cingel tusschen de Rijnsburger- en Marepoorten. Tr. 2e (ondertr Leiden 6 Oct. 1758) **Maria *Verloop,*** overl. ***voor 23*** Juni 179%.

    Uit het le huwelijk:
    1. ***Jan Andreas Lisman***, ged. Leiden (Luthersch) 29 Juni 1754.

    2. *Catharina Lisman*, ged. Leiden (Pieterskerk) 8 Sept. 1766.

    Uit het 2e huwelijk :
    3. ***Jan Bastiaan Lisman***, ged. Leiden (Lutersch) 16 Jan. 1764.
    4. ***Johanna Maria Lisman***, ged. Leiden (Luth. kerk) 16 Febr. 1767, woont bij haar huwelijk aan 't Galgewater, tr. (ondertr. Leiden 1 Aug. 1788) ***Martin Hendrik Kr(i)etsman***, geb. Saxen Gotha, Musicant. Woont bij zijn huwelijk aan 't Galgewater.

Op wie tenslotte de navolgende inschrijving in de voogdenboeken van de Weeskamer te Leiden betrekking heeft, werd mij ook niet duidelijk: „Johannes Hoefsmit, Lakenwever, Oom en Hendrik van der Hart, Straatmakersknegt, goede bekende, zijn voogden gesteld over ***Willem,*** oud 9 jr., ***Maria,*** oud *7* jr., en ***Jan,*** oud 3 jr., nagelaate kindn. van *Jan Lisman*, verwekt bij ***Maria Hoefsmit,*** Lakennobster. Compr. etc. op den 3 Aug. 1772. De voorn. Boedel is ten zelven dage gerepudieerd.

Alle aanvullingen en losse aanteekeningen zullen mij hoogst welkom zijn.

Familie-aanteekeningen Selijns en aanverwante geslachten [1]).

Geslaght-boom der Selijnssen van den jare 1600 af.

Willem Selijns is geboren omtrent den jaere 1600, getrouwt met *Stijntje Willems*, was Burgermeester van St. Truijen, dat 3 mijlen van Tongeren leid, en 6. van Luijck. Hij was in groot respect bij de Burgerije, maer seer tot de Religie genegen, raekt ten laetsten in 't oog der Rooms-gesinden, en word, van 't Raedhuijs komende, in sijn buijk, dat hij sterft, gestoken, naelatende 6 soonen, en 2 Dogteren. Sijn waepen zijn 3 witte Baren op een rood, en 6 geele Cruijcen op een swart veld, en staet tot St. Truijen uijtgehouden in een gevel van een onser Voor-ouders huijsen. Sijn naem, als ook sijn voor-ouders, zijn afkomstig van een plaets, tusschen Namur en Huij gelegen, genaemd Selijns, aen de Rivier de Maes, en niet verder leggende, dan seven grote mijlen van 't voorgemelte St. Truijen. Sijn 8 kinderen zijn geweest

1. ***Jean Selijns,*** tot St. Truijen geboren op den 20e maij Ac 1526 's morgen8 ten 7 uuren, en troude, oud 24 jaeren, op den 18 Nov. 1660 met *Niesje van Rijckels,* oud 18 jaeren, en dogter van *Jan van Rijckels* en ***Anna Stevens.*** Hij stierf tot St. Truijen Ao 1661 en sij tot Amsterdam op den 7 Septemb. 1672 in de Halsteeg, daer Maestricht uijtgehangen heeft, zijnde 't Hoek-huijs van de dwars-straet aen de west-zijde, oud omtrent 40 jaeren. Naelatende 3 Soonen, en 3 dogters welkers naemen [hieronder] volgen.

2. ***Willem Selijns,*** leefde het langste van allen, en stierf tot St. Truijen nae 't jaer 1692.

3. ***Henricus Selijns.***

4. ***Govert Selijns***, met sijn Huijsvrouw en kinderen gestorven Ao 1690.

6. *Stijntje Selijns.*

6. ***Joris Selijns***, getrouwt met ***Catalijntje Walravens.***

[1]) Origineel in het archief ***Hulft*** (Ned. Leeuw)

7. *Anna Selijns.*
8. *Jeronimus Selijns.*

De 3 Soonen, en *3* Doghters van *Jean Selijns,* en *Niesje van Rijckels waren*

1. *Niesje Selijns*, geboren dan 26 Aug. 1651, getrouwt met ***Hendrick Cock*** den 2ö Julij 1569, gestorven den 4 .Novemb. 1617 en heeft gehad 7 Soonen en 6 Doghters.

2. ***Stijntje Selijns,*** geboren den 20 Octob. 1653, getrouwt met ***Jan Pietresz.*** *Vlasblom*, gestorven den 24 Sept. 1638 en heeft gehad 3 Soonen en 4 Doghters.

3. ***Jan Selijns,*** is tot Amsterdam geboren op den 25 Octob. A° 1666 en trouwde, oudt 30 jaeren, op den 27 Nov. 1585 met ***Apollonia*** *Sprenckhuijsen* (doghter van *Hans Sprenckhuijsen*, en ***Lubberichje Colijn,*** welckers Vader was Mr. ***Pieter Colijn,*** A° 1613 Schepen, A° 1523 Raed, A° 1631 Burgermeester, die door de Wederdoopers op den 10 Maij A° 1536 tot Amsterdam op den Dam wierd doodgeslagen). Hij stierf tot Amsterdam op den 21 Aug. 1624. Ende leijd met sijn Huijsvrouw aldaer begraven in de Suijder kerk. Desselfs kinderen staen [hieronder].

4. ***Willem*** *Selijns*, geboren den 9 Dec. 1667, getrouwt met ***Maria*** *van* ***Dort,*** gestorven den 10 Octob. 1717. En heeft gehad 1 Soon, en 4 Dogters.

6. ***Hendrick*** *Selijns,* geboren den 7 Maert 1560, getrouwt met *Susanna Verclocken*, gestorven den 16 Jan. 1606. En heeft gehad 4 Sooncn, & 4 Dogters.

6. *Anna Selijns*, geboren A° 1662, getrouwt met ***Thomas van Daken,*** gestorven den 16 Feb. 1590 naelatende niet meer dan een Dogter.

De kinderen van ***Jan Selijns,*** en ***Apollonia*** *Sprenckhuijsen* zijn geweest

1. ***Jan*** *Selijns*, geboren den 26 Nov. 1686, getrouwt met ***Elisabeth Reepmaeckers,*** den 5 Junij 1618. Wierd Diacon der gereformeerde Kercke A° 1620. Regent van 't Oude-zijds-Huijs-sitten huijs A° 1625, dat hij meer dan 40 jaeren, seer loffelijk bediend heeft, en Luitenant van een Burger-Comp. ; Sijn Huijsvrouw stierf den 3 Aug. 1663. En hij den 8 Octob. 1666, beijde tot Amsterdam op de Geldersche Kaij, in de 2 Compassen. Ende heeft gehad 2 Sooneu, en 2 Dogteren, waer van siet hier onder.

2. ***Lubbertus Selijns,*** geb. A° 1588 en gestorven A° 1589.

3. *Lubberta Selijns*, geboren A° 1590 en overleden in 't selfde jaer.

4. ***Lubbertus*** *Selijns*, geboren den 29 Maert 1691 en gestorven den 11 Dec. 1616.

5. *Niesje* ***Selijns,*** geboren den 4 Dec. 1593, getrouwt met ***Joost*** *van* ***den Bogaert,*** A° 1618, gestorven tot Farnabocq A° 1639, naelatende 4 Dogters, dewelke siet hier nae.

6. *Willem* ***Selijns,*** geboren den 24 Feb. 1696, getrouwt eerst met *Susanna Couwenberg*, daer nae met *Susanna* ***Rijckaert.*** Gestorven den 14 Sept. 1629, naelatende 1 Doghter. [1])

7. ***Hetrdrick*** *Selijns*, geb. den 8 April 1697, getrouwt met *Aefje Roch* den 11 Julij 1621, gestorven den 9 Aug. 1646, en heeft gehad 2 Soonen en 3 Doghters.

[1]) Deze dochter uit het 2e huwelijk, ***Apollonia*** *Selijns*, geb. 15 April 1625, † 1 Febr. 1670, huwde den vermogenden Amsterdamschen koopman ***Jean Loten.*** Door hunne dochter *Susanna Loten*, in 1681 gehuwd met Mr. ***Pieter*** *Hulft*, schepen van Amsterdam, kwamen deze aanteekeningen in het bezit der familie ***Hulft.*** — Red.

De kinderen van ***Jan*** *Sélijns*, en ***Elisabeth Reepmaeckers,*** boven gemeld, waeren :

1. ***Apollonia Selijns,*** geb. den 4 Feb. A° 1620, getrouwt met ***Abraham de*** *Sadelaer* den 8 Feb. 1639, en gestorven den 16 Nov. A° 1654. Desselfs kinderen eiet hier nae. De voorn. ***Abraham de Sadelaer,*** nae de dood van sijn eerste Huijsvrouw ***Apollonia*** *Selijns*, hertrouwde met ***Anna Mattheeuws*** den 6 Sept. 1656.

2. *Jacobus* ***Selijns,*** tot Amsterdam geboren den 4 Dec. 1621. Was Vaendrig van een Burger-Comp. en stierf ongetrouwt in Sept. 1664.

3. ***Martina Selijns,*** Diaconesse, geboren den 26 Nov. 1623, getrouwt met Simon ***de*** *Vries* den 26 Jan. 1644, welke op den 7 Nov. 1653 gestorven zijnde, is sij op den 3 Octob. 1656 hertrouwt met *Philippo D' Orville*, ouderling der gemeijnte Jesu Christi, en Luitenant van een Burger-Comp. tot Amsterdam, die eerst getrouwt was op den 8 Octob. 1648 met ***Cornelia*** *van* ***den Bogaert.*** Haere kinderen, zoo bij ***Simon de Fries,*** als *Philippo* ***D' Orville,*** siet hier nae.

4. *Jan Selijns*, geb. den 10 April A° 1627 en gestorven den 17 Aug. 1641.

De kinderen van ***Apollonia*** *Selijns*, ***en Abraham de Sadelaer,*** boven gemeld, zijn de volgende:

1. D° *Abrahamus* ***de*** *Sadelaer*, geboren tot Amsterdam den 12 Nov. 1639 Wierd Predikant in de Beemster den 3 Maij 1665. Trouwde met ***Maria Andries, den 23 Nov. 1666,*** en stierf den 27 Maij 1673. Desselfs kinderen siet hier nae.

2. *Jacobus* ***de Sadelaer,*** geboren den 25 Nov. 1640, was eerst Vaendrig, dogh is naderhand geworden Luitenant van een burger-Comp.

3. ***Johannes*** ***de*** *Sadelaer*, geb. den 17 Aug. 1642.

4. Mr. ***Aegidius de*** *Sadelaer*, geboren den 20 Jan. 1646, Advocat.

6. ***Elisabeth de*** *Sadelaer*, geb. den 9 Octob. A° 1647 en gestorven den 18 Julij A° 1649.

6. ***Petrus de*** *Sadelaer*, geb. den ***4*** Maij A° 1660 en gestorven den 25 Dec. 1665.

7. Den 17 Feb. 1659 (?) geboren, en den 19 ditto gestorven.

8. ***Elisabeth de*** *Sadelaer*, geboren den 9 Nov. 1654 en gestorven 2 daegen daer nae.

Martina Selijns, hier voren gemeld, heeft gehad de naevolgende kinderen, als bij *Simon* ***de Vries***

1. ***Elisabeth*** *de* ***Vries,*** geb. den 9 Sept. A° ***1653*** en gestorven den 17 ditto,

en bij *Philippo d'Orville*

2. den ***26*** Aug. A° 1668 geboren en gestorven.

3. ***Elisabeth*** *d'Orville*, geboren den 14 Feb. A° 1661 en gestorven den

De kinderen van D°. ***Abrnhamus de Sadelaer,*** en ***Maria Andries,*** hier voren gemeld, zijn geweest

1. ***Abraham de Sadelaer,*** geboren den 29 Feb. A° 1668 en gestorven den 15 Octob. van 't selfde jaer.

2. *Reijnier* ***Andries de Sadelaer,*** geboren den 20 Maert A° 1670 en gestorven den 3 Aug. van 't selfde jaer.

3. ***Abraham de Sadelaer Andries,*** geboren in de Beemster, daer sijn Vaeder was Bedienaer des Goddelijken Woords, op den 1 Nov. 1671.

De 4 doghters van *Niesje Selijns* en *Joost van den Bogaert,* hier voor gemeld, zijn

1. *Apollonia van den Bogaert,* getr. in Brazil met *Abraham lapper,* Secretaris van den Hoogen Raed aldaer, storf sonder kinderen.
2. *Clara van den Bogaert,* getr. met *David van Keyssel,* vele jaeren Hooft-Officier op Farnabocq tot dat het land aen de Portugesen over ging, wanneer herwaerts quam met sijn vrouw & kinderen.
3. *Anna van den Bogaert, getr.* met *Jan Adriaensz. Stokhof,* coopman alhier, welkers 4 kinderen & ook de kindskinderen alle zijn overleden.
4. *Maria van den Bogaert,* getr. met *Pieter Altroff,* Coopman in Farnabocq, hebbende gehad een kind, hier geboren, genaemd *Justus Altroff,* dogh die is 24 jaeren oud zijnde, ongetrouwd overleden.

De kinderen van *Clara van den Bogaert* en *David van Keijssel,* zijn geweest 17 in getal, naementlijk:

1. *Maria van Keyssel,* oud 63 jaeren & 7 daegen A° 1707 in Maert ongetrouwd overleden.
2. Een soon, ongedoopt gestorven.
   Jacob von Keyssel, heel jongh gestorven.
4. *Jacob van Keyssel,* heel jongh gestorven.
6. *Agnieta van Keyssel,* getr. met *Niclaes Kerfbijl.*
6. *Apollonia van Keyssel.*
7. Een soon, ongedoopt gestorven.
8. *Elisabeth* van *Keyssel, 4* jaeren oud zijnde overleden.
9. *Anna van Keyssel,* ob. 2 jaeren oud zijnde.
10. *Elisabeth van Keyssel,* getr. met *Jan van Tarelingh.*
11. *Johanna van Keyssel,* ob. 12 weeken oud.
12. *Clara van Keyssel.*
13. Een Soon & dogter, waervan de Soon ongedoopt,
14. & de Doghter, *Sara* genoemd, een dagh a 4 oud zijnde, is overleden
15. *Johanna von Keyssel,* getr. met *Marcus de Bruyn,* wonende tot Rotterdam.
16. *Anna* van *Keyssel,* nae weinige daegen geleeft te hebben overleden.
17. *Susanna van Keyssel.*

De kinderen van *Agnieta van Keyssel* en *Niclaes Kerfbijl,* zijn

1. *Cornelis Kerfbijl,* nae weinige daegen levens, overleden.
2. *David Kerfbijl,* getr. met *Elisabeth Beotet.*
3. *Cornelis Kerfbijl,* ob. *4* jaeren oud.
4. *Anthonij Kerfbijl,* jong gestorven.
5. *Maria Kerfbijl,* getr. met *Hendrick Kerfbijl.*
6. *Anthonij Kerfbijl,* jong gestorven.
7. *Clara Kerfbijl,* getr. met *Daniel van Miert,* ten 2° met *Johannes Cobbe.*
8. *Cornelia Kerfbijl,* getr. met *Jacobus van Yperen.*
9. *Niclaes Kerfbijl,* ob. 16 jaeren oudt.
10. *Jan Kerfbijl,* ob. 10 a 11 jaer oudt.

De kinderen van *Elisabeth vau Keyssel* en *Jan van Tarelingh,* zijn

1. *David van Tarelingh*
2. *Maria van Tarelingh.*
3. *Jan van Tarelingh,* jong gestorven.
4. *Clara van Tarelingh,* jong gestorven.

De kinderen van *Johanna van Keyssel* en *Marcus de Bruyn,* zijn

1. *David de Bruyn,* jong overleden.
2. *Levina de Bruyn.*
3. *Clara de Bruyn.*
4. *Maria Apollonia de Bruyn.*
5. *Jan de Bruyn,* ob. *3* jaeren oud.
6. Tweelingen, 2 Dogters, een ongedoopt, en een, *Eli-*
7. *sabeth* genaemd, mede jong gestorven.
8. *Jan de Bruyn.*

De kinderen van *Maria Kerfbijl,* en *Hendrick Kerfbijl,* zijn geweest 6, waer van 4 jong zijn gestorven, en 2 nog in leven, als:

Niclnes Kerfbijl.
Wouter Kerfbijl.

De kinderen van *David Kerfbijl & Elisabeth Beotet* zijn geweest 5, waer van 2 klijn gestorven, de overige zijn

1. *Agnieta Kerfbijl.*
2. *David Kerfbijl.*
3. *Niclaes Kerfbijl.*

De kinderen van *Clara Kerfbijl & Daniel van Myert* zijn geweest 3, waer van *2 jong* gestorven, & de overige *Niclaes van Myert.*

De kinderen van deselve Clara *Kerfbijl & Johannes Cobbe* zijn

1. *Ida Cobbe.*
2. *Agniete Cobbe.*

De kinderen van *Cornelia Kerfbijl & Jacobus van Yperen* zijn geweest 6, waer van 4 klijn gestorven, de overige zijn

Niclaes van Yperen.
Emanuel van Yperen.

Lijst van Schouten en Secretarissen van Voorschoten,

medegedeeld door N. VERNÈDE.

Uit het Huisarchief van Duivenvoorde [1]) en het Oudarchief der gemeente Voorschoten kon ik een lijstje samenstellen van de schouten en secretarissen der Vrije Heerlijkheid Voorschoten, dat hoewel in het begin niet volledig, toch zijn nut kan hebben voor degenealogie.

Hetzelfde te doen t. a. v. de welgeboren mannen en schepenen dezer heerlijkheid, scheen mij van minder belang.

Het baljuw- en schoutambt werd in Voorschoten sinds ± 1600 geregeld door één persoon waargenomen; of dit ook vóór dien tijd het geval is geweest, valt niet met zekerheid te zeggen. Wellicht hielden de heeren van Voorschoten oorspronkelijk het baljuwambt in eigen hand en verpachtten slechts het ambt van schout.

Jacob van Banchem is de eerste waarvan we zeker weten, dat hij beide ambten combineerde.

Daar de commissieboeken zeer slecht zijn bijgehouden, werden onderstaande gegevens voornamelijk geput uit de rekeningen. De jaartallen moesten daardoor soms bij benadering worden opgegeven.

Schouten:

Aernt van Dam 1367
Philips Aerndszoon 1581
Ysebrant Screvelant 1394

[1]) **Zie Jaarverslag 1920 van het Algemeen Rijksarchief.**

Dirk van Delf 1430
Jan Jacobszöon 1436
Jan van Duvenvoirde 1463
Roelof Jansz. (bastaard van den Boechorst) 1480.
Arend, bastaard van Duvenvoirde 1496, 1515
Cornelis van Teylioghen 1532
Aerndt Wouterszoon *van* Harles 1535
Cornelis Willemszoon van Rijn 1556
Cornelis Claesz. van Rijn 1613, 1621
Jacob van Banchem 1621-1622
Willem Gerritsz. van Toledo 1622—1635
Crispijn van Mierop 1635—1645
Wolphert van Leeuwen 1645—1654
Gerrit van Leeuwen 1654—1661
Johan van Leeuwen 1661—1662
Louis Desormeaux 1662—1664
François Poyntz 1664-1697
Mr. Salomon Poyntz 1697-1730
Mr. Daniel Poyntz 1730-1739
Adrianus Boers 1739—1789
Casparus Adrianus Robertson 1789-1791
Johan Adriaan de With 1791-1803
Paulus Hendrik Willem de la Fargue 1803—1805
Hendrik Malecotius 1805—1809
Coenraad van Eyk 1809-1811.

Secretarissen :

Nicolaes de Sitter 1646-1657
Frans van Cingelshouck 1657—1670
Hendrik van Tol (voor Johan van Cingelshouck) 1670-1678
Mr. Johan van Cingelshouck 1678-1700
Mr. Daniel Poyntz 1700-1730
Willem Suurmondt 1730-1770
Mr. François Pieter de Bas 1757—1770 adj. secr., 1770—1795 secr.
Johannes Kempenaer 1795—1798
Jan van Oorde 1798-1811.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Een legpenning terecht gebracht.

Onder bovenstaand opschrift gaf Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland in Maandblad n° 5 van Mei 1926 eene nadere oplossing omtrent eenen tot dusverre ongedefinieerden penning met de wapens van ***Droogendijck*** en ***vnn Mierop***.

Door de vriendelijkheid van den heer A. 0. van Kerkwijk, directeur van het Kon. Penningkabinet, kreeg ik inzage van een artikel geteekend V. F. (Victor Fourneur ?) in de „Revue belge de numismatique" van 1926, 1e en 2e aflevering, waarin zich vrij goede afbeeldingen bevinden van beide zijden van bovenbedoelden penning en waarin de schrijver speciaal de aandacht vestigt op eene ruit, die zich achter 't wapen van *van Mierop* bevindt. Hij beweert en m. i. volkomen juist, dat dit beteekent, dat men hier met 't wapen eener vrouw te doen heeft. Schrijver merkt zeer terecht op, dat 't onmogelijk was de 8 (N.B.! 3.2.3) in dat wapen voorkomende merletten (schrijver spreekt van „raven") in een ruitschild te plaatsen en dat men speciaal om die reden een gewoon mannelijk schild gebruikte en er een vrouwelijk ruitschild achter plaatste om te doen uitkomen, dat 't hier eene vrouw gold.

Ook ik merkte destijds deze ruit op en was dadelijk van meening, dat dit niet louter versiering was, doch wel degelijk eene heraldieke beteekenis heeft.

Aan den genealoog thans om hieruit zijne conclusies te trekken.

Wat betreft 't wapen ***van Droogendijck*** aan de keerzijde, meen ik de 9 misterieuse schildfiguren, door Rietstap als „witte of zilveren rozen" beschreven, te kunnen definieeren. Zeer terecht zeide de heer Beelaerts in zijn artikel, dat men met eenigen goeden wil er rozen in kan zien, maar dat zij dan toch verschillend zijn van de gewone heraldieke roos.

Bij nadere beschouwing nu merkte ik op, dat de bijkans bolvormige bloemen, welke rechtop aan bladerlooze stengels zitten, uit kleinere bloemen zijn samengesteld. De eenige bloem, die aan deze beschrijving beantwoordt en tevens den naam „roos" draagt, is de Qeldersche roos. De bloem van dezen struik of liever heester, die niets met de gewone roos te maken heeft, bestaat uit vele kleinere bloempjes en groeit rechtop aan den stengel. De latijnsche naam is Viburnum Opulus. Een gecultiveerde variëteit eveneens Viburnum geheeten is de in tuinen algemeen voorkomende „sneeuwbal", waarvan echter de bloem door haar eigen grootere gewicht omlaag hangt. Ook de kleur wit of zilver pleit voor deze veronderstelling.

Nog nimmer ben ik in de heraldiek de Geldersche roos tegengekomen en 't is mogelijk dat zij bij latere afbeeldingen van het wapen *van* ***Droogendijck*** langzamerhand meer vervormd is tot de bekende gestileerde 5 bladerige wilde roos. Dat men evenwel in 1529, midden nog in 't bloeitijdperk der heraldiek, deze figuur aldus zou hebben afgebeeld, lijkt mij uitgesloten.

C. H. C. Flugi van Aspermont.

Nieuwenhuys te New-York.

In het *Groot Memoriael van Schepenen* te Haarlem, dl. F. 3, folio 91"" vindt men d.d. 24 April 167 1 de volgende acte :

Op het geremonstreerde uyt den naeme ende van wegen D^ne ***Wilhelmus*** a *Nieuwenhuys*, bij de Heeren bewinthebberen van de West Indische Compagnie beroepen tot Predicant op Nieuw Jorck in Nieuw Nederlant — en nu reysvaerdigh staende omme derwaers aen te vertrecken, de welcke alvoorens 't selve te doen sigh gaerne alhier sagh bevestigen in den Heyligen Egtenstaet met. ....[1]) en dewijle de tijt te cort is omme drij huwelijksche Soodaeghsche proclamatien naer d'ordinaris forma te kunnen gaen, is bij de Heeren van de Gerechte verstaen, omme dat sulcx in diergelijcke voorval meerder is gebeurt en daerinne geen bedrogh is residerende, den voorn. D^ne *Nieuwenhuyse* met sijn ondertrouwde bruyt van de ordinaris solemniteyt te dispenseren en daervan aen de dienaeren des Goddelijcke worts binnen dese stadt kennisse te doen geven.

W. W. v. R.

Adelsgunst.

Bij K. B. van 18 Dec. 1926 N°. 27 is ***Elisa Ploos van Amstel,*** wonende te Weltevreden (N. I.), met al zijne

[1]) Naam niet ingevuld; blijkens het Trouwboek heette zij ***Annetje Maurits Sluiswagter,*** j.d. van Haarlem, wonende in de Korte Veerstraat. 26 Apr. 1671 werd attestatie gegeven naar ***Wijck op Zee*** „en ten desen dage aldaar getrouwt."

wettige, zoo mannelijke als vrouwelijke afstammelingen, erkend te behooren tot den Nederlandschen adel, met de praedicaten van jonkheer en jonkvrouw.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Boers-Velingius. (XLIV, 264.) Mr. ***Willem Sebastiaan Boers,*** geb. te Schagen, baljuw, schout en secretaris van Hazerswoude en Hoogeveen en schout en secretaris van Zuid- Waddingsveen; zoon van *Gerard* **B.,** baljuw en schout v. Schagen en van Hazerswoude, en van *Johanna Binckes*; kleinzoon van ***Carolus B.*** en van ***Sara Seele of van Seelen.***

Hij huwt 1° te Benthuizen 6 April 1776 met *Gerarda* ***Fockelina Velingius***, geb. te Benthuizen, overl. te Hazerswoude 28 Augustus 1786. Zij was de weduwe van ***Johan Adolph Meybaum,*** kapitein in het regt Douglas.

Hu huwt 2° te Rijswijk, Z.H. 4 Juli 1790 met ***Quintina Sara Nusgen***, geb. te Doornik. won. te Rijswijk; overl. te Hazerswoude 10 Januari 1800.

Uit het eerste huwelijk sproten:

1. *Sara* ***Carolina Johanna B.,*** gedoopt te Hazerswoude 13 Oct. 1776. Getuigen: ***Binke Carel Boers*** en ***Sara Surirey.*** Dit kind als overl. aangeg. te Haz. 17 April 1778.

2. ***Lieve Nicolaas Meybaum B.*** Als overl. aangeg. te Hazerswoude 9 Juli 1779.

3. *Carel* ***Gerard*** *Samuel* ***Surirey B.,*** ged. te Hazersw. 6 Juli 1778. Getuigen als bij 1. Als overl. aangegeven te Hazerswoude 3 Dec. 1778.

4. ***Jacoba Nicolina Borst Boers,*** ged te Hazerswoude 26 Sept. 1779. Getuigen: ***Jacoba Borst*** vrouwe van Zuid Waddingsveen, weduwe van den „W. G.str. Heer" ***Nicolaas de Ruyter.*** Als overl. aangeg. te Hazerswoude 13 Dec. 1787.

6. ***Sara Carolina B.,*** ged. te Hazerswoude 10 Febr. 1783. Getuigen als bij 1. Huwt te Hazersw. 27 October 1801 voor het gerecht met *Adam* ***Adriaan Boers,*** geb. te Leiden en won. te Amsterdam.

ti *Petronella* ***Johanna*** *Christina* ***B.,*** ged. te Hazerswoude 13 Febr. 1786. Getuige : ***Johanna Christina Alting*** weduwe van den W. G.str. Heer ***Isak Pieter Velingius.***

(Ned. Adelsboek 1917 zegt blz. 224: geboren te Hazerswoude 1 Sept. 1786)

Zij huwde *G. J.* ***Sloet tot Sinderen.***

Alphen a. cl. Rijn. W. M. C. REGT.

Bruynesteyn. (XLV, 90). M. A. van Rhede van der Kloot beschrijft in zijn „Aanteekeningen omtrent dc regeeringsfamiliën van 's-Gravenhage en Scheveningen" op pag. 13 het wapen van ***Marcellus Bruijnsteijn Hermansz., van 1685*** tot 1688 schepen van 's-Gravenhage en kapitein van de burgerij aldaar, aldus: gedeeld: I de Friesohe adelaar, 11 in goud een zwarte vleugel vergezeld van 3 groene klaverblaren.

Uit de boedelpapieren van de Weeskamer te 's-Gravenhage en de mededeelingen in het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1886 pag. 60 en 169 blijkt, dat deze *Marcellus Bruijnsteijn* een broer is van kapitein *Balthasar Bruijnsteijn* (Bruijnesteijn, Brunesteins), die bij *Susanna Mijtens* de vader is van Sara, ***Alida*** en *Anna Catharina,* waarvan ***Alida*** getrouwd is met den Haagschen notaris ***Jan Swinnas.***

Het door van Rhede van der Kloot beschreven wapen is dus ook gevoerd den door vrager genoemden ***Balthasar Bruijnesteijn.***

Wij kunnen hieraan nog toevoegen, dat wij ook in andere bronnen een zelfde wapen ***Bruijnesteijn*** gevonden hebben en daarbij als helmteeken een klaverblad tusschen een vlucht, zoodat vrager met gerustheid kan aannemen, dat boven beschreven wapen juist is. Doa. Bua.

Bruynesteyn. (XLV, 90). Dr. ***Johan Br.,*** ob. 20-1-1686, voerde gedeeld : I Friesche adelaar. 11 goud, met een zwarten vleugel, vergezeld van 3 groene klaverblaren (2—1). (Gem. Archief Delft, v. d. Lely. No. 111.)

"Marcellus Br., Schepen te ***'s-Gravenhage,*** voerde hetzelfde wapen en als helmteeken een klaverblad tnsschen een vlucht. Tegenzegel = het schild met helmteeken 1686 N°. 484. (v. Maandblad Ned. Leeuw 1909 - k. 263).

Ginneken. STEENKAMP.

Buyn. (XLV, 90). Ons zijn de navolgende personen van dezen naam bekend : ***Jacob Buyn,*** in 1748 Secretaris van het Collegium Chirurgicum. te Utrecht, als wapen voe-rende : „doorsneden: A een gaande os, B 3 klaverblaren"; ***P. J. Buyn,*** 19/6 1660 schout van Ransdorp, voerende : „een schaap staande op grond" en ***Willem*** Buyn, 24/1 1430 te Alkmaar, oom van *Gherijt* ***Rembrantsz.*** „priester perpetuaet Erasmis in de prochikerk" aldaar, die voert een dier staande op grond boven den kop vergezeld van een voorwerpje, dat mogelijk een schuinkruisje voorstelt. Doc. Boa.

Buyn. (XLV, 90) C. *Buyn* uit ***Delft*** voerde volgens een lak uit de 18e eeuw, doorsneden: 1 goud met een roode koe staande op de snijlijn. 11 zilver met 3 groene klaverblaren. Ht.?. (Volgens lak in Centr. Bur. v. Gen. & Heraldiek. Den Haag.)

Ginneken. STEENKAMP.

Clercq (le)-van Beuningen ; le Clercq-Sprakel. Wie kan eenige meerdere bijzonderheden, o.a. wapen, verschaffen omtrent ***Pieter le Clercq***, zoon van ***Philips le Clercq*** en ***Aletta van Beuningen,*** geb. 1692 Naarden, overl. te 's-Gravenhage 20 Dec. 1759? Hij woonde te Goor, Zwolle en Hasselt, zie Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek 1924 deel 6 blz 304. Ik zelf vond, dat hij ongeveer 1750 te Goor bierbrouwer was in het „Witte Peerd". Deze brouwerij werd door hem en zijn zwager *Stolte* op 19 Februari 1756 verkocht. Hij bezit 30 April 1743 een huis te Goor. Diaken der Waalsche Gemeente te Zwolle 7 Januari 1726—11 Januari 1730. Ouderling der Waalsche Gemeente Zwolle 1 1 Januari 1730 tot Januari 1740. Afgevaardigde voor Zwolle op de Waalsche Synodes: Utrecht Mei 1731, Schiedam Mei 1736. Zijn zwager ***Jurriaan*** *Sprakel* (1688 -1748) werd 22 Februari 17 14 besteller der Amsterdamsche brieven, met het veerschip komende. Hij zelf 1751 (?) commissaris der uitheemsche dépèches van de Staten Generaal en van de Gouvernante. Op de lijst van het vuursteden geld te Goor komt hij in 1750 voor met 1 vuurstede en 1 brouwketel, op de lijst van den 1000sten penning te Goor voor 1750 met f 1382.—. Hij huwde te ·?, ondertrouw Waalsche Kerk te Zwolle 8/22 September 1726, met ***Maria*** *Sprakel*, gedoopt te Zwolle 4 Juni 1693, overlijden : onbekend. Volgens het woordenboek had hij 5 kinderen.

Mij zijn slechts bekend:

a. ***Aleida Machteld le Clercq,*** geb. 1729, begraven Noor-

derkerk Amsterdam 8 Januari 1803, gehuwd 1752 met *Johannes ter Swaak* 1724— *1772.*

b. ***Aletta Maria le Clercq,*** **geb.** Aug./Sept. 1732, overl. te Zwolle 10 Juni 1807 als Weduwe ***J. P. ter Plegt*** oud 76 jaar en 10 maanden.

c. ***Joanna Elisabeth le Clercq.***

Hoewel hij kerkelijke betrekkingen te Zwolle bekleede van 1726-1740, woonde hij toen al te Goor. Kan men de kwartieren hooger opvoeren 2

V. Mr. H. W.

Daniels. Gevraagd de geboorte- of doop-, huwelijk- en sterf- of begraafdata der ouders en grootouders, benevens de namen der overgrootouders van *Leijntje Daniels,* ***ged.*** te Veere 11 Juni 174 l, dochter van ***Abruham*** en ***Jacomina Hendriks.***

's-Gravenhage. ***G.*** H. J. GIJSRERTI HODENPIJL.

Hecking (van). Aanvulling (ook oudere generaties) van onderstaande fragment-genealogie gevraagd.

1. *Herman (van) Hecking,* ged. ...; tr. 1° ***Maria Goltsmit***; tr. 2° ***Christina van Rijswick,*** ged.. . . ; † Zeve- 12-5-1693, Rentmr. v/d Keurvorst van Brandenburg, Schepen en Burgemeester (± 1660) te Zevenaar.
   Waaruit:
   1. ***Herman,*** ged. ...; Keurvorstel. Paltzer Kölner te Hinsbergen.
   2. Andries *Henricus* (volgt 11).
   3. ***Johan Andries*** (volgt IIa).
   4. ***Clara Catharina,*** ged. ...; tr. Zevenaar 9-3-1687 ***Mathias Becker*** (geb. 1658; † Zevenaar 4-4-1743) schepen en landschrijver te Zevenaar.
   6. ***Maria Barbara,*** **ged.** ...; tr. ***Arnold Jan van de Velde,*** koopman te Emmerik.
   6. ***Magdalena Elisabet,*** ged ...; tr. ***Mattheus von Berck,*** schepen te Zevenaar.
   7. Anna ***Catharina,*** ged. ...; tr. 1° *Herman Popping,* schepen te Zevenaar ; tr. 2° ***Joachim Becker,*** ontvanger te Zevenaar ; tr. 3° ***Arnold van Ravensteyn.***

11. ***Andries Henricus van Hecking,*** ged. ...; † Zevenaar 13-3-1708; tr. ***Elisabet van Roorda,*** ged. . . . ; † Zevenaar 1744; bewoont de havezate „de Mathena" sinds 1696, rentmr. van den Keurvorst van Brandeoburg (later Koning van Pruisen); schepen en burgemr. van Zevenaar (± 1686-1708).
    Waaruit:
    1. ***Frederick*** (volgt III).
    2. ***Agnes Christina Mechteld,*** ged. ...; tr. Bergen op Zoom, ondertr. Zevenaar1 1-7- 1700 ***Albert Lüdtering Schaap,*** ritmeester in Staten-dienst (geb. Arnhem). Zij † Zevenaar 2-2-1741.
    3. ***Clara Geertruyd,*** **geb.** Zevenaar 6-11-1681; † Zevenaar 28-11-1756; tr. Zevenaar 16-1-1706 Jonker ***Arnold Hendrik von Cloeck tot den Berenklauw,*** ged. ...; † huize de Berenklauw 15-12-1729.
    4. ***Poppo Johan,*** ged. ...; vaandrig in Stateudienst.

III. ***Frederick van Hecking,*** ged. Zevenaar 17-11-1686; † 17-4-1746; tr. Zevenaar 8-12-1709 ***Christina Elisabet Chrystiaans,*** ged. .. (dr. van ... ?); † Zevenaar 17-2 -1733. Koninkl. Pruisisch rentmr. en commissionsraad, richter en schepen van Zevenaar en de Lijmers.
    Waaruit:
    1. *Alida Odiiia,* ged. Zevenaar 1-9-1710; tr. N. ter ***Smitten.***

    2. ***Johan Bernard Christiaan*** (volgt IV).
    3. ***Andries Henricus,*** **ged.** Zevenaar 13-11-1713; † 17-6-17 14.
    4. *Clara Catharina,* ged. Zevenaar 11-9- 1718, tr. Zevenaar 13-7-1745 criminalrat *Theod Wilh.* ***Hendr. von Oi en.***
    5. ***Andreas Hermanus,*** **ged.** Zevenaar 22-6-1721.
    6. ***Elisabet Margareta Geertruid,*** ged. Zevenaar 6-3-1716; † 9-4-1765, tr. Zevenaar 6-1-1740 Mr. ***Hendrik Vermeer,*** ged. Zevenaar 4-2- 1710, schepen, dijkgraaf, enz. van Zevenaar en de Lijmers.

IV. ***Johan Bernard Christiaan van Hecking,*** ged. Zevenaar 17- 1-1712, † 30-4-1786; tr. Zevenaar 3-4-1742 ***Clara Magdalene van Berck,*** **geb.** ***1723;*** † 66-3-1791. Richter van Zevenaar, Huissen en de Lijmers.
    Waaruit:
    1. Louisa ***Hermanna,*** ged. Zevenaar 12-2-1743; † 30-4-1786; tr. Zevenaar 28-10-1777 ds. Derk *Colenbrander,* geb. 29-6- **1753** (sedert 17-6-1776 predikant te Zevenaar, classis Cleve).
       Hieruit : *Jan Hendrik van Hecking Colenbrander,* ged. Zevenaar 19-6-1778; tr. Zevenaar 23-1-1776 ***Maria Joh". Sofia Hesse,*** **geb.** 23-1-1776 wed. ***ab Hamm;*** richter te Zevenaar.
    2. ***Christinu Maria Elisabet,*** ged. Zevenaar 13-9-1744 (leeft nog 16-6-1836).
    3. ***Clara Frederica Henriette,*** ged. Zevenaar 26-9-1746.

IIa. Dr. ***Johan Andries Hecking,*** ged.. ..; tr. ***Joh". Catharina van Rijswick,*** ged. ..; schepen, landschrijver v.h. landdrost-rentmrambt der graafschap Zutfen; med. dr. te Zevenaar.
    Waaruit :
    1. *Wilhelm Sigismund,* ged. Zevenaar 30-11-1687.
    2. *Gaspar* ***Arnold,*** ged. Zevenaar 29-1-1690.
    3. *Poppo* ***Johan,*** **ged.** Zevenaar 10-8-1691.
    4. *Juliana Christina,* ged. Zevenaar 10-8-1692.

Arnhem. Mr. J. C. MARIS.

Leyden (van) en **van Leyden Ciael.** Weet iemand waar zich afbeeldingen bevinden van leden uit deze geslachten ?

Vlaardingen. M. C. SIGAL Jr.

Ockenburg (van) Gevraagd de geboorte- of doop-, huwelijk- en sterf- of begraafdata der ouders en grootouders, benevens de namen der overgrootouders van ***Maria van Ockenburg,*** **ged.** te Vlissingen 17 Febr. 1777, dochter van ***Cornelis*** en ***Clara Beusekom.***

's-Gravenhage. ***G.*** H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Ronde (de)-Sandijk. (XLV, 61, 92). De lakafdruk van *Gertruyd Duijm,* 24/4 1 *738* te Arnhem als **weduwe van** *Bernard Sandijk,* te vinden in de volmachten der Geldersche Leenkamer in het Rijksarchief te Arnhem, vertoont evenals die van ***Anna Willemina Sandijk,*** 15/1 1762 de vrouw van ***Johannes H i n ss en*** (niet ***Huissen,*** zooals in kolom 93 vermeld wordt) en 9/9 1767 zijne weduwe, in diezelfde bron voorkomende, een doorsneden wapen, in de benedenhelft waarvan 3 voorwerpen, die wegens onduidelijkheid niet vast zijn te stellen, doch die beslist geen gebalde vuisten kunnen verbeelden. Zij hebben aan het (heraldisch) rechtereinde boven en beneden een gebogen uitsteeksel, dat zeer wel de sterk gebogen hoorn van een ramskop zoude kunnen zijn.

De lakafdruk van ***Bernt Sandick***, 4/5 1716 te Arnhem, erfpachter van Over Betuwe, te vinden in de transporten van het Schoutambt Elst in hetzelfde archief, geeft reeds meerder houvast. Daarop toch komt een doorsneden wapen voor, in de benedenhelft waarvan 3 voorwerpen, die wij als omgewende ramskoppen aannamen, doch alle twijfel houdt op, wanneer wij de zegels van ***Beernt*** en ***Adolph Sandijck***, 17/6 1698 geërfden in Veluwe te Heteren, bekijken, die ni fallor in de benedenhelft van een doorsneden wapen5 omgewende ramskoppen vertoonen, en als wij het M. S. Wapenboek van Mr. Reinier van Heemskerck opslaan, dat ons een doorsneden wapen *Sandijk* doet zien, met in de bovenhelft 3 gesteelde rozen en in de benedenhelft 3 zwarte ramskoppen op gouden veld. DOG. BUR.

Rottier Gevraagd de geboorte of doop-, huwelijk- en sterf- of begraafdata der ouders en grootouders, benevens de namen der overgrootouders van *Cornelia Rottier*, ged. te Schore 19 Oct. 1733, dochter van *Jacob* en *Jacomijntje van Sweden*.

's-Gravenhage. G. H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Roy (de). (XLV, 93). Volgens een M. S. Wapenboek, getiteld „Stamregisters met de wapens der Haarlemsche regeering" is Maria Anna ***de Roy*** eene dochter van ***Cornelis de Roy*** en..... *Deijman* en voert deze familie de ***Roy*** „in groen een zilveren springenden **bok**".

DOC. BUR.

Snouck. *Catharina Snouck*, geb. Vlissingen 6 Mei 1658, overl. Middelburg 11 Jan. 1717, echtgenoote van *Johan Sautijn* (1650—1712), koopman en reeder te Middelburg, was dochter van *Daniel* ***Snouck*** en *Maria Toussaint*. Kan een mijner medeleden mij zeggen of zij tot dezelfde familie behoorde als ***Erkenraad Snouck*** (1709—1770), de vrouw van Mr. ***Jacob Hurgronje***?

's-Gravenhage. *N.* VAN OOSTERZEE.

Spawen (von)-von Marckea. 1560, Dec *24* werd *Lyns* (*Leonhard*) ***von Spauen*** als echtgenoot van ***Leyfmoit von Marcken*** en tevens namens hare zuster en broeders door de „Kurköln. Mannkammer" te Heerlen met het door ***Johann von Marcken*** en ***Margreta von Hillensberg*** nagelateu „Gute und Stocklehn zum Driesch" bij Heerlen (Limburg) beleend. Wie waren de beleenden en hoe heetten de „suster und brodere" van *Leyfmoit*? In de genealogie *von Spawen* te Tongeren door Léon de Herkenroide, Collection de tombes, p.p. 557/8 komt bovengenoemde *Lyns* niet voor.

Berlijn-Steglitz. HEBM. FRIEDR. MACCO.

Veelcker Hoe zijn de juiste kleuren van het wapen der familie *Veelcker*, voorkomende in Oostfriesland en de Ommelanden ?

L. Bd.

Vermeer. (XLV, 94). Van deze familie, die een dubbelen adelaar tot wapen heett, zijn ons de navolgende leden bekend: *Cornelia Vermeer* in 1610 de vrouw van ***Bartoldt van Stralen*** ; ***Sophia Vermeer***, ob. in 1689, de vrouw van ***Hendrik Wijnen,*** ob. in 1718 oud 74 jaar, beiden begraven in de kerk te Lobith, alwaar hun grafzerk, waarop beider wapen ; ***Cornelis Vermeer*** in 1721 schepen van Nijmegen ; Mr. Johan ***Vermehr*** in 1761 amptman

en richter der heerlijkheid Ooij en Persingen; en C. ***W. Vermehr*** in 1770 raadssecretaris van Nijmegen en in 1791 notaris aldaar. DOC. BUR.

Vermeer (XLV, 94). Een genealogie van dit geslacht, samengesteld door den Heer J. F. Verster, is opgenomen in de Wapenheraut jaargang 1898 pag. 114—116. De mededeelingen van Mr. Maris en deze genealogie vullen elkander belangrijk aan.

Middelburg. W. F. HARTMAN.

Visser. (XLV, 62). Naar aanleiding van de mededeeling van het Documentatiebureau dat ***Christoffel Visser,*** postmeester te Doesburg, die, zooals mij ook bekend was, op 20 Juni 1763 daar met zijne vrouw *Jacoba* ***Curtius*** testeerde, blijkens zijn (op dat testament voorkomcode?) lakafdruk, een reiger met een visch in den bek met beide pooten op den grond rustende, heeft gevoerd, kwam ik gaarne nog eens terug op de door mij reeds in de Wapenheraut van 1911 bl. 167 gestelde vraag of men mij zou kunnen en willen mededeelen wat er omtrent dit geslacht ***Visser,*** meer in het bijzonder omtrent de ouders en verdere voorzaten van genoemden ***Christoffel*** of ***Christoph Visser,*** bekend is.

Mocht op het testament ook een lakafdruk van het wapen van ***Jacob« Curtius*** voorkomen, dan zou men mij ook zeer verplichten met eene beschrijving daarvan.

Beider eenige zoon ***Andries Visser*** liet bij ***Odilia Aletta*** *Westenenk* (onder meer?) een zoon *Nicolaas* ***Everhardus*** na, van wien mij sinds het laatst van het vorige jaar alleen bekend is dat hij op 16 October 1781 als student in de rechten te Duisburg werd ingeschreven, na aankomst van Harderwijk (zie Ned. Leeuw XLIV, k. 343).

Wie de ouders waren van zijn, ***Andries,*** vrouw, weet ik niet. Mogelijk heeft hij bij haar behalve ***Nicolaas*** *Everhardus* nog meerdere kinderen gehad, die in 1766 nog niet waren geboren, omstreeks welk jaar zijn zwager ***Johan*** *Stephan Simeon Ballot* eenige inlichtingen verstrekte aan Mr. Pieter Johan Macaré ten behoeve van de door dezen dat jaar opgemaakte genealogie ***Sandra,*** uit welk geslacht ook ***Maria Bourges,*** de moeder van *Jacoba Curtius* voormeld, sproot.

Waarschijnlijk was ***Andries Visser*** dezelfde persoon als den 3den April 1766 voor $\frac{1}{3}$ krachtens gerechtelijk transport ten Zutphenschen rechte als erfgenaam zijns vaders *Christiaan* werd beleend met het Baersche leen in den Ruwenveen bij Baer over de wetering in de Lijmers (zie het onlangs door de vereeniging Gelre gepubliceerde Register op de leenen der bannerheerlijkheid Baer bl. 71) en wordt die vader, aan wien dat deel den 13den Augustus 1'738 met Clara Johanna Isabella van Pallandt, die er in 1766 $\frac{2}{3}$ van kreeg, door Philip Carel Wunder voor eene schuld van 3600 gulden was verbonden, ten onrechte *Christiaan* in plaats van ***Christoph*** daarbij genoemd.

Een ander Baersch leen onder Duiven verkreeg blijkens hetzelfde register bl. 12, een ***Gerrit Visser*** in leen op den 28sten Januari 1789 bij transport van Carl Paul ***George*** Rappart.

's-Gr. C. S. B. B.

Voorst (van). Gevraagd de geboorte- of doop-, huwelijk- en sterf- of begraafdata der ouders en groot-

ouders, benevens de namen der overgrootouders van ***Johanna Elisabeth*** van *Voorst*, ged. Middelburg 26 Oct. 1781, dochter van ***Johannes en Catharina Bonneel.***

's-Gravenhage. G. H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Zuylen (van). (XLIV, 31, 95). Tot het aldaar vermelde geslacht zal behoord hebben:

I. N. ***van Zuylen,*** gehoortig van 's-Hertogenbosch (levende in 't einde der 18de eeuw), trouwt N. ***van den Plas.*** Hieruit:

II. N. *van Zuylen*, komt in Luik in 't begin der 19de eeuw, trouwt 1°. N. ***Constant,*** dochter van N. en van N *Méan*. 2°. N

'Uit het eerste huwelijk:

1°. ***Gustaaf,*** volgt 111.

2°. Eene dochter, trouwt N. *Grisard.*

3°. Een zoon, trouwt N. waarvan:

a) eene dochter, trouwt ***Charles de Lame.***

b) een zoon, trouwt *Jenny* ***Donckier de Donceel.*** Uit dit huwelijk:

aa) een zoon, trouwt N. ***Hanchaut,*** waarvan *Jacques,* geb. ± 1902, *William*, ***Charles*** en ***Jean.***

bb) eene dochter, trouwt *Joë Delpéree.*

cc) eene dochter, trouwt N. *Halbart*, waarvan kinderen.

c) een zoon, trouwt N. ***Boving.***

III. *Gustave van Zuylen,* trouwt N. ***Dodémont.*** Uit dit huwelijk :

1°. ***Edmond.***

2°. ***Qustave,*** volgt IV.

3°. ***Quillaume.***

IV. *Gustave Joseph* ***Quillaume*** Baron *van Zuylen*, lid van den Senaat, geb. te Luik den 2 1 Dec. 1838, † Luik den 30 Maart 1924, tr. te Stavelot den 17 Juli 1867 ***Marie Jenny Joséphine Claudine*** *Orban* ***de Xivry***, geb. te Stavelot den 9 Juni 1843, † te Keulen 19 Juli 1888.

Voor de kinderen, zie: „La Noblesse belge", annuaire de 1913, 2de deel bl. 466 en 1926, 2de deel bl. 419.

B. M. D. W.

Onbekende initialen, In een aardig damesnaaigarnituur bevinden zich de initialen ***F. v. W.*** en S. ***W. v. D.*** benevens de datum ***13 November 1833.*** Kan een onzer medeleden mij ook helpen te vinden op welk echtpaar dit betrekking kan hebben?

U. Mr. H. W.

Onbekend portret. (XLV, 96). In antwoord op de vraag van den heer Bd. zij medegedeeld, dat men bij M. Balen, „Beschrijvinge van Dordrecht", in de genealogie Mijl en Eyck op p. 923 het echtpaar ***van de Lindt-van-der Mijle*** kan vinden, waarop de beide wapens op bedoeld portret duiden. ***Willem Damasz. v. d Lindt*** huwt Sophia ***Korn. dr. v. d. Mijl.*** Behalve een dochter *Engelken* (die alleen door haar dochter ***Sophia van der Burch-Oem*** nageslacht had), bezat dit echtpaar twee zoons, den kanunnik ter Groote Kerk ***Jan van de Lindt*** en *Damas.*

Ik ken de photo naar het portret door den Heer Bijleveld bedoeld. Het is gedateerd 1631 en stelt, voor zoover men bij de toegespitste typen van den schilder Jacob van Utrecht den leeftijd goed taxeeren kan, iemand van ongev. 30 jaren voor in wereldlijke kleedij, met verschillende humanistische symbolen. Of ***Jan*** of *Damas* ***van de Lindt*** moet de voorgestelde zijn. Volgens Balen stierf *Damas* in 1580 op 79-jarigen leeftijd; wat leeftijd betreft kan hij dus de afgebeelde zijn. Balen laat den ouderen broeder ***Jan,*** den kanunnik, eerst in 1524/5 ter wereld komen, wat onjuist moet zijn. Ons medelid G. M. Ledeboer (die vele gegevens over de verschillende Dordtsche families, welke hun naam aan de Lindt ontleenen, verzamelde) verbeterde dat geboortejaar in 1498, wat beter klopt. Naar den leeftijd te oordeelen kan dus ook ***Ja'n de*** afgebeelde zijn. Weliswaar was hij kanunnik, maar misschien werd hij dit eerst na 1631; het is onbekend of hij wereldlijk dan wel geestelijk kanunnik was, dus ook of en wanneer hij de priesterwijding ontving, die wereldlijke dracht zoude uitsluiten.

De kans is dus wel greoter, dat *Damas* de voorgestelde persoon is. Op verschillende plaatsen in Balen en in verschillende acten in het Dordtsche archief komt hij voor als bekleedende de volgende ambten: deken der schutterij, kerkmeester der Nieuwkerk, deken van het O.L. Vrouwegilde ter Nieuwkerk, deken van het houtkoopersgilde. De heer Ledeboer kende hem ook als heer van de heele Lindt. Hij huwde twee maal, 1° ***Adriana Jan Ogiersdr.,*** waaruit vier kinderen, w.o. de bekende latinist-theoloog-inquisiteur ***Willem,*** die de eerste bisschop van Roermond werd en de tweede van Gent, 2° ***Anna Willemsdr. Stoop,*** waaruit zes kinderen (zie de genealogiëen Mijl en Stoop bij Balen). Evenals zijn broeder Jan droeg ook *Damas* bij tot het fonds, waaruit het Weeshuis te Dordrecht werd opgericht. Als vader van den bekenden ketterjager zal hij wel in 1672 uitgeweken en buiten zijn geboortestad overleden zijn. Andere bekende leden van het oude riddermatige geslacht ***van de Lindt,*** dat zich door den St. Elisabethsvloed binnen de stad Dordrecht teruggedrongen zag, waren ***Joris Hugensz. van de Lindt,*** 1559-1574 baljuw van Zuid-Holland, *Damas* Heeren *Korn. z. van de Lindt,* de twaalfde deken van het kapittel ter Groote Kerk; *Damas* zoon ***Adriaan*** heet baljuw van den Haag te zijn geweest.

Dordrecht. A. STARING.

Wapens gevraagd. Zeer zoude men den onderget. verplichten met opgave der wapens van *Sape Reitses* (ook genoemd *van Eysinga),* van Anjum, en zijn echtg. *Gertje Idzes*, van Anjum, gehuwd aldaar 23 Juli 1762.

's-Br. v. D. H.

INHOUD 1927, N°. 4.

Bestuursberichten. — Oude aanteekeninaen omtrent de heeren en graven van den Bergh, medegedeeld door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — Deventer geslachten. Bijdrage tot de genealogie Dapper, door Nr. H. Kronenberg en Jhr. H. H. Röell. — Bijdrage tot de genealogie van het geslacht Lisman, door W. F. Hartman. (Slot). — Familieaanteekeningen Selijns en aanverwantegeslachten. — Lijst van schouten en secretarissen van Voorschoten, medegedeeld door N. Vernède. — Korte mededeelingen: Een legpenning terecht gebracht; Nieuwenhuys te New-York; Adelsgunst. — Vragen en antwoorden: Boers-Velingius; Brugnesteyn; Buyn; Clercq (le)-van Beuningen; le Clercq-Sprakel; Deniels; Hecking (van); Leyden (van) en van Leyden Gael; Ockenburg (van); Ronde (de)-Sandijk; Rottier; Roy (de); Snouck; Spawen (von)-von Marcken; Veelcker; Vermeer; Visser; Voorst (van); Zuylen (van). — Onbekende initialen; Onbekend portret; Wapens gevraagd.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TE. B. VALCK LUCASSEN, *huize Sparrenheide, Driebergen.*
De jaarlijksche contributie voor het lidmaatschap bedraagt ƒ 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, ƒ 15.—.
Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van ƒ 10.— per jaargang.
Postrekening van den penningmeester No. 20910.

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN À THUESSINK VAN DER HOOP, *Sweelinckstr.* 50, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris, *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*
De Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3—5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 5. XLVe Jaargang. Mei 1927.

BESTUURSBERICHTEN.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

De eerstvolgende bijeenkomst zal in plaats van op Maandag 6 Juni gehouden worden op Maandag 13 Juni a.s. in Hotel Wittebrug te Scheveningen ten 4½ ure.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heeren J. J. Bastert van Breukelerwaard en Mr. W. A. baron van Ittersum, beiden, resp. sedert 1906 en 1912, gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

MAX Freiherr HEEREMAN VON ZUYDTWIJK
Kasteel Surenburg (Westfalen).
Post Riesenbeck.

Dr. MAX. HUBER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Presid. Intern. Gerechtshof. *Verl.* Tolweg 2.

W. J. H. MULIER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Joh. van Oldenbarneveldtlaan 103.

Jhr. Mr. W. C. Six . . . . . *Utrecht.*
Korte Nieuwstraat 31.

L. J. F. HEERMA VAN VOSS *Loeboek Pakam (Sum. Oostkust).*
Onderneming Naga Timboel.

Adreswijzigingen.

M. R. H. CALMEYER . . . . . *Amersfoort.*
Utrechtscheweg 155.

Mr. Jos. M. F. ESKENS . . . . . *Magelang (Jaua).*

Mr. F. W. FABIUS . . . . . *Breda.*
Baronielaan 7.

W. F. HARTMAN . . . . . *Amsterdam.*
Achtergracht 3.

Jhr A. G. F. VAN KINSCHOT . . . . *'s-Gravenhage.*
v. Blankenburgstr. 55.

H. W. M. J. NIEUWENKAMP . . . . *Leeuwarden.*
Engelschestr. 38.

Dr. M. BARKEY WOLF VAN GEERSDIJK *Doorn.*
h. Hoogenoord.

Adoptie,

door Mr. W. LUNSINGH TONCKENS.

In enkele genealogieën van Nederlandsche geslachten worden gevallen van adoptie vermeld. De vraag rijst, of in Nederland met vrucht een beroep op adoptie kan worden gedaan.

Hier te lande was tijdens de republiek de „aenneeminge tot kinderen", dus de adoptie, onbekend, behalve in Drente, naar Jhr. Mr. B. M. de Jonge van Ellemeet betoogt in het zesde deel der „Verslagen en Mededeelingen" der „Vereeniging tot Uitgaaf der Bronnen van Oud-Vaderlandsch Recht" (bldz. 700 vlg.).

Het Wetboek Napoleon, hetwelk in ons land gold vóór 1 October 1838, kende de adoptie, doch bij de invoering van het thans geldende Burgerlijk Wetboek, dus met 1 October 1838, werd de adoptie afgeschaft, behoudens, dat ze onder de omstandigheden omschreven in artikel 12 der wet van 16 Mei 1829 (Stb. n°. 29), „houdende bepalingen wegens den overgang van de „vroegere tot de nieuwe wetgeving", nog gedurende een jaar kon geschieden.

Mr. C. Asser zegt in „ Het Nederlandsch Burgerlijk „ Wetboek vergeleken met het Wetboek Napoleon" omtrent adoptie (bldz. 167), dat ze „strekte om aan kin„derlooze echtgenooten troost te verschaffen, door hun „het vermogen te verleenen om vreemden als kinderen „aan te nemen, en dezen alle de regten aan wettige „kinderen toekomende op te dragen", doch dat de Nederlandsche wetgever de adoptie heeft beschouwd als „strijdig met onzen landaard". Nadat Mr. Asser verschillende bezwaren tegen het instituut der adoptie heeft opgenoemd, besluit hij (bldz. 169) als volgt:

„Alle deze gewigtige gronden hebben den wetgever „van de doelmatigheid overtuigd, om eene uitheemsche „plant, die niet welig op den Nederlandschen bodem „ kon groeijen, uit den grond te rukken, en voorzeker

„zal daardoor de harmonie der wetgeving niet worden „gestoord."

Nederlanders kunnen dus niet rechtsgeldig adopteeren of geadopteerd worden, ook niet wanneer zij zich in een vreemd land, waar adoptie wettelijk mogelijk is, bevinden, hetwelk volgt uit artikel 6 der wet van den 15den Mei 1829 (Stb. no. 28), „houdende Algemeene Be„palingen der Wetgeving van het Koningrijk".

Indien een Nederlander in een dergelijk land wordt geadopteerd en vóór of bij die adoptie in dat land wordt genaturaliseerd, zal hij wel is waar zoo lang hij burger blijft van dien vreemden staat -- dus niet meer Nederlander is — als wettelijk geadopteerd moeten worden beschouwd, doch zoodra hij wederom Nederlander wordt, vervalt de adoptie.

Mr. J. Kosters zegt in „Het Internationaal Burgerlijk Recht in Nederland" (bldz. 282-282) :

„ .... instellingen, waarvan de erkenning met de open„bare orde in het nieuwe vaderland des betrokkenen „strijdig ware, kunnen niet worden bestendigd. Zoo zal „bij de naturalisatie tot Nederlander van personen, die „krachtens hunne oorspronkelijke nationale wetgeving in „eene adoptieverhouding tot elkander staan, de inge„stelde adoptie voor het vervolg vervallen."

— — — — — — — — — — — — —

„De hier gestelde regelen vinden toepassing, ook „wanneer de nieuwe nationaliteit wordt verkregen na „vroeger verloren te zijn gegaan tengevolge van natu„ralisatie in den staat, waarvan men thans het staats„ burgerschap weder prijs geeft."

Een Nederlander, die zich in een vreemd land laat adopteeren, doch Nederlander wil blijven of later weer Nederlander wil worden, kan zich de moeite en de kosten aan dat adopteeren verbonden alaoo besparen, nu die adoptie naar Nederlandsch recht geen beteekenis heeft. Indien die adoptie in het vreemde land naamsverandering medebrengt, beteekent die naamsverandering hier te lande evenmin iets als de adoptie zelve. Naamsverandering wordt echter ook in dat vreemde land niet steeds met adoptie bereikt, zoo kan in Duitschland adoptie nietig zijn, indien ze is geschied „nur zur Erlangung des Namens des Annehmenden". (Bürgerliches Gesetzbuch. Guttentag'sche Sammlung Deutscher Reichsgesetze nr. 38/39 ad § 1741 — uitgave van 1927).

Vrouwen van Nederlanders nemen bij haar huwelijk den geslachtsnaam van hare echtgenooten over, zonder dat zij daarbij haren eigen geslachtsnaam verliezen. Indien eene vreemde vrouw met een Nederlander huwt, verkrijgt zij den staat van Nederlandsche vrouw en neemt dus den geslachtsnaam van haren echtgenoot over. Indien zij vóór haar huwelijk in een vreemd land werd geadopteerd en daarbij een adoptieven geslachtsnaam verkreeg, verliest zij bij haar huwelijk dien adoptieven geslachtsnaam en zal naast den geslachtsnaam van haren echtgenoot slechts haren oorspronkelijken geslachtsnaam mogen voeren. Vermits onze wet adoptie niet erkent, kan onze wet evenmin de gevolgen van adoptie erkennen.

Onze ambtenaren van den burgerlijken stand zullen er voor hebben te waken, dat in de door hen gehouden registers geen adoptieve geslachtsnamen van Nederlanders worden opgenomen.

Een Missaal van het Huis Moyland,

medegedeeld door Mr. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

In de collectie Van Rhemen, bewaard op het Rijksarchief te Arnhem, bevinden zich vele origineele stukken, of afschriften daarvan, door Steven van Rhemen verzameld. Zoo is bij de genealogie Bronckhorst gevoegd een afschrift *van* „Seecker extract uit het alde Missael van die Moylandt in 't lant van Cleve, geëxtraheert a° 1697 den 6 Junii", hetwelk als volgt luidt:

„A° 1333 den 1 Aug., wesende op dage St^i. Petri, is gestorven vrou *Aliidt*, de huisvrou van heer ***Roloff Haegdoorn,*** ridder, etc., vrou tot Moylandt, naelaetende een soon end een dochter, daervan de soon jonck gestorven is.

A° 1366 den 12 Mey, op St. Marcellus' dach, is gestorven ***Otto van Moylandt,*** soone van heer ***Roloff Haegdoorn***, binnen Deventer. [1])

A° 1363 den 3 Nov., op St Hubrechtsdach to 12 uiren, is gestorven heer ***Roloff Haegdoorn***, ridder, heer van Moylandt, die 't selve huis tot Moylant getimmert ende volmaect heeft.

A° 1378 den 7 Sept., op St. Marcelis'dach, is gestorven heer ***Willem van Amstell***, ridder, die te wijve hadde vrou ***Elisabeth van Moylandt,*** heer ***Roloff Haegdoorns*** eenige dochter. [2])

A° 1410 den 18 Sept. op St. Lambertidach, is gestorven vrou ***Elisabet van Amstel,*** vrou van Moylandt, de huisvrou van heer ***Willem*** voorsz., naelaetende een eenige dochter. [3])

A° 1417 den 14 Junii op St. Hilariïdach, is gestorven heer ***Dirck van Wis***, ridder. 4)

A° 1438 den 6 Septr is gestorven die EdelWelgebooren heer ***Peter van Culenborg,*** ridder.

A° 1469 den 17 Sept. sterff vrou ***Elisabet van Graesdorp*** genaemt ***van Sollenhart,*** vrou tot Moylandt; sy is met haer man tot Orsoy aen die pest gestorven, end leggen beyde aldaer voor 't hooge altaer, naelaetende een eenige dochter.

A° 1469 den 17 Septr obiit heer ***Sibert van Sollenhart,*** heer tot Moylandt.

A° 1447 den 23 Octr op St. Severinidach, Mercurii s'morgens to 2 uiren [5]), wert gebooren ***Clara van Sollenhert***, erfdochter van heer ***Sibert van Sollenhert,*** ridder, ende werd gehylict a° 1466 den 10 Sept. aen heer ***Otto van Wylick*** vangen Rosau, ridder, daer sy aen wan een eenige dochter, die namaels hylicte aen heer ***Jan van Gymnich***, ridder, daer sy geen kinderen by en creegh.

A° 1480 den 26 Julii sterff heer ***Otto van Wylick***, ridder, hij was hoffmeester van hertoch Johan van Cleeff, end is begraven in't Clooster ingen Vree.

A° 1600 den 7 Julii obiit heer ***Johan van Gimmenich***, end heeft siin testament gemaect.

A° 1613 den 24 Mart. is gestorven vrou ***Clara van Sollenhart,*** vrou van Gimmenich end van Moylandt, leyt begraven int choor van 't Clooster te Mariënboom.

A° 1467 den 26 Novembr. op Woensdach die Catha-

[1]) St. Marcellus'dag valt niet op 12 Mei.
[2]) Wellicht is hier bedoeld: 4 September = St. Marcellus'dag.
[3]) St. Lambert valt op 17 September.
[4]) St. Hilarius'dag valt niet op 14 Juni.
[5]) St. Severinus'dag valt wel op 23 October, dit is evenwel in 1447 geen Woensdag.

rinae [6]), des middaohs, wert gebooren vrou ***Catharina van Wylick,*** erfdochter van heer ***Otto van Wylick,*** en van vrou ***Clara van*** *Sollenhart*, siin huisvrou, die gehylict wert aen heer ***Dirck*** *van Wickede* a° 1481 den 9 Meert, daer by sy een soone end een dochter wan, daervan de soone jonck is gestorven.

A° 1633 den 10 Juniï sterff vrou *Catharina van Wilick* geheeten van ***Wickede,*** vrou tot Moylant, leyt begraven in 't Clooster angen Mariënboom by haer moeder vrou ***Clara van Sollenhart*** gonaemt ***van Gimmenich.***

A° 1640 den 1% Juniï op St. Adolphi dach [7]) des morgens tusschen 3 en 4 uiren, sterf heer ***Dirck*** *van Wickede*, heer tot Moylant, leydt begraven to Calcar, int Predickerclooster, bij 't hoogaltaer.

A° 1486 den lesten Februarii op St. Augustini dach 's Maendachs 's morgens ten 4 uiren, wert gebooren op 'thuis to Moylandt ***Otto van Wickede,*** soone van ***Dirck van Wàckede*** in signo Leonis.

A° 1496 [9]) den 4 Jan. is gestorven ***Otto van Wickede voorm.,*** leyt begraven tot Til voor 't hooge altaer.

A° 1487 den 6 Decembr. op St. Clare dach, die Lunae [10]) hora 2 matut[inarum] in teecken Piscis, wert gebooren ***Anna van Wickede,*** erfdochter van heer ***Dirck*** *van Wickede*, die gehylict wert aen den Edelen Welgebooren heere ***Dirck van Bronckhorst van Balenborg,*** heer tot Anholt en Moylant, daer by sy wan 6 soonen ende 4 dochters, hierna beschreven, dewelcke gestorven is a° 1660 den 4 Januarii, leyt begraven op het hooge choor to Anholt, by haer soon.

A° 1649 den 23 Juniï [11]), Mercurii hora 6 vesperarum, sterff heer ***Dirck*** *van* ***Bronckhorst van Batenborch,*** heer tot Anholt en Moylandt, leyt begraven tot Anholt op 't hooge choor.

A° 1604 den 22 May op St. Helenae dach des Goensdags te 4 uiren, wert gebooren op 't huis tot Moylandt heer ***Dirck*** *van Bronckhorst van* ***Batenborch,*** heer tot Anholt en Moylandt, sub signo Virginis, die gehylict is aen en dochter *van Noyelles* genaemt ***Elisabeth,*** daerby hy wan 4 soonen ende 2 dochters.

A° 1555 den .... is gestorven vrou ***Elisabeth van Noyelles,*** vrou tot Anholt ende Moylandt, leydt begraven tot Anholt op 't hooge choor.

A° 1607 den.... Juliï op St. Leonorae dage op Donderdaoh [12]), wert gebooren op 't huis te Moylandt ***Etbert*** *van* ***Bronckhorst*** *van Batenborch ende Anholt*, des morgens te een uiren. Diewelcke in Ungeren is dootgebleven a° 1529, daervan die tydinge gecomen is op dage St. Bartholomaeï [13]).

A° 1510 den 1 May op St. Philippi en Jacobi dach, tusschen den Donderdach ende Vrydach, 's nachts to een uiren [14]), wert gebooren heer ***Henrick van Bronckhorst, Batenborch*** *ende Anholt*, ***op*** 't huis to Moylant.

[6]) St. Cstherina valt op 25 November, dat ook werkelijk in 1467 een Woensdag is.
[7]) Bedoeld is hier St. Odulphus'dag = 12 Juni.
[8]) St. Augustinus valt niet op 28 Februari, dit is echter wèl een Maandag in 1485.
[9]) Er staat 1696.
[10]) St. Claradag is 12 Augustus, echter zijn nòch 12 Augustus nòch 6 December in 1487 een Maandag.
[11]) In 1549 valt 23 Juni op Zondag.
[12]) St. Leonora is niet bekend. bedoeld moet hier zijn St. Leonorius = Donderdag 1 Juli.
[13]) D. i. 24 Augustus.
[14]) Dus eigenlijk in den nacht van 2 op 3 Mei.

A° 1636 op Paeschdach (16 April) is gestorven heer ***Henrick van Bronckhorst*** *van* ***Batenborch en Anholt*** tot Wageningen, alwaer hij in 't hooge choor begraven is.

A° 1612 den 11 Meert, op St. Gregoriï avont, des Donderdages 's avonts to 9 uiren, wert gebooren vrou ***Aliidt van Bronckhorst, van*** *Batenborch*, ***Anholt etc.,*** diewelcke gehylict is aen heer ***Jan van Renesse,*** heer tot Wulven en tot Wellep, daerby sy wan 13 kinderen, daervan die aldste, heer ***Johan,*** ende die jongste, heer ***Johan Baptista,*** van te man gecomen siin; d'ander àl jonck gestorven.

A° 1513 des Saturdags op dage St. Abdon en Senus [15]), wert geboren vrou *Clara van* ***Bronckhorst van Balenborch*** *en Anholt etc.,* die gehylict is aen joncker ***Reynert van Raesfelt to Lutkenhoef***, daer sy by wan 4 soonen; dewelcke Clara is gestorven a° 1641 den 26 April, op St. Marcus' -lach, op 't huis to Luttikenhoeff, des middachs tusschen elff en twelft uiren, en leyt tot Bourl begraven.

A° 1617 den 22 Meert, 's avonts te 7 uiren, wert gebooren *Otto von Bronckhorst van Batenborch en Anholt*, is 't selve jaer gestorven, en begraven tot Calcar in 't Prediker-clooster.

A° 1516 den 1 Maiï op dage Philippi en Jacohi, 's morgens te 10 uiren, wert geboren heer ***Otto vah*** *Bronckhorst*, *van Batenborch*, ***Anholt en Moylandt,*** die eerste, die gestorven is a° 1617 ende begraven tot Cranenborgh, daer hy geboren was.

A° 1618 op dage Sinus' martelaer, des Donderdaeges [16]), 's morgens te drie uiren, wert gebooren ***Margureta van Bronckhorst van Batenborg,*** die haer selven buiten vrunden-raet hylicte aen ***Jam*** *van der Hoevelick* tot Emmerick, daerby sy had 2 soonen end eene dochter, daer die jongste soon *Henrick* ten manne alleene gecomen is.

A° 1646 den 14 Septembr. 's morgens te 3 uiren is gestorven vrou ***Margareta van Bronckhorst van Batenborg,*** genoemt *van* der ***Hoerelick,*** leydt begraven to Velp by Arnhem in de kerck.

A° 1520 den 26 Juliï op St. Jacobs avont en op St. Christinae dach [17]), 's morgens te 10 uiren, wert geboren ***Jacob van Bronckhorst en Batenborg,*** en is in 't selve jaer gestorven; leyt begraven by den Grave in een dorp geheeten Welp.

A° 1624 den 29 Decembris op St. Thomae van Cantelbergs dach, op een Donderdach, 's morgens te 9 uiren, wert gebooren vrou ***Catharina*** *von* ***Bronckhorst, van Batenborch,*** dochter tot Anholt. Die is gehylict in Brabant aen den Edelen Welgebooren heere ***Johan van Renesse, ridder,*** heer tot Elderen, Many, Mal etc. daerby sy geen kinderen heeft gehad t.

Dus verre was geschreven met eene handt ende inct."

Zooals men in de noten ziet, bevat dit afschrift tal van chronologische vergissingen.

Desondanks zullen de mededeelingen wel in hoofdzaak juist zijn en is de fout door het dubbele afschrijven ontstaan.

[15]) D.i. 30 Juli.
[16]) Wellicht is hier bedoeld St. Simeonsdag, d. i. 18 Februari, een Donderdag.
[17]) St. Jaoobsavond = St. Christinadag = 24 Juli.

Deventer geslachten.

Bijdrage tot de genealogie Dapper,

door Mr. H. KRONENBERG en Jhr. H. H. RÖELL.

(Vervolg van XLV, 108).

3e. ***Bitter*** volgt VIa.

4e. ***Maria,*** ged. Deventer 10 Aug. 1724, begr. aldaar Bergkerk 26 Apr. 1805, huwt te Bathmen 21 Nov. 1748 (ondertr. Deventer 9 Nov. attest. op Bathmen 20 Nov.) *August Friedrich* ***Schmauss,*** vaandrig in Hanauschen dienst reg. von Sommerfelt, † voor 8 Dec. 1768. Volgens zijn wapen behoort hij tot het geslacht ***Schmauss zu Livoneg***

Prof. G. ***Westenberg*** en Vrouwe ***F.*** C. ***Dapper*** cedeeren een erve en stal in de Bursesteeg aan vrouwe Maria ***Dapper*** wed. ***Schmauss.*** Deze stal in 1796 verkocht. Dev. Renuntiatieb. 3 Juni 1794, 7 Dec. 1796.

Maria ***Dapper*** wed. ***Schmauss,*** toen wonende in het schoutambt Colmschate, verkoopt een hof over den IJssel te Deventer.

Dev. Renuntiatieboeken 18 Oct. 1787.

Vrouwe ***Maria Dapper*** wed. Schmauss doet aangifte, dat door den dood van haar broeder Dr. ***Berend Elias Dapper*** op 1 April 1795 op haar is gedevolveerd het Erve de Crodde.

Cohier 50e penning Colmschate 10 April 1795. Zie ook 27 Sept. 1798.

5e. ***Aleida Jacoba***, ged. Deventer 15 Dec. 1726, † voor 6 Nov. 1767, huwt Bathmen 17 Juli 1749 (ondertr. Deventer 28 Juni att. op Bathmen 16 Juli) ***Abraham Dircks,*** in 1773 kapitein der artillerie.

Het geopende test. d.d. 21-1-1766 van ***Abraham Dircks*** en ***Aleida Jacoba Dapper*** is in het oud notarieel archief van Suriname reg. No. 36 Rijksarch.

Zie ook rekeningen Assenstr. 1768. Dev. Arch.

6e. *Jacoba Anna*, ged. Deventer 20 Febr. 1729, † te Brummen 6 April 1807, begraven aldaar 10 April, huwt Brummen 17 Juli 1769 (ondertr. Deventer 30 Juni, att. op Lochem of elders 13 Juli) scholtus ***Louis Bruno Westenberg,*** ged. Lochem 23 Mrt. 1732, † Brummen 8 Dec. 1811, zoon van ***Statius Reinier Westenberg*** 1. U. D. en van ***Elsabe Anna Catharina*** *Olmius.*

7e. ***Woltera Christina***, ged. Deventer 13 Dec. 1736.

Erschenen Dr. ***B. E. Dapper,*** de luitenant-colonel ***B. Dapper, vrouw Maria Schmauss*** geboren ***Dapper, vrouw A. G. Dapper*** geb. ***Reminck,*** de scholtus ***Louis Bruno Westenberg*** en ***Jacoba Anna Dapper,*** alsmede de advocaat J. J. Bannier namens ***Abraham Dirks,*** weduwn. ***Aleida Jacoba Dapper,*** luidens volmacht 5 Nov. 1767 te Paramaribo gepasseerd en verkoopen een huis in de Polstr. te Deventer.

Dev. renuntiatieboeken 8 Dec. 1768.

Vb. ***Berent*** of ***Bernhard Dapper,*** ged. Deventer 19 Aug. 1686, † Deventer 1 Oct. 1766 en 6 Oct. in de Lebuinuskerk begraven, lakenkooper, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Bergstraat 1716-1766, provisor van het Groote Gasthuis, kerkmeester, huwt Deventer 12 April 1722 (ondertr. 28 Mrt) ***Maria ten Nuijl***, ged. Deventer 16 Febr. 1694, begraven Lebuinuskerk 11 Mrt. 1772, dr. van ***Johan ten Nuijl,*** verwalter richter van Nijbroek en van ***Maria Nilant.***

Berent Dapper en Maria *ten Nuyl* koopen 8 Sept. 1733 een katerstede en 18 morgen land in Nijbroek. Zie register charters en bescheiden Overijs. R. & G. No. 892.

Berent Dapper is in 1751 eigenaar van het erve Groot Oosterhuis in Okkebroek.

Uit dit huwelijk:

1e. ***Anna,*** ged. Deventer 15 Dec. 1722, begraven aldaar Bergkerk 18 Juni 1798, huwt te Deventer in de Fransche kerk 16 Oct. 1762 (ondertr. 30 Sept.) ***Derk Dumbar*** I.U.D., ged. Deventer 26 Nov. 1713, begraven aldaar Bergkerk 18 Dec. 1789, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Norenbergstr. 1737-1766, daarna griffier van de ridderschap en steden van Overijssel, zoon van den Deventer Secretaris ***Gerhard Dumbar*** I.U.D., en van diens 2e vrouw Anna ***Cuper.*** Derk Dumbar was weduwnaar van Qerhardina ***Antonia Hagedoorn,*** ged. te Deventer 2 April 1714, † aldaar 8 Sept. 1743, dochter van ***Henric Hagedoorn*** I.U.D. en van ***Elisabeth Borgerink.***

23 April 1791 verkoopen Anna ***Dapper*** wed. ***Derk Dumbar*** en Maria ***Elisabeth Dapper*** wed. ***Piet Brouwer*** als erfgenamen van hun broeder Mr. ***Jan Dapper*** een huis aan de Nieuwe Markt en een stal in de Norenbergstr. te Deventer.

Dev. renuntiatieboeken.

2e. ***Joan Dapper,*** I.U.D. ged. Deventer 6 Nov. 1724, begraven aldaar Bergkerk 6 Sept. 1790, ingeschreven als stud. Deventer Athenaeum 6 Oct. 1741, te Utrecht 1744, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Overstraat 1744-1787, provisor van het Groote en Voorster gasthuis, rentmeester van St. Janskamp.

Joan Dapper koopt 19 Mrt. 1782 een huis in de Norenbergstr. Dev. renuntiatieboeken.

Zie register 50e penning Deventer 28 Sept. 1790.

3e. ***Berent Dapper***, ged. Deventer 6 Febr. 1726, begraven aldaar Lebuinuskerk 14 Nov. 1777, ingeschreven als stud. Deventer Athenaeum 10 Sept. 1743, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Assenstraat 1762-1777, kerkmeester.

4e ***Maria Elisabeth,*** ged. Deventer 29 Mrt. 1728, † aldaar 18 Jan. 1814, huwt Deventer 4 Sept. 1766 (ondertrouw 16 Aug.) ***Hendrik Willem Dumbar*** I.U.D., ged. Deventer 17 Mrt. 1720, † aldaar 8 Feb. 1778 en 12 Febr. in de Bergkerk begraven, lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Assenstr. van 1763-1768, van 1768-1778 burgemeester van Deventer, gecommitteerde ten landdage van Overrijssel, zoon van den Deventer secretaris *Gerhard Dumbar* I.U.D. en van ***Anna Cuper.***

Maria Elisabeth Dapper hertrouwt Deventer 20 Aug. 1779 in de Bergkerk (inzegening door Ds. Schriever) ***Pieter Brouwer,*** begraven Deventer 12 Dec. 1782 Lebuinusk., weduwnaar van ***Jacoba Margareta Hartjens.***

Hendrik Willem Dumbar was eigenaar van het huis Cattelaar onder Rijssen. Zijn weduwe verkocht het Juni 1804 voor f 40.000.

Bie inventarissen Bergstr. 20 Aug. 1779 en renuntiatieboeken 7 Jan. 1774. Dev. Arch.

Maria ***Elisabeth Dapper*** wed. Brouwer verkoopt 20 Mrt. 1787 een hof buiten de Bergpoort aan de Sniplingsdijk.

Dev. renuntiatieboeken.

VI. *Gerhard* ***Dapper,*** 1. U. D., ged. Deventer 3 Nov. 1696, † aldaar 25 April 1766 en 30 Sept. in de Lebuinuskerk begraven, ingeschreven als stud. aan het Deventer Athenaeum 15 Sept. 1712, te Leiden 13 Sept. 1716, van 1717—1725 lid van de gezworen gemeente te Deventer voor de Overstraat, van 1726-1766 burgemeester van Deventer, cameraar, huwt Deventer 19 Jan. 1736 (ondertr. 31 Dec. 1736) *Rijckmanna Christina Podt*, ged. Deventer 13 Nov. 1709, † 9 Mrt. 1790 en 13 Mrt. aldaar in de Lebuinuskerk begraven, dochter van den Deventer burgemeester *Henric Podt* 1. U. D. en van diens 2e vrouw ***Willemina Elisabeth Greuen.***

Uit dit huwelijk :

1e. *Geertruijd*, ged. Deventer 11 Dec. 1736, begraven aldaar Lebuinuskerk 16 Dec. 1736.

2e. ***Hendrik*** *Albertus*, ged. Deventer 3 Jan. 1741, begraven aldaar Lebuinuskerk 11 Jan. 1741.

Zie register 50ste penning Deventer 2 April 1790.

VIa. ***Bitter Dapper,*** ged. Deventer 4 Aug. 1722, † te Tutucorin op Ceijlon 16 Nov. 1751, ingeschreven als stud. aan het Deventer Athenaeum 20 April 1739, sous lieutenant in het regiment cavalerie op Overijssel „Haersolte" 1742-1746, met den rang van onderkoopman met vrouw en 2 kinderen in Dec. 1749 per Amstelveen van Texel naar Ceijlon uitgezeild, huwt Deventer Fransche kerk 17 Jan. 1746 (ondertr. 2 Jan.) ***Arnolda Geertruida Reminck,*** ged. Deventer 23 Jan. 1726, † Deventer 20 Januari 1809, dochter van ***Joan Reminck*** 1. U. D, commies, inspecteur van de stadswerken te Deventer en van ***Geertruid Aleida Engelberta Marienburgh.***

Vrouw en kinderen repatrieerden in 1759. De afrekening met de O.I. Compagnie had plaats 13 Febr. 1760.

A. G. Dapper geb. ***Reminck*** verkoopt 7 Mei 1791 een hof over de Yssel en 6 Nov. 1798 nog een hof over de Yssel hoek 3e straat.

Dev. renuotiatieboeken.

Zij verkoopt 10 Juni 1800 een huis in de Korte Bisschopstr. Dev. renuntiatieboeken.

Uit dit huweljjk:

1e. Erancina *Cornelia*, ged. Deventer 21 Oct. 1746, begr. aldaar Bergkerk 3 Dec. 1803, huwt Deventer 19 Aug. 1772 (ondertr. 30 Juli) med. Dr. ***Gerhard*** *Westenberg*, ged. Lochem 21 Mrt. 1738, begraven Bergkerk te Deventer 17 Oct. 1796, professor aan het Deventer Athenaeum, zoon van den Lochemschen predikant ***Bernard Westenòerg en*** van *Mechteld* ***ten Cate.***

Gerhard Westenberg wordt 23 Dec. 1789 grootburger v. Deventer. Zie over prof. ***Gerhard Westenberg: v.*** Slee, de Illustere School te Deventer pag. 137 vgl.

2". ***Joan Arnold,*** ged. Deventer 17 Nov. 1746, begraven aldaar Bergkerk 10 Febr. 1748.

3e. ***Anna Maria,*** ged. Deventer 9 April 1748, † te Leeuwarden 30 Mei 1836, huwt te Ureterp 2 Juni 1786 (ondertr. Deventer 12 Mei, geprocl. Leeuwarden 15, 18 en 22 Mei), Mr. ***Cornelis*** *Schultz*, geh. Franeker 26 Juni, ged. aldaar 8 Juli, 1763, † te Leeuwarden 7 Juni 1829, advocaat te Leeuwarden, notaris van 1809-1816, lid van de Regtbank van eersten aanleg en van den raad van Leeuwarden, zoon van ***Giliam Schultz*** 1. U. D. advocaat en van *Titia* ***Terpstra.***

Addenda et corrigenda.

11 kol. 103 24 Mei lees 24 Maart.
IV a. kol. 106. Harderwijk 15 Nov. 1661 lees 1662. Leiden 16 Nov. 1652 vervalt. Tolstr. lees Polstr.
IV b. kol. 106. *Joan Herman Heilersieg*, ged. Dusseldorf 27 Juli 1667, zoon van *Joan Everwijn Heilersieg* en van *Anna Margaretha Osterholds.*
IV c. kol. 106. *Trijntje* ***Brands*** lees *Wijntje* ***Brands.***
V kol. 107. 7 Febr. 1722 lees 1662.
Va. kol. 108. noot *Schmaus* lees Schmauss.

Het Album-de Moor,

door Prof. Dr. J. F. VAN BEMMELEN.

(Vervolg van **XLV, 73,** 74).

111

Kwartierstaat van Van der Hagen, Johannis II

18. X. 1730 Utr. — 8. IX. 1810 Maarseveen (Portr. No. 19).

Ie Parentatie.

1. van der Hagen 1, Petrus 11 (Portr. No. 18) 8. VI. 1697 Arnh. — 29. IV. 1762 Utr. × Utr. 31. X. 1729 van Royen, Anna Catharioa (2) (Portr. No. 37) 10. 11. 1701 Utr.—8 XI. 1760 Utr.

IIe Parentatie.

1. van der Hagen 1, Johannis 1 (Portr. No. 17) 26. IX. 1666 Leiden — 26. VI. 1729 Utr. × A'dam 27. XII. 1693 van Wassenaar 1, Clara (2) Elisabeth (Portr. No. 46) 8. VI. 1677 A'dam — 9. V. 1705.
3. van Royen, Jan (Portr. No. 36) 10. IV. 1640 Utr. — 7. XII. 1723 Utr. × Utr. 21. IV. 1699 de Moor 1, Anna Catharina (4) (Portr. No. 29) 2. IX. 1675 Utr.—2. V. 1746 Utr.

IIIe Parentatie.

1. van der Hagen 1, Petrus 1 (Portr. No. 16) 26. 11. 1641 A'dam — 3. VI. 1671 A'dam × A'dam 24. IV. 1663 van Wassen aar 11, Adriana, 16. IV. 1641 — 16. V, 1667. (2)

3. **van** Wassenaar **I, Johannis II** (Portr. No. 46) 14. VIII. 1637 Buiksloot — 1. **IX.** 1681 A'dam
6. van **Ro yn,** Cornelis **III** (Portr. No. 36) 2. **IX.** 1646 Utr. — 23. **VIII.** 1704 Utr.
7. **de Moor I,** Bernard **II** (Portr. No. 27) 31. VIII. 1641 — 6. **VIII.** 1719

× A'dam 18. X. 1667 de Moor **II,** Elisabeth (4)
(Portr. No. 28) 16. V. **1637** — 12. V. 1723 A'dam.
× Utr. 4. V. 1669 de St. Gi lds, Johanna (Portr. (6)
No. 14) 18. VII. 1649 -- 26. VIII. 1719 Utr.
× Utr. 13. **XI.** 1674 van den Bogaard, Anna (8)
Catharina (Portr. No. 8) 21. **IV.** 1666 Utr. 22.
VIII. 1726.

IVe Parentatie.

1. **van** der Hagen **I,** Pieter 111 (Portr. No. 16) 13. V. 1698 Keulen — ll. **I.** 1668 Leiden
3. **van** Wassenaar **II, Johannis I** (Portr. No. 44) 11. **XI.** 1606 A'dam —.... 1662 Buiksloot
5. **van** Wassenaar **I, Johannis I** (Portr. No. 44) ll. **XI.** 1606 A'dam —.... **1652** Buiksloot
7. de Moor **II,** Bernard **I** (Portr. No. 26) 4.11. 1681 Antw. — 20. 11. 1666 A'dam
9. van **Ro y en,** Nicolaas (Portr. No. 34) 12. **III.** 1626 Utr. — 6. 111. 1676 Utr.
11. **de** St. **Gilles,** Jan (Portr. No. 13) .... 1609 — 14. IV. 1664
13. de Moor **I,** Bernard **I** (Portr. No. 26) 4. 11. 1681 Antw. — 20. **II.** 1666 A'dam
15. **van** den Bogaard, Justus (Portr. No. 7). ... 1623 — 19. IV. 1663 Utr.

× A'dam ? 24. IV. 1636 Rut **s, Susanna** (Portr. (2)
No. ll.)
× .... 6. **VI.** 1636 Poppen **I,** Maria (4)
6. **IX.** 1606 —.....
× .... 6. VI. 1636 Poppen **II,** Maria (6)
6. **IX.** 1606 — .....
× A'dam 22. I. 1630 van (de) Capelle **I,** Clara (8)
(Portr. No. 10) 17. QI. 1607 Delft — 24. **XII.** 1676
A'dam
× Utr. 23. X. 1646 van Solingen, Anna (Portr. (10)
No. 43) 4. IV. 1622 — 19. V. 1696
X .... Haring, Cornelia (Portr. No. 21) (12)
× A'dam 22.1.1630 van (de) Capelle TI, Clara (14)
(Portr. No. 10) 17. **VI.** 1607 Delft — 24. **XII.** 1676
A'dam
× R'dam. ... **1648/50** Brouwers, Catharina.. .. (16)
1626 — 24. IV. 1699

Ve Parentatie.

1. **van** der Hagen **I,** Pieter **II** .... 1662 Breda.. ..
3. Rut **s,** Nicolaas (Portr. No. 40) 2. **II.** 1673 Keulen — 10. **XI.** 1638 A'dam
6 **van** W as s **en** aar 11, Jan (voorheen Abraham) .....— 26. XI. **1653**
7. **Poppen** 1, Michiel (Portr. No. 31) 29. X. 1673 — 23. X. 1641 A'dam
9. van Wassen aar **I,** Jan (voorheen Abraham) . . . . ..- 26. XI. 1663
11. Poppen **II,** Michiel (Portr. No. 31) 29. X. **1573** — 23. X. 1641 A'dam
13. de Moor **II,** Jacob **II** (Portr. No. 26) ..... 1639 — 22. **IX.** 1699 Dordt
15. **van** (de) Capelle **I,** Rochus (Portr. No. 9) . . . . 1671 Delft — .... 1636 A'dam
17. van **Royen, Cornelis II,** (Portr. No. 33) .... 1698 —....
19. **van** S o 1 in gen, Caspar (Portr. No. 42) ..... 1670 Solingen — l. 111. 1662 Utr.
21. **de** St. **Gilles,** Jan **I,** 30. V. 1673 — ....
23. Haring, Thomas (Portr. No. 20) .....— .. na 1666
26. **de** Moor **I,** Jacob 11 (Portr. No. 26) ..... 1639 — 22. **IX.** 1699 Dordt
27. **van** (de) Capelle **II,** Rochus (Portr. No. 9)
29. **van** den Bogaard, **Gillis** (Portr. No. 6) 18. Q. 1686 Antw. — ll. **I.** 1664 A'dam
31. Bro u we rs, **Gerbrand** .... 1680 — 12. **XII.** 1640 Zwolle

× **vóór** 1698 de Ruyter, Elisabeth (2)
× Elberfeld 18. IV. 1694 **1°** Rans on, Cornelia (4)
× A'dam 26. **XII.** 1606 **2°** Ambrosius **I,** Anna (6)
....— ll. **XI.** 1606
× **A'dam** 20. VII. 1602 **Rosecrans** 1, Arriaentje (8)
(Portr. No. 32) 26.1. **1576 Staden — II. XI. 1657 Leiden**
× A'dam 26. **XII. 1605 2° Ambrosius II,** Anna (10)
....— ll. **XI.** 1606
× A'dam 20. VII. 1602 Rose c **ran** s **II,** Arriaentje (12)
(Portr. No. 32) 26.1.1676 **Staden — II.** X1.1667 Leiden
× **Dordt?**.... 1674 Ruysschenberg **I,** Elisabeth (14)
(Portr. No. 39) 12. VII. 1661 — 17. **XI.** 1636 A'dam
× A'dam 23. **XI.** 1603 Jacob s **I,** Catharina (16)
6. IV. 1678 — 16.1. 1669
× Utr. 16. 1. 1621 **1° van** Blankendaal, **Petro-** (18)
nella (Portr. No. 6). ... na 1088 — 26. X. 1626 Utr.
x .... 1. 1. 1606 van Duyven, Josina (Portr. (20)
No. 12) .... 1684 — 10 X. 16622
× A'dam 8. **XII. 1620?** Balestel, Johanna .... (22)
16091 — 14. IV. 1667
X .... 1620 **Strick,** Cornelia .... 1690 —.... (24)
X .... 1674 R **u y** s s ch en b **erg I,** Elisabeth (portr. (26)
No. 39)
X 23. **XI.** 1603 J aco bs **II,** Catharina (28)
X A'dam 11. I. 1614 **1° Verspreet,** Cornelia (30)
× Zwolle .... 1611 Blommers, Anna Catharina (32)

VIe Parentatie.

1. **van** der **Hagen I, Pieter I Michielsz.** ex (?) **Montens** 11, Margaretha Hendr. Severynsz. dr. ex de **Roovere,** Johanna Willemsdr. ex Loet, **Agneta** Aertsdr.

× .... na 1666 **2° Blocx,** Margrita Hendricksdr. (2)
ex. van **Wijfflich, Paullijns** 29, X. 1620 **Antw. —**
30. IV. 1668. ...

3. de Ruyter, Jan

6. Rut s (Rudtgheerts) David .... 1620 Antw. — 6. VIII. 1687 Keulen
7. Rans on, Huybrecht **Hansz.** 7. II. 1647 ....— .... 1683 Antw.
9. van Wassenaar **II,** Johannes Nicolaï.. .. Gouda — 28. X. 1680 A'dam
11. Ambrosius 1, **Joan** (Portr. No. 1). ... **1546** ....— 16. X. 1699 A'dam
13. Poppen I, . . .
16. R osecr ans **I,** Jacob Jacobsz. ....— 12. VIII. 1602
17. van Wassenaar **I,** Johannes Nicolaï.. ..**Gouda** — 28. X. 1680 A'dam
19. Ambrosius **II, Joan** (Portr. No. 1).... 1646,. .. — 16. X. 1699 A'dam
21. Poppen II, ...
23. Rose c r a **ns** 11, Jacob Jacobsz.. ...— 12. VIII. 1602
26. de Moor **II,** Jacob **I** (Portr. No. 24). ... **1507** den Bosch —.. .. **1577** Antw.
27. Ruysschenberg I, Bernard (Portr. No. 38) .... 1618 ....--- .... **na** 1684.
29. van (de) Capelle **I,** Pieter
31. Ja c o b s **I,** Rombout Peter Jacobsz. z. ex Trappetiers, Mayken (Portr. No. 22) 12. IX. 1546 Antw. — 22. XII. 1629 A'dam.
33. van **Royen,** Nicolaas **II** Corn. Nic. z. z. .... 1676 ....—....

36. van Blankendaal, Simon Nic. Sim. z. z. (Portr. No. 4). 24. VIII. 1562.. ..— 30. VIII. 1610.. . .

37. van Solingen, Albertus . ...
39. van Duyven, Claes Hendriksz. ex van Hasselt, Josina
41. de St. **Gilles,** Briesse **Jeansz.** ex. van Heussem, Leonore .... 1643 Douay —....
43. Ba 1 es tel, Nicolaas Anthonis'z. (niet Portret No. 3.) ex de Walincourt . ... Rogier'sdr.
46. Her i ng, Jacob Thomas'z. ex Jans, Barbara.
47. S t r ic k, Coenraad Johansz. ex Coevoet, Cornelia Jan Jacobsz.dr. .... 1664 —....
49. de Moor **I,** Jacob **I,** (Portr. No. 24). . . . 1607 den Bosch —.... **1577** Antw.
61. Ruysschenberg **II,** Bernard (Portr. No. 38). ... 1618.. ..— na 1684.. ..
53. van (de) Capelle **II,** Pieter
66. J a c o b s **II,** Rombout Peter **Jacobsz.z.** ex Trappetiers, Mayken (Portr. No. 22)
67. van den Bogaerd, Joost Gillisz. ex.. .. Elisabeth ....—.... X. 1603 Middelburg

59. Verspreet, Reynier Jacobsz ..... Antw.? — .... X. 1614 A'dam
61. B r o u we r s, Allart **II, Hendr.z.** ex Barterink, **Hadewich.**
63. B 1 o m me r s, Johannes Hendriksz. ex Telvoort, **Geertrui.**

X Keulen.... 1663 M o n ten s **I,** Elisabeth, Severijn Hendrikszdr. ex van der Hagen **II,** Barbara **Michielsdr.** ex Montens 111, Margaretha **Hendr.dr.** (4)
⚔ **Antw.** ll. IV. 1663 de Bie, **Agneta** . ... **Antw.?** — ll. VI. 1608 Haarl. (6)
⚔ **Antw.** 30. V. 1673 de **Cus** t er, Barbara. 1.111. 1560 Antw. — 24. **IX.** 1626 Naarden. (8)
X Leiden. ... 1667 Buytewegh, **Neeltje** Gerrit Dirksz.dr. (10)
X .... .. Maria Jansdr. **I** (Portr. No. 23) (12)

⚔.... ....,**I**,.... .... (14)
⚔ .... Maria Willemsdr. ....— 7 VIII. 1602 (16)
⚔ Leiden. ... 1667 Buytewegh, Neeltje Gerrit Dirksz.dr. (18)
x .... Maria Jansdr. 1. (Portr. No. 23) (20)

⚔ ...., **II**,.... (22)
⚔ .... Maria Willemsdr. ...— **7. VIII. 1602** (24)
⚔.... **1544?** Andries **s e I,** Anna Jansdr. (Portr. No. 2) (26)
X .... (28)

⚔ Delft vóór 1671 .... (30)
X Antw.. ... 1669 **C** o 1 ij **n**, Claerken Claesdr. (Portr. No. 11) .... 1643 Antw. —....**1618/9** A'dam? (32)

⚔ Utr. ?..?. 1697 van Werkhoven, **Metje, Anthony'sdr.** ex van **Neck,** Aeltje.. ... 1698 ....— 6. VII. 1631.. .. (34)
⚔ Utr. .... 1688 van Overmeer, Anna Gerrit Claeszdr. ex Weyers, Pietertje **Gijsbertsdr.** (Portr. No. 30) (36)
⚔ .... (38)
⚔ ....**van Bemmel, Maria Oth'sdr. ex van Schayk,** Liisbeth (40)
⚔ **London** ....**1570 Adin, Jeanne** Pierredr. ex de la Rue, Adrienne (42)
X Atrecht. ... P ay **en,** Isabieu Pierre'sdr. ex de Maretz, Perinne vóór 1580 (44)
⚔ Per **s** ij **n,** Dievertje Jacobsdr. (46)
⚔ Utr.. ... 1686 van Botteyken, Maria Jansdr. ex Roelofsd. Ida (48)
⚔.... .... **1537/8** Andriesse **II,** Anna Jans. **(Portr.** No. 2.) (60)
⚔ .... (62)

⚔ Delft vóór 1671. . . . (64)
X . . . . Co 1 ij **n II,** Claerken Claesdr. (Portr. No. 11) .... 1643 Antw. —....**1618/9** A'dam? (56)
⚔ Antw. 16. IV. 1684 van Ke **ys s** el, Clara **Gillisdr.** ex van Hartsbeek, Clara. 24. **I.** 1566. ...— 21. 11. 1660 .... (58)
⚔ Antw. 26. **IX.** 1674 Bruynseels, Cornelia **Andriesdr.** (60)
⚔ Zwolle? 6. V. 1678 M u **n** te **r,** Elisabeth Johansdr. ex .... Catharina (62)
X . . . . van Deventer, Catharina (64)

Twee golvende dwarsbalken in Zeeuwsche wapens,

door R. T. MUSCHART.

Reeds vestigde ik de aandacht op het veelvuldig voorkomen van het zwaard en de gesp in Zeeuwsohe wapens; een dergelijk verschijnsel zullen wij kunnen constateeren ten opzichte van de wapens, waarin 2 golvende dwarsbalken voorkomen. De groep in mijne collectie, waarin deze wapens zijn ondergebracht, omvat 49 stuks en hiervan zijn of worden er niet minder dan 24, dus rond 50 %, gevoerd door personen en families, waarvan wij met zekerheid weten, dat zij in de provincie Zeeland gevestigd waren of zijn.

Wij zullen daarin vinden de wapens van: ***Jacob van Cats,*** in 1482 schout van Gouda, voerende volgens zijn zegel 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 3 ruiten en een barensteel; Anfonis *van* ***Cats,*** in 1601 schepen van 's Gravenhage, *Theophilus* van ***Cats,*** heer van Cats in 1630 en nog meerdere leden van deze oud-adellijke Noord-Bevelandsche familie, allen volgens hunne zegels voerende 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 3 ruiten; de familie *Cocq*, in de 17e eeuw in de regeering van Zierikzee, voerende volgens Smallegange's Nieuwe Cronijk van Zeeland 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 3 schelpen en 2 sterren; de oud-adellijke familie ***van der Creke*** op Noord-Beveland, voerende volgens dezelfde Cronijk van Smallegange 2 golvende dwarsbalken (de naam komt ook voor als *van* der *Kreke*); de familie ***van Cromstrien, van Cromstrijen,*** waarvan meerdere leden in de 17e eeuw in de regeering van Zierikzee, allen volgens hunne zegels voerende 2 golvende dwarsbalken vergezeld hetzij van 6 of 6 blokjes, hetzij van schelpen en blokjes; de familie *Cys*, in de 17e eeuw in de regeering van Middelburg, voerende valgens de reeds aangehaalde Cronijk van Smallegange 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 2 vogels, een ster en een wassenaar; de Zeeuwsche familie ***van Duvenee,*** *van Duijvenee*, voerende volgens het Armorial Général 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 3 vogels; de familie der bekende Zeeuwsche vlootvoogden ***Evertsen,*** voerende volgens hunne lakafdrukken 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 3 vaartuigen; de familie ***Haijman*** te Arnemuiden, voerende volgens het wapenboek van R. van Heemskerok 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 3 bekers en een kussen; ***Henric Pieter Tshughensonssone,*** in 1396 schepen van Zierikzee, voerende volgens zijn zegel 2 golvende dwarsbalken vergezeld van een merk, 2 ruiten en een ster, *Wittele Lievinsz.*, in 15 14 schepen van Zierikzee, voerende volgens zijn zegel 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 2 vogels en een hond; ***Andries van Loo,*** in 1773 oud proefmeester van het Huistimmermansgilde te Middelburg, voerende volgens het gildeboek van dat gilde 2 golvende dwarsbalken vergezeld van een vliegenden visoh; ***Willem Simon Martensz.,*** in 1636 poorter van Zierikzee, roerende volgens zijn zegel 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 6 blokjes; *Marinus Polters* ***Mogge,*** in 1583 schepen van Zierikzee, voerende volgens zijn zegel 2 golvende dwarsbalken over een groote zwerm muggen heengaande (dus niet vergezeld van 9 muggen zooals het Armorial Général dat zegt); de familie *Snellaert*, in de 17e eeuw in Zeeland, voerend volgens reeds genoemde Cronijk van Smallegange 2 golvende dwarsbalken ; de familie *van* ***Stavenisse, van Staveniss,*** waarvan leden in de 17e eeuw in de regeering van Zierikzee en Sluis, voerende volgens zegels en andere bronnen 2 golvende dwarsbalken vergezeld van blokjes; de oud-adellijke Zeeuwsche familie van *Symonskerke,* voerende volgens Te Water's Hoog Adelijk en Adelrijk Zeelant 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 3 ruiten; ***Nicolaes Willem Symonsz.,*** in 1.693 schepen van Zierikzee, voerende volgens zijn zegel 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 6 blokjes; de oud-adellijke familie ***van Weldamme,*** in 1300 op het eiland Schouwen bloeiende, voerende volgens hetzelfde werk van Te Water 2 golvende dwarsbalken; ***Adriaen Cornelis Willemssen,*** in 1696 te Zierikzee, voerende volgens zijn lakafdruk 2 golvende dwarsbalken vergezeld van 6 blokjes; de Zeeuwsche familie ***de Witte, de Witte van Elckerzee,*** waartoe o. a. behooren *Petrus* en *Cornelis* de *Witte,* in 1631 te Zierikzee, voerende volgens het Armorial Général, zegels en wapenboek 2 golvende dwarsbalken; en ***Francke Claesz.*** van *Zanddijck*, in 1617 leenman van Zeeland, voerende volgens zijn zegel 2 golvende dwarsbalken en in een schildhoofd een barensteel.

Bovendien vertoonen de wapens van de Zeeuwsohe gemeenten *Elkerzee*, ***Ellemeet,*** *Krabbendijke*, *Noordgouwe*, *Sluis* en *Zonnemaire*, van de Zeeuwsohe heerlijkheden ***Waarden*** en *St. Anthonie* en van het voormalig ambacht *Sturmzandt* op Zuid-Beveland eveneens 2 al of niet vergezelde golvende dwarsbalken.

Waar nu een zoo groot aantal van de wapens met 2 golvende dwarsbalken ons naar de provincie Zeeland leidt, ben ik geneigd te concludeeren, dat dit niet aan het toeval kan worden toegeschreven, doch dat er voor vele van huis uit Zeeuwsohe families eene bepaalde aanleiding moet bestaan hebben, 2 golvende dwarsbalken in haar wapen op te nemen. En dan rijst als het ware onwillekeurig bij mij de vraag: zou de omstandigheid, dat in de provincie Zeeland reeds van ouds (ten minste vermoedelijk al reeds van omstreeks 1200) de beide machtige armen van de rivier de Schelde domineerden, daartoe wellicht aanleiding hebben kunnen geven en dus die 2 golvende dwarsbalken als het ware de voorstelling van die beide Sohelde-armen zijn?

Dit vermoeden, dat er inderdaad verband zal bestaan tusschen die golvende dwarsbalken in Zeeland en de plaatselijke gesteldheid dier provincie, wordt bij mij nog versterkt door de omstandigheid, dat vele wapens van families, wier namen in duidelijke betrekking tot water staan, dwarsbalken of sohuinbalken voeren, waarvan de grenslijnen niet recht doch golvend zijn.

Zoo voeren de families *Bachman*, *Beeck*, ***van Beeck, van der Beecke,*** *Beeckman*, van *Beeckesteyn*, ***van der Beke,*** *Beekman*, ***van der Gracht,*** van ***Haesbeek, Noordbeek, van Oosterzee,*** *Overwater*, ***van Rosebeque, Solderbeke,*** *van Sonsbeek, Steengracht, Suijderbeck*, ***Verbeke, Visvliet,*** *van Vliet, van der Vliet, van der Vloet*, *Walbeek*, ***Water, van der*** *Wayfort* (fort, voord, het Duitsohe furt, het Engelsche ford = doorwaadbare plaats, verg. Amersfoort, Frankfurt, Oxford etc.) en ***van de Wetering*** alle een vergezelden golvenden dwarsbalk, de families ***Laeckmont*** (lake, laeok, het Engelsohe lake, het Schotsche loch, het Fransohe lac van het Latijnsche lacus = water in het algemeen), *Lubach*, *van* ***Meerbeek, van Rijn*** en *van* der ***Vliet*** alle *een* niet vergezelden golvenden dwarsbalk, de families *Be-*

canus 2 vergezelde golvende dwarsbalken, de families ***van Beeck, Ebbe, van Hoirenbeeck, van der Plas, van Rhijn, Ruijmbeek, toe Water, Waterkam*** en ***van der Wielen*** alle 3 al of niet vergezelde goivende dwarsbalken, de familie ***van Rietbeek een*** golvend gedwarsbalkt veld, de families ***Beeckman, Bonenbeek, van Cromvliet, Edelbach, Karnebeek, van Rodenbeeke, Verbeek, van der Vliet*** en ***van Waerbeke*** alle een golvenden schuinbalk en de familie ***van Bekum 3*** golvende linkerschuinbalken.

Fragment-genealogie Hoppenbrouwers,

door P. M. VAN WALCHREN.

De gegevens, die ik over dit geslacht verzamelde, maken het mogelijk een fragment-genealogie samen te stellen. Mogelijk zijn er onder onze leden, die in staat zijn het hier gebodene aan te vullen, waardoor dan voor het eerst dit niet onaanzienlijk geslacht meer uitvoerig zou zijn beschreven. **Het ligt** voor de hand, dat deze **vaknaam** door verschillende families in ons land gedragen werd. Zoo komt in de 15de eeuw een geslacht H. te Kampen voor, dat blijkens het zegel van ***Henric H.*** 28-3-1488 voerde : een dwarsbalk met 2 bollen, vergezeld van 3 visschen 2-1. (Charters en becsheiden Kampen. Deel V nº. DCCVI). **Evenzoo** te Deventer. In N.-Brabant komen in de 15de, 16de en 17de eeuw vele dragers van den naam H. voor, misschien de voorouders van het nog bestaande R. C. geslacht, waartoe O.A. behoorde de bekende schilder Mr. ***Franciscus Johannes H.*** Te Bocholt en te Steinfurt vindt men in de 15de eeuw den naam vermeld. Van de **broeders**-predikanten ***Johannes*** en ***Egbert H.*** was de eerste in Steinfurt geboren. (Herv. pred. Drenthe v. Romein). Het hier behandelde geslacht, waarvan **mij** niet bekend is of het nog voortleeft, stamt uit Grevenbroeck. De doopboeken **beginnen** hier eerst met het jaar 1701, zoodat alleen een uitgebreid onderzoek resultaat zou kunnen geven.

I. ***Anthoni Hoppenbrouwer,*** † vóór 1637.

II. ***Jan H.,*** die als zoon van zaliger ***Anthoni H.*** van Grevenbroock te Arnhem **2-7-1637** ondertrouwd en den 23-7 gehuwd is met ***Geertruyd van Essen,*** dochter zaliger ***Willem van Essen,*** van Arnhem. Haar moeder was ***Maria van Lunenborgh.*** Hij wordt **18-6-1638** burger, doch wat zijn bedrijf was, bleek mij niet. Hij is diaken **1638-44-50-** en koopt 30-6-1638 van de stad voor f 1000 een stuk grond aan de Bakkerstraat van het voormalige St. **Catharina**-gasthuis. Het daarop gebouwde huis (later van de familie Manikus) bewoonde hij tot zijn dood in 1664. Blijkens een akte van 10-8-1666 (Opdrachten en Verbanden, Arnhem) betreffende **zijn** wed. was hij Schout van het Ambt Rheden. Volgens de schatting, die tijdens de Fransche overheersching in 1673 moest worden opgebracht en volgens de vendels vedeeld werd, betaalde de wed. H. f 7-10 over Maart. In April getaxeerd op f 12, staat achter haar naam : vertrokken en Mei 1673: dood. Zij zal dus tusschen Maart en Mei 1673 overleden zijn. Hun kinderen zijn:

1. ***Dr. Willem (Wilhelm) H.,*** ged. Arnhem 6-12-1639, † Arnhem 31-3-1668, ingeschreven te **Harderwijk Nov.** 1669 Ph. te **Leiden** 1661. M. (de leeftijd **20** foutief.)
2. ***Maria,*** ged. Arnhem 12-9-1641, gehuwd met ***Theodorus Schutte,*** rentmeester te Zutphen.
3. ***Elisabeth,*** ged. Arnhem 17-8-1643.
4. Ds. ***Anthony H.*** volgt 111.
6. ***Margrieta,*** ged. Arnhem **3-11-1650.**
6. ***Gerhard (Gerrit) H.*** volgt IIIbis.
7. ***Jan,*** begraven te Arnhem **6-4-1669.**

III. Ds. ***Anthony H.,*** ged. Arnhem 27-9-1646, ingeschreven te Groningen 1-11-1666 Phil. et Theol., te Leiden 1668 T. 22. Hij werd 1676 als proponent beroepen te Lunteren en vertrok 1679 naar Wormerveer, daarna 1680 te Zutphen, emeritus 1713, overleden te Zutphen 4-1-1720 en den 9en d.a.v. aldaar begraven.

Het mocht mij niet gelukken den naam **zijner** 1ste vrouw te vinden, maar hij huwde 2de ***Elisabeth van Akerlaken,*** geb. 1634, † 18-11-1732, dochter van ***Adriaan*** **en van** Maria ***Quinjet*** Hij was bezitter van het **erve Makkink** en werd 21-7-1688 beleend met het goed Wymelink. (Wymelink of het goed tho Wynsel in **Veldwijk** onder Vorden. Leenkamer Vorden.) **Zijn** kinderen zijn:

1. Ds. ***Daniël H.,*** volgt IV.
2. ***Johannes H.,*** geb. 1672, ingeschreven te Leiden 1692 T 20, † Utrecht 8-9-1717, als **bejaerd** jonghman in 't huis van **gemack,** levende **deses** ouders nog te Zutphen. (A N. F. XVI blz. 441.)
3. Mr. ***Anthony H***, volgt **IVbis.**

IIIbis. ***Gerhard H.*** ged. Arnhem 28-7-1652, ingeschreven te Leiden **23-5-1673** J 22, **schepen of richter** te Doetinchem van 1694-1703, burgemeester, gehuwd met ***Elsebe Maria van Dam*** [1]). Uit dit huwelijk :

1. ***Johannes H.,*** ged. Doetinchem **7-5-** 1682 (get. Ds. ***Antonius H.,*** juffr. ***Theodora van Dam).***
2. ***Anthony H.,*** ged. 14-3-1684.
3. ***Hendrik H.,*** ged. 24-6-1686, komt 1713 voor als richter te D.
4. ***Theodorus H.,*** ged. 6-2-1690, 1726 **kapitein**-luit. o.a. te Nijmegen.
6. ***Geertruid,*** gehuwd met ***Jan Witten,*** kapitein, die 1726 te D. een dochter : ***Elsabé Maria Theodora*** laten **doopen** (get. de heer kapitein-luitenant ***Theodorus H.*** en de juffer Johanna ***Maria Witten).***

IV. Ds. ***Daniël H.,*** predikant te Grave 1707, bij den doop van zijn zoon wordt de familienaam **zijner** vrouw niet genoemd. Uit zijn huwelijk met ***Margriet Qeertruid ...:***
Mr. ***Antoni Gerhard H.*** volgt V.

IVbis. Mr. ***Anthony H.,*** ged. Lunteren 1677, † Zutphen 12-1-1767, schrijver van het Scholtampt Zutphen, beleend met Wymelink 7-1-1722, bezit een huis en schuur te Zutphen in de Beukestraat en een hof in de Polsbroek, het **erve Makkink,** hem toe-

---

[1]) **Wapen XLII 251.**

bedeeld voor f 10.000 en een katerstede „de Koppel@“, bovendien een bibliotheek en meubilaire goederen „die seer vele en pretieus" zijn. Hij huwde (huw. voorw. van 1-7-1712) ***Adriana Margaretha van Walcheren,*** ged. Woudrichem 27-8-1690, begr. G. K. Zutphen 9-6-1762, dochter van ***Isaäc,*** burgemeester van W., en van ***Bertruida van Oversteeg.*** Hare 8 kwartieren :

v. Walcheren × Noorman × v. Oversteeg × Cremer.
X X × X
v. Onna. v. Roodhuysen v. d. Haghen v. Essen.

Zij hadden geen kinderen en de universeele erfgenamen van den man waren de 2 minderjarige kinderen van wijlen Mr. ***Anthoni Gerhard H.*** te Grave. Hun moeder, ***Catharina Forsinck,*** deed de wed. H. een proces aan over den boedel waaruit vooral de neef van deze, Mr. Isaäc ***van der Meer de Walcheren, zoon*** van ***Hugo van der Meer*** en haar zuster ***Maria van Walcheren,*** onrechtmatig bevoordeeld zou zijn. Hoe de einduitspraak was, weet ik niet, maar het blijkt uit dit proces, dat hij de lievelingsneef van zijn tante H. v. W. was en bij het echtpaar inwoonde en dit verklaart waarom hij haar naam bij den zijne voegde (bij zijn inschrijving als student te Leiden in 1761).

V. Mr. ***Anthony Gerhard H.,*** ged. Grave 27-3-1718 (de gevaders zijn ***Antonius H.*** predikant'tot Zutphen en ***Gerhard H.*** out-burgemeester), ingeschreven te Leiden 16-9-1737 J 20, Schepen en Syndicus te Grave. Hij huwde ***Catharina Forsinck,*** dochter van ***Gerard,*** rentmeester der domeinen en geestelijke goederen over (?) de stad Grave en lande van Cuyck. Uit dit huwelijk:
1. Mr. ***Daniël Gerhard H.*** volgt VI.
2. ***Anna Margaretha.***

VI. Mr. ***Daniël Gerhard H.,*** ingeschreven te Leiden 1766 Ann. ac J., rentmeester der domeinen van den prins van Oranje, beleend met Wijmelinck 16-12-1767, † huis Voorn bij Utrecht 28-7-1822. Hij huwde te Grave 21-9-1773 ***Isabetla Elisabeth de Bons,*** geb. te Leiden 10-4-1752 (N.L. XLIV, 380) [1]).

Het wapen van dit geslacht is 3 hopvruchten 2—1; helmteeken: een hopplant, De kleuren zijn mij onbekend.

Tenslotte moge hier de staat van verwantschap van Mr. ***Anthony H.*** en zijn vrouw een plaats vinden.

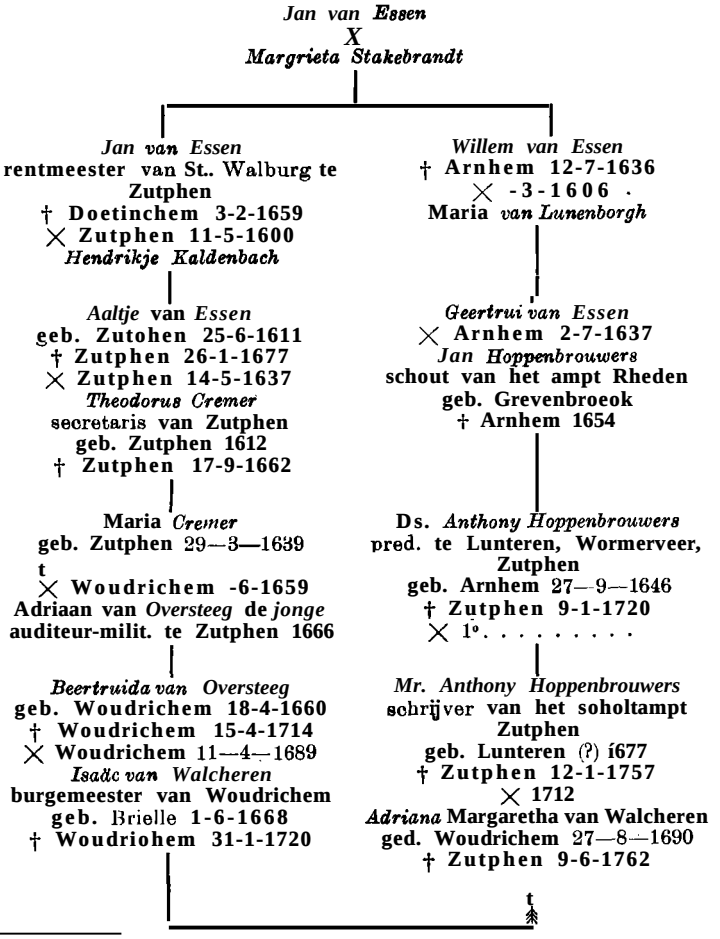

[1]) **Eene dochter, *Henriette Margaretha Isabella Elise Hoppenbrouwer,* geb. 24 April 1776, † Aurich 27 Jan. 1844, huwde Grave 24 Mei 1794 *Friedrich Gotthard von Boddien,* erfheer vau Alten-Carin. (Zie Ned. Adelsb. 1912, p. 253). Red.**

Fransche geslachten te **Enkhuizen,**

medegedeeld door M. C. Sigal Jr.

Bij het raadplegen van het Doopboek der Gereformeerde Gemeente te Enkhuizen, loopende van 1721—1734, Inv. ***Nr.*** 164 g, ontdekte ik, dat voorin mede ingebonden is een gedeelte van een trouw- en doopboek der Waalsche Gemeente te Enkhuizen, dat tot titel heeft: „Gedeelte van een Trouw- en Doop Register, gehouden bij de uit Frankrijk herwaarts gevlugte Hervormde Gemeente van 1691—1711, zoo ver als 't zelve gevonden is bij de Boeken der Hervormde Nederd. Gemeente."

Op 10 bladzijden, schrift-formaat, waarvan blz. 8 blanco is, volgen onderstaande inschrijvingen.

Huwelijken.

20 Mai 1691. ***Louis Paysant,*** natif de Caen en Normandie, fils de ***Samuel Paisant*** et de ***Judith Depres,*** et
Marie Fourdrinier, native de Dieppe, fille de ***Benjamin Fourdrinier*** et de defunte ***Rachel de la Haize.***
Temoins: ***Benjamin Fourdrinier,*** père, ***Benjamin, Pierre*** et ***Jacques Fourdrinier,*** frères, et ***Gabriel van der Slyke.***

19 Oct. 1692. ***Pierre Roufrange,*** Pasteur ord. de cette Eglise,
et
Marie de Tienuille, demeurante à Amsterdam.

16 Mars 1693. ***Jean Caget,*** natif d'Alençon en Normandie, 31 ans, fils de Mtre ***Pierre Caget,*** avocat à Alençon et de ***Jaquine du Val,***
et
Margueritte de la ***Rival,*** natifve de Clairac en Guyenne, 24 ans, fille de ***Jacpues de la Rival*** et d'***Elisabeth Brun.***

Temoins: ***Robert Qodefroy*** et ***Louis Paisant,*** leurs amis

3oMai 1696. ***David Halot***
et
Anne Guillaume, à Hoorn.

30 Janvier 1696. ***Robert Godefroy***
et
Reynoutie Guitteau.

16 Juin ***1697. Pierre Roufrange,*** Pasteur de oette **Eglise,**
et
Johanna Lucia Dirksz.

30 Mars 1698. ***Jean Petit, 28*** ans, natif de Caumont en Guyenne, **fils** de ***Jean Petit,***
et
Marie Brun, ***37*** ans, **veuve** de defunt ***Antoine Gregoire.***
Temoios: ***Joseph Meinsack, Robert Godefroy, Louis Paisant.***

2 1 sept. ***1698. Jacob Sigalin, 40*** ans, **fils** de ***Jean Sigalin*** et de ***Marie Lavergne***, natif de **Monheur** pres Bordeaux,
et
Anne Changuyon, 40 ans, veufve de feu ***Daniel Valton***, native de Vassy en Champagne.
Temoins: ***Robert Godefroy*** et ***Louis Paisant.***

26 Avril ***1700. Jean Castaing, 32 ans,*** natif de Castel-Jaloux en **Guyenne,** fils **d'***Elie Castaing* **et d'***Anne du Pic,*
et
Trintjen Biens.
Temoins : *Claes Backer* et Louis ***Paisant.***

18 Mars 1703. ***Jacob Sigalin,*** **veuf,**
et
Griltjen Arrentsz.

29 Juillet ***1703. Pierre de Buscagne***
et
Marie Anne Pacot, à **Leeuwaerden.**

26 Aout 1703. ***Louis de Keyser***, Docteur en medecine,
et
Geertrud Schabaelje.

23* Sept.** 1703. ***Joseph Meinsar, **52** ans, natif de Castel **Moron** en Angenois,
et
Marie Bernege, 46 ans, natifve de **Gratteloupe** en Angenois.
Temoins : ***Louis Paysant*** et ***Isaac Degal.***

12 Aout 1708. ***Jean la Bordette***
et
Marie ***Ooster Houtt.***

20 Avril 1710. ***Louis Payzant***
et
Helène Asseline.

Doopen.

23 Oct. 1701. ***Margueritte***, fille de ***Jacques Secourieu*** et de ***Marie Bossatran;*** **née** 17 Oct.

26 Mai 1702. ***Marie Geertrude***, fille de ***Pierre Roufrange*** et de ***Johanna Lucia Dirksz***; **née** 21 Mai.

28 Juin **1702.** ***Elisabeth,*** fille d'***Antoine du Puy*** et de ***Marie Monsarrat,*** **née** 27 **Juin.**

216 Dec. **1703.** ***Benjamin,*** **fils** de ***Louis Payzant*** **et de** ***Marie Fourdrinier***; né 20 **Déc.**

13 Juil. **1704.** ***Jeanne*** **Bernardine,** **fille** de ***Pierre de Buscaigne*** et de ***Marie Anne Baco***; née ***13*** Juillet.

23 Juil. 1704. ***Marie,*** fille de ***Jacques Secourieu*** et de ***Marie Bossatran;*** **née 21** Juillet.

12 Juil. 1703. Anna, fille d'***Antoine du Puy*** **et** de Marie ***Monsarrat***, née 9 Juillet.

11 Juil. 1706. ***Tetjie***, fille de ***Joseph du Plan*** **et** d'***Elisabeth Baco***; née 10 Juillet.

117 Oct. 1706. ***Jean,*** fils de ***Pierre Labuscaigne*** **et** de ***Marie Anne Bacot***; **né** 16 **Octobre.**

20 Mars 1707. ***Jeanne,*** fille de ***Jacques Secourieu*** **et** de ***Marie Bossatran;*** née 17 Mars.

31 Juil. 1707. ***Jeanne***, fille de ***Louis Payzant*** et de ***Marie Fourdrinier***; née ***26*** Juillet.

17 Mai 1708. ***Louise,*** fille de ***Jacques Secourieu*** et de ***Marie Bossatran***; **née** 16 Mai.

7 Oct. 1708. François, fils de ***Pierre Labuscaigne*** **et** de ***Marie Anne Bacot***; né ***6*** Octobre.

13 **Janvier** 1711. ***Gedeon Jacques, fils*** de ***Jacques Secourieu*** **et** de ***Marie Bossatran;*** né ***13*** **Janvier.**

Familie-aanteekeningen Rijckaert [1]).

Eenigeaenteykeningenraeckendedefamilliovandndries *Rijckaert* (zijnde de Over-groot **vaeder** van mijn Moeder *Susanna Loten* [2])), ten **deelen** door hem **selfs,** ten **deelen** door **sijn** soon *Johannes Rijckaert* geschreven & opgesteld in **maniere** naevolgende.

Ick ***Andries Rijckaert*** ben geboren **A°** 1569 in **'t** laatst van Dec., **maer** ik weet niet den praecisen dagh, is **nae** mijn onthoud den **27°** ofte **28°** Decemb. geweest,

den **29°** Octob. 1639 is **onse** Vaeder ***Andries Rijckaert*** in den **Heeren** ontslapen, en den **2°** Nov. in sijn **eijgen** graft in de Oude-Kerk begraven, was oudt 69 **jaeren,** en 10 **maenden.**

A° 1581 den **20°** Aug. is **gebooren** mijn **2°** Huijsvrouw ***Susanneke*** *Marchijs* in den morgenstondt omtrent 3 **uuren** op een Rotterdamsche Kermis. Tot **haere** getuigen zijn geweest op **haere** Heijlige doop *Carel* de la *Faijle* **ende** *Fijt* de Huijsvrouw van haren Oom ***Jaenes Marchijs,*** **ende haer** geboorte is geweest tot Rotterdam.

Nota: dit is **uijt** een briefje ofte **kleijn** sedelken door mij **aengetekend,** dat ik gevonden hebbe bij **haere Vaeders** zaliger geschriften pr. memorie, dat **hij selver** met **sijn** hand geschreven **hadde.**

Nota : **deese** bovenstaende Susanneke ***M archijs,*** onse Moeder, de **2°** Huijsvrouw van onse Vaeder ***Andries Rijckaert,*** is in den **Heere** gerust den **24° 7ber a°** 1633 **'s** morgens ten negen **uuren, ende** heeft 6 kinderen **naargelaten,** te weten ***Johannes, Jacobus, Mariken,*** *David,* ***Joris*** **ende** *Cornelis Rijckaert.* Godt believe ons al te **saemen** in **sijn Heijlige vreese** te laten opwassen, tot **onse** opperste geluksaligheid. Amen.

A° 1696. **Adij** 23 April **hebbe** ik ***Andries*** *Rijckaert* **getrouwt** mijn eerste huijsvrouw *Susanna Metsue,* **daer** Vader af was *Philips Metsue,* **ende** daer Moeder af waa

---

[1]) Origineel in het archief ***Hulft (Ned.*** Leeuw).
[2]) gehuwd **met** Mr. ***Pieter Hulft,*** schepen van **Amsterdam.**

Claasje Turcx. Den goeden Godt believe ons sijne vrede en segen te verleenen, opdat wij lieden te samen in ruste ende vrede, onse daegen mogen eijndigen tot sijnes naems eere, en onser beijder zielen zaligheid. Amen.

A° 1606 den 24 Jan. de klocke half elf voor de middagh is deose bovengesz. mijne Huijsvrouwe *Susanna* Metsue in den Heere gerust, naar dat sij 66 daegen siek te bedde gelegen hadde, van eenen val, die sij in mijn kelder gevallen hadde, ende daer over in haer hooft gequetst, op den Dam in den rooden hond. Godt wil haer in sijn Eeuwige vreugd ontfangen hebben.

A° 1697 den 24 Jan. is geboren mijnen eersten soone, genaemd ***Andries,*** naer de middagh ten 2 uuren, daer getuijgen van zijn ***Jersom Metsue,*** ende ***Marijke Martens*** de Huijsvrouwe van ***Hans Martens.*** Godt de Heere believe hem in sijnder vreese laten opwassen tot sijnder opperste zaligheid. Amen.

A° 1601 den 19e octob is deese bovengesz. ***Andries*** in den Heere gerust, naar dat hij omtrent 6 weeken siek geweest was van 2 apsteunen. Den Heere believe sijn ziele in sijn eeuwige ruste te nemen. Amen.

A° 1598 den 15e Octob. is mijn Huijsvrouw gelegen van twee kinderen, te weten eenen soon met een Doghter. De soon is gebooren ten 6 uuren in de morgenstondt en de Doghter ten 6 uuren in den morgenstond, maar de soone is gestorven voormiddagh ten elf uuren op deselve dagh, en de Doghter is ook gestorven den 17 Octob. wesende 2 daegen oudt, van welke getuijgen zijn geweest *Philips Metsue,* mijn huijsvrouws Broeder, ende mijn moeder *Catrina Rijckaert,* ende ***Aaltje Pieters***, de huijsvrouw van ***Pieter Gerrits***. Godt wil de kinderen in sijn eeuwigen vreugd hebben. Amen.

A° 1599, den 29e Maert is mijn Huijsvrouw gelegen van een jonge Doghter, genaemd ***Susonneke,*** waer van getuygen zijn *Aernout* ***Cobbout*** ende *Adriaentje* ***Metsue.*** Godt believe haer te verleenen het geene noodigh is tot haer opperste zaligheid. Amen.

A° 1624, ady 3e Maij is onse bovengesz. ***Susanneke Rijckaerts*** voormiddagh omtrent half een uuren in den Heere gerust, nae dat sij tusschen 8 en 9 daegen in 't kinder-bedde gelegen was van haer derde kind, genaemt *Apelonia*, daer ik getuijge met ***Lijsbeth Reepmaker*** over haere heijlige doop gestaen hebbe. Godt believe dese doghter ***Apelonia*** in sijne heijlige vreese te laeten opwassen tot haer Zaligheid, ende de moeder een vrolijcke verrijsenisse tot haeren eeuwige Zaligheid.

A°. 1600, den 17 Octob. is mijn huijsvrouwe gelegen van een jonge soone, genaemd ***Pieter,*** daar getuijgen van zijn ***Jacob Kieckenpoost*** ende *Catharina Marchijs.* De Heere believe hem te verleenen het geene hem nodig is tot sijn opperste Zaligheid. Amen.

A". 1662, ady 23 Novemb. is deese bovengesz. ***Pieter Rijckaert,*** nae dat hij 6 weeken krank te bedde gelegen hadde, in den Heere gerust naemiddag ten 2 uuren, ende op 28 dito begraven in de Oude Kerk in 't graf van onse Vaeder zal.

Anno 1601, den 4 Nov. is mijn Huijsvrouwe gelegen van een jonge soon genaemd ***Andries,*** daer getuijgen van zijn ***Cornelis*** van ***de*** *Venne*, ende de Huijsvrouw van *Jacob* ***Kieckenpoost*** den ouden. De Heere believe hem te verleenen 't geene hem tot sijne Zaligheid van noden is. Amen.

A° 1624, den 29 Dec. is deese vorsz. soon ***Andries*** in

den Heere gerust omtrent ter middernagt door eenige groote quetsuure, die hij gekregen hadde, zoo men seid, van het vallen van een grooten balk, die eenige gesellen afgestooten hebben van 2 schraegen, ende hem daer over zoo beseerd in sijn regte sijde aen sijn lighaem, aen de slincker zijde van sijn aengesicht, dat hij straks daer van gestorven is, sonder dat iemand van sijn vrienden naer 't bovensz. ongeluk hem gesproken heeft. Godt believe hem in sijn Eeuwige vreugd ontfangen te hebben. Amen.

Nota: hij was noghtans een seer geschikt en gehoorsaem jongman, hoewel hem dit ongeluk op deese wijse, (Godt betert) overgekomen is. Godt wil het haar vergeven die daer de oorsaeke van geweest zijn van alsulcke dartelheid te gebruijken, als boven verhaeld, van den balk om veer te stoten.

A° 1604, den 24 Maert voormiddag omtrent negen uuren is mijn huijsvrouwe gelegen van een jonge Dochter genaemd *Sara*, daer getuigen van zijn ***Hans Marchijs,*** ende ***Caritas van den Eijnde***. De Heere believe haar te verleenen het geene haar nodig is tot haer opperste Zaligheid. Amen.

1604, den 21 Octob. is dese bovengesz. *Sara* in den Heere gerust omtrent 6 uuren in den morgenstond.

Laus Deo. Ady 21 Junij A° 1605 hebbe ik ***Andries Rijckaert*** getrouwt voor mijn tweede huijsvrouw *Susanneke Marchijs*, en is een doghter van ***Hans Marchijs***, daer Moeder af was ***Catrina van Eckeren.*** De Heere believe ons sijn seegen te verleenen, ende dat wij 't samen in rust ende vrede onse daegen mogen leven tot onser beijder eeuwige Zaligheid. Amen.

Nota: ik was doe oudt 35½ jaer: want ik ben geboren den 29 Decemb. 1569, ende mijn huijsvrouwe is geboren den 20 Augusti 1681, alzoo dat sij als doen oudt was 23 jaeren & 10 maenden, als naer luijdt haer Vaeders eijgen schrift & notel.

A° 1633, ady 24 Sept. 's morgens ten 9 uuren is dese bovensz. ***Susanneke Marchijs*** in den Heere gerust.

Nota: staet hier voren voorder bij haer geboorten-dag uijtgedrukt.

A° 1606, den 13e April, is mijn Huijsvrouwe gelegen van een jonge Dochter genaemt ***Catrina,*** daer getuijgen van zijn haer Vader ***Hans Marchijs***, ende mijn moeder ***Catrina*** *Rijckaert*, ende *Jacomijntje Werckers.* Godt believe haer te verleenen het gene haer ter Zaligheid van noden is. Amen. Dit is haer eerste kind.

A° 1607, den 12 Octob. de klocke 12 uuren op de middagh is dese bovensz. ***Catrina*** in den Heere gerust, naer dat sij wel 4 of 6 maenden seer quellende siek geweest was.

1607. den 2 Maij is mijn huijsvrouwe gelegen van een jonge Dochter'genaemd ***Maria,*** daer getuijgen van zijn *Philips* ***Metsue,*** mijn swager, ende *Susanna de Haze*, onse swaegerinne. De Heere believe haer te verleenen wat haer nodig is tot haere opperste Zaligheid. Amen.

Ady 18 Aug. 1607, in den avond de klocke 9½ uuren is dese bovensz. ***Maria*** in den Heere gerust, naer dat sij 8 daegen siek geweest was.

A° 1608 den 6 Maij voor de middag de klock 8½ uuren is mijn huijsvrouwe gelegen van een jonge Doghter, geuaemd *Catrina*, daer getuijgen van zijn *Jaens Marchijs*, mijn swager ende ***Maria Jansz.*** onse schoonmoeder. Qodt believe haer te verleenen wat haer nodigh is tot haer opperste zaligheid. Amen.

Aº 1626, den 4 Feb. de klocke negen uuren voor de middagh is deese bovensz. *Catrina* in den Heere gerust, naer dat sij 19 weeken ende eenen dagh seer siek geweest is, eerst van seer swaere coortse, daer naer groote extraordinarie kamer-gang, ofte de loop, ende daer nae geheel uijtgeteert, ende tot de laatste uure haers levens met nogh goede memorie, ende verstand geweest. Godt believe haer een vrolijke verrijsenisse te verleenen. Amen. Ende is begraven in haer Groot-Vader *Hans Marchijs* graft in de Nieuwe-kerk den 7 deser.

Adij den 11 Junij 1609 is mijn huijsvrouwe gelegen in den morgenstondde clocke halt vijer van haere eerste sone, genaemt *Hans*, waar getuijgen van zijn *Gielis van Keijssel*, ende *Aeltje Pietersen*, de Huijsvrouw van *Pieter Gerritsz. Ruijtenbergh* De Heer believe hem te verleenen, wat hem nodig is tot zijn opperste Zaligheid. Amen.

(Wordt vervolgd.)

Douwe van Grovestins,

door J. G. KIST, Gen. Maj. b. d.

In het Ned. Adelsboek 1917 komt bij het geslacht *Sirtema van Grovestins* onder VIII voor:

„*Douwe Sirtema van Grovestins*, kol.-comm. van een reg. te paard, † gesneuveld in den oorlóg", enz.

Aangezien mij deze opgave zeer onvolledig voorkwam, vond ik daarin aanleiding om bij het Algemeen Rijksarchief en bij het Krijgsgeschiedkundig Archief van den Generalen Staf eens na te gaan òf die opgave niet kon worden aangevuld.

Na eenig zoeken vond ik omtrent genoemden hoofdofficier het volgende.

Jr. *Douwe van Grovestins* werd 20 Juli 1661 door de Staten van Friesland aangesteld tot ritmeester op de repartitie van die Provincie, in plaats en vermits het avancement van *Douwe Aylva van Loo*. Den 19 December 1663 kreeg hij commissie als ritmeester van den Raad van State en den 17 Juni 1670 deed hij den eed.

De Staten van Friesland verleenden den Ritmeester *Douwe van Grovestins* den 27 Februari 1672 de provisioneele collatie van het majoorschap te paard van *Johan Georye* vrijheer *van Swartzenburg*, die benoemd was tot kolonel van het regiment te paard.

Hierop gaf de Raad van State den 18 Maart 1672 aan *Douwe van Grovestins* commissie als sergeant-majoor te paard. Op denzelfden dag deed hij den eed.

Op 21 November 1673 werd de sergeant-majoor *Douwe van Grovestins* door de Staten van Friesland bij provisie belast met het bevel over het Friesche regiment te paard wegens het vaceeren van de plaats van Kolonel *Ernst van Haren*.

Dezelde Staten bepaalden den 8 Maart 1674 dat de Majoor *van Grovestins*, van het Regiment van Z. V. D. dea Erfstadhouder van Friesland, desgewenscht kon overgaan in het Regiment van *Johan George* vrijheer *van Swartzenburg*.

Den 5 April 1688 werd de Ritmeester *Douwe van Grovestins* door de Staten van Friesland op zijn verzoek benoemd tot kolonel-commandant van het Regiment paarden van Z. V. D. den Erfstadhouder van Friesland en van Stad en Lande van Groningen, in

plaats van *Otto Hendrik* graaf *van Bylandt* die vrijwillig van dat ambt afstand gedaan had.

Hierbij zij aangeteekend, dat de hoofdofficieren van een regiment in dien tijd tevens eene compagnie behielden. De aanduiding „ritmeester" is dus niet onjuist. Voorts zij vermeld, dat de beteekenis kolonel-commandant eene andere is dan thans.

Van bedoeld regiment was de erfstadhouder de eigenlijke kolonel; hij kreeg ook als zoodanig betaling, terwijl de kolonel-commandant de hoofdofficier was, die inderdaad het bevel over het regiment voerde, dat echter niet met zijn naam werd aangeduid.

De Raad van State gat vervolgens den 27 April 1688 aan den Ritmeester *Douwe van Grovestins* commissie als kolonel-commandant, als bovenbedoeld. Op denzelfden dag deed hij den eed.

Verder vond ik, dat de Staten van Friesland den 6 November 1690 Jr. *H.* baron *van Aylva* tot ritmeester benoemden, in plaats van *D. van Grovestins*. Dezelfde Staten benoemden den 21 Februari 1691 baron van *Ysselsteijn*, majoor van het Regiment te paard van Z.V.D. den Erfstadhouder van Friesland, tot kolonel-commandant van hetzelfde regiment, welke plaats was opengekomen door den dood van den Overste *van Grovestins*. Hierop gaf de Raad van State den 26 October 1691 aan *Maurits Lodewijk* baron van *Ysselsteijn* commissie als kolonel commandeur van het Regiment te paard van Z.V.D. den Erfstadhouder van Friesland, in plaats van wijlen den Overste *Grovestins*.

De militaire loopbaan van *Douwe van Grovestins* is hiermede dus aangeduid. Hij moest overleden zijn tusschen 27 April 1688 en 6 November 1690. Volgens het Adelsboekje : „in den oorlog", maar waar en wanneer?

Nu vond ik in het Krijgsgeschiedkundig Archief een overdruk van een artikel van Eduard van Biema uit Oud Holland XXXII Jaargang 1914, 1e aflevering, getiteld: *Eenige bijzonderheden over den Slag bij Fleurus*, in welk artikel een handschrift uit de Koninklijke Bibliotheek wordt behandeld, waarin voorkomt:

„Op den 30 Juni 1690 viel Luxemburg, na op 29 Juni t.v. de Sambre te zijn overgetrokken, met het Fransche leger den linkervleugel van het verbonden Nederlandsche, Duitsche en Spaansche leger onder den Vorst van Waldeck aan. Op dien vleugel stonden negen compagnieën Friesche ruiterij, welke de Franschen aanvielen. Een Cavaleriegevecht ontstond, waarin aan beide zijden zware verliezen werden geleden, maar waarvan de uitkomst onbeslist bleef. De Kolonel *Grovestins* werd door zijn rug en buik geschoten en is 's anderen daags overleden", enz.

Hieruit volgt, dat de Kolonel *Grovestins* den 1 Juli 1690 is overleden nà op 30 Juni t v. in een Cavaleriegevecht — voorspel van den Slag bij Fleurus op 1 Juli 1690 — ernstig gewond te zijn geworden. Het is zonder twijfel, dat deze Kolonel *Grovestins* was *Douwe van Grovestins*, Kolonel-Commandant van het Regiment te paard van Z.V.D. den Erfstadhouder van Friesland.

Het komt mij voor, dat hiermede eene geweuschte aanvulling in de geslachtslijst *Sirtema van Grovestins* is geleverd.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Geslacht Beyerman.

Een genealogie van deze familie komt voor in den pas verschenen jaargang (XVI) van Nederl. Patriciaat.

Vermoedelijk wegens de Remonstrantsche richting die dit geslacht was (is) toegedaan, kon de genealogie niet hooger dan het midden der 17e eeuw worden aangevangen; het zou echter te verwonderen zijn als in het rijke Rotterd. archief geen oudere gegevens zouden worden aangetroffen.

De naam is nu niet zóó gewoon, dat de aandacht niet mag worden gevestigd op enkele andere personen onder dien naam voorkomende, ***Mattheus Beyerman Henriksz.,*** schepen van Geertruidenberg, overleed 20 Juni 1613 en was gehuwd met ***Hester Heys Godschalksdr.***, overl. 11 Maart 1616. Dit echtpaar ligt met een zoon ***Matthijs***, schilder, overl. 29 Dec. 16.., te Geertruidenberg begraven (zie Navorscher 1920, bl. 118). Het wapen ***Beyerman*** vertoont hier drie roggen (gelijk dat van *Graswinckel.*)

Marcus Beyerman werd als kandidaat bevest. tot predikant bij de N. H. gem. Wognum in 1662 en is daar in Maart 1708 overleden. Hij huwde met ***Maria Anna Boot,*** dochter van Dr. ***Aernt*** of ***Arnold Boot,*** lijfarts van den onderkoning van Ierland (zie wat ik over hem schreef in Nieuw Nederl. Biogr. Woordenb. IV, 211) en van ***Margaretha Dongan.*** Een zoon uit dit huwelijk zal geweest zijn: ***Arnold Boot Beierman,*** in 1723 ouderling bij de Holl. Gemeente te Londen.

Indertijd bezat de oude Remonstr. predikant Dr. ***J. A. Beyerman*** te Amsterdam een stamboom van zijn geslacht. Dit deelde zijn neef', de bekende heer ***Th. Morren***, mij mede. Zelf maakte ik ook eenige aanteekeningen; deze vergelijkende met de nu gepubliceerde genealogie, kan ik daarop het volgende aanvullen en verbeteren. Ds. Samuel ***B. is*** 20 ***Nov.*** 1726 te Amsterdam gehuwd met *Joanna Verwer.* — ***Petronella B.*** (bl. 23, reg. 9 v.o.) overl. te Amsterdam 20 Dec. 1828. — ***H. P. van Voorst Hesseling*** (bl. 23, reg. 5 v.o.) overleed al spoedig na zijn huwelijk, 1 Augustus 1812; — ***Margaretha Lydia B.*** (bl. 24, reg. 3 v.b.) overl. te Gouda 13 Oct. 1841; — ***Christiaan Beyerman*** (bl. 23, reg. 20 v.b.) was commissaris van de „Beurt op Leuven"; hij huwde 1o met *Catharina de Bie,* van wie hij scheidde, zonder kinderen? bij haar te hebben verwekt, en hertrouwde met ***Elisabeth Hoboken***, ged. te Rotterdam 3 Januari 1774, er overl. 22 Maart 1850, dochter van ***Jacobus*** en van ***Maria van Aertbeecke.*** Uit het tweede huwelijk sproten: ***Elisabeth, Anna Maria, Gerrit,*** *Sophia Petronella, Christiaan* en *Wilhelmina* ***B.*** ; — ***Jac. Petronella Andrea B.*** (bl. 30, reg. 14 v. b.) is niet in 1911 (vermoedel. een drukfout) maar 12 Nov. 1913 te Leiden overleden; — ***A. A Wijnveldt*** (bl. 31, reg. 1. v. b.) zou volgens mijn notities te Amsterdam 3 Juli 1856 zijn gestorven; — een tweede drukfout heeft bl. 31, reg. 1 v. o. waar gelezen moet worden 16 April 1914; — *Dirkje Hendrika Beyerman* (bl. 34, reg. 4 v. b.) overl. te Haarlem 10 Jan. 1927; blijkbaar heeft zij den naam *v. d.* ***Hum,*** zoo zij die heeft gekregen, laten varen; — *Johanna* ***Schuil,*** 3e gade van ***J. J. B.*** (bl. 26) is te Utrecht 29 Juni 1920 overleden,

Een merkwaardig geval doet zich voor op bldz. 22 bij kinderen uit het echtpaar ***Beyerman*** × ***Frets.*** Nederl. Patricaat vermeldt: ***e. Johanna Jacoba B.*** geb. te Rotterdam 13 Oct. 1782, † 26 Jan, begr. te Rotterdam 30 Jan. 1789; en ***f. Aaltje B.*** geb. 13 Juni, ged. Rotterdam (Rem.) 26 Juni 1785 enz. — Het Remonstr. doopboek van Boskoop nu vermeldt: ***Jan Jacob B.*** geb. te Boskoop 20 Dec. 1786, gedoopt aan huis 23 Dec. (peet: *Aaltje van Geylik*), overl. 27 Dec. 1782 en : ***Aaltje*** (later steeds *Alida*) geb. te Boskoop 13 Juni 1786, ged. aan huis 26 Juni (peet: als boven).

W. Oliemans H. C. zoon had als weduwe nagelaten : ***Johanna Christina Beyerman; zij*** overleed te Rotterdam 3 April 1916, oud 73 jaar. Een zuster, *Cornelia* ***B.,*** overl. ald. 7 Oct. 1905, oud 67 jaar. Zuster óók van ***A. M. Beyerman*** en van Mevr. C. ***Beyerman,*** echtg. van ***G. J. ten Brummeler Andriesse*** te 's-Gravenhage.

W. M. C. REGT.

Stratenus

Volgens Ned. Adelsboek 1917 zou *Arnoldus* ***Stratenus*** de zoon zijn van ***Johannes Stratenus*** [med. doctor te Utrecht].

Zeer eigenaardig vermeldt het Historisch Gedeelte I derzelfde uitgave, dat hij „nog te Utrecht ondertrouwde", blijkbaar om over de afstamming uit Utrecht geen twijfel te doen rijzen.

De huwelijksacte te Dordrecht vermeldt hem evenwel als herkomstig uit Dordrecht en luidt:

„ondertr. 11 Juli 1666

Arnoldus Stratenus, j. m. woonende ontrent de beurs met ***Katrina van der Ent, j.*** d. woonende aent marcktvelt, beijde van Dordrecht

alhier getrout den 27 Juli 1666."

Hij werd gedoopt te Dordrecht 24 Jan. 1644 als „*Aernoult*", zoon van ***Jan Corn. van Straten.*** De naam zijner moeder staat niet ingevuld.

Zijn vader huwde 3 maal:

„geh. Dordrecht 27 April 1632

Jan Cornelissen Backer, J. M. van Straetom in de Meijerije van den Bosch, woont in den houttuijn, ***Aeltien Florens Jacobsdr.*** van Dordrecht, woont in de wijngaertstraeb."

„Ondertr. Dordrecht 6 Febr. 1634

Jan Cornelissen backer wedr. van Straten, woonende int Steversloot met *Anneken Jan Bastiaenssendr. j.* d. van Dordr. mede woonen. int Steversloot."

„Ondertr. Dordrecht 1 Juli 1636

Jan Cornelissen van Straeten, Backer, wedr. woont bij de Tollebruch, *Jannetien Aerts Jansdr.* J. D. van Haerlem, woont in de Nieustraet."

Op de herkomst van dit geslacht uit St ra t u m wees de Heer J. L. van Dalen reeds in een artikel over de Toulonsche laan in de Dordrechtsche Courant van 19 Feb. 1927.

W. A. VAN RIJN.

Taets van Amerongen. 22 Januari 1644, op de professinge van onse beminde suster in Christo, de hooch edele Dochter ***Joanna Teresia Taets van Amerongen,*** religieuse in dit clooster van St. Brigitta te Brussel, heett de seer edele viscomtesse de *Roullé,* suster van onse voors. religieuse, gegeven aen ons clooster ende kercke een gaudelaken antipende, eenen casuffel met

twee dienrocken voor de priesters, op conditie, dat de religieusen van ons voors. clooster sullen geobligeerd sijn ten eeuwigen dage alle dagen des jaers te lesen den psalm Miserere etc., hetwelck de edele vrouwe *Barbara Taedts,* abdisse, ende religieusen hebben beloeft te onderhouden ende het contract onderteeckent hebben.

(Alg Rijksarch. Brussel. Arch. Ecclés. Couv. et Beguin. nº. 12430).

H. OBREEN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Baerle (van). (XLIV 244, 281, 313, 314, 376). Den onderzoekers maak ik opmerkzaam, dat tot op dezen dag te Amsterdam voortleeft een geslacht *Barleeus*, wellicht stammende uit *Barlaeus*?

Zeist. J. VAN LEEUWEN.

Camper-de Sitter-Mannekens. In Deel XIII van De Wapenheraut staat op blz. 66 een artikeltje: Gegevens uit een oude Voorschotensche bijbel, waarin het heet: „Getr. Hoogl. K. Leiden 8 Mei 1668 *R. van Winckel* en *Jannetie de Zitter*, bevestigd door Ds. Petrus de Wit. Speelnoots Pieter Funck en Gabriel Wagenaar, *Anna Kamper* en Marya Heereweyeren".

Onder de kinderen uit dit huwelijk wordt als No. 4 genoemd „*Susanna*, geb. 22 Febr. 1674, Peeten *neef Camper*, nicht Pape, zuster *Susanna de Zitte?*.

In Alg. Ned. Fam. Bl. XVI p. 147 wordt gewag gemaakt van een Album Amicorum van Ds. *Cornelis* Cleyn, aangelegd in 1743 te Brielle, waarin o.a. hebben geschreven:

„*Gerbrandus Jacobus Camper j. u. d.*

Petrus Camper, professor i/d anatomie, vroedschap van Workum, vader van *Jacob* C., pensionaris van Brielle geworden."

Deze *Cleyn* noemt *Catharina Elisabeth de Sitter* zijn nicht, en schrijft daarover het volgende: „*Hendrik Albert Schultens* (zoon van Jan Jacob (Albertsz.)) is geboren te Herborn 16 Sept. 1749 (uit Susanna Amolia Schramm). Gehuwd 10 April 1774 met *Cuthnrina Elisabeth de Sitter* (mijne nicht,, als zijnde een Dochter van Hester Schultens, welke een dochter was van Albert Schultens en Catharina Stancius) gehuwd met den Raadsheer *de Sitter* te Groningen."

Uit het bovenstaande volgt, dat in de tweede helft der zeventiende eeuw de *Camper's* verwant waren met de *de Sitter's* en (of) de *van Winckel's*, en dat er in de 18de eeuw betrekkingen bestonden tusschen hen en de Cleyn's, die weer verwant waren met de *de Sitter's.*

Van welken aard waren die betrekkingen?

In Navorscher XXIV p. 149 leest men: „De bekende hoogleeraar *Pieter* Camper, geb. 11 Mei 1722, was de zoon van *Elorentius,* predikant te Batavia, geb. 10 Juny 1676, overl. 26 Aug. 1748 te Leiden en van *Sara Geertruyd Ketting;* de ouders vau Florentius heetten *Florentius* en *Susanna*...."

Een mededeeling van den Heer W. J. J. C. Bijleveld in Ned. Leeuw XXXIX kol. 276 leert, dat op de plaats der stippeltjes moet staan *Mnnnekens.* Hij toch vond in het Archief van Voorschoten: „gehuwd 25 Maart 1670 *Florentius Camper* en *Susanna Mannekens* op att. v. Leiden.,,

Wie waren de ouders van *Susanna Mannekens*? Waren zij verwant met de Vlaardingsche familie van dien naam?

In datzelfde artikeltje van De Navorscher stelt N. de volgende vraag: „wie was *Gilles* Camper, wiens kwartieren waren: ***Camper, Bouchellion, van Schuylder, Huntley.***"

Vermoedelijk is die vraag tot heden niet beantwoord. Wel vond ik in De Wapenheraut XIII p. 300 en in Elias, de Vroedschap van Amsterdam (in een artikel Loten), dat in 1639 in Amsterdam een firma bestond: Charles en Jan Loten en Christiaan Bouchilion, handelende in 0. 1. waren.

Gr. J. F. v. B.

Cate (ten). ***Bernard ten Cate***, kerkmr. te Zwolle?, tr. ***Anna Qeertruid*** Schultking, zij geb. circa 1700. Nadere gegevens gevraagd.

's-ar. v. E.

Elsen-Verschaeren. *Johan Elsen*, geb. te?, den?, † te? den 2, tr. te ? den ? ***Maria Verschaeren***, geb te? den 2, † te? den? Hieruit ***Abraham Elsen***, geb. te Velthoven (Noort-Brabant) den 18 Sept. 1729.

Wie waren de ouders en grootouders van dit echtpaar ? Wapen ?

B. a. W.

Gennip (van)-van Rijsingen. ***Adriaen van Gennip***, geb. te ? den ?, † te ? den 2, tr. te ? den ? ***Johanna van Rijsingen,*** geb. te ? den ?, † te ? den ? Hieruit *Catharina van Gennip*, geb. te Gestel bij Eindhoven den 6 Mei 1734.

Wie waren de ouders en grootouders van dit echtpaar ? Wapen ?

B. D. W.

Hecking (van). (XLV, 123/24). ***Herman v. Hecking*** tr. 2e 6 Maart 1681 ***Christina van Rijswijck***, geb. 1624/25, † Zevenaar 12 Mei 1693, wede 1 ti74 van ***Peter Sels***, burgemeester van Lochem. Haar nicht Joh" Catha v. Rijswijck is haar erfgenaam.

Zoon: (uit le huwelijk?) Dr. Johan ***Andries Hecking*** tr. ***Johanna Catharinn van Rijswijck.*** Hun dochter: ***Juliana Christina Hecking,*** ged. Zevenaar 10 Augustus 1692, begr. Zutphen 18 April 1768, tr. (ondertr. Zutphen 26 Aug.) 1729 ***Gerrit Ravenschot, Berentzn.,*** vermeld 1706, beleend 18 Nor. 1767 met de goederen Camphuysen, Olthuys, den Bult en de Omloopstiende.

Zwolle. J. WARNER.

Hunnink. Waar en wanneer werd geboren ***Lambrrt Hunnink,*** die 30 Juni 1743 te Enkhuizen huwde met ***Harmina Rotting?***

Verdere gegevens betrffende het geslacht ***Hunnink*** zijn welkom.

Vlaardingen. M. C. SIGAL Jr.

Keulen (van). ***Pieter van Keulen, 2/2 1781*** Gerichtsman van Neder-Betuwe, voert als wapen „een arm, die van de linkerschildrand uitgaat en met de hand een hamer en een bloem aan langen steel vasthoudt."

Kan men mij ook zeggen, wat de kleuren van dit wapen zijn?

Rotterdam. R. T. MUSCHART.

Leyden (van). (XLV, 124). Naar aanleiding van de door mij gestelde vraag kan ik daaraan toevoegen, dat een aantal schilderijen, voorstellende leden uit het geslacht *van Leyden,* in 't bezit zijn van Mevrouw de Wed. Zimmerman—Baronesse van Rhemen, Villa „Gelre" te Velp, Gld. ; de namen der personen, voorgesteld op de oudere schilderijen, zijn bekend, echter niet die van de latere, welke daar zijn.

De door mij gevraagde schilderijen moeten zijn uit de 18e en het begin der 19e eeuw.

Vlaardingen. M. C. SIGAL Jr.

Oomen-Koninckx. ***Maerten-Pieter Oomen***, geb. te ? den ?, † te 7 den ?, trouwt te? den ? ***Maria Arnoldina Koninckx***, geb. te ? den ?, † te ? den ? Hieruit ***Antoinette Oomen***, geb. te Princenhage (Noord-Brabant) den 10 Feb. 1766. Wie waren de ouders en grootouders van dit echtpaar ? Wapen?

B. D. W.

Pinto. ***Antoon Pinto***, geb. te 's-Gravenhage ± 1716, zoon van ***Abraham*** en van ***Anna Louisa de Charly. Is*** hij niet een broeder van ***Isaac Pinto***, geb. (te 's-Gravenhage?) in 1716, overleden te 's-Gravenhage den 14 Aug. 1787 ? Wat is over deze familie bekend ?

B. D. W.

Rindvel(?). Een Fransch kunsthistoricus, graaf Doria, maakt een studie van den schilder L. Tocqué (1696—1772). De Parijsche salons van 1737 en 1738 bevatten o.a. van hem portretten van „Mr. *Rindvel*, Hollandais, en pied, jouant de la viole" en van „Mr. *Rindvel* le jeune, Hollandais, tenant un livre de musique". De familienaam is blijkbaar zeer verbasterd. Kent een der medeleden in Nederlandsch familiebezit portretten door Tocqué en wie stellen die portretten voor?

Dordrecht. A. STARING.

Ross. Bestaan er geslachtslijsten van de Hollandsche takken van dit Schotsche geslacht? Zoo ja, waar zijn deze te vinden en hoe is precies het wapen?

Zeist. J. VAN LEEUWEN.

Schukking. Dr. ***Lubbertus S,*** tr. 1° te .... den .... 1718 ***M.... Coops,*** ged. te .... den .... begr. te .... den ...., dr. van ***Lucas*** (ette van Drenthe) en ....; tr. 2° te .... den .... ***1729 Maria Christina Kiers,*** ged. te .... den .... dr. van ***Barent***, landschrijver te Beilen, en .... ***Zij*** † te .... den .... 1774.

's-Br. v. E.

Sprenger. (XLV, 93). Ik vermoed dat ***Michel Sprenger,*** Schepen en Burgemeester van Venlo, een broeder was van ***Jean Valentin Sprenger***, den stamvader van het Zeeuwsche geslacht van dien naam. (Zie Ned. Patriciaat VII, 353). In de fiohes-collectie der Bibliothèque Wallone te Leiden komt onder de kinderen van ***Jean Valentin Sprenger*** en ***Marie Ester Flament*** ook een ***Michel*** voor, gedoopt Maastricht 2 Oct 1696, aldaar begraven 26 Sept. 1701. Dat er relatie bestond tusschen den Venloschen en den Zeeuwschen tak blijkt m.i. ook uit den ondertrouw te Veere op 27 Mei 1749 van ***Louis Roudolphe Sprenger***, geboortig van Venlo, vaandrig, en *Françoise* Wilhelmina *van Groenenberg*, geboortig van Veere. Het huwelijk werd voltrokken te Voorburg 23

Juni 1749. Ik houd ***Louis Roudolphe,*** wiens kinderen te Veere gedoopt werden, voor een zoon van den Venlo'schen Burgemeester, terwijl zijn relatie tot Veere verklaard zou kunnen worden uit het feit, dat (zijn germain-neef?) ***Jean Daniel Sprenger*** daar terzelfder tijd Waalsch Predikant was. Nog kan ik mededeelen, dat ***Louis Roudolphe Sprsnger*** lidmaat te Veere werd in 1744 met attestatie van Venlo. Een andere zoon van dien Venlo'schen Burgemeester is waarschijnlijk Jean ***Philippe Sprenger,*** in 1760 „Receveur des Convois et Licents à Termuntersiel Province de Groningue". Zou van dezen laatste wellicht de nu nog levende Qroningsche familie afstammen? Ia verband met mijn voornemen binnenkort tot publioatie mijner aanteekeningen *Sprenger* over te gaan, zullen alle mededeelingen hierop betrekking hebbende mij welkom zijn,

Middelburg. W. F. HARTMAN.

Tukker. (XLIV, 360, 686). In mijn lakverzameling vind ik voor ***Tukker***, Leerdam (nog voortlevend geslacht, ook onder den naam ***Viervant Tukker):*** in rood drie zilveren lelies (2, 1). Helmt.: een zilveren lelie tusschen een roode vlucht. Het schild is ovaal.

Zeist. J. VAN LEEUWEN.

Voltelen. ***Arnold Hendrik V.***, tr. Heemse (Hardenberg) 24 Maart 1732 ***Sara Sophia Schukking.*** Hij was schout te Hardenberg van .... tot .... Hij † kort vóór Sept. 1761 (den .... begr. ....). Zij † te .... den .... 1758, begr. ....

A. H. Voltelen, geb. (ged.) te ....

Hij was zoon van Ds. ***Lubbertus V.***, pred. te Heemse 1684-1710.

's-Gr. v. E.

Vuuren (van)-Bruynemans. Op 28 April 1709 huwden te Woerden *Johannes van Vuuren*, wedr. ***Sara van Hentvelt*** en ***Aegen Bruynemanse***, weduwe ***Jan Stijl.*** Uit dit huwelijk werden geboren en te Woerden gedoopt: ***Sophia*** (1709), ***Agatha Adriana*** (1711) en ***Andries (17 13).***

Van geen der ouders komt het eerste huwelijk in het trouwboek van Woerden voor, evenmin zijn na 1700 aldaar kinderen gedoopt uit de vorige huwelijken. Gegevens gevraagd omtrent plaats van herkomst.

Arnhem. VAN SCHILFGAARDE.

Werning. Mr. ***Hermannus Henricus Werning,*** ged. te .... den ...., zn. van .... en van ..., ambten? (adv te Meppel) tr. (ondertr. Meppel 26 Maart 1730) *Vreda* ***Schukking,*** zij ged. te .... den ....

's-Gr. v. E.

INHOUD 1927, N°. 6.

Bestuursberichten. — Adoptie, door Mr. W. Lunsingh Tonckens. — Een Missaal van het Huis Moyland, medegedeeld door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — Deventer geslaohten. Bijdrage tot de genealogie Dapper, door Mr. H. Kronenberg en Jhr. H. H. Röell (Slot). — Het Album-de Moor, door Prof. Dr. J. F. van Bemmelen (Slot). --Twee golvende dwarsbalken in Zeeuwscbe wapens, door R. T. Muschart. — Fragment-genealogie Hoppenbrouwers door P. M. van Walchren. — Fransohe geslachten te Enkhuizen, door M. C. Sigal Jr. — Familie-aanteekeningen Rijokaert. — Douwe van Grovestins, door J. C. Kist, Gen.-Maj. b d. — Korte mededeelingen: Beyerman; Stratenus; Taets van Amerongen. — Vragen en Antwoorden: Baerle (van); Camperde Sitter-Mannekens,; Cate (ten); Elsen-Verschaeren; Gennip (van). van Bijsingen: Hecking (van); Hunnink; Keulen (van); Leyden (van); Oomen-Koninckx; Pinto; Rindvel(?); Ross ; Schubking; Sprenger ; Tukker; Voltelen ; Vuuren (van)-Bruynemans; Werning.

MAANDBLAD

VAN HRT

Genealogisch - heraldisch Genootschap „De Mederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. Ta. B. VALCK LUCASSEN, *huize Sparrenheide, Driebergen.*
De jaarlijksche ootribntie voor hot lidmaataohap bedraagt ƒ10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksohe portefeuille ontvangen, ƒ15.—.
Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van ƒ10.— per jaargang.
Postrekening van den penningmeester No. 20910.

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot don secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Sweelinckstr. 50, 's-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*
De Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 8—5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N". 6. XLVe Jaargang. Juni 1927.

BESTUURSBERICHTEB.

Tot lid zijn benoemd:

FREERK GERLINGS . . . . . *Amsterdam.*
Frederiksplein 20.

Mr. D. GILTAY VETH . . . . . *Amsterdam.*
Minervalaan 7.

E D . graaf DE H OCHEPIED . . . . . *Smyrna.*
Consulaat der Nederlanden.

H. K OLFF . . . . . *Rotterdam.*
Eendrachtsweg 2.

H. E. KOOPMANS VAN BOEKEREN . . . *Utrecht.*
Maliesingel 20.

E. L. graaf VAN LIMBURG STIRUM . . *'s-Gravenhage.*
2e v. d. Boschstraat 32.

C. G. SPRENGER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Pr. Mauritslaan 23.

M. W. R. VAN VOLLENHOVEN . . . . *Driebergen.*
Oud-Buiteng. Gezant en Gevolm. Minister. *Huize Sparrendaal.*

Adreswijzigingen.

H. BROEDERS . . . . . *Amsterdam.*
Nassaukade 378.

J. H ERDTMAN . . . . . *'s-Gravenhage.*
Daendelsstraat 19.

Jhr. W. F. R. VAN NAERSSEN . . . . *'s-Gravenhage.*
Jan van Nassaustraat 44.

L.S. A. M. VON RÖMER . *Pamekasan (Madoera).*

H. L. DE WIJS . . . . . *'s-Qravenhage.*
Ruychrockstraat 70.

Algemeene Vergadering van het Genootschap op 28 Mei 1927.

Aanwezig de bestuursleden Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland (eerelid), Voorzitter, W. J. J. C. Bijleveld, Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop, Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, Mr. Th. R. Valck Lucassen en A. P. M. A. Storm de Grave, de eereleden Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland en Jhr. Mr. E. A. van Beresteyn, het correspondeerend lid R. T. Muschart en de gewone leden Jhr. F. Teding van Berkhout, K. F. L. Bosch, R. H. 0. baron van der Capellen, W. Croockewit W .Azn., D. W. van Dam van Hekendorp, H. H. van Dam, C. B. Dutry van Haeften, H. H. E. Enthoven, D. G. van Epen, S. Fontein, ir. M. R. Idema Greidanus, G. H. J. Gijsberti Hodenpijl, L. T. Wilhelmy van Hasselt, Jhr. Mr. D. J. P. Hoeufft, J. Hoynck van Papendrecht, Jhr. G. A. A. Just de la Paisières, Dr. L. Lasonder, A. Merens, F. H. M. Michell, Jhr. W. F. R. van Naerssen, ir. J. B. Ouderwater, Mej. E. C. M. Prins, J. Reepmaker, W. M. C. Regt, Mr. H. H. Reyers, A. F. J. Romswinckel, Mr. H. W. van Sandick, Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van IJsselt, Mr. A. P. van Schilfgaarde, H. G. A. van Son, E. L. van Swieten, Baron Taets van Amerongen van Woudenberg, Jhr. J. van Reigersberg Versluys, A. B. van der Vies, ir. F. Völter en J. J. Vürtheim.

De notulen der vergadering van 28 Mei 1926, welke in het Maandblad zijn opgenomen, worden goedgekeurd en gearresteerd. Het jaarverslag, voorgelezen door den secretaris, geeft tot geen opmerkingen aanleiding. Het zal in het Maandblad worden gepubliceerd.

Namens de commissie voor het nazien der rekening van den penningmeester, de h.h. Jhr. Mr. D. Hoeufft en H. G. A. van' Son, brengt eerstgenoemde verslag uit. Alles in orde bevonden zijnde, wordt de penningmeester op voorstel der commissie onder dankbetuiging gedechargeerd en de rekening goedgekeurd.

De periodiek aftredende bestuursleden Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, Mr. Th. R. Valck Lucassen en A. P. M. A. Storm de Grave worden herkozen, terwijl in de plaats van Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, die zich niet meer beschikbaar stelt, gekozen wordt het eerelid Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. Allen nemen hunne benoeming aan.

Bij de rondvraag merkt de hr. van Dam van Hekendorp op, dat het gewensoht zou zijn voortaan jaarlijks een ledenlijst uit te geven. De heer Croockewit vraagt waarheen dit jaar de excursie zal plaats hebben, de heer

Wilhelmy van Hasselt of niet de algemeene vergaderingen voortaan in de eigen localiteiten van het genootschap kunnen worden gehouden. Al deze vragen worden door den Voorzitter namens het Bestuur beantwoord, terwijl het bestuurslid de hr. Bijleveld hieraan nog een opmerking toevoegt inzake de voorbereiding der excursie en de daarbij zich voordoende moeilijkheden. De hr. Michel1 doet een mededeeling omtrent een door hem aan het rijksarchief in Noord-Holland geschonken kerkelijk register.

Ten slotte spreekt de heer R. baron van de Capellen eenige woorden van afscheid tot Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokiand, die in deze vergadering voor het laatst als voorzitter is opgetreden, en betuigt hem den dank van het genootschap, waarmede alle aanwezigen hunne instemming betuigen. De heer Beelaerts betuigt zijnerzijds hiervoor zijn erkentelijkheid en sluit de vergadering, waarna de heer Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland zijn aangekondigde voordracht houdt over het onderwerp „Oude Adel." [1])

De Secretaris
Th. à Th. VAN DER HOOP.

Jaarverslag 1926.

Overeenkomstig het bepaalde bij art. 12 der statuten heeft het bestuur de eer, Uwe Vergadering hierbij verslag te doen omtrent de lotgevallen van het genootschap gedurende het jaar 1926.

Het getal der *gewone leden* steeg tusschen 1 Jan. 1926 en 1 Jan. 1927 van 600 tot 523. Dit accres van 23 leden werd bereikt, doordien tegenover een verlies van 10 leden wegens bedanken, 7 door overlijden en 6 door royement, een aanwinst van 46 nieuwe leden viel te boeken. In het aantal van 12 *eereleden* kwam geen verandering. Dat der *correspondeerende leden* bleef op 10; overleden zijn de reeds in 1891 als zoodanig benoemde heeren: H. de Seyn-Verhougstraete te Brussel, en Dr. N. van Werveke te Luxemburg; tot correspondeerend lid werden benoemd de heeren Dr. Henri Obreen en P. B. Grandjean. Het totaal aantal leden bedroeg dus op 1 Jan. j.l.: 645. Bovendien is een twintigtal niet-leden op ons Maandblad geabonneerd.

In het *bestuur* kwam gedurende het afgeloopen jaar geen verandering. Uwe vergadering van 28 Mei herkoos de drie toen aftredende bestuursleden. Andere algemeene *vergaderingen* dan de zooeven genoemde werden dit jaar niet gehouden. Maandelijks kwamen als naar gewoonte vele leden op den eersten Maandag bijeen, des winters in „de Kroon", des zomers in hotel „de Wittebrug".

De excursie werd gehouden naar Hoorn en Enkhuizen op 26 en 26 Juni. In beide steden werden een aantal musea, oude gebouwen en bezienswaardigheden bezocht, waarbij van autoriteiten en belangstellenden de meest mogelijke medewerking werd ondervonden. Het bestuurslid de heer Bijleveld heeft ook deze excursie voorbereid en geleid, daarin bijgestaan door den heer W. van Maanen.

Het *Maandblad* kon geregeld in normalen omvang

[1]) Jhr. Dr. W. A. B. v. B. wits zoo vriendelijk het gesprokene voor de lezers van dit Maandblad op schrift te stellen. Men zie zijn opstel „Oude Adel" in dit nummer. — Red.

verschijnen en dankzij de medewerking, die de redacteur van vele zijden mocht ondervinden, heeft het aan belangrijkheid niet ingeboet. Wederom mochten verschillende genealogieën van — meest uitgestorven — adellijke en patricische families in de kolommen van het Maandblad een plaats vinden. Bronnen-publicaties, die vaak op al- en herkomst van bekende geslachten een geheel nieuw licht deden schijnen en hunne stamreeks op belangrijke wijze aanvulden, ontbraken ook in den afgeloopen jaargang niet, terwijl ook de inhoud van menig uit het stof der familiearchieven opgediept geslachtsregister door publicatie voor het nageslacht werd bewaard.

Speciaal verdient hier vermelding, dat in den afgeloopen jaargang het correspondeerend lid Dr. Henri Obreen te Brussel met zijn artikel over de Heeren van Teylingen en van Brederode de belangrijke reeks genealogisch-historische studiën heeft geopend, die hij voornemens is in het Maandblad aan de middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland te wijden.

Ten slotte zij gememoreerd, dat ook aan heraldische onderwerpen, gedeeltelijk in samenhang met iconographische vraagstukken, een ruime plaats werd gewijd.

Als medewerkers aan den 41sten jaargang mogen hier naast den Redacteur met erkentelijkheid worden vermeld de eereleden Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland en Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland, de correspondeerende leden R. T. Muschart, Dr. Henri Obreen en W. Wijnaendts van Resandt, de gewone leden Mr. C. S. Buys Ballot, W. J. J. C. Bijleveld, M. R H. Calmeyer, H. H. van Dam, J. R. baron van Keppel, Mr. H. Kronenberg, H. H. K. Langenmayr, Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, Mr. Joan Muller, F. J. Mijnlieff, W. M. C. Regt, Jhr. H. H. Röell, W. A. van Rijn, A. P. M. A. Storm de Grave, P. L. Thierens, W. Ph. Veeren, M. G. Wildeman en Mr H. F. Wijnman; Dr. Theol. W. Rodscheidt te Essen-West, e.a.

Van de rubriek „Vragen en Antwoorden" werd ook dit jaar een ruim gebruik gemaakt. Met het oog op de plaatsruimte moesten uiteraard vragen, die getuigen van onvoldoende raadpleging der genealogische en heraldische literatuur, alsmede antwoorden, die met den inhoud van de gestelde vraag niet voldoende rekening hielden, worden ter zijde gelegd.

Het register werd ook ditmaal onder leiding van het bestuurslid A. P. M. A. Storm de Grave samengesteld.

De overbrenging van onze verzamelingen naar een ruimer en beter ingericht gebouw heeft medegebracht de vraag betreffende de *organisatie* van verschillende takken van werkzaamheid, waarmede ons Genootschap zich bezig houdt.

Het is thans 10 jaren geleden, dat het *Documentatiebureau* werd gesticht. Sinds dien is aan onze instelling veel ter hand genomen; de bibliotheek heeft, dankzij vooral de onvermoeide pogingen van den heer Feith, een groote uitbreiding gekregen; de fiches-collectie (reeds meer dan 100.000 stuks) vult thans verscheidene kasten en is bij de oplossing van genealogische quaesties een waardevolle hulp; de collectie wapen-notities van den heer Muschart neemt nog steeds snel in omvang toe; de familiearchieven eindelijk nemen reeds een groot gedeelte van onze bewaarplaats in beslag. Het ligt bij dezen stand van zaken voor

de hand, dat men zich nog eens rekenschap wil geven hoe een en ander verder in de toekomst beheerd behoort te worden.

Vandaar eenige meer uitvoerige beschouwingen te dezer zake.

Men kan daarbij onze instelling van tweeërlei standpunt bezien. Vooreerst van het standpunt van den beheerder der collecties, in de tweede plaats van dat van den gebruiker, van dengene, di0 inlichtingen wenscht te ontvangen.

De beheerder eener verzameling beschouwt het ***ma***-teriaal, dat hem ter verzorging is toevertrouwd als het eigenlijke object zijner werkzaamheid. Indien er meerdere medewerkers zijn bij het beheer dan zal de arbeid verdeeld moeten worden naar den aard van het materiaal. Van dit standpuut bezien treffen wij in onze verzameling aan:

1". ***Boeken*** en andere gedrukte stukken.

2°. *Handschriften,* d.z. geschreven stukken als resultaat van studie opgesteld.

3°. *Archiefstukken,* bestuursstukken met geheel ander doel opgesteld dan de sub 2° genoemde.

Wanneer al dit materiaal aan beheerders is toegewezen, is nog na te gaan welk0 arbeid op hunne schouders rust. Zij hebben meer te doen dan dit materiaal goed te *bewaren en te beschrijven. Zij* hebben het ook te ***bewerken*** en de resultaten daarvan in den vorm ***van*** wetenschappelijk0 aanteekeningen voor de gebruikers ter beschikking te stellen. Zij moeten zich voorts niet bepalen bij de bewerking van eigen materiaal, doch ook de bronnen elders aanwezig ficheeren, zooals de aan onze series tijdschriften ontbrekende jaargangen enz.

Het gevolg dezer bewerking is dat ieder beheerder zijn eigen fichescollectie heeft aan te leggen en uit te breiden, de z.g. ***documentatiearbeid.***

Indien men thans zich stelt op het standpunt van dengene, di0 van onze verzameling gebruik wenscht te maken, dan betreden wij het terrein van den ***informatie-arbeid. De*** verdeeling van arbeid wordt hier niet beheerscht door het materiaal, doch door het onderwerp van informatie : Genealogie, Heraldiek, Iconografie. Het is voor den vrager onverschillig uit welke bron wij ons antwoord putten, hoofdzaak voor hem is, dat hij de verlangd0 inlichting ontvangt. Men kan voor elk onderwerp een leider aanwijzen, di0 zich met de beantwoogding der vragen belast, doch het is duidelijk, dat deze leiders de medewerking behoeven van alle beheerders. Bij de organisatie van het documentatiebureau is deze informatiearbeid in 3 ***secties*** verdeeld: 1 Genealogie, II Heraldiek, III Iconografie.

Nu beschikt de beheerder van Sectie TI (heraldiek), om een voorbeeld te noemen, slechts over een gedeelte van het materiaal, waaruit het "antwoord op een informatie gegeven kan worden. Immers de mogelijkheid is niet uitgesloten, dat de Bibliotheek of een der Familie-archieven of een portret het onbekende wapen tot oplossing weet te brengen. Zoo behoeft ieder Sectiehoofd de medewerking van bibliothecaris, archivaris en portretkundige.

Het kwam gewenscht voor, dat de heeren Muschart en van Beresteyn resp. de informaties over wapens en portretten bleven verstrekken. In de sectie ***heraldiek*** werkte eerstgenoemde met groot0 toewijding voort aan de beschrijving van alle zegels in de Nederlandsche archieven aanwezig en hielp met de meeste welwillendheid telkenmale, dat een beroep op zijn groote kennis op heraldisch gebied werd gedaan.

De ***sectie portretten*** (Iconografisch Bureau) verloor de assistente Mej. Heynen, die tengevolge van haar huwelijk het werk moest staken, waaraan zij zich met groot0 belangstelling gedurende bijna 3 jaren had gewijd. Zij verrichtte haar arbeid met bijzondere accuratesse, waar door deze fichescollectie steeds met vertrouwen geraadpleegd kan worden.

Niet gemakkelijk was de vraag te beantwoorden, wie belast moest blijven met de beantwoording der talrijke, vaak ingewikkelde genealogische vragen, d.i. dus met de ***sectie genealogie*** van ons informatiebureau. De verzorging van de Bibliotheek en de Familie-Archieven eischt veel werk en men kan onmogelijk verlangen dat de beheerders zich er toe gaan zetten om alle vragen te beantwoorden. Men zou dusdoende de documentatie ten offer brengen aan de informatie. Het geven van inlichtingen kan immers eerst met vruoht gebeuren, als zooveel mogelijk gegevens zijn verzameld. Anderzijds brengt het belang der leden mede, dat wij hen zooveel behulpzaam zijn als mogelijk is, niet alleen door de bibliotheek later meer open te stellen, doch ook door de binnen komend0 aanvragen zoo goed mogelijk te beantwoorden.

Het is daarom gewenscht, voor dezen informatiedienst iemand te zoeken buiten de beheerders van Bibliotheek en Archief, die daarbij dan kan putten uit al onze bronnen.

Zeer tot ons leedwezen zag de heer Storm de Grave, die tot dusver naast de bibliotheek ook deze genealogische sectie verzorgde, zich wegens vertrek naar elders verplicht zijn dagelijkschen arbeid aan onze instelling op te geven. Velen onzer hebben ondervonden met welk een ijver en toewijding hij steeds bezig was om de belangen van ons Genootschap en zijne leden te behartigen. Vooral door zijn talrijke genealogische informaties heeft hij velen onzer aan zich verplicht. Gelukkig verklaarde zich de heer Storm de Grave bereid onze zaak te willen blijven dienen, gelijk straks zal blijken.

Terwijl wij aldus den Bibliothecaris moesten missen, wiens functie als zoodanig door den Secretaris werd overgenomen, kwam daarbij, dat de assistente Mej. van Alff ernstig ongesteld werd, zoodat zij verscheidene maanden haren arbeid moest staken. Gelukkig is zij thans zoover hersteld, dat zij gedeeltelijk haar werk weer kan opnemen.

Intusschen mochten wij Mej. E. van Gelder bereid vinden zich voor onzen arbeid te interesseeren. Een langdurige werkkring aan het Departement van Waterstaat gaf haar de ervaring om de administratieve werkzaamheden van Mej. van Alff waar te nemen tijdens hare ziekte. Wij zijn Mej. van Gelder ten hoogste dankbaar voor hare belangelooze medewerking en hopen, dat zij in ons werk voldoening moge vinden.

Nadat onze assistente hersteld is zal eene arbeidsverdeeling haar beslag kunnen krijgen, waarbij aan Mej. van Alff speciaal de administratie onzer bibliotheek wordt opgedragen.

In onze ***Bibliotheek*** werden de boeken opnieuw opge-

steld, nadat zij bij de verhuizing tijdelijk waren geborgen. Bij deze nieuwe opstelling is er naar gestreefd, dat in de Leeskamer zooveel mogelijk de meest gebruikte boeken zijn te raadplegen. Aan den catalogus wordt thans verder gewerkt, waarbij een dankbaar gebruik wordt gemaakt van den arbeid van den heer Feith.

Wij hebben vele aanwinsten te boeken. Deze zijn genoteerd in het Stamboek, dat is aangelegd en waarin ieder boek een doorloopend nummer ontvangt. Daartoe in staat gesteld door de medewerkiug van eenige onzer vrienden kon op de veiling bij van Stockum's Antiquariaat in Maart 1927 een collectie belangrijke boeken en handschriften worden aangekocht.

Wij ruilden met eenige buitenlandsche gezelschappen, o.a. de „Adler" te Weenen, waardoor wij in het bezit kwamen van de meeste belangrijke Jahrbücher van dit Genootschap.

Mr. E. B. F. F. Baron Wittert van Hoogland schonk voorts aan het Genootschap de nog in zijn bezit zijnde exemplaren van zijne uitgaven, waarvoor hem veel dank toekomt.

Aangezien nergens in ons land Adresboeken, Jaarboekjes enz. worden bewaard, die vele biografische gegevens bevatten, welke later tevergeefs gezocht worden, zoo is aan 70 openbare Leeszalen verzocht *om dergelijke* uitgaven als zij op de Bibliotheken hun dienst gedaan hebben, aan ons Genootschap af te staan. Verschillende dezer instellingen hebben aan ons verzoek met de meeste bereidwilligheid voldaan. Indien wij de beheerders daarvoor onzen welgemeenden dank brengen, dan betreft deze in de eerste plaats Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, die ons een aantal Naamlijsten van N.-Indië afstond, waarin de Burgerlijke Stand der Europeanen in Indië is opgenomen.

Daartoe in staat gesteld door een royale bijdrage van een onzer leden, konden wij een groot gedeelte onzer boeken herstellen en binden en de noodige kasten laten bijtimmeren.

Het repertorium op de tijdschriften wordt geregeld bijgehouden, terwijl voorts een index op de ingekomen en uitgaande brieven gedurende de laatste jaren door Mej. v. Alff werd bewerkt.

Voor onze *Afdeeling Handschriften en Familiearchieven* mochten wij van verschillende zijde zeer gewaardeerde medewerking ontvangen.

Jonkvrouwe G. M. de Casem broot heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt door op de 10400 Indische testamenten, aanwezig op het Alg. Rijksarchief een Klapper op fiches samen te stellen, welke thans op de Bibliotheek ter raadpleging berusten. Mej. Mr. Rosenbach heeft zich bezig gehouden met een beschrijving der Processen voor het Hof vau Holland gevoerd over quaesties van belang voor onze wetenschap. Wij zijn haar voor deze medewerking ten zeerste dankbaar en hopen van de door haar bewerkte bronnen een veelvuldig en nuttig gebruik te maken. Mr. W. Polvliet heeft zich aan een bewerking gezet van de registers op de overdrachten der huizen in de gemeente Delft. Hij is daarmede nog niet gereed, en wij hopen dat hij gelegenheid zal vinden dezen omvangrijken arbeid te beëindigen. Van onze erkentelijkheid kan hij overtuigd zijn. De heer van Mackelenberg te Arnhem bewerkte in onze opdracht een aantal Testamentregisters, aanwezig op het Rijksarchief te Arnhem. De fiches zijn in de collectie „Archieffiches" opgenomen. Wat de Familiearchieven betreft kan worden gemeld, dut het archief-van Heerdt werd geïnventariseerd — in overleg met den Algemeenen Rijksarchivaris Prof. Mr. Fruin — door Mej. Corvezee, litt. doct^{a}.

De heer Storm de Grave heeft het archief-Hulft geïnventariseerd, en op ± 1600 fiches gebracht voor onze collectie. Tevens mochten wij een groot aantal door hem bewerkte archieffiches uit Deventer en Elburg ontvangen.

Door aankoop verwierven wij een 40-tal, meest 16^{e} eeuwsche, archief-stukken van de familie van Haetten, terwijl de heer Berdenis van Berlekom een aantal archietstukken en aanteekeningen betreffende Zeeuwsche geslachten aan het genootschap aanbood. Mr. Bloys van Treslong Prins zond ons meerdere malen zeer waardevolle gegevens, getrokken uit de Indisohe archieven. Baron Calkoen gaf ons zijn Familie-Archief ter bewerking, waarmede zijn zoon, ons medelid Jhr. A. Calkoen, zich heeft belast. Ten slotte moge vermeld worden, dat de Heer Max Freiherr Heereman van Zuydtwijk zich bereid heeft verklaard zijn zeer belangrijk Familiearchief, bevattende talrijke Hollandsche charters en andere stukken van de 14^{e} tot de 18^{e} eeuw aan ons genootschap toe te vertrouwen. Een groot gedeelte dezer belangrijke stukken is bereids overgebracht. Met de bewerking is een aanvang gemaakt.

Bijzondere vermelding verdient eindelijk de groote ijver en toewijding van het eerelid, Jhr. Dr. van Beresteyn, die niet slechts door waardevolle adviezen zijn rijke ervaring ten dienste stelde van bibliotheek, archief en documentatiebureau, maar ook — na het vertrek van den heer Storm de Grave — de leiding der beide laatstgenoemde afdeelingen geheel op zich nam.

Inzake de *financiën* van ons genootschap kan worden medegedeeld, dat het saldo op 1 Jan. 1.1. bedroeg f 1619,54 tegen f 1298,25 ten vorigen jare. Een voordeel was in onze exploitatie-rekening het vervallen der huur voor de localen Juffr. Idastraat 3. De huur voor ons tegenwoordige gebouw bedraagt f 1000 's jaars. De post Maandblad beliep f 2927,91, bibliotheek f 300,— documentatie f 224,70, salarissen f 1049,60, waarbij door ons aan het vaste personeel slechts op zéér beperkte schaal jaarlijksche verhoogingen kunnen worden toegekend; terwijl wij, zooals reeds vermeld werd, voor tal van werkzaamheden nog zijn aangewezen op vrijwillige krachten. Bedroegen in 1926 de inningskosten der contributies nog f 66 —, in 1926 konden die geheel vervallen door verhaal op de contribuanten, van wie voorts meer dan drie vierde gedeelte gehoor gaf aan den schriftelijken oproep van den penningmeester, om de contributie per postgiro over te maken.

Het bestuur moge dit relaas beëindigen met den wensch, dat de leden in de voortdurende uitbreiding onzer werkzaamheden en bemoeiingen en in de daarmee samenhangende, steeds groeiende beteekenis van ons genootschap een prikkel mogen vinden, om elk naar zijn vermogen onzen arbeid den onmisbaren moreelen en materieelen steun te blijven bieden.

HET BESTUUR.

Oude Adel,

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Wanneer er sprake is van „ouden adel", dan valt, de klemtoon op „ouden". Voor de definitie van het begrip oude adel, is het derhalve van bijzonder belang te weten, welke beteekenis aan het, woord „oude" moet worden toegekend.

Van „oud" wil men heden ten dage niet veel weten, tenzij in verband met antiquiteiten. Oude menschen zijn er tegenwoordig maar heel weinig meer niettegenstaande het menschdom in het algemeen ouder wordt — d. w. z. eenen gemiddeld hoogeren leeftijd bereikt — dan een aantal jaren geleden. Voor oud te worden aangezien wordt thans door menigeen, die daarvoor in de termen zou kunnen vallen, al8 eene beleediging gevoeld en men pleegt te zeggen: niemand is ouder dan hij zichzelf voelt; en bijaldien de huidige generatie zich zoolang mogelijk jong gevoelt, is het aantal oude menschen iu vergelijking met vroeger zeer beperkt.

Oud is dan ook een relatief begrip, hetwelk op zichzelf niets zegt, vandaar dat men b.v. is gaan spreken van „stokoud", hetgeen wil zeggen: zoo oud, dat indrooging heeft plaats gehad, waardoor vergelijking met een stok niet misplaatst is, en „oeroud", welk laatste woord wij volgens het groote Woordenboek der Nederlandsche Taal [1]) aanonzeoostelijke naburen danken. Elders wordt evenwel opgegeven, dat, oeroud eene samentrekking is van overoud [2]). Hoe dit echter ook zij, het is een feit, dat de Duitschers zich gaarne bedienen van het voorvoegsel *ur* en dat zij veel op hebben met hunnen Uradel.

Dit laatste woord, hetwelk in verschillende Duitsche woordenboeken van niet zeer recenten datum ontbreekt, schijnt eene vrij jonge formatie te zijn, maar door de welbekende, te Gotha verschijnende Genealogische Taschenbücher heeft het in luttele Jaren algemeen burgerrecht verkregen. De eerste jaargang van het Taschenbuch der Adeligen Häuser verscheen in 1900 en volgen8 het Vorwort was het de bedoeling daarin op te nemen *nur Familien des allen Adels, des sogenannten Vradels. 0 u* de a d el werd hier dus vereenzelvigd met U ra de 1 en ter verduidelijking werd daaraan toegevoegd: „Verlangt wird .... der urkundliche Nachweis des Adel8 mindestens bis ins XIII. Jahrhundert" [3]). Reeds het volgend jaar kwam de redactie van dit adelsboek hierop eenigermate terug. Het toen verschenen deeltje kreeg tot ondertitel : *Der in Deutschland eingeborene Adel (Vradel),* zoodat aan het begrip Uradel blijkbaar eene eenigszins gewijzigde beteekenis werd gegeven en wel, in dien zin, dat onder Uradel alleen oude in h eemsche adel werd verstaan. De redactie heeft haar gewijzigde opvatting al8 volgt, in haar Vorwort uiteengezet:

> Die Schriftleitung erklärt hier noch einmal, dasz zunächst nur diejenigen adeligen Familien, die ihren Adel bis ins XIII. Jahrhundert hinein urkundlich nachweisen können, d.h. solche, aus deren Stammreihe ein Mitglied in irgend einer Urkunde sicher erwähnt wird, Aufnahme finden können. Da auch räumlich eine Grenze gezogen werden muszte, so sah sich die Schriftleitung gezwungen, die Eioreihung auf die Geschlechter zu beschränken, die die eben genannte Bedingung erfiillt haben und deren Stammhaus innerhalb der Grenzen des am 6 August 1806 zu Grabe getragen heiligen römischen Reiches deutscher Nation lag. Um diesen Grundsätzen auch äuszerlich Rechnung zu tragen, wurde auf dem Titelblatte hinzugefiigt: Der in Deutschland eingeborene Adel (Uradel)".

Het zijn dus overwegingen van practischen aard geweest, die reeds het volgend jaar aan het nieuwe begrip Uradel eene eenigszins gewijzigde beteekenis hebben gegeven. Dergelijke overwegingen hebben zich in 1907 nogmaals doen gelden, toen de titel van dit adelsboek werd gewijzigd in: Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Uradeligen Häuser, met behoud evenwel van den in 1901 ingevoerden ondertitel. Deze titelwijziging was inderdaad zeer practisch, want zij beoogde verwarring te voorkomen met het in 1907 voor het eerst verschijnende Briefadeliges Taschenbuch, „das für durch Diplom in den Adelstand erhobene Familien bestimmt ist."

Had het woord ***Uradel*** de daaraan in 1900 toegekende beteekenis behouden, dan zou het als tegenstelling van ***Briefadel*** mijns inziens uitnemend hebben voldaan. De redactie van het jaarboek heeft echter om practische redenen herhaaldelijk haar standpunt ten opzichte van de geslachten, welke zij tot, den Uradel rekende, herzien. In 1900 was eerste eiech: met, oorkonden bewezen adel ten minste tot in de 13de eeuw; in 1901 kwamen hierin te vervallen de woorden „tenminste" (mindestens); in 1907 werd de deur nog verder geopend door niet alleen de terminus ad quem eene halve eeuw te verlagen, maar ook de eisch te doen vervallen, dat een rechtstreeksche voorvader te dien tijde van adel moest zijn geweest, en met eene minder degelijke bewijsvoering genoegen te nemen. De redactie schreef in 1907 namelijk voor :

> „Unerläszlich ist freilich der Nachweis, dasz ein sicheres Mitglied der Familie in einer Urkunde v or dem Jahre 1350 erwähnt wird. Wir bitten dabei dringend, sich nicht durch Namensähnlichkeit täuschen zu lassen ; das einzig sichere Mittel, zu entscheiden, oh der Betreffende zur Familie gehört hat, bleiht unter allen Umständen der Nachweis des gleichen Wappens, d.h. ob der urkundlich Erwähnte mit dem Wappen, das das gleichnamige Geschlecht jetzt noch fiihrt gesiegelt hat [4]).

[1]) In deel X wordt op kol. 52 eezeed. dat oer- verkeerdelijk als voorvoegsel wordt gebruikt in navolging van het Hoogduitsche *ur-* en op kol. 55 van deel XI staat, dat dit voorvoegsel [bij zelfstandige naamwoorden] zooveel beteekent als *oudste, oorspronkelijkste.*

[2]) Vgl. ook van Dale's Groot Woordenboek der Nederlandsche Taal.

[3]) Hoe weinig de redaotie aan dezen door haar gestelden eisch heeft vastgehouden, blijkt reeds uit den eersten jaargang, wanneer wij b.v. nagaan het geslacht von der Lühe, waarvan zij opgeeft: „Mecklenbürgischer Uradel, der mit Heinrich von der Lühe, 1366, auf Dettmannsdorf, zuerst erwähnt wird"; en nog meer bij Aweyden, waar wij lezen: „Alter preuszischer Adel (bestätigt durch die preusz. Oberstände d.d. 22 Oktober 1687), dessen Stammreihe mit Wilhelm Gerckin, 1528—1539, beginnt, dessen Söhne urn 1575 nach dem Orte Aweyden im Hauptamte Brandenburg in Preuszen diesen Nemen annahmen",

[4]) Zouden in Duitschland niet evenzeer als hier te lande naam en wapen beide vaak zijn overgenomen door andere geslachten?

Dit behoefde geen" misbruik of usurpatie te zijn; men denke slechts aan het geslacht van Voorst tot Voorst, evenals de Rechteren's in wettigen manstam gesproten van heer Frederik van Hekeren, die — gelijk de Rechteren's thans nog, en ook het latere geslacht van Heeckeren — een kruis voerde, welk geslacht, van Voorst tot Voorst echter de drie kepers voert van de Voorst-en, van wie het in vrouwelijke lijn afstamt.

In 1924 werden de voorwaarden om in het Uradeliges Tascheubuch te worden opgenomen echter gelukkig wat scherper omschreven en ook eenigszins aangeduid, wat de redactie onder *adel* verstaat:

„Zur Aufnahme in das Taschenbuch der Adeligen Häu-
„ser „Deutscher Uradel" bedarf es der Vorlage einer Ur-
„kunde (Original oder beglaubigte Abschrift unter Angabe,
„wo die Urkunde autbewahrt oder abgedruckt is), in de:
„ein sicheres Mitglied des betreffenden Geschlechts *um die*
„*Mitte des XIV Jahrhunderts* oder früher als zum *deut-*
„*schen ritterbürtigen Lehnsadel* gehörig erwähnt wird. Der
„erste beurkundete Namensträger musz danach 1350 min-
„destens gelebt haben. Geschlechter, in die zu irgendeiner
„Zeit ein Adelserneuerungs-oder Adelsanerkennungsdiplom
„gekommen ist, können nur dann eingereiht werden, wenn
„ihre urkundliche Stammreihe lüc k en los bis zu einem
„1350 lebenden adeligen Namensträger nachweisbar ist.
„Adelsgeschlechter, die obige Hedingung durch Fehlen
„von Urkunden aus dem XIV. Jahrhundert oder früher
„nicht erfiillen können, und solche usprunglich *nicht deut-*
„*scher* uradeliger Herkunft finden im Taschenhuch der
„Adeligen Häuser „Alter Adel und Briefadel" Aufnahme".

In Duitschland worden derhalve tot den *Uradel* alleen gerekend geslachten van *Duitsche* origine, andere daar gevestigde geslachten van gelijke oude en edele afkomst, maar van vreemde herkomst, behooren tot den ouden *adel*.

Ik heb hier vrij breedvoerig uiteengezet, wat in Duitschland thans onder Uradel wordt verstaan. De aan dat woord gegeven beteekenis komt mij echter niet bevredigend voor, daar ik die veel te willekeurig acht.

Oogenschijnlijk is het zeker rationeel om den adel te verdeelen in twee groepen, te weten eenerzijds die welke van oudsher tot den adel heett gehoord, en anderzijds de geslachten, welke door verleening van adelsbrieven daarin zijn opgenomen, maar wij mogen ons niet ontveinzen, dat het instituut van adelsverleening ook „oeroud" is. Indien wij — zooals in Duitschland — een jaartal stellen bij het formuleeren onzer eischen, waaraan geslachten moeten voldoen om tot den Uradel te worden gerekend, dienen wij rekening te houden met de mogelijkheid, dat de stamvader van een geslacht, hetwelk zich heden voordoet als „uradelig", morgen, bij voortgezet genealogisch onderzoek, zal blijken niet van adellijken bloede te zijn geweest. Dat dit niet denkbeeldig is, moge ik met het volgend voorbeeld illustreeren :

In het laatst der veertiende eeuw, hield Jacob van Rijsoord, die in 1396 — vermoedelijk bij gelegenheid van den eersten krijgstocht van Hertog Albrecht van Beyeren tegen de Friezen — den ridderslag heeft ontvangen, de heerlijkheid Rijsoord in leen van den Graaf van Holland. Hij behoorde dus tot den „riddermatigen leenadel", maar zal eerst na 1350 het levenslicht hebben aanschouwd, daar zijne ouders in 1355 schijnen te zijn getrouwd en hij bovendien niet hun oudste kind is geweest. Dit maakt evenwel niets uit, want ook zijn vader, heer Alewijn van Rijsoord[5]), die eveneens de heerlijkheid Rijsoord van den Graaf van Holland in leen heeft gehouden, is evenzeer ridder geweest. Volgens de in Duitschland aangelegde maatstaf, zou dit geslacht der-

[5]) Heer Jacob's moeder was joncfr. Beatrix van der Merwede, wettige dochter van heer Floris en bijgevolg ook van riddermatigen huize.

halve zonder eenigen twijfel tot den Uradel moeten worden gerekend. Vast staat echter, dat heer Alewijn van Rijsoord voornoemd in zijne jeugd, 1 Mei 1332, tegelijk met zijnen vader door den Graaf is geadeld, zoodat dit geslacht op grond daarvan — naar Duitsche gedachten — in het Briefadeliges Taschenbuch zou thuis behooren.

Ook kan het tegendeel zeer wel voorkomen, namelijk dat de stamreeks van een geslacht, hetwelk wegens adelsverleening tot den Briefadel moet worden gerekend, wordt opgevoerd en dat daarbij blijkt, dat oudere, in het vergeetboek geraakte generatiën reeds tot den adel hebben behoord.

Opkomst, bloei en verval wisselen elkander voortdurend af in het leven, zij het ook met oneindige verschillen ook wat den duur van elk dezer perioden in ieder bijzonder geval betreft. Daarvoor dienen wij een open oog te hebben.

Dat er in het midden der veertiende eeuw eene zoo groote wijziging in de maatschappelijke toestanden zou hebben plaats gegrepen, dat dit zou wettigen het jaartal 1360 te kiezen om uit te maken, of een geslacht al dan niet tot den Uradel behoort, wil er bij mij niet in. Ik acht dit jaartal geheel uit de lucht gegrepen.

Moet er een scherp ondersoheid worden gemaakt, dan ware het mijns inziens beter niet te beginnen met een jaartal voorop te stellen, maar in de eerste plaats den adel zelf aan een nader onderzoek te onderwerpen. Men zou dan alras bespeuren, dat de riddermatige leenadel („ritterbürtiger Lehnsadel") uit het midden der veertiende eeuw in wezen verschilt van de „nobiles" uit het midden der dertiende eeuw, waarbij ik dan in het bijzonder denk aan de nobiles, zooals wij die in het oosten van ons land destijds kennen. Het verbaast mij dan ook, dat de redactie der Duitsche adelsboekjes in 1900 voor Uradel heeft gehouden die geslachten, waarvan de stamreeks tenminste tot een, in de dertiende eeuw geleefd hebbenden edelman opklimt, maar sedert dien haar standpunt zoozeer heeft gewijzigd, dat thans Uradel met leenadel uit het midden der veertiende eeuw wordt vereenzelvigd.

Ik zou intusschen te ver uit de koers geraken, zoo ik hier nadere beschouwingen ging wijden aan de nobiles der dertiende eeuw en aan den leenadel uit lateren tijd.

De vraag, welke ik mij ter beantwoording had gesteld, was deze : wat is oude adel ? Het uitstapje, waarop ik U medenam naar onze oostelijke naburen, heeft ons te dien aanzien niet verder gebracht ter verkrijging van eene juiste, of althans min of meer bevredigende definitie.

0 ud is, zooals ik in den aanvang zeide, een relatief begrip, en het valt mij niet moeilijk dit ook in verband met adel aan te toonen.

Wanneer wij thans spreken van ouden adel hier te lande, dan bedoelen wij — mi. honderd tegen een — eene tegenstelling te maken tusschen den huidigen adel, te weten dien van het Koninkrijk der Nederlanden, en den adel uit den tijd vóór de Fransche Omwenteling, dus vóór 1796; en wij rekenen dan niet tot dien adel de geslachten, die tijdens de Republiek adelsbrieven van vreemde mogendheden hebben bekomen, maar uit-

sluitend die, welker leden hier destijds zitting hadden in de onderscheidene ridderschappen, of daartoe krachtens hunne afkomst zouden zijn toegelaten, ware het niet dat andere redenen — als vervulling van militaire charges, het behooren tot den geestelijken stand, gemis van het bezit eener havezathe (ridderhofstad), of niet voldoen aan andere voor de admissie geldende eischen — hen daarvan uitsloten. De geslachten, die sedert 1814 hetzij door adelsverleening hetzij door inlijving tot den Nederlandschen Adel zijn gaan behooren, kunnen naar ons gevoel dus niet worden gerekend tot den ouden adel.

Is het nu echter juist den adel uit den tijd van de Republiek der Vereenigde Nederlanden --- behoudens de evengenoemde restrictie — te beschouwen als ouden adel ?

De Republiek was, niettegenstaande het bestaan en functioneeren der Ridderschappen als publiekrechtelijke lichamen, democratisch. Aan verleening van adeldom, waartoe de Staten der verschillende provinciën ongetwijfeld gerechtigd waren, werd niet gedacht. De adel uit de jaren vóór 1581 bleef, behalve in Zeeland, gehandhaafd in zijne rechten, maar meer ook niet. Daaruit mag evenwel niet worden afgeleid, dat alle geslachten, die tijdens do Republiek zitting hebben gehad in eenige Ridderschap hier te lande, ook vóór dien tot den inheemschen adel hebben behoord. De Nederlanden zijn steeds voor vele emigranten een toevluchtsoord geweest en dientengevolge is de inheemsche adel ook tijdens de Republiek versterkt door buitenlandsohe elementen, terwijl bovendien vele edellieden van elders dienst hebben genomen in het Staatsche leger, hetgeen evenzeer toevloeiïng van nieuw bloed ten gevolge heeft gehad[6]). Naast vreemd bloed is echter in sommige gevallen ook inlandsch bloed den bestaanden adel komen versterken, hetgeen alleen mogelijk was door te ver gedreven onbescheidenheid, welke zelfs heeft geleid tot alleszins laakbare handelingen om tot het beoogde doel te geraken. Ten opzichte van de hier bedoelde geslachten meen ik het bekende adagium „nomina sun t odiosa" te moeten huldigen, maar het verzwijgen van namen wil ik vergoeden door hier even het een en ander mede te deelen aangaande het usurpeeren van adellijke titels en praedicaten tijdens de Republiek, welk kwaad destijds schrikbarende afmetingen moet hebben aangenomen, getuige de daartegen bij herhaling van hooger hand genomen maatregelen.

„Den 22 April 1637 is bij den Hove (van Utrecht) „geresolveert, dat men geene requesten sal admitteeren, „waar bij imand word gequalificeert *Jonckheer*, nog „dat men sulcke notulen sal admitteeren op de Rolle, „ende Verbale voor Commissaris, ook niet sal stellen „in eenige acten, ofte sententien" (zie Groot Utr. Plac. Boek II, blz. 1119).

Dit zou op zichzelf genomen een democratische maatregel hebben kunnen zijn, maar uit de resolutie der Staten van Utrecht d.d. 20 Mei 1643 valt op te maken, dat de aanleiding daartoe eene andere was, immers wij lezen daar :

[6]) Ik denk hier respectievelijk aan geslachten als van Utenhove en van Heiden, het eene uit de Zuidelijke Nederlanden afkomstig en het andere uit Westfalen, die beide na verloop van jaren zijn beschreven in de Ridderschap van Utrecht, wegens de ridderhofstad Rijnestein onder Jutfaas, en later ook opgenomen in den Nederlandschen Adel.

„Tot voorcominge ende weerioge van de abuysen, die „dagelijcx toenemen int geven ende aennemen van onbe- „voughde qualiteyten eude titulen dergener, die requesten „presenteren, is naer genomene deliberatie verstaen ende „geresolveert eenpaerlijck bij dese, dat men ter vergade- „ringhen van mijne heeren die Staten 'slandts van Utrecht, „als van haer Ed. Mo. ordinaris Gedeputeerden voortsaen „niet meer eenighe requesten sal aennemen of te appoincte- „ren met den titule van *Joncheer*, nemaer soodane reques- „ten alvoorens sal doen reformeren".

Dat dit kwaad niet tot de provincie Uerecht beperkt bleef, maar zich ook in Holland in sterke mate moet hebben doen gevoelen, blijkt uit de navolgende resolutie der Staten van dit gewest, d.d. 20 Maart 1667:

„Is, naer voorgaende deliberatie, bij eenparige advisen „van alle de leden, ende om goede insichten, verstaen en- „de gheresolveert, dat van nu voortaen alle personapien of „persoonen van hooge of lage qualiteyt, onderdanen van „haer Edele Groot Mog., of andere particulieren, sonder „onderscheyt, voor haer particulier yets hebbende aen haer „Ed. Groot Mog. te remonstreren of te versoecken, 'tselve „sullen hebben te doen bij requesten in termen vau suppli- „catie, ende met demonstratie van behoorlijck respect of „onderdanigheyt, sonder dat de supplianten of verthoonders „hunselven in de voorsz. requesten voor hare namen sullen „hebben te asscriberen eenige eer-titulen, 't zij van *Joncker*, „*Heere, Grave, Prince* of diergelijcke, maer alleenlijck te „stellen haer bloote namen, ende achter deselve hare woon- „plaetse, heerlijckheyt, ampt ende bedieninge. of andere al- „sulcke wettige qualiteyt, waermede deselve kennelijck „van anderen sullen konnen werden onderscheyden. Ende „werdt den Raedt-Pensionaris in der tijdt bij desen wel „expresselijk belast ende bevolen, egene requesten, remon- „strantien, of vertogen, die hij sal weten contrarie 'tgene „voorsz. is te wesen ingestelt, aeu te nemen, of audersints „deselve bij inadvertentie aengenomen hebbende, soo haest „hij 't abuys sal bemercken, alhier ter vergaderinge niet „voor te dragen, of verder voor te lesen, maer desclve we- „derom uyt te geven, om na de bovenstaende haer Edele „Gr. Mo. Resolutie gedresseert te worden."

Den 11den September van hetzelfde jaar hebben ook de Staten-Generaal zich geroepen gevoeld eene soortgelijke resolutie te nemen, doch uitsluitend ter supprimeering van „de tituls van *Heer* ofte *Jonckheer*".

Op gelijke lijn met deze resolutiën staat voorts de ordonnantie van het Hof van Holland d.d. 8 Juni 1663, waarbij niet alleen de „Eer-titulen, 't zij van *Joncker*, *Heere*, *Grave*, *Prince* ofte diergelijcke" op soortgelijke wijze worden verboden, maar ook dat de weduwen zich de qualiteit van *Vrouwe* toeschrijven, of haar die wordt geattribueerd.

Al deze maatregelen hebben, zoo het schijnt, weinig resultaat gehad en het kwaad woekerde in de 18de eeuwnogweligvoort, ondanks alle regeeringsbemoeiïngen.

Dat de regeering tijdens de Republiek het voeren van adellijke titels tegenging — zij het ook wegens het daarvan gemaakt misbruik —, zou kunnen pleiten voor haren democratischen geest, maar het is wel eigenaardig, dat de toenmalige regeerders individueel, naar algemeen bekend is, gaarne niet geringe offers brachten tot streeling hunner ijdelheid en, kon het zijn, tot vaststelling hunner eigen adellijke afkomst.

Intusschen heeft zich ook tijdens de Republiek der Vereenigde Nederlanden de vraag voorgedaan: wat is oude adel?

Die vraag is namelijk o.a. gerezen bij de beoordeeling van verzoeken om te worden verschreven in de Ridderschap van Veluwe, en wel naar aanleidieg van het daarvoor geldende reglement uit den jare 1619, hetwelk inhield, dat degenen, die tot nog toe waren verschreven en toegelaten, in hunne rechten zouden blijven gehandhaafd, maar dat in het vervolg niemand anders zou worden verschreven, „als dewelcke van o l d e adelijck afkumpte gespraeten" en die voorts ook aan de overige gestelde eischen voldeden.

Het ligt voor de hand, dat reeds spoedig moeilijkheden ontstonden, wat onder o u d e a d e l l i j k e afkomst moest worden verstaan. Met het oog daarop werd 18 Juni 1631 eene nadere verklaring dier woorden gegeven, en wel in dezer voege:

> „Dat onder anderen in 't generael gesecht wort, dat „geene verschrijvinge sal geschieden van persoonen, tenzij „deselve bewijsen van olde adelijke Atkomste gesprooten „te sijn, welcke woorden, olde a d e l i j c k e afkomsten, „eenige duisterheyt in sich hebben, ende oversulckx naer„dere verklaronge requireeren; soo heeft 't Quartier ver„staen, dat die geene soo voortaen dergelijcke verschrijvonge „sullen willen versoeken, onder andere gerequireerde qualiteyten sullen moeten bewijzen, dat haere voorouderen voor „d e n j a e r e vijftienhondert alhier ofte elders als „Riddermatige op Lant ende Quartierlijcke vergaderingen „verschreeven sijn geweest."

De in 1631 gegeven nadere verklaring van oude adellijke afkomst hield dus eigenlijk in :o u d e ad e l i s ad e 1 van vóór 1500. Naar het mij voorkomt, heeft men toen aldus gehandeld uit practische overwegingen, die, zooals ik boven reeds aangaf, herhaaldelijk den doorslag geven, wanneer een knoop moet worden doorgehakt In de troebele jaren der zestiende eeuw schijnen namelijk in de Ridderschap van Veluwe enkele verschrijvingen te hebben plaats gehad van niet-gequalificeerden, met het oog op welke in het reglement van 1619 reeds de handhaving van oude rechten was opgenomen, en nu meende men alles in het reine te brengen door voor ouden adel te lezen: adel van vóór 1600.

Ook dit feit leert ons, dat alles betrekkelijk is en moet worden gezien naar den tijd, waarin men leeft. Ik twijfel er dan ook niet aan, of. in 1600 werd óok reeds onderscheid gemaakt tusschen adel en ouden adel, en dat niet alleen wegens de adelsverleeningen door de toenmalige landsheeren, maar evenzeer als gevolg vau het feit, dat gedurende de middeleeuwen in het gevolg van verschillende vorsten — zoo wereldlijke als geestelijke — telkens vreemde edellieden hier te lande zijn gekomen en eene positie hebben verkregen.

Het begrip „o u d e adel" is dan ook niet te definieeren, tenzij men eerst een tijdstip aanneemt, waarvoor men die definitie wenscht, en precies zoo is het gesteld met het begrip adel, waarvoor evenmin eene voor alle tijden geldende omschrijving is te geven, terwijl bovendien het verschil van landstreek daarbij van overwegendën invloed is.

In aansluiting bij deze laatste opmerking moge ik nog enkele oogenblikken stilstaan bij het begrip ad e 1.

Als uitvangspunt neem ik dan „den brief daermede Geryt Aelwijnsz. geedelt is", zooals het 15de eeuwsche opschrift zegt boven den 1 Mei 1332 aan **Gerard Alewijnsz.**

en diens zoon Alewijn geschonken adelsbrief, waarvan ik daareven reeds melding heb gemaakt.

De brief luidt als volgt [7]:

> Wi Willem, grave van Heynnegouwen etc. maken condt etc., dat Gherard Alewijns sone ute Leyden, onse clerc, van ons ghenomen heeft in Zwijndrecht te dikene een zestiendendel van al den laude met ambochte ende met alle s i n e n volgher, ende omme alsulken pacht, ende in allen den voirwairden, dat die ander ambochtsheren Zwijndrecht hebben ghenomen te diken. Ende want ambocht niemant bedriven en mach dan edellude, ende Gherard voirs. ende Alewijn sijn snne ghebrec hebben van hare edelheyt, zoe hebben wi omme meoighen trouwen dienst, dien ons Gherard v o i r s. ghedaen heeft, ghepheren hem beyden van onser graveliker macht edelhede, ende willen, dat si al des rechts ghebruken ende ghenieten ende alle rechte hantieren als edele lude sculdich sien te ghenieten ende te hantieren na den rechte van onse lande van Zeeland, ende hare nacomelinghe hoir edelheden van hem hebben, alsoe als si er of gheborensien. In orkonde desen brieve etc. Ende in meerre kennissen zoe hebben wi onsen neve heren Gherarde here van Voirne, burchprave van Zeeland, desen brief met ons doen beseghelen. Ende wi Gheraird, here van Voirne, burcherave van Zeeland, omme onses heren 's Graven wille ende omme die meerre kennisse van den stucken voirscreven, zoe hebben wi desen brief met onsen here den Grave voirnoemt beseghelt met onsen zeghele. Ghegheven in Middelburch op den Meyedach int jair ons Heren M.CCC.XXXII.

Verschillende punten zijn hierin van bijzonder belang, en in de allereerste plaats dit, dat vader en zoon te zamen worden geadeld. Naar onze hedendaagsche opvatting zou verleening van adeldom aan den vader voldoende zijn geweest om daardoor ook den zoon in het genot daarvan te doen treden. Ook Hugo de Groot schreef reeds in zijne Inleiding tot de Hollandsohe Rechtsgeleerdheid (Boek 1, deel 14 § 2): „Edel-boortig zijn die gekomen zijn van een vader wiens gheslacht van ouds voor edel was bekent, ofte door de land-overheid edel was gemaeckt", hetgeen hij in § 6 nog versterkte met de woorden: „Wij seggen oock van een vader: want zulcks in deze landen genoeg is om edel te zijn".

De oplossing van het schijnbaar zonderlinge in deze dubbele adelsverleening geeft de brief zelf. Daarin toch wordt verwezen „na den rechte van onse lande van Zeeland"[8]. Weliswaar waren de begiftigden Leidenaars en woonden zij in het toenmalige Noord-Holland, maar toch hadden zij met Zeeuwsch recht te maken, daar de vader, zooals de aanhef van den brief leert, een gedeelte van Zwijndrecht ging bedijken, waar het recht van Zeeland gold.

Gaan wij nu het Zeeuwsche recht na, dan lezen wij in art. 49 van de keur door Floris, voogd van Holland en heer Hendrik van Voorne, burggraaf van Zeeland, aan Zeeland gegeven vóór 26 Maart 12689) :

> Nulli cognoscetur nobilitas, nec solventur minus quartario ex una parte quartarii. Si vero fuerit altercatio de nobilitate vel ignobilitate alicuius, hoc comes per veri-

[7]) Algem. Rijksarch.: Hollandsche leenkamer n°. 13, fol. 123.

[8]) Vandaar ook dat de brief medebezegeld is door den burggraaf van Zeeland, waarop mede wordt gewezen in de eveneens te Middelburg gegeven ndelserkenning van 15 Januari 1352 (zie Hollandsche leenkamer n°. 48, fol. 9vso).

[9]) Zie van den Bergh, Oorkondenboek 11 n°. 40.

tatem hominum suorum discretorum, de quibus gerit bonam comfidentiam, terminabit[10]).

En nog uitvoeriger lezen wij in het door Graaf Floris V 13 November 1290 gegeven landrecht aan die van Zeeland[11]):

Van ghebrioghe van edeldomme.

CXI. Men sal nyemants edelheit bekennen noch gelden min dan een vierendeel, ende dat sal comen gheheelike van enen vol edelen oude vader of van eenre vol edelre oude moeder. Es enige twist om edelheit, men salne toghen voer den Grave ende rekenen, ende die Grave sal nemen sine waerheit om die edelheit, also verre alst wort bekent so sal hi edel bliven, ende dat hem wort ontkent sal onbekent bliven, ende dat hem wort weder bekent of ontkent, sal staen te sine ghebringhene.

Van edeldomme die worden gheboren buten des lants. CXII. So wie buten 't lant wort gheboren, die sal siin edelheid bringhen als dien ghezwoerne recht dnncke. Neghene letteren, van edelheide en moghen nyemende sta doen het ne si dat bezeghelt waren metten zeghele der ghemeenre ghezworene.

Naar Zeeuwsch recht moest men derhalve vier adellijke kwartieren hebben om vol-edel te zijn en in dit licht bezien was het alzoo niet voldoende, dat Gerard Alewijnsz. geadeld werd om ook zijn zoon Alewijn van adel te doen zijn. Uit den adelsbrief van 1332 valt dus bovendien af te leiden, dat Alewijns moeder niet vol-edel was, want alleen indien dat het geval ware geweest zou het voor hem niet noodig zijn geweest, dat hem tegelijk met zijnen vader edeldom werd verleend.

Intusschen mogen wij uit deze adelsverleening van 1332 niet afleiden, dat Gerard Alewijnsz. te voren onedel was. Integendeel ; in den brief is sprake van „ghebreo hebben van hare edelheyt", hetgeen ik meen, dat wij in dezer voege moeten verstaan, dat Gerard ten deele van adel was. Hij zou dus mogelijk eene gedeeltelijke adelserkenning hebben kunnen bekomen, zooals b.v. Willem Mairlijn 24 April 1336 kreeg'"):

Willaem van Heynnegouwen, prave van Zeeland, maken cond allen luden, dat voir ons an die wayride ghedinghet was tote Reymerswale van Willaems Mairlijns edeldomme, Clays Everdey soens sone uyt Cruninghen, ende vonden es in der wayride, dat sijn moeder een welgheboeren wijf was, beyde van Willaem Mairlijn haren vader ende van Adelisen hore moeder, also dat Willaem Mairlijn voirs. metter wayride half edel bekent es. In orconde desen brieve bezeghelt met onsen zeghele. Ghegheven tote Regmerswale des Sonnendaghes na half Aprelle in jair ons Heren MCCC sesse ende dertich.

Waar het Zeeuwsche recht gold, kon men van vaderszijde wettig van een ridder afstammen en toch niet vol-edel zijn; hetgeen ongetwijfeld vreemd aandoet, wanneer men daarbij vergelijkt de eischen, welke in Duitschland worden gesteld om te worden gerekend tot den Uradel.

De eisch van vier adellijke kwartieren kennen wij hier te lande alleen nog bij het Duitsche Huis.

Tijdens de Republiek der Vereenigde Nederlanden was aanvankelijk het bezit van adellijke kwartieren volstrekt niet noodig om in eenige gewestelijke Ridderschap te worden beschreven. Eerst in 1649 is de eisch van acht adellijke kwartieren gesteld voor admissie in de Ridderschap van Zutphen en dit geschiedde toen om practische — of liever persoonlijke — redenen. Zoo ook werd, om mésaillances in de toekomst tegen te gaan, in het 16 November 1666 vastgestelde reglement voor de admissie van riddermatigen in Nederbetuwe opgenomen het navolgende art. 8:

Item zullen diegeenen, die versoecken verschreven te worden, moeten weesen, soowel vau moeder als vaders zijde, van adelicke familie, ende zulcx bewijsen volgens den 3 articull, uytgesondert de kinderen van den eersten graet van de tegenwoordige geadmitteerde leeden, in cas eenigen gemisälieert mochten zijn, sonder verders, tenwaere deselve kinderen sich almeede misälieerde in welcken vall deselve, 't sij geadmitteert ofte niet, van d'admissie gefrustreert zullen zijn ende blijven.

En tenslotte — mede naar aanleiding van den adelsbrief van 1332 — nog een enkel woord over het min of meer veelvuldig voorkomen van adelsverleening in de middeleeuwen.

Het Zeeuwsche landrecht van 1290 spreekt reeds, zooals ik aanhaalde, van „letteren van edelheide", hetgeen doet vermoeden, dat dergelijke brieven niet uiterst zeldzaam zullen zijn geweest. Ook het vrij groote aantal nog bekende verklaringen betreffende vol-, drie kwart-, half-, of kwart-edeldom, meerendeels uit de eerste helft der 14de eeuw, doet gevoelen, dat er bijzondere redenen moeten zijn geweest, waarom prijs werd gesteld op adel en adelsbrieven.

De voornaamste redenen daarvoor zullen wel daarin hebben gelegen, dat de edelen 1° in letterlijken zin meer waard waren dan de gewone vrijen, hetgeen zich vooral openbaarde bij doodslag en verminking, welke veelvuldig voorkwamen, en 2° bepaalde voorrechten genoten, waaronder vrijdom van schot (zekere belasting) en andere lasten eene eerste plaats innamen. Nemen wij hierbij in aanmerking, dat de niet vol-edele in die waardebepaling en voorrechten deelde naarmate van zijn edeldom[13]), dan is het duidelijk, dat het voor hem van het grootste belang was te kunnen bewijzen, voor welk gedeelte hij van adel was. Ook laat het zich begrijpen, dat de vrijdom van zekere lasten als lokaas moet hebben gewerkt voor diegenen der vrijen, wier welgesteldheid hen in staat stelde zich adelsbrieven te verwerven. Men behoefde destijds om den zwaren druk der belastingen te ontgaan niet het land te verlaten, maar schafte zich eenvoudig adelsbrieven aan ter bereiking van hetzelfde doel. Aangezien echter het verleenen van adelsbrieven juist door zijne gevolgen niet in het belang van den landsheer was en deze daarmede dan ook niet bijzonder gul schijnt te zijn geweest, wendde men zich over diens hoofd heen tot den Duitschen keizer of Roomsch-Koning, voor wien het uitreiken van die brieven dadelijk voordeel beteekende en geene ongewenschte gevolgen kon hebben.

Vooral in het begin der 15de eeuw moet het aantal Duitsohe adelsbrieven aan Hollanders verleend vrij groot

[10]) Hierbij meen ik ook het voorafgaande artikel, luidende: „Nec scultetus nec scabinus debet esse nisi nobilis et bene natus, nisi scabini de aggere", niet onvermeld te mogen laten.

[11]) Zie van den Bergh, Oorkondenboek 11 n°. 747.

[12]) Algem. Rijksarch.; Hollandsohe leenkamer n°. 13, fol. 131.

[13]) Vgl. in den adelsbrief van Gerard Alewijnsz. en zijnen zoon Alewijn de woorden „ende hare nacomelinghe hoir edelheden van hem hebben, alsoe als si er of gheboren sien".

zijn geweest en Hertog Jan van Beyeren heeft zioh ten slotte verplicht geacht daartegen maatregelen te nemen. Den 27sten April 1422 bevestigde hij nog den brief van den Roomsuh-Koning, waarbij Jan Jacobsz., „nu ter tijt in den ambocht van Monster gezeten", geadeld was [14]), „also dat Jan voirnoemt ende siju nacomelingen van sinen rechten zwairde voirtaen tot ewigen dagen alre vrijhede, voirdeel ende wairdicheden gebruken ende ghenieten sullen in allen saken als andere wailgheborn lude in den lande van Hollant van ouder ghewoenten tot hairtoe gebruyct ende genoten hebben, off sculdich sijn te gebruken ende te genieten, sonder wederseggen van ons off van yemande", maar dienzelfden dag gelastte hij zijnen baljuwen, schouten, rechters, edelen mannen, schepenen, gezworenen, azigen en boden overal in Holland adelsbrieven van de Roomsch-Koningen of Keizers niet te erkennen, tenzij die door hem waren bekrachtigd, en de considerans luidt[15]):

> hoe dat wij dagelix veel vervolcht werden van onse gemenen huyslnden, in den dorpen gezeten, clagende dat sommige van horen medebuyeren bi den alreduerluchtichsten [Vurste] onsen genadigen Here den Roomschen Coninc geweest sijn, ende sommige aldair gesciket hebben, om privilegien ende vriheit van edeldom, die sij van sijnre mogentheit vercregen hebben in groten afterdeel onser heerlicheit ende verminderinge onsen dagelixen diensten, die wij tot hairtoe uut allen dorpen gehadt hebben".

Bij overweging van het weinige, dat ik hier tot besluit over adel en adelsbrieven heb medegedeeld, moet mijns inziens te sterker worden gevoeld, dat, het begrip oude ad el inderdaad iets zeer betrekkelijks is en in geenen deele kan worden omschreven zonder voorafgaande tijds- en plaatsbepaling.

Het gebedenboek van Aleydis van Alphen, vrouwe van Batenburg,

medegedeeld door Mr. A. P. VAN SCHILFQAARDE.

In den Inventaris van het, archief Anholt (Nichtstaatliche Archive) wordt gewag gemaakt van een klein formaat, in perkament gebonden handschrift, versierd met miniaturen.

Voor in dit boek staat geschreven:

„Item dit boeck hoert *Aleyde van Alphem ind van Batenborch* toe. Wyet vynt, die gevet oer weder."

Toen nu wijlen kapitein Charlé te Amersfoort, die alles verzamelde wat op Bronckhorst en Batenburg betrekking had, vernam dat, zich in dit gebedenboek ook genealogische aanteekeningen betreffende haar naaste verwanten bevonden, wendde hij zich tot den Vorst van Sam-Salm, die zoo welwillend was afschrift dezer aanteekeningen te zenden. Na het, overlijden van den heer Charlé kwam zijn collectie in mijn bezit, w.o. het hier volgende uit Anholt ontvangen afschrift.

Abschrift der Notizen im Gebetbuch der Frau Aleydis van Alpen.

1478 Jan. 20. Item int yaer doe men schreef MCCCC ind LXXVIII ind doe men een ny lycht had des Donredaegs [1]), doe ward *Derick* miin soen des Dynghdaechs dsirna up sunte Angheneetenavent gebaren, umbtrynt IIII uren namyddaech.

1488 März 14. Item in den jair van LXXXVIII opten Vridach den XIIII dach in der maent Meert is miin lieft huysheer doet gebleven, onser God ontferm sych over siin ziel.

Daarunter steht von der Hand ihres Enkels *Dietrich* von *Bronckhorst* († *1686):*

1649 Juli 22. Und siin soen *Derick,* miin zel. vader, is gestorven hier tot Anholt anno 1649, den 22ten Julii, der zyele Godt genaede.
Wyl dyt ommers waell verwaren.

Ferner von der Hand der Frau *Aleidis*:

1492 Mai 19. Item in den jaer anno etc. XCII opten Saterdach nae sunter Vaes, mit naemen den XIX dach van den Mey, des avents umtrynt IX uren, verscheiden miin lieve moeder *Mechtelt,* dochter *toe Culenborch,* vrouwe van Witenhorst, van dese bedruefde werlt; onser God verherme sich aver ore lieve ziel, ind geve der die ewyge rast.

Die folgende Notizen stammen von einer Hand:

Herr *Diederich von Bronckhorst und Batenborch,* Freyherr zu Anholt, Bannerherr zu Baer und Lathem, obiit 1686, 9 Jan., circa horam 7 matutinam, aetatis 82.

Vigilate et orate, ne intretis in tentationem. Melius est enim frustra jactare lapidem quam verbum.

Jacobus de Bronchorst et Batanborch, Dominus de Anholt, Baer et Lathem, anno 1683 in obsidione Lochemensi pro Rege Catholico Philippo sclopeta traiectus, reddidit Bredifordii die. ...[2])

Elizabetha de Noyelle, domina de Anholt, obiit anno 1668 ultima Decembris inter 4 et 6 horam.

Anna de Bronchorst et Batenborch, filia de Anholt, obiit anno 1680 Martii 22.

Elitabetha, soror *Annae,* filia de Anholt, ac domina de Ostendorp, ultimam diem clausit anno 1696 Aprilis ll.

Gisbertus de Bronchorst, dominus de Batenborch et Anholt, obiit 1626, ultimo Martii. Hic fuit filius domini *Jacobi.*

Anno 1627, 8 Januarii, obiit domina de *Alpen.*

Anno 1491, die 1a Augusti, obiit dominus *Joannes de Alpen.*

Anno 1488, die 14a Martii, trucidatus fuit pater, dominus *Theodorus Bronckhorst,* dominus de Batenborg et Anholt, Leodii.

Dominus *Jacobus* obiit anno 1616, 26 Aprilis.

Anna de Wickede, domina de Anholt, obiit anno 1661 altera Epiphaniae (7 Januari).

---

[14]) **Die brief was door Jan Jacobsz. — zooals gebruikelijk was — vooraf getoond aan en erkend door den baljuw van Rijnland en de edele mannen ter hooge vierschaar te Leiden.**

[15]) **Zie van Mieris' Charterboek deel IV, blz. 629.**

[1]) **Inderdaad was er op 15 Januari volle maan geweest.**

[2]) **Dieae Notie ist teils unvolständig, teils irrig.** *Jacob* **wurde nämlich am 21 Sept. 1582 vor Loohem duroh ein Gesohoss tötlioh verwundet, starb am folgenden Tage in Bredevoort und wurde am 24 September in Anholt begraben. (Noot van Anholt).**

Familie-aanteekeningen Rijckaert.

(Vervolg van XLV, 153).

Aº 1610, den 3 Septemb. de klocke 6 uuren in den morgenstondt is mijn huijsvrouwe gelegen van haer tweede soon, genaamd *Jacob*, waer van getuijgen zijn ***Hans Martens*** den ouden, ende ***Edel Schillinger,*** de huijsvrouwe *van* ***Philips Metsue.*** De Heere believe mijn huijsvrouw te verleenen haere vorige gesontheid, ende dat de soone in Godes vreese magh opwassen tot sijne opperste Zaligheid. Amen.

Deese voorsz. *Jacob* ***Rijckaert,*** nae dat een geruijme teid met een uijtteerende siekte besoght is geweest, is in den Heere gerust den 5 Septemb. 1671, oud geworden zijnde 61 jaeren, en 2 daegen.

Aº 1611, den 21 Nov. 's nachts ten 1½ uure is mijn huijsvrouwe gelegen van een jonge Dochter genaemt ***Marike,*** waer getuijgen van zijn Vaeder ***Hans Marchijs,*** ende ***Anna Cobbout,*** de huijsvrouw van ***Aernout Cobbout*** den ouden. De Heere believe mijn huijsvrouw haer vorige gesontheid te verleenen, en dat de Doghter in Godes vreese magh opwassen tot hare opperste Zaligheid.

Aº 1612, den 10 Jan. is deese bovengesz. doghter in den Heere **gerust** 's naghts in een flaauwte leggende in haer wiegh, doch was te vooren altijd meest moeijelijk en krijtende geweest, alzoo dat wij gepresumeert hebben, dat het kindeke inwendig moet wat geschort hebben.

Aº 1612, den 22 Sept. 's naghts de clocke 2 uuren is mijn Moeder ***Catrina*** *Rijckaerts* (sij ***was*** een doghter van ***Joris de Moor)*** in den Heere gerust, en was bij haer memorie ende verstand tot het laetste quartier uur van haar leven, de Heere believe haere Ziel genadig te zijn, en verleenen haer een vrolijke opstandinge. Amen. Sij *was* een oude vrouwe wel in de 70 jaeren, maer haer nette ouderdom en was mij niet bekend.

Aº 1613, den 6º Julij is mijn huijsvrouwe gelegen 's naghts de clocke 2 uuren van een jonge doghter, genaemd ***Marike,*** waer getuijgen van zijn ***Pieter de Philder*** en ***Jacomijntje van der Meulen,*** onse oude pete moeijke. De Almogende Godt believe haer in sijn vreese te laten opwassen en believe miin huijsvrouw te verleenen haere gesontheid. Amen.

Aº 1678, den 18 Dec. omtrent een uur naer middernaght is deese voorsz. ***Maria*** (getrouwt met ***Daniel Barnard***) naar een quartaine koortse van 3/m in den Heere ontslapen, en den 24 dº in de Wester-kerk begraven. Was oudt 66 jaer 5/m & 12 daegen.

Aº 1614, adij 10 Octob. 's morgens omtrent 10 uuren is mijn huijsvrouw gelegen van een jonge soon, genaemd ***David.*** *Jersom Metsue,* ende ***Marijke Wijs,*** de huijsvrouw van ***Gielis*** *van Keijssel* zijn hier van getuijgen geweest over sijnen Heijligen doop. De goede Godt believe hem in sijne vreese te laeten opwassen, ende mijne huijsvrouw haere vorige gesontheid te verleenen. Amen.

Aº 1616, den 8 Feb. is mijn huijsvrouw gelegen 's nagts ten 3 uuren van een jonge doghter, genaemd ***Sara,*** waar van getuijgen zijn ***Hans Broers,*** en ***Saarke*** Night, de huijsvrouw van ***Pieter*** *Marchijs*. De goede Godt believe haer in sijne vreese te laten opwassen, ende mijn huijsvrouw te verleenen gesontheid.

Aº 1618, den 14 Maert 's avonds omtrent 7 uuren is dese bovengesz. doghter ***Sara*** in den Heere gerust, nae dat sij 15 daegen met swaere coortse bevangen is geweest. Godt believe haer een vrolijcke opstandinge te verleenen tot Zaligheid. Amen.

Aº 1616, den 9 Dec. 's nagts omtrent middernagt is ***Wilmijntje van der Meulen*** (dese is mijn huijsvrouwe petemoeije) in den Heere gerust, nae dat sij 2 daegen sieckelijck geweest was. De Heere believe haere ziele genadig te zijn, en verleene haer een vrolijcke verrijsenis.

Aº 1617, den 9 Octob. 's avonds elf uuren is mijn huijsvrouwen Vader, Hans *Marchijs*, in den Heere gerust, nae dat hij 5 daegen siek geweest was, dogh over veel jaeren is hij met een groote cortigheid, of benaeutheid op zijn borst gequelt geweest, daer hij ook nae alle presumtie van gestorven is. Godt verleene hem een vrolijcke opstandinge. Amen.

Aº 1617, den 28 octob. voor de middagh de clock 9 uuren is mijne oudste broeder ***Joris*** *Rijckaert* in den Heere gerust, nae dat hij 8 of 10 daegen met grote coortse gelegen hadde, daer van hij ook gestorven is, volgens mijn broeder ***Jan Rijckaert*** schrijven van 28 deser uijt Antwerpen. Godt believe hem een vrolijcke opstandinge te verleenen. Amen.

Aº 1617, den 14 Nov. voor de middagh omtrent 9 uuren is mijn huijsvrouw gelegen van een jonge sone, genaemd ***Joris,*** waervan getuijgen zijn ***Gerrit Legger, en Leijntje van der Venne,*** onse nighte, de huijsvrouw van *Cornelis van der Venne.* De Heere believe hem in sijn vreese te laten opwassen tot sijne opperste Zaligheid, & Godt geve mijn huijsvrouw haer vorige gesontheid. Amen.

Adij 2 Octob. 1646 is dese voorsz. ***Joris*** van een vehemente coorts tot Leijden overleden, en den 6 dito tot Amsterdam in de Oude Kerck begraven.

Aº 1619, den 7 Aug. ten een uur naermiddagh is mijn huijsvrouw gelegen van een jonge soon, genaemd *Cornelis*, waer van getuijgen zijn onse schoon-moeder *Marij Jans,* ende ***Philips Metsue.*** De Heere believe hem in sijne vreese te laten opwassen tot sijne opperste Zaligheid. Amen. Ende mijn huijsvrouw believe Godt te verleenen hare vorige gesontheid.

Aº 1641, adij 9 Maij is deese voorsz. *Cornelis* in den Heere gerust omtrent middernagt, nae dat hij eenige daegen seer deerlijk aen de kinderpokjens gelegen hadde, en is in de oude kerk begraven.

Aº 1623, den 29 Junij is mijn huijsvrouw gelegen 's morgens ten half seven uuren van een jonge soon genaemd ***Willem,*** waer van getuijgen zijn *Willem Selijns,* ende ***Catrina de Schilder,*** de huijsvrouw van ***Abraham de Schilder,*** onse Nighte. Godt believe hem in sijne vreese te laeten opwassen tot sijne opperste zaligheid, en Godt believe mijn huijsvrouw te verleenen hare vorige gesontheid. Amen.

Aº 1626, ady 13 Feb. is dese voorn. ***Willem*** in den Heere gerust 's naghts omtrent half twee uuren, nae dat 10 daegen seer siek geweest was van de roode loop of camer-gank. Godt believe hem een vrolijke verrijsenis te verleenen. Amen. Is begraven in de oude kerk in mijn graft, pr. memorie.

Aº 1634, ady 20 Junij hebbe ik *Joannes* ***Rijckaert,*** oudt 26 jaar 9 daeghen, getrouwt ***Cornelia*** *Marchijs*, oud 19 jaar, 10 maenden.

Aº 1636, den 22 Junij is geboren mijn eerste Doghter, genaemd *Susanna* waer van getuijgen zijn geweest mijn Vaeder **Andries** ***Rijckaert,*** en Suster ***Sara Wijs,*** huisvrouw van Freer ***Abraham Wijs.***

A° 1636, den 6 Aug. is geboren mijn eerste Soon Andries, waer van getuigen zijn onse swaeger *Francois van Os,* ende suster *Maria Berntrrdts.*

A° 1637, den 11 Nov. is mijn huijsvrouw gelegen van een jonge soon, die genaemd is ***Pieter,*** waer van getuijgen zijn ***Pieter Rijckaert***, mijn halve broeder, en ***Maria van de Venne,*** mijne huijsvrouwe stiefmoeder.

A° 1638, den 19 Dec. is mijn soontje ***Pieter Rijckaert***, na eenige maenden siek geweest te hebben, in den Heere gerust, en 22 d° in vaders graft in de oude kerk begraven.

Adij 25 d° zijnde kersdag, is mijn huijsvrouw gelegen van eeń Jonge doghter, dewelke genaemd is Sara, waer van getuijgen zijn mijn broeder ***Jacobus Rijckaert,*** en ***Jacomina Werckins*** wede van mijn huijsvrou grootvaeder *Jaquis Merchijs* zal^r^.

A° 1639, den 29 Octob. is mijn Vaeder ***Andries Rijckaert*** (nae eenige jaeren bijnae blind geweest te zijn) in den Heere gerust, ende op den 2 Novemb. in sijn eijgen graft in de oude kerk begraeven, was oudt 69 jaer, 10 maenden: want hij is geboren den 28 of 29 Dec. 1669, als te sien is op Fol. 1.

A° 1639 adij 31 Dec. is mijn huijsvrouw gelegen van een jonge soon die genaemd is ***Jan,*** waer van getuijgen zijn Mr. *Apollonius Vet,* Burgemeester tot Middelburg in Zeelandt, ende moeje ***Janneke van Valckenburgh***, wed° van Oom Hans *Vrancx* Zal^r^.

A° 1640, den 30 Septemb. is deese soon ***Jan*** in den Heere gerust, nae eenige weeken siek geweest te zijn, en op den 3 Octob. in 't graft van vader Zal^r^ in de oude kerk begraeven.

A° 1641 den 9 May is mijn broeder *Cornelis Rijckaerts* naer dat hij 14 daegen seer krank aen de kinderpokjens gelegen hadde, in den Heere gerust, en op 13 d° in de oude kerk begraeven in 't graf van Vaeder Zal^r^.

A° 1641, adij 26 Nov. is mijn huijsvrouw gelegen van een jonge doghter, welke genaemd is *Cornelia*, waer van getuijgen zijn mijn swaeger *Daniel* ***Bernard,*** en moeje *Maria Gerardts.*

1649, den 3 Nov. is deese voorn. *Cornelia*, nae 6 daegen seer krank gelegen te hebben, in den Heere gerust, en op den 6 d° in mijn graft in de Westerkerk begraeven.

A° 1644, den 31 Jan. *is* mijn huijsvrouw gelegen *van* een jonge soon, die genaemd is ***Jan,*** de tweede van die naeme, waer van getuijgen zijn geweest mijn swaeger ***Abraham Wijs,*** en moeje *Nieske Domijs* tot Rotterdam.

Den 26 Maij 1644 is deese voorsz. ***Jan,*** nae 6 daegen aen een continuele koorts gelegen te hebben, in den Heere gerust, en den 28 d° in mijn graft in de Westerkerk begraven.

Op dingsdagh den 6 Feb. 1668 ben ik ***Joannes Rijckaert*** op nominatie gekomen van het ouderlingschap der gemeijnte Jesu Christi binnen Amsterdam, & den 7 d° tot dat ampt verkoren.

Het wapen van het Delftsche geslacht Hodenpijl,

door R. T. Muschart.

Meermalen reeds bleek mij, dat thans gebruikte familiewapens als gevolg van onnauwkeurige beschouwing 'van de orgineele zegels in onderdeelen vaak niet overeenkomen met hetgeen die orgineele zegels te zien geven en daardoor juist het verband tusschen wapen en familie-

naam verloren is gegaan. Reeds wees ik er destijds op, dat de zoogenaamde afbeelding van de grafzerk in de Groote Kerk te Rotterdam, die het graf der eerste 2 echtgenooten van admiraal ***M. H. Tromp*** heeft gedekt, welke afbeelding in de Rotterdamsohe Historiebladen 3e afdeeling 1e deel tegenover pag. 64 te vinden is, juist datgene, wat het aardige van het oude wapen van den admiraal uitmaakt, niet weergeeft.

Een ander voorbeeld van een dergelijk onnauwkeurig weergeven levert het wapen van de Delftsche familie ***Hodenpijl*** met de 3 honden.

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als 3 windhonden, waarvan de onderste een brood tusschen de tanden houdt. Roelants beweert in zijn Guldenboek van Schiedam, dat ***Albert Hodenpijl*** in 1669 aldus zijn wapen voerde. H. de Leth echter is van oordeel, dat de hond van deze Delftsche familie meer van een kluif van ***den*** slager dan van een brood van den bakker hield (en welke hond doet dat niet!), tenminste men ziet op de door hem samengestelde wapenkaart het wapen van Claes *Anthonysz.* van ***Hodenpyl,*** Raad van Delft van 1600 tot 1622, afgebeeld met 3 honden, waarvan de onderste een voorwerp in den bek heeft, dat meer aan een bot doet denken.

Maar bekijken wij nu eens het zegel van dezen Claes van het jaar 1612, dat zich bevindt aan een charter in het familiearchief Heereman van Zuydtwijk. Al dadelijk zien wij, dat niet, zooals het Armorial Général zegt, alle 3 de honden hazewindhonden zijn, doch dat zulks alleen het geval is met de bovenste 2, terwijl de onderste tot het ras der brakken blijkt te behooren. Maar tevens blijkt, dat wij dezen brakshond in eere kunnen herstellen, omdat hij zich heelemaal niet aan diefstal heeft schuldig gemaakt, noch bij den slager noch bij den bakker!

Wat zien wij toch? Juist boven den neuswortel van dezen brakshond steekt in sohuinrechtsche richting een kort voorwerp boven den kop uit en precies in het verlengde daarvan, dus. ook in schuinrechtsche richting, steekt buiten en beneden het dijgedeelte van de benedenste voorpoot eveneens een kort voorwerp uit.

En wat blijken die voorwerpen nu te zijn? Het boven den kop uitstekende is het weereinde van een pijl, het beneden de poot uitstekende is het punteinde van een pijl. Met een gewoon vergrootglas is dat zeer duidelijk te zien.

De voorste helft van den benedensten hond gaat dus over een schuinrechts geplaatste pijl heen. Hier hebben wij dus de pijl uit den familienaam ***Hodenpijl*** en wij zien dus, dat deze Delftsohe familie een gedeeltelijk sprekend wapen voert, welke bijzonderheid door onnauwkeurige overname geheel verloren gegaan is. [1])

KORTE MEDEDEELINGEN.

Adoptie.

In het Meinummer van „de Nederlandsche Leeuw" is opgenomen een artikel over Adoptie van Mr. W. Lunsingh Tonckens. De slotalinea van dit artikel luidt: „Onze ambtenaren van den burgerlijken stand zullen

[1]) **Zou het te gewaagd zijn ook de hond als deel van het sprekend wapen te besohouwen: hond-en-pijl = hodenpijl?** Red.

er' voor hebben te waken, dat in de door hen gehouden registers geen adoptieve geslachtsnamen van Nederlanders worden opgenomen."

Hiermede ben ik het volkomen eens wanneer het betreft een persoon, die steeds de Nederlandsche nationaliteit heeft bezeten en b.v. in Duitschland zou geadopteerd zijn. 'Op hem is vau toepassing de bepaling der wet A. B., dat het Nederlandsche recht den Nederlander volgt, waar hij zich ook bevindt. Hij kan dus slechts van naam veranderen door toepassing der bepalingen vervat iu de artt. 63-66 van het Burgerlijk Wetboek.

Ik ben evenwel zoo vrij met den geachten inzender van meening te verschillen, waar hij schrijft, dat een vreemde vrouw, die met een Nederlander huwt, ***den geslachtsnaam van haren echtgenoot overneemt en*** wanneer zij vóór haar huwelijk in een vreemd land werd geadopteerd, en daarbij een adoptieven geslachtsnaam verkreeg, zij bij haar huwelijk den adoptieven geslachtsnaam verliest, en naast den geslachtsnaam van haren echtgenoot, slechts haren oorspronkelijken geslachtsnaam zal mogen voeren.

In de eerste plaats neemt een vreemde vrouw, die met een Nederlander huwt, evenmin als de Nederlandsche vrouw, den naam van haren echtgenoot over. Zij behoudt haar eigen geslachtsnaam en in de akten van den burgerlijken stand zal zij niet dan onder den eigen naam mogen worden opgenomen, omdat art. 63 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt, dat niemand van geslachtsnaam mag veranderen of' een anderen bij den zijnen voegen zonder toestemming des Konings.

Wat de geadopteerde vreemde vrouw betreft, die met een Nederlander is gehuwd, ben ik van oordeel dat de Nederlandsche ambtenaar van den burgerlijken stand haar steeds in zijne akten moet vermelden met den geslachtsnaam, welke zij door en bij adoptie heeft verkregen.

Een Duitsche vrouw, die geadopteerd is ten tijde dat zij de Duitsche nationaliteit nog bezat en volkomen naar de regelen van haar eigen nationale wetgeving van naam veranderd is, moet ook nadat zij de Nederlandsche nationaliteit heeft verkregen haar rechtmatig verkregen naam blijven voeren en wel ingevolge de bepaling der wet A B., dat hier te lande de persoonlijke staat van vreemdelingen beheerscht wordt door de wetten van hun eigen land.

Met dank voor de opname.

L. M. BEEKERS.

De trouwregisters en de plaats van herkomst der ingeschrevenen.

Het lijkt mij niet overbodig op het onderstaande eens de aandacht te vestigen. Meermalen toch is het mij opgevallen dat genealogen in de meening verkeeren dat de plaats van herkomst, vermeld in de trouwakten, de ***geboorteplaats*** aangeeft, al bleek dan ook menigmaal dat de doopinschrijving aldaar ***niet*** werd gevonden. Het lijkt mij nu zeer onwaarschijnlijk dat de predikant (of degene die de inschrijving deed) zijn belangstelling zou uitstrekken tot de geboorteplaats van den ingeschrevene, wèl tot de laatste *woonplaats*. Natuurlijk zal in vele gevallen deze met de geboorteplaats samenvallen. Is dit echter niet het geval, dan zal in de lidmatenboeken de laatste ***woonplaats*** gezocht moeten worden, vanwaar de ingeschrevene afkomstig is. Ook dit zal echter geen resultaat opleveren in die gevallen, waarin de betreffende persoon vóórdat hij lidmaat werd reeds inwoner der plaats was, b.v. wanneer hij op jeugdigen leeftijd met zijn ouders ter plaatse is komen wonen. Dan kan dus alleen de aanneming tot lidmaten van de ouders van den betreffenden persoon uitkomst geven; eventueel ook de burgerboeken.

Hetzelfde geldt ook voor de ingeschrevenen in de Alba Studiosorum. In het Groninger Album Stud wordt dit in het voorbericht zelfs uitdrukkelijk vermeld, n.l. dat bij de vóór 1813 ingeschrevenen de ***woonplaats*** is aangegeven.

A. HAGA.

Het wapen der familie Staring.

Nederl. Patriciaat VII, 360—365, geeft de geslachtslijst der familie ***Sturing*** en beschrijft daarbij het wapen van dit geslacht als volgt: in blauw een gouden ster, geplaatst in een ring van 'tzelfde. De oudste en de jongere tak verschillen alleen in het helmteeken; bij den eersten is dat de ster, zonder meer; bij den tweeden is de ster tusschen twee 2 struisveeren geplaatst.

Jacobus Gerardus Staringh, geb. te Qendringen 10 Oct. 1717, werd in Juli 1736 (dus nog 17 jaar!) beroepen te Gemert tot predikant; wegens zijn jeugdigen leeftijd had dit beroep geen voortgang. Eerst in De& 1739 kon hij met goed gevolg te Hummeloo worden beroepen. Hij werd daar 10 Januari 1740 bevestigd, kwam 26 Febr. 1741 te Gouderak *en* is daar 26 Nov. 1804 overleden. Zijn biografie is in v. d. Aa te vinden.

Deze *J. G. St.* nu was een zoon van *Antony S.* (in Ned. Patr op blz. 362 vermeld). In 1775 stelde hij te Gouderak een akte op, die hij in het doopboek aldaar inplakte (zie op 1713) en bezegelde met zijn cachetafdruk in duplo, welke afdrukken uitnemend bewaard zijn gebleven. Hij voerde doorsneden van blauw op rood met een hoekige dwarsbalk van.. .. over de snijlijn. Het blauw beladen met een . . .. 8 p. (2) ster (zonder ring); het rood met een omzienden springenden . . .. wolf. Helm met wrong en dekkl. Helmteeken: de wolf uitkomend.

Ik meende goed te doen op dit verschil de aandacht te vestigen.

W. M. C. REGT.

Het oud-Nederlandsche woord zwager.

Dr. Henri Obreen behandelt in kolom 223 van den vorigen jaargang van dit Maandblad de beteekenisvan het middelnederlandsche woord „zweer" en zegt aldaar, dat uit eene oorkonde van het jaar 1297 blijkt, dat ***Claes van Cats,*** de schoonvader van ***Gijsbrecht van Abcoude,*** in die oorkonde „sveer" van Gijsbrecht en omgekeerd deze laatste „svagher" van den eerste genoemd wordt. Hieruit zou men kunnen besluiten, dat de beteekenis van het mn. woord „ swagher" ons hedendaagsche „schoonzoon" is. Ten onrechte, zooals mij nog onlangs bleek uit een charter van het jaar 1661 betreffende de huwelijksvoorwaarden van ***Cornelis van Raephorst Gherritsz. en Henrica van Asperen ende van Vueren.***

Een der daarbij tegenwoordig zijnde maecx- en hylicxlieden nl. ***Dirck Willemsz. van Oestrum*** wordt gezegd te zijn de schoonoom of z waeger van den bruidegom. In dit geval is dus „zwager" identiek met „schoonoom".

R. T. MUSCHART.

Met de woorden „sweer" en „swagher" werden in het middelnederlandsch *aangehuwde* verwanten aangeduid zonder preciseering van den graad der verwantsohap. Het bovenstaande geeft hiervan eene aardige illustratie.

RED.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bontebal- de Vliegh. Voorgeslacht en wapen gevraagd van *Nicolaas Bontebal* en *Lijntje 1 eunisd^r. de Vliegh*, waaruit te Zevenhuizen 21.5.1668 een zoon *Michiel ge*doopt werd.

Aansluiting wordt gezocht met *Nicolaes Michielsz. Bontebal,* secr^s. van Zevenhuizen, onthoofd te Rotterdam wegens de samenzwering tegen prins Maurits op 3 Juli 1623.

L. H.

Cate (ten). (XLV, 168). Op het Rijksarchief in Overijssel bevindt zich een verzameling Extracten uit de doop-, trouw- en doodboeken van Zwolle, afkomstig van Mr. J. van Doorninck (de registers zelve bevinden zich ter gemeente-secretarie) waaruit het volgende is geput: getrouwd 8 Dec. 1721 *Bernhardus ten Cate* met *Anna Geertruid bchukking,* van buiten gekomen met attestatiën zonder dat hier waren ingeschreven of geproclameert. Doodboek 10 Juni 1786: Mevrouw *Johanna Geertruid Schocking*, wed. des factoor *Herman Stencers* M(ichaeli) K(erk) n° 468.

Ingeschreven 7 Juni 1723 *Herman Stenvers* met *Geertruid Hanselaar († 1732).*

B. ten Cate en *A. G. Schukking* komen in de lidmatenboeken van Zwolle niet voor.

Zwolle. A. HAGA.

Endenburg(Gezocht wordt het *wapen* van dit Goudsche geslacht, waartoe o.m. de navolgende personen behoorden:

Aert. Endenburg(h), zoon van *Geerlof* en van *Marritgen Aertsd.,* geb.? overl. 7 Juli 1662, tr. 13 Oct. 1647 *Catharina Burier,* dr. van den drukker *Andreas Burier.* Hij bekleedde sinds 16 Aug. 1646 het notaris-ambt te Gouda. En:

Johannes Endenburg(h), kleinzn. van *Aert E.* voorn., zn. van *Andries* en van *Maria Dijvoort*, geb. in 1680, overl. 7 Oct. 1719, tr. 1°. 23 Jan. 1701 *Alida Ooms* (afk. uit Alkmaar) die te Gouda begraven werd 28 Mrt. 1716, tr. 2°. 11 Jan. 1718 *Maria Luduina van Stade.* Hij werd 22 Mei 1698 benoemd tot stadsdrukker en 6 Mei 1709 tot schepen van Blommendaal (een polder bij Gouda).

Amersfoort. *N.* M. H. VAN DER BURG.

Elsen-Verschaeren. (XLV, 168). Behalve wapens *van Elsen* is ons slechts één wapen *Elsen* bekend nl. dat van *Gerardus Elsen*, pastoor te Cleijnen Breugel, die ob. 19/3 1718. Zijn wapen, te vinden in Maasgouw VIII pag. 39, vertoont „gedeeld: I 3 blokjes, II 3 schietspoelen en in een schildhoofd een duif".

DOC. BUR.

Gennip (van)-van Rijsingen. (XLV, 168). Behalve de bekende wapens van *Gennep* is ons slechts één wapen *van Gennip* bekend en wel van *Wilhelm van Gennip*, 15/1 1669 te. ... die tienden in het kerspel Groissen in het land van Lijmers verkoopt. Zijn zegel vertoont „een ramskop aanziend gesteld met een ring in den bek."

Met den naam van *Rijsingen* zijn ons 2 geheel verschillende wapens bekend van families, die beide te Eindhoven gevestigd geweest zijn. De gegevens van vrager zijn echter onvoldoende om daaruit te kunnen opmaken welke dezer 2 families hier eventueel in aanmerking komt.

DOC. BUR.

Hasselaer. *Jan Schreuder* (zoon van Cornelis Valentijn en Clara Gertruda de la Haye) huwt *Elsabeth Hasselaer* (dochter van Alexander en Anna Maria Lijnslager). Hunne dochter *Christina Bastiana Schreuder,* overleden te Brussel 10 Januari 1821, huwt 1°. in Dec. 1769 met *Jan George Daniel Hasselaer,* 2°. met Dr. *Johannes Jacobus Meyer.*

Kan iemand mij inlichten of bovengenoemde *Elisabeth Rasselaer* behoorde tot het bekende Haarlemsche geslacht? Zoo ja, wie waren dan hare ascendenten?

Ut. B.

Hunnink. (XLV, 168). *Lambert Hunnink,* in 1810 Notaris te Enkhuizen, voert als wapen: „gedeeld: 1 een linkerschuinbalk vergezeld van 2 sterren, II een Qénmastvaartuig".

DOG. BUR.

Jacobson. *Johannes Jacobson,* zoon van den Deventer Gemeensman *Jacobus J.* en van *Judith van Souten*), ged. Deventer 27 Febr. 1681, wijnkooper te Amsterdam, huwde *Jacomina Prijs* te Amsterdam.

Uit dit huwelijk:

1° *Jacob,* huwt 1731 .... *Sobbe,* uit welk huwelijk een zoon *Jacob Gerhardus.*

2° *Judith Jacoba*, huwt *Wouter Sobbe.*

3° Leonard, huwt *Cornelia Loten,* † in 1803, 94 jaar oud, gehad hebbende 13 kinderen, waarvan er 4 in ééne maand overleden en slechts één overbleef: nl.

Jan Gerrit Jacobson, geb. 22 Dec. 1769, koopman te Amsterdam, huwt 21 Juni 1781 *Margaretha Willemina van Keulen,* geb. 8 Mrt. 1767 te Amsterdam.

Uit dit huwelijk:

1° *Leonard Cornelis,* geb. 1784, ongeh. † 1807.

2° *Jacoba Gerharda*, geb. 16 Oct. 1786, † 1819, huwt Mei 1808 *Gerrit Willem Hagedoorn,* makelaar te Amsterdam, ged. 30 Juni 1786, zoon van *Joan Dirk* en van *Antonetta Bernardina Jacobson.*

Wie heeft de goedheid bovenstaand fragment, in hoofdzaak ontleend aan een manuscript genealogie, aan te vullen of te verbeteren?

Deventer. H. KRONENBERG.

Keldunck. (XLIV, 260). Op het graf in de kerk te Diepenheim van eenen van *Hövell,* ob. 27 Juli 1648, komen o.a. de volgende kwartieren voor:

Heyden X Schel *Keldonck X Vos.*

Heyden X Keldonck.

Wapen *Keldonck* : in zilver een geledigd bartschild van sabel.

Wapen *Vos:* doorsneden, 1. in zilver een uitkomende vos ván sabel; 11. effen keel (dus niet de Vos van Steenwijk).

Colmschate. STORM DE GSAVE.

Kuiper (Kuipéri). (XLIV, 261). Naar aanleiding van het antwoord van den Hr. Muschart in kolom 348 van den vorigen jaarg., is het mij thans mogelijk na het doorwerken van het hs. Hesman (circa 2600 wapens, waar ik binnenkort iets over hoop te publiceeren) ten gemeente-archieve alhier, een aanvulling te geven inzake familiewapens met zgn. schiet spanen, door den geachten inzender met een oude benaming „broodpalen" genoemd. Zoo vond ik het volgende 6-tal, alle met de bedoelde figuur opgegeven :

a. *Jakobs* (*Antje*), vrouw van *Gerrit Hesman* : Ged.: 1, de h. Fr. adelaar; II, doorsn.; a. in zi. 2 schuingekr. schietspanen v. nat. kl.; b. in ro e. ei. huismerk.

b. *Dooitses* (*Kornelis*), bakker: Ged.: 1, de h. Fr. adelaar; 11, doorsn. a. in go. 3 gr. klaverbl. (1-2); b. in zi. 2 schuingekr. schietspanen v. nat. kl.

c. *Tjerks* (*Jan*), bakker: Ged.: 1. de h. Fr. adelaar; II, doorsn. a. in zi. 2 schuingekr. schietspanen v. nat. kl.; b. in ro. e. zi. bloem gelijkende op e. roos, geopend van 't veld.

a. Jans (*Minne*), gemeensman: Ged.: I, de h. Fr. adelaar; 11, doorsn. a. in zi. 2 schuingekr. schietspanen v. nat. kl.; b. in ro. e. zi. huismerk.

c. *Aides* (*Ypke*), molenaar: Ged.: 1 in bl. e. sohuinl. terzijde gestelde ouderwetsche molen, staande op 3 ro. steenen verhoogingen, de 2 schuinl. loopende wieken v. ai., de schuinr. omhoog loopende wiek ro. (de 4e wiek onzichtbaar), de molen zelf v.go., alles staand op e. grasgrond; 11, doorsn. a. in zi. 2 schuingekr. schietspanen v. nat. kl.; b. in ro. e. zi. mestgreep m. go. steel, tanden omhoog.

f. *Eelkes (Klaas),* bakker: Ged.: 1, de h. Fr. adelaar; 11, doorsn. : a. in zi. 2 schuingekr. schietspanen v. nat. kl.; b. in ro. e. ei. huismerk.

De hier medegedeelde wapens zijn van ± 1710 uit of uit de omgeving van Dokkum.

Opmerkingswaardig is:

1. Het voorkomen der schietspanen van *nat. kl. op ci.*

2. „ „ in 5 van de 6 wapens v/d. *h. Fr. adelaar.*

3. Allen zijn *bakkers (de* 1e bakkersdochter) of hebben direct met het vak te maken, de molenaar.

Bij burger-bedrijfswapens, schijnt, in 't Noorden althans, de *schietspaan* of *broodpaal* een geliefkoosd voorwerp te zijn; mogelijk ontleend aan 't gildewapen der broodbakkers?

Zijn meerdere voorbeelden, ook in andere streken van ons land, met deze wapenfiguur bekend? Dan ontvang ik hiervan gaarne opgave.

Leeuwarden. NIEUWENKAMP.

Laer (van). Wie vult het volgende aan? *Otto Henricus* van *Laer*, Heer van Blerick, geb te ... den ... 1662 of 1663, overl. te ... in Aug. of Sept. 1731, zoon van *Joannes Bertramus van Laer*, Heer van Blerick en van *Alexandrina* Maria *van Hasselholt* genaamd *Stockhem,* tr. ... *Maria Catharina Beckers*, geb. te ..., overl. te ....

na 1776, dochter van.. . en van.. . Wanneer doopgetuigen bekend zijn ook deze te vermelden.

Waar en wanneer werden geboren hunne kinderen *Antonius Sigismundus Fredericus van Laer*, Heer van Blerick, en Maria *Anna Adriana van Laer* ? Waar en wanneer overleed laatstgenoemde ? Wanneer doopgetuigen bekend zijn, ook deze te vermelden.

Jan Karel Ferdinand Adriaan baron *van Laer van Hoenlo, ged.* te Blerick den 10 October 1749, overl. op de Poll te Huissen 11 Mei 1823. tr. 1° te ... den ... *Wilhelmina Juliana van Spittael,* erfdochter van de Poll, geb. te. .. den.. ., overl. te ... den ..., dochter van.. . en van. ..

Venlo. JAN VERZIJL.

Ram. *Constantia Ram,* geb. (ged.) te .... den ...., † (begr.) te .... den ...., tr. te .... den .... Dr. *Johann Friedrich Heinrich Carp, ged.* Wetter 7 Juli 1719. Hare ouders ?

's-Gr. v. E.

Rhemen (van). (XLIV, 262). Gedoopt te Vollenhove 3 April 1752 *Johanna Helena* d. v. *Gerrit Jan van Rhemen* en *Johanna Catharina Sloet tot Lindenhorst.* Zie voorts Mr. J. v. Doorninck, Geslachtk. Aant. van de gecommitteerden ten landdage van Ov. blz. 317.

Zwolle. A. HAGA.

Ross. (XLV, 169). De Schotsche clan *Ross* voert: „Rood met 3 zilveren leeuwen. Wrong, dekkleeden: zilver, rood. Helmtoeken : een uitkomende hand van vleeschkleur, een groene krans omhoog houdend. Devies : Spem successus alit. Schildhouders : 2 wildemannen van natuurlijke kleur, met kransen om het hoofd en de lendenen, doch zonder knodsen." Hun stam-district is gelegen in het N. 0. van Schotland ongeveer bij Inverness in de provincie Ross & Cromarty. (Volgens de geïll. kaarten der Schotsche clans. Uitg. W. & A. K. Johnston Ltd , Edinburgh).

Qinneken. STEENKAMP.

Schik Mr. *Johannes Schik,* geb. Menaldum, ged. den ...., was commies-generaal der financiën van Friesland van .... tot ...., † 19 Juli 1767, begr. te .... den .... Hij huwde Dokkum 29 Sept 1743 *Maria Bergsma*, geb. te .... 16 Maart 1712 (niet te Dokkum).

'8 *Gr.* v. E.

Schuilinga. Is een onzer Friesche of Groningsche medeleden ook in staat mij mede te deelen of hem een familiewapen van het geslacht *Schuilinga* bekend is?

Warmond. W. MACHEN.

Thieme. Het wapen dezer familie komt voor in het Armorial Général, doch zonder aangifte van kleuren. Wie helpt? Ook geneal. aant. (litteratuur bekend), voornamelijk vóór 1770, worden gaarne tegemoet gezien. Oudst bekende is *Hermann Carl Anton Thieme*, geb. Wezel 21 Maart 1770.

's- Gr. v. E.

Walrandt. *Maria Walrandt,* geb. (ged.) te ... den

...., † (begr.) te ....den.... Hare ouders? Was gehuwd met Dr. *J. F. H. Carp.*

'S-Of-. v. E.

Walter. *Jurjen Johannis Walter*, ontvanger te Woudsend (Fr.), ged. ... te . . ., z. v. . . . en ..., overl. Woudsend 5 Sept. 1741 en 6 Juni 1680 te Heeg getrouwd met *Rinske Simonides Haga.* Wie kan het ontbrekende aanvullen?

Zwolle. A. HAGA.

Wanrooy (van), Wapen en voorgeslacht gevraagd van *Gerhard* van *Wanrooy,* die als wedn van *Sofia Etisabet van Horst* 25 *Nov.* 1760 te Doetinchem huwde met *Maria Françoise Cokco,* wede. van *Wallerand d'El Tombo.*

L. H.

Winter. *Jeltje Jacobi Winter* van Balck (Fr.), ged. ... te ..., d. v. . . . en . . . . huwt 19 Augustus 1688 te Heeg (Fr.) ds. *Tobias bimonides Haga.* Zij overleed ...(nà 1718) te Heeg(?). Aanvulling wordt gaarne verzocht.

Zwolle. A. HAGA.

Onbekend wapen. Onlangs zag ik bij een antiquair te Amsterdam een oud zilveren cachet met gesneden ivoren heft. In de gelegenheid gesteld een afdruk te maken vertoonde het een wapen als volgt:

Gevierendeeld: 1 drie meerbladen, 2.1; II geschaakt, zeven rijen van elk zeven stukken; III een rechterschuinbalk, beladen met zeven sterren en ter linkerzijde vergezeld van een leeuw; IV een losstaand kruis, verbreed uitloopend. Onder het schild twee gekruiste palmtakken en er boven een lus en de letters C.V.M. Kleuren niet aangegeven.

De letters V. M. in combinatie met de meerbladen in het eerste kwartier doen denken aan een met „Meer" samengestelden naam, doch Rietstap geeft in dezen geen nader licht!

Ik vermoed hier te doen te hebben met het wapen van een Zuid-Hollandsch geslacht, vooral ook door de figuren op het derde kwartier.

De figuren op dit kwartier treft men herhaaldelijk aan, met wijziging van kleuren :

1. Van *der Wallen* voert: in zilver een rechterschuinbalk van zwart, beladen met zeven gouden sterren en ter linkerzijde vergezeld van een zwarten leeuw, rood getongd en genageld (volgens Ned. Patr. 1912 en 1926; Rietstap geeft andere kleuren en een variatie met zes sterren). Helmt. : de leeuw uitkomend. Dekkleeden: zilver en zwart.

2. *Pan der Lee*: in rood een rechterschuinbalk van goud, beladen met zeven zwarte sterren en ter linkerzijde vergezeld van een zilveren leeuw. Helmt.: een vlucht van rood en goud (een grafzerk te Leiden toont ditzelfde wapen voor een *van* der *Lee;* een stalhouder te Utrecht met dezen naam had dit wapen op zijn huurkoetsen laten schilderen!).

3. *Sprongh*: in goud een rechterschuinbalk van zwart, beladen met zeven gouden sterren en vergezeld van een zwarten leeuw boven de balk.

4. *Raap:* in goud een rechterschuinbalk van blauw, beladen met zeven gouden sterren en vergezeld boven de balk van een zwarten leeuw en beneden de balk van drie roode rozen langs den rand van het schild.

(In het Museum „Fléhite" te Amersfoort zag ik een kristallen cachet van *Adriaan Floris Raap* en zijn echtgenoote *Erançoise Hermina Freher,* uit Suriname; het wapen *Raap* toont de door Rietstap vermelde figuren met deze variatie, dat de drie bloemen (rozen??) aan één stengel zitten; het wapen *Freher* is: doorsneden van goud en blauw met een omgewend arendsbeen van het een in het ander).

6. *Indewey* wendt de figuren om en voert, volgens Rietstap en Ned. Patr. 1920: gedeeld: 1 in zilver een blauwe linkerschuinbalk, beladen met zeven gouden sterren, en vergezeld boven de balk van een rooden leeuw en beneden de balk van drie liggende blauwe blokjes (1.2.); II in goud een halve zwarte adelaar, uitgaande van de deelingslijn. Helmt: een uitkomende roode leeuw tusschen een zwarte vlucht. Dekkleeden goud en blauw.

Ik twijfel niet of nog meerdere Hollandsche families zullen dit wapen hebben gevoerd!

Kan een der leden van het Genootschap mij ophelderen aan welken C. v. M. het bovenbeschreven cachet heeft toebehoord ?

J. VAN LEEUWEN.

Wapens gevraagd. In mijn bezit is een porceleinen bord, waarop voorkomt het volgende alliantiewapen :

a. Op goud drie roodgebekte en -gepoote zilveren duiven; helmteeken een duif uit het schild.

b. Op zwart een engel met roode rok, hoofd in natuurlijke kleur, verder vleugels, bovenlijf en beenen van zilver. Aanziende gesteld; in de rechterhand een roode roos aan een takje. Helmteeken: de engel uit het schild ; schildhouder rechts een gouden griffioen.

Van wie zijn deze wapens?

Weltevreden. L. VAN OOSTERZEE.

INHOUD 1927, N°. 6.

Bestuursberichten. — Algemeene Vergadering van het Genootschap. — Jaarverslag over 1936. — Oude adel, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Het gebedenboek van Aleydis van Alphen, vrouwe van Batenburg, medegedeeld door Mr. A. P. van Sohilfgaarde. — Familie-aanteekeningen Rijokaert. (Slot). — Het wapen van het Delftsohe geslacht Hodenpijl, door R. T. Musohart. — Korte mededeelingen: Adoptie; De trouwregisters en de plaats van herkomst der ingeschrevenen; Het wapen der familie Staring; Het oud-Nederlandsche woord zwager. — Vragen en antwoorden: Bontebal-de Vliegh; Cate (ten); Endenburg(Elsen-Verschaeren; Gennip (van)-van Rijsiugen; Hasselaer; Hunnink; Jacobson; Keldunck; Kuiper (Koipéri); Laer (van); Ram; Rhemeu (van); Ross; Schik; Schuilinga; Thieme; Ralrandt; Walter; Wanrooy (van); Winter. — Onbekend wapen; Wapens gevraagd.

DE NED. BOEK- EN STEENDRUKKERIJ, V/H H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch - heraldisch Genootschap „De Nederlandsche Leeuw."

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratie toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, eoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. B. VALCK LUCASSEN, *huize Sparrenheide, Driebergen.*
De jaarlijksche oontributie voor het lidmaateohap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's-Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.—.
Voor niet-leden is het Maandblad verkrijgbaar tegeneen abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang.
Postrekening van den penningmeester No. 20910.

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Sweelinckstr.* 50, *'s-Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliotheosris, *Bleijenburg 6, 's-Gravenhage.*
De Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3—5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 7. XLV° Jaargang. Juli 1927.

BESTUURSBERICHTEN.

Adreswijzigingen.

Jhr. F. C. BEELAERTS VAN BLOKLAND . *'s-Gravenhage. Javastraat 92.*
C. LION CACHET . . . *Bangoen Poerba* (Sum. O.K.).
E. W. VAN ORSOY DE FLINES . . . *Oengaran* (Java). *Paal 12.*
J. K ALFF . . . . . *Rotterdam. Prinses Julianalaan 90a.*
H. E. KOOPMANS VAN BOEKEREN . . . *Utrecht. Poortstraat 20.*
Mr. H. J. A. VAN SON . . . . . Carácas (Venezuela). *Nederl. Gezantschap.*
Mevr. WALLER-bésse VAN HEEMSTRA . *Weltevreden* (Java). *Koningsplein Zuid 15.*
Jhr. Mr. Dr. L. H. K. C. VAN ASCH VAN WIJCK . . . . . *'s-Hertogenbosch. Alph. Diepenbrockstraat 8.*

De eerste generaties van het geslacht van Boecop,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Blij keus jaargang 1912 van Nederland's Adelsboek (p. 255) vangt de geregelde stamreeks van het geslacht *van Boecop* bewijsbaar aan met *Arnt toe Boecop, geboren* omtrent 1336, die sedert 1381 voorkomt als raad van den hertog van Gelderland.

Bij de daarna gegeven stamreeks worden over dezen *Arnt* tal van bijzonderheden medegedeeld, waaruit wel blijkt, dat deze stamvader een zeer voorname plaats innam, zoowel aan het hof van den Gelderscheo Hertog, als in diens gewest zelf. Aangezien wij onze beschouwingen over de afkomst van het geslacht *van Boecop* zullen aanvangen van af den tot dusver bekenden stamvader, bovenbedoelden *Arnt,* meenen wij goed te doen vooraf af te schrijven, hetgeen het Adelsboek over hem bericht :

1. Arnt toe Boecop, geb. omstreeks 3335, knape, raad van den hertog van Gelderland (1381), amptman en richter van de Veluwe (1300, 1392, 1396), rentmeester en thesaurier-generaal van Gelderland (1395, 1396), burggraaf van Nijmegen, beleend met den Hof te Mullingen bij Oldenbroek (9 Nov. 1393), deed Elburg ommuren (1395), begr. Elburg in 1397, tr. Bertruit (Bertert) [van Bronckhorst Willemsdr.], † na 1400.

Deze gegevens waren, wat de bekleede functies betreft, in hoofdzaak ontleend aan de oude charters der Hertogen van Gelderland en der Rekenkamer, en gedeeltelijk aan oude leenacten en charters in andere verzamelingen berustende. Een nader onderzoek, in dergelijke bronnen ingesteld, gaf gelegenheid deze opgave zijner betrekkingen en dor jaren, waarin hij vermeld wordt, nog eenigszins aan te vullen

Zoo komt *Arnt te Boechop* op 9 Maart 1387 voor in een op den huize Oolde berustend charter als getuige voor *Henric van Hemen,* die toen richter der Veluwe was. Onder de in het Rijksarchief te Arnhem berustende kleine verzameling Kloostercharters der Veluwe (sub Putten), vinden wij een oorkonde van 2 jaar later, nl. 3 Dec. 1389, waarin *Arnt the Boechop* zelf toen reeds *richter van* de Veluwe heet.

In een in het Staatsarchief te Dusseldorf berustende Geldersche leenacte van 9 Nov. 1393 wordt *Arnt te Boechop* door den Hertog „onsen lieven knape ende rait" genoemd, terwijl hij in verschillende eveneens te Dusseldorf berustende leenacten van 1393, 1394 en 1396, afwisselend voorkomt als leengetuige voor den Hertog van Gelre en als diens rentmeester (reddituarius).

22 Aug. 1394 is *Arnoldus de Boechoep, scutiferus* en *raad* van den Hertog, getuige als de deken en het kapittel van Zutphen door den Hertog gezet worden in de renten van Lochem, Groenlo en Ruurlo.

In Jan. 1396 is hij getuige voor den Bisschop van Utrecht; 25 Nov. 1396 heet *Arnt van Boicope overste-*

rentmeester van den hertog van Gelre in een kwitantie voor Loef van Ubbergen afgegeven en 13 Nov. 1396 heet hij *richter van Veluwe* in een overeenkomst tusschen den abt van Paderborn met zijn hoorige lieden in den Hof te Putten.

Deze opsomming zou niet volledig zijn, als wij daar niet aan toevoegden de mededeeling, dat ook nog enkele oorkonden aanwezig zijn, waaraan zijn zegel hangt,

In. het archief van het Qroote en Voorster Gasthuis te Deventer *berust een charter van 18 Juni 1393, waarbij *Arnt fhe Boechop* als *richter van Veluwe* een overdracht van een hof onder Twello bezegelt, terwijl in het Staatsarchief te Dusseldorf (Cleve-Marck, nr 580) een oorkonde van 1395 berust, waarbij *Arnoldus ten Boicope,* knape, waarborg blijft en als zoodanig zegelt voor den Hertog, van Gelre tegenover den Graaf van Cleve. Zijn zegel vertoont als wapen: een ankerkruis, in het hart beladen met een ö-puntige ster en vergezeld van 9 blokjes, waarvan 4 in de hoeken van het kruis, 2 van boven en 3 (2 en 1) van onderen.

Hoevele oorkonden er derhalve over dezen vóór 1400 levenden stamvader zijn bijeen te brengen, toch valt het op, dat geen enkele oorkonde handelt over zijn eigen familieverhoudingen, noch dat wij daaruit iets leeren over de juiste plaats zijner herkomst of inwoning, zij het ook, dat deze stellig op de Veluwe gezocht moest worden.

Dat toch de stamreeks na hem kon worden opgesteld, (zie jg. 1912 van het Adelsboek), is dan ook uitsluitend te danken aan de in de Geldersche leenactenboeken voorkomende beleeningen met het leengoed den Hof te Mullingen bij Oldebroek, met welk goed hij zelf in 1393 werd beleend en waarin zijn nakomelingen tot in de 11e generatie, nog *tot 1738,* onafgebroken een deel bezaten, zoodat door de beleeningen ermede de stamreeks gemakkelijk vast te stellen is.

Waar derhalve de afstamming uit hem van het tegenwoordige geslacht *van Boecop* onmiddellijk te bewijzen is, minder gemakkelijk was het, meer licht te brengen over zijn afkomst.

In de eerste plaats moest daartoe vaststaan, *waar* hij zijn woonplaats hield, omdat dan vandaar uit wellicht iets over zijn voorouders te vinden ware. Zooals gezegd, kon worden aangenomen, dat deze op de Veluwe gezocht moesten worden, maar waar?

Het leen de Hof te Mullingen onder Oldebroek kon om die plaats van herkomst te vinden, niet helpen, want blijkens de eerste beleening ermede op 9 Nov. 1393 voor *Arnt te Boechop,* had hij dit goed *aangekocht* van den abt en het convent van Floercampe in Friesland en was het dus geen van zijn voorouders overgeërfd bezit.

Het waren de Cameraarsrekeningen van Deventer, welke ons de woonplaats van *Arnt* leerden kennen.

Het eerst komt hij daarin voor in de Rekening over 1385, waarin wij onder de uitgaven. voor bodenloon op Woensdag na Kerstdag lezen:

„Otten, onser stad-misselgier, die an *Aerndе to Bochoep g h e l op en was* mit onser stadbrieve, omme „dat hi Wolter Rovetasschen-guet voor 8 ℔ te „schattinghe ghepant hadde."

De omstandigheid, dat de bode der stad Deventer *loopende* de woning van *Arnt* kon bereiken, wees er op,

dat deze niet zoo ver aan de overzijde dier stad op Veluwe gelegën moest zijn en de Cameraarsrekeningen verder naslaande, vonden wij 2 posten, waarin die woonplaats uitdrukkelijk werd genoemd: in 1396 is sprake van Arnt to Bocop tot Epe en in 1396 van Arnt to Boecop, *rekenmeester van Gelre,* tot Epe.[1])

Hiermede stond vast, dat de stamvader van het geslacht te Epe zijn woonstede had en kon wat er nog aan oud-archief vóór 1400 van het scholtambt van Epe bestond als punt van uitgang voor verder onderzoek dienen. Nu is het aan te nemen, dat een aanzienlijk heer als *Arnt toe Boecop was,* onder Epe wonende, daar ook grondbezit gehad moest hebben, aanzienlijk grondbezit zelfs, gelet op de uitgestrekte arme gronden pan de hooge Veluwe in die dagen. Was dit grondbezit vastgesteld, dan kon nagegaan worden van welke voorouders hij dit gekregen had.

Nu vindt men echter onder de Geldersche leengoederen op de Veluwe onder Epe geen goed, waar *Arnt* mede beleend was, het groote leen De Hof te Mullingen lag onder Oldebroek en was — zooals gezegd — door hem aangekocht, niet geërfd.

Het was bekend, dat *Arnt*'s kleinzoon, eveneens *Arnt* geheeten (zie Ned. Adelsb. jg. 1912, blz. 266 sub III), beleend was met het Geldersche leen, het wiltvorstergoed De Hagen bij Epe en wel sedert 1428 en nu rees de vraag, wie de bezitters daarvan waren geweest vóór hem, m.a.w. of dit goed een voorouderlijk bezit was geweest.

Vóór 1428 zijn er echter geen beleeningen met De Hagen -- dat tot 1643 in het bezit van een *foe Boecop* bleef — te vinden. Het was ons echter opgevallen, dat in het oudste Geldersche leenregister nagenoeg geen leengoederen gelegen op de Veluwe voorkwamen, zoodat het vermoeden rees, dat de latere Geldersche leenen aldaar, in oude tijden op andere wijze aan den vorst van het land verbonden waren geweest dan door den leenband; verschillende latere leenen op de Veluwe waren oudtijds óf hofhoorige goederen óf tiendplichtige goederen geweest en later van de'daaraan verbonden lasten gevrijd en onder leenverband gebracht en naar aanleiding hiervan rees bij mij de vraag of dit ook met De Hagen vóór 1428 het geval zou kunnen zijn geweest.

In de eerste beleeningsacte van De Hagen, welke dateert van „des Guedesdaigs na ons lieven Vrouw dage assumptionis (18 Aug.) 1428, wordt dit leen omschreven als: „een wiltfoirsterguet gelegen in den kerspel van „Epe bi der kercken, mit eenre hegge houltz genoemt „die Hagen mit synen toebehoer tot Zutphenschen „rechte."

In latere beleeningen ermede, o.a. in die van 8 Jan. 1667, wordt het toebehooren nog nader omschreven en luidt die omschrijving: „end dat Zoeren bi Vierhouten „mit der zoeren bi Mullingen ende die caninenwaran„den". Deze omschrijvingen in het oog houdende, ben ik in het oudste tijnsboek van Epe gaan zoeken, of daarin dit onroerend bezit voorkwam als nog tijusgoed zijnde. En inderdaad vond ik in het oudste deel op folio 16 de volgende inschrijving:

[1]) **Cameraarsrekeningen** van Deventer, **deel 1395-1399,** fo 14vso van 1895 **en** fo **12 van 1396, rekening van H. van Heten.** Zie **ook** aldaar **folio 3.**

Arnoldus te Boichoep de rubo [1]) ***dicto dat Zuerle sito juxta viam transejuntem a Vierholten versus Elborch, et de rubo dicto Cathegge*** apud ***Mullingen cum waran-dia canninorum, pro censu VIII grossos.***

Ieder die nu de omschrijvingen van het latere leengoed en die van het tijnsgoed vergelijkt, zal ermede instemmen, dat sprake is van hetzelfde goederencomplex en staat daarmede vast, dat De Hagen = de hegge (een haag is immers een heg) oorspronkelijk tijnsgoed is geweest. Een onderzoek naar de wijze, waarop dit tijnsgoed in het bezit van ***Arnold toe Boecop*** was gekomen, was nu mogelijk. Ons stonden daarvoor ten dienste 4 nog bestaande oude tijnsrollen van het Schoutambt van Epe, dateerende van 1398, 1367, 1348 en 1343.

Daarbij bleek, dat in 1398 een groot complex tiendlanden onder Ernst (dorp ten Zuiden van Epe) geboekt stond ten name van ***Arnoldus te Boechop*** en dat datzelfde complex in de rol van 1367 stond ten name van ***Gerardus Bertrami de Boechope*** èn van de zonen van een overleden ***Arnoldus de Boechop.***

Wij lezen n.l. in de rol van 1398 onder de „census antiquus apud Emps" ten name van ***Arnoldus te Boechop*** ; terre dicta Nyehegge, 3 jugura de Boechoepshoef, 16 jugera, angulo terre ten Entherryet, de rubo dicto dat Zuerle et de rubo dicto Cathegge cum waraodia canninorum, de 9 malder seminis in parochia Vaessen sitis ex bonis ter Heghe, etc. [2])

Zooals gezegd staan die landen in de rol van 1367 ten name van *Gerardus Bertrami de Boechop* èn van de zonen (filii) ***Arnoldi de Boechop,*** terwijl achter de bedragen van de tijnsbetaling van elk dier stukken deze alle samengetrokken worden met één haal, waarachter geschreven is : summa XIIII s. V d., daarmede aangevende dat voor het heele complex ***te samen.*** dàt dus oorspronkelijk als één geheel beschouwd zal zijn geworden, 14 solidi 6 denarii per jaar tijns werd betaald.

En blijkens de rollen van 1348 en 1343 was de eenige bezitter van de tiendlanden onder Ernst: *Bertramus de Boechove*, zoodat vaststaat dat van dezen *Bertram* die landen zijn 'gesplitst en vererfd op zijn zoon *Gerardus* en op de zonen van den overleden ***Arnoldus,*** welke laatste noodwendig ook een zoon van *Bertram* moet zijn geweest omdat zooals wij straks zullen zien er geen andere *van Boecop* toenmaals bestond dan *Bertram.* Alvorens hierover meer mede te deelen, willen wij de aandacht er op vestigen, dat onder vorenbedoelde omschrijving der tiendlanden ook voorkomt de Boechoepshoef (of de Boechoep, want het woordje „hoef" is later op de rol er bij geschreven), zoodat daaruit vast is komen te staan 'het bestaan en de ligging van het oorspronkelijk stam-'huis de Boecop in de buurschap of mark van Ernst. Nog in het tijnsboek van Epe van 1448 en later lezen wij op folio 38^{vso} onder de „census antiquus apud Empse in Empsermarcke" van een tiendland groot 3½ morgen gelegen ***achter den Boechop.***

Voorts blijkt daaruit, dat ***Arnoldus de Boechop*** een zijner tiendlanden had verkregen van ***Hermanur de Boecop,*** filius *Arnoldi* (zie f°. 17) welken ik voor zijn broeder houd en die dus mèt *Arnt* behoorde tot de zonen van den overleden *Arnoldus Bertrami de Boechoep,* terwijl blijkens het zelfde tijnsboek van 1448 deze ***Hermanus*** een dochter *Griete* had gehad, wier eveneens in de Empsermark gelegen tiendland toen in het bezit was van ***Arnoldus de Raden.*** (zie 1°. 39).

Gerardus Bertrumi de Boechope, die in de rollen van 1367 en 1398 zoowel voorkomt met den naam ***de Boechove*** als met dien van ***de Boechope,*** woonde inderdaad te Ernst, zooals blijkt uit het te Utrecht berustende leenregister der proostdij, van het kapittel van St. Marie te Utrecht [1]), welk kapittel onder Oene en onder Oosterwolde eenige leengoederen bezat. Op folio 126^{vso} van het ***Liber Velue*** vinden wij een Latijnsche acte van in vigilia der heilige Agnes (20 Januari) 1367, waarbij de proost van St. Marie te Utrecht de goederen der proostdij te Oén met toebehooren (dus in het Schoutambt van Epe), welke *Everardus* gezegd *Velitten Wiergeberch* in leen gehouden had, in leen uitgeeft aan ***Gerardus,*** zoon van *Bartram de Bocchope* tot Emps [2]), met bepaling, dat bij diens overlijden zijn erfgenamen aan den proost 3 pond denariën zullen betalen.

Blijkens het 5^{e} deel der Leenregisters van de proostdij van St. Marie (n^{r} 468) behoorde dit leen in 141ö aan *Mechtilde*, dochter van *Willem Gerarduszoon de Boechop* en geeft zij met toestemming van haar man ***Hademan van Laer*** een erfrente uit dit leen aan haar zuster *Geertruyt Wilhelmi Gherardi de Boechop.*

Alvorens nu over ***Bertram toe Boechop,*** dien wij hiervoor leerden kennen, meer mede te deelen, willen wij hetgeen thans is komen vast te staan, in tabelvorm vastleggen :

Zie volgende bladzijde.

In de tijnsrol van 1348 komt *Bertramus de Boechove* voor als eigenaar van 36 jugera tiendland onder Empse, en „de angulo terre in Empse dicto Stickencamp"; een aanteekening daaronder vermeldt, dat in 1369 dit bezit gehouden werd door de filii ***Arnoldi de Boechoef*** en door *Gerardus Bertrami de Boechove.*

Bertram is dus vóór 1369 overleden; behalve de tienden onder Ernst bezat hij blijkens deze tijnsrol in het jaar 1348 nog : „in prochia Epe" census veni apud Tongeren [3]) 1 jugerum, waarvoor hij jaarlijks 8 denarii betaalt, voorts „in Marcka Oen" 1 jugerum 76 roeden, waarvoor hij jaarlijks 9 deoarii betaalt.

Dezelfde tiendlandenvindt men ten name van ***Bertramus te Boechoep*** in de oudste tijosrol van 1343, waarbij ik opmerk, dat geen van deze tijnsrollen (zooals bij de latere tijnsregisters wel het geval is) melding maken van vorige eigenaars der tienden. Een andere ***te Boechope*** of *te Boechove* dan *Bertram* komt in de tijnsrollen van 1343 en, 1348 ***niet*** voor, hij was de eenige ***toe Boecop*** van- zijn tijd. van hem stammen alle latere naamgenooten af. Ook de oudste tiendrollen van de omliggende scholtambten Heerde, Oldebroek, Doornspijk enz., zijn door mij nagezien, er komen in die ambten geen ***toe***

[1]) = hegge.

[2]) De beteekenis van deze aanhaling is duidelijk ondanks het corrupte Latijn, dat wellicht aan het slecht leesbaar schrift van dijnsrol zal zijn toe te schrijven.

RED.

[1]) Liber Velue, n^{r}. 466 deel 2 van de boekdeelen en bundels van het archief van St. Marie.

[2]) Deze in een Utrechtsche acte gevonden aanduiding van de woonplaats bevestigt geheel de Veluwsche gegevens. dat het geslacht toen te *Ernst* gevestigd *was.*

[3]) Tijnsen in het veen Tongeren, thans Tongerenveen.

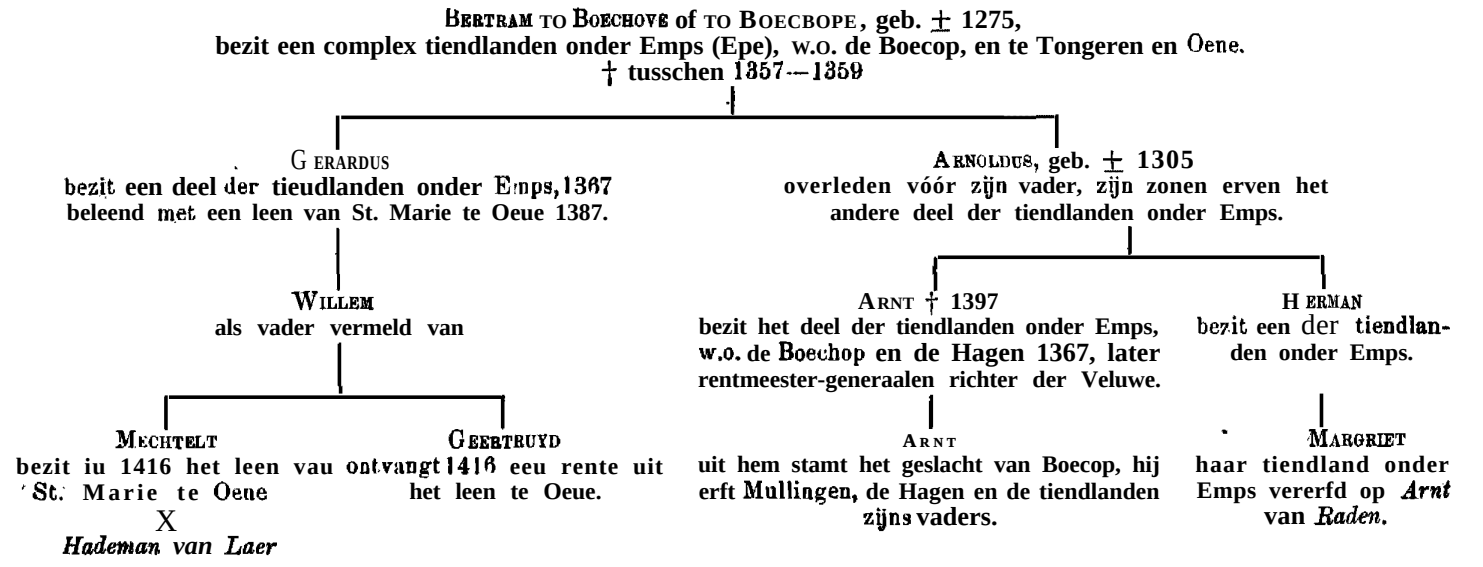

Bóecop's voor, zoodat wel vaststaat, dat dit geslacht zijn oorsprong vond in het scholdambt van Epe in de Emstermark.

Dit wordt nog bevestigd door het volgende: in het Rijksarchief te Arnhem berust een. perkamenten rol, houdende de rekening van een bede opgebracht in 1320 door de lieden van den Graaf van Gelre en door de lieden van andere heeren op de Veluwe. Op die rol komen schoutambtsgewijze alle meerderjarige personen voor, die toenmaals op de Veluwe woonden en **daaronder vindt men slechts één** *toe Boecop en wel* onder: „*Dit sin des greuen lude tot* Eep [1] *etc.*":

Berteram ten Boechove **II ℔ XX s.**

Gelet op de **schrijfwijze in de oudste tijnsrollen van 1343** en *1348* resp. als *te Boechope* en *te Boechove* en op zijn woonplaats „**tot Eep**", is dit zonder twijfel de thans oudste stamvader van het geslacht ***Bertram*** *toe Boecop.*

Wie zijn **ouders waren, bleef onbekend, de tijnsrollen loopen** niet verder terug en er werden geen oorkonden of andere bescheiden gevonden, waarin hij nog verder voorkomt.

Toen ***Warner*** Franciscus ***van*** *Boecop* **(1714—1775)** rekwesteerde om beschouwd te worden als gerechtigd tot de jacht op de Veluwe wegens zijn oud-adellijke **afkomst,** vermeldde hij als eerste van zijn geslacht ***Wibrecht van*** *Boecop,* die in 1129 vermeld wordt onder de raden van Gerard graaf van Gelre en noemde hij als bron voor deze opgave het werk van *Pontanus, Historiae Gelriae,* p. 101. Wanneer men dezen schrijver te genoemder plaatse echter opslaat, dan ziet men dat deze ***Wibrecht van*** *Boecop* van 1129 niet bestaan **heeft,** want zijn naam blijkt ***Wibrecht*** *de* ***Bocholte*** te luiden, behoorende tot een Westphaalsch geslacht. Van ***Wibrecht van*** *Boecop* is dan ook alleen in jg. 1903 van Nederland's Adelsboek melding gemaakt, daarna is hij als niet bestaan hebbende, onvermeld gebleven. [2]

[1] N.l. in het *Scholt*ambt van Epe, tot welk ambt de *buur*schap Emst behoorde.

[2] De bij Pontaous, p. 101, te vinden oorkonde, waarin *Wibrecht de Bocholte* voorkomt,, is ook te vinden in Sloet's Oorkondenboek van Gelderland en Zutphen blz. 240 nr. 246.

Als tweede van zijn geslacht noemt bovenbedoelde ***Warner Franciscus*** van **Boecop,** een ***Arnt van*** *Boecop,* die in 1316 richter van Veluwe zou zijn geweest, en hij geeft als bron: ***J.*** *Schrassert, Codex Gelro-Zutphanicus, 2e Deel, Bijlage L.* **Wanneer men nu dit werk opslaat, vindt men inderdaad te genoemder plaatse (p. 2ö) een acte atgedrukt, houdende een verdrag tusschen den** Abt van Paderborn en zijn lieden in den Hof te Putten op de Veluwe, gesloten ten overstaan van ***Arent van*** *Boecop* als richter der Veluwe en gedateerd: feria secunda post diem beati Martini hyemalis 1316 (13 November). Op grond dezer oorkonde werd in jg. 1912 van Ned. Adelsboek en in het in 1926 verschenen boekje over het historisch gedeelte der adellijke geslachten, melding gemaakt van ***Arnt van*** *Boecop* in 1316 richter der Veluwe. Doch ook deze persoon behoort te vervallen, want een bestudeering van het bewuste verdrag heeft ons geleerd, dat Sohrassert zich vergist heeft in het jaartal dezer oorkonde; ze is niet van feria secunda post diem beati Martini hyemalis 1316, maar van dien dag in 1396, dus 80 jaar later en is uiteraard dan met den richter der Veluwe *Arnt van Boecop* niemand anders bedoeld dan de *Arnt* met wien de stamreeks tot dusver aanving en die o.a. in 1390, 1392, 1393 en 1396 voorkomt als zoodanig en die later rentmeester-generaal van Gelderland was. [1]

Een *Arnt,* die in 1316 richter der Veluwe was, heeft derhalve niet bestaan en dient voortaan uit gedrukte mededeelingen over het geslacht te verdwijnen. De eenige *toe Boecop,* die vóór ***Bertram*** *toe Boechope* **(1326,** *1344, 1346)* vermeldt wordt, is de *Henricus de Boecope,* die in 1227 met andere edelen getuige is voor Gerard graaf van Gelder en Zutphen, als deze bepalingen maakt voor de bewoners der Veluwe en welke oorkonde onder nr. 604 te vinden is in Sloet's bovengenoemd Oorkondenboek.

Wij willen deze beschouwingen eindigen met de mededeeling, dat onder de charters van Elburg er een van Sondag Invocavit (7 Maart) 1400 is, waarin *Bertert*

[1] Deze bij Schrassert verkeerd gedateerde oorkonde van 13 Nov. 1396 komt ook voor bij Nijhoff, Oorkonden tot de geschiedenis van Gelderland, deel 3, Nr. 210.

wedurce van ***Arnt toe Boecop,*** met ***Arnt toe Boecop,*** haar zoon, en *Geertruijt*, diens vrouw, een huis te Elburg verkoopen en welke oorkonde derhalve de voornamen noemt van de vrouwen der eerste ***van Boecop's.***

Geldersche Geslachten.

Bijdrage tot de genealogie van het riddermatige geslacht van Essen [1]),

door Jhr. H. H. Röell.

Wapen: in zilver een zwarte schuinbalk, beladen met drie gouden ruiten, geplaatst in de richting van den balk. Helmteeken : twee buffelhorens, rechts goud en links zwart.

1. ***Hendrik van Essen,*** vermeld in 1363 met zijn gelijknamigen neef.

II. ***Hendrik van Essen,*** beleend St. Bartholomeusavond 1399, vermeld in een mageschеid St. Ambrosiusdag 1416, kastelein van Kuinre, 1425 nog in leven.

III. ***Johan van Essen***, drost van Salland 1448, bij afstand van zijn broeder ***Hendrik,*** huwde (huw. voorw. Maandag na St. Scholastica) 1464 ***Geertruid Kreijnck,*** dr. van ***Andries Kreijnck*** en ***Aleida van Roderlo.*** Het mageschеid hunner drie kinderen van 1487.

IV. ***Hendrik van Essen,*** gedeputeerde uit Salland om den vrede met Hertog Karel van Gelre te maken 1622, huwde (huw. voorw. St. Valentijnsdag) 1496: *Gerberich Luijkensen*, dr. van Geert ***Luijkensen en Geertruid van Voorthuijsen.***

V. ***Lucas van Essen,*** in de regeering van Zwolle, huwde (huw. voorw. St. Hieronymusdag) 1638: ***Helena Spaen van Camphuijsen***, dr. van ***Nicolaas Spaen van Camphuijsen***, burgemeester te Zwolle, en *Elsabe van Ittersum*, overl. 1639.

VI. ***Hendrik van Essen***, geb. 1639, burgemeester te Zwolle 1572, wijkt uit wegens de Spanjaarden 1672, was onder de uitgewekenen te Bremen 1674; met Johan van Arnhem gecomm. op de vergadering te Utrecht 10 Juli 1679, compareert op land- en kwartierdagen 1580—1584, rentmeester van de graafschap Bergh, burgemeester te Harderwijk 1680, rentmeester der Geestelijke Goederen in Veluwe, op de riddercedul van Veluwe 1686, 1692, 1697, overl. 31 Mrt. 1599, huwde 1569: ***Euermoet Voeth,*** dr. van ***Johan. Voeth***, schepen te Harderwijk, en ***Lucia van Spuelde,*** 7 Oct. 1606 nog in leven. Het mageschеid hunner vijf kinderen van 31 Jan. 1618.

Uit dit huwelijk 10 kinderen:

1°. ***Lucia,*** geb. 1669, overl. 27 April 1619, huwde te Harderwijk 1 Nov. 1698 (o. 16 Oct.): *Sywert von Wijnbergen*, wedr van *Woltera van Brienen*, zn. van ***Johan van Wijnbergen*** en ***Aleida Drulling***, burgemeester te Harderwijk, overl. 11 Febr. 1600.

2°. ***Lucas,*** geb. 1562, overl. te Emden 1584.

3°. ***Hendrik,*** geb. 1664, overl. te Emden 1684.

4°. ***Helena,*** geb. 1666, 32 Jan. 1618 nog in leven, huwde te Harderwijk 4 Jan. 1694 (o. 9 Dec. 1693): ***Lucas van Diest.***

5°. ***Mechtelt***, geb. 1668, overl. 12 Oct. 1608, ongehuwd.

6°. ***Johan,*** geb. 1671, overl. te Emden 1684.

7°. ***Elisabeth,*** geb. 1573, overl. 1681.

8°. ***Evermoet,*** geb. 1676, overl. 11, begr. te Arnhem 22 Mrt. 1643, huwde 1° te Harderwijk 9 Dec. 160G (o. te Deventer 8, te Harderwijk 9 Nov.): ***Otto Roeck***, af wisselend schepen en raad te Deventer 1691-1609, overl. 12 Oct. 1609. Zij huwde 2°. te Deventer 10 Nov. 1611 (o. 19 Oct.): Dr. ***Frederik van den Sande,*** curator der Geldersche Hoogeschool 1603, raadsheer in den Hove van Gelderland en momber 26 April 1607, afwisselend schepen en burgemeester te Arnhem 1606-1617, overl. 19 Aug. 1617.

9°. *Willem* (later genoemd ***Lucas),*** die volgt VII.

10°. ***Gerrit*** (later genoemd ***Hendrik),*** die volgt VIIbis.

VII. ***Lucas*** (te voren *Willem*) ***van Essen tot Cortenoever,*** geb. 1677, zijn admissie in de Ridderschap van Veluwe niet aangeteekend, doch compareert van 1599—1628, rentmeester der Geestelijke Goederen in Veluwe na zijn vader, bewindhebber der 0. I. C. 1614, overl. 1632, huwde 9 Nov. 1606 (huw. voorw. 7 Oct.) : ***Judith van der Capellen,*** dr. van ***Gerlich van der Capellen tot Rijsselt***, en ***Margaretha Schimmelpenninck van der Oye,*** overl. 1648. Het mageschеid hunner vijf kinderen van 9 Nov. 1650.

Uit dit huwelijk 8 kinderen:

1°. ***Hendrik,*** die volgt VIII.

2°. ***Margaretha,*** geb. 13 Oct. 1609, ongehuwd, overl. 1662, begr. te Harderwijk.

3°. ***Johan, lot de Hoeve,*** geb. 10 Juli 1611, kapitein en commandeur te Büderich (bij Wezel), overl. vóór 1666, huwde ***Odilia van Bronckhorst,*** vrouw van half W aardenburg, dr. van ***Gerrit van Bronckhorst,*** heer van Waardenburg, en ***Lucia van Colenberg***, overl. 1 Mrt 1692, begr. te Waardenburg.

Uit dit huwelijk geen kinderen.

4°. ***Euermoet,*** geb. 1613, overl. 162ö.

5°. ***Agnes,*** geb. 4 Nov. 1614, overl. 11 Jan 1674, huwde te Harderwijk 29 Oct. 1634 (o. te Vollenhove 11, te Harderwijk 12 Oct.): ***Johan van Isselmuden tot Rollecate en Zwollingercamp***, zn. van ***Alphert van Isselmuden tot Rollecate en Judith Sloet,*** geb. 1610, verschreven in de Ridderschap van Overijssel 4 Juni 1633, drost van Vollenhove 1644-1671, overl. te 's-Gravenhage 10 Nov. 1671.

6°. ***Mechteld***, geb. 1616, overl. 1617.

7°. ***Gerlich, tot Oldenhave,*** ged. te Harderwijk 30 Nov. 1618, ingeschr. als student te Leiden

[1]) De oudere generaties van deze bijdrage zijn ontleend aan de *„Deductie van Henric van Essen, 1705"* (in September 1920 aan ons Genootschap geschonken door het medelid Mr. A. Royaarda van Soherpenaeel, te Soherpenaeel), waarbij deze aan de Riddersohap van Veluwe verzoekt als ambtsjonker van Putten te mogen worden geadmitteerd, wat aan requirant bij appointement van 4 Juni 1705 wordt vergund.

Bovendien bevat het handsohrift de deductie van ***Carel*** van ***Essen tot Helbergen,*** geadm. in de Ridderschap van Veluwe 12 Jan. 1719, en van diens broeder ***Hendrik*** Jan, als voren geadm. 17 April 1711.

31 Mrt. 1640, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 8 Nov. 1655, ambtsjonker van Barneveld 1655—1691, burgemeester te Harderwijk, gecomm. ter Admiraliteit te Amsterdam 10 Juni 1661—1666, raad in het jachtgericht van Veluwe 1675, overl. 1691, ongehuwd.

8°. ***Alexander,*** ged. te Harderwijk 27 Jan. 1622, overl. 1623.

VIII. ***Hendrik van Essen tot Helbergen en Vanenburg,*** geb. te Harderwijk 20 Mrt. 1608, iogeschr. als student te Leiden 30 Nov. 1627, beleend met Helbergen 22 Dec. 1666, en met Vanenburg (gekocht uit den boedel van den lt.-kolonel van Appeldoorn), 11 Febr. 1678, burgemeester te Harderwijk, geadm. in de Ridderschap van Veluwe Nov. 1633, rekenmeester in Gelderland 12 Aug. 1643, landdrost van Veluwe 26 April -1660-1680, doet afstand ten behoeve van zijn zoon, overl. op Vanenburg 21 Jan. 1681, huwde 1°. (o. te Harderwijk 3 Jan., naar Zoelengeatt., huw. voorw. 18 Jan. 1641): ***Theodora Margaretha Vijgh,*** dr. van *Carel Vijgh,* heer van Soelen, Aldenhage en de Snor, en *Johanna van Boinenburg gend. Honstein,* begr. te Arnhem 29 Aug. 1644. Hij huwde 2° (o. te Arnhem 10 Jan., huw. voorw. 30 Jan: 1647): *Geertruid Margaretha von Varick*, dr. van ***Philip van Varick,*** heer van Wijenrade, en *Lubberta van Goltstein. Zij* testeeren 12 Mrt. 1666.

Uit het eerste huwelijk 2 kinderen:

1°. *Johanna*, ged. te Harderwijk 19 Jan. 1642, overl. op den Lathmer 19 April, begr. te Wilp en overluid aldaar 20 April-1 Mei 1700, huwde 1666: Willem ***Herman van Broeckhuysen tot den Lathmer,*** zn. van *Wiltvan* ***Broeckhuysen tot den Doorn, den Lnthmer, den Gelderschen Toren*** en ***Wilperhorst*** en ***Fenna van Delen***, ingeschr. aan het Dev. Ath. 18 Kal. Maj. 1648, beleend met den Lathmer 13, April 1671, geadm. in de Ridderschap van Veluwe Dec. 1649, bewindhebber der 0. I. C. 1662-1668; overl. op den Lathmer 14 Nov. 1680, begr. te Wilp.

2°. ***Lucas Willem,*** die volgt IX.

Uit het tweede huwelijk 6 kinderen:

3". *Philips*, die volgt IX bis.

4°. ***Theodora Judith Margaretha,.*** geb. 6, ged. te Arnhem 12 Jan. 1649, overl. 14 Mrt. 1701(02?), huwde (o. te Vollenhove 23 Jan. 1676, naar Putten geatt.): ***Hendrik van Isselmuden tot Rollecate,*** zn. van ***Johan van Isselmuden tot Rollecate en Zwollingercamp*** en *Agnes van Essen,* geb. 14, ged. te Vollenhove 20 Jan. 1647, ingeschr. als student te Leiden 28 Oct. 1666, verschreven in de Ridderschap van Overijssel 18 Mrt. 1676, commandeur der Duitsche Orde 14 Sept. 1685, gedeputeerde 1690, over1 op de Rollecate 21 Nov. 1691.

5°. ***Judith Margaretha,*** ged. te Arnhem 24 Febr. 1650, huwde (o. te Arnhem 17 Sept. 1681): ***Bernhard van Welderen***, heer van Valburg, wedr. van *Maria Catharina Soudenbalch*, ***zn.*** van ***Johan van Welderen*** en ***Elisabeth ingen Nulandt***, ged. te Tiel 9 Sept. 163'2, geadm. in

de Ridderschap van Nijmegen 21 Sept. 1666, raadsheer in den Hove van Gelderland 10 Febr. 1676, ambtman van Nederbetuwe, overl. 6 Aug. 1696, begr. te Valburg.

6". ***Hendrik,*** ged. te Arnhem 24 Jan. 1661, ingeschr. als student te Harderwijk 28 April 1668, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 1.2 Mei 1680, rentmeester der kloostergoederen te Harderwijk, raadsheer in den Hove van Gelderland 20 Dec. 1680, overl. 26 Sept. 1716, ongehuwd.

7°. ***Lubberta,*** overl. te Arnhem, ongehuwd, uitgevoerd 24 Juni 1730.

IX. ***Lucas Willem van Essen tot Helbergen,*** geb. 10, ged. te Harderwijk 19 Nov. 1643, ingeschr. als student te Harderwijk 2 Oct. 1669, beleend met Helbergen 13 Dec. J 683, page van Prins Willem III, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 12 Mei 1680, raadsheer in den Hove van Gelderland 29 Mrt. 1672, landdrost van Veluwe 1680-1701, commandeur der Duitsche Orde 12 Juni 1682, ambtsjonker van Nijkerk, overl. 3 Aug. 1701, huwde (o. te Arnhem 16 Mrt., naar buiten geatt. 6 April 1678): *Geertruid* Agnes ***Vijgh,*** vrouw van Schaffelaer, dr. van ***Charles Vijgh,*** heer van Schaffelaer, en ***Johanna Vijgh***, ged. te Zoelen tusschen 26 Oct. 1666 en 1 Jan. 1667, overl. 8 Juni 1710.

Uit dit huwelijk 12 kinderen:

1°. ***Theodora Margaretha,*** geb. 1679, overl. 16 April 1733, huwde te Voorthuizen 29 Juli 1704 (o. te Barneveld 1 Juli): ***Johan van Isselmuden tot Rollecate,*** zn. van ***Hendrik van Isselmuden tot Rollecate en Theodora Judith Margaretha van Essen,*** geb. 1676, ingeschreven aan' het Dev. Ath. 8 Febr. 1697, verschreven in de Ridderschap van Overijssel 20 April 1701, gedeputeerde, overl. 26 Dec. 1732.

2°. *Charlotta Johanna,* ged. te Arnhem 27 Juni 1680, begr. aldaar 12 Juli 1680.

3°. *Charlotta Agnes,* ged. te Barneveld 18 Febr. 1683, overl. te Zutphen, de stadsroeden toegestaan 31 Aug. 1748, huwde (o. te Barneveld 8, te Zutphen 10 Jan., van Zutphen naar Barneveld en van Barneveld naar Hoevelaken geatt. 24 Jan. 1706) : ***Evert Jan Benjamin van Goltstein,*** heer van Gruusfoort en Appel, zn. van ***Philip van Goltstein,*** heer van den Dam, en ***Maria Rechignevoisin dit de Loges,*** geb. te Zutphen, ingeschr. als student te Leiden 6 Oct. 1682, te Harderwijk 26 Juni 1686, raadsvriend te Zutphen 26 Jan. 1687, burger van Zutphen 22 Febr. 1687, rekenmeester in Gelderland 21 Febr. 1706, curator der Geldersche Hoogeschool 6 Oct. 1724, beleend met Grunsfoort 16 Mei 1728, landcommandeur der Duitsche Orde 1 Sept. 1732, overl. 18, de Zutphensche stadsroeden toegestaan 16 Mrt. 1744.

4°. ***Hendrik,*** ged. te Barneveld tusschen 23 Mrt. en 16 Juni 1684, beleend met Helbergen 28 Sept. 1702, commissaris van de monstering, overl. vóór 26 Juni 1709, ongehuwd.

5°. ***Johanna Judith,*** ged. te Bardeveld 18 Mrt. 1686, overl. 9 Oot. 1726, huwde te Barneveld 24 Oct.

1713 (o. 3 Oct.): ***Roelof Gerlach van Isselmuden, zn. van Hendrik van Isselmuden tot Rollecate*** en ***1 heodora Judith Margaretha van Essen,*** ged. te Vollenhove 18 Oct. 1686, bij zijn huwelijk kapitein in 't regiment van Rechteren, commandeur van Steenbergen, overl. te Zwolle 21, uitgevoerd 26 Mrt. 1727.

6°. *Carel*, ged. te Barneveld 10 Juli 1687, jongoverl.

7°. ***Hendrik Jan, tot Schaffelaer,*** ged. te Barneveld 20 Jan. 1689, ambtsjonker van Barneveld 12 Mrt. 1710, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 17 April 1711, zandgraaf van Veluwe 16 Juni 1713, rentmeester der domeinen van Veluwe 10 Mei 1716, richter van Arnhem en in Veluwenzoom 29 Oct. 1741, gecomm. ter admiraliteit in 't Noorderkwartier 1726, gedeputeerde, overl. op Schaffelaer 29 Juli 1763, ongehuwd.

8°. *Geertruid Heilwich*, ged. te Barneveld 17 Aug. 1690, overl. 2 Juli 1765, ongehuwd.

9°. *Odilia,* ged. te Barneveld 11 Oct. 1691, stiftsjuffer ter Hunnep, overl. te Arnhem 13, uitgevoerd naar Barneveld 19 Febr. 1763, ongehuwd.

10°. *Geertruid Margaretha.* ged. te Barneveld 16 Jan. 1693, overl. 29 Jan. 1733, ongehuwd.

11°. ***Judith,*** ged. te Barneveld 7 Juli 1696, jong overl.

12°. *Carel*, die volgt X.

X. ***Carel van Essen tot Helbergen,*** geb. 8, ged. te Barneveld 16 Nov. 1696, ingeschr. als student te Harderwijk 6 Oct. 1713 (niet in het Alb. Stud., maar blijkens de deductie), beleend met Helbergen 29 Aug. 1709, doet meerderjarig den eed 19 Dec. 1718, ambtsjonker van Brummen 18 Febr. 1717, van Barneveld 1764-1766, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 8 Juni 1719, bewindhebber der W. I. C. 1726—1729, geoomm. ter admiraliteit op de Maze 1729—1732, jagermeester van Veluwe 20 Mei 1737, luitenant-jagermeester van Gelderland 30 Juni 1747, gedeputeerde, begr. te Arnhem 13 April 1766, huwde te Voorburg in de Waalsche kerk 16 Dec. 1738 (o. te Barneveld 28, te 's-Gravenhage 30 Nov.): ***Johanna Agatha Teresteijn van Halewijn***, dr. van ***François Teresteijn van Halewijn***, heer van Abbenbroek, en ***Agatha Johanna van Naerssen,*** ged. te Dordrecht in de Waalsche kerk 26 Juli 1711, overl. te Utrecht, begr. te Dordrecht 4 Oct. 2'763.

Uit dit huwelijk één zoon:

XI. ***Lucas Willem van Essen tot Helbergen, Schaffelaer en Abbenbroek,*** geb. 29 Dec. 1739, ged. te Arnhem 1 Jan. 1740, ingeschr. als student te Leiden 15 Sept. 1766, beleend met Helbergen 28 Juni 1'766, doet meerderjarig den eed 11 Jan. 1760, ambtsjonker van Brummen en Barneveld 16 Mei 1760, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 6 Mei 1762, raad in het jachtgericht van Veluwe, gecomm. ter generaliteitsrekenkamer, overl. op Schaffelaer 23, begr. te Barneveld 28 Sept. 1791, huwde te Wadenoijen 13 Sept. 1774 (o. 26 Aug., van Barneveld naar Wadenoijen geatt. 12 Sept.): ***Margtrretha de Cock van Haeften.*** dr. van *Jan Walraven de Cock van Haeften*, heer van Wadenoijen en Delwijnen, en ***Anna Ursulina van Lynden***, ged. te Utrecht in de Domkerk 17 Jan. 1751, overl. op Schaffelaer 4, begr. te Barneveld 10 April 1793.

Uit dit huwelijk geen kinderen.

X bis. ***Philips van Essen tot Vanenburg,*** ged. te Arnhem 28 Nov. 1647, ingeschr. als student te Harderwijk 14 Sept. 1664, bij zijn huwelijk kapitein bij de Garde, in 1689 kolonel, beleend met Vanenburg 29 Mei 1682, overl. vóór 4 Aug. 1702, huwde (o. te Vollenhove 19 Juni, huw. voorw. van 17 Juni 1681): ***Judith Margaretha van Isselmuden,*** dr. van ***Johan van Isselmuden tot Rollecate en Zwollingercamp*** en ***Agnes van Essen,*** overl. 29 Sept. 1706.

Uit dit huwelijk:

1". ***Hendrik, tot Vanenburg***, ged. te Putten 21 Mei 1682 (niet in het doopboek, maar blijkens de deductie), ingeschr. als student te Harderwijk 24 Oct. 1699, beleend met Vanenburg 4 Aug. 1702, ambtsjonker van Putten 6 Juni 1706, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 31 Oct. 1705, gecomm. ter admiraliteit in het Noorderkwartier 1708—1709, overl. vóór 10 Febr. 1720, ongehuwd.

2°. ***Lucas Willem,*** die volgt X [1]).

X. ***Lucas Willem van*** Essen ***tot Vanenburg***, geb lti87, ingeschr. als student te Harderwijk 24 Oct. 1704, te Leiden 26 Sept. 1707, ambtsjonker van Heerde 14 Mrt. 1709, gaat over in het ambt Putten 1711, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 18 Mrt. 1709, burgemeester te Harderwijk, raadsheer in den Hove van Gelderland 11 Oct. 1716, luitenant-jagermeester van Gelderland 9 Mei 1731, bewindhebber der O.I. C. 1714-1717, gedeputeerde 1736 -1737, overl. te Arnhem 23, uitgevoerd 28 Mrt. 1737, huwde (o. te Arnhem 22 April 1719): ***Wilhelmina Johanna Torck,*** dr. van ***Assueer 1 orck*** en ***Anna Maria Ripperda,*** ged. te 's-Gravenhage in de Gr. kerk 27 Febr. 1689, overl.?

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1° ***Judith Margaretha***, ged te Wageningen 6 Juli 1720, beleend mef Vanenburg 28 April 1738, begr. te Arnhem 27 April 1793, huwde te Putten 4 Mei 1746 (o. te Arnhem 16, te Wageningen 17 April, van Arnhem naar Putten geatt. 3 Mei): ***Philip Hendrik van Goltstein***, tot Grunsfoort en Appel, zn. van ***Evert Jan Benjamin van Goltstein***, heer van Grunsfoort en Appel, en ***Charlotta Agnes van Essen,*** geb 8, ged. te Arnhem 12 Nov. 1716, ambtsjonker van Nijkerk 26 April 1736, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 26 April 1738, reken-

[1]) **Het is zeker dat *Philips van Essen tot Vanenburg en Judith Margaretha van Isselmuden meer* kinderen** hadden **dan deze beide zoons. De in het archief van den H. R. van Adel** berustende genealogieën **spreken van: *Agnes, Hendrik, Jan, Lucas Willem. Roelof Frederik*** (elders genoemd ***Frederik Derk***), ***Geertruid Agnes*** en ***Agnes Maria***. Waarschijnlijk behooren **er toe: *Agnes Maria van Essen,*** overl. te Zwolle, **uitgevoerd naar Putten 13 April 1740 en Johanna *Agnes van Essen,* overl. te Zwolle, uitgevoerd naar Putten 11 Mrt. 1751, beiden ongehuwd. Nadere mededeelingen hieromtrent worden gaarne ingewacht.**

meester in Gelderland 26 April 1736, beleend met Grunsfoort 11 Jan. 1747, burgemeester te Wageningen, drost van Hedel, over-rentmeester der Geestelijke Goederen 1760, gedeputeerde, bewindhebber der O. 1. C. 1766, gecomm. ter generaliteitsrekenkamer 1767, ter admiraliteit op de Maze 1769, rentmeester in Gelderland 13 Nov. 1774, commandeur der Duitsche Orde 16 Sept. 1767, overl. 28 Sept , begr. te Arnhem 2 Oct. 1776.

2°. *Anna Maria*, ged. te Arnhem 9 Nov. 1721, begr. te Arnhem 24 April 1723.

3°. *Assueer*, ged. te Arnhem 2 Dec. 1723, begr. te Arnhem 24 Juni 1724.

4°. *Henrietta Qeertruid*, ged. te Arnhem 5 Aug. 1725, overl. te Arnhem 6, begr. te Hattem 14 Dec. 1752, huwde te Velp 2ö Aug. 1761 (o. te Arnhem 12, te Hattem 15, van Putten en Hattem naar Arnhem geatt. 22 Aug.) : *Willem van Haersolte tot Yrst*, zn. van *Derk van Haersolte tot Yrst* en *Joachima Elisabeth van Rechteren*, geb. 6, ged. te Zwolle 10 Juli 1718, ambtsjonker van Epe 8 Mei 1739, en van Hattem 27 April 1741, geaclm. in de Ridderschap van Veluwe 27 April 1741, beleend met Prst 27 April 1741, burgemeester en dijkgraaf te Hattem 1740, raad in het jaohtgericht van Veluwe 1760, gedeputeerde, gecomm. in den raad van state 1769, ter admiraliteit in het Noorderkwartier 1760-1761, ter Staten Generaal 1762 -1760, richter van Oldebroek, extraord. raadsheer in den Hove van Gelderland 1763, gecomm. ter admiraliteit op de Maze 1769—1770, in Friesland 1771, richter van Arnhem en in Veluwenzoom 2 Mei 1782—4 Juli 1786, landdrost van Veluwe 4 Juli 1786, curator der Geldersche Hoogeschool 3 Sept. 1786, commandeur der Duitsche Orde 6 Sept. 1786, overl. te Arnhem 17, begr. te Hattem 20 Juli 1791.

VIIbis. *Hendrik* (te voren *Gerrit) van Essen*, geb. 1679, ingeschreven als student te Leiden 26 Nov. 1599, beleend met Langeler 9 Febr. 1635, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 8 Nov. 1604, compareert tot 1638, raadsheer in den Hove van Gelderland 13 Mei 1607, (onder de rechters van Johan van Oldenbarnevelt), extra ord. Mei 1626, richter van Arnhem en in Veluwenzoom 7 Oct. 1623—8 Oot. 1639, curator der Geldersche Hoogeschool 1616, burgemeester te Harderwijk, gecomm. ter Staten Generaal 1622—1623 en 1636-1640, in in den raad van State 1633-1636 en 1640, over1 21 Oct., begr. te Arnhem 2 Nov. 1640, huwde te Harderwijk 17 Jan. 1613 (o. 27 Dec. 1612) : *Swane Loose*, dr. van *Maurin Loose* en .... *Schaep*, overl. 10, begr. te Arnhem 24 Juni 1646.

Uit dit huwelijk 6 kinderen:

1°. *Swane*, begr. te Arnhem 6 Nov. 1646, huwde 16 Mei 1643 (o. te Nijkerk 16, te Arnhem 22 April): *Steven van Delen, zn.* van *Nicolaas van Delen* en *Margriet van Appeldoorn*, ged. te Nijkerk 18 April 1613, ingesohr. als student te Leiden 24 Oct. 1634, geadm. in de Ridderschap van Veluwe 20 Nov. 1638, begr. te Nijkerk 16 Jan. 1646.

2°. *Hendrik*, ged. te Arnhem 30 Mrt. 1616, luitenant, begr. te Arnhem 24 Oct. 1642, ongehuwd.

3°. *Frederik*, die volgt VIII.

4°. *Gerrit*, burgemeester te Harderwijk, begr. te Arnhem 6 April 1643, ongehuwd.

5°. *Evermoet*, overl. 27 Oot., begr. te Arnhem 4 Nov. 1683, ongehuwd.

VIII. *Frederik van Essen*, beleend met Langeler met zijn broeders en zusters 11 April 1641, alleen 4 Sept. 1648, richter van Arnhem en in Veluwenzoom 8 Oct. 1639—2 Oct. 1671, compareert in de Ridderschap van Veluwe 1641—1671, raadsheer in den Hove van Gelderland 3 Mei 1660, overl. 6 Oot. 1671, huwde (o. te Arnhem 11 Febr. 1644): Anna *van Varick*, dr. van *Philip van Varick*, heer van Wijenrade, en *Lubberta van Qoltstein*, overl. 16, begr. te Arnhem 22 Jan. 1677.

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1°. Een kind, begr. te Arnhem 2 Juni 1646.

2°. *Swane Peinse*, ged. te Arnhem 6 Aug. 1646, overl. te Arnhem 13, naar Utrecht uitgevoerd 14 Mrt. 1692, begr. aldaar in de Domkerk, huwde te Arnhem 18 Februari 1666 (0.3 Febr.) : *Willem Joseph van Gendt tot Drnkenburg*, zn. van Nicolaas *van Gendt*, heer van Winssen, en *Johanna van Gendt*, majoor van het Waalsche regiment 6 Mrt. 1663, lt. kolonel en comm. te Hellevoetsluis 3 Dec 1664, bij zijn huwelijk kolonel-comm. van het 18 Dec. 1666 opgerichte „régiment de marine", luitenant-admiraal 24 Aug. 1666, gesneuveld bij Solebay 7 Juni 1672, begr. te Utrecht in de Domkerk.

Het Groningsche geslacht Koning,

door W. M. C. Regt.

Eenige aanteekeningen omtrent dit geslacht worden meegedeeld in Alg. Nederl. Familieblad VIII, 37, 38.

Volgens deze gegevens voerde de familie *K.* het volgende wapen : in blaauw op een terras een naakte man met lange haren en baard, het hoofd gedekt door een kroon, de lendenen met een doek omwonden, houdende in de rechterhand een zwaard en in de linker een scepter, alles(?) van goud. Wrong en dekkl.: goud en blauw; helmt.: de man uitkomend.

Of dit wapen werkelijk door deze familie werd gebruikt, is mij niet bekend. Zeker is dat de familie thans een ander voert en wel: Geruit van blanw en zilver, over alles heen een roode dwarsbalk, beladen met drie rangswijs gepl. witte rozen. Helm met blauw-zilveren wrong en dekkl. ; helmt : een dito vlucht. Schildhouders: twee elkander aanziende gouden leeuwen gepl. op één console. (Dit wapen heeft óók Ferwerda).

I. *Johannes Koning*, woonde te Emden en had tot kinderen (volgorde onbekend) :

1. *Jeremias*, wordt te Emden, Geref. Kerk, 12 Maart 1723 als bejaarde na voorafgaande belijdenis gedoopt. Hij wordt 20 April 1722 tegen betaling van f6.— burger der stad Emden en huwde er

23 Mei 1721 met *Susanna Callenbach,* dochter van *Menno* C., die te Emden als voornaam boekdrukker staat. vermeld.

2. ***Jacobus** Gerhardus*, volgt II.
3. ***Arnold Hendrik,*** volgt II bis.

II. *Jacobus Gerhardus Koning*, geboortig van Emden. Van hem wordt gezegd dat hij met zijn broeder *A. H. Koning* om zijn geloofsovertuiging naar Groningen is geweken (wat ik in twijfel trek). Hij was gehuwd met ***Esther Sophia Schnitger,*** dochter van *Frans Caspar* en van *Anna Margaretha Debberton* en woonde met zijn vrouw in de Folte ringstraat te Groningen. Zij wonnen:

1. *Johannes*, volgt 111.
2. (vermoedelijk) ***Hermina Margaretha K.***, geb. te Amsterdam 30 Jan. 1'739. overl. te Haarlem 19 Januari 1820; te Haarlem gehuwd 28 Januari 1783 met *Meijndert Wiardi*, geb. te Groningen 10 Nov. 1740, raad in de vroedschap te Haarlem 1788, 1796, overl. te Haarlem 29 Mei 1808, zoon van *Egbert* en van *Geertruida Crul*. (Zie beneden.)

111. Dr. *Johannes Koning*, gedoopt te Groningen 21 Juli 1741. Hij was chirurgijn-majoor bij het regiment Oranje-Stad en Lande, woonde in 1767 en 1768 te Groningen, eerst in de Poelestraat en daarna op Schoolholm, in 1769 te Delfzijl en in 1771 te Vlissingen, uit welke stad hij in dat jaar een gedicht zond op de gouden bruiloft van zijn oom en tante ***Koning** × Nijhoff*.

Hij was gehuwd met ***Sara Wiardi.***

Dr. *Meyndert Wiardi* × *Catharina van Loon*	*Nicolaas Crul* × *Geertruida van Echten*
Egbert Wiardi	× *Geertruida Crul* (wed. van Roeland Blaaukamer) 1706 — *1775.*

o.a. 1. ***Meyndert** × **Hermina Margaretha Koning.***
2. ***Sara** × **Johannes** Koning.*
3. ***Egbert Nicolaas in O.*** Indië.

Uit ***Johannes K.*** en ***Sara Wiardi*** zijn geboren:

1. ***Geertruida Egberdina K.,*** gedoopt te Groningen 14 April 1767. Zij huwde met ***Derk Fries Sibinga,*** geb. te Groningen in 1768, predikant te Wierum en Dorkwerd 7 Sept. 1783, te Gorredijk 24 Juni 1787, Eenum 23 Aug. 1789, Oudega, Nijega en Opende 28 Juli 1793. Emeritus 1 Juli 1828. Overl. te Groningen 14 Nov. 1846. Zoon van ***Engelb. S.***
2. ***Jacobus Gerardus K.,*** gedoopt te Groningen 17 Juni 1768.
3. ***Wilhelmina K.***, geboren te Delfzijl 11 Sept. 1769, overl. te Amsterdam 24 Sept. 18%. Zij huwde te Eenum 22 Maart 1793 met ***Carel Ferdinand Gunther Beckman,*** geb. te Wildervank 22 Dec. 1768, overl. te Amsterdam 17 Mei 1833, zoon van Ds. ***Arnold Christoffel B.,*** Luth. pred. te Wildervank, en van ***Helena Hintz.***

II bis. *Arnold Hendrik Koning,* geb. te Emden 2 Juli 1693, verhuisde in 1723 of '24 naar Groningen, komt daar voor als secretaris van de Rekenkamer, woonde in 1724 en 1730 in de Nieuwe Marktstraat, in 1733 aan het Martinikerkhof en in 1738 tot zijn dood aan 't Cingel, waar hij in Sept. 1781 overleed. (Begr. 13 Sept.)

Hij huwde in de Martinikerk te Groningen 30 Dec. 1721 met *Cartharina Nyhoff (Niehof, Nyehofs, **Mieuwhoff),*** geb. te ? 2 Febr. 16. ., over1 te Groningen, begr. 9 Juni 1781.

Zij wonnen:

1. ***Judith K.***, gedoopt te Emden 29 Maart 1723, jong overl.
2. ***Hermanna K.,*** geb. te Groningen 8 Dec. 1724. Zij huwde te Groningen 1 Juli 1764 met ***Copius Meyer,*** geb. te Groningen.
2. ***Johannes K.***, geb. te Groningen 18 Febr. 1727, jong overl.
3. ***Catharina K.,*** geb. a.v. 10 Oct. 1730.
4. ***Johannes K.,*** volgt 111.
6. ***Judith K.,*** geb. te Groningen 13 Jan. 1736.
6. ***Jacoba K.,*** geb. a.v. 31 Aug. 1738.

III. ***Mr. Johannes Koning,*** geb. te Groningen 4 Sept. 1733. Advocaat te Groningen, woonde met zijn vrouw in 1770 in de Oude Ebbingestraat, nog aldaar in 1780, maar na den dood van zijn ouders in het ouderlijk huis op 't Cingel. In 1798 behoorde hij tot het comité van 8 personen dat de rust in Groningen bewaarde; hij verkreeg daarvoor een groote gouden penning met opschrift. ***Koning*** overleed te Loppersum 27 Oot 1808 en ligt daar ook begraven.

Hij huwde te Coevorden ? in Sept. 1766 ? met ***Aleida Gesina Lanckhorst,*** gedoopt te Coevorden 4 Dec. 1744, overl. te Loppersum 22 Juli 1824, begr. ald. 28 Juli.

Haar vader was ***Roelof L.,*** geb. 1696, kapiteincommandant van het kasteel en de stad Coevorden, overl. ald. 3 Januari 1776. Haar moeder *Catharina Cock*, geb. te Aduard 16 Nov. 1706, overl. te Coevorden 18 Nov. 1774, was de dochter van *Gerardus C.,* geb. te Zwolle, pred. te Feerwerd 1691, te Aduard 1694 en daar overl. 2 Mei 1711, die in 1699 met *Gesina Reeneman* was gehuwd.

Uit ***Koning X Lanckhorst*** sproten:

1. ***Catharina Arnoldina K.,*** geb. te Groningen 26 Aug. 1770. Zij huwde ***Ds. Theodorus Frederik Uilkens***, geb. 11 Maart 1770, pred. te Meedhuizen 21 Juli 1793, te Loppersum 1 Januari 1797, overl. 3 Januari 1846.
2. Mr. ***Roelof Hendrik K.*** (schreef zich later: *Rudolph H.K.),* geb. te Groningen 30 Juli 1773. Was volgens een aanteekening: „rechter in de Ommelanden". Hij beoefende de latijnsche dichtkunst en schreef o.a. Annales in pentameters. Hij overleed te Jipsinghuizen 4 Maart 1820, werd te Vlachtwedde begraven in het graf der familie ***Lammerts Polling*** en is niet gehuwd geweest.
3. ***Hermanna Copyna K.,*** geb. te Groningen 2 Febr. 1777, overl. te Bellingwolde 6 Aug. 1808. Huwt

in 1800 met Mr. *Jacob van Gesseler de Raadt*, vrederechter te Bellingwolde. [1])

4. ***Arnold Hendrik K.,*** geb. te Groningen *4* Juni 1780, jong overl.
6. ***Arnold Hendrik K.,*** volgt IV.

IV. ***Mr. Arnold Hendrik Koning,*** geb. te Groningen 9 Juli 1784, advocaat, griffier van de drostenij te Wedde, later notaris te Bellingwolde, daarna te Wedde. Hij ***was*** een groot liefhebber van schilderen en kocht in 1829 van de stad Groningen het kasteel „ Addingaborg" of "Huis te Wedde" dat hij ook ging bewonen. Hij overleed te Wedde 5 October 1860 en was aldaar 9 Juni 1807 gehuwd met *Eduarda Thalia Eckringa,* geb. te Bourtange Donderdag 16 Febr. 1786, 's namiddags 4 uur; gedoopt. aldaar 19 Febr. 1786 door Ds. Antonides. Zij overleed te Wedde 28 Mei 1866 als dochter van *Sixtus Gerhardus E.,* kapitein der genie, commandant van de vesting Bourtange, en van *T halia Wijnhagen.*

Uit dit huwelijk sproten:

1. ***Thalia K.,*** geb. 6 Maart 1808 te Wedde, ongehuwd overl. te Wedde 1 Juni 1884.
2. ***Johannes Sixtus Gerhardus K.,*** volgt V.
3. ***Aleida Hermanna Gesina K.,*** geb. te Wedde 21 Sept. 1810, ongehuwd overleden 1891.
4. ***Arnoldina Eduarda Henrietta K.,*** geb. te Bellingwolde 20 Oct. 1813, ongehuwd overleden 1889.
5. ***Margaretha Elisabeth Cartharina K.,*** geb. te Bellingwolde 16 Aug. 1816, overl. te Haarlem Febr. 1906. Zij huwde te Wedde 16 Oct. 1844 ***Ds. Johannes Ulrik Herman Sypkens,*** geb. te Groningen 28 Aug. 1816, kandt. te Gron. 1842, predikant te Sellinge 27 Oct. 1844, emeritus 1 Aug. 1889, overl. te Haarlem 21 Januari 1892; zoon van *Johannes S.* en van *Hillegonda Catharina Siertsema.*
6. ***Roelof Lonckhorst K.,*** geb. te Bellingwolde 28 Nov. 1817. Kinderloos overleden te Gieten 1893.
7. ***Hermanna Bonifacia K.,*** geb. te Bellingwolde 14 Maart 1820, overl. te Haarlem 6 Oct. 1896. Zij huwde te Wedde 24 Nov. 1847 ***Mr. Frederik Roessingh,*** geb. te Nienhuis 10 Aug. 1817. Stud. in de rechten te Groningen 21 Sept. 1838, promoveerde ald. 1842 op stellingen. In 1843 benoemd tot burgemeester van Vlachtwedde en in 1844 tot idem der aangrenzende gemeente Onstwedde. In 1860 benoemd tot notaris te N. Pekela en in 1861 gekozen tot lid der provinciale staten van Groningen. Hij legde dit ambt neer in 1879 en verkreeg eervol ontsl. als notaris in 1886. Overl. te Doetinchem 18 Dec. 1891, zoon van ***Petrus Henricus,*** burgemeester van Nienhuis, en van *Engelina* ***Schneido.***
8. *Catharina Paulina K*, geb. te Bellingwolde 3 Juni 1822, aldaar ongehuwd overleden 10 Oct. 1848.
9. Mr. ***Eduard K.,*** geb. te Bellingwolde 17 Sept. 1824. Raadsheer in het gerechtshof te Leeuwarden. Overl. te Leeuwarden 17 April 1893. Huwt ***Alida Maria Engelkens,*** overl. te Hilversum 19 Nov. 1896.
10. ***Albertina Antonia K.,*** geb. te Bellingwolde 16 Aug. 1828, overl. te Groningen 27 April 1908, huwde te Wedde 20 Maart 1860 met *Jhr. Edzard Willem Polman Gruys*, geb. huize Garreweer te Appingadam 23 Mei 1808, ontvanger der dir. belastingen, over1 te Beerta 4 Nov. 1866, zoon van ***Jhr. Mr. Jan Ernst P. G.*** en van ***Johanna Agnes Lewe van Nyenstein.***

ll. ***Arnold Hendrik K.,*** volgt Vbis.

V. Mr. ***Johannes Sixtus Gerhardus Koning,*** geb. te Wedde 24 Juli 1809. Maakte als Gron. flankeur den Tiendaagschen Veldtocht mee. Advocaat, procureur bij de rechtbank te Winschoten, burgemeester van Vlachtwedde en van 1847 — 1887 notaris te Wedde. Litterator en historicus, lid van de Maatsch. v. Ned. Letterk. en van het Hist. Genootschap te Utrecht. Overl. te Amsterdam 8 Maart 1888. (Zie Levensb. Letterk. 1889, 390, en Nieuw Nederl. Biog. Wdb. IV, 860.)

Hij huwde 1° 2 April 1838 te Neuenhaus *Anna Henriëtta Gesina Roessingh*, geb. te Neuenhaus 10 Jan. 1816, overl. te Wedde 23 Juli 1843; dochter van *Petrus Henricus,* burgem. van Neuenhaus, en van ***Engelina Schneido*** (hiervoor reeds vermeld). Hij huwde 2° 1861 *Janna Antonetta Lubina van Bergen* (wed° *G. Wilhelmy*), geb. te Beerta 14 Dec. 1813, overl. te Amsterdam 3 Maart 1891 [1]).

Uit het eerste huwelijk 3, uit het tweede óók drie kinderen:

1. ***Arnold Hendrik K.,*** volgt VI.
2. ***Eduarda Thalia K.,*** geb. te Wedde 14 Aug. 1841, overl. te Zaandam 8 Maart 1917. Zij huwde ***Ericus Gerhardus Verkade***, geb. 20 Nov. 1836, industrieel te Zaandam, overl. te Hilversum 8 Febr. 1907.
3. ***Anne Hendrik Benoni K.,*** geb. te Wedde 23 Juli 1843, overl. 12 Sept. d.a.v.
4. ***Gerrit Koning,*** geb. te Wedde 2 Oct. 1862. Huwde ***G rietje Opheikens.***
6. Johannes ***K.,*** geb. a. v. 10 Dec. 1864, overl. 26 Juli 1866.
6. ***Anna Henriëtta Gesina K.,*** geb. a. v. 16 Oct. 1866. Huwt met ***Dr. Frederik Hendrik Coenen,*** geb. 12 Maart 1849.

VI. ***Mr. Arnold Hendrik Koning,*** geb. te Wedde 26 Sept. 1839. Advocaat, ambtenaar 0. M. bij de rechtb. te Winschoten (1864—1865), burgemeester van Vlachtwedde (1865—1868), notaris te Finsterwolde (1868—1920), lid van het Hist. Genootschap te Utrecht, ridder der orde van Or. Nassau. Overleden op „de Burcht" te Wedde 17 Nov. 1926. Hij huwde te Sneek 16 Nov. 1866 met ***Titia Margaretha Hesselink,*** geb. te Paterswolde 8 Juli 1834, overl. te Finsterwolde 3 Aug. 1908, begr. te Wedde 7 Aug., dochter van ***Abraham*** en van ***Alida Bleeker.***

[1]) Hunne kinderen waren:
1. ***Mr. Johannes Koning de Raadt,*** advocaat, ontvanger te Bellingwolde.
2. ***Theodora Elisabeth de R.*** Ongehuwd overl.
3. ***Alaida*** Gesina ***de R.***, geh. met ***De. Leonardus Offerhaus*** te Feerwerd.
4. ***Melchior Willem de R.,*** militair.
5. ***Anthoniue*** Frederik ***de R.***

[1]) Voordochter was: ***Grietje Wilhelmy,*** geb. 1 Jan. 1813, overl. te Amsterdam 12 Mei 1900, gehuwd met ***Evert Smit Gm.***, geb. 4 Maart 1842, overl. te Amsterdam 3 Juni 1907.

Uit dit huwelijk:

1. Johannes *Sixtus* **Gerhardus K.,** volgt VII.
2. ***Alida K.,*** geb. 17 Nov. 1868 te Finsterwolde.
3. Anna ***Henriëtta Gesina K.,*** geb. te Finsterwolde 14 Dec. 1870. Zij huwde aldaar 14 Juli 1899 ***Dr. Bernard Jan Hendrik Ovink,*** geb. 24 Juli 1862 te Dinxperloo, Professor in de philosophie te Utrecht (sedert April 1913).
4. ***Eskelina Anna Henriëtte K.,*** geb. te Finsterwolde 11 Sept. 1872. Zij huwde aldaar 11 Mei 1897 met Mr. ***Johan Herman Geertsema,*** geb. te Groningen 22 Sept. 1870, bankier, lid der firma Geertsema, Feith & Co., zoon van Mr. ***Carel Coenraad,*** Commissaris der Koningin in Groningen, en van ***Jkvr. Ateida Sybilla*** Sara ***Quintus.***

6. ***Abraham K.,*** geb. a.v. 29 Febr. 1874, overl. in hetzelfde jaar.

6. ***Abraham K.,*** geb. a.v. 18 April 1876. Hij huwde 23 Dec. 1903 te Uitwierda met ***Regina Aleyda Niermeyer,*** geb. te Nieuw Beerta 29 Mei 1874, dochter van ***Ds. Diddo Siebels Niermeyer*** en van diens eerste vrouw ***Regina Methorst.*** Dit echtpaar woont te Naarden.
7. ***Eduard Arnold Hendrik K.,*** geb. a. v. 13 Maart 1878, overl. 14 Mei 1878.

VII. ***Johannes Sixtus Gerhardus Koning,*** geb. te Wedde 21 Oct. 1867, Notaris te Wedde 1904-1910. Overl. te Wedde 21 Mei 1910. Hij huwde te Finsterwolde 21 Febr. 1905 ***Pieternella Anna Evers,*** geb. te Finsterwolde 21 Maart 1879, dochter van ***Fecko Jan E. en van Geertruida Jakoba Roemeling.*** Hieruit:

1. ***Geertruida Jacoba K.,*** geb. te Wedde 9 Dec. 1906.
2. ***Titia Margaretha K.,*** geb. a.v. 12 Jan. 1907.
3. ***Arnold Hendrik K.,*** geb. a. v. 14 Nov. 1908.

Vbis. Mr. ***Arnold Hendrik Koning,*** geb. te Wedde 17 Januari 1831, advocaat en procureur. sedert 1887 notaris te Winschoten, overl. te Winschoten 12 Oct. 1894. Hij huwde te Groningen 16 Juni 1869 ***Alida Geertruida Cardinaal,*** geb. te Groningen 20 Sept. 1828, overl. te Winschoten 21 Sept. 1898, dochter van ***Jacob C.*** en van ***Johanna Hesselink.*** Hieruit:

1. ***Arnold Hendrik K.,*** geb. te Winschoten 2 April 1860. Zie over hem: Elzevier's Maandschr. XXIV (1902, 3).
2. ***Jacob Eduard K.,*** geb. te Winschoten 4 April 1862.
3. ***Johannes Sixtus Gerardus K.,*** geb. a. v. 10 April 1866, overl. 12 Oct. d. a. v.
4. ***Edzard Willem K.,*** volgt VI.

VI. ***Edzard Willem Koning,*** geb. te Winschoten 3 Mei 1869. Kunstschilder, won. te Amersfoort. Zie over hem : Elzevier XXIII (1902), 363. Hij huwde te Nijmegen 8 Sept. 1900 ***Alberdina Margnrethn Tonckens,*** geb. te Meppel 7 Aug. 1873, dochter van ***Mr. Petrus T.,*** notaris te Meppel, en van ***Anna Maria Johanna Thoden van Pelzen.*** Uit dit huwelijk:

1. ***Alida Maria K.,*** geb. te Scherpenzeel Gld. 17 Aug. 1901.

2. ***Eduarda Thalia K.,*** geb. te Nunspeet 16 Maart 1909.

Gaarne betuig ik mijn hartelijken dank aan de h.h. ***Abraham K.*** (VI, 6) en ***E. W. Koning*** (VI) voor vele, welwillend verstrekte, gegevens.

Familie-aanteekeningen Loten en aanverwante geslachten. [1])

Geslagt-boom van ***Loten,*** opgestelt door ***Guilielmes Loten,*** geboren tot Amsterdam, 2e soon van ***Joan Loten,*** die een soon was van ***Carel Loten,*** geboren tot Brugge, en die was een soon van *Dirck* ***Loten,*** geboren tot Honscoten in Vlaanderen, alles hier aghter breder gespecificeert.

Dirck Loten, geboren A°.... tot Honscoten in Vlaanderen, had nogh een broeder, wiens naem was ***Jacob Loten,*** die tot Honscoten was een Coopman van saeijen, wel rijck geschat op honderd duijsend guldens, is aldaer gesturven omtrent 60 jaren oudt, naelatende een soon, genaemt ***Nicolaas Loten.*** Doe Honscoten afbrande, vlugte de bovengen. ***Dirck Loten*** nae Brugge, in welcke vlugt hij sijn broeder ***Jacob's*** soon, te weeten ***Nieolaes*** in een kort sette, alzoo hij 't kind lief hadde, droeg hem op sijn rugge uijt die verwoestinge binnen Brugge, want hielt veel van dien jongen, van wien ***Jan Loten*** is geprocreeert, woonagtig A°. 1680 tot Leijden, een vroom en eerlijk man, is aldaer meter der rouw saeijen ter saeijhalle, heeft A° 1680 vier kinderen in 't Leven met naemen

Jan Loten, oud 8 jaeren
Jannetje
Cornelia en
Maria.

Deese voorsz. ***Dirck Loten*** woonde daer nae tot Aerdenburgh in Vlaenderen, was aldaer een Brouwer, Burgermeester, en Ontfanger, meede op honderd duijsend guldens geschat, waer van daen weder heeft moeten vlugten, alles verlaetende, met alle sijne onderstaende kinderen om de Spaensche troubles en vervolginge wegens de gereformeerde Religie en oorlogh nae Leijden, alwaer is gestorven den 10e Junij 1623 en begraeven in de St. Pieters kerk op 't Choor, oudt in de 70 jaeren hebbende geprocreëerd en naegelaeten 4 soonen, en 2 Doghters, met naemen

(Nota, deese voorsz. Dirck Loten heeft nogh een andere broeder gehadt, die ***Cornelis Loten*** is geweest, was sijn jonghste broeder, die tot Brugge in Vlaanderen heeft gewoondt; of daer nogh naekomelingen van zijn, is mij onbekent.)

Dirck Loten.
Nicolas Loten, (daer zijn de ***Liebergen*** afgekomen).
Cornelia Loten, (daer zijn de *Gerards* afgekomen),' is geboren tot Brugge in Vlaenderen den 4 Julij 1672, en binnen Leijden gestorven den 8 Novemb. 1636, oud 63 jaeren 4 maenden, hebbende met ***Michiel Gerard*** getrouwt geweest 37 jaeren & 3 maenden; is begraeven tot Leijden in de Hooghlandsche kerck op 't Choor.

6 Junij 1649 is binnen Leijden overleden mijn Huijsvr. groot vaeder ***Michiel Gerard,*** oud zijnde 73 jaeren & 8 maenden, die aldaer ter eeren heeft geleeft en gewoond

[1]) Copie van het M. S. is het archief ***Hulft*** (*Ned.* Leeuw).

van sijn 6 jaeren af, te weeten van A° 1681, en is bij sijn lieve Huijsvr. als hier boven staet begraeven, zijnde Cornelia *Loten*. Het graf is daer nae door haer jougste soon Gerard tot een kelder gemaekt, en bedekt met een groote closende blauwe steen, en 't wapen van de *Gerards*, zijnde 3 pijnappelen, en van de *Lotens*, zijnde 3 angelier loten daer op gehouwen.

Carel *Loten*, (mijn Groot-Vaeder) tot Brugge geboren. *Marten Loten*, *was* Menno gesint.

Jan Loten, is getrouwt geweest met *Susanna van Haringhouck*, deese weduwe zijnde is wederom hertrouwt aen *Thomas Cave*, en deese voorsz. *Jan Loten* liet nae een doghter, die aen *Eduard Man* is getrouwt geweest, ik meene haer naem was *Sara Loten*, daer van d'Erffenis nogh aen *Abraham Boddens* is vervallen, storf sonder kinderen.

Sara Loten, (een Doghter), die getrouwt is geweest aen *Arent van der Meersch*, en daer van zijn voortgekomen de verdere Vrinden van de Menno gesinde kant.

Onder deese bovengenoemde kinderen van d'eerste *Dirck Loten was* dan *Carel Loten*, (mijn Groot Vaeder) geboren tot Brugge A° 1584, die tot Norwith in Engeland trouwde met sijn eerste Huijsvr. genaemd *Maria de Hem* (onser aller Groot Moeder) waer bij gewonnen heeft 2 kinderen, *Sara Loten* en *Joan Loten* (onse Vaeder).

N.B. deese voorsz. Carel *Loten* van Brugge heeft den 22e Julij 1608 het Poorterschap van Amsterdam gekoft, dat op de Secretarij is aengetekent, en op de Thesaurie het reght betaeld.

Deese voorsz. *Maria de Hem* is gestorven A° en tot Amsterdam begraven in de Westerkerck.

In Margine, met een andere hand: deze tegenstaande *Maria de Hem* die tot Norwith geboren was, had nogh een suster, die aan .... *Libart* tot Norwith voorsz. getrouwt was. Die *Libart* had een doghter, genaamt Sara *Libart*, die aan Seger *Corselis* in Engeland is getrouwt en daar nae tot Amsterdam is komen wonen, was daar een deftigh Coopman en die beijde daar ook gesturven en in de Westerkerck begraven, van waar zijn afgecomen de kinderen hier verder nader gespecificeert.

Carel Loten voorsz. hertrouwde aen sijn 2e Huijsvrouw, genaemd *Johunna van Volckenburgh*, weduwe zijnde van Jan *Francken*, die daer nae sonder kinderen is overleden, als wanneer hij wederom trouwde aen sijn 3e Huijsvrouw, genaemt *Maria van den Corput*, weduwe zijnde van *Jan* (Balen in sijn beschrijvinge van Dordrecht heeft „Abraham" van der Meer, siet hem Fol. milie 1022) *van* der Meer, die de voorsz. *Carel Loten* heeft overleeft, en hij, sonder kinderen bij den anderen te hebben gewonnen, is op sijn Hofstede tot Heemstede buijten Haarlem A° 1662 out zijnde 68 jaeren overleden, en tot Amsterdam begraven in de Westerkerk bij sijn voorsz. eerste Huijsvrouw *Maria de Hem*, naelatende sijn voorsz. Doghter *Sara* en

Joan Loten, die tot Amsterdam geboren is den 1 Octob. 1612.

Sara *Loten*, hier boven gemelt, was getrouwt aen *Abrahamus Heijdanus* Predikant en Professor tot Leijden, waer bij sij gewonnen had vier kinderen met naemen *Maria, Sara, Carel* en *Jean Heijdanus*.

En de voorsz. andere soon, te weeten *Joan Loten*, oudt zijnde 22 jaeren, trouwde met *Elisabeth Hellincx*, (doghter van *Joan Hellincx)*, sijn eerste Huijsvrouw, die een jaer

getrouwt zijnde, is gesturven, naelatende een doghtertje genaemt *Maria*, dat omtrent 10 maenden oudt wordende, mede is overleden.

Deze voorsz. *Joan Loten* (onse Vaeder), zijnde omtrent 7 jaeren weduwenaer, en nu 30 jaeren out, is A° 1642 komen te trouwen aen *Apollonia Selijns* (doghter van *Willem Selijns* en *Susanna Rijckaert*) onse Moeder, oudt 17 jaeren, zijnde geboren 15 April 1625 & gesturven als verder is vermelt, daer bij hij heeft geprocreert 16 kinderen, waer onder 2 miskramen, zijnde daer van op primo Januarij 1672 nogh d'onderstaende 10 kinderen in 't leven, te weten 7 soonen, en 3 Doghters, met naemen, zoo die in de rang van de geboorte zijn, als volght van 1 tot 10.

1. *Carel Loten*, geboren tot Amsterdam den 9e Sept. A° 1643, is gesturven tot Utreght vrijer zijnde, den 7/17 octob. A° 1691 op de hoek van de Vuijl-steegh in de korte St. Jan-straat, en begraven in de St. Jans-kerk tot Utreght, oudt zijnde 48 jaeren, een maend, en 8 daegen. Heeft 2 mael Capiteijn van de militie geweest, eens van dezen Staat, en eens van de Coning van Denemarcken, hij koft in Octob. 1687 het Drost en Dijckgraefs ampt van Leerdam en Baronie van Acquoij voor omtrent 16000 gls. dat hij maer 4 jaeren bediend heeft, en zoo gesturven.

2. *Guilielmus Loten*, geboren tot Amsterdam den 15e Decemb. A° 1644 'sogtents ten 6 uuren op d'oude Turfmarkt in No. 16, gedoopt den 18 ditto, zijnde Sondagh, in de Heijlige Stee door D°. Rulitius; de getuijgen zijn geweest *Pieter Rijckaert* en *Sara Loten* (zijnde de Huijsvrouwe van Oom D°. *Abraham Heijdanus*). *Is* getrouwt aen *Constantia Gerard*, sijn Nighte, doghter van *Carel Gerard*, en *Cornelia van Buren*, daer bij gewonnen heeft

1. *Apolonia Loten*, geboren den 22 Aug. 1670 en gesturven den 31 Julij 1676, en in de Westerkerck begraven tot Amsterdam.

a. *Constantia Maria Loten*, geb. den 12e Octob. 1673 en gesturven den 6e Julij 1.674, en in de Westerkerck tot Amsterdam begraven.

3. *Constantia Johunna Loten*, is geb. den 13e Aug. 1676, en gesturven den 3e Aug. 1676 en in de Westerkerck tot Amsterdam begraven.

4. *Constantia Cornelia Loten*, is geboren den 4e Septemb. 1677 en gesturven 6 Jan. 1683 en in de Westerkerck tot Amsterdam begraven.

6. *Johanna Apolonia Loten*, is geboren den 27e Feb. 1679.

6. *Constantia Cornelia Loten*, is geb. den 10e April 1683.

3. *Joan Loten*, geboren tot Amsterdam den 26e Feb. A°. 1646. Is den 20e Decemb. 1678 getrouwt aen De Bilt buijten Utreght met *Constantia Hoeuft*, doghter van *Jan Hoeuft*.

1. Anno 1679, den 19e Nov. is Suster in de craem gegekomen van een Soon, die gedoopt is *Jan Carel*, die A°..... is geworden Secretaris van de Lecken Dijck benedens Dams. *Jan Carel* is den .. Maert 1710 getrouwt met *Arnoldina Maria Aarssen van Juchen*, jongste doghter van de Hr. Mr. Cornelis *Aarssen van Juchen*, in sijn Edts. leven Raed ter Admiraliteit tot Amsterdam, Bewindhebber van de West Ind. Comp. en Hooft-officier van Wijck bij Duirstede, en *Aemilia Schade*.

De Grootvaeder van de voorn. *Arnoldina Maria Aarssen van Juchen* van 's Vaeders zijde is geweest Collonel in dienst van don Staat, en Commandeur

tot Wesel tot A° 1672, als wanneer die stadt aen de Coning van Vrankrijk is overgegaen.

N.B. deese voorsz. *Arnoldina Maria Aarssen van Juchen* is in de craem gekomen van een Soon *Jan Gideon* genaemt, den 16e Maij 1710.

2. A° 1680 den 12e Nov. is wederom verlost van haer 2e Soon, die gedoopt is *Joseph,* die den 15e Jan. 1702 voor Ondercoopman van de Camer van Zeelandt op het schip Oostersteijn nae Oostindien is gevaeren, en in Octob. 1709 tot Amsterdam van de Caemer van 17 van d'Oostindische Comp. gemaekt Fiscael independent op Bengale, een seer aensienlijke en profitabele bedieninge.
3. A° 1682 den 7e Junij 's ogtents ten 6 uuren is wederom verlost van een doghter, en gedoopt *Isabelle Catharina,* dogh jongh gesturven.
4. A° 1683 den 2e Dec. is wederom verlost van een doghter, en gedoopt *Constantia Apolonia,* mede jongh gesturven.
5. A° 1686 is suster wederom verlost van een soon den 22e Maert, en gedoopt *Abraham,* is jongh gesturven A°.....
6. A° 1687, 20 Nov. is wederom verlost van een Soon, en gedoopt *Aernout,* is A° 1707 geworden Teekenaer van het Zegel der Heeren Staaten van Utreght.
7. A° 1689, den 9e April is Suster wederom verlost van een Doghter, en gedoopt *Constantia Maria.*

4. Abraham Loten, geboren tot Amsterdam den 26e Nov. 1647. Den 6 Nov. 1691 is hij getrouwt tot Ylpendam met *Anna Velters,* doghter van *Abraham Pellers.*

1. A° 1692 den 18e Octob. is Suster in de craem gekomen van een Soon, die doodt ter wereld is gekomen.
2. A° 1694 den 20 Maart is Suster in de craem gekomen van een doghter, die *Anna Apolonia* gedoopt is.
3. A° 1696 den 19e April is Suster wederom in de kraem gekomen van een doghter, die *Helena Constantia* gedoopt is.
5. *Isaac Loten,* geboren te Amsterdam den 3e Maij 1660.
6. *Maria Loten,* geb. tot Amsterdam den 21e Ootob. A° 1652. Is den 21e Sept. A° 1677 getrouwt tot Amsterdam door De Remoutius met Mr. *Harman Rendorp.*

1. A° 1678 den 25e Aug. is van haer eerste kind in de kraem gekomen, dat gedoopt is *Joan.* Den 5e Sept. is dit voorsz. kind overleden.
2. A° 1679 den 24 Octob. is van haer 2de kind in de kraem gekomen, dat den 27e ditto in de Westerkerk is gedoopt *Bregitta,* waer van ik getuige ben, en heb haer vereert voor een pillegift 2 silvere kandelaers, en een silvere schenk telioor, mij kostende f 167. Deese voorn. *Bregitta Rendorp* is A°.... getrouwt met *Gerardus* van *Hell,* Predikant tot Velzen. Den .... is in de kraem gekomen van een doghter, en *Maria* gedoopt, die den 10e Octob. 1703 is overleden. Den 25e Jan. 1706 is in de kraem gekomen van een Soon, en gedoopt *Harman.* Den 5e Feb. 1706 is de meergemelde *Bregitta Rendorp* overleden, en den 20e Feb. 1705 is de jonge *Harman* ook gesturven.
3. A° 1681 den 1e Maij is van haer 3e kind in de kraem gekomen, den 2e Maij gedoopt in de Westerkerk, en genaemt *Jan Abraham,* is A° 1688 gesturven.
4. A° 1682, 5e Aug. 's nagts ten half twaelf uuren is van haer 4e kind in de kraem gekomen, dat den 7e ditto is gedoopt *Apolonia.*

Deese voorsz. *Maria Loten,* mijn Suster, is tot Amsterdam overleden den 25e Nov. 1700, en den .. ditto in de Oude kerk aldaer begraven op het Choor.

N.B. *Gerardus van Hell,* onse Neef, aen de andere zijde gemeld, is A° 1709 beroepen tot Predikant in 's Hertogen-bosch, die in Maij 1710 is getrouwt met *Maria Agatha Verloo.*

7. Susanna Loten, geboren tot Amsterdam den 11e Feb. A° 1666. Is den 11e Feb. 1681 getrouwt tot Amsterdam in de Nieuwe kerk met Mr. *Pieter Hulft,* (zoon van *Jan Hulft*) Commissaris, en naderhand Schepen der Stadt Amsterdam.

1. Anne 1682 den 6e April is in de craem gekomen van een Soon, en den 7e ditto in de Nieuwe kerk gedoopt *Jan.*

Den 7e Julij 1694 's ogtents ten 11 uuren is mijn Swaeger *Pieter Hulft,* hier boven gemeld, in den Heere ontslapen tot Amsterdam, en den 12e ditto 's avonds in de Nieuwe kerk begraeven.

A° 1699 den 17e Dec. is mijn voorsz. Suster getrouwt met *Jacob Trigland,* Rector Magnificus & Professor in de H. Godt-geleertheid, in de Universiteit, en Bedienaer des Goddelijken Woords tot Leijden, 's avonds in de Westerkerk tot Amsterdam.

A° 1706 den 22e Sept. 's avonds ten 8 uuren heeft het den Almagtige belieft mijn voorsz. Swager *Jacob Trigland,* zijnde Professor in de Heijlige Godt-geleertheid en Joodsche oudheden, en Bedienaer des Goddelijken Woords tot Leijden, in Sijn eeuwigh Coningrijk te haelen.

8. *Jacob Loten,* geb. tot Amsterdam den 3e Feb. 1658. Den 19e Aug. A° 1681 is hij getrouwt met *Duijfje van de Poll* (doghter van *Harmen van de Poll)* tot Sloten.

1. A° 1683 den 9e Feb. is verlost van een Doghter, en genaemt *Apolonia.*
2. A° 1685 den 8e Sept. is in de craem gekomen van 2 doghters, die den 9e ditto gedoopt zijn, en genaemt *Breghje,* den 29e Novemb. 1685 overleden en in de Nieuwe kerk tot Amsterdam begraeven, &
3. *Harmijntje,* den 6e Dec. 1685 overleden, en meede in de Nieuwe kerk begraven.
4. A° 1692 den 26e Feb. is in de kraem gekomen van een doghter, en genaemt *Breghje.*

9. Constantia Loten, geb. tot Amsterdam den 16e April A° 1663. Den 4e Nov. 1681 is sij getrouwt met Mr. *Cornelis Hop,* (soon van Mr. *Cornelis Hop,* Raedsheer in den Hogen Raede) Commissaris van Haer Ho. Mo. uijthemsche depéches, en Secretaris van de Weeskamer tot Amsterdam, getrouwt tot Sloten.

1. A° 1682 is in de craem gekomen van een Soon den 18e Sept. en gedoopt *Cornelis.* Is doodt.
2. A° 1684 den 8e Maij is in de craem gekomen van een doghter den 10e ditto gedoopt, en genaemd *Apolonia.*
3. A° 1686 den 28e Jan. is in de craem gekomen van een doghter, den 30e ditto gedoopt *Anthonia.*
4. A° 1687 den 19e Maij is in de craem gekomen van een Soon, den 21e ditto gedoopt *Cornelis,* den 3e Aug. 1687 gesturven.
6. A° 1688 den 26e Maert is in de craem gekomen van een Soon, die *Cornelis* gedoopt is, & den 6e Octob. 1688 overleden.
6, 7. A° 1689 den 28e Junij is in de craem gekomen

's oghtents ten 11 uuren van 2 sonen, daer van het laetste nae omtrent een uur levens is overleden, en het eerste is *Jan* gedoopt, dat den 10e Julij 1689 's oghtents ten 11 uuren is gesturven.

8. Ao 1690 den 19e Nov. is Suster verlost van een doghter, en gedoopt ***Constantia.***

Ao 1710 den 14e Junij is deese mijn voorsz. Suster ***Constantia Loten*** tot Amsterdam omtrent half 7 uuren overleden, en den 19 ditto 's avonds in de Wester kerk begraeven.

10. *Tobias Loten,,* ged. in de Beemster aen de Volgher-weg op de Hofstede van mijn Vaeder *Joan Loten,* den 10e Octob. 1664. Deselve is Ao ..... geworden Regent van 't Spin-huijs & 't nieuwe Werck-huijs der Stadt Amsterdam.

Hier volgen de kinderen en descendenten van *Cornelia Loten,* suster van ***Carel Loten, en*** doghter van *Dirck Loten,* hier voren breder gesteld, welke. *Cornelia* trouwde den 11e Aug. 1698, oudt zijnde 26 jaeren, binnen Leijden, aen *Michiel Gerard,, oud* zijnde 23 jaeren, mede woonagtig tot Leijden, die te saemen geprocreëerd hebben 8 kinderen, alle soonen, met naemen zoo in rangh zijn geboren.

1. *Dirck,* geb. den 24 Aug. 1699, is ongetrouwt overleden .. Nov. 1635 op 't Recif de Phernambuoo in Brasil, en aldaar begraeven.

2. ***Jacob,*** geb. den 20e Nov. 1601. Is ongetrouwt overleden den 9 Sept. 1679 op Biese-velt bij Velien, en tot Leijden begraeven.

3. ***Michiel,*** geb. den 12e Jan. 1604 & binnen Leijden getr. den 9e Maij 1628 aen Sara *Berten,* (doghter van *Joost Berten*) hij is overleden den 11e Sept. 1669 & sij den 11 Maij 1669.

NB. deze ***Michiel Gerard*** heeft geprocreëert 3 kinderen, namentlijk *Christina,* ***Michiel en Isaac Gerard,*** de 2 laaste zijn bijde ongefrouwt gesturven, maar *Christina* is gehuwelikt geweest aen ***Jeronimo de Wit*** tot Leijden, brouwer aldaer, die geprocreëert hebben de 4 kinderen, siet hierna.

4. ***Hendrick,*** geb. den 16 Junij 1606. Is ongetrouwt overleden den 20e Feb. 1679. Tot Amsterdam in de oude kerk om de menigvuldige sneeuw [begraven], & kort daer aen weder opgegraven, ende tot Leijden gebragt.

5. Carel, is geboren den 3e Sept. 1608, & getrouwt met *Cornelia* van ***Buren*** (doghter van *Reijnier van Buren),* waer bij heeft geprocreëerd de onderstaende 4 kinderen,

1. *Cornelia* ***Gerard,*** geb. tot Amsterdam 1641 den .... en getrouwt met *Nicolaes* van ***Bambeeck,*** die den 24e Nov. 1671 tot Amsterd. is overleden, was 12 daegen minder als 32 jaeren oudt, & in de Suijder kerk tot Amsterd. begraeven, naelatende 2 kinderen, met naemen
   1. Mr. *Nicolaes van* ***Bambeeck,*** geb. tot Amsterd. den 10e April 1666 's naghts ten 11 uuren, is in Jan. 1696 Raed, 1699 Schepen & 1711 Burgermeester tot Amsterd. gemaekt.
   2. *Cornelia van* ***Bambeeck,*** geb. tot Amsterd. den 6e Junij 1667 's namiddags ten 2 uuren, is den ... Dec. 1696 getr. met Mr. *Quirijn van Strijen,* Schepen & Raed, & den 1e Feb. 1709 geworden Burgermeester van Amsterd. Hij was dat jaer de laetste of jongste Burgermeester, & 1 Feb. 1710 geworden praesident Burgermeester, Ao 1711 gecommitteerde in 't Ed. Mog. Collegie ter Admiraliteit tot Amsterdam.

   Deese ***Cornelia van Bambeeck*** is
   1. den 8e Octob. 1700 in de kraem gekomen van een Soon, en *Nicolaes* gedoopt.
   2. den 15e Maert 1706 is nogh van haer geboren haer 2e Soon, & *Jacob* genaemt, die 1e Julij 1711 is geworden Capiteijn van een Compagnie voetkneghten ten dienste der Vereenigde Nederlanden, guarnisoen houdende tot Amsterdam.
2. ***Constantia Gerard,*** geb. tot Amsterdam den 25e Julij 1641 's avondts ten half tien uuren, & den 29e ditto gedoopt door Do. Sommerius in de Nieuwe kerk, is getr. den 19e Nov. 1669 in de Nieuwe kerk door Do. La Mair, met *Guilielmo* ***Loten,*** die te samen hebben geprocreëert de 6 kindoren, hier voren gespecificeert.
3. Carel Gerard, geb. tot Amsterd. den 10e Octob. 1661 & getr. den 5e Maij 1682 met *Aletta Pancras* (doghter van Michiel *Pancras*, Schepen tot Amsterdam), die den 1e Jan. 1683 is in de craem gekomen van een dogter, die omtrent 2 uuren geleeft hebbende is overleden.

   Ao 1696 den 2de Dec. Nieuwe stijl 's avondts ten half tien uuren is deese voorsz. ***Carel Gerard*** tot Utreght overleden, & tot Amsterdam in de Oude kerk begraeven.
4. ***Hendrick Gerard,*** geb. tot Amsterd. den 7e Jan. 1667.

6. Daniel, geb. den 15e Maert 1610, is gesturven den 24e Julij 1610.

7. Abraham, geb. 5 Dec. 1611, is vrijer gesturven den 27e Nov. 1692 tot Amsterdam & tot Leijden begraeven.

8. *Isaac*, geb. den 12e Nov. 1616 & den 5e Feb. 1694 tot Legden vrijer gesturven & begraven.

(Wordt vervolgd.)

KORTE MEDEDEELINGEN.

Oude Adel.

(XLV, 169).

Hoewel in eenigszins verwijderd verband met het behandelde in het belangrijk artikel onder bovenstaanden titel van de hand van Jhr. dr. Beelaerts van Blokhnd, geeft het volgende een voorbeeld van het optreden in 1620 door de Staten van Holland tegenover door vreemde vorsten verleenden adel.

De Resolutiën van 1 Juli van genoemd jaar leeren ons, dat: „Alsoo men bevind, dat tot verminderinghe van de reputatie van den Staat van den Lande, en tot weynig vorderinghe van den dienst van deselve, meer en meer toenemen de aannemingen by de landsaten van alle soorten van alderhande adelyke Eere-titulen van Vryheer, Ridder, Edeldom als anders, daarmede al desulke personen niet weynigh hen verbinden aan degenen, die hun deselve Eeretitulen confereeren ; behalve dat sulks strydig is jegens de Hoogheydt en Souvereyniteyt van den Lande, is geraden gevonden, de H.H. Edelen en Steden, in bedenken te ***geven,*** ofte niet, (vervolgends

daarin de exempelen van anderen) en behoort ordre gesteld en Resolutie genomen te worden, ten eynde zulks te doen cesseeren; ende dat diegene, die se verkregen hebben in dese Lande *by geene publique acten ofte anders, deselve Titulen voortaan* meer *en sullen mogen gebruiken".*

Zoo werden o.a. op den 17den Mei 1610 op plechtige wijze in tegenwoordigheid van drie wapenkoningen en zes herauten van wapenen door Koning Jacobus van Engeland nà hun volbrachte missie aan het Hof van St. James tot ridder geslagen: Albert de Veer, pensionaris van Amsterdam, Johan Berck, pens. van Dordrecht, Elias van Oldenbarnevelt, pens. van Rotterdam en Albert Joachimi, gecomm van Zeeland ter generaliteit.

In een brief van den Seigneur de Buzanval aan de Villeroy, gedateerd 's-Gravenhage 30 Jan. 1604, leest men o.a. aangaande Reinout van Brederode, heer van Veenhuizen, president van den Hoogen Raad van Holland, Zeeland en Westfriesland, schoonzoon van Oldenbarnevelt: „Il est malade d'une maladie épidémique de ce pays, qui est de vouloir avoir des titres de chevalerie. — Ce mal est venu d'Angleterre où la feue Reyne a fait quelques Chevaliers (baronets) de ce pays, et le Roy présent a envoyé ce même titre baronial au sieur de Bernefelt et à son fils aîué, comme j'entends".

M. G. W.

Moderne adoptie.

De beschouwingen over adoptie in Maandblad nº. 6 en nº. 6 hebben bij velen wellicht de meening doen post vatten, als zoude, volgens onze wetgeving, het aannemen als eigen wettig kind van kinderen, die uit andere ouders gesproten zijn, uitgesloten zijn.

Toch is dit ten deele niet juist. Inderdaad kan een dergelijke handeling niet meer geschieden onder den naam „ adoptie", maar ons recht kent twee instituten, "die zich tot het beoogde doel, in zekere mate, leenen: „erkenning", gevolgd door „ wettiging". Het merkwaardige in ons recht nu is, dat, hoewel men adoptie wilde tegengaan, erkenning en wettiging door een ander dan den verwekker niet ongeoorloofd geacht wordt. De Hooge Raad heeft dit uitdrukkelijk aangenomen in de arresten van 16 Dec. 1921 en 28 April 1922, weekblad v. h. recht nº. 10819 en 10393. Het ligt niet in mijn bedoeling de vele voorschriften te bespreken, die ter verkrijging van het gewenschte resultaat in acht genomen moeten worden maar alleen, om den lezer te herinneren aan het bestaan van dezen modernen vorm van adoptie. [1])

Mr. J. C. MARIS.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Archambault (d') Is iemand iets bekend omtrent het Fransche adellijke geslacht *d'Archambault*, waarvan *Hélène Clémentine d'A.*, geb. 178 ., huwde in Mei 1801 met den Engelschman *John (P) Hardy*?

Dordrecht. W. DE BRUIJN.

Blikman. Bestaat er eene genealogie van deze (Amsterdamsche?) familie, waartoe o.a. behoorde *Hendrik Blikman*, 1789-1864, firmant in de firma Blikman en Sartorius te Amsterdam? Hij voerde het wapen beschreven in Rietstap. In het familiearchief de Flines is dit wapen, eveneens zòò beschreven, aanwezig. Wie waren zijne ouders? Hij was gehuwd met *Sara Elzina Kretzer*, 1782-1869, dochter van *Hendrik Ernst* (1750 -1837) en Sara *van Kempe* (1760— 1840).

Amsterdam. W. F. WESTERMANN.

Boermans (von). In de geschiedenis van Wachtendonck door L. Heinrichs wordt melding gemaakt van *Willem von Boermans* (leefde omstreeks 1586), gehuwd met *Sophia,* de jongste dochter uit het eerste huwelijk van *Johan van Erp*, genaamd *Warenborgh* (van het Huis Langenfeld bij Wanckum) met *Philippina van Hornum* genaamd *Schram*. Hij voert het volgende wapen n.l.: een effen gouden schild, met een zwart schildhoofd, beladen met een gouden ster.

Kan iemand mij nadere inlichtingen omtrent huwelijk en afkomst van *Willem con Boermans* verschaffen?

Venlo. JAN VEBZIJL.

Bontebal. (XLV, 187). Omtrent het wapen van *Bontebal* loopen de gegevens uiteen. Het Armorial Général vermeldt het wapen van een familie *Bontebal* met de traditioneele aanduiding „Holland", zijnde: „in goud 3 zoogenaamde koek-penningen met 3 zilveren en 3 zwarte vakken". De Hollandsche Wapenkaart van Jacobus Robijn geeft een wapen *Bontebal* ongeveer daaraan gelijk.

Een dergelijk wapen van een familie van dezen naam zijn wij echter in originali nimmer tegengekomen. Wij vonden de navolgende wapens: *Mich. Bontenbal,* 22/9 1698 Secretaris van Zevenhuizen, voert: „een bol, waarop een kruisje en 4 halve ringen zijn aangebracht", een bonte bal dus. Dezelfde voert echter 2/10 1709 en 25/10 1709, zijnde toen behalve Secretaris tevens Schout van Zevenhuizen, dezelfde bol doch zonder schild etc. *J. Bontebal,* 2/6 1766 schoolmeester te Zevenhuizen, voert „een kruis beladen met 13 bollen en vergezeld in elk canton van 3 bollen." *Jan Bontenbal,* 6/5 1776 en 14/4 1788 Schout en Secretaris van Zevenhuizen, voert „gevierendeeld: 1 en IV: in purper 3 eenden (ook wel merletten), 11 en 111 een bol, waarop 16 bolletjes in kwadraatvorm zicht baar zijn" met als helmtéeken een vlucht, welk wapen ook gevoerd wordt door *Nicolaas Bontenbal,* 14/4 1788 gerichtsbode van Zevenhuizen.

Wij merken hierbij op, dat de bollen in deze wapens moeilijk te beschrijven zijn. Wenscht de vrager precies te weten, hoe zij er uit zien, dan zijn wij gaarne bereid op aanvrage zijnerzijds hem schetsteekeningen te doen toekomen.

Van dezen naam zijn ons nog de volgende personen bekend: *Hubert Bontebal,* solliciteert 16/11 1648 naar de betrekking van Ontvanger der Geestelijke goederen in de Meijerij; *Jacob Bontebal,* wiens weduwe *Elisabeth van der Leur* (ook Luer) 2/8 1633 te Rotterdam woont; *P. Bontenbal,* 1676 Secretaris van Zevenhuizen; *Jan Bontenbal,* van 1762 tot 1800 Notaris te Zevenhuizen; *Jan Claesz. Bonttebnl,* 24/7 1645 wonende te Zevenhuizen; *Leendert Corssen Bontenbal,* 3/1 *1637* kuiper te Rotterdam; *Jasper Jansz. Bontebal,* 6/2 1619 „wijnverlater en gesworen peijlder" te Rotterdam, oud 63 jaar; *Jacob Huijbertsz.*

[1]) **Hierbij mag echter niet uit het oog verloren worden, dat slechts natuurlijke niet erkende noch gewettigde kinderen de voordeelen dezer "moderne adoptie" deelachtig kunnen worden.** RED.

Bontenbal, 3/12 *1623 wonende te* Rotterdam; ***Hubert Leendertsz. Bontenbal,*** 15/4 *1609* pachter van de acchijs en de impost van bier over het dorp **Cralingen, 15/10** 1614 vermeld als gewezen medestander en collecteur van de impost van de bestialen te Rotterdam, zijnde 66 jaar, verkoopt 25/3 1609 het huis „het Vierslach" aan de Westzijde van de Lombaertstraat te Rotterdam, broer van *Cornelis*, die in 1620 reeds overleden is, en vader van *Jacob* boveng. **Doc. Bur.**

Bruyn (de). Waar en wanneer werd gedoopt ***Andries de Bruyn,*** begraven Dordt 12.4.1726, die **3.1.1723** te Amsterdam was gehuwd met ***Margaretha van Wijk,*** ged. te ? den ?, † Dordt 10.2.1777, dr. van **Justus en ?**

's-Gr. **M. G.** w.

Daendels. Gevraagd de geboorte- of doop-, huwelijks-, sterf- of begraafdata der **ouders** en **grootouders**, benevens de namen der overgrootouders van ***Rudolphina Johanna Daendels,*** geb. H. de **Borchgrave (Heerde)** 19 Juni 1700, dochter van *Gerhard David* en ***Aleida Maria Lemker.***

Zij **huwt** Mr. *Herman Jan Jordens (1706-1766).*

's-Gr. F. v. A.

Gaarlandt. Gevraagd herkomst en wapen dezer familie. ***Laurens Gaarlandt, George-zoon,*** geb. Archangel, werd 7.2.1770 poorter te Amsterdam en huwde ald. in 1771 ***Harmina Maria Krüger*** (volgens hare **handteekening**; in de acte wordt zij ***Kreuger genoemd).*** Een broeder van ***Laurens*** v.n.d., n.l. ***Hendrik Gaarlandt,*** eveneens geb. Archangel, werd in 1762 poorter te A'dam en huwde ald. in dat zelfde jaar met ***Agatha van Orssagen.***

's-Gr. **M. G. w.**

Hompesch. Het R. C. Doopregister van Budel (N.B.) bevat bij de inschrijvingen uit de **18de** eeuw verscheidene **acta** betreffende leden van een geslacht ***Hompesch, o.a. 8 Nov. 1786*** Bapt. est ***Josephus Wilhelmus,*** fil. leg. *Walteri* **Hompesch** et ***Elisabethne Davits.*** — Suscep. Wilhelmus **Gommers** et Maria Barbara **Hompes** (s ic).

Vrage: Kan hier sprake zijn van eenige **verwantschap,** zij het dan door bastaardij, met het bekende geslacht ***von Hompesch—Rürich?***

's-Gr. M. G. W.

Jacobson. (XLV, 188). **Ons zijn** de navolgende personen van dezen naam bekend: ***Qerh. Jan Jacobson,*** getrouwd met ***Elisabet Ketjes Arentsdr.,*** 25/6 *1714* **wonende** te Deventer; *Bernardina Jacobson,* de vrouw van ***Willem Barthold van Hasselt,*** 8/3 *1745* Luitenant en Ingenieur ten **dienste** dezer **landen**; Dr *Joan Jrrcobson,* 29/1 1778 te Deventer; Mr. ***Jan Jacobson,*** 27/6 1789 Burgemeester van Deventer ; *Joan Hendrik Jacobson,* 12/12 *1778* lid van de gezworen gemeente te Deventer; Mr. ***Joan Jacobson,*** 10/6 *1804* Scholtus van Holten en Bathmen.

Deze allen voeren het bekende **mansborstbeeld** als wapen, dat volkomen overeenkomt met het wapen der Deventersche familie ***ten Brink*** (Brincke). Volgens **Navorscher** 1897 pag. 31 **zijn** deze beide families ***Jacobson*** en ***ten Brink*** dan ook van den **zelfden** stam.

De geachte vrager kan bovendien nog eenige gegevens vinden in Navorscher 1866 pag. 189, **Bijdr.** tot de Gesch. van Overijssel 1883 pag. 177, Heraldieke Bibliotheek 1881 pag. 276 en 1882 pag. 216. **Doc. Bur.**

Kretzer. Bestaat er **eene** genealogie van deze familie, herkomstig uit Duitschland vóór 1760. Voert zij **inderdaad** het wapen beschreven in **Rietstap** en behoort ***Hendrik Ernst Kretzer 1760-1837*** tot hetzelfdegeslacht?

Amsterdam. W. F. **Westermann.**

Maartens. Wie waren de ouder8 van ***Anna Maria Maartens, 17 ..*** -1810, gehuwd met Ds. ***Hermanus Cornelis Ribbius,*** 1714-1769 (Ned. Patr. **A°.** 1918 onder A 6.). Zijn er bijzonderheden over deze familie bekend ; voerde zij een wapen?

Amsterdam. W. F. **Westermann.**

Muntinga. Bestaat er **eene** genealogie van het geslacht ***Muntinga?***

Utr. ***v.*** **D.** M.

Pliester. Genealogische gegevens gevraagd **betreffende** deze familie waartoe behoorde ***Matthdas Pliester (geb.*** **te Wisch** 28 Aug. 1804, gest. te Gendringen 1 Juli **1874),** notaris te **Gendringen.** Welk wapen is van deze familie bekend ?

A'dam. D. **Giltay Veth.**

Sloos **Geneal.-biogr.** gegevens gevraagd betreffende : ***Albert Sloos,*** notaris in de Zijpe (N.H.); hij huwde **21** Oct. 1804 met ***Johanna Regina Kluppell,*** geb. te Delft **.... 1786** (?)„ overl. te .... den **....1825. Is** er een wapen van het geslacht *Sloos* bekend ?

Voorburg. W. **G.** K.

Stroman. Bestaat er **eene** genealogie van het geslacht ***Stroman ?***

Utr. ***v.*** **D.** M.

Villegas (de). Gevraagd de geboorte- of doop-, huwelijks-, sterf- of begraafdata der ouders, grootouders, benevens de namen der overgrootouders van ***J.. .G...*** B^sse de *Villegas,* geb. ± 1675, overl. ..., dochter van *G...* B^u ***de Villegas*** en ***Anna Launder van Stanton.*** **Zij huwt** Mr. ***Josias Eckhardt (1672-1740).***

's-Gr. F. **v.** A.

Wapens gevraagd. In het bezit van den Heer **Krayenhoff** van de Leur te Haarlem bevindt zich een **porceleinen** servies, waarop het volgende alliantiewapen voorkomt:

Rechts: Gevierendeeld I en IV in blauw een zilveren zwaan, II en III in goud drie zwarte kookpotten, 2. 1.

Links:. In zilver **drie roode** molenijzers 2. 1., **dat** la de linkerbovenhoek bedekt door een **vrijkwartier** van goud, waarin een stappende leeuw.

De vier **kwartieren van** den bezitter zijn: Krayenhoff van de **Leur-Kolff, Loke-Muntz.**

Amersfoort. M. R. H. Calmeyer.

INHOUD 1927, **N°.** 7.

Bestuuraberichten. — De eerste generaties van het geslacht van Boecop, door W. Wijnaendts. van Resandt. — Geldersche geslachten. Bijdrage tot de genealogie van het riddermatige geslacht van Essen, door Jhr. H. H. Röell. — Het Groningsche geslacht Koning, door W. M. C. Regt. — Familie-aantcekeningen Loten en aanverwante geslachten. -Korte mededeelingen: Oude adel; Moderne adoptie. — Vragen en antwoorden: Archambault (d'); Blikman; Boermans (von!; Bontebal; Bruyn (de); Daendols: Gaarlandt; Hompesch; Jacobson; Kretzer; Maartens; Muntinga; Pliester; Sloos; Stroman; Villegas (de). — 'Wapens gevraagd.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw",

Dit blad **verschijnt** maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratis toegezonden.

Bijdragen **en correspondentie,** bestemd voor het Maandblad, **zoomede** opgaven van adresverandering **gelieve men te richten tot den redacteur Mr. Th** B. **Valck Lucassen,** *huize Sparrenheide, Driebergen.*

De **jaarlijksche** oontribotie voor het **lidmaatschap** bedraagt *f* 10.— en voor de leden te's Gravenhage, die de wekelijksohe portefeuille **ontvangen,** *f* 15.—. Voor niet leden is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van *f* 10.— **per jaargang.** Postrekening van den pen **n i n g m e e s** te **r** No. 20310.

Correspondentie betreffende het Genooteohsp (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te **richten** tot den **s e o r e** tar i **s** Mr. **E.** J. **Thomassen à Thuessink van der Hoop,** *Sweelinckstr. 50, 's Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek en de **wekelijksche** portefeuille, eoomede **aanvragen** om exemplaren van vroeger versohenen Maandbladen, tot den bibliotheoaria *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*

De Bibliotheek, gevestigd *Bleijenburg* 5, 's *Gravenhage,* is voor de leden geopend **iederen** Maandag **van** 3-6 **uur.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 8. **XLVe Jaargang.** Augustus 1927.

BESTUURSBERICHTEN.

Wegens verblijf in het buitenland van den Redacteur kan dit nummer slechts in beperkten omvang verschijnen.

Adreswijzigingen.

Jhr. F. C. Beelaerts van Blokland . *'s-Gravenhage*
Banstraat 12 (Rectificatie).

W. F. **Hartman** . . . . . *Amsterdam.*
Keizersgracht 417.

Prof. Mr. J. E. Heerrs . . . . . *'s-Gravenhage.*
Verlengde Tolweg 6.

J. W. A. Losecaat van Nouhuys . . *Arnhem.*
Weststraat 11.

J. C. P. W. A. Steenkamp . . . . *Breda.*
Baronielaan 296.

De Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap,

door W. J. J. C. Bijleveld.

Aanleiding tot het schrijven van dit artikel is **mij,** wat Dr. H. Huybers, redacteur v. h. Historisch Tijdschrift, jg. 1926, blz. 326 zegt bij zijne bespreking van mijne bijdrage over den R. C. Adel in Groningen, die in **1925** in deze kolommen is opgenomen.

In die bespreking haalt hij aan wat ik mededeelde omtrent het Catholiek blijven van het grootste deel van den adel in de **17^e** en **18^e** eeuw, welk verschijnsel zich in alle gewesten, uitgenomen Drenthe en Zeeland, voordeed. En dan zegt Dr. Huybers: „**Het** is een belangrijk citaat, dat wij aanhalen, maar opent het **geene wijde** vergezichten? De schrijver noemt alleen de **17^e** en **18^e** eeuw, maar de **16^e,** hoe stond het toen? Zijn wij al **zoo** ver, dat wij de conclusie kunnen trekken, dat de meerderheid van den Noord-Nederlandschen Adel niet heeft meegedaan aan de reformatie? Wanneer een **zoo** belangrijk gedeelte van de bevolking, een autonome stand met eigen traditie, privilege en staat zich goeddeels **af**afzijdig hield, dan moeten uit zulk een verschijnsel toch gewichtige conclusies volgen voor de geheele geschiedenis der reformatie. Al weten wij, dat deze geen volksbeweging geweest is, met dat negatieve kunnen wij toch niet simpel en eenvoudig tevreden blijven".

Welnu, ik kan er niet aan denken, om aan dit verlangen voor al onze gewesten tegemoet te komen, daar dit voor ieder gewest afzonderlijk, het beheerschen van de zeer rijke en voor een deel nog niet gepubliceerde stof **vereischt.** Doch wat Holland betreft, meen ik toch, door hetgeen eene studie van lange jaren op het gebied der adelsgeschiedenis mij leerde, een enkel woord in het midden te mogen brengen.

En dan luidt mijne conclusie op de eerste plaats, dat de Noord-Nederlandsche adel en ook de Hollandsohe, bepaald niet met de reformatie is meegegaan en dat **degenen,** die het wel deden, eene uitzondering zijn op de algemeene regel.

Het, is een bekend feit, dat de reformatie in den vorm van Calvinisme uit Frankrijk door de Zuidelijke Nederlanden en vervolgens door Zeeland deze landen is binnengedrongen. Gingen in Frankrijk talrijke leden van den **hoogen** adel over, in het tegenwoordig België vond men daarentegen de aanhangers der nieuwe religie voornamelijk onder den lageren adel.

De eenige aanzienlijke Noord-Nederlandsche Edelen, die in 1566 reeds tot het protestantisme waren overgegaan, waren de **Heeren** van Brederode en van Culemborg (Floris **I** van Pallandt).

De verbitterde strijd tegen Spanje, die, het kan niet **genoeg** herhaald worden, vóór alles een economische ondergrond had en niet een religieuse, legde beslag op al het doen en denken van het geheele volk onzer gewesten; men vroeg in die dagen niet naar de godsdienstige overtuiging van den medemakker in den strijd en dit heeft veel langer geduurd, dan men gemeenlijk aanneemt,

nl. tot de onzalige godsdiensttwisten'op het einde van het bestand zulk een omvang hadden gekregen, dat eene ontknooping moest volgen. De synode van Dordt vormt het keerpunt.

Dordt bereikte, wat aan Middelburg in 1681 mislukte, den geloofsstrijd tot het uiterste. Na dien komt langzaam, doch zeker een eind aan de macht van en aan het bekleeden der ambten door dissenters.

Sinds vele jaren is de Heer D. G. van Epen te 's Gravenhage bezig met het verzamelen van gegevens voor de kwartierstaten der Hollandsche Ridderschap. Reeds meermalen heb ik daarin mijne vondsten, uit openbare en particuliere verzamelingen opgediept, mogen verwerken. Als wij nu de leden der Ridderschap van 1681 af tot 1619 nagaan, dan vinden wij de volgende 39 Roomsch-Catholieken:

Otto van Egmond.
Jaoob Oem van Wijngaerden, boschgeus.
Jan van Mathenesse.
Vincent van Lochorst.
Anthonis van Amstel van Mijnden.
Jan van Beyeren Schagen.
Willem van Zuylen van Nyevelt.
Adriaan van Swieten.
Arent van Duvenvoirde, watergeus.
Floris van Vliet.
Gijsbert van Duvenvoirde van Obdam.
Gerrit van Poelgeest.
Jan van Duvenvoirde van Warmond, watergeus.
Cornelis van Assendelft.
Paulus van Assendelft.
Johan van Assendelft.
Amelis van der Bouchorst.
Albrecht van Raephorst.
Gerrit Oem van Wijngaerden.
Albrecht van Egmond van Merestein.
IJsbrand van Merode.
Anthonis van Duvenvoirde van den Bossche.
Gysbert van Mathenesse.
Dirc van Duvenvoirde.
Jasper van Poelgeest.
Otto van Poelgeest.
Jan van Naeldwyck.
Jan van Mathenesse.
Arend van Dorp.
Adriaen van der Does.
Jacob van Egmond van Kenenburg.
Gerrit van Assendelft.
Adriaan van Mathenesse.
Jacob Oem van Wijngaerden.
Albrecht van Beyeren Schagen van Burghoorn.
Jacob van Wassenaer van Warmond.
Adriaen van Swieten.
Nicolaas van der Bouchorst.
Anthonis van Lijnden.

In dat zelfde tijdperk trof ik twee leden: Walraven van Brederode (1647-1614) en zijn naamgenoot en oomzegger (1597—1619), van wie ik niet kan uitmaken, of zij R. C., dan wel Gereformeerd waren.

Tegenover **die 39** R. C. **edelen halen de aanhangers der reformatie** gedurende dat tijdvak slechts 14, daaronder begrepen de beide Oranjevorsten, n. 1.:

Jan van der Does [1]) van Noordwijk.
Prins Willem van Oranje.
Floris van Pallandt van Culemborg.
Rutger van Boetzelaer.
Prins Maurits van Oranje.
Philips graaf van Hohenlohe Langenburg.
Daniël van Boetzelaer.
Jacob van Duvenvoirde van Obdam [2]).
Johan van Wassenaer van Duvenvoirde [3]).
Reinoud van Brederode van Veenhuizen [4]).
Steven van der Does van Noordwijk.
Rutger van Boetzelaer.
Cornelis van der Mijle.

Reeds omtrent 1696 was er zekere verslapping in den krijg met Spanje ingetreden, wel volgde weer eens een crisis, zooals het beleg vau Oostende en de invallen van Spinola in het Oosten des lands, maar aan beide zijden kwam de oorlogsmoeheid steeds meer aan den dag, totdat eindelijk het bestand gesloten werd in 1609. Intusschen hadden onze vlootvoogden en kooplieden niet stil gezeten, rijke buit was behaald op den vijand en groote winsten uit den handel op Oost en West hadden vanzelf de oprichting der beide Compagnieën in de hand gewerkt. Anders ware het ook nooit mogelijk geweest, de miljoenenlast van den oorlog, die vooral op Holland het zwaarst drukte, op te brengen. Bij het sluiten van het bestand was er eene algemeene herademing, men leefde vroolijk en onbedrukt, na den oorlog van zooveel jaren en hoeveel welvaart de eerste jaren der eeuw hadden aangebracht, bleek uit het feit, dat zoowel steden als particulieren, zich om strijd de weelde konden veroorloven van het aankoopen van doorgaans tijdens den oorlog gesequestreerde hooge heerlijkheden, die nu vrij kwamen en voor aanzienlijke bedragen van de hand werden gedaan.

Uit alles bleek die vroolijkheid en weelde, niet het minst bij de fleurige en kleurige mode en bij de schilderkunst, doch ook in buiten- en binnen-architectuur en meubilair ; de tijd ook van opleving van de literatuur en de verschijning van talrijke geschiedkundige werken. De ongenoemde schrijver van eene bespreking van het schilderij (door mij in dit mdbld. behandeld [5])) in Kunstwänderer van Febr. d. j. noemt het een tijd van algemeen0 verbroedering en gelijkheid van alle standen, hetgeen ik niet gaarne zou beamen, want al was de onderlinge verhouding gemoedelijk, het standsverschil bleef.

Maurits had zich nooit met de politiek ingelaten ; hij was krijgsman, maar aan het einde van zijn bewind moest hij ingrijpen en toen deed hij het met den sterken arm van den krijgsman. Al neigde hij persoonlijk tot de „preciesen" of fijne Gereformeerden, men kan begrijpen, dat hij zich ontzettend moest ergeren over het kinderachtig en hatelijk gekibbel over godsdienstquesties, die ons gewest met name, teisterden en schier

[1]) Volgens vr. mededeeling van Noordwijk's geschiedkundige, den Heer J. Kloos, ging hij in 1572 over.
[2]) zoon van Gijsbert.
[3]) zoon van Arent.
[4]) Van hem is ook moeilijk uit te maken, welken godsdienst hij beleed, de twee middelste zijner 4 vrouwen waren R. C.
[5]) jg. 1926.

overal in de steden van beteekenis tot oproer en burgeroorlog leidden.

In 1618 moest hij in Leiden ingrijpen; gevolg, dat alle dissenters, Roomschen en Arminianen, uit de magistraat moesten.

In het volgend jaar de tragedie van Oldenbarneveldt met de treurige nasleep daarvan, die culmineert in den beraamden moord van 1663, intusschen de oorlog hervat en met kracht (Bergen op Zoom); men kan zich indenken, hoe Maurits steeds verbitterder werd, wat Haarlem ook ondervond, toen hij daar zijn optreden van vier jaar vroeger te Leiden, moest herhalen. En ook, dat hij steeds meer werd gedreven naar de denkbeelden, die juist in die jaren te Dordt waren vastgesteld.

Men had hem gedwongen zich tegen zijnen zin met poiitiek te bemoeien, dan zou hij zich ook laten gelden. Ook in de Hollandsche ridderschap, waar hij onder allerhevigst protest van de leden doorzette dat François van Aerssen en Daniël Hertaing de Marquette, beiden in 1618 genaturaliseerde Zuid-Nederlanders, in 1619 in dat college werden beschreven. Al ging het dan bij acte van non-praejudice, de Heeren vreesden juist met name, dat men zich van deze gevallen voortaan bedienen zon, om ongewenschte elementen binnen te halen. Van Aerssen toch, was de zoon van den verdienstelijkon griffier der Staten-Generaal, een Antwerpsch burger, wiens vader niet eens met zekerheid bekend was of is en al was François door Henri IV geadeld in 1606, de Heeren der Hollandsche ridderschap plachten anderen maatstaf aan te leggen voor huns gelijken. Hertaing de Marquette, was van ontegenzeggelijk betere afkomst, doch de adel was twijfelachtig. zooals bij meer van die Henegouwers. Hij had 7 jaar tevoren de belangrijke heerlijkheid met huis te Heemskerk aangekocht van Charles de Ligne en behoorde tot die talrijke groep van Zuid-Nederlanders, meest allemaal Geretormeerden, die onder de Oranjes in het leger kwamen dienst nemen en juist omdat de inheemsche adel grootendeels R. C. was, zich aan het Hot wisten in te dringen en belangrijke charges te verwerven. Men denke maar aan al die uitheemsche namen: van Marnix v. St. Aldegonde, Buysero. van Berchem, de Zoete de Lake, de Chantraine dit Broucqsault, van Lyere, van der Rijt enz.

Toch heeft de toekomst de vrees der Heeren niet bewaarheid; integendeel, de ridderschap is altijd een klein college gebleven, dat door uitsterven steeds kleiner werd, vooral toen dezelfde geest, die de dissenters uit de stedelijke magistratuur gebannen had, steeds meer in het staatsbestel kon hoogtij vieren. Niet met stadhouderlijk krachtsvertoon of één pennestreek, kon men die machtige vertegenwoordigers van het platte land in de Statenvergadering kwijt raken; het heeft, gezien de bestendige groei der Gereformeerden en de teruggang der Catholieken, betrekkelijk lang geduurd vóór zij verdwenen waren uit het college en uit de ambten, die den adel in de admiraliteiten en voorname waterschappen ten deel plachten te vallen. Vacatures werdeu door coöptatie vervuld en stille tegenwerking van de zijde der Gereformeerden in de benoeming van op- en Ieenvolgers bij overlijden van Roomsche edelen, maar ook hun eigen herhaald verblijf in en later verhuizen naar België en West Duitschland, waar vaak hunne vrouwen waren gehaald, had natuurlijk daarop een invloed van groot be-

lang. Van oudsher, ook vóór 1681, was het college doorgaans samengesteld uit edelen, die belangrijke en meestal hooge heerlijkheden bezaten en zij werden dan ook niet beschreven onder hunnen naam, maar als de Heer van Schagen, Wimmenum, Asperen enz. Daarbuiten stond een groot aantal adellijke geslachten, die na 1581 nooit in de Ridderschap zijn beschreven en waarvan ik de R. C. nog straks summier zal bespreken.

Ter verklaring van een en ander, wil ik nog even in het kort de loopbaan nagaan van de zeven laatste R. C. edelen, vóór 1619 beschreven :

Jacob Oem van Wijngaerden, heer van Benthuiaen.

Vanaf 1613 beschreven, wordt in 1628 raad en rekenmeester der grafelijkaheidsdomeinen en volgt in 1645 Joh n van Wassenaer Duvenvoirde op, als grootzegelbewaarder en stadhouder der leenen; blijft dit tot zijn dood 8 Dec. 1650. Hij was zeer rijk aan land, was heer van Soetermeer en Segwaard en door zijne vrouw van Wijngaerden, Ruybroek en het slot ter Lips te Voorschoten. Zijn oudste zoon, edelman van den Prins, sneuvelde 21 jaar oud voor Maastricht in 1632, de tweede beërfde de rijke erfgoederen, doch was hoogst singulier, zoodat het begrijpelijk was, dat men hem niet verkoos. Hij was gehuwd, doch stierf kinderloos en laatste van den R. C. tak.

Jacob van Wassenaer van Warmond.

Zoon van den dapperen „admiraal van Warmond". Beschreven in 1618, was sedert 1614 hoogheemraad van Rijnland en bleef dit tot zijn dood in 1658, een kalm en bezadigd man. Zijn zoon Johan, driemaal met belgische vrouwen gehuwd, was veel op reis, toefde geregeld in Spa. Werd niet, meer beschreven in de ridderschap, doch volgde zijn vader wel op als hoogheemraad tot zijn dood in 1687; liet alleen dochters na, waarmede 1722 de oudste tak van Warmond uitstierf.

Albrecht van Beyeren-Schagen van Burghoorn.

Beschreven in 1618, was gecomm. ter admiraliteit van Amsterdam 1615—1623, werd rentmeester van de abdij Rijnsburg 1623 en in 1636 baljuw van Kennemerland, overleed 1638. Een tijdgenoot, schrijver van een h.s. in mijn bezit, schetst hem als „rekkelijk", zijne moeder (geb. van Assendelft) en broeder (de Heer van Goudriaan) als felle papisten.

Adriaan van Swieten.

Beschreven 1618. Baljuw en dijkgraaf van Rijnland van 1610 tot zijn dood, curator dor Leidsche Hoogeschool 1622, lid der admiraliteit van Amsterdam 1623 en overleed in dit jaar. Had in 1602 zijn familiegoed al verkocht, was volgens bovengenoemd tijdgenoot een slap Catholiek en liet tegen den zin zijner tweede vrouw zijne beide dochters met Gereformeerden trouwen. Was ambitieus en heerschzuchtig van aard en slecht financier, zoodat zijn eenige zoon Adriaan in armoede leefde in 1630; diens lotgevallen zijn. verder onbekend. Hij zelf maakte zich als een der felste rechters van Johan van Oldenbarneveldt berucht.

Nicolaas van der Bouchorst, heer van Wimmenum.

Beschreven in 1618, was N.B. op 12 jarigen leeftijd

bij cessie zijns vaders reeds hoogheemraad van Rijnland geworden in 1693 ; hoogheemraad van Ychieland 1618—1622, baljuw en dijkgraaf van Rijnland 1624-1636, meesterknaap van Holland 1625, ambassadeur naar Frankrijk 1621, overleed 1640. Hij was vader van den beroemden Amelis van der Bouchorst, president der Ridderschap en zeer rijk.

Anthonis van Lijnden, heer van Cronenburg.

Beschreven in 1618, lid der admiraliteit op de Maas 1619, overleed 1626. Zijne kinderen vertoefden in Utrecht en Gelderland.

Hendrik van Raephorst.

Beschreven 1618, lid v. d. admiraliteit op de Maas 1622, van die te Amsterdam 1625—1645, overleed als laatste van zijn geslaoht 1660.

Na 1619 zijn slechts enkele R. C. edelen beschreven, n.l.:

Johan van Mathenesse, heer van Mathenesse, Riviere en Opmeer, beschreven in 1626; bij was al twee jaar raad in den Hove van Holland en sedert 1625 hoogheemraad van Schieland, werd 1634 curator der Leidsche universiteit en bleef dit tot 1640, ten slotte afgezant tot den Munsterschen vredeshandel in 1648 en overleed in 1663.

Willem van Beyeren Schagen, beschreven in 1642, was sinds het jaar tevoren lid van de admiraliteit op de Maas, werd 1655 lid raad van State en overleed 1658.

Amelis van der Bouchorst, heer van Wimmenum, werd in 1642 na doode zijns vaders beschreven, was reeds 1636 baljuw en dijkgraaf van Rijnland, werd 1643 curator der Leidsche hoogeschool en 1666 luit. houtvester van Holland. Hij stierf als president der ridderschap en laatste van zijn huis 1669. Hij was zeer rijk en had veel invloed, bouwde op vorstelijke wijze het oude landhuis Rijxdorp te Wassenaar op.

Adriaan van Mathenesse Jansz. Beschreven in 1654, hoogheemraad van Sohieland in dat jaar, doch stierf reeds in 1655.

Gijsbert van Mathenesse, broeder van den voorgaande, beer van Mathenesse enz., beschreven in 1666 en sinds 1665 hoogheemraad van Schieland, werd 1669 baljuw en dijkgraaf van Rijnland, als opvolger van Amelis van der Bouchorst, doch overleed na een paar maanden aan de pest te Leiden begin 1670, nog geen 26 jaar oud, terwijl zijne vrouw en twee kinderen reeds gestorven waren. Zijn erfgenaam was een neefje, dat het volgend jaar als laatste mansoir van dit geslacht stierf.

In 1670 waren er dus geene R. C. meer in het college der Hollandsche ridderschap. Zooals gezegd, bleef het aantal leden zeer beperkt en doorgaans nam het geslacht van Wassenaer, door talrijke takken vertegenwoordigd, het grootste aantal plaatsen in Onder den Koning-stadhouder zien wij diens gunstelingen Bentinck, van Voerst en van Keppel uit Overijssel en Gelderland optreden, in de 18e eeuw gevolgd door de Duitsche graven van Gronsfeld Diepenbroiok en van Hompesch. Steeds meer Hollandsche geslachten stierven uit, zoodat behalve de van Aerssen's, Bentincks en v. Keppel's die er

niet thuishoorden, thans nog slechts drie families over zijn, wier voorouders compareerden in de Hollandsche ridderschap, nl. de van Wassenaer's, de van Boetzelaer's en de van der Duyn's. Dit laatste geslacht, dat thans ook op uitsterven staat, was tot het eind der 17e eeuw geheel Catholiek, doch een lid werd omstreeks 1670 gereformeerd en opende zoodoende voor zijn zoon Adam Adriaan den toegang, die zijnen voorouders onthouden was geweest.

Buiten de ridderschap, trof ik nog twee R. C. edelen in het hoogheemraadschap van Rijnland aan na 1670, nl. Gerard van Poelgeest die in 1678 daartoe gekozen werd, doch hetzelfde jaar overleed en Floris Carel van Beyeren Schagen, heer van Schagen, Goudriaan en Drunen en graaf van Warfusé in Luikerland, die in 1687 zijnen schoonvader, Johan van Wassenaer van Warmond als zoodanig opvolgde en deze post tot zijn dood in 1699 behield. Dat was alleen te danken aan den grooten invloed der van Wassenaer's, die hoewel R. C. in goede verstandhouding leefden met hunne machtige neven uit de andere takken. Ik heb daarop reeds meer gewezen [1]) en verteld, boe zij den lageren R. C. adel durfden te beschermen tegen de vervolging en vexaties van dorpsschouten en predikanten. Is het niet merkwaardig, dat Jacob van Wassenaer van Warmond aan de uit Leiden gejaagde Remonstranten, eerst een veilig stuk land (1619) en zelfs later een gebouw binnen zijne heerlijkheid aanbood, waar zij rustig konden vergaderen tot eerst in 1674 hunne samenkomsten binnen de stad werden getolereerd! Hij voelde zich onafhankelijk genoeg, om den boozen schout van het nabije Leiden en de geheele machtige theologische faculteit te trotseeren. Daar is ook zijn broeder Albrecht, heer van Alkemade, de laatste R C. die (sinds 1688) commandeur der Duitsche Orde, Balije van Utrecht was en in 1635 slechts bedankte. omdat hij wnnschte te trouwen en de drie jaar oudere broeder Hendrik. die in 1633 ondanks het verzet der Gereformeerden, toch gekozen werd tot lid der admiraliteit op de Maas, al stierf hij in dat jaar zijner verkiezing.

Van al de R. C. geslachten, die bijna 90 jaar gezeteld hebben in Holland's ridderschap, is geen een voor uitsterven gespaard gebleven. Het laatst van al (1867) de tak der van Wassenaer's van Warmond-Alkemade, zooeven genoemd. Doch buiten die alle zijn er nog vele R. C. adellijke stamhuizen geweest, die tot in de 17e en 18e eeuw hebben gebloeid, wier namen ik hier tot eene gedachtenis stel, doch waarbij ik opzettelijk niet opneem, families, die eerst laat en dan sporadisch met adellijk predicaat voorkomen, zooals : Bam, Duym, van der Nath enz Zo0 volgen : van Adrichem, van Alkemade, van Alveringen, van Berkenrode, van Boschuysen, de Bruyn van Buytenwech, van Duivelandt van Rhoon, van der Duyn, van Egmond van de Nijenburg, van Heemskerck van Bekesteyn. van Hoogstraten, van der Laen, van Landscroon, van Lodesteyn, van der Mije, van Cuyck van Myerop, de Nobelaer, Paets van Santhorst, Persijn, Ramp van Rollant, van Reynegom, van Schouwen (van Endegeest), van Sevender, van Spangen, Speyart, Stalpert van der Wiele, Suys en van Teylingen.

[1]) Zie o.a.: Leidsch Jaarboekje 1916 blz. 128, 129; Buiten 1921 blz. 57

Ook zij zijn meest alle verdwenen van deze aard en binnen onze grenzen bloeit van heo alleen nog het geslacht Speyart van Woerden.

Adoptie,

door Mr. W. LUNSINGH TONCKENS.

In het Maandblad van Mei 1927 heb ik, onder meer, beweerd, dat een vreemde vrouw, die mut een Nederlander huwt, indien zij vóór haar huwelijk in een vreemd land werd geadopteerd en daarbij een adoptieven geslachtsnaam verkreeg, bij haar huwelijk dien adoptieven geslachtsnaam verliest, omdat onze wet adoptie niet erkent en dus evenmin de gevolgen van adoptie kan erkennen. In het Maandblad van Juni 1927 bestrijdt de heer L. M. Beekers deze bewering en betoogt. dat die vreemde vrouw, nadat zij de Nederlandsche nationaliteit heeft bekomen, haar rechtmatig verkregen naam blijtt voeren, waarbij de heer Beekers zich beroept op de Wet van den 15den Mei 1829 (Stbl. no. 28) „houdende Algemeene Bepalingen der Wetgeving van het Koningrijk" en blijkbaar denkt aan de artikelen 6 en 9, immers zegt, dat „hier te lande de persoonlijke staat van vreemdelingen beheerscht wordt door de wetten van hun eigen land". Artikel 6 behelst wel is waar slechts, dat de wetten, betreffende de rechten, den staat en de bevoegdheid der personen, de Nederlanders verbinden, ook wanneer zij zich buiten 's lands bevinden, doch men neemt tegenwoordig, mede op grond der geschiedenis der tot standkoming van artikel 9, vrijwel algemeen aan, dat het beginsel van artikel 6 ook geldt voor vreemdelingen, die zich hier te lande bevinden. Zoodra de vreemde vrouw echter met een Nederlander is gehuwd, is zij niet meer vreemdelinge en kan haar persoonlijke staat dus niet meer door de wetten van haar vroeger land worden beheerscht. De heer Beekers zoude beter een beroep kunnen doen op den, algemeen erkenden, regel van het internationaal privaatrecht, volgens welken een staat de regelmatig verkregen rechten van de burgers van een anderen staat zooveel mogelijk heeft te eerbiedigen. Deze regel zoude dus medebrengen, dat eene vreemde vrouw, die regelmatig een adoptieven geslachtsnaam verkreeg, dien naam ook na haar huwelijk met een Nederlander behoudt, doch die regel lijdt, naar men evenzeer algemeen erkent, uitzondering, indien toepassing er van tot strijd met de openbare orde van den betrokken staat aanleiding zoude geven. De vraag is, of hier strijd met de openbare orde, gelijk die in Nederland wordt opgevat, aanwezig zoude zijn, welke vraag bevestigend moet worden beantwoord, indien men rekening houdt met de in mijn vorig artikel vermelde redenen, welke aanleiding gaven tot verwijdering van het instituut der adoptie uit onze wetgeving. Ik blijf dan ook bij mijne meening, dat onze ambtenaren van den burgerlijken stand in de door hen gehouden registers nooit adoptieve geslachtsnamen van Nederlanders mogen vermelden, dus ook niet van met Nederlanders gehuwde vreemde vrouwen, daar deze vrouwen door haar huwelijk met een Nederlander den staat van Nederlandsche vrouw verkrijgen. De heer Beekers schrijft, dat die met Nederlanders gehuwde vreemde vrouwen met hare adoptieve geslachtsnamen

in de registers van den burgerlijken stand moeten worden vermeld. Hoe stelt de heer Beekers zich voor, dat de ambtenaren van den burgerlijken stand kunnen bepalen, of die adoptieve geslachtnamen rechtsgeldig werden verkregen? Immers slechts aldus verkregen geslachtsnamen zouden voor vermelding in de registers in aanmerking kunnen komen. Voor welke moeielijkheden de ambtenaren van den burgerlijken stand in het stelsel van den heer Beekers zouden worden geplaatst, blijkt, indien men bedenkt, dat b.v. in Duitschland adoptie nietig kan zijn, indien ze alleen om naamsverandering te verkrijgen is geschied.

In mijn vorig artikel heb ik voorts beweerd, dat vrouwen van Nederlanders bij haar huwelijk den geslachtsnaam van hare echtgenooten overnemen, zonder dat zij daarbij haar eigen geslachtsnaam verliezen. De heer Beekers ontkent dit overnemen dier geslachtsnamen, waarbij hij zich dus aansluit bij hetgeen veelal wordt aangenomen. Men betoogt gewoonlijk, dat men zich in dit geval niet op de gewoonte kan beroepen, omdat de wet „daarop" niet verwijst (artikel 3 A. B.). Intusschen is bij artikel 8 der Kieswet bepaald, dat gehuwde vrouwen op de kiezerslijst worden vermeld met den naam van haar echtgenoot, onder toevoeging van haar eigen naam, voorafgegaan door het woord: „geboren." Ik verwijs verder naar Diephuis „Het Nederlandsch Burgerlijk Regt", 1ste deel, 2e druk, blz. 263 en naar H. Capitant „Introduction à l'Étude du Droit Civil", 3e druk, blz. 26, noot 1: „On peut cependant citer quelques règles qui sont d'orgine purement coutumière et qui ont une force obligatoire incontestable. La plus intéressante à signaler est celle en vertu de laquelle la femme prend le nom de son mari. Cette pratique, générale en France et établie depuis longtemps. a été consacrée par la loi du 6 février 1893 (art. 299, C. civ.), qui décide que, par l'effet du divorce, la femme perd le droit de porter le nom du mari".

De meening van Capitant, dat de door hem genoemde regel „la plus intéressante" is, kan ik echter niet deelen. Die eer komt, althans in ons land, toe aan den evenzeer slechts op de gewoonte berustenden regel,' volgens welken wettige kinderen den geslachtsnaam van hunnen vader dragen. Onze wet bepaalt dit nergens uitdrukkelijk.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Ny lycht.

In kol. 179 en 180 van het Juninummer van ons Maandblad drukt de heer Mr. A. P. van Schilfgaarde eenige copie-aanteekeningen af uit het gebedenboek van Aleydis van Alphen, vrouwe van Batenburg.

De eerste van deze aanteekeningen luidt:

„*1478 Jan. 20.* Item int yaer doe men schreef MCCCC ind LXXVIII ind doe men een ny lycht had des Donredaegs [1]), doe ward Derick miin soen des Dynghdaechs dairna up sunte Angheneetenavent gebaren, umbtrynt 1111 uren namyddaerh.

Het blijkt niet., of' de cursief gedrukte dateering en de noot van wijlen kapitein Charlé, den vroegeren bezitter dezer aanteekeningen, dan wel van den heer van Schilfgaarde zijn, maar in elk geval zijn beide foutief.

[1]) Inderdaad *was er* op 15 Januari volk maan *geweest.*

Ny lycht kan niet anders beteekenen dan *nieuwe* maan. Dus moet de dateering van den uitgever fout zijn. Maar welke datum bedoeld werd, was niet zoo gemakkelijk uit te maken. Daartoe riep ik de hulp in van den heer dr. W. E. van Wijk alhier, privaat-docent in de tijdrekenkunde aan de Leidsche Universiteit. Deze beantwoordde mijn vraag met den volgenden brief, dien ik hier met zijn toestemming publiceer en die mijns inziens de kwestie volledig oplost.

Rotterdam. E. WIERSUM.

Voor het vaststellen van dezen datum kunnen wij bedenken :

1. ny lycht beteekent (dag van) nieuwe maan.
2. 15 Januari 1478 is geen vollemaansdag geweest; de volle maan viel in dat jaar in Januari op den 18den, hetgeen volkomen vaststaat, daar er toevallig juist dien dag een maansverduistering is ingetreden.
3. de uitgever van den text heeft bij Angheneetenavent uitsluitend aan den feestdag van S. Agnes op 21 Januari gedacht en over 't hoofd gezien, dat in Utrecht de translatie van deze heilige op den 2en September werd gevierd.

Onderzoeken wij dus, of onze datum niet 1 September 1478 zou kunnen zijn.

1. 1 September 1478 was een Dinsdag. Dit, klopt met de gegevens.
2. In 1478 was er een nieuwe maan op den 27en Augustus (des avonds te omtrent $7\frac{1}{2}$ ure); deze dag was een Donderdag, hetgeen wederom met de gegevens overeenstemt.

Derhalve is de bedoelde datum, zonder eenigen twijfel,

1 September 1478.

W. E. VAN WIJK.

Het wapen Canters.

In het Gulden boek van Schiedam kent, Roelants aan het daarin genoemde geslacht *Canters* een wapen toe, dat op Friesche afkomst zou wijzen en veel gelijkt op dat van het, Groningsche geslacht *Canters*, waartoe de bekende Utrechtsche burgemeester Jr. *Dirck Canters* behoorde. Ik vermoed, dat de toekenning van dit, wapen niet, op deugdelijke gronden berust. Immers, de bewezen stamvader dezer familie *Canters* kwam van 's Gravenmoer en blijkens de beschrijving van zerken in N. B. door Bloys v. Treslong Prins in Taxandria bevindt, zich aldaar een zerk met uitgesleten gevierendeeld wapen waarvan het 1ste kwartier een dubbel gekanteelde balk, het 3de 3 kl. leeuwen herkennen laat, terwijl het opschrift *Pieter Canters* luidt. Tenzij dus de familie een oudere zerk onveranderd gebruikte, hebben wij hierin het wapen van bedoeld geslacht *Canters* te zien Mogelijk kan een onzer leden heraldici het volledige wapen beschrijven en tevens het bewijs leveren, dat het al of niet door een lid van het geslacht *Canters* gevoerd werd.

P. M. VAN WALCHREN.

Koning David als wapenfiguur.

Dezer dagen kwam mij een cachetafdruk in handen, die een zeer eigenaardige voorstelling in het schild had. Dit vertoonde n 1. een in een wijden mantel gehulden, zittenden man, die een harp bespeelde. Terzijden van den helm kwamen de letters D en K voor.

Nu bleek mij, dat de „besteller" van het wapen zekere heer *David Koning* was, wat den graveur-„wapenfabrikant" geinspireerd heeft tot de niet ongeestige, doch weinig heraldische vondst om door voor- en geslachtsnaam te verwisselen een „sprekend" wapen te leveren met Koning David in vol ornaat in het schild.

Inderdaad wel een curiosum!

DAMSTRA.

Verzamelen van adresboeken.

In het Jaarverslag 1926, afgedrukt in het Juni-nummer 1927 van het Maandblad, zegt het Bestuur in kol. 167 dat „nergens in ons land Adresboeken, Jaarboekjes enz. worden bewaard".

Ik stel er prijs op hier mede te deelen, dat het Rotterdamsche archief sinds jaar en dag de Rotterdamsche adresboeken verzamelt, mat het gelukkige gevolg, dat thans aanwezig zijn de adresboeken 1808, 1817—1820, 1821—1830, 1834, 1838, 1841, 1847 en van 1861 af nagenoeg de complete serie tot en met 1927.

E. WIERSUM.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Archambault (d'). (XLV, 221). Van eene familie *Archambault de Beaune* (dus zonder particule), herkomstig uit Orléanais en Touraina, leefde ± 1884 nog een Adrien Henri Louis A. de B., gehuwd met Lucile Alexandrine Charlotte Dornier, waaruit een zoon Jacques Antoine Roger en eene dochter. Wapen: In blauw 3 gouden leeuwen (2 en 1) en een zilveren hartschild met een rooden paal beladen met drie gouden kepers.

Eane Marguérite *Archanbault* is 22. 4. 1721 getuige bij den doop van Elisabeth Bnuchet in de Eglise de la Savoye te Londen. Een Pierre *Archambeau* is peter bij den doop van Elisabeth Bienvenu op 26. 7. 1719 in the Church of the Tabernacle (Vgl. Publications of the Huguenot Society of London Vol. XXVI en XXIX resp. 1922 en 1926).

Een luit. *Archambeaux* van het 2de reg. Grenadiers van de Garde, gewond en gevangen genomen den 16 Aug. 1870, kwam den 19 Sept. d.a.v., als boer vermomd Metz binnen, welk feit den Generaal Desvaux de woorden ontlokte : „Je ne saurais remarquer ce qu' il y a de touchant dans la conduite de ces soldats, qui à l'abri de tout danger ont fait tant d'efforts pour venir au péril de leur vie, rejoindre leur drapeau et partager les dangers de leurs camarades".

M. G. W.

Archambault (d'). (XLV, 221). Dict. des Annoblis 1270-1868 p. Gourdon de Genouillac, dipl. v. Mei 1643, v. Juli 1689 en v. 10 Feb. 1690.

Verg. verder :

D. de Mailhol, deel II p. 46 en 46. Dictionnaire Historique et Héraldique de la Noblesse françaisa 1896.

Rotterdam. H. VAN DAM.

Elst (van der); Bestaat er een portret, 't zij geschil-

derd, 't zij in photogram van den Dordrechtschen burgemeester *Jacob van der Elst* (1783-1828)? Zoo ja, bij wien berust dat?

's-Gr. M. G. W.

Endenburg((XLV, 187). Zilver, met een kasteel met 2 torens en hoofdgebouw met poort op grasgrond en 3 zwemmende zilveren eendjes achter elkaar in den voet op water, alles in natuurlijke kleur. Helmteeken een eend. Volgens lak einde 18e eeuw, collectie Wagner. (Variant op van Kuyk).

Breda. STEENKAMP.

Lamsweerde (van)-van Dael. Wie vult het volgende aan? Mr. *Georg van L.*, geb.? tr. te? *Jacoba van Dael*, geb. ....; hun dochter *Alexandrina* tr. te? ds. *Christianus Lentfrinck,* predikant te Leur sinds 1700, zoon van?

A. Mr. J. C. M.

Leenhoff (van). (XLII, 92). Predikant te Zwolle: *Fr(ederik) van Leenhoff, 1681* gek. van Velzen, ontsl. 1710, † 1712 (v. Alphen's N. Kerk. Handb. 1912). Zie ook Bloys v. Tr. Pr. Gedenkw. in de kerken van Ov. blz. 290.

Lidmaat te Zwolle Juni 1681 *Magdalena van Leenhoff* met attestatie van Middelburg. — Te Zwolle getr. (ingeschr ?) 30 Mei 173'7 *Egbert Scriverius* en *Dina Alegonda van Leenhof* (vgl. v. Doorninck, Geslachtk. Aant. van gecomm. ten landdage v. Ov blz. 647).

Zwolle. A. HAGA.

Luteyn-Sinclair. Wie vult het volgende aan? *Abraham Luteyn,* zn. van ?, tr. .... ± 17% *Augusta Glaudina van der Heyden Sinclair*, geb. ?, dr. van *Alexander,* geb. Edinburg (zn. van? burgemeester van Arnemuiden) en *Qlaudina van der Heyden* (geb. 1707, † 1761). Luteyn † Middelburg 1842.

A. Mr. J. C. M.

Mierlo (van). Bestaat er een genealogie van het geslacht *van Mierlo*, waarvan lid was *Godefridus van Mierlo*, bisschop van Haarlem in de 16e eeuw?

Ukkel. E. WEGGEMAN GULDEMONT.

Pliester. (XLV, 224). *M. Pliester*, leenman van *Borg* of *Berg,* zegelt 7-3-1772 met een *linkerschuinbalk* beladen met 3 ringen op *hermelijn*. Helmteeken een vlucht volgens het schild (elke vleugel dus beladen met den schuinbalk met 3 ringen er op). Dezelfde *M. Pliester* zegelt 19 Aug. 1773 te *ter Borg* met een *linkerschuinbalk* beladen met 3 *koeken* of *penningen* op *hermelijn* Helmteeken een vlucht volgens het schild. Deze wapens zijn dus vrij wel dezelfde; v. Rijks-Archief Arnhem. Leenregisters.

M. Pliester, leeuman Schulenburg 2 Oct. 1782, zegelt met een dwarsbalk ondersteund door een halven paal en een blad in het hoofd. Helmteeken vlucht tusschen L en T, dus waarschijnlijk een *geleend* stempel.

Breda. STEENKAMP.

Pompe van Meerdervoort. Bestaat er een portret in uniform van *Abraham Jan Pompe van Meerdervoort* (1766—1812), blijkens de gegevens aanwezig bij het

Krijgsgeschiedkundig archief van den Generalen Staf onder-luit. der art. 1782; ord. mr. vuurwerker 1791; 2de kapt. 1793; als kapt. der art. bij het Rassemblement onder den P. v. 0. 1796; onder-gouverneur der Pages en Ecuyer van Koning Lodewijk in 1808 en 1809 ?

Uit niet-officieele aanteekeningen blijkt, dat hij in den rang van overste als kommandant zou hebben gefungeerd te Doesburg en te Naarden; de archieven dier plaatsen verschaffen in deze evenwel geen licht. Den 27 Juli 1812 vertrok hij naar Rusland om zich bij het Hoofdkwartier van het Groote Leger te vervoegen en zoo was hij volgens zijne eigenhandige brieven te Brunswijk 15 Aug., te Berlijn 19 Aug., te Koningsbergen 28 Aug.; te Wilna 29 Aug. ; te Kowno 1 Sept.; te Wilna 6 Sept.; te Smoleusko 27 Sept. Sedert dien tijd zijn geen bericbtea meer van hem ontvangen. Eerst in 1851 vernam zijn zoon van een oud-page, toenmaals militie-commissaris, dat deze ooggetuige was geweest van zijn zieltogen bij den overtocht van de Berezina. Hij was in Febr. 1807 benoemd tot ridder der orde van de Unie (Zie Gedenkschr. dier Orde door Van der Palm).

Waar en wanneer huwden omstreeks 1798 *Abraham Jan Pvmpe v. Meerdervoort* en *Josephina Banger,,* geb. Bocholt 1769, † Doetinchem 18.10.1833?

Waar en wanneer is overleden *Jan Bernard Laurens Pompe van Meerdervoort,* geb. te Veere 26.10.1770 als zoon van *Anthony en Johanna Maria de Vassy* ? Hij hield in Maart 1800 verblijf te Düllmen bij Munster toen hij den 11en van die maand op de Keizerlijke Post aldaar 's avonds ten 6 ure een aangeteekcnd schrijven voor zijn broeder *Abraham Jan,* den oud-kapt. der Artillerie Holl. Dienst, in ontvangst nam, bevattende diens benoeming tot kapt. van eene comp. Inf. of Jagesr bij de Holl. Brigade op Wight en afgezonden door den Auditeur Generaal Ragay, toenmaals te Bremen.

's-Gr. M. G. W.

Scheltema van Dursema. *Hilarius S. v. D.,* geb. te .. den .... overl. te .... den .... 1737, Kapitein, huwde te .... den .... *Gertrudis Canoy*, geb. te Venlo den 25 Januari 1686, begr. te Venlo den 24 Juli 1766, dochter van *Cornelis* en *Ida Maria van Blitterswijck.*

Rudolf S. v. D., geb. te Venlo den 3 Januari 1712, overl. te .... den ...., tr. Groningen den .... 1737 (ondertr. 16 Juni 1737) *Agatha Briyitta Draeper,* geb. te Groningen den ...., overl. te. ... den ..., dochter van *Caspar Ignatius Draepcr* en ...

Wie vult het bovenstaande aan?

Venlo. JAN VERZIJL

Schenck van Nydeggen. *Antonius Franciscus Jacobus s. v. N.*, geb. te Sevenum den 3 Nov. 1716, overl. te .... den ...., Luitenant ten dienste van den Staat, tr. Hees bij Nijmegen den 6 Januari 1768 *Johanna Christina van Ravesteyn,* geb. te Nijmegen 26 April 1736, overl. te .... den ....

Zijn ook nadere bijzonderheden over zijn militaire loopbaan bekend ?

Hendricus Franciscus Josephus S. v. N., geb. te

Nijmegen den 12 October 1768, overl. te Oranjewoud den 16 Februari 1827, zoon van de voorgaanden, tr. te Nijmegen den 20 Dec. 1789 Jkvr. ***Timonia*** (of *Tinconia) Martha Andringa Lycklama à Nijeholt*, geb. te Leeuwarden (?) den 9 December 1763, overl. te Leeuwarden den 12 April 1819, dochter van . . . . en van ....

Zijn er kinderen uit dit huwelijk geboren? Zoo ja welke, liefst met data enz.

Hij was bij zijn huwelijk cornet in het lijfregiment cavalerie Oranje-Friesland.

Nadere bijzonderheden over zijn militaire loopbaan zijn mij ook welkom.

Venlo. JAN VERZIJL.

Staring. (XLV, 186). Ter aanvulling van het artikeltje van den Heer Regt kan ik nog het volgende mededeelen.

Een scherp lak van *J. G. Staring*, predikant te Gouderak, is in mijn collectie, afkomstig van den Heer C. Verster. Het dier in den voet is geen wolf, maar een ***paard,*** kenbaar aan de manen en den golvenden staart. Helmteeken : het uitkomende paard, omziende. Ook van Rijckhuysen teekent het in zijn Wapenboek (Archief van den Hoogen Raad van Adel) als N°. 270 aldus, doch met een *golvenden gouden dwarsbalk.*

STEENKAMP.

Stroman. (XLV, 224). Volledige genealogieën van de geslachten ***Stroman*** I uit ***Hösingwehr*** in Oostfriesland en ***Stroman*** II uit ***Viterstewehr'*** aldaar, kan men vinden in het *Genealogisches Handbuch bürgerlicher Familien.* Band 31. Zweiter Ostfriesischer Band, blz. 369 e.v. Allianties o.a. ***Muntinga, Poppingn, Dreesman, Tammen,*** *v. d. Tuuk, Viëtor* en meerdere Groningsche families.

Breda. STEENKAYP.

Thieme. (XLV, 190). Het geslacht *Thieme* zegelde oorspronkelijk met drie *in* ***elkaar gestrengelde ringen*** op een zilver veld. Helmteeken: de ringen.

Aldus volgens een familie-lak, ik meen ook op het Archief te Nijmegen aanwezig.

Later gebruikte men het volgende wapen : Doorsneden I. zilver, met 3 roode dooreen gestrengelde *ringen*; II. rood met een zilveren ***sleutel,*** schuins rechts geplaatst, baard rechts. Helmteeken: een roode ring. Wrong. Dekkleeden: zilver, rood.

Vergelijk: Am. Gen. Rietstnp II 703.

Alg. Nederl. Familieblad 1902-611 en idem 1891-106.

Komt o.a. zoo voor in de genealogie van Aalst door E. Blokhuis.

Breda. STEENKAMP.

Voltelen. (XLV, 160). Gedoopt te Heemse 10 Febr. 1689 ***Arnold Hendrick, z. v. L.*** *Voltelen* en ***Clasina*** *Voltelen.* Hij wordt ald. Kerst 1706 tot lidmaat aangenomen, doet 16 Oct 1710 den eed als procureur en schijnt dezelfde persoon te zijn die als ***Arnold Voltelen*** *6* April 1727 als schout van Hardenberg werd beëedigd, wat hij tot zijn dood bleef. In het lidmatenboek van Heemse (annex doop- en trouwboek) komt althans de naam van Arn. V. niet opnieuw voor. In het trouwboek van Heemse staat hij ingeschr. 8 Maart 1732 als ***Arnoldus V. j. m.*** te Heemse en Sara ***Sophia Schukking,*** j. d. te Swol (te Heemse getrouwd, te Zwolle att. gegeven 23 Maart). Zij was ged. Hardenberg 8 Nov. 1711 als d. v den predikant ***A Schukking.***

Ds.. *Lubbertus Voltelen* ***was*** reeds 1681 predikant te Heemse.

Zwolle. A. HAGA.

Voormeulen. Bestaat er een genealogie van dit geslacht ?

Utr. v. B.

Weelderen (van)-Weghoff. ***Jacob van Weelderen,*** geb. Harlingen 3-9-1787, zn. van ***Pieter-*** en...., tr. te? ***Anna Wilhelmina Weghoff,*** dr. van?. Hij was Luitenant O.I. leger 1822—1828 en † 8-11-1828.

A. Mr. J. C. M.

Onbekend wapen. Van een familie Huisinga ontving ik een 18e eeuwschen kleinen ijzeren zak-wapenstempel met het volgende alliantiewapen:

Mann. schild: In ro. 3 klaverbl. (2—1).

Vrouw. schild : In ro. e dwarsbalk v. hermelijn vergez. i. h. hoofd v. 3 sterren (6) n. elk. en i. d. voet v. 2 schuingekr. degens.

De schilden gedekt door een gravenkroon. Barokstijl.

Op welk echtpaar doelt dit wapen?

Leeuwarden. NIEUWENKAMP.

Wapen gevraagd. Wie kan mij helpen aan een wapen van zeker geslacht Hibma, afkomstig uit Pietersbierum (Friesland)? Dit geslacht komt aldaar voor onder dien naam sinds ong. 1800 ; voordien werden de leden patronimicaal vernoemd, t.w.: 1.: ***Meindert Heerkes,*** huwt 30/12 1726 *Janke Jelles*; 11.: ***Heerke Meinderts,*** geb. 1732, huwt 10/5 1772 *Grytie Attes* uit Wynaldum; III: ***Atte Heerkes,*** huwt 19/7 1796 ***Lieuwke Joukes Anema;*** ***IQ.:*** *Jouke Attes Hibma,* enz. Volgens ons geacht medelid Kol. Steenkamp zegelde zekere ***Johannes Hibma*** aldus: 1 en 4 : op twee derden gedeeld, rechts een breedarmig verkort kruis, links 3 zwanehalzen boven elkaar; 2 en 3 een roos, vergezeld van drie zwanen (?) zonder pooten (1-2). Helmteeken: een zwaan. Welke kleuren heeft dit wapen en tot welk geslacht ***Hibma*** behoorde de bezitter ?

Utrecht. DAMSTRA.

INHOUD 1927, No. 8.

Bestuursberichten. — De Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap, door W. J. J. C. Bijleveld. — Adoptie, door Mr. W. Lunsingh Tonckens. — Korte mededeelingen: Ny lycht; Het wapen Canters; Koning David als wapenfiguur; Verzamelen van adresboeken. — Vragen en antwoorden: Archambault (d'); Elst (van der); Endenburg(h); Lamsweerde (van)-van Dael; Leenhoff (van); Luteyn-Sinclair; Mierlo (van); Pliester; Pompe van Meerdervoort; Scheltema van Dursema; Schenck van Nydeggen; Staring; Stroman; Thieme; Voltelen; Voormeulen; Welderen (van)-Weghoff. — Onbekend wapen; Wapen gevraagd.

. De Ned. Boek- en Steendrukkerij, voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw".

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootsobap gratis toegezonden.
Bijdragen en oorrespoodeptie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelievementeriohten tot den redacteur Mr. Th. R. Valck Lucassen, *huize Sparrenheide, Driebergen.*
De jaarlijksohe contributie voor het lidmaatschap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.—.
Voor niet leden is bet Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang.
Postrekening van den penningmeester No. 20910.

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot den secretaris Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop, *Sweelinckstr. 50, 's Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksohe portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris, *Bleijenburg 5, 's Gravenhage.*
De Bibliotheek, gevestigd *Bleijenburg 5, 's Gravenhage,* is voor de leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

No. 9. **XLVe Jaargang.** **September 1927.**

BESTUURSBERICHTEN.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

De Maandelijksche Bijeenkomsten zullen, te beginnen met 3 October a. s., wederom op iederen eersten Maandag van de maand plaats hebben in Caté-Rest. „de Kroon", Spui, 's-Qravenhage, ten 4½ ure.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van de Heeren Dr. R. van Beuningen van Helsdingen te Singapore en Mr. R. F. C. EI. baron Bentinck van Schoonheten te Purmerend, resp. sedert 1889 en 1918 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

Mr. M. J. H. de Bruyn van Melis- en Mariekerke . . . . . *'s-Gravenhage.*
Kon Sophiestraat 4.

8. M. van Haersma Buma . . . . . *Utrecht.*
Minrebroederstr. 11bis.

S. Cool . . . . . *Ede*
1e Luit. d. Art. *Oranjepark 1.*

Jhr. G. W. J. Hooft van Woudenberg van Geerestein . . . . . *Utrecht.*
Oudkerkhof 11/13.

J. H, Persijn . . . . . *Worms.*
Nordanlage 9.

J. L. Richel . . . . . *Borssele.*
Burgm. en Seor.

Adreswijzigingen.

Jhr. M. H. van Beresteyn . . . . *Weltevreden.*
Nieuwe Laan *17 (Kramat).*

Mr. T. J. Naudin ten Cate . . . . *Amsterdam.*
Gijsbrecht v. Aemstelstr. 7.

G. F. E. Gonggrijp . . . . . *Padang.*
Residentshuise.

E. baron van Heerdt tot Eversberg. *Aerdenhout.*
Koeduinweg 3

Mr. J. Te. van Munster van Heuven *Rotterdam.*
Leuvehaven 89a.

Ir. J. B. Onderwater . . . . . *Dordrecht.*
Singel *16.2.*

Mr. H. H. Reyers . . . . . *'s-Gravenhage.*
Groot-Hertoginnelaan 250.

A. A. M. Stols . . . . . *Bussum.*
Heerenstraat 69.

L. F. Duymaer van Twist . . . . *'s-Gravenhage.*
Raamweg 7.

Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland,

door Dr. Henri Obreen.

Het geslacht van Borselen.

Hoofdstuk 1. Inleiding. Bronnen.

In de reeks studies over bovenstaand onderwerp, welke ik belangstellenden van lieverlede hoop te mogen voorzetten, heb ik mij aan geen bepaalde orde gebonden. Vandaar dat ik, als tegenstelling na mijn onderzoek over de heeren van Teylingen en van Brederode, een der oudste en voornaamste geslachten van Zeeland wil behandelen. Hadden wij in mijn vorig opstel te maken met een hoogst aanzienlijk Hollandsch geslacht, waarvan de stam der Teylingens na een korte periode van luister ten onder ging, die der Brederodes daarentegen tot diep in de 17e eeuw een roemvolle rol in onze geschiedenis speelde, ditmaal koos ik als studieveld de genealogie van het bekende geslacht van Borselen, waarvan de voornaamste takken het brachten tot een, voor Zeeland althans, ongekende hoogtevan macht en aanzien. En dit is nu de tegenstelling, waarop ik zooeven doelde, dat deze hoogte niet zoozeer bereikt kon worden door gunst van den landsheer, als veeleer door een weloverwogen familie-politiek der oudste generaties van het geslacht, die, ondanks de bezwaren, welke de regels van het leenrecht, in Zeeland van toepas-

TABEL I. **Algemeen overzicht der verschillende takken.**

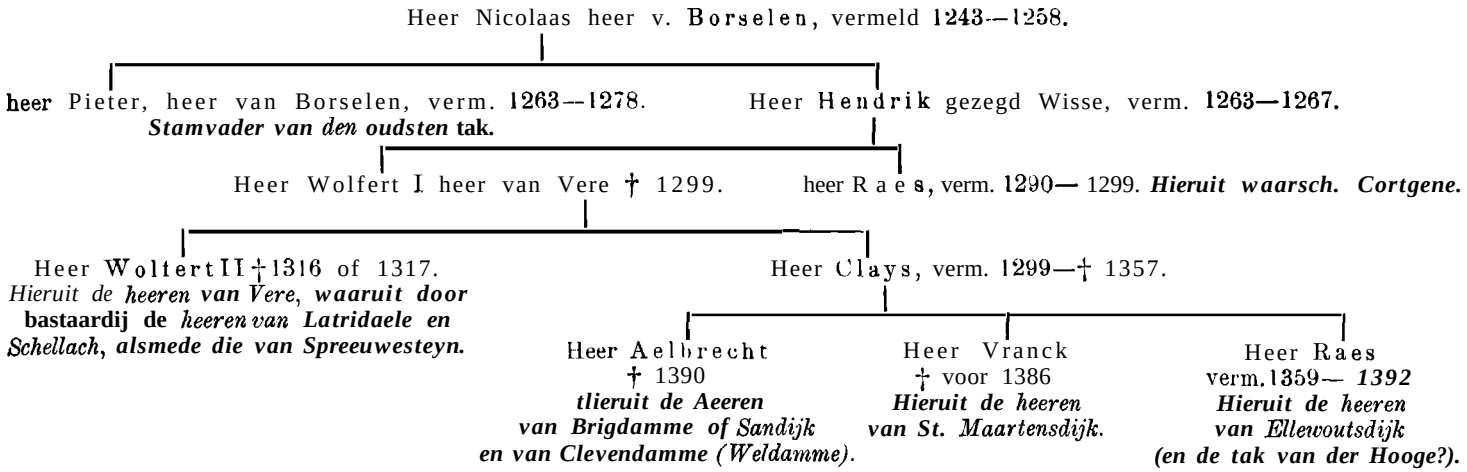

sing, met zich brachten, deze Zeeuwsche heeren vergunde voor hun nazaten zulk een uitstekende positie te verwerven. Een thema, dat in het volgende nader zal worden uitgewerkt.

Om verschillende redenen is het opstellen van de stamreeks der van Boraelens een bezwaarlijke onderneming: van den aanvaug af is het aantal leden der familie zeer uitgebreid en personen met gelijken voornaam zijn in eenzelfde generatie geen uitzonderingen. Ik geef dan ook de resultaten van mijn onderzoek met zekeren schroom en moet bij voorbaat de welwillendheid van den lezer inroepen voor mogelijke misgrepen. Het zou zeker loonend zijn geweest een diepgaand nader onderzoek in te stellen in de Zeeuwsche archieven, die ongetwijfeld nog materiaal zullen bergen, doch ikzelf had hiertoe geen gelegenheid en op den *Grooten Onbekende*, die dit langdurig werk zou ondernemen, te wachten leek mij minder doeltreffend.

Het ingewikkelde van de stamreeks van het geslacht van Borselen is wel oorzaak geweest van de omstandigheid dat in de gedrukte genealogische werken al heel weinig omtrent hen te vinden is; angstvallig gaan de meesten hunner er aan voorbij. Van Gouthoeven, die trouwens alleen in de Hollandsche geslachten belang stelde, maakt er geen melding van en Van Leeuwen wijdt er in zoover zijn aandacht aan dat hij een genealogie geeft van de in zijn tijd bloeiende familie van Borssele van der Hooge [1]). Smallegange geeft ons in zijn ***Nieuwe Cronyk van Zeekand*** [2]) een uitgebreide verhandeling over enkele takken van het geslacht. welke natuurlijk met groote omzichtigheid moet gebruikt worden; latere schrijvers gaan allen op hem terug.

J. W. te Water, de latere hoogleeraar te Leiden en schrijver van de bekende ***Historie van het Verbond en de Smeekschriften der Edelen,*** hield in 1733, bij het verlaten, op 15-jarigen leeftijd, van het Gymnasium te Vlissingen, een *Oratio* ***honori et meritis*** *illustrissimae gentis Borsaliae*, welke door zijn vader, Willem te Water, predikant te Axel en eveneens geschiedschrijver, nog in hetzelfde jaar in Nederlandsche vertaling werd uitgegeven [3]). Beide werkjes hebben geen historische waarde. Van iets meer belang is het in 1761 door laatstgenoemden predikant uitgegeven werk : ***Het Hoog-adelijk en adelrijk Zeelant*** (Middelburg, 1761); naast uittreksels uit de bekende werken van Reygersbergh en Smallegange geeft het enkele bijzouderheden.

De secretaris van Vere, Jacobus Ermerins, gaf op het einde der 18e eeuw zijn bekende werk *Eenige Zeeuwsche oudheden* (acht deelen) uit; daarvan is het deel „behelzende de Heeren van Vere uit den Huize van Borssele", te Middelburg in 1786 van de pers gekomen, van eenig belang, doch uitsluitend voor de 15e en 16e eeuwen; de oudere generaties zijn verward en onnauwkeurig beschreven, al vindt, men er soms van elders onbekende documenten en al moet de zorg bewonderd worden, waarmede naar juistheid is gestreefd, zonder slaafsch naschrijven van voorgangers, een zeldzaam iets in die tijden.

Minder goeds valt te zeggen van: Bethune. *Epitaphes et monumen ts des églises de la Flandre au XVIe siècle, d'après les manuscrits de Corneille Gailliard et d'autres auteurs.* Brugge, 1900. (Uitgegeven door de Société d'Emulation). Hierin vindt men op blz. 383 en volgende: Eeneghe memoriën van Zeelant, bescreven bij Cornelis Gaillart, woonende tot Brugghe, van den jare 1563, waar o. a. beschreven worden : Zouburch, Middelburg (de minnebroeders), Vere en de kapel van het slot Sandenburch. Ongelukkigerwijze is de bij Bethune afgedrukte tekst zoo hopeloos verhaspeld, dat er met name aan de kwartierenopgave zelden een touw is vast te knoopen en van het geheel niet dan met de grootste omzichtigheid gebruik kan worden gemaakt. Dit is dubbel te betreuren omdat aan de kwartieren vaak van elders geheel onbekende gegevens te ontleenen zouden zijn.

Gelukkig zijn evenwel de oorspronkelijke stukken, waarop wij ons baseeren kunnen, talrijk. Naast het in de oorkondenboeken gedrukte materiaal, bezitten wij uitgebreide verzamelingen afkomstig van of betrekking hebbende op de van Borselens [4]), terwijl de Zeeuwsche

---

[1]) Batavia Illustrata, bla. 987-990.

[2]) Blz. 387-401.

[3]) De volledige titels luiden: J. W. te Water. Oratio honori et meritis illustrissimae gentis Borsaliae dicta die 3 Septembris 1755 in aede Anglicana quum auctoritate publioa ex Illustri Gymnasio Flessingano ad Academiam solemniter promoveretur. (z j. en pl.) W. te Water. Redenvoering ter eere en over de verdiensten des doorluchtigen geslachts van Borssele, uitgesprooken te Vlissingen door J. W. te Water. Uit het Latijn vertaelt en met aenteekeningen verrijkt. (Midd. 1755).

[4]) Zie de inventarissen in de Verslagen over 's Rijks oude Archieven der jaren 1895, 1902, 1905, 1906 en 1926, benevens die van het Rijksarchief te Middelburg.

TABEL II.

Oudste Tak.

I. Dominus Nicolaus, dominus de Bersalia, miles
vermeld 1243—1258; is dood 1263.

II. Dominus Petrus de Bersalia, miles, (heer van Borselen en Goes?), verm. 1263—1278.	Dominus Henricus dictus Wisse, miles, vermeld 1263— 1267, is dood 1276 (1271?). *Uit hem alle andere takken.*	Domina M.. ...., vermeld in een stuk van 1263.

ILI. Heer Florys heer van Borselen, Goes en Cloetinge, later van Hulst,
vermeld 128% † 22 Juni 1322, bij Sluis,
reeds gehuwd in 1282; zijn vrouw onbekend.
Hij werd in 1299 of 1300 verbannen en vestigde zich in Vlaanderen.

IV. Heer Jan van Borselen, verm. 1290-1299 ; kiest Vlaamsche zijde. Afstamming onbekend.	Pieter van Borselen, verm. 1299-1315; keert naar Holland terug. Afstamming onbekend.	Elisabet (Isabella) verm. 1325; h. Robbert van Grimbergen, heer van Assche.	Hadewych verm. 1325 ; h. Gerard Vilain, heer van St. Janssteen.

N.B. De nakomelingschap van dezen tak zou eerst op het einde der 14e eeuw zijn uitgestorven.

kroniekschrijver Johan Reygersbergh [5]), die wellicht de archieven nog gezien heeft op het in 1505 verbrande kasteel Sandenburch bij Vere, ons omtrent tal van zaken de familie betreffende, inlicht. Het is echter een groote moeilijkheid dat in al deze verzamelingen de oorkonden en berichten uit de geheele 14e eeuw vrij schaarsch zijn; dit geeft een lacune, welke ook in de volgende studie, naar wij vreezen, haar invloed zal doen gelden.

Hoofdstuk 11. Genealogie.

Ook de van Borselens hebben, al waren zij ridders van het Gulden Vlies, al voerden zij Schotsche en Fransche graven-titels, al huwden zij dochters uit regeerende vorstenhuizen, in de 15e eeuw geofferd aan de mode dier dagen, die een buitenlandsche afkomst verre verkieslijk deed lijken boven een stamreeks van feodale voorvaderen, uit inheemsch bloed gesproten. Reygersbergh [6]) vertelt ons het eerst een lang verhaal, dat hierop neerkomt. Een zekere Lippolt, „hertoghe van Swaven", zou door den Keizer van Byzantium, Nicephorus, verdreven zijn en te land gekomen in Hongarije, waar hij een dochter des konings tot, vrouw kreeg. Hierbij won hij drie zoons: Lippolt, prins in Hongarije, Frederik, hertog van Oostenrijk, en Frank. Een zoon van laatstgenoemde, Lippolt, geheeten, werd in 838 met andere Duitsche heeren door den Keizer naar Zeeland geroepen om dit gewest van de Noormannen te zuiveren. Dit gelukte en Lippolt, rijk gegoed in Zeeland, werd de stamvader van het geslacht van Borselen !!

Paulo minora canamus.. .. In vroegere tijden lag er aan den zuidwestelijken hoek van het tegenwoordige Zuid-Beveland een eiland, Borselen genaamd [7]), dat voor een groot deel bij den stormvloed van het, jaar 1532 onderliep; de dorpen Borselen, Koudorpe en Ellewoutsdijk zijn er nog van over. Dit eiland komt als *Brunisale* reeds in het jaar 977 voor. In evengenoemd jaar bevestigt Keizer Otto II de abdij van St. Bavo te Gent in haar bezittingen in Zeeland en daarbij wordt ook ons eiland genoemd [8]). In het midden der 12e eeuw blijkt echter de abdij van Echternach hier gegoed, in *Brunisila* [9]), doch korten tijd later namen de Vlaamsche en Hollandsche graven deze Zeeuwsche goederen in bezit [10]), waaronder ook ***Brinsila.***

* * *

Het is bekend dat eerst onder de graven Willem 1 en Floris IV Holland vasteren voet in Zeeland kreeg en dan ook te begrijpen dat wij pas omstreeks dien tijd een Hollandsch leenman voor Borselen aantreffen.

I. Op 17 Augustus 1243 verleende de toen nog zeer jonge graaf Willem II te Leiden een privilegie aan de kooplieden van Hamburg en van Lübeck, die in zijn land handel zouden komen drijven. Onder de getuigen dezer oorkonde vindt men Nicolaus *de Berssalia* [11]). Dertien jaren later, in 1256, was ***Nicolaus de Bersalia*** te Brussel onder de edelen, die beloofden den vrede, tusschen Vlaanderen en Holland tot stand gekomen, te zullen onderhouden [12]). In 1258 was *dominus Nicholaus de Bersalia miles* te Middelburg getuige van een Walchersch edelman, heer Symon van Subburgh [13]). Uit een nader te bespreken stuk van 1863 blijkt dat heer Nicolaus in dat jaar niet meer tot de levenden behoorde. Wij weten volstrekt niets van zijn voorouders of geslacht [14]); in zijn zegel, dat aan de oorkonde van 1256 bewaard is, voerde hij een dwarsbalk, terwijl het randschrift van ditzelfde zegel ons leert (iets, waarover de stukken ons in het onzekere lieten) dat hij heer van

---

[5]) Chroniick van Zeelandt. Eerste uitgave : Antwerpen 1551; derde uitgeve, bezorgd door M. Z. van Boxhorn en hier aangehaald, Middelburg 1644, 2 deelen.

[6]) II, blz. 8 vlgg.: Boxhorn geeft hierop, blz. 10, een toevoegsel, waarin hij dit verhaal bestrijdt.

[7]) Zie de kaart van Dr. A. A. Beekman: Holland, Zeeland en Westfriesland in 1300 (deel van den Geschiedkundigen Atlas van Nederland) en de toelichting daarop: deel III, blz. 56 vlgg.

[8]) Oork. Holl. 1. no. 52: ook bii Serrure. Cartulaire de St. Bavon de Gand, no. 8. Er staat: verkeerdelijk, *Brumsale* afgedrukt,. Verschillende Keizers bevestigen deze oorkonde: Oork. Holl. 1. nos. '75 en 81 (jaren 1003 en 1040).

[9]) Oork. Holl. 1. no. 141.

[10]) Als voren, no. 176.

[11]) Als voren, no. 397. Oorspr. te Lübeck, waar het zegel van N. de B. verloren is, blijkens door mij iugnsteld onderzoek.

[12]) Oork. Holl. II. no. 13 = de Fremery. Suppl. Oork. no. 130, naar het oorspr. te Rijssel, B 231, no. 1146; met zijn zegel.

[13]) Oork. Holl. 11. nos. 48 en 49.

[14]) Tenzij hiertoe behoorde: Heuricus Wiszo, in 1198 te Middelburg onder de getuigen van graaf Dirk VII (Oork. Holl. 1. no. 178).

Borselen was. Zijn voornaam (Nicolaus, Claes) komt in deze tijden in Zeeland veelvuldig voor. Van hem zijn ons drie kinderen bekend:

Petrus, stamvader van den oudsten tak, *Henricus*, stamvader van den tak der heeren van Vere, en een dochter, waarvan wij niet meer weten, dan hetgeen omtrent haar in een hierna te noemen oorkonde van 1263 vermeldt wordt.

Oudste Tak. Heeren van Borselen.

II. 1. ***Dominus Petrus de Bersalia,*** miles, heer van Goes en Borselen. In 1263 geven P. en H. milites, filii quondam domini Nicolai de Bersalia, aan abt en convent van Middelburg een kwitantie van 1673 ponden, die deze geestelijke heeren aan domina M., zuster van P. en H. voornoemd, afbetaald hadden op een som van 3000 pond, die de abt verschuldigd was „recolende memorie domino N. patri nostro". [15]) Beide broeders doen het volgende jaar (1264) een uitspraak over een twist, welke de Vlaamsche Cistercienser-abdij Duins met eenige personen had [16]); zij heeten daar voluit: Petrus de Barselu et Henricus dictus Wisse, milites. Het volgende jaar (1266) wordt een twist beslecht, die dominus Godefridus de Cruninghen en dominus Petrus en dominus Henricus de Bersalia, deze beide laatsten broeders, met de gravin-weduwe Aleyd van Holland hadden [17]), terwijl in 1266 Petrus de Bersela en Heinricus dictus Wisse, milites, een overeenkomst ten behoeve der abdij Duins bezegelden [18]). In evengenoemd jaar gaf graaf Floris V aan zijn verwant (oonsanguineus) dominus Petrus de Borsalia, miles, diens mannen van Goes tolvrijheid [19]), waaruit blijkt dat hij heer dier plaats was. Wij weten niet of hij ze uit de vaderlijke nalatenschap hield, want al is het bekend dat hij met zijn broeder Henric de goederen zijns vaders deelde, zoo is het stuk daaromtrent niet tot ons gekomen. Evenmin weten wij iets naders over de tienden, die heer Petrus in leen hield van de St. Paulus-abdij en van het kapittel van St. Pieter, beiden te Utrecht, ook de daarop betrekking hebbende stukken zijn verdwenen [20]). In 1276 kwam dominus Petrus de Borsalia, miles, te Leiden onder de getuigen van graaf Floris V voor [21]) en het laatst ontmoeten wij hem in 1278 in een stuk, dat bij zijn dochter Jutte ter sprake zal komen. Zijn kinderen, twee dochters en een zoon, waren :

III A. 1. ***Jutte*** huwde in 1271 Henricus de Lecke. In dat jaar [22]) gaf heer Petrus zijn dochter 1200 pond holl. ten huwelijk, en in 1278 bleven verschillende edelen borg voor de betaling [23]). Henric stamde uit het oude geslacht van der Lecke, niet te verwarren met den gelijknamigen zijtak der Polanens [24]). Door dit huwelijk kwamen de voornamen Peter en Jutte in Henric's nageslacht.

2. Een dochter, wier voornaam onbekend is ; zij huwde heer Willem, laatsten heer van Strijen uit den ouden stam [25]).

3. ***Heer Florens***, heer van Borselen, Goes [26]) en Cloetinge.

Wij moeten er terstond de aandacht op vestigen dat wij in Florens van Borselen en ziin neef Wolfaert, naast de heeren van Cruiningen, de "aanzienlijkste en machtigste edelen van het Zeeland uit het laatste kwartaal der dertiende eeuw hebben te zien, die zoowel wat afkomst en rijkdom als wat positie betrof, een eerste rol speelden. Florens komt het eerst voor in een oorkonde van 1282, waaruit blijkt dat hij toenmaals reeds gehuwd was [27]). De naam zijner echtgenoote vernemen wij echter uit geen enkel stuk. In evengenoemd jaar 1282 gaf hij aan het klooster Jeruzalem, bij Biezelinge op Zuid-Beveland gelegen, een schuldbekentenis voor 383 ponden Vlaamsch, waarvoor hij als onderpand twintig gemeten tienden in het ambacht van Cloetinge vastzette [28]); wij mogen in hem dus wel den ambachtheer van Cloetinge zien. Bij de bekende gebeurtenissen van 1290, waarover bij Wolfaert (IIIB. 2) nog meer te zeggen zal vallen, koos ook hij de Vlaamsche zijde [29]), doch verzoende zich enkele maanden later reeds met den Hollandschen graaf, die hem voor levenslang tot zijn raad aanstelde [30]). Ook den zoon van Floris V, den jongen graat Jan, bleef hij als raadsman getrouw [31]) en werd door hem geridderd [32]). Na den dood van graaf Jan 1 (10 November 1299) volgde echter heer Floris de zijde van diens opvolger Jan van Avesnes niet, doch sloot zich aan bij den graaf van Vlaanderen, Robert III van Béthune, die, naar allen schijn, Zeeland binnenkort aan zijn kroon zou toevoegen. Heer Florens werd door dezen graaf met het ambacht Hulst en uitgebreide goederen aldaar begiftigd [33]); wel trachtte de Fransche koning bemiddelend op te treden [34]), doch nog in 1304 streed heer Florens aan Vlaamsche zijde in Duiveland [35]). Nog in 1309 vinden wij hem onder de raden van graaf Robert [36]), zoodat het ons niet kan verwonderen dat graaf Willem III in 1315 aan zijn broeder Jan, heer van Beaumont, afstond al het goed, „dat heer Florens van Bersele houdende was, doen hij leste ons lant rumede,

[15]) Oork. Holl. II. n°. 99. De voornamen zijn in deze oorkonde alleen met voorletters aangeduid.
[16]) Bijdr. Hist. Gen. Utr. 47, bl. 209.
[17]) de Fremery. Suppl. Oork. n°. 149. — Waarschijnlijk heeft hierop betrekking een stuk van 1272: graaf Floris V blijft bij de gravinweduwe Aleijd borg voor een som van 1000 pond holl., welke heer Petrus en de zoons van zijn broeder, heer Henricus, haar schuldig waren (Afsahrift in rol Aroh. Rijssel B 398, Godef. no. 1085bis, stuk no. 16, onuitgegeven).
[18]) Bijdr. H. G. 47, blz. 211; met hun beider zegels.
[19]) Oork. Holl. Nalezing n°. 42.
[20]) Hun bestaan blijkt uit een oorkonde, door mij afgedrukt Bijdr. H. G. 34, blz. 494.
[21]) Oork. Holl. TI. n°. 321.
[22]) Als voren n°. 224; het stuk is van 30, niet van 26 Ootober.
[23]) Als voren, n°. 368.
[24]) Ik meen te mogen verwijzen naar hetgeen ik over hem en zijn verwanten bijeenbracht in Nieuw Ned. Biogr, Woordenb. 11, kol. 792 vlgg.
[25]) Ned. Leeuw 1926, kol 223.
[26]) Blijkens: Oork. Holl. 11. n°. 966.
[27]) Als voren, no. 454.
[28]) Bijdr. H. G. 33, blz. 103.
[29]) Oork. Holl. 11. n°s. 666, 667, 706, 708, 716. 718, 722 en 723.
[30]) Als voren n°s. 746 en 793. Stoke IV, vs. 764 vlgg.
[31]) Als voren, n°s. 999 en 1021.
[32]) Hij komt het eerst als zoodanig voor in een stuk, dat op 17 Febr. 1298 of op 16 Febr. 1299 te dateeren is (Oork. Holl. II. n°. 1055.) In Oork. Holl. II. n°. 746, van 1290, staat hij, wel door een verschrijving, als heer F. v. B. gemeld.
[33]) Bijdr. H. G. 43, blz. 43, en nog onuitgegeven stukken te Rijssel, B 1446, 1466, 1603.
[34]) Bijdr. H. G 32, blz. 270-276.
[35]) Annales Minoritae bij Desmet. Corpus chronicorum Flandriae, 1, blz. 405.
[36]) de Limburg Stirum. Codex diplomatious Flandriae, 1. n°s. 13 en 14, 11. n°. 279.

ende ons met rechte ende met vonnisse om zijne verboernisse aencommen is." [37]) Nog in 1319 komt hij in Vlaanderen voor [38]) en op 22 Juni 1322 sneuvelde hij met een zijner landgenooten, heer Simon van Brigdamme, bij Sluis in dienst van den vreemden graaf, wiens zijde hij gekozen had [39]). Zijn kinderen waren:

IVA. 1. ***Heer Jan van Borselen,*** die zich met zijn vader in 1290 aan Vlaamschen kant stelde [40]), doch in deze houding volhardde [41]). Wel was hij onder Jan 1 een oogenblik diens partijganger en wel als ridder (27 Maart 1299) [42]), maar eenige dagen later (31 Maart) erkende hij, tegen een jaarrente van vijftig ponden vlaamsch, den graaf van Vlaanderen als leenheer [43]), hetgeen alleszins op dubbel spel wijst. Nog in hetzelfde jaar (26 Sept. 1299) beloofden dan ook eenige edelen den graaf van Holland om heer Jan van Borselen en Pieter, de zoons van heer Floris van Borselen, dood of levend in 's graven gevangenis te zullen leveren [44]), en beiden beloofden, kort daarna, zich aan den graaf te zullen onderwerpen [45]). Heer Jan verdwijnt dan uit onze gezichtskring; er is verder omtrent hem en zijn nageslacht niets bekend.

2. ***Pieter van Borselen*** wordt in de twee evengenoemde stukken het eerst vermeld. Wij hooren niets meer van hem, maar vinden hem in 1315 weder aan Hollaodsche zijde [46]).

3 en 4. ***Twee*** doohters, ***Elisabeth*** en *Adewich*, waren hun vader, heer Florens, naar het buitenland gevolgd. Zij waren in 132ö reeds gehuwd : Elisabeth met Robert, heer van hssche, Adewich met Gerard Vileyn [47]). Robert vao Grimberghen, heer van Assche, was erfelijk banierdrager van den hertog vao Brabant en een der aanzienlijkste edelen van dit hertogdom; Gerard Vileyn (Vilain) behoorde tot een familie uit Oost-Vlaanderen; hij werd later als ridder gegoed in Waesland [48]).

(Wordt vervolgd.)

De herkomst van het geslacht de Fremery,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Ons artikel over De eerste leden van het geslacht de Fremery hier ta lande [1]) eindigden wij met de veronderstelling, dat dit geslacht ioplaats van uit Lotharingen, herkomstig zou zijn uit de omgeving van Frameries [2]), gelegen tusschen Valenciennes en Mons, en aangezien onze na dat artikel ingestelde onderzoekingen ons bewezen hebben, dat die veronderstelling juist was, willen wij hieronder de resultaten dier nasporingen mededeelen, om een einde te maken aan de nog steeds geloofde overlevering, als zou dit geslacht uit het dorp Frémery in Lotharingen afkomstig zijn.

Onze toenmalige veronderstelling grondden wij op twee feiten, 0.1. 1° dat de uit Aken komende ***Jacques de Fremery,*** blijkens zijne te Utrecht in 1616 gepasseerde volmachten, in het bezit was van een leengoed in de omgeving van Valenciennes, en 2° dat hij in een dier acten voorkwam met den naam van ***Jacques de Frameries.***

Voor de in te stellen onderzoekingen stonden ons voorts de volgende gegevens ten dieoste:

a. ***Jacques de Fremery (of de Frnmeries)*** voornoemd, geboortig en wonende te Aken, doch sedert 1616 te Utrecht, was een zoon van ***Jacques de Fremery*** en van *Marie de Hollande*, echtelieden, wonende te Aken.

b. de jongere *Jacques* voornoemd had een oom *Jacques de Horgny*, burger van V a 1 en c i en n es, overleden vóór 1616, van wien hij het bovenbedoelde leengoed, dat een leen van de heerlijkheid van Haussy was, had geërfd.

Behalve op den naam ***de Fremery*** moest dus onze aandacht ook gevestigd blijven op de namen ***de Hollande*** en ***de Horgny,*** terwijl de omstandigheid, dat de naam ***de Fremery*** reeds in 1666 te Aken voorkomt, het niet waarschijnlijk maakte, dat de familie in deze oude rijksstad gekomen was, tengevolge van de door de vonnissen van den Raad van Beroerten sinds 1668 veroorzaakte uittocht van Protestanten uit de Zuidelijke Nederlanden.

In de bescheiden, berustende in het archief van den voormaligen Raad van Beroerten te Brussel, voor zoover die betrekking hebben op de tegen de Protestanten van Valenciennes genomen strafmaatregelen, troffen wij dan ook geen enkel stuk of acte aan, betrekking hebbende op een ***de Fremery***, maar wel vonden wij personen van den naam ***de Horgny*** en ***de Hollande*** daarin vermeld.

Onder de *Documents* ***relatifs à la confiscation*** de ***biens de personnes*** *suspectes d'hérésie ou* ***de*** *rebellion à Valenciennes* ***de 1569 à 1575*** [3]), vindt men op een *déclaration* ***des*** *prétensions reëles ou prétendues* ***par*** *divers créditeurs* ***sur les biens de*** *plusieurs exécutez* ***et bannie de Valenciennes, een*** vordering van *Jacques* ***en*** *Gilles Ansel* ***op de*** goederen van *Jacques* ***de Horgny***, ***ex*** é ***c ut*** é.

Voorts vindt men onder ***Enquêtes*** *faites* ***par les*** *commissaires* ***du Roi d' Espagne touchant les*** *troubles religieux* ***à Valenciennes de 1566 à 1568*** [4]), behalve het verhoor en vonnis van dezen *Jacques* ***de Horgny***, ***prisonnier,*** d.d. 1'7 Sept. 1668, ook 3 personen van den naam ***de Hollande***, n.l. d.d. 10 Jan. 1067 *Jehan* ***de Hollande, prisonnier,*** die in 1662 *après* ***la déffaite de*** *Waterloot (?)* ***auroit eu charge en la*** *ville* ***d' Anvers sousz le Prince d' Oranges***, en ***Louys en Gérard de Hollande***, die ouder de compagnie van ***Glaude de la Houe*** in de stad Valenciennes daadwerkelijk hadden deelgenomen aan den opstand tegen het gezag van den Spaanscheo Koning.

---

[37]) v. Mieris II, blz. 163. Het betrof voornamelijk Goes en Borselen, zie: Waller Zeper. Jan van Beaumont, hoofdstuk XII.
[38]) Van den Bergh. Gedenkstukken I, blz. 125.
[39]) Desmet. Corp. Chron. Flandr. I, blz. 186 en 317.
[40]) Oork. Holl. II, nos. 666, 667, 7 16.
[41]) Als voren, n°. 825.
[42]) de Fremery. Snppl. Oork. n°. 327.
[43]) Bijdr. H. G. 43, blz. 41.
[44]) Oork. Holt. II. n°. 1084.
[45]) Als voren, nos. 1087 en 1088
[46]) V. d. Bergh. Gedenkst. 1, blz. 123.
[47]) Versl. R. Aroh. 1916, 11. blz. 159, no. 15; vgl. Butkens. Trophées de Brabant II, preuves, blz. 155.
[48]) de Potter en Broeckaert. Gesch. der gemeenten van Oost-Vlaanderen. 3e serie, III. St. Pauwels, blz. 14.

[1]) Zie dit Maandblad, jg. 1925, k. 362—370.
[2]) Wij noemden die plaats in dat artikel het dorp Frameries, later bleek ons, dat reeds in de oudste oorkonden Frameries als *stad* voorkomt. Bij een onderzoek in het te Mons berustende oud-archief dier stad bleek ons, dat in de 16e eeuw de naam de Frameries als familienaam daar niet meer voorkwam.

[3]) Conseil des Troubles, no. 521.
[4]) Conseil des Troubles, nos. 536 en 537.

Uit deze vondsten stond derhalve vast, dat de families de ***Horgny en de Hollande*** toenmaals te Valenciennes woonden, zoodat de waarschijnlijkheid groot was, dat ook de met die families verwante ***Jacques de Fremery*** (de vader) uit die stad of, haar omgeving herkomstig was.

Alvorens echter een onderzoek in te stellen in de archieven te Lille en te Valenciennes, in de aldaar berustende bescheiden over laatstgenoemde stad, werd een bezoek gebracht aan het Staatsarchief te Bergen (Mons), omdat daarin nu berust een klein archief van de leenkamer van de hierboven genoemde heerlijkheid van Haussy, met een leen waarvan ***Jacques de*** Fremery, de zoon, immers vóór 1616 als erfgenaam van zijn oom ***Jacques de Horgny*** beleend was.

Het te Mons nog aanwezige kleine archief van het Cour *féodale* **de Haussy** (*France*), bevatte 12 perkamenten acten, waarvan een gepasseerd en la ville *du Quesnoi* le ***1r aout 1613*** [5]), in welke inderdaad de ***Jacques de Fremery*** uit Aken voorkwam; ik geef nu alleen de voornaamste zinsneden uit die oorkonde letterlijk weer (men lette op de spelling van den naam de Fr.) :

Comparut ***personellement Jean Laoust, bourgeois de la ville de Valenciennes demorant, comme procureur suffissament fondé, commis et etabliz de*** Jacques de Frameries, filz aisnez de Jacques aluy demoré de feue Marye de Holande, fille Simon [6]), demorant en la ville d'Aix, ***apparant par lettre de procuration en papier passée en la dite ville par devant notaire et tesmoigns en date du vingt-sixième jour de juillet dernier de cest an 1613 etc.***

et remonstra que par le trespas feu Jacques de Horgnies, qui fut frère uterrin de la dite Marie ***et de là le plus prochain heritier en ligne collatérale, un fief liège, tenu de la seignourie de Haussy, se comprenant en sept*** mencaudées ***de pret ou terre en une pièce etc. etc.***

après ***et prestement laquelle remonstration et ainsi faicts, ledict Laoust comme procureur dict, me requist comme bailly que recevoir les susdict*** *fief au nom du dwt* de Frameries ***constituant, son maitre, etc.***

à la quelle requeste comme raisonnable et accordant à la loi ***de ce pais et comté de Haynaut, je me suis condescendu, etc. etc.***

Vier weken later werd een pretendent op dit leen eveneens er mede beleend; de reden daarvan lezen wij in eene tot dezelfde verzameling behoorende andere oorkonde, n.l. 28 Aug. 1613: ***relief d'un fief liège, tenu de la terre et seigneurie de Haussy, faict à Mathieu de Horgnies, bourgeois, demeurant en la ville de Valenchiennes, par le trépas et succersion de feu Jacques de Horgnies, vivant*** aussi ***bourgeois de Vallenchiennes, décédé au dict lieu il a environ six semaines, sans laisser hoirs en ligne directz, estoit venu, succédé et éschu au dict Mathieu, son cousin*** germain ***du costel paternel et plus prochain hkitier en ligne collatérale, au fief liege tenu de la dicte seigneurie, etc.***

Hoe dit zij, blijkens de in jg. 1926 medegedeelde Utrechtsche acten van 29 Jan. 1616 en 20 Juni 1616,

[5]) **Men benutte blijkbaar den tijd van het 12-jarig Bestand, om vermoedelijk aanvankelijk geconfiskeerde goederen, welketoebehoorden aan Protestantsche families, weder in eigendom te krijgen.**

[6]) **Van daar de voornaam Simon bij een der kinderen van Jacques de Fremery te Aken. (Zie het artikel in jg. 1925).**

wordt het leen dan door den gemachtigde van ***Jacques de Fremery*** verkocht aan Pierre ***le Grand***, koopman te Valenciennes.

Bleek uit de verdere oorkonden van den leenhof van Haussy ten slotte nog alleen, dat het onderwerpelijke leen sedert 24 Jan. 1594 door aankoop in het bezit was gekomen van ***Jacques de Horgnies,*** uit die acten bleek nog niet of de familie ***de Fremery (de Frameries)*** voordien te Valenciennes gewoond had of niet.

Daarentegen werd in bescheiden van het Cour *féodale* **du chapitre de St.** *Waudru*, eveneens in het Staatsarchief te Mons aanwezig, gevonden, dat althans reeds in 1404 [7]) een ***Jacquemart de Frameries,*** *demorans* à ***Valenchiennes, home de fief*** van St. Waudru was, wegens een leen gelegen bij Jemappes. Dit leen werd 7 Juli 1430 [7]) verheven door ***Henry Castre, demeurant à Valenciennes, par le trépas du dit Jakemart.*** Hiermede was dus bewezen, dat in den aanvang der 15e eeuw de naam ***de Frameries*** te Valenciennes voorkwam.

De ***Jacquemart de Frameries*** van 1404 is vermoedelijk dezelfde als de ***Jaquemart de Frameries,*** die 23 April 1407 een der leengetuigen is bij een overdracht door ***Jehnn le Précost,*** klerk en burger der stad Valenciennes, aan ***Jaquemart de Gand,*** wonende te Jemappes. Het zegel van dezen ***de Frameries*** hangt nog aan de oorkonde en vertoont als wapen een leeuw. [8])

Reeds veel eerder komt de naam ***de Frameries*** in die streken voor, in 1339 is *Ernoul* **de** Frameries, ***homme de la cour de Mons*** [9]), in 1322 is ***Hues de Frameries, homme de fief du chapitre de St. Waudru*** [10]) en reeds in 1260 is ***Hugues de Frameries, chevalier,*** leenman van hetzelfde kapittel [11]). De in 1322 vermelde ***de Fr.*** zegelt met een wapen vertoonende een schuinbalk vergezeld van 6 merletten, gerangschikt langs den zoom van het schild.

Over de 16e eeuwsche de ***Frnmeries*** leverden de bronnen te Mons echter niets op.

Een onderzoek in het Staatsarchief te Lille, waar zeer vele bronnen over Valenciennes berusten, deed ons echter eenige ***de Frameries*** kennen die wij in volgorde zullen vermelden, waarbij wij de aandacht vestigen op de spelling van dezen naam.

1507. ***Jehan de Framerie,*** echtgenoot van ***Méhault de Villers*** [12]).

1607. Quentin de Frameries [12]).

1616. *Quintin* **de Framerye** [13]).

1568. De erfgenamen van *Quintin* **de Frameries** [14]).

Al deze inschrijvingen vermelden de ontvangst en betaling van tijnsen en renten,, du domaine de la Salle-le-Comte en Valenciennes" [15]).

Ondanks de groote heeveelheid van bronnen, waar-

[7]) **Cour féodale de St. Waudru. 1385—1527, le livre des hommages, p. 12.**

[8]) **Cartulaire des Comtes du Hainaut, VI, 177.**

[9]) **Idem, 1, 80, en het werk over Le chapitre de Saint Waudru, waarin nog eenige malen deze Ernoul de Frameries voorkomt.**

[10]) **St. Waudru, fonds de Hal.**

[11]) **Cartulaire des Comtes du Hainaut, 11, 302, note 1.**

[12]) **Etat du revenu de Valenciennes, no. 9719.**

[13]) **Idem, no. 9720.**

[14]) **Idem, no. 9721.**

[15]) **De inschrijving van 1568 luidt b.v.: Les hoirs** *Quintin* **de** *Framerie* **pour l'autre moitiés d'une rente de dix chapons contre** *Jean Laumosnier*, **sur leur héritage hors la porte Notre Dame (à Valenciennes) venant de** *Willaume* **de** *Framerie.*

van het ons voorkwam dat ze hier niet behoefden te worden vermeld, kwam daarin de naam ***de Frameries*** te Valenciennes slechts sporadisch voor en de naam van ***Jacques de Frameries,*** den tot zoover bekenden stamvader, die omstreeks 1650 was geboren en die omstreeks 1575 huwde met ***Marie de Hollande,*** dochter van Simon ***de Hollande*** uit Valenciennes, in het geheel niet.

Een daarop in het stedelijk archief te Valenciennes door ons ingesteld onderzoek leerde ons echter, behalve eenige vondsten van minder belang, de inschrijving kennen als burger dier stad, zoowel van den vader als van den schoonvader van den lateren Akenschen ***Jacques de Frameries.***

Die inschrijvingen als aangenomen burger der stad luiden letterlijk :[16])

1544 le ***dernier décembre.***

Jacques ***de Fremeries,*** *sayeteur*, natif de ces te ville; ses *tesmoings : Jehan du Gravier, cordonnier* ***et*** Jacques de Horgny, *paintre.*

1551. *Simon de Hollande,* ***paintre, natif de ceste ville de Valenchiennes***; ***ses tesmoings:*** *Floren H .... et Jacques* ***Prtrngien, estruigniers.***

Wij vestigen hierbij de aandacht op de spelling van den naam als ***de Fremeries en*** op de aanwezigheid van ***Jacqucs de Horgny,*** den lateren oom van den jongeren ***Jacques de Fremery***, als een der getuigen bij de toelating.

Gelet op die aanwezigheid kunnen wij gerust aannemen, dat de in 1544 als burger van Valenciennes aangenomen *Jacques* ***de Fremeries.*** de vader is van den circa 1650 geboren ***Jacques de Fremery***, die later te Aken woonde, en die een oom ***Jacques de Horgny*** had, terwijl voorts het gegeven, dat de eerste ***Jacques*** reeds ***geboortig*** was vnn Valenciennes, thans heeft vastgesteld, dat de familie ***de*** Fremery uit Valenciennes en niet uit Lotharingen herkomstig is.

Of en hoe zij is aan te hechten aan de hiervoor genoemde leenmannen van St. Waudru te Mons is voorshands niet gebleken.

Ook een verder onderzoek, doch slechts over het tijdvak X41-1659, in de schitterende verzameling van perkamenten acten der stad Valenciennes leverde voorloopig wel een enkele de ***Framerie*** op, doch bracht de stamreeks nog niet verder dan de aldaar omstreeks 1620 geboren ***Jacques,*** die er in 1544 burger werd.

Het Edamsche Regeeringsgeslacht **Boot,**

door Mr. F. D. PONT.

Bronnen: *a.* Familieregisters Boot. (Toebehoorende aan den Heer Michiel Boot te Overveen, en aan den Heer James Boot te Heemstede).
b. Familieregisters Pont. (Toebehoorende aan Mr. D. F. Pont).
c. Archiefaanteekeningen, samengesteld door wijlen Mr. Charles Enschedé te Haarlem.
d. Archiefaanteekeningen verzameld door schrijver dezes.

Wapen: In blauw een linksgewende open sloep, drijvende op water, vergezeld in het hoofd van een rechtsgewenden adelaarsklauw. Helmteeken: Een dito adelaarsklauw.

16) Valenciennes. Régistres des Bourgeois et choses communes.

1. ***Roelof (de) Boot(h),*** de stamvader, werd geboren omstreeks 1620, vermoedelijk te Harderwijk. Had tot zoon die volgt sub 11.

II. ***Herman Roelofsz. (de) Boot(h),*** geboren 11 Maart 1656, vermoedelijk te Harderwijk. Overleden Edam 30 April 1728. Begraven in de Groote Kerk, choor N°. 68. Huwde te Edam (ondertrouwd 2 1 November 1683) met *Lijsbeth Wijngaardt*, geb. te Edam 30/11 1660, † aldaar 9 Mei 1728 (begraven Groote Kerk graf N°. 68 op 13 Mei d. a. v.). Dochter van *Wouter Wijngaardt*, kapt. ter zee ter admiraliteit van Amsterdam en van ***Aaltje Roman.***

(In het ondertrouwregister staat hij vermeld als ***Harmen Roelofsz. de Booth,*** jongeman van Harder wijc. Ondanks onderzoekingen daaromtrent ingesteld op het Rijksarchief te Arnhem, kon nog niet worden vastgesteld, of ***Roelof de Booth*** een zoon was van ***Albertus de Booth*** alias *Greven* J. U. D. die op 21 Juni 1620 te Harderwijk in het huwelijk trad met de Joffer ***Johanna van Oldenbarneveldt.***)

Op 17 Mei 1696 werd Herman Boot door Burgemeesteren aangesteld op het „scheepie", terwijl hij krachtens besluit van 2 Nov. 1703 tot overman van het Nieuwe Veer werd benoemd. Hij was kerkmeester van 1716 tot 1727.

Hij had tot zoon die volgt sub III.

III. ***Roelof Boot,*** geb. te Edam 25 Dec. 1684, † aldaar 5 Maart 1761 („destijds sessie hebbende in de admiraliteit van Amsterdam, is hij onder het beantwoorden van een brief aan den WelEdelen Heer François van der Mey wegens Gouda, door een flauwte op de zachtste wijze overleden"). Schepen 1710, '12, '14; vroedschap van 17 Dec. 1714 tot 28 Mei 1749; Directeur der Groenlandsche Compagnie in 1716 en van de Straat Davis visscherij in 1721; Gecommitteerde in de Generaliteitsrekenkamer van 30 Sept. 1719 tot 1 Mei 1721.

Burgemeester 1717; Voorzittend Burg' 1718, '22, '24, '28, '29, '33, '36, '37, '41, '46; Secretaris tot 29 Dec. 1740, toen hij „desisteerde" ten behoeve van zijn zoon Mr. Nicolaas Boot; Gecommitteerde Raad in de Staten van Holland en West-Friesland 1719, '21, '23, '24, '26, '30, '34, '38, '42, '46; Hoofdingeland v/d Purmer 1730; Admiraliteitsraad binnen Amsterdam van 1749-1761.

Door hem werd op 18 Mei 1737 de eerste steen gelegd van het thans nog in gebruik zijnde, fraaie Edamsche stadhuis. De volgende regels, vervaardigd door den predikant Everardus Webster, staan op een steen in de vestibule gebeiteld en herinneren aan dit feit.

„Aleer dit stadtgebouw zoo prachtig hier verscheen,
„Zoo ley d'Heer Roelof Boot, hiervan den eersten steen,
„Dees tijdt voorzitter van het stadsbewint. Gods zegen
„Daal altoos op dit huis, gelijk een zomerregen."

Huwde te Purmerend 24 Maart 1708 *Grietje* van der *Ley*, gedt te Purmerend 4 April 1680, † te Edam 3 Januari 1710, begraven in de Groote kerk graf N". **2i 5.** Dochter van *Adriaan Pietersr. van der Ley*, zeepzieder te Purmerend en van *Claertgen Hoots* (dochter van Adriaen Claesz. Hoots, raad en burgemeester van Purmerend). Uit dit huwelijk *Hermnnus Boot*, die volgt sub IV.

Hij hertrouwde te Edam 4 Aug 1716 met *Maria Dekker*, geb. te Edam 8 Sept. 1696, † aldaar „aan de waterzucht na een langdurig lijden" 24 Febr. 1764. Dochter van *Claas Pietersx. Dekker*, sohepen 1686, '88; presideerend schepen 1690, '92, '94, '96, '98, 1700, '10; vroedschap van af 1686; weesmeester 1691, '93, 1711, '12, '13; gecommitteerde ter Staten van Holland 1716, '20, '24, '28; burgemeester 1714, '18, '22 en '26; president burg' 1719, '23, '27 († 9 Jan. 1729 oud 73½ jaar „aan de gevolgen van een slaapziekte dien Z. E. overviel op het rijtuig als gecommitteerde Raad komende van Hoorn,') en van *Elisabeth Trom(p)*, † 25/3 *1728*, oud 71 jaar. (Dochter van den burgemeester Jacob Pietersz. Trom(p) en van Beatrix Groot).

(Claas Pietersz. Dekker voornoemd was een zoon van Pieter Claasz. Dekker „oudste ordinaris kappeteyn ten dienste dezer landen", een der onderbevelhebbers van de Ruyter (zie de Jonge „Het Nederlandsche Zeewezen")).

Uit dit huwelijk:

1. *Elisabeth Boot*, geb. Edam 27 Juni 1716, † aldaar 26 Oct. 1744 (aan een toeval gekregen op 19 October). Huwde Mr. *Hendrik van Waart*, gedoopt te Maassluis 16 Sept. 1714, die bij het huwelijk in den Haag woonde. In 1724 kocht hij den polder Oud-Clijburg langs de Maas bij den Briel. Schepen van Edam. † te Edam 18/2 1804. Zoon van *Jacob van Waart*, schout van Maassluis en van *Neeltje van Bodegom* (dochter van Aldert Philipse van Bodegom en van Trijntje Leenders van der Werve).

   In 1776 werd Mr. Hendrik van Waart ontoerekenbaar verklaard. Tot curatoren werden aangesteld zijn zoon Dr. Jacob van Waart, burgemeester van Edam, Mr. Roelof Boot, raad in de vroedschap te Edam en Justus Boot, kapt ter zee.
2. Mr. Nicolaas *Boot*, geboren te Edam 29 Jun 1717, † aldaar 10 Sept. 1751.. Promoveerde te Leiden 19/5 1739 op dissertatie „de lege Falcidia". Werd 10 Maart 1737 benoemd tot secretaris "zonder tractement, tot het overlijden o desisteeren van zijn vader." Effectief aangestelc 29 Dec. 1740; schepen *1743*, 46, 47. Huwde te Edam (ondertr. Maassluis 15 November 1739) *Margaretha van Waart*, geb. te Maassluis 6 Mei 1709 (ged. 9 Mei), dochter van *Jacob van Waart*, schout van Maassluis en van *Neeltje van Bodegom*.
3. *Beatrix Boot*, geb. te Edam 19 Nov. 1718, † aldaar 17 Juli 1719 (begraven in de Groote Kerk graf No. 9) ten huize harer min, bij afwezigheid harer ouders die te 's-Gravenhage ter dag vaart waren; als curiositeit staat bij haar geboorte nog vermeld, dat zij 13½ pond woog.
4. *Jacob Boot*, geb. te Edam 22 Januari 1721, † aldaar 12 Febr. 1721. Begraven in de Groote Kerk graf No. 9.
5. *Beatrix Boot*, geb. te Edam 6 Mei 1722 (ged. 7 Mei), † aldaar 5/11 1753. Huwde te Edam 31 Dec. 1741 *Pieter van der Ley*, geb. te Purmerend 23 November 1714. Zeepzieder aldaar. † 27 Oct. 1767. Zoon van *Pieter van der Ley*, schepen, raad en burgmr. van Purmerend en van *Geertje* Wormer. (Zie verder geslacht van der Ley XLIII 376-381).
6. *Alida Boot*, geb. te Edam 10 Mei 1723, † aldaar 31 Dec. 1798. Huwde te Edam 21 Mei 1761 *Pieter Dekker*, koopman te Amsterdam, † 23 Aug. 1776. Zoon van *Pieter Dekker*, notaris, secretaris en Hoofd-officier van Edam; Baljuw van de Zeevanck, en van *Cotharina Pont* (dochter van Pieter Pont, president-schepen van Edam en van Willemoet Bouwens).
7. *Jacob Boot*, geb. te Edam 30 Mei 1726, † 7 November 1738 „schoolleggend te Noordwijk". Begraven in het graf bij zijn grootvader Herman Boot en zijn grootmoeder Lysbeth Wijngaardt.
8. *Geertje Boot*, geb. te Edam 7 Oct. 1728, † aldaar 4 Juli 1730 „ten huize harer min Sijtje Hogerbeets".
9. *Geertje Boot*, geb. te Edam 11 Maart 1730, † aldaar 17 Aug. 1733 „ten huize harer min Sijtje Hogerbeets".

IV. Mr. *Hermannus Boot*, geb. te Edam 31 Dec. 1708, † aldaar 6 Febr. 1769 „na een lijden van 20 jaar aan een cancareus ongemak aan de tong". Advocaat en notaris, schepen 1736, 38, 42, 44, 46; Secretaris tot 2 Mei 1769 ; Directeur der Straat Davisvisscherij 1731 en der Groenlandsche Compagnie 1733 ; Gecommitteerde Raad in de Staten van Holland 1768; Ontvanger van de gemeene landsmiddelen en van de convoyen en licenten vanaf 1 Nov. 1760, aangesteld door den Prins van Oranje, de eerste maal, dat een dergelijke benoeming buiten de sollicitatie en buiten de vroedschappen geschiedde. Er staat in de papieren: „welke beide posten, door wijlen Zijn Doorl. Hoogheid Prins Willem de vierde aan Sijn Ede. buiten eenige sollicitatie zijn geconfereert Hem is verder aangeboden den Prins te representeeren in de commissie naar Suriname. Heeft tweemaal apprehentie gehad te worden benoemd als secretaris van gecommitteerde Raden in het Noorderkwartier. Ook is hem gepresenteert om Raadsheer te worden in het Hof van Holland".

Huwde te Edam 28 Oct. 1731 *Reynoutje Leoninus*, geb. te Edam 16 Febr. 1714, † aldaar 24 Dec. 1770, "door eeo flauwte getroffen onder 't rijgen van haar keurslijf, zijnde in desselvs leven een braave huyshoudster geweest en die door desselvs menigvuldige bezigheden geen vermaak als in haar kinderen heeft gehad."

Dochter van Ds. *Justus Leoninus*, predikant te Edam en van *Catharina van Dobben*.

Uit dit huwelijk:

1. *Geertje Boot,* geb. te Edam 11 Maart 1732,† aldaar 24 Febr. 1736.
2. *Roelof Boot,* die volgt sub V.
3. *Justus Boot,* geb. te Edam 19 Juli 1738 (ged. 20 Juli in de Groote Kerk door Ds. Webster, „ten doop gehouden door zwager Mr. Johannes Leoninus (Burg'. v. Edam) en diens huisvrouw Trijntje Brasker"). † aldaar 31 Juli 1738.
4. *Justus Boot,* die volgt sub Vbis.
6. *Grietje Boot,* geb. te Edam 21 Sept. 1740, „haar grootvader Roelof Boot te Brielle voor de verpachting zijnde", ged. 22 Sept. in de Groote Kerk door Ds. Webster, „ten doop gehouden door grootmoeder Marietje Dekker en door vader Hermannus Boot". † aldaar 4 October 1740.
6. *Jacob Boot, geb.* te Edam 10 Nov. 1741, ged. 12 Nov. door Ds. Webster, doopgetuigen grootouders en vader. † 6 Oct. 1768 „op de reede van Suriname aan boord van het schip van oorlog in kwaliteit als commandeur, na met den kapt. de Mey een reis te hebben gemaakt naar alle forten van de kust van Guyana." Luitenant ter Zee.
7. *Margaretha Boot,* geb. te Edam 14 Januari 1744, ged. 26 Jan. door Ds. Kruythof, „ten doop gehouden door Maria Dekker en door den vader bij absentie van den grootvader, die destijds te s'Hage was bij de Gecommitteerde raden". Zij bleef doof, werd in het laatst van haar leven krankzinnig en † te Edam 18 Dec. 1769.
8. *Cornelia Boot,* geb. te Edam 30 Jan 1746, † aldaar 24 Oct. 1804, ongehuwd,
9. *Catharina Boot,* geb. te Edam 16 April 1746, ged. 17 April door Ds. Kruythof, ten doop gehouden door Burgemeester Mr. Johs. Leoninus en door den vader. † aldaar 20 Febr. 1826 ongehuwd.
10. *Maria Boot,* geb. te Edam 33 Aug. 1747, † aldaar 1787 ongehuwd.
11. *Hermannus Boot* (tweelingbroer van 12), geb. te Edam 16 Maart 1749, ged. 19 Maart door Ds. Kruythof, doopgetuigen grootvader en grootmoeder van vaders kant, † aldaar 19 Aug. 1749.
12. *Elisabeth Boot* (tweelingzuster van 11), geb. Edam 16 Maart 1749, † aldaar 26 Oct. 1796 ongehuwd.
13. *Nicolaas Boot,* geb. te Edam 26 April 1762, ged. 30 April door Ds. Homma, doopgetuige grootvader Roelof Boot. Vertrok 7 Juli 1772 met het schip „de Hoop van Dordrecht" onder kapt. Pieter van Daxem van Dordrecht naar de Oost. † 7 Juli 1773 te Chama op de kust van Afrikaansch Guinea.
14. *Johannes Boot,* geb. te Edam 18 Sept. 1763, ged. 19 Sept. door Ds. Gualtherus Homma, „ten doop gehouden door zwager Mr. Johannes Leoninus die sessie heeft in 't college van Heeren Gecommitteerde Raden in dit quartier". Vertrok in Oct. 1777 op het schip „de Abbekerk" onder Kapt. Casparus Burger voor de kamer Hoorn naar Batavia. Werd Resident van Menado. † 7 April 1784 op Ternate, „op het punt in het huwelijk te treden met de dochter van den gouverneur van Banda, wordende naar een missive van condoleantie van den Gouverneur-Generaal Alting, zeer geregretteerd".
16. *Maria Boot,* geb. te Edam 4 Febr. 1767, ged. 6 Febr. door Ds. van Schelle, „ten doop gehouden door tante Alida Boot, daar grootvader ter admiraliteit te Amsterdam was". Huwde 19 April 1791 „ten huize van den Schout bij Nacht Justus Boot haren broeder" met Ds. *Pieter Vleck,* weduwnaar. Predikant te Edam (beroepen 23 Juni 1782), geb. 24 Nov. 1763, † te Edam 23 Febr. 1806.

V. Mr. *Roelof Boot,* geb. te Edam 24 Febr. 1736, ged. 24 Febr. in de Groote Kerk door Ds. Webster, „ten doop gehouden door grootvader Roelof Boot en door Maria Dekker." † te Edam 28 Juni 1794 „zeer subiet aan een beroerte". Vroedschap van 27 Oct. 1766 tot 28 Februari 1794 "op recommandatie van Z. D. H. Prins Willem V"; Gecommitteerde ter Prov. Rekenkamer 1776, 82. Bedankte 1784 toen hij ontvanger der gemeene landsmiddelen werd; adj. Secretaris vanaf 30 Jan. 1762, effectief vanaf 6 Febr. 1769; Weesmeester, 1768; Thesaurier 1773; Schepen 1767, 84; Burgemeester 1784, 87, 89, 93. Huwde te Edam 9 Mei 1769 ten huize van zijn grootvader Roelof Boot met *Cornelia van der Ley,* geb. te Purmerend 9 Oct. 1742, † in de kraam 24 Jan. 1761, dochter van *Pieter van der Ley* en van *Beatrix Boot.* (Zie III 6).

Uit hit huwelijk een zoon, die volgt sub VI.

VI. Mr. *Pieter Boot,* geb. te Edam 18 Jan. 1761, ged. 21 Januari door Ds. Martin&, „ten doop gehouden door grootmoeder Reynoutje Leoninus". † te Edam 26 Januari 1820. Vroedschap vanaf 1794 op recommandatie van den Prins; Schepen 1783, 86, 87 ; adj. Secretaris vanaf 1778, effectief vanaf 1783; Griffier van den maire 1813 (zie gedenkboek 1813—1913 door generaal Koolemans Beynen).
Huwde gerechtelijk te Edam op 18 Mei 1790 ten ten huize van de ouders der bruid, met zijne nicht *Catharina van der Ley,* geb. te Edam 27 Nov. 1768, † aldaar 21 April 1792. Dochter van *Vincent van der Ley,* Heemraad v. d. Purmer ; Weesmeester, President-schepen en voorzittend Burgemeester van Edam en van *Catharina Leoninus,* dochter van den Burgemeester Mr. Johannes Leoninus (schrijver van een kroniek over Edam naar Kruythof) en van Catharina Brasker (dochter van den Burgemeester Mr. Jan Theunisz. Brasker en van Catharina van der Lingen). Dit huwelijk bleef kinderloos.

(Wordt vervolgd.)

Het adellijk Stift van Zennewijnen,

door F. J. MIJNLIEFF.

1.

Ter voldoening aan een decreet der Premonstratenser orde, waarbij het niet langer geoorloofd was, dat de vrouwenkloosters in de nabijheid van de mannenkloosters gevestigd waren, had de abt van Mariënweerd reeds in J 206, voor de stichting van een mannenklooster, zijn oog laten vallen op de toen reeds aanwezige kapel te Zennewijnen, welke aan het kapittel te Tiel behoorde. In 1214 werd door genoemd kapittel deze kapel aan Mariënweerd afgestaan en werd met den bouw van het klooster Mariënschoot begonnen, terwijl dit omstreeks 1218 door de nonnen van Mariënweerd is betrokken [1]).

Bij het in orde maken van de archieven van de abdij te Berne, werden door Fr. Willibr. Hoevenaars Ord. Praem. vele zeer merkwaardige stukken gevonden betrekking hebbende op het klooster te Zennewijnen, en zoodoende is een gedeelte van de geschiedenis hiervan bekend geworden.

Uit de door hem gepubliceerde oorkonden blijkt o.a. dat door verschillende personen belangrijke schenkingen zoowel aan land als aan geld werden gedaan en Mariënschoot, alhoewel het niet vergeleken kon worden met de abdij van Mariënweerd, toch een aardig bezit aan landerijen verkregen had.

Toen nu in het laatst der 14e eeuw [2]) de nonnen uit het klooster te Zennenwijnen verdreven waren en zich te Tiel gevestigd hadden, wist de ridderschap van Tielerwaard de kloostergoederen voor het ambt of liever voor zich zelve te behouden.

In de Reductie der Ridderschap van Tielreweert van 1593 [3]) komt o. m. de volgende bepaling voor:

„ Bolangende die regierungh und nominatie tot directie „der Clooster guideren van Herwijnen [4]), sal desen aen„gaende sekere voet up behaegen der Landtschap ge„nomen worden bij den Deputierden der Landtschap „up den Staet der geestelycke guideren. Edoch dat „midlertijt in effect blijven sal dat bij die van Tieler„weerdt daer toe genomineerde Ridderschap so die „regierungh als andersins aengaende, albereits gedaen is."

De ambtsjonkers maakten van het vroegere kloosterbezit eene stichting „ Het adellijk Stift te Zennewijnen" uit welker revenuën een aantal ongehuwde adellijke dames een jaarlijksche praebende ontvingen.

Enkele stukken op dit Stift betrekking hebbende, bevinden zich in het archief van Tielerwaard o.a. de rekeningen vanaf 1692, terwijl ook in de Amptsresolutiën zoo nu en dan wat over het Stift voorkomt.

Tot 1692 is van de geschiedenis zoo goed als niets bekend, alleen dat in 1673 Lodewijk XIV, nadat zijn legers het grondgebied der Vereenigde Provinciën hadden overstroomd, eene poging heeft gedaan om de abdij van Mariënweerd weer in eere te herstellen en de Zennewijnsche goederen daar weer aan toe te voegen [5]).

De tot het Stift behoorende goederen bestonden uit twee boerderijen onder Zennewijnen en een gedeeltelijk onder Wadenoyen, gedeeltelijk onder Ophemert gelegen, welke elk ongeveer zestig morgen groot waren en verder uit verschillende landerijen gelegen onder Zennewijnen, Ophemert, Wadenoyen en Geldermalsen, groot circa 132 morgen, zoodat het geheele bezit in Tielerwaard ± 300 morgen bedroeg. Verder bezat het Stift, nog eenige tienden en tijnsen o. a. den koren en zaad tiend te Zennewijnen uit de blokken „de Maet en de Hoogekamp" en den krijtenden tiend over het geheele dorp Zennewijnen, benevens nog eenige landerijen te Osch (N. Brabant) groot circa 13½ morgen.

Deze goederen werden beheerd door twee gewone en een honorair directeur en een rentmeester, welke door de Amptsvergadering werden benoemd.

De twee gewone directeuren genoten samen voor het nazien der rekening 100 gulden en voor het bijwonen van vergaderingen, aanbestedingen, verkoopingen en verpachtingen ontvingen zij vacatiegelden.

De honorair directeur werd benoemd om „bij 't afsterven van een der Heeren Directeuren, alsdan in plaatse van de overledene in de voordeelen neffens d'anderen te participeren."

Soms ook gebeurde het, dat een der directeuren verzocht om een bepaald persoon in zijn plaats te benoemen als honorair directeur. Deze deed dan het werk, terwijl degene die bedankt had in 't genot bleef van 't salaris.

Op deze voorwaarde werd bijv. 5 Juni 1715 op verzoek van Barthold van Gendt, heer van Meinerswijk, welke wegens hoogen leeftijd ontslag als ordinaris Directeur vroeg, tot honorair directeur aangesteld Walraven van Haeften, heer van Zennewijnen.

De Rentmeester genoot als tractement 5% der ontvangsten. De totale ontvangst over het jaar 1692 bedroeg slechts 1708 gulden.

Geleidelijk zijn deze ontvangsten echter niet onbelangrijk gestegen. Eene bouwing onder Zennewijnen groot 60 morgen welke in 1692 260 gulden pacht opbracht, deed in 1721 reeds 400 gulden, in 1801 700 gulden en in 1809 950 gulden, terwijl de totale ontvangsten over dit laatste jaar ruim 10.000 gulden bedroegen.

Zooals reeds gezegd werd de opbrengst der goederen besteed om aan een aantal ongehuwde adellijke dames jaarlijks een zekere som gelds uit te keeren.

Wie voor een dergelijke praebende in aanmerking kwamen werd door de Amptsvergadering uitgemaakt en herhaaldelijk komen in de Amptsresolutiën benoemingen voor tot Stiftsjuffer.

Blijkbaar gaven deze benoemingen echter vaak aanleiding tot groote oneenigheid onder de Amptsjonkers, althans in de Amptsvergadering van 9 Aug. 1744 kwam 't volgende contract tot stand over: „de begevinge van de praebendens in het Stifft van Zennewijnen".

„Die HooghWelgeb. Heeren Amptman en jonckeren des Ampts van Tielreweert, telckens ondervonden hebbende, dat bij vaccature van de praebendens plaets in het adelijck Stifft van Zennewijnen, sigh verscheyde sollicitanten opdoen, waeruyt ontstaet, dat het een lith

1) Fr. Willibr. Hoevenaars. Ord. Praem. Archief Aartsbisdom Utrecht XIVe deel Ao. 1886 e.v.

2) Het juiste jaar is niet bekend, maar het moet geweest zijn nà 1679, want uit dat jaar is nog een stuk bekend, waaruit blijkt, dat Johan van den Hove de rekening van 't Convent van Zenuewijnen heeft nagezien (Kist en Rovaards. Aroh. voor Kerkel. Gesch. XVIe deel. 1845).

3) Groot Geld. Placaet-Boeck. Deel 1 pag. 113.

4) Herwijnen staat hier klaarblijkelijk abusievelijk voor Zennewijnen.

5) Kist en Royaards 8e Deel 1848 pag. 177 e.v.

voor die, het ander wederom voor een ander geintresseert is, hetwelcke oneenigheyt tussen de respective leden soude konnen veroorsaken, het welcke niet beter kan worden gepraevenieert, en de goede harmonie tussen de respectieve leden geconserveert, clan wanneer alle de Leden agaes [6]) gestelt worden door het vaststellen van tourbeurten:

Derhalven sijn Haer Hooghwelgeb. cragte deses met malkander geaccordeert, dat yder in de begevinge van de praebendens plaetsen een tourbeurt sal hebben, waervan de eerste vacant komende plaets sal staen ter dispositie van den Heere Amptman en soo vervolgens na rangh, namentlijck de twede aen den Heer0 van Wadenoyen, de derde aen den Heere van Geldermalsen, de vierde aen den Heere van Gellicum, de vijffde aen den Heere van Tengnagel, en de sesde aen den Heer0 de Cock van Haefften, en dat vervolgens yder een tourbeurt gehadt hebbende wederom van bovenaff met den Heere Amptman sal worden begonnen, en soo vervolgens als voorseyt, wyders dat inval nieuwe Leden tot Amptsjonckers in Tielrewaert geadmitteert worden, deselve mede een tourbeurt sullen hebben in deser voegen nogtans en niet eerder als nadat sedert Haer HooghWelgeb: admissie alle de Leden een tourbeurt gehadt hebben, belovende de Heeren Contractanten altoos Haer Hoogh Welgeb. Stemmen te sullen geven ter dispositie van den Heer die aen de tourbeurt staet, mits de begevinge gedaen wort aen een adelijcke juffr. als van outs en dit contract onverbrekelijck te sullen naerleven onder verbant en submissie als na regten en wort den Lantsr de Virieu geordonneert dit contract ten Lantschrijvers comptoire te deponeren, mitsgaders het sèlve in het Ampts Resolutie Boeck van Tielreweert te registreeren, des toirconde bij contractanten ondertekent op heden den 30 Septr 1744 en was geteykent W. van Haefften, B. v. Haefften, A. G. van Tengnagel van Gellicum, Z. D. W. van Tengnagel, J. W. de Cock v. Haefften."

Werd een nieuwe Amptsjonker geadmitteerd, dan werd dezen het bovenstaand contract voorgelezen en moest hij verklaren zich hieraan stipt te zullen houden.

In 1692, 't eerste jaar waarover de rekeningen in het archief van Tielerwaard aanwezig zijn, bedroeg elk0 praebende 60 gulden, terwijl er in dat jaar 14 jonkvrouwen waren, die dit bedrag genoten; bovendien werd nog uitbetaald aan Geertruyt Albertina en Angenita Maria Tengnagell samen een praebende en aan Johanna en Barbara van Scherpenzeel van Rumpt samen een halve praebende en de andere helft aan Jacoba Maria van Brake11 tot den Brakell.

Meerder0 malen kwam het voor, dat een der met een praebende begiftigde freules verzocht om haar praebende te mogen overdragen aan eene zuster of aan een0 nicht enz.. Deze verzoeken werden bijna altijd ingewilligd.

Waar de bezittingen van het Stift vrijwel uitsluitend uit landerijen bestonden en vele van deze met dijksonderhoud besmet waren, welk0 onderhoudskosten reeds in gewone tijden niet gering, maar bij dijkbreuken of dijkverzakkingen bepaald zeer aanzienlijk waren, kwam het voor, dat er na aftrek dier kosten niet genoeg overschoot om de praebenden te kunnen uitkeeren.

Zoo was dit o.a. het geval in 1709 toen de Waaldijk te Hellouw en Haaften was doorgebroken en besloten werd om slechts aan enkele Stiftsjufferen de praebende uit te betalen „sullende de verdere Juffrn die ten respecte van den doorgebroocken dijck in dat jaer niet betaelt sijn, bij vervolgh alsser genoeghsaem comt over te schieten van tijt tot tijt voldaen worden."

In 1726 werd besloten, dat men het aantal Stiftsjuffers zou laten uitsterven tot tien en dat men vóór dien tijd geen nieuwe Stiftsjufferen meer zou aanstellen.

Men bereikte hiermede het gunstige resultaat, dat reeds in 1730 de praebenden verhoogd konden worden van 50 tot 100 gulden, op welk laatste bedrag zij zijn gebleven tot het Stift is opgeheven.

Het jaar 1795, 't welk overal in den lande zooveel veranderingen heeft gebracht, heeft ook op het Stift zijn invloed doen gelden. De praebenden werden niet meer uitbetaald, maar de inkomsten werden o a. besteed om de vacatiegelden te betalen der burgersafgevaardigden van de verschillende dorpen naar de Amptsvergadering in Tielerwaard.

In het bezit van Mr. G. Murman te Tiel bevindt zich nog een aardig gegraveerd glas op hoogen voet, waarop staat:

„t Welzijn van t Adelijk Stift van Zennewijnen."

Het woord adelijk is echter dusdanig doorgekrast, dat het haast niet meer te lezen is. Ook aan deze doorkrassing zal het revolutiejaar wel niet onschuldig zijn. In 1803 is men weer begonnen met de praebenden uit te betalen, d.w.z. in dat jaar werden deze uitbetaald over de jaren 1795-'96-'97-'98 en in 1804 die over de nog overblijvende jaren, terwijl ze voor 't laatst uitbetaald zijn in 1809.

In de Amptsvergadering van 20 Juni 1809 werd voorlezing gedaan van een schrijven van den Landdrost van het Departement Gelderland om geene praebenden van Zennewijnen meer te begeven en hiermede was het einde van het adellijk Stift aangebroken.

De landerijen werden tot Nationaal domein verklaard en op verzoek van den Directeur van het Enregistrement en Domeinen aan den Prefect van het Departement van den Boven-IJssel op 9 April en 3 Sept. 1813 in het openbaar verkocht. Zoo zijn de schenkingen. welke voor een groot gedeelte in de 13e en 14e eeuw uit devotie aan het klooster te Zennewijnen zijn gedaan en uit welker opbrengst nà de opheffing van dit klooster, een paar eeuwen lang adellijke jonkvrouwen zijn bevoordeeld, door een besluit van Napoleon in handen van particulieren geraakt. (Wordt vervolgd.)

[6]) Moet hier wellicht gelezen worden „apaes" (ad pacem)? Verg. het Fr. apaiser = bevredigen. Red.

Familie-aanteekeningen Loten en aanverwante geslachten.

(Vervolg van XLV, 220).

Joan Loten (ons0 Vaeder) hier voren gemeld, is geb. tot Amsterd. den 1e Octob. 1612, als voren gemeld, en gesturven aldaer den 10e Maij 1676 's ogtents ten half vier uuren, & in de Wester-kerk begraeven den 15e ditto, hebbend0 van Ao 1 ti72 tot omtrent 3 maenden voor sijn dood, sijn leven doorgebracht met een seer swaere pijn in 't water maken, dat van jaer tot jaer

zoo verergerde tot op 3 maenden hier boven, dat die laetste 3 maenden van sijn leven sijn huijs gehouden heeft, & is zoodanig van Godt besoght geweest, dat de pijn van uur tot uur verswaerde, daer bij een meest continueele binnen koortse, & een overloop van galle ; 't welke hem te saemen zoo verswakte, dat daer van is gesturven. Hij is volgens sijn begeerte geopend nae sijn dood, & in de blaes los gevonden een steen, wegende 7¼ loot; is Anno 1666 geworden Dijckgraef van de Beemster, & in die qualt. gesturven. Is getrouwt geweest met ***Apolonia** Selijns*, hier boven gemeld, die den 1e Feb. 1670 's middags ten half 12 uuren is overlede, & in de Wester-kerk begraeven, hebbende 13 daegen siek gelegen, & aengetast geweest door een seer furieuse koorts, ontstaende uijt de galle, met een seer swaere sprouw, die dagh aen dagh tot den eijnde aengroeijde.

(Het volgende is met een andere hand geschreven:)

Christina Gerard, doghter van ***Michiel Gerard,*** hier voren breder gementionneert is getrouwt geweest aan ***Jeronimo de Wit,*** die bij den anderen 4 kinderen hebben geprocureert, namentlijk:

1. ***Pieter de Wit***, is Ao .... getrouwt geweest aan *Koningh* doghter van .....*Koningh* van Amsterdam.' Daar van zijn gecomen 2 kinderen, namentliik
1. Mr. ***Jan,*** die geworden is, eerst Commissaris, daarna Secretaris van Amsterdam, die getrouwt is den. .... aan ..... ***de Vroede,*** doghter van *Francois* de *Vroede*, Schout & Burgermr. van Amsterdam.
2. ....., die getrouwt is aan ..... ***Fabricius*** ..... tot Haarlem.

N.B. Deze voorsz. ***Pieter de Witt*** is Ao 1702 geworden Raad en Ao 1696 Bewinthebber van d' oostinde Compie tot Amsterdam.

2. ***Hendrick de Wit***, is ongetrouwt overleden.
3. *Jacoba*, is ao ..... getrouwt geweest aan ***Pieter Eijgels***, die daar na tot Amsterdam is geworden Commissaris van die Stad, heeft bij den anderen geprocreëert 3 kinderen, alle doghters, namentlijk
1. ....., die ao ..... is getrouwt aan ..... ***Kerckhem,*** soon van ..... *Kerckhem*, Burgermr. & Raad tot Leijden.
2. *Geertruijd*, geboren ao .....
3. ***Christina,*** geboren ao .....
4. Sara, die ao ..... is getrouwt aan .....*de Koningh* tot Amsterdam. Hebben bij den anderen geprocreëert ... kinderen.

---

1. ***Maria Heijdanus***, hier voren gementionneert, is ao ..... tot Leijden geboren en ao .....getrouwt geweest aen ..... *Crucius*, alsdoe predikant tot Hasersoude en daar na geworden predikant tot Nimwegen en daar overleden, nalatende 3 kinderen, namentlijk *Carel,* ***Maria*** en ***Sara.***

1. *Carel Crucius*, voorz. is ao..... getrouwt aen ***Ermgart Goes,*** doghter van .... Goes, Raadsheer in den Hove van Holland in 's Gravenhage, daar bij gewonnen 2 sonen, namentlijk *Willem* en ***Dionisius,*** de laaste is ongetrouwt overleden en ***Willem*** ao ..... Ontfanger van de Gemenelands Middelen tot Leijden, is getrouwt ao ..... aen ..... *Gronovius*, doghter van ***Jacobus Gronovius***, professor in de Eloquentia & Historia tot Leijden. Daar bij geprocreëert ... kinderen
..... geboren ao ....
..... geboren ao ....

2. ***Maria Crucius, is*** ongetrouwt overleden ao .....
3. ***Sara Crucius,*** is ao ..... getrouwt aan .....*van den Bergh* tot Nimwegen, die te zamen hebben geprocreëert .....

Maria *Heijdanus*, hier boven gementionneert, is wederom aan haar 2e man getrouwt ao .... den .... genaamt Franciscus *Burmannus*, professor in de H. Theologie tot Uijtreght, die te zamen hebben geprocreëert 2 sonen, namentliik ***Petrus en Franciscus.***

1. deze voorsz. *Petrus* is ao ....getrouwt aan ....*Cloterboke,* hij is professor eloquentiae tot Uijtreght. Hebben bij den anderen gewonnen .... kinderen, genaamt ....
2. ***Franciscus Burmannus*** voorsz. heeft ao .... geweest predikant tot.. .. in Vriesland & daar van daan beroepen ao .... tot Predikant in den Briel, van waar is ao .... geworden Predikant tot Amsterdam. Is getrouwt ao .... aan ... *Tierens*, doghter van ... *Tierens*, Schepen tot Delft. Hebben bij den anderen gewonnen .... kinderen.

2. ***Sara Heijdanus,*** hier voren gementionneert, is ao .... tot Leijden getrouwt geweest aan Mr. ***Hendrick Brouwer,*** Raad en Schepen, daar na Hooft officier, & Burgermeester tot Leijden, & uijt dien hooffde Gecommitteerd als bewinthebr van d'oostindische Compagnie tot Amsterdam, ook in de Raad van State in 's Qravenhage. Hebben bij den anderen geprocreëert .... kinderen, alle doghters, oamentlijk
1. ***Cecilia,*** die ao .... getrouwt is aan Mr. Paulus de *Crauwelaar* tot Leijden, is daar na ao .... geworden door copinge, ik gelove Domheer tot Uijtreght. Hebben bij den anderen geprocreëert .... kinderen.
2. Sarn ***Maria,*** die ao .... is geboren tot Leijden den ....

Deze voorsz. ***Sara Heijdanus*** is ao .... den.. .. tot Legden overleden en aldaar begraven.

3. *Carel Heijdanus*, is den .... ao .... geboren tot Leijden en ao ....getrouwt aan .... *Swaanswijk*, doghter van .... ***Swaanswijk*** tot Leijden. Hebben bij den anderen geprocreëert 1 doghter, genaamt ...., die den .... ao .... tot Leijden ongetrouwt is overleden en aldaar begraven.

4. Jan *Heijdanus*, is den .... ao .... tot Leijden geboren en ao .... den .... getrouwt aan *Cornelia van Schilperoort*, doghter van .... ***van Schilperoort.*** Hebben bij den anderen geprocreëert 2 kinderen, ***Abraham*** en *Emmerentia.* Deze voorsz. ***Abraham*** is in oostindien den .... vrijer overleden, en ***Emmerentio,*** geboren zijnde den .... ao .... is met haar Vader en Moeder eerst na Vriesland en daar na tot Hoorn in 't Noorderquartier gaan wonen.

Dit zijn de decendenten van Seger *Corselis* en ***Sara Libart,*** hier voren breder gespecificeert, die bijde hebben geprocreëert d' onderstaande kinderen.

1. ***Anna,*** die tot Amsterdam geboren is Ao .... den .... en getrouwt Ao .... aan ***Pieter d'Orville***, die predikant was tot Vlaardingen, en aldaar Ao .... gesturven. Had een soon gehad, maar vroegh gesturven, is daar na tot Haarlem predikant geweest en tot Ao ....geleeft.

2. *Jan,* die tot Amsterdam geboren is Aº ..... den ..... en aldaar ongetrouwt overleden aº ..... den. ....

3. *Constantia,* die tot Amsterdam geboren is aº .... den ..... en aldaar ongetrouwt overleden aº ..... den .....

4. ***Hester***, die tot Amsterdam geboren is aº ..... den ..... en Aº ..... den ..... getrouwt aan *Casparus Alardijn*, predikant tot Aarnhem, die aldaar den ..... is overleden, nalatende 3 sonen met namen

1. *Seger*, tot Aarnhem geboren aº ..... en daar na tot Amsterdam comen wonen, was daar een coopman.
2. *Pieter,* is tot Aarnhem geboren Aº ..... is tot Voorschoten Predikant.
3. *Casparus*, is tot Aarnhem geboren Aº .....

6. *Sara*, die tot Amsterdam geboren is Aº ..... is Aº ..... getrouwt aan ..... *Anselaar*, predikant tot Amsterdam, welke Dº. *Anselaar* overleden zijnde, is zij Aº ..... wederom comen te trouwen aan ..... *van der Waijen*, professor en accademie predikant tot Franeker in Vriesland, welke *van der Waijen* tot Franeker aº .... overleden zijnde, is zij, weduwe zijnde comen wonen tot Haarlem, alwaar nog woonaghtigh is. Heeft nooit geen kinderen gehad.

Familie-aanteekeningen van Bassenn, Roper en van Balveren.

Boeck des Levens ende des doots, vervattende de geboortens, als oock het affsterven van de naeste bloet-verwanten. [1])

Extract uijt een klein bijbeltje, geschreven met de handt van mijn grootvaeder *Johan van Bassenn.*

Aº 1617. den 31 Januarius auden stils is min husfraw in de kraem gekomen des morgens een half quartier urs voor drij uren binnen Arnem, ende den 24/14 Februarius 16 17 is onsen soen *Errenst Adolf* binnen Arnem gedoept worden.

Aº 1618. den 28/18 April is min husfraw binnen Arnem in de kraem gekomen des namiddachs een halff quartier naer seven uren van een jonge dochter, ende den 22 April auden stils is onse dochter *Angnes* binnen Arnem gedoept worden

Aº 1619. den 30 Maij auden stils is min husfraw verlost van een jonge dochter, des morgens voor seven uren binnen Arnem, den 21/11 Junius is onse dochter *Alliet* gedoept worden in Arnem.

Aº 1620. den 24 April auden stils is min husfraw in Arnem in den kraem gekomen van een jonge dochter, des morgens een quartier voor vier uren, en is gedoept worden binnen Arnem den 13/3 Maij en genaempt *Ang*nieta of *Angnes,* naer min mouder saliger.

Onse dochter *Angnes is* in den Heer gerust den 30/20 Junius 1619 binnen Arnem, leit begraven in de grote kerck.

En den 29 Junius anno 1619 is onsen soen *Ernest Adolf* in den Heer gerust binnen Arnem, den 29 Junius auden stils 1619, leit begraven in de grote kerck.

Dit navolgende was geschreven met de handt van mijn groot moeder.

[1]) *M.S. onlangs* **door het Genootschap aangekocht, afkomstig van** ***Dirck Reinder*** *van Bassenn,* **geb. 1678, overl. 1'751.**

Aº 1621. op den 15/5 Desember is onsen *Pan Henderick* yonck geweest binnen Aernem ende is gedoept 13 Desember in de oude karck.

Extract uijt een ouden grooten bijbel, waer van het eerste bladt alleenlijck overig is, en onder mij bewaert wordt, geschreven met de handt van mijn groot vaeder *Johan* ***Roper.***

Anno 1634. den contract twissen Jfrou *Anna* ***Sibella*** *de* ***Hatterd*** ende Capitaine *Jan* ***Roper*** sijn gemaight den 17/27 November anno 1634, ende wij bijnnen getrout den 7/17 December up denselver year bijnnen Nimegen.

Aº 1636. *Jan* is geboren den 36 Januarii Anno 1636 ouden stile up Manda savans, twijsen 9 ende 10 uren, ende hij was gedoopt den 27, in den Avans predicatije, bij Abraham tott Nimegen.

Aº 1637. *Christopher* is geboren den 30 Martije Anno 1637 ouden stil0 up Donderdach in den aftermiddack up ean uren : hij is gedoopt up Frijdaah den 31 up den selvor mant. *Christopher* is gestorven 11 Maij Anno 1638 ouden stile, up Frijdach savons tott 7 uren.

Aº 1638. *Jeremias* is geboren tott twe uren up Dijnsdach s morgens den 6. van November ouden stijlo Anno 1638, ende hij is gedoopt den ll. November up Sundach in den aftermiddach predicatije bij Smettius den Predikant. ***Jeremie*** is in den Latines scole gekomen den 23 Junie 1649 up Sundags s morgen.

Aº 1642. *Elisabeath* ***Roper*** is geboren tott halfe seve wuer morgens up mandach den 26 Aprilis anno 1642 auden stilo, en is gedopt den 3. van Maij op Dinsdag in den predicatie bij Abrahamus.

Aº 1668. Mijn Sonn *Jan* ***Roper*** is gestorven savans tott halfe sex up Wounsdach in yeare 1668 stilo novo den erste Maije.

Extract uijt onsen groten bijbel, geschreven met de handt van mijn vaeder *Johan* ***Henrick*** *van Bassenn,* voor in.

Anno 1668. Op den 22 November 1668, smorgens ten agt uren op Sondagh is mijn lieve moeder saliger overgegaen wt dit jammer dal der tranen in de ewijge vreugdt met een seer Christelijck en een gewenst eijnde en affscheit, en is den 30 November op Maendach daer aen in de groote kerck savonts in stilte in haer ouders graft gebracht.

Aº 1669. Op den 22 Martii 1669 des nagts omtrent ten een ure is mijn lieve Moeij saliger *Johanna van* ***Brienen*** deser werlt binnen Utrecht overleeden, en is den 2ö Martii op Donderdagh avont in de kerck van t Duijtsen huijs begraven.

Aº 1678. Op den 21 December 1678 des Saterdagh smiddagh tussen 12 en een ure is mijn lieve suster *Alitea van Bassenn* nadat eenen dagh minder als elf weeken aen een sieckte plat te bedde gelegen heeft, op mijn suster *Alberda* haer huijs Ferwert, overgegaen wt dit jammerdal der tranen in de ewige vreugt, met een Christelijck en een gewenst eijnde en afscheit, als oock op haer alder wtterste begeert, na haer doot alhier binnen Arnhem begraven te worden, t welck te sijnder tijt als het saisoen sal willen lijden om het dode lichaem te connen verbrengen, sal geschieden.

T Lichaem van mijn suster saliger is van Ferwert

hier gebracht en is op Paes avont den 19/29 April 1679 op haer rustplaets volgens haer begeerte in de groote kerck ge bracht.

A°1681. Op den 26/16 Julii 1681 is mijn lieve Schoonbroeder, de Heer *Roper*, Heer van de Hatert, door het doorgaen van een absteunije, den tijt van 27 uren te vooren gesont sijnde, deese werlt overleeden, ende Donderdagh daer aen op den 31/21 der selver maent Julii in stilte bij den avont sonder eenige ceremonij tot Vierlingsbeeck begraven.

Anno 1682. Op Woensdag den 4 November 1682 nieuwe stijl des avonts omtrent ten half negen is mijn lieve schoonmoeder, nae een bedde liggende siekten van omtrent seven weeken, deeser werlt overleden op haer huijs de Haettert, ende is volgens haer wterste wille in stilte bij den avont sonder ceremonie tot Vierlingsbeeck ter aerden op haer rust plaetse gebracht.

A° 1690. Den 3 Mertii niwe stijl 1690 is mijn schoonsuster van de Haettert bijnnen de Graef overleeden des avonts om ses uren.

A° 1703. Dit was geschreven met de handt van mijn broeder saliger *Johan Christoffel wan Bassenn.* Op den 13 Feb. 1703 is tot onser aller droefheijd onsen lieven en hoogh geerde Heer en vader des avons tusschen aght en neegen uren in den Heere gerust, naa dat eenige maenden door 't swellen van sijn beenen was geincommodeert geweest, en in 't laatste door een benaude borst, en is den 24 des selven maands savonts sonder veel ceremonie in sijn ouderlijcke graff plaetse bij geset.

Anno 1707. Dit is met mijn eijgen handt in den bijbel aengetekent. Anno 1707, den 2 April, sijnde Saturdagh tusschen vier en vijff uiren, is in den Here gerust Vrouwe *Agnes van Bassenn,* weduwe *Alberda,* mijn vaeders saligers suster, *in* het 86 jaer haeres ouderdoms, na dat omtrent een dag off tien was bedlegerig geweest, en is in ons ouderlijck graff begraeven.

A° 1710. Dit is met handt van mijn suster saliger, de vrouw van *Klingstett* geschreven. Op Donderdaags, zijnde den 26 Junii van 1710 hebben wij tot onse seer groote droefheijt de tijding ontfangen, dat onse broer de Heer *Johan Christoffel van Bassenn,* sijnde Capitain Lieutenant int Regiment van den Heer Generael Major Els, op den 19 van den selven maandt in 't bestormen van een Ravelijn voor Douaij het ongeluk had bekomen van een quetsuer aan 't hoofd te krijgen en waer op immediaat door springen van een mijn gesneuvelt is, maar het ligham weder gevonden, is met alle teekenen van eer volgens krijs gebruijk daar omtrent begraven.

Anno 1716. Dit navolgende is met mijn eijgen handt in den bijbel aangetekent. Tusschen Sondagh en Maendagh, sijnde den 4 Maij 1716 des morgens omtrent drie uiren, heeft de Goddelijcke voorsienigheidt behaegt mijn seer lieve suster, de Hoog Welgeb. Vrouw *Anna Elisabeth,* geboren *van Bassenn,* Vrouwe van de Heer *Klingstett,* tot sig in de euwige heerlijckheit op te neemen, na dat haer Hoog Welgeb. des avondts te voren van een doodt kindt was verlost geworden, het doodt lighaem is den 9 van Tiel na Arnhem gebragt, alwaer het in ons voor ouderlijck graff ter ruste is bestelt.

A°. 1717. Des Vrijdags avonts den 17 September 1717

omtrent halff seven uiren heeft de Goddelijcke voorsienigheidt behaegt het eenigste dogterken van mijn suster saliger *Susanna van Klingstett* tot hem in de euwige heerlijckheidt op te neemen, na dat het eenige tijdt aen swaere loop, en van des Dingsdaegs aff aen stercke koortsen, maeselen, sprouw en stuijpen gelegen hadde, en is het lighaem den 21 ditto van Thiel na Arnhem gebragt, alwaer het in ons voorouderlijck graff bij haer Mama saliger is ter ruste bestelt.

Anno 1722. Des Maendaghs morgens omtrent negen uiren, sijnde geweest den 9 Febr. 1722 is mijn vrouw Johanna van *Wijhe* binnen Thiell in den Heere gerust na dat sij seven weken door een lammigheidt in alle leden is besogt geweest, welk ongemak veertien daegen na haer Hoog Welgeb. kraem, voornamelijck sig eerst heeft geopenbaert, het dode lighaem is in haer voor ouderlijck graft tot Echtelt sonder eenige ceremonien ter ruste bestelt, den 17 van deselve maendt.

Anno 1722, des Vrijdaegs morgens omtrent halff twee uiren, sijnde geweest den 10 April, is mijn seer lieve en weerde moeder *Elisabeth Roper,* Douagiere vnn *Bassenn,* na een uijtterende en bedtlegerige siekte van omtrent sestien weken binnen Thiel Godtsalig ontslapen, en is haer lighaem tot Arnhem in onse voor ouderlijcke kelder in de groote kerk den 18 desselven maendts in stilte des avondts begraven.

Anno 1733. Des Donderdaegs middags omtrent een uir, sijnde geweest den 26 November 1733 is mijn eenigen soon *Johan Henrick van Bassenn,* binnen Thiell aen de kinderpocken overleeden, na dat daer aen twaelff daegen bedlegerig was geweest, te weeten van Sonddag den 16 tot Donderdag den 26 November, het dode lighaem is des Dingsdaegs daer aen, sijnde geweest den 1 December, bij sijn Mama tot Echtelt in de kerck, sonder eenige ceremonien ter aerden bestelt.

1746. Des Saturdags morgens omtrent 4 uiren, sijnde geweest den 3 December is het dogterken van den Heer en Vrouw Appelthern, *Gerarda,* binnen Thiel aen de stuijpen overleden, na dat het geduirende twaelff daegen seer ellendig daer aen hadde gelegen, en is sonder ceremonie den 8 dito, sijnde Donderdag, des avonds begraeven in de kelder van den Heer *van Oijen* in de groote kerck tot Thiell.

1747, des Vrijdags morgens omtrent 2 uiren, sijnde geweest den 27 Januarii, is het soontje van den Heer en Vrouw van *Balveren, Johan Walraven Gerhardt Willem,* binnen Thiell aen een Anguina, na agt daegen siekte overleden, en is sonder ceremonien den 31 des morgens, met het openen der stads poorten, met een waegen na Drie1 in Overbetuwen gebragt, en aldaer dien selven avondt begraeven.

(Geschreven door Gerr. Will. v. Balveren, echtgenoot van Jacoba Johanna v. Bassenn.)

1761. Des Woensdags 's morgens om 7 uiren sijnde geweest den 3 Maart is mijn vierde zoon, *Jeroon Wilhelm Juste* na een ziekte van weynig dagen op Heuclom overleeden, en is sonder ceremonien den 6 Dito na Drie1 in Overbetuwe gebragt, en aldaar dien selven dag bijgezet.

1761. Des Vrijdags Morgens tusschen halff vijff en vijff uuren, sijnde geweest den 19 Maart, is mijn jongste zoon *Walraven van Balveren* aan een ziekte van weynig dagen op Heuolom overleden, en is sonder ceremonien

den 22e dito na Drie1 in Overbetuwe gebragt en aldaar dien selven dag bijgezet.

1751. Den 29 May, 's morgens om 7 uiren, is mijn schoonvader, den Hoog Wel geboore Heer *Derk Reijnder* Baron *van Bassenn*, oud Burgemeester der stad Arnhem, aan een langduurende uytteerende siekte, in den ouderdom van 72 jaaren en eenige maanden binnen Thiel overleeden, en is op Maandag den 7e Junij 1761 getransporteert na Arnhem en is aldaar sonder eenige ceremonien dien selven avond in de Groote Kerk bijgezet.

(Met een andere hand, blijkbaar van Mevr. van der Capellen, geb. van Bassenn, volgt :)

1761, den 11 November, is de HWGb. Vrouwe van *Balvere*, geboore *van Bassenn*, vrijvrouw van Leur, vrouw van Heuclom, op de huijse Appeltern overleden, is te Drie1 eerst in de kelder bygeset en naderhand te Leur in de kelder met de drie binder van Driel bygeset.

Extract uijt onsen grooten Bijbel, geschreven met de handt van mijn vaeder Johan *Henrick van Bassenn*, agter in.

Op den 27/17 Augusti 1670 ben ik met mijn lieve huijsvrouw op 't huijs de Haetert getrout.

Anno 1671, den 22 Augusti is mijn Alderliefste binnen Rhijnberck in de Craam gecoomen omtrent ten neegen uren op Saterdagh avont van een soon en is deselve den dagh daer aen op den 24/13 Augusti 1671 in de kerck gedoopt door den Predicant van Ottelen, en genaemt *Johan*, nae mijn lieve vader saliger.

Anno 1674, den 11/1 Jannewarii is mijn alderliefste binnen den Hage geluckelick verlost, even over halff neegen op Donderdagh morgen van een soon, en is denselven den dagh daer aen op den 12/2 der selver maent in de groote kerck des avonts gedoopt door den outsten France predikant, en genaemt *Jan Christoffel*, nae mijn lieve vrouw haer vader ende groot vader.

Anno 1674. Het heeft Godt de Heer belieft onsen soon *Jan Christoffel* in sijn ewige rijck te haalen op den 15/5 Jannewarii 1674, des Maendaghs smorgens omtrent ten half vieren, en is begraven den 16/6 Jannewarii 1674, Dinsdagh avont in de nij we kerck in den Hage op t Spuij.

Anno 1676. Het heeft Godt de Heer belieft onsen oudsten en eenigen soon *Johan* in sijn ewige Rijck te haalen binnen Arnhem op den 20/30 Augustii 1676 op Sondagh omtrent half drijen nae de middagh, en is in stilte des avonts in de groote kerck in ons ouders graft binnen Arnhem begraven.

Anuo 1676, den 6/16 October, is mijn alderliefste geluckelick verlost een quartier uirs na seven uren op Vrijdagh avont van een dochter en is deselve den 8/18 October op Sondagh in de vrogh predicatie door den Predicant Arle, die voor desen op de Reese schans gestaen hadde gedoopt, en is genaemt *Anna Alitea*, so nae mijn moeder saliger, als nae mijn oudste Suster *van Bassenn*, die het kint geheft, en ten doop gehouden heeft als getuijge.

Anno 1677, den 28 December oude stijl is mijn alderliefste binnen Arnhem geluckelick verlost een quartiers uirs nae neegen uren op Vrijdagh avont, van een soon, en is deselve den 29 December op Saterd. avont in de Brure kerck door de Heer Predikant Brandolfus gedoopt, ende genaemt *Johan Christoffel, soo* nae mijn schoonvader saliger, als na mijn schoonmoeders vader saliger en

mijn Schoonmoeder, de Vrouw van de Haettert heeft het kint ten doop gehouden.

Anno 1678, den 30 December oude stijl is mijn alderliefste binnen Arnhem geluckelick verlost op Maendagh des avonts ten tien uren van een soon, en is deselve den 1/11 Jannewarii 1679 op nieuwe jaers dagh door den Predioant Harleus gedoopt, ende genaemt *Dirck Reinder*, nae mijn swager *Alberda*, en mijn neef *Alberda* sijn soon, an heeft mijn Suster *Alberda* het kint geheft, en mijn Schoonmoeder de Vrou van de Haetert heeft het kint, in absentie van mijn Suster voor haer aen den doop gehouden.

Anno 1679. Het heeft Godt de Heer belieft ons eenichste dochter en oudtste kint *Anna Alitea* in sijn ewige Rijck te haalen bijnnen Arnhem op den 27 Julii oude stile 1679, op Sondagh morgen omtrent 9 uren, en is in stilte des avonts begraven den 89 Julii in de groote kerck in ons voorouders graft.

Anno 1680, tussen Donderdagh en Vrijdagh nacht even voor twe uren in de nae nacht, sijnde den 10/20 December is mijn alderliefste bijnnen Arnhem geluckelick verlost van een dochter, en is deselve des avons op den 10/20 December 1680 in de groote kerck door den Predicant van Rhijn gedoopt, en is genaemt Anna *Elisabeth* nae mijn lieve vrou haer moeder en grootmoeder, en heeft mijn Schoonmoeder daer over als getuijgen gestaen, en het kint aan den doop gehouden.

Anno 1714. Dit was met de handt van mijn swaeger *Klingstett* gescheven. Anno 1714 op den 27 Februarii bin ik med mijn lieve huijsvrou getraut tot Osterbeek een Uijr buijten Arnhem.

Anno 1716. Dit was met de handt van mijn moeder geschreven. Anno 1716, den 26 Februwarii is mijn lieve dochter geluckelick verlost van een dochter en is genaempt *Susanna* na haer vaeders moeder.

Anno 1718. Dit navolgende is met mijn eijgen handt agter in den grooten bij bel aengeteikent. Anno 1718, den 4 September ben ik in de kerck van Egtelt door den Predikant van Kesteren, Menzo, getrout met mijn lieve vrouw *Johanna von Wijhe*, jongste doghter van den Heer van Egtelt.

Anno 1719. Den 30 October 1719, des morgens met het slaen van do klock negen uiren, is mijn vrouw verlost van een dogter, dewelke des anderen daegs, sijnde Dingsdaeghs is gedoopt door Domine Schermer in de kleine kerck binnen Thiel en genaemt *Anna Elisabeth*: te weeten *Anna* na beijde mijne grootmoeders *Anna van Brienen* en *Anna Sibella van de Hatert* en *Elisabeth* na mijn moeder *Elisabeth Roper* en heeft mijn moeder het selve ten doop gehouden, en mijn vrouws outste Suster *Anna van Wijhe* het ten doop gedragen.

Anno 1721, des Manendaeghs sijnde geweest den 6 Januarii een quartier uirs voor ses uiren is mijn vrouw verlost van een dogter en is des Woensdaeghs avonts in de kleijne kerck gedoopt door Domine Schermer en genaemt *Jacoba Johanna*, na den Heer *van Laer* saliger en heeft de Vrouw van Wiel1 mijn schoonsuster in naeme en in de plaetse van ma Tanten *van Laer* het zelve als gemoeder geheft en ten doop gehouden.

Anno 1721, des Sonddaghs, sijnde geweest den 7 December des middags de klok quartier over twaalff,

is mijn vrouw seer voorspoedigh en gelukkig verlost van een jonge soon, en is des Woensdaghs avondt in de kleijne kerck gedoopt door Domine de Witt, en genaemt *Johan Hendrick* na mijn vader saliger en heeft mijn schoonsuster, de Vrouw van Wiel, het selve in name van mijn moeder, (die selve vermits ouderdom en lighaems swakheidt sulk niet doen konde) als gemoeder geheft en ten doop gehouden.

Anno 1741, des Dingsdaegs, sijnde geweest den 17 Januarii, is mijn outste dogter *Anna Elisabeth van Bassenn,* binnen Thiel getrouwt met den Heer *Frederick Jacob Derck van der Capellen,* Heer van Appelthern en Autforst, Capiteijn onder het Regiment van Broeckhuijsen.

1741, Des Donderdaegs, sijnde geweest den 2 November, omtrent seven minuten over agt uiren des morgens, is mijn outste dogter de Vrouw van *der Capellen* verlost van een soon, en is des Sondags savonds, sijnde geweest den 6 dito gedoopt door Dominus Goldbagb, en genaamt *Johan Derck,* te weeten *Johan na* de vaeder van mijn schoonsoon, en *Derk* na mij, en heb ik daer over als gevaeder neffens mijn schoonsoon ende den Heer *van Oijen* gestaen en is het selve door mijn schoonsuster, de Vrouw *van Braekel* ten doop gehouden, en door mijne jongste dogter na de kerk gedraegen.

1744, Des Maendaegs, sijnde geweest den 9 Maert, is mijn jongste dogter, *Jacoba Johanna van Bassenn*, binnen Thiel getrout met *Gerrit Willem van Balveren*, Capiteijn onder het Regiment van Braekel

1744, Des Dingsdaegs, sijnde geweest den 1 December, omtrent agt uiren des morgens, is mijn jongste dogter, de Vrouw *van Balveren*, verlost van een soon, en is des Sonddags nae de middag, den 6 door Dominus Goldbagh gedoopt, en genaemt *Johan Walraven Gerhardt Willem,* te weeten *Johan Walraven* na de vader van mijn schoonsoon, en *Gerhardt Willem* nae mijn schoonsoons oom, den Heer Generael *van Eck van Panthaleon,* en heeft mijn schoonsoons jongste broeder, den Heer *Walraven van Balveren* in plaets van den Peet, den voors. Heer Generael van *Eck* over den doop gestaen, en is het selve door mijn outste dogter, de Vrouw van Appelthern ten doop gehouden, en door de vijffde dogter van mijn swaeger, den Heer van Echtelt, Freulijn *Christina van Wijhe*, nae de kerck gedraegen.

1746, Des Saturdaegs, sijnde geweest den 30 Julii, omtrent halff elff des voormiddags, is mijn jongste Dogter, de Vrouw *van. Balveren,* verlost van een dogter, en is des Dinsdags den 2 Augustii door Dominus Goldbach gedoopt, en genaemt *Elisabeth Johanna,* te weeten *Elisabeth* nae mijn moeder en *Johanna* na mijn vrouw saliger: ik heb daer over als gevaeder gestaen en het den naem gegeven: mijn schooususter, de vrouw van Braekel heeft het ten doop gehouden, en de vijffde dogter van den Heer van Echtelt, *Christina van Wijhe* heeft het ten doop gedraegen.

1746, Des Maendaegs, den 3 October, des morgens omtrent halff vier, is mijn outste dogter, de Vrouw van Appelthern. seer voorspoedig verlost van een wel geschaepen dogter, ende is des Donderdaegs den 6 dito door Dominus Cassius gedoopt, en genaemt *Gerarda* nae haer oom den Hoog Welgebooren Heer *Jasper Gerrit van der Capellen*, Heer van Haegen, die als gevader dese naem gegeven heeft, ende wiens persoon ik bij den doop vervangen heb, mijn schoonsuster de Vrouw van Braekel heeft het ten doop gehouden, ende de vierde dogter van den Heer van Echtelt, *Wilhelmina van Wijhe* heeft het ten doop gedraegen.

1747, Des Vrijdags, sijnde geweest den 21 Julii des morgens omtrent halff agt, is mijn jongste dogter de Vrouw *van Balveren* verlost van een soon, en is des Sondaegs nae de middeg den 23 dito door Dominus Golbach gedoopt, en genaemt *Gewit Wilhelm*, nae den oom van mijn schoonsoon, den Heer Generaul *Eck van Pataleon*, dog daer heeft niemandt in naem van den voors. Heer als Peet over den doop gestaen : het kindt is door de Vrouw van Appelthern, alsoo de dogter van den Heer van Egtelt indispoost was, ten doop gedraegen, en door mijn schoonsuster de Vrouw van Braekel ten doop gepraesenteert.

1748, des Vrijdags, sijnde geweest den 19 Julii, des namiddags omtrent' twee uren, is mijn jongste dogter, de Vrouw *van Balveren*, verlost van een welgeschaepen soon, en is des Woensdags in de bedestonde, sijnde geweest den 24, door Dorninus Goldbach gedoopt en genaemt *Christiaen Wilhem Hendrik Ernst,* te weeten *Christiaen* na den Heer van Echtelt, *Wilhem Hendrick* na den Heer van Geldermalsen, en *Ernst* nse den Heer *van Lawijck*, en is door mijn schoonsuster de Vrouw van Braekel ten doop gehouden, en door *Christina van Wijhe*, sijnde de vijffde dogter van den Heer van Egtelt, ten doop gedraegen en hebben als Peeten off gemoeders daer over gestaen de Vrouw van Braekel, de Vrouw van Geldermalsen, en Freulijn *Christijn van Wijhe* in naem van haer vaeder den Heer van Egtelt.

1749, Des Donderdaegs, sijnde geweest den 6 November, des naedemiddaghs omtrent quartier over vier uren, is mijn jongste dogter de Vrouw van *Balveren*, verlost van een welgeschaepen soon, en is des Sondaegs avonts, sijnde geweest den 16 dito door Dominus Coreman gedoopt, en genaomt Jeroon *Willem Juste*, *na* den Heer *Linder*, Collonel commandant van het Regiment van den Heer Generael Baron van Broeckhuijsen en een van den souverainen raedt van het Switsersche canton Basel, die daer over niet alleen als Peet gestaen, maer hetselve ook in persoon, na de gewoonte der Switsers, ten doop gehouden heeft, en heeft de Freulijn *Louisa van Wijhe tot Egtelt* het kiut ten doop gedraegen.

(Het volgende is geschreven door Mevrouw van der Capellen, geb. van Bassenn).

1760, Den 20 september sijnde sondags morgen o m ses uuren is mijn suster de H Wgeb. vrouw van *Balveren*, Vrouw van Heuclom, Vrijvrouw van Leur, in de kraem gekoomen van een soon, genaemt *Walraven,* waer van peet is den H WGb. Heer Baron *van Balvere* Burgemeester der stad Bommel, is gedoopt door den heer Hofman tot Hennekom heeft het sonder ceremoni ten doop gehouden op den 27 september.

Een letterlap,

door NANNE OTTEMA.

Eenigen tijd geleden verwierf ik een van die typische merk- of letterlappen, die onze grootmoeders en overgrootmoeders, vooral in de 17e en 18e eeuw, maakten als een bewijs dat zij in de vrouwelijke handwerken

bekwaam waren. Het waren de gildeproeven van de aanstaande huisvrouwen. Voor zoover ik na kon gaan was dit stuk van oudsher in het bezit geweest van een te Sneek wonende familie. Familie-relatie tusschen deze en de na te noemen personen kon ik echter niet ontdekken. De lap was met gekleurde zijde hoofdzakelijk in kruissteek bewerkt en er kwamen op voor de traditioneele versieringen als: eenige alphabetten en cijferreeksen, touwdansende kinderen, beestjes, bloemen, boompjes, rosetten, een molen, een schip, een stoel, een wieg, een lantaarn en ander huishoudelijk gereedschap. Ze was gedateerd 1791 en zoowel de aard van techniek en versiering, als de gebruikte kleuren en het geheele uiterlijk van de lap wezen er op dat ze naar alle waarschijnlijkheid ook in dien tijd gemaakt was.

Ook had de maakster haar monogram C. A. W. D. S. T. B. op de lap geplaatst.

Wat de lap echter uit een genealogisch oogpunt belangrijk maakte was dat de maakster — mogelijk zooals veelal het geval was een meisje van een jaar of twaalf oud — er een twintig-tal namen van verwanten op gewerkt had. Ik geef deze twintig namen in de volgorde, waarin ze op de lap voorkomen, doch heb zegemakshalveiedervaneenopvo1gendcijfervoorzient.w.:

1. CECILEA. WILHELMINA VAN GALAMA. GEBOREN DE SIGERS. THER BORGH.
2. THEODORA. MARGARETA VAN GALAMA
3. TITIA JULIANA VAN GALAMA.
4. RIXT. ELISAB(E)TH. VAN GALAMA.
5. JAN REIDT. DE SIGERS. THER. BORGH.
6. IDEWARDA. LUCIA. DE SIGERS. THEK BORGH. GEBOREN VAN HAREN.
7. DERCK. ALBERDA.
8. FROUKJEN. ELISABETH. TITIA. DE SIGERS. THEK BORGH.
9. AMELIA HINDREIETTA WILHELMINA DE SIQERS THER BORGH.
10. LOUWINA GEERTRUDA ALBERDA.
11. EVA. JOHANNA ALBERDA.
12. FLORENTINA. GEERTRUDA. ALBERDA.
13. MARIA THEODORA ALBERDA.
14. HARMANNA. ZIADDINA. ALBERDA.
15. PABO ALBERDA.
16. SIXTUS. ANTONIUS. VAN GALAYA.
17. IGO JULIUS VAN GALAMA.
18. RIXT. ELISABETH. VAN GALAMA.
19. LEVINA. EVA. VAN GALAMA.

Behalve het monogram van de maakster C.A.W.D.S. T.B. komen er op voor de volgende monogrammen: D.G. -- C.S. — S.G. — en B.G.

Van de op de letterlap voorkomende personen kon ik de volgende terecht brengen [1]).

Sixtus *Antonius van Galama* werd geboren te IJlst 22 April 1673 en huwde in tweede huwelijk met *Cicilia Wilhelmina de Sijgers ter Borch*, dochter van den Majoor *Taco Sijgers* en *Theodora Margaretha van Tamminga*. Hij was Burgemeester der Steede IJlst en Gecommitteerde ter Provinciale Rekenkamer. Hij stierf 28 Juni 1737; zijne echtgenoote 9 Mei 1774, beiden liggen te IJlst begraven.

[1]) De afwijkingen in de spelling der namen zijn ontstaan doordat deze onveranderd uit, de gebruikte bronnen zijn overgenomen.

Deze echtelieden hadden 6 kinderen met name:
Igo Julius van Qalama, geb. 1725, gestorven 1728;
Rixt Elisabeth van Qalama, geb. 1726, gestorven 1732;
Theodora Margaretha van Qalama, geb. 1728 } tweelingen
Titia Juliana van Qalama, geb. 1728 }
Lewijna Eva *van Galama*, geb. 1730, gestorven 1730
en *Rixt Elisabeth van Galama*, geb. 1732.

De ouders komen voor op de lap onder nos. 1 en 16; hunne zes kinderen respectievelijk onder de nummers: 17, 4, 2, 3, 19 en 18.

Ook de vijfde en zesde der op de letterlap genoemde personen zijn, zoowel in het Adelijk en Aanzienelijk Wapenboek door Abraham Ferwerda in 1670 te Leeuwarden, als in het Stamboek van den Frieschen Adel, in 1846 door Mrs. Jhr. de Haan Hettema en van Halmael, uitgegeven, te vinden.

Dit zijn *Eduarda Lucia van Haren*, dochter van den Frieschen dichter *Willem van Haren*, Grietman, eerst van Doniawerstal, later van West Stellingwerff en ten slotte van het Bildt en *Frouk van Burmania*.

Deze *Eduarda Lucia van Horen* trouwde volgens gemelde wapen- en stamboeken eerst met *J. van Canter ter Borch* en in tweede huwelijk met *J. R. van Sijghers tot de Vennebroek*, Gedeputeerde uit de Adelijke Staat in de Staaten van Friesland.

Blijkbaar is de vijfde op de letterlap voorkomende naam die van *Jan Reidt de Sigers Ther Borgh*, den tweeden echtgenoot van de als zesde voorkomende *Idewarda Lucia de Sighers Ther Borgh* geboren *van Haren*.

De dochter van *Willem van Haren*, die in 1693 te Leeuwarden was geboren, overleed te Langweer in 1765. Haar tweede man overleefde haar.

Ook de familie-relatie der derde groep van personen — die met den familienaam *Alberda* — die op de letterlap voorkomen, is uit het Wapenboek van Ferwerda op te sporen.

Onder de genealogie van de familie *van Dongen* komt daar voor *Frederik Willem van Dongen*, Heer van Vledder, gehuwd met *Era de Sigers ther Borgh*. Van den echtgenoot wordt vermeld dat hij is verschreven geweest in de Ridderschap der Landschap Drenthe. Hij liet een dochter na, die gehuwd geweest is met den Ritmeester *Alberdn*, Heer van Vennebroek. Ofschoon er geen jaartallen bij genoemd worden, moet dit huwelijk waarschijnlijk in de eerste helft van of omstreeks het midden van de 18e eeuw plaats gehad hebben.

Opmerkenswaard is dat de Ritmeester *Alberda* Heer van Vennebroek genoemd wordt, een Heerlijkheid, die van de familie *Sigers ter Borgh* afkomstig was.

Een oudtante van de vrouw van den Ritmeester *Alberda* toch, *Maria van Dongen*, was ook gehuwd met een Sigers *ter Borch*, Heer van Vennebroek Ook de tweede man van de hierboven genoemde *Idewarda Lucia van Haren* met name *J. R. de Sigers ther Borgh* noemde zich „tot de Vennebroek".

Het komt mij niet al te gewaagd voor te veronderstellen dat de zevende persoon, die op de letterlap voorkomt met name *Derck Alberda*, dezelfde is als de Ritmeester *Alberda*, die Ferwerda met de dochter van *Eva de Sigers ther Borgh* liet huwen. De onder 10 tot en met 16 genoemde *Alberda's* zouden mogelijk hunne kinderen kunnen zijn.

Ik laat het gaarne aan genealogen over om de familie-

relatie der onder nummers 8 en 9 genoemde *Froukje Elisabeth Titia* en *Amelia Eendreietta Wilhelmina de Sigers Ther Borgh* tot de overigen te bepalen en om den naam van de maakster van de letterlap C.A.W. (de) S(igers) T(her) B(orgh) te onthullen. Het overigens vrij onbeduidende meisjeshandwerkje, dat de familierelaties tusschen verscheidene aanzienlijke Friesche families aangaf, kwam mij voor deze korte publicatie belangrijk genoeg voor

BOEKAANKONDIGING.

W. Wijnaendts van Resandt. Het geslacht *van der Hoop* uit Scherpenzeel te Arnhem, Amsterdam, Rotterdam, Groningen en elders. 1926.

Het is ons een genoegen de verschijning aan te kondigen van het hierboven genoemde werk van den Heer Wijnaendts van Resandt, dat als een belangrijke aanwinst voor de genealogische literatuur kan worden beschouwd. Reeds meermalen waren wij in de gelegenheid te dezer plaatse de monographieën te bespreken, die van de bekwame hand van ons correspondeerend lid het licht zagen en daarbij te wijzen op de gelukkige verbinding van bronnenkennis en speurzin, die dezen genealoog zoo vaak in staat stelde nieuwe gezichtspunten te openen daar waar vorige onderzoekers op een dood punt schenen te zijn gekomen. Welnu, hetgeen wij vroeger schreven is zeer zeker ook op diens jongste pennevrucht van toepassing, waarvan wij zonder overdrijving kunnen getuigen dat zij — in haar geheel genomen — het beste is wat tot heden op dit gebied hier te lande verscheen. Zoowel naar den vorm als naar den inhoud maakt deze uitgave een bijzonder verzorgden indruk. In den onderhoudend en duidelijk gestelden tekst is een uitgebreid actenmateriaal verwerkt, dat een volledig beeld geeft van de opkomst en ontwikkeling van het geslacht van der Hoop, dat in lateren tijd zoowel in de aanzienlijke koopmanskringen van Amsterdam en Rotterdam als onder de regenten van Arnhem en Groningen een vooraanstaande plaats heeft ingenomen. Van degelijkheid en objectiviteit getuigt de wijze waarop niet alleen de tot aanzien geraakte takken zijn behandeld, maar ook over de oudere generaties, die in meer bescheiden levensomstandigheden verkeerden, veel wetenswaardigs wordt medegedeeld, zonder dat ergens een streven merkbaar is om de eenvoudige beroepen te verzwijgen. Dit toont ten duidelijkste aan welk eene gunstige evolutie de beoefening der geslachtkunde hier te lande heeft doorgemaakt sedert de dagen van een Vorsterman van Oyen, toen men nog niet tot het inzicht gekomen was, dat de geleidelijke stijging op de maatschappelijke ladder als het gevolg van wijsheid, ijver en overleg der elkaar opvolgende generaties, een geslacht veel meer tot eer strekt dan wanneer dit uit een legendarisch verleden tot een betrekkelijk onbelangrijk heden heet te zijn afgedaald!

Het zou ons te ver voeren, wanneer wij de geschiedenis dezer familie, die in groote trekken reeds voldoende uit de literatuur bekend is, uitvoerig te dezer plaatse nagingen. Speciaal vermelden wij dat het den heer Wijnaendts mocht gelukken o.m. een belangrijke acte op te sporen betreffende Jan Corssen [van der Hoop], die tot dusver als de stamvader der familie gold en van wien men slechts wist, blijkens de inschrijving

van zijn zoon Bartholomeus Jansz. in het burgerboek te Arnhem dd. 21 Jan. 1646, dat hij woonde te „Venendael an de Stichtse zijde". Het is de inschrijving van zijn (1e) huwelijk in het Publicatieboek der stad Utrecht, alwaar hij — Doopsgezind zijnde — 28 Juli 1606 voor schepenen in den echt trad met Willemken Bartholomeus van Westrenen (de stammoeder van het geslacht). Deze acte leert ons tevens dat Jan Corssen een zoon was van zekeren Corstiaen Janss, en dat hij afkomstig was uit Scherpenzeel, bij welke plaats een buurt of erf de Hoope gelegen is, waaraan deze familie zeer wel haar naam ontleend kan hebben, die echter eerst sedert 1671 in officieele acten voorkomt. Zooals bij zoovele geslachten het geval was hebben ook in deze familie de huwelijken op hare ontwikkeling een grooten invloed gehad. Was reeds het huwelijk van bovengenoemden Bartholomeus Jansz. bijgenaamd „de Mennist", omdat hij als een ijverig aanhanger van zijn geloof bekend stond, met de te Arnhem wonende Elsken Hermsen Burgers (1645) waarschijnlijk de aanleiding dat hij „het Riensche veen" verliet om zich in de stad Arnhem te vestigen, dat van zijn zoon Johan met Anna Sprongh (1681) werd volgens den heer W. v. R, „de voorbode van de stijging op de maatschappelijke ladder van de Doopsgezinde en daardoor achteraf gestelde van der Hoop's en hunne opname in de deftige regeeringskringen der stad Arnhem" doordat de moeder van laatstgenoemde, Magdalena Harscamp, tot een geslacht behoorde, waarvan leden te Utrecht en Arnhem op het kussen gezeten hebben. Diens zoon Jacobus (stamvader van een uitgestorven tak) geraakte door zijn huwelijk met Anna de Neufville (1728) in de kringen der rijke Doopsgezinde kooplieden van Amsterdam, terwijl de broeder van laatstgenoemde, Johan van der Hoop, door zijn huwelijk met Johanna Sleght (1732), uit een aanzienlijk Remonstrantsch geslecht te Rotterdam, den grondslag legde voor de gunstige maatschappelijke positie zijner — eveneens Remonstrantsche — nakomelingen te dier stede. Hun beider broeder Abraham van der Hoop bleef bij hen niet ten achter. Deze huwde, nadat hem eene belangrijke erfenis in den schoot was gevallen, met Hester Johanna de Greve (1731), een zuster van den Arnhemschen burgemeester Johan de Greve, uit een Hervormd regenten- en predikantengeslacht. Hun eenige zoon Mr. Jan Nanning van der Hoop beleed den Hervormden godsdienst en zag zich zoowel hierdoor als door zijn fortuin en moederlijke relatiën den weg tot den regentenstand geopend. Hij was de eerste van zijn geslacht die een academische loopbaan volgde en werd o.m. burgemeester van Arnhem, extraordinaris gedeputeerde van het Kwartier Veluwe op de Landdagen van Gelderland en Zutphen, ordinaris-gedeputeerde, gecommitteerde ter Generaliteit, lid der Generaliteitsrekenkamer enz. Door zijn huwelijk met Adelgunda Christina Wolthers (1774) vermaagschapte hij zich aan de eerste families uit Groningen, waarheen zijn weduwe (later hertrouwd met Mr. Hendrik de Sandra Veldtman, heer van Slochteren) terugkeerde met medeneming van haar eenigen zoon Abraham Johan, die o. m. raad en burgemeester en later wethouder van Groningen was en de stamvader werd van den tak van der Hoop (Thomassen à Thuessink van der Hoop [van Slochteren]), die in de aristocratische kringen dier stad een eerste plaats zou innemen. Zoo valt — niet het minst door

fortuinlijke huwelijken — de evolutie dezer familie in een geleidelijk stijgende lijn waar te nemen, en hoewel deze laatste in enkele der Rotterdamsche takken in de 19e eeuw voor eene sterke daling heeft plaats gemaakt, kan deze familie er tot op den huidigen dag op bogen vele verdienstelijke leden der maatschappij onder hare leden te tellen.

Wanneer wij den heer Wijnaendts van Resandt voor zijn geslaagden arbeid allen lof doen toekomen, dan mogen wij hier tevens wel aan toevoegen, dat de medewerking en materieele steun, die hij van de zijde der familie mocht ontvangen, in niet geringe mate hebben bijgedragen tot zijn succes. Het werk is gedrukt op fraai papier en typographisch uitstekend verzorgd, terwijl de illustratie op zeer smaakvolle wijze heeft plaats gehad. Deze is in hoofdzaak te danken aan Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop, den zeer gewaardeerden secretaris van ons Genootschap [1]). Zij omvat een groot aantal fraaie reproducties van familieportretten, waarvan enkele in kleurendruk o. a. die als frontispice van Mr. Jan Nanning van der Hoop (1738—1782) als knaap met op den achtergrond het huis de Hemelsche Berg onder Oosterboek, en verder vele stadsgezichten, afbeeldingen van huizen en buitenplaatsen, door leden der familie in vroegere jaren bewoond, wapenteekeningen, zegels, uit heraldiek oogpunt belangrijke familiestukken, handteekeningen van de meeste vóór 1800 levende leden van het geslacht, talrijke vignetten enz. enz. Hetgeen de aantrekkelijkheid van deze uitgave bovendien voor niet-familieleden zeer verhoogt is het groote aantal met zorg uitgewerkte kwartierstaten, dat men er in aantreft. Deze bevatten uiteraard vele gegevens over aanverwante geslachten. Ook zij zijn, evenals het 19e eeuwsche gedeelte der genealogie, in hoofdzaak te danken aan de medewerking van Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop.

Gegevens over een zevental andere geslachten van der Hoop en een uitgebreid register besluiten dit werk, waarvan een exemplaar aan het Genootschap werd aangeboden en dat wij als een voorbeeld van hetgeen een volgens de eischen van den tegenwoordigen tijd bewerkte familiegeschiedenis behoort te zijn, ten zeerste ter lezing aanbevelen.

VALCK LUCASSEN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Het Wapen der Familie Staring.

(XLV, 186).

Het door den Heer Regt vermelde wapen, gevoerd door *Jacob Gerard Staringh* (en door diens zonen, den kap. t. zee *Antoni Hendrik Christiaan* en *Urbanus Petrus*, met wiens dochter *Sara Huberta Wilhelmina Hanegraaff* geb. *Staringh* die tak in 1837 uitstierf), is een combinatie van het *wapen-Staring,* dat in Ned. Patr. juist is beschreven, en van het wapen-Ross (in rood een zilveren springend omziend ros, niet: wolf). De moeder van ds. J. G. Staringh was n. 1. *Odilia Ross*, eerste echtgenoote van ds. *Antoni Staring.* De kap. t. zee *Damiaan Hugo Staring*, van wien een nog levende tak-

[1]) Wij **misten tot ons leedwezen de vermelding van deze bestuursfunotie, die in een genealogisch werk toch zeker op haar plaats geweest zou zijn.**

Staring afstamt, was een zoon uit het tweede huwelijk van ds. *Antoni Staring* met *Anna Lucretia VerHuell.* Dit verklaart dat slechts voor den uitgestorven tak, afstammend van ds. J. G. Staringh, aanleiding tot die wapenvermeerdering bestond. De (groene) dwarsbalk, door den Heer Regt als hoekig beschreven, wordt op andere zegels ook als golvend weergegeven. Men vindt ook de ster in den ring, zooals ook de andere takken van deze familie Staring voerden. Zonder ring wordt de ster gevoerd door de familie Staring uit Groenlo. Dat deze familie Staring van denzelfden oorsprong zoude zijn als de familie Staring, behandeld in Ned. Patr. en afkomstig uit Zutphen, is nog niet aangetoond. Wel is zeker, dat niet alle families, die den naam Staring(ck, k, gh) droegen en dragen en dien naam alle ontleenen aan het goed Starink onder Warnsveld, tot denzelfden stam behooren. Door het nog in de praktijk bestaande gebruik, dat de bewoner (pachter of eigenaar) van een goed in die streek genoemd wordt naar het door hem bewoonde goed, waren verschillende elkander op het goed Starink opvolgende geslachten achtereenvolgens bij den naam Starink bekend. Die naam werd dan als eigenlijke familienaam vastgelegd zoodra een afstammeling van een dier geslachten een ander beroep dan dat van landbouwer aannam, waardoor voor latere nieuwe naamswijziging bij vestiging op een ander goed geen aanleiding meer was. Dit feit, dat geldt voor alle namen, ontleend aan een goed uit die streek, verklaart het veelvuldig voorkomen van sommige familienamen op „ink", zonder dat van verwantschap blijkt.

A. STARING.

Lakenkoopers-families.

Ik meen goed te doen de aandacht te vestigen op het zooeven verschenen werk van Mr. Dr. N. W. Posthumus: De Nationale Organisatie der Lakenkoopers tijdens de Republiek (Uitgegeven door het Hist. Genootschap te Utrecht). Dit boek geeft een reeks stukken, van 1577 tot 1658, waarin de namen van talrijke Hollandsche lakenkoopers voorkomen. Dat zij ook genealogische gegevens bevatten, bewijst b. v. de volgende aanteekening (bl. 169): Jan de Haes, vanwegen mijn suster Baertgen Ysaacxdr. (1617). Een naamregister vergemakkelijkt de nasporingen.

H. 0.

Het gebedenboek van Aleydis van Alphen. (XLV, 179). Abusievelijk noemde ik de voormalige eigenaresse van het gebedenboek „vrouwe van Batenburg". Dit is zij nooit geweest. Haar man Dirck was wel een Bronckhorst-Batenburg, doch slechts heer van Angenraen (angen Rönne).

Het gebedenboek vermeldt verder den dood op 14 Maart 1488 (kol. 180 3e al. v. o.) van „dominus Theodorus Bronckhorst, dominus de Batenborg et Anholt". Dit laatste moet eene vergissing zijn, aangezien eerst diens zoon Dirck in 1537 Anholt van Hertog Karel verkreeg.

Ten slotte gelieve men een drukfout te corrigeeren in kol. 179, r. 7 v. o. De tegenwoordige bezitter van het gebedenboek is de Vorst van Salm-Salm.

VAN SCHILFGAARDE.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Barth (van). Genealog.-biogr. gegevens gevraagd betreffende *Jan van Barth*, wiens zoon ***Gerrit*** in de laatste helft der 17en eeuw ontvanger der Gemeene Landsmiddelen van Delft en Delftland was.

Utrecht. P. L. THIERENS.

Bosch (van den). Geneal.-biogr. gegevens gevraagd betreffende Mr. Johan *van den Bosch,* advocaat v/d Hove van Holland en schepen van Schieland, 8 Oct. 1679 te Nootdorp gehuwd met ***Margaretha Thierens***, dochter van Mr. ***Hendrik*** en ***Margaretha Pandelaert.***

Hun dochter *Margaretha* huwde ***Adriaan Boreel***, kapitein ter Zee voor de Maas.

Utrecht. P. L. THIERENS.

Burgvliet. Geneal.-biogr. gegevens gevraagd betreffende *Mayke Burgvliet*, geb. **4** Juni 1613, weduwe van ***Johan Boogaert*** te Delft.

Utrecht. P. L. TFIIERENS.

Ditmars-van den Hemel. Waar en wanneer zijn *Herman Ditmars* en *Jacoba van den Hemel* geboren, gehuwd en gestorven? Wie waren hunne ouders en waar en wanneer zijn deze geboren, gehuwd en gestorven?

Hélène Ditmars, Vrouwe van IJsselveere, 12/5-1822—22/5-1895, dochter van de beide eerstgenoemden, huwde: ***Wilhelmus von Dam, 1779-1868.*** (Ned. Patr. 1e jaargang, onder VIII). Indien er wapens *Ditmars* en ***van den Hemel*** bekend zijn, hoe luidt dan de beschrijving hiervan 2

Amsterdam. W. F. WESTERMANN.

Durven. Geneal.-biogr. gegevens gevraagd betreffende ***Abraham Durven.*** Zijn zoon ***Gerrit*** werd 26 Febr. 1652 te Delft gedoopt.

Utrecht. P. L. THIERENS.

Gerlsma Waar en wanneer is Dr. ***Cornelis Gerlsma*** geboren en gestorven; hij huwde 14-12-1794 : ***Cornelia Albnrda.***

Wie waren zijn ouders en waar en wanneer zijn deze geboren en gestorven? Indien hij een wapen voerde, welk is dit?

Amsterdom. W. F. WESTERMANN.

Gvsman. De voormalige Franciscanerkerk (thans Rijksarchief) te Maastricht bevat een grafsteen waarvan de opschriften slechts gedeeltelijk te lezen zijn. In een uitgediept ovaal bevond zich oorspronkelijk een kruis, dat later afgeslagen werd. Boven den (herald) rechterarm is een schildje bewaard gebleven. Dit schildje nu is beladen met een figuur, die te laag geplaatst is om een hartschild te verbeelden, maar overigens den vorm heeft van een (wat breed) wapenschild; dit is beladen met een op twee rijen geschaakten dwarsbalk en van een eveneens geschaakten schildzoom voorzien.

Vermoedelijk echter stelt het „schildje" een brouwketel voor, uit welks rand (de hoeken van het „schildje") aan iedere zijde twee slangen komen die van elkaar afbuigen gelijk de uiteinden van een slangenkruis. Aan de bovenzijde buigen er twee naar elkaar toe, als vormen zij een hengsel.

Met de beschrijving van het wapen *Guzman* bij Rietstap komt deze voorstelling alleen overeen in de grondgedachte. De zijne toch wijkt af in de plaatsing der slangen, in het aantal ketels en in verband hiermee mogelijk ook in den vorm, die meer weg heeft van een hengselmandje.

Van het randschrift kan ik alleen ontcijferen :

NOBILIS AC STRENVVS ALPHONSVS [DE] GVSMAN VTRIVSQ (INSIGNI) . . . . PRO0 DOLOR DORMIVIT IN DNO DIE 14 (JUNII ANO) 1668 CVIVS ANIMA FRATR (fruatur) PPETV° (GAVDIO)

Het tusschen haakjes geplaatste is aangevuld uit een beschrijving van de Commissie voor overblijfselen van Vaderlandsche Kunst, 1869.

Aan het benedeneinde is een cartouche. waarin vermoedelijk een in het Spaansch gesteld, maar slecht te ontcijferen opschrift. Wie weet bijzonderheden omtrent dit lid en het wapen van het geslacht *Gusman*?

0. v. N. T. S.

Kemp. Ondergeteekende vraagt biographische en genealogische gegevens over *Justus* ***Kemp,*** heer van Kerkwijck, eerst gehuwd met *Barbara Ranst*, daarna op 17 Jan. 1683 met ***Anna van Weede***. Hij was vermoedelijk uit Amsterdam afkomstig.

V. W. W. v. R.

Leeuw (de). Waar en wanneer is geboren en overleden ***Daniel Cornelis de Leeuw,*** geëligeerd raad van Utrecht, eerst gehuwd met ***Emerentia van der Zocht,*** daarna op 22 Dec. 1760 met ***Cornelia Henriette van Weede***; wie waren zijn ouders?

V. W. W. v. R.

Pliester. (XLV, 224). *Anne Frans Jan* ***Pliester,*** geb. Zevenaar 19-4-1848, st. Arnhem 12-4-1899, zoon van *Gesinus* en ***Anna Maria Deurvorst,*** voerde volgens het Deutsches Geschlechterbuch 1913, pag. 1 ***IS,*** Genealogie Frowein, het volgende wapen: In zilver: 3 (2 : 1) groene klaverbladen.

Hilversum. A. G. EVERTS.

Snouck. (XLV, 125). De hierin gestelde vraag kan ingevolge inlichtingen van Jhr. A. W. J. Snouck Hurgronje, Kolonel der Huzaren b. d. alhier, ontkennend beantwoord worden.

Venlo. J. M. G. DE KRUYFF.

Trist. Geneal.-biogr. gegeveus gevraagd betreffende ***Pieter Pietersz. Trist,*** in de eerste helft der 17e eeuw meermalen burgemeester van Gouda. Zijn zoon ***Pieter*** ondertrouwde 21 Febr. 1649 te Delft.

Utrecht. P. L. THIERENS.

Verschoor. Opgaaf van ambten en bedieningen gevraagd van ***Jan Willemsz. Verschoor***, gehuwd met *Catharina van Bleiswijck*. Dit echtpaar had een dochter ***Maria,*** 30 Mei 1658 te Delft gehuwd.

Vtrecht. P. L. TEIEBENS.

INHOUD 1927. **N°. 9.**

Bestuursberichten. — Bijdrage tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland. Het geslacht van **Borselen, door Dr.** Henri Obreen. — De herkomst van-het geslacht de **Fremery,** door W. Wijnsendts van Resandt. — Het Edsmsohe **Regeeringsgeslacht Boot, door** Mr. F. D. Pont. — Het adellijk Stift **van Zennewijnen,** door F. J. **Mijnlieff.** — Familie-aanteekeningen Loten en **aanverwante** geslachten. -- Familie-aanteekeningen van Bassenn, **Roper en** van Balveren. — Een letterlap, door Nanne Ottema. — **Boekaankondiging,** door Mr. Th. R. **Valck** Lucassen: W. **Wijnaendts** van **Resandt.** Het geslacht van der Hoop. — Korte mededeelingen: Het **wapen** der Familie **Staring; Lakenkoopers-families;** Het gebedenboek **van** Aleydis van Alphen. — Vragen en antwoorden: Barth (van); **Bosch** (van den); Burgvliet; Ditmars-van den Hemel,; Durven; **Gerlsma; Gvsman;** Kemp; Leeuw (de); **Pliester;** Snouck; **Trist;** Verschoor.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap : „De Nederlandsche Leeuw",

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt **aan** de leden **van** het Qenootsohap gratis toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Mr. TH. **E. VALCK LUCASSEN,** *huize Sparrenheide, Driebergen.*
De jaarlijksche oontribntie voor het **lidmaatschap** bedraagt *f* **10.—** en voor de leden te's Gravenhage, die de wekelijksohe portefeuille ontvangen, *f* **15.—.**
Voor niet leden is het Maandblad verkrijgbaar tegen een **abonnementsprijs van** *f* 10.— **per jaargang. Postrekening van den penningmeester No. 20910.**

Correspondentie betreffende het **Genootschap** (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot den secretaris Mr. **E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP,** *Sweelinckstr. 50, 's Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksohe portefeuille, **zoomede** aanvragen om exemplaren van vroeger versohenen Maandbladen, tot den **bibliothecaris,** *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*
De Bibliotheek, gevestigd *Bleijenburg* **5,** 's *Gravenhage,* is voor **de leden geopend** iederen **Maandag van 3-5 uur.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N". 10. **XLVe Jaargang.** October 1927.

Bij dit nummer **wordt een plaat verzonden, behoorende bij het artikel: Ds. Assuerus** van **de Poll (Pollio) en zijn geslacht.**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid is benoemd:

Jhr. R. E. DITTLINGER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Gep. **Ritmeester der Huzaren.** *'J. Pzn, Coenstraat* 33

Adreswijzigingen.

Prof. Ir. C. L. VAN DER BILT . . . . *'s-Gravenhage. Flatgeb. Arendsburg, Wassenaarscheweg 126.*
M. R. H. CALMEYER . . . . . *'s-Gravenhage. Thomsonlaan 177.*
H. A. G. M. CREMERS . . . . . *Delden.*
Ir. D. W. VAN DAM VAN HEKENDOHP . *Haarlem. Zijlweg 136.*
G. C. HELBERS . . . . . *Leiden. Oude Singel 98.*
Mr. B. Pa. baron VAN HARINXMA THOE SLOOTEN . . . . . *Leeuwarden. Noordersingel 80.*
W. F. HARTMAN . . . . . *Amsterdam de Lairessestr. 40—44, huize Bakels.*
DR. J. J. HOMANS . . . . . *Semarang* (Java). *Tjandi, Tanah Poetih* 25.
R. B. A. N. DE QUAY . . . . . *'s Gravenhage. Juliana van Stolberglaan 18.*
W. WIJNAENDTS VAN RESANDT . . . *Velp. Beekhuizerlaan 3a,*

Ds. Assuerus van de Poll (Pollio) en zijn geslacht,

door Jhr. H. VAN DE POLL.

Eenige oude stukken, die mij ten geschenke werden gegeven, gaven mij aanleiding het verband te zoeken tusschen *een* der predikanten uit de dagen der Remonstrantie en de tegenwoordige van de Poll's [1]).

In „Biographisch Woordenboek der Nederlanden" door A. J. van der An wordt melding gemaakt van *Assverus Pollio* [2]); diens levensgeschiedenis wordt uitvoeriger beschreven in „Nieuw Nederlandsch Biographisch Woordenboek" onder redactie van Dr. P. C. Molhuysen en Prof. Dr. P. J. Blok [3]). Deze laatste biographie wensch ik met enkele opmerkingen aan te vullen en tevens — waar noodig — te verbeteren.

Er wordt van hem gezegd, dat hij een zijner boeken schreef onder den naam: „A. V. D. Pol, geseijt Verhorst"; juist deze toevoeging aan zijn oorspronkelijken naam heeft mij het onderzoek gemakkelijk gemaakt, daar de bovengenoemde stukken zijn geteekend: (1) „Z. van de Pol van der Horst vdadm"; (2) „Z. van de Pol zu van der Horst vdadm"; (3) „Z. van de Pol zu Verhorst off van der Horst vdadm" [4]).

Het eerste stuk is een brief [5]) aan „den heer Zweder van de Poll, Predikant tot Gennip als nu in Hage", waarin een antwoord wordt gegeven op een blijkbaar gedane vraag een geschikt adres op te geven om in Utrecht inlichtingen in te winnen omtrent het geslacht Verhorst, en waarin verwezen wordt naar „Hr.: oud-Burgemeester Booth, die een groot genealogist en kender van oude geslachte is".

Deze brief is vermoedelijk doorgezonden naar Mr. Hooth; Ds. van de Poll doet aan den voet een verzoek

[1]) **Jhr. H. H. J. M. van de Poll te Didam had de welwillendheid mij** ter beschikking te stellen de afschriften uit de Leenregisters van Montfoort en uit andere archivalia, door wijlen zijn Vader verzameld. Bij de vermelding der bronnen, die ik hieruit gebruikte, zal het cijfer der noot met een * worden gemerkt. Ik gebruikte alleen wat bepaald noodig was; het bleek mij, dat er voldoende stof over vele andere van de Poll's bestaat voor een ander artikel.

[2]) Zie aldaar Dl. XV, bl. 397.

[3]) Zie aldaar Dl. II, kol. 1116/7.

[4]) Men maakte mij er op attent, dat dit „zu" gelezen zou kunnen worden „z n", wat dan zou moeten beteekenen „zich noemende".

[5]) Of mogelijk een gewaarmerkt afschrift van een brief?

om gegevens over het geslacht van van de Poll en teekent dat verzoek (stuk 1).

Het tweede is een gezegelde brief, gericht aan „Achtbare seer Waerde Heer, Mijn Heer N. N. Boot, Out Burgemeester ende Cantzelaer en Woonende in die Nieuwe straet ontrent St. Jans Kerckhoff tot Uijtrecht"; de briet is onderteekend (2), doch niet door den onderteekenaar geschreven en behelst een verzoek om toch zoo spoedig mogelijk te willen voldoen aan de reeds mondeling gedane vraag, hem in te lichten „van de saeoke aengaende die geslachten van Verhorst off van der Horst geboortigh soo van de Stat Uijtrecht als het Stift van dien", en wel „ten gefalle vande Achtb. Heere Evert van der Horst, alsnu gecommitteerde Raedt van de Groot Moge Heeren Staten van Hollandt ende Vrieslandt", „daerovar dickwijls van wegen die persoon geinterpellert" zijnde om „seer gewichtige redenen die der penne niet tevertrouwen zijn".

Het zegel heeft op den helm een zittenden hond naar rechts; in de omschrijving, welke aan de hieronder vermelde schetsen wordt toegevoegd, heet het: „open helm 3 roode ruyten, velt vergult swarte balck op den helm den hont met een vergulde halsbant en 3 ruyten op den halsbant ook roode"; alleen de halsband is op het overigens weinig geschonden zegel niet te onderscheiden.

Het derde bevat schetsen en beschrijvingen van de wapens van Honthorst, van de Poll, Verhorst, Croonenburgh, Wijngaerde; daaronder eenige mededeelingen over de vrouwelijke lijn van 'afstamming van den onderteekenaar (3). De wapens zijn geschetst zooals wij die kennen ; alleen dat van Verhorst wijkt af en is aldus geteekend:

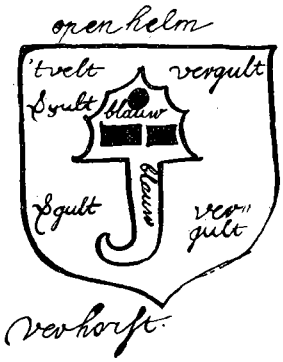

Het vierde stuk — naar mij verzekerd werd in het handschrift van Mr. Booth — is een notitie over enkele der naaste familieleden van Ds. van de Poll.

In de boven aangehaalde biographie wordt over Ds. Pollio gezegd : „ Volgens zijn inschrijving in het Alb. Stud. te Leiden (14 Jan. 1613) werd hij in 1590 te 's-Gravenhage geboren, doch vermoedelijk zal dit een paar jaar later zijn geweest". Ik zie geen enkele reden voor dit „een paar jaar later".

De schrijver der biographie schijnt — hoewel de toevoeging Verhorst hem bekend was — verzuimd te hebben in het register van het Alb. Stud. op te merken, dat op den naam Pollio. A., behalve naar kolom 109 (waar de inschrijving 14 Jan. 1613 op 22 jarigen leeftijd voorkomt) ook verwezen wordt naar kolom 294. Daar vindt men de inschrijving op 2 April 1638 van den 48 jarigen „Assuerus Pollio dictus Verhorstius, Hagiensis", ditmaal „ Juris et medicinae".

Wij hebben dus thans twee aanwijzigingen over het geboortejaar en, teneinde hem en (ot) de Professoren, die hem inschreven, niet van het vermelden van foutieve opgaven te beschuldigen, stellen wij Ds. Pollio's geboortedatum tussohen 14 Januari en 3 April 1690; drukfouten in het Alb. Ytud. kunnen hier geen rol spelen, daar de origineele bron is geraadpleegd.

Jacob Cats beschrijft in zijn autobiographie [6]) een poging zich te oefenen in de rechtspraktijk, nadat hii zijn studie te Leiden en te Orleans voltooid had, aldus:

„Toen vaardig naar den Haag ....."
„Vooreerst en kond ick niet de woorden van de kunst,
„Maar sogt daartoe behulp en sneêger luyden gunst.
„Ick koos een deftig man, hier geestig in bedreven,
„En (a) ick heb tot sijn huys en tafel mij begeven.
„. . . . . .
„(a) Cornelis van der Pol, Procureur in synen tijt, en „een gaau Practisijn".

Zooals zal blijken was deze Cornelis van de Poll de vader van Ds. Pollio; als knaap heeft deze laatste dus omstreeks 1600 in zijn ouderlijk huis omgang met Cats gehad. Dit huis stond aan de Oostzijde van het „Suyteinde" [7]), de tegenwoordige Spuistraatzijde van de Wagenstraat.

Omtrent Pollio's — overigens eerste — huwelijk merk ik op, dat het kaartregister van het Haagsche Gemeente-archief ons doet denken aan een schitterende partij: Jkvr. de Graeff van Bürick! In het Heusdensche archief vinden we echter op 1 April 1618 de aankondiging van het huwelijk van „Assuerus van de Poll, j. m., predicant tot Ravensbergh" [8]) en „ Margrieta de Greff, j. dr., van Bürick". Zij zal de zuster zijn geweest van Ds. Johannes Grevius, toen ter tijde Remonstrantsch predikant te Heusden ; deze teekent „de Greff" [9]) en was geboortig uit Bürick [10]), waar in 1620 zijn oude moeder nog woonde [11])[12]).

Of Ds. Pollio een rol gespeeld heett in het, complot tegen Prins Maurits in 1623 is moeilijk na te gaan.

Wel zegt Slatius in zijn „Klaer Vertoogh" [13]), dat op last van de Staten van Holland werd gedrukt [14]): „ Wat vorder belangt *Poppium Pollionem ende Princium*, refereert hij Ghevangen sich tot het ghene bij hem den lestleden achthienden Aprilis is gheconfesseert" ; doch de geschiedenis leert ons, dat hij al zijn beschuldigingen in dit vertoog vervat, enkele oogenblikken vóór de excecutie, heeft ingetrokken [15]). De archieven laten ons hier in den steek; uit de bewaarde stukken [16]) schijnt wel te blijken, dat hij een „Klaer Vertoogh" geschreven heeft en de twijfel van Nic. Grevinkhoven [17]) zou dan ongegrond zijn geweest; doch de confessie van 18

[6]) *J. Cats.* „Gedachten op Slapelooze Nachten" (1700), bl. 40.
[7]) Transportregister Nr. '787, 1613 en Nr. 479, 1632; Gemeente-archief 's Gravenhage.
[8]) Geografisch Woordenboek *van* der *Aa:* „Ravensberg, gedeelte van den polder Reeuwijk,. . . ., gem. Sluipwijk;. ...".
[9]) Reproductie bij Dr. *H.* IJ. *Groenewegen.* „De Remonstrantie op haar driehonderdsten Gedenkdag" (1910).
[10]) *Henr. Hollinger,* „Spongia Erasmi, dat is: Uytwissinge der Calumnien ofte lasteringhen enz." bl. 49.
[11]) *A. C. Düker,* „Gisbertus Voetius" (1913) Dl. 1, bl. 126.
[12]) Ds. Wolf te Büderioh was zoo vriendelijk mij *te* berichten, dat in „Tagebuch des Bürgemeisters Tack in Büderich 1601—1604" door Pastor *W. Rotscheidt* medegedeeld in „Monatsheften für Rheinische Kirohengeschichte, ll. Jahrgang (1917) 3. Heft, S. 81" een „Johannes de Greeff, Richter" voorkomt; wellicht de vader dezer twee kinderen.
[13]) "Copie Vant Klaer Vertoogh: geschreven, ende onderteykent bij de eygene handt van Henricus Slatius in sijn gevangenisse in 's-Gravenhage" (1623) bl. 90.
[14]) *G. Baudartius,* „Memoriën ofte cort verhael der Gedenk-weerdighste soo Kerokelijcke als Wereltlijcke Gheschiedenissen van Nederland", (1625) 15de Boek, bl. 84.
[15]) *G. Brandt,* „Historie der Reformatie, en andre Kerkelijke Geschiedenissen, in en ontrent De Nederlanden" (1704) Dl. IV, bl. 1076.
[16]) Crimineele papieren Hof van Holland; Rijksarchief 's-Gravenhage.
[17]) *Nic. Grevinkhoven,* „Naem-Scherm der Remonstranten" (1623) bl. 4.

April is niet bewaard. Merkwaardig is dat Aitzema, die de oonspiratie uitvoerig behandelt [18]), van het vertoog en de intrekking geen melding maakt.

In Maart 1626 behoort Ds. Pollio, volgens het oordeel der Zuid-Hollandsohe Synode, tot degenen, die „stoutigh. gebruyoken" en rapporteeren de Gedeputeerden aan de Staten: „.... Ten 4en, dat de uitgebannen predioanten niet alleen met menighten door 't land verspreyd syn, maar tot Rotterdam veyligh achter straet gaen, sommige in deguiseerde, sommige in swarte clederen, van welcken sommige haer op straete dicmael laten sien, als Henricus Oosterharen, Theodorus Boom, Assuerus van der Pol, ende andere haer wat meer binnen houden, als ...." [19]).

In „Brieven en onuitgegeven stukken van Johannes Wtenbogaert" [20]) is een brief opgenomen van Ds. Pollio's zwager Mr. J. van Andel — eveneens een ijverig Remonstrant [21]) — aan Wtenbogaert, waarin hij een goed woordje voor hem doet (16 Mei 1630) : „Ick wenschte wel dat de goede man wat geaccomodeert conde worden .... Doe was hij vigoreus, conde twee ofte drie predioatiën op eene dach doen, ende 't reysen ofte verplaetsen en verveelden hem alsdoen sooseer niet; dan hij is tegenwoordigh vrij wat valetudinair . ...".

Kort te voren (24 April 1630) had Ds. Pollio in een vergadering van Directeuren der Remonstrantsche Societeit gesproken van „zijne geschefte die hij in den Hage hadde, van wege het sterfhuys van zijn vader saliger: item de beswaarlijkheyt van alle weeken dan na d'eene van de geseyde plaatsen dan na d'ander te gaan: hetwelke zijne swakheyt qualijk konde lijden" [22]).

Het graveel, waaraan hij leed [23]), schijnt hem gelukkig niet belet te hebben na dien nog heel wat at te doen!

Volgens de biographie is hij in 1634 predikant te Noordwijk geworden en na 11 November 1637 vandaar wederom vertrokken.

Zijn tweede inschrijving als student te Leiden (2 April 1638) in rechten en medicijnen zou doen vermoeden, dat hij plan heeft gehad de kerkelijke bediening vaarwel te zeggen; bij zijn inschrijving staat als adres aangeteekend : „In aedibus propriis". Hij heeft dus -- wellicht met zijn tweede vrouw — te Leiden gewoond; over zijn al of niet werkelijk studeeren is mij niets gebleken. Wel staat volgens de biographie vast, dat hij na Noordwijk ook nog te Buren predikant is geweest en in 1641 aldaar tot lidmaat der Gereformeerde Kerk

[18]) Diens „Historie of Verhael van Saken van Staet en Oorlogh" Dl. I, bl. 393 v.v.

[19]) „Stukken rakende de stoutigheden der Remonstranten in 1626" uit het Archief van Hilten, opgen. in „Kroniek v/h Hist. Genoot schap te Utrecht", Jg. 1871, bl. 530/31.

[20]) Verzameld door *H. C. Rogge;* zie aldaar Dl. III, 3de afd. bl. 175 Deze brief wordt ook aangehaald door *J. Tideman* in *zijn* „De Remonstantsche Broederschap", 2de druk, bl. 172, waar hij echter der schrijver en den geadresseerde met elkander verwart.

[21]) "Het leven van Passchier de Fijne" door hemzelven (1735) bl 51 en "Brieven van verscheyde Vermaerde en Geleerde Mannen desa eeuwe" (1662) bl. 210

[22]) „Resolutien en Handelingen van de Vergaderingen der Remonstrantsche Societeit en Collegie der Directeuren", Dl. II; bl. 511; Archief der Remonstrantsche Kerk te 's-Gravenhage.

[23]) Zie den onder 20) genoemden brief; Remonstrantsche Bibliotheek Rotterdam, Handschrift No. 683.

werd aangenomen. In datzelfde jaar gaf hij zijn genoemd geschrift uit, waarin hij een poging doet de strijdende Kerkelijke partijen te verzoenen (zie den titel van dit boek bij Van der Aa).

De biographie noemt zijn sterfdatum 4 Nov. 1655. Hij teekent evenwel op 30 Oct. 1662 te 's-Gravenhage een acte, waarin hij door den Notaris genoemd wordt: „domine Zwedero van de Poll, oudste bedienaar des 3. W. op de forteresse Gennip" [24]) en de laatste datum op de in mijn bezit zijnde stukken is 2 November 1663!

Vanwaar deze verwarring? In de biographie worden als bronnen aangehaald de Jongh en Waldkirch Ziepprecht; beiden stellen zijn sterfjaar op 1666, de laatste met bijvoeging van den datum. Alleen Ds. David Heyster [25]) geeft geen sterfjaar aan, doch noemt overigens dezelfde opvolgers : Beeckman, Troy en Tilenius — volgens de Jongh — alle drie proponenten. Is er niet eenige aanleiding aan te nemen, dat Ds. Pollio te oud werd om het predikambt alleen waar te nemen en dat als hulp een proponent werd aangesteld ? Deze gissing zou passen bij de woorden van den Notaris: „oudste predikant". Eerst in 1670 maakt Tilenius plaats voor *Ds.* Joh. Fred. Mollerus van Boikhorst. Aangenomen zou dan kunnen worden, dat Ds. Pollio leefde tot ongeveer 1670.

Alvorens van Ds. Pollio af te stappen, geef ik nog een algemeene bijzonderheid uit zijn leven: hij had een — voor zijn tijd — zeer onduidelijk handschrift. Beter nog dan uit het feit, dat de verschillende stukken, die ik van hem zag, geen van alle door hem zijn geschreven en dat het eenige schrift, dat ik van hem vond, (stuk 1 in mijn bezit, zie hierboven), niet bepaald duidelijk is, blijkt dit hieruit, dat de Zuid-Hollandsche Synode, gehouden te Leiden van 23 Juli — 17 Augustus 1619, moeite met zijn schrift had. „Artikel 62 Assuerus van de Poll) — Assuerus van der Pol. predikant tot Sluypwijk .... Is daernae aan desen synodum van Assuero voornoemt gesonden een seecker brieff, *die qualick heeft connen gelesen worden,* [26]), daarin hij verclaert, dat hij hem niet en hout voor ghedeporteert, welcken brieff onder andere monumenten des synodu goetghevonden is om te bewaren" [27]), doch helaas in het Oud Synodaal Archief niet te vinden is.

De handteekeningen van Ds. van de Poll, die hier volgen, laten m.i. weinig ruimte voor een onderstelling, dat te denken is aan twee verschillende personen met ongeveer gelijken naam.

1. d.d. 28 Febr. 1619, als onderteekening van een stuk [28]), waarin hij de gronden van zijn preek op 28 Oot. 1616 te Woerden gehouden (zie biographie) uiteen-

[24]) Notarieele Protocollen, Dl. 146, fol. 375/6; Gemeente-archief 's-Gravenhage.

[25]) Diens „Synopsis der Handelingen van de Classis van Nijmegen van het jaar 1590—1660", in N. C. *Kiet en H. J. Rooyaards,* "Nederlands& Archief voor Kerkelijke Geschiedenis" Dl. IV, bl. 29.

[26]) Cursiveering van mij.

[27]) Drs. *J Reitsma en S. D. van Veen,* „Acta der Provinciale en Particuliere Synoden", Dl. 111, bl. 371/2.

[28]) *H. Q. Janssen* „Catalogus van het Oud Synodaal Archief", bl. 60, Nr. 38,7.

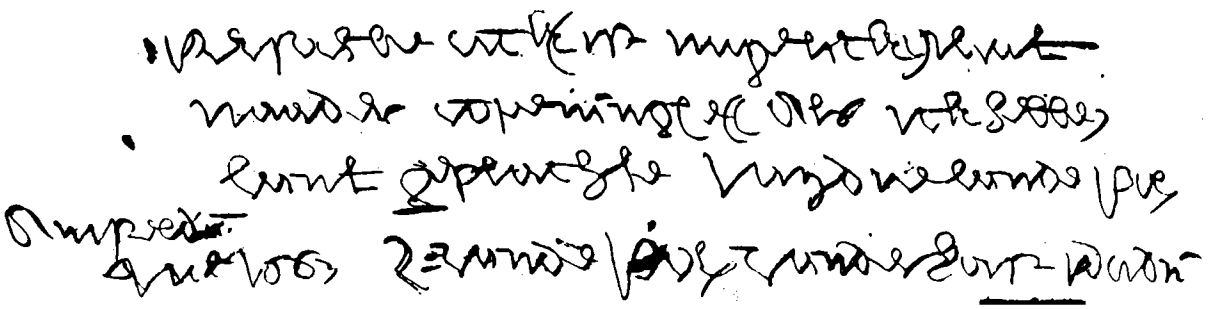

zet; dit is een der stukken, die tegen hem gebruikt werden door de Synode te Leiden [29]).

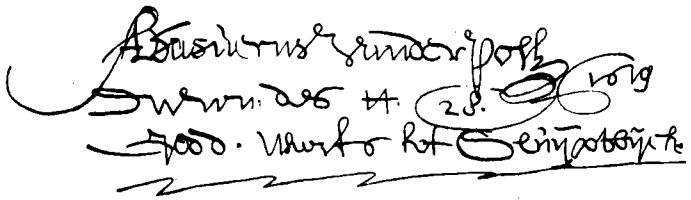

2. d.d. 4 Jan. 1630, als **onderteekening** van een brief aan Wtenbogaert [30]).

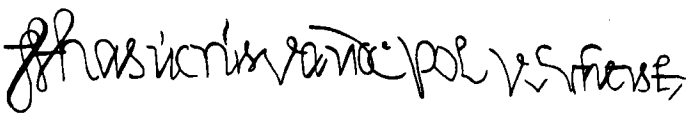

3. d.d. 30 **Oct. 1662,** als comparant voor den Notaris.

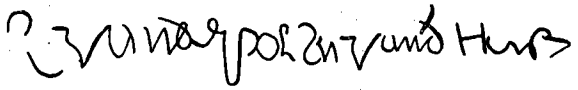

4. d.d. Juli 1663, hierboven reeds vermeld.
5. d.d. 3 Aug. 1663 op stuk 2 in mijn bezit.

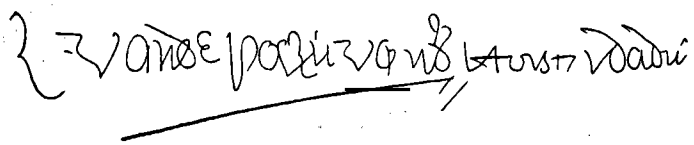

6. d.d. **2** Nov. 1662 op stuk 3 in mijn bezit, zie hieronder.

***

De onderstaande genealogische **aanteekeningen** over deze tot dusver onbekende familie van de Poll kunnen ongetwijfeld nog worden aangevuld, al meen ik ook de meest in aanmerking komende bronnen te hebben uitgeput.

Bij het proces, dat Cornelis van de Pol (IV bis) voert met zijn half-broeders en half-zusters over de erfenis van zijn vader (zie noot **47**), worden geen vrouw of kinderen van Mr. Cornelis van de Pol (111 1) genoemd.

Een huwelijk of kinderen van Maarten van de Poll (111 3) heb ik niet kunnen vinden. Mr. **Gijsbrecht** van de **Poll** (IV bis 2) verdwijnt voor mij na **zijn** benoeming tot advocaat, evenals Mr. Frederik van de Poll Verhorst, (IV bis 6); geen van beiden, noch echtgenooten noch kinderen worden vermeld in het testament of bij de boedelscheiding van hun zuster Maria van Andel-van de Poll (IV bis 1). Vermoedelijk waren de hier genoemden toen reeds kinderloos overleden.

Als oudsten stamvader van Ds. Pollio vond ik een zekeren *Meerten Evertsz. van de Poll,* die blijkens na te noemen vermeldingen zal moeten geleefd hebben van omstreeks 1460 tot omstreeks 1629. Deze **Meerten** moet **dus** een tijdgenoot zijn geweest van den door Ned. **Adelsboek** als derde in de stamreeks vermelden Qijsbert **Jansz.** van de Poll [31]) en **zoo rijst** de vraag: hoe is **Meerten** Evertsz. aan die bekende stamreeks aan te sluiten; m. a. w. van welken Evert (een destijds onder de van de Poll's veel voorkomende voornaam) kan hij een zoon zijn geweest?

Onder de vele **mij** voorgekomen acten uit dien tijd was er tot mijn leedwezen geen enkele, die omtrent deze vraag zekerheid geeft. Intusschen komen van de diverse Evert's chronologisch slechts een tweetal in aanmerking, t. w. :

Evert Woutersz. en Evert Meertensz. van de Poll, de earste een oudere broeder van den in Ned. Adelsboek genoemden Jan van de Poll, burgemeester van **Montfoort**, de tweede diens tijdgenoot:

a. *Evert Woutersz. van de Poll* [32*]), vermeld 1443 [32*]), 1446 [33*]), 1418 en 1460 [34*]), 1470 [35*]). Het in noot 32" aangehaalde leen moest na den dood van Wouter Evertsz. van de Poll komen op zijn zoon Evert, doch op 13 Aug. 148'7 komt het op zijn zoon Johan 36") vermoedelijk wegens Ever t's dood.

[29]) „**ende** bij Gedeputeerde gevonden in de synodale kiste tot **Delff** Anno 1600 **vijffendertich**"; zie Dr. *W. P. C. Knuttel,* „**Acta** der **Partiouliere** synoden van Zuid-Holland **1621—1700**" (1909) Dl. **II**, bl. 74 en 77.

[30]) Remonstr. Bibl. Rotterdam, Handsohr. **No. 1647.**

[31]) Nederland's Adelsboek, 1907, bl. 445.

[32*]) Zeker leen komt 24 Jan. 1443 **aan** „**Wouter Evertsz** van de Pol scout van Montfoirde", waarbij bepaald wordt: „**en nae zijnre** doot **erst** te **come** op Evert **zijne** zoon"; Leenregistor Montfoort, **Rijks**archief Utrecht, Nr. 284, fol. 156.

[33*]) Leenreg. Montf. Nr. 284, fol. 161.

[34*]) Leenreg. Montf. Nr. 285, fol. 23.

[35*]) Leenreg. Montf. Nr. 286, fol. 80 verso.

[36*]) Leenreg. Montf. Nr. 286, fol. 46.

Hetzelfde leen komt van Jan Woutersz. van de Poll **achtereenvolgens** aan:

1. „**Henrick** Everts **sijns** broeders **sone**";
2. „**Cornelis** .... bij **doode Heijnrijc** Eeverts **zijns brueders**" (naastgeland : „**Merten** E verts");
3. „**Henrick** Cornelis van den **Polle** .... bij overlijden Cornelis Everts **zijns** vaders" (**naastgeland** : „**Jan Mertens**");
4. "gekomen es Henriok Corneliss van den Polle .... verleenen met **desen onsen** brieve **Antonis** Corneliss van den Polle des voirnoemde

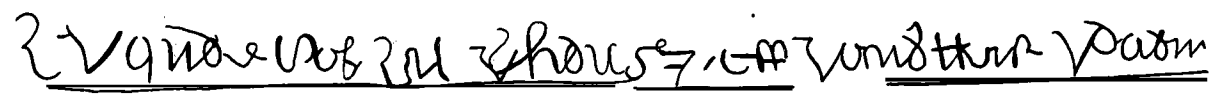

b. Evert Meertensz. van de Poll genoemd met zijn broeder Jan Meertensz. van de Poll (deze reeds in 1496 overleden) en ***met zijn zoon Meerten Evertsz. van de Poll,*** die nog leeft 1509 (zie Repertorium van het Sticht Dl. D. fol. 163 verso; Rijksarchief 's-Gravenhage). Deze Evert en Jan waren dus zoons van een ouderen Meerten, die dan een oudere broeder ***kan geweest*** zijn en in ieder geval een tijdgenoot was van den in Ned. Adelsbosk genoemden oudsten stamvader Wouter Evertsz.

Bij gebreke aan andere gegevens kon het verband tusschen die beide stamreeksen (n.l. 1°. Meerten—Evert—Meerten, en 2°. Evert-Wouter Evertsz.-Evert en Jan Woutersz.) niet worden vastgesteld [37]).

Vraagt men, welke Evert van de Poll mij het meest waarschijnlijk voorkomt als vader van Meerten Evertsz. en dus als stamvader van Ds. Pollio, dan zou ik geneigd zijn hiervoor den onder *b* genoemden Evert Meartensz. te houden en wel 1°. wijl bewezen is, dat hij een zoon Meerten had en 2° wijl onder de vrij talrijke acten betreffende den onder *a* genoemden Evert Woutersz. slechts pver drie zoons (Wouter, Hendrik, Cornelis), doch nergens over een zoon Meerten wordt gesproken.

Hoe het zij, wij beginnen onze stamreeks met:

I. *Meerten Evertsz. van de Poll*, vermeld 1492 en 1604 [38*]), zegelt als „Mertijn Everts landgenoot in Willemscoop" 1520 [39*]), trouwt Agniet [40*]) van Nairden [41]); hij sterft vóór 24 Oct. 1629 [42]). Uit hen o. m.:

II. *Harmen Meertensz. van de Poll* [40*]) vermeld tusschen 1604 [43*]) en 1647 [44*]), 1639 Burgemeester van Montfoort [45*]); trouwt N. van Diemerbroek, dr. van N. en N. van Zuylen [41]). Uit hen o. m.:

III. *Zweder Harmensz. van de Poll,* oudste zoon [40*]), 1648Rentmeester van Jhr. Johan van Cruningen [46*]), 1661 Burgemeester van Montfoort [45*]), aldaar overleden 26 Aug. 1674 [47]). „ Daar eertijds opgevoed en redelijk gegoed" woonde hij „lange jaren met zijne eerste huisvrouwe" te Hazerswoude [47]), waar hij van af 1666 baljuw en baljuw en schout was [48]), „tot den jaere 1673 toe als de viant 't platte land occupeeren waren zij gevlucht naar Montfoort" [47]).

Hij trouwt 1°. te Monfoort 1632 Mechtelt van der Graft, overl. 13 Sept. 1551 [47]), dochter van Jan en Geertruyd van Duven [41]) [49*]); deze sterft „in de vasten 1662, achterlatende seeckere schoone goederen" [47]).

Hij trouwt 2°. 3 Juli 1667 Maria van Wijngaarden, overl. te Montfoort 31 Ang. 1674 [47]), dochter van Cornelis Oem van Wijngaarden, Meesterknaap van Holland, en diens eerste vrouw Geertruyt van Honthorst [50]).

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Mr. Cornelis Zweersz. van de Poll,*** licentiaat in de rechten [47]), vermeld als minderjarig in 1662, in lö67 als meerderjarig [49*]), overl. Maart 1676 [47]).
2. ***Jan*** Zweersz. *van* de ***Poll*** [47]), volgt IV.
3. ***Maerten van de Poll,*** „in Marzio 1676 noch wesende jonkgeselle onthielt" hij zich „buuten 's lands in Italien ende elders" en is „ontrent de maand September anno 1677 uit Italien tot Hazerswoude thuys gecomen [47]). Van 1680 tot 1686 baljuw en schout te Hazerswoude [48]); leefde nog 1689 en woonde toen aldaar [47]).
4. ***Maritgen,*** trouwt Jacob Anthonisz., secretaris van Montfoort [47]).
6. ***Weyntgen,*** trouwt Roeloff Adriaensz., secretaris [47]), later baljuw en schout te Hazerswoude [48]).
6. *Aeltjen,* die gehuwd is geweest, in 1689 over-

Hendriks broeder" (naastgeland: „Jan Mertenss" met genoemden „Anthonis Cornelisz van den Poll"; mannen : o. a. „Jan Mertens van de Poll");

5. „verlenen mits desen onsen brieve *Cornelis* Anthoniss van den Polle .... ende (beneden) Jan Mertens van den Polle met deselve zijne moeder naest gelant zijn; .... zijn gecomen Jan Mertens borgemeester der Stede van Montfoirt als overvoegt van den vors. Cornelis ende Henrick Cornelis van den Polle als oem ende naeste bloetvoicht van vaderszijde met Amelis Hectors Cobijn van smoeders zijde. ... als die voors Cornelis Anthoniss noch beneden jaren zijnde. ... als hem dat aangecomen was bij overlijden Anthonis Cornelis van den Polle zijns vaders.. . verleenen met desen onsen brieve Joffrouw Mechtelt Vuijten Enge", Herman Mertens van de Poll" doet huldeed; mannen o.a. „die voors Jan Mertens Amelis Hectoors Hector Hermens" enz.). Voor de geschiedenis van het leen, dat tenslotte overgaat op „Jacop van Compostelle tot behoeft der commanderije van Montfoort", zie Leenreg. Montf. Nr. 286, fol. 46; Nr. 283, fol. 42; *Nr.* 283, fol. 134.

37) Voor eventueele gegevens uit — mij onbekend gebleven — ouder archivalia houd ik mij zeer aanbevolen.

38*) Leenreg Montf. Nr. 283, fol. 42 en Nr. 288, fol. 132.

39*) Chartercollectie Moutfoort; Rijksarchief 's-Gravenhage.

40*) „Merten Everts ende Agniet zyn huijsvrouw" dragen zeker leen op aan Hendrik van Zuylen, waarna Herman Mertens daarmede wordt beleend; Merten Everts en Agniet behouden het vruchtgebruik. Daarna draagt, „Harmen Mertens van den Polle" het leen op aan Anne van Lalaing en wordt „Zweder Hermans van den Poll des voirscreve Hermen Mertens outste sone" er mede beleend. Leenr Montf. Nr. 285, fol. 132.

41) De plaat geeft een reproductie van een geschilderd wapenbord eigendom van Jhr. Mr. F. van de Poll te Zeist. De herkomst geeft geen enkele aanwijzing, doch op grond van het jaartal 1532 onder het alliantiewapen — op de reproductie niet te onderscheiden — kar worden aangenomen, dat het afkomstig is van Zweder Harmensz van de Poll (111), die in dat jaar trouwde met Mechteld Jansdr. var der Graft. Voor de kwartieren van der Graft zie ook Jhr. Mr. *A. F O. van Sasse van Ysselt,* „Genealogie van het Geslacht van Sasse' (1915) bl. 9 en 85 (wiens op bl. 144 uitgesproken vermoeden dal Zweder v. d. P. de *zoon* was van Jan v. d. P., uit wien de tegenwoordige v. d. Poll's stammen, blijkens het bovenstaande onjuist is). De geslachtsnamen van de vrouw *van 1* en van de vrouw en de schoon. moeder van 11 zijn aan dit wapenbord ontleend. Het wapen var Nsirden werd ook gevoerd door Jan van Neerden, wiens zegel is te vinden op de charters nrs. 128 en 295 in het „Archief der Heerer van Montfoort", Rijksarchief Utrecht.

42*) Leenr. Montf. nr. 287, fol. 38; nr. 283, fol. 42.

43*) Leenr. Montf. nr. 288, fol. 132.

44*) Leenr. Montf. *nr.* 283, fol. 134.

45*) Brief van Burgemeesters en Regeerders van Montfoort aan de Gecommitteerden ter Momboirkamer te Utrecht, waarin verschillende van de Poll's genoemd worden, die in de regeering der stad zitting hebben gehad. „Resolutieboek van de Vroedschap *van* Montfoort", vergadering 18 Maart 1740; Gemeentearchief Montfoort.

46*) Leenregister Montfoort, nr. 289, fol. 4vs.

47) Civiele Sententiën Hof van Holland, 1589, nr. 67.

48) „Protocollen van Opdrachten", Hazerswoude; Rijksarchief 'sGravenhage. De bewaard gebleven protocollen loopen van 1555—1565, 1565 -1573, 1577-1580 enz. Zij waren vroeger genummerd 2de deel, 3de deel, 4de deel enz.: er is dus *nog een* eerste deel geweest. Op de eerste leesbare bladzijde van het tweede deel komt zijn handteekening voor als baljuw; op de laatste bladzijde van het 3e deel als baljuw *en* schout. Het is dus mogelijk, dat zijn baljuwschap aanvangt vóór 1555. Is de afwezigheid der protocollen tusschen 1573 *en* 1577 in het Rijksarchief niet in merkwaardige overeenstemming met het „occupeeren van den viant" en de terugkomst van Maarten „ontrent de maand September anno 1577"?

49*) Leenr. Montf. nr. 288, fol. 14.

50) Van *Hoogstraten en van Nidek,* „Groot Algemeen Historisch Woordenboek" (1725) 9de deel, bl. 130; Simon van Leeuwen en Ferwerda, beide op de Genealogie Oem van Wijngaarden; ook stuk 3 in mijn bezit.

leden was; ook haar man was toen overleden, terwijl ook haar dochter leefde [47])[51]).

Uit het tweede huwelijk:

7. ***Cornelis van de Poll*** [47]), volgt IV bis.
8. ***Harmen van*** de ***Poll,*** „in sijnen kindsken dagen deser werelt overleden" 4').

IV. ***Jan Zweersz. van de Poll,*** woonde te Leiden en wordt vermeld als Jan Zweersz. van de Poll [52])[53]), Jan van de Poll ende Graft [52])[54]), Jan van de Poll Zweersz. van der Graft [55]), Jan van der Graft Zweersz. [56]) alh Zweersz. van de Poll genaamd Jan van der Graft [57*]). Hij trouwt 1°. Margaretha Claesd. van Leeuwen [58]); 2°. 28 Dec. 1677 te Leiden Aeltgen Jacobsdr. uit Oegstgeest [58]) en 3°. 6 Jan. 1588 aldaar Haesgen Dirokd. Steen [59]). Op 24 Aug. 1691 compareeren zij voor Notaris Oudevliet te Leiden., „ende verclaerden dat alsoo sijluyden in de huishoudinghe seer qualick den anderen verstaen conden (seer onvreedelick Got betert met den andern handelend) raedsaem gevonden hebben om vredeswille in die goederen alleen te scheiden" [60]).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Machteld*, trouwt Claes Oziersz. Kok [52]), tinnegieter [58]).

Uit het tweede huwelijk:

2. *Grietgen*, geb. te Leiden, tr. aldaar 1 April 1599 Heyman Cornelisz. Bouwman, geb. aldaar [61]), secretaris van Warmond [52])[62]), later schout van Oegstgeest en Sassenheim [54]).
3. *Cornelia*, geb. te Leiden, tr. aldaar 17 Jan. 1604 Jacob Meeuwsz. van Weesp, geb. aldaar, weduwn. van Maritgen Jansdr. van Dam [54])[63])[64]).
4. ***Elisabeth,*** tr. Adriaan Cornelisz. van Hoorn [54]).

IV bis. ***Cornelis van de Poll.***

Overleden te 's-Gravenhage en aldaar begraven in de Groote Kerk 14 April 1630 [65])[66])[67]); Procureur voor het Hof van Holland [68]), benoemd „loco Michaëlis" [69]), later Procureur voor den Hoogen en Provincialen Raad van Holland [70]).

[51]) Voor de opvolging naar ouderdom dezer zes kinderen wordt niet ingestaan; de bron 4'7 vermeldt: 1, 2, 3 „sonen", 4, 5, 6, „dochteren".

[52]) Civiele Sententiën Hof van Holland, 1620, nr. 55.

[53]) Kerkelijk Huwelijks-aanteekenregister, A, fol. 60vs; Archief Leiden.

[54]) Civiele Sententiën Hof van Holland, 1623 nr. 55.

[55]) Groot Bewijs, C 44; Archief Leiden.

[56]) Compositieboek 2. 8; Archief Leiden.

[57*]) Leenr. Montf. nr. 289, fol. 132.

[58]) Quitantie van voljaarden, A 29vs; Archief Leiden.

[59]) Kerkelijk Huwelijks-aanteekenregister, B, fol. 188vs; Archief Leiden.

[60]) Notarieele Protocollen, n°. 56; Archief Leiden.

[61]) Raadhuis inteekenregister, A. fol. 511vs; Archief Leiden.

[62]) Dit echtpaar wordt-vermeld in de „Wapenheraut", jg. 1909 blz. 252.

[63]) Raadhuis inteekenregister, A. fol. 93vs; Archief Leiden.

[64]) Dit huwelijk wordt vermeld in „de Nederlandsche Leeuw" 1924, kol. 236.

[65]) Registers van het Beluiden; Gemeente-arohief 's-Gravenhage.

[66]) *M. G. Wildeman*, „de Grafboeken der Groote of St. Jacobskerk te 's-Gravenhage", blz. 180.

[67]) „Dit beroert het openen van de graven soo eijgen als huer graven van oude luijden ende van kijnderen, beginnende den eerste] January 1630", No. 120, 1630; Gemeente-archief 's-Gravenhage.

[68]) Naambordjes Procureurs van het Hof van Holland.

[69]) „Namen der Advocaten, Procureurs, eerste en tweede Deurwaarders van het Hof van Holland".

[70]) Notarieele Protocollen den Haag, Dl. 6. fol. 70.

Trouwt 1°. Maria Verhorst [70a]), overl. 1697 [71]), dr. van Mr. Frederik, Raad Ordinaris van het Hof van Holland [73]) en Helena van Cronenburg [73]).

Trouwt 2°., 14 April 1698 in de Groote Kerk te 's-Gravenhage [74]), Cornelia de Bye, dochter van Joost Jacobsz., Procureur voor het Hof van Holland [72]). en Geertruyt Gijsbrechtsdr. van Couwenhoven [75]).

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Maria*** [72]), trouwt 14 Aug. 1611 in de Groote Kerk te 's-Gravenhage Mr. Johan Aerentszn. van (den) Andel, geb. te Besoijen '4). Hij wordt 17 Juli 1610 Advocaat voor het Hof van Holland [69]); begraven te's-Gravenhage3 Juli 1657 [65]).
2. ***Mr. Gijsbrecht van de Poll*** [72]), geb. te 's-Gravenhage 1687, ingeschreven als student te Leiden 19 Febr. 1606 [76]); promoveert „solidum" 4 Juli 1608 [77]); Advocaat voor het Hof van Holland 29 Juli 160869).
3. *Assuerus* van de ***Poll*** [72]) (Ds. Pollio), volgt V ***A.***
4. *Willem van de Poll* [72]), volgt V ***B.***
6. Mr. ***Frederik van de Poll*** [72]), geb. te 's-Gravenhage 1696, ingeschreven als student te Leiden 11 Jan. 1615 [76]); wordt 27 April 1621 Advocaat voor het Hof als „Mr. Frederik van de Pol Verhorst" [69]).

Uit het tweede huwelijk:

6. *Geertruyt* [72]), tr. 1632 (ondertr. 7 Maart te 's-Gravenhage) Mr. Laurens Borsman [74]); hij aldaar begraven 20 Jan. 1646 [65]).
7. ***Joost*** van de ***Poll*** [72]), volgt V ***C.***
8. *Clara* [72]), tr. 1626 (ondertr. 2 Mrt. te 's-Gravenhage) David Robertson Colyear [74])[78]), toen wo-

[70a]) Stuk 3 in mijn bezit.

[71]) Stuk 4 in mijn bezit.

[73]) Notarieele Protocollen Den Haag, dl. 3. fol. 130.

[73]) Transportregister Den Haag, 1620 n°. 15.

[74]) Huwelijksregister; Gemeente-archief 's-Gravenhage.

[74a]) Deze Joost de Bye is niet Joris de Bye, Heer van Albrantswaart, Thesaurier Generaal; Cornelia de Bye voerde een familiewapen; „..... dat alsdan zijne huysvrouwe hebben zal die twee silvere soutvaten, het eene hebbende het wapen van hem testateur ende het ander van testatrice.. ....."; zie Not. Prot. den Haag, blz. 3, Lol. 130vs.); Joost en Joris zullen neven zijn geweest.

[75]) Transportregister den Haag, 1581, n°. 15.

[76]) Volumen Inscriptionum sive Catalogus Studiosorum Aoademiae Leijdensis; Universiteits Bibliotheek Leiden.

[77]) *J.C.* van Slee, Diarium Everardi Bronchorstii (1898), blz. 121.

[78]) Voor dezen Colyear zie men het artikel van Jhr. Mr. *J. H. Hora Siccama* in „De Nederlandsche Leeuw", 1902, kol. 134 v.v. Dat het „Duvelshoekie" buiten dit huwelijk staat, is thans wel vastgesteld; de „Cornelia van Noll vefve de Thomas d'Oorschot", die op 11 Mei 1662 als meter fungeerde, zal moeten zijn: „Cornelia van de Poll vefve de Thomas d'Oirschot" (zie onder V).

Het schijnt wel, dat de Schrijver geen kennis heeft genomen van de Not. Prot. den Haag Dl. 80, fol. 490 en Dl. 83, fol. 498; vermoedelijk zou de Genealogie van het geslacht Colyear dan anders zijn opgesteld. In het eerste toch leest men, dat compareerden (20 Dec. 1651): „Davit Robbertson, diot Coljer, maijor van een Regiment ende Capiteijn van een Compagnie voetknegten in, dienste deser landen, ter eenre, ende Mr. Justinus Coljer, advocaet van den Hove van Hollant, mitsgaders Jouffr. Cornelia Coljer sijne suster, beijde voorkinders van de gemelde here maijor ende Capiteyn Coljer, verweckt bij Jov. Clara van der Poll, sijne tweede huysvr. zs., geassisteert mette heere ende Mr. Johan van Andel, mede advocaet voor den gemelden Hove van Hollant, als haere moederl. aanbehouwde oom ende gewesene voogt, ter andere sijden,.....". In het tweede, dat compareerden (9 Oct. 1665): „Joffr. Johanna Bruce weduwe wijlen de heer Davit Robbertson dit Colyer, in sijn leven capn. ende maijor ten dienste vanden lande, soo voor haerselven ende als moeder ende voogdesse van hare drije onmondige kinderen, te weten Alexander,

nende in het huis van Joh. Wtenbogaert op den Hofsingel aldaar [79]).

A.

V. *Assuerus van* de *Poll* (Ds. Pollio).

Geb. te 's-Gravenhage tusschen 14 Jan. en 3 April 1590 [76]), overl. ± 1670 (?).

Trouwt 1°. 1618 ondertr. te 's-Gravenhage 25 Maart) Margaretha de Greff, geb. te Bürick, wonende te Heusden [74])[80]).

Trouwt 2°. Margrieta van Asselt [81]).

Zie verder biographie.

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Johannes van de Poll*** [82]), volgt IV.

Uit het 2° huwelijk:

2. *Margrieta* [83]), geb. 1647 [84]).

VI. *Johannes van de Poll*, apotheker te Amsterdam [98]) [99]), overl. vóór 12 Juli 1687 [100*]). Trouwt N.N.

Uit dit huwelijk:

Catharina, tr. Hendrik Noijen te Haarlem, zij sterft vóór 1 Febr. 1707 [100*]).

B.

V. ***Willem van de Poll,*** 1620 baljuw van Hazerswoude [85]), later baljuw van Middelharnis [86]), tr. 1626 (ondertr. te 's-Gravenhage 1 Maart) Soetgen Purtick [74]), dochter van Johan [87]), Secretaris van het Hof van Holland [88]) en Anna van der Hoogh [89]).

Uit dit huwelijk: [90]).

1. ***Jan Purtick van de Poll,*** gedoopt te Middelharnis 16 September 1629 [91])[92]);
2. *Cornelis van* ***de Poll,*** gedoopt te Middelharnis 16 Juli 1636 [91]);
3. ***Johannes van de Poll,*** secretaris van Middelharnis [93]).
4. Eleonora [93]), tr. 1669 (ondertr. te 's-Gravenhage 24 Aug.) Johan Bley [74]).

C.

V. ***Joost van de Poll,*** procureur voor het Hof van Holland, 1624 genoemd „loco patris", overl. 17 Juli 1626 [69]).

Tr. 2 Febr. 1626 in de Groote Kerk te 's-Gravenhage Anna Criep [74]), dochter van Mr. Francois [94]), Subst. Griffier en Griffier van het Hof van Holland [95]) en diens tweede vrouw Geertruid Gerardsdr. Boot [74]).

Anna hertr. 1632 (ondertr. te 's-Gravenhage Mei) Mr. Nicolaas Verbolt, Gecommitteerde in de Rekenkamer [74]).

Uit het eerste huwelijk:

Cornelia [94]), tr. 14 Dec. 1644 in de Groote Kerk te 's-Gravenhage Thomas van Oirschot [75]), commies [96]), later ontvanger te 's-Gravenhage en wonende op de Groenmarkt [97]).

Johanna en Sabina Robbertson, mitsgaders de heer Alexander Bruce, capiteijn van een Sohotsohe compe. voetknegten, ten dienste als vooren, als oom ende vooght van de voors. drije kinderen ter eenre, en d'heer ende Mr. Johan van Andel, advooaet voor den hove als bij de weescamer der Stadt Leyden gesurrogeerde voogt van juff. Florentina Colliers voor desen onmondige, doch nu meerderjarige dogter vs.11 za. juffvr. Helena van Wijngaarden geprocreert bij den voorsz. Capn. Major Colijer zal. ende sich sterck makende voor Mons'. Nicolaes vanden Broeoke als getrout hebbende Juffr. Cornelia Colijer, mede dogter van wijlen den Heer capiteijn Majoor verweckt bij Jufvr. Clara van der Poll ter andere sijde.....".

[79]) Dit huis was bij vonnis van 24 Mei 1619 met Wtenbogaerts andere bezittingen verbeurd verklaard; zie „*Joh. Wtenbogaerts* Kerckelijke bedieninge ende des selfs Verantwoordinge" (1647) blz. 103 en 116.

[80]) „Register van Huwelijken en Huwelijksafkondigingen van 1590-1639"; Oud Archief Heusden.

[81]) Op aanwijzing van den Heer J. Kloos te Noordwijk vond ik in: „Kerck Boeck, waerin beschreven zijn de handelingen der Kerkenraedt van Noordwijck begonnen inden Jaer 1620": „Margriet van Asselt heeft attestatie overgelevert geteijkent op den 11 Decemb. 1634, Bij Harmannus Euriohius Predicant binnen Santen, midsgaders twe Ouderlingen". En in: „Namen vande Ledematen der Gemeijnte Jesu, Christi van den 14 Februari 1621": „Margarita van Asselt. Dese is tot de Remonstranten vervallen getrout sijnde met Assuerus vande Pol Arminiaens predicant tot Noortwijo. Dese zijn beijde daarna bekeert tot de ware religie der gereformeerde Kercke."

Van Ds. Wibbeling te Xanten vernam ik, dat in „Geschichte der Ev. Gemeinde Xanten" (1899) Dl. 11, blz. 22 voorkomt een Lieffart van Asselt en zijne vrouw Catharina von Langen 1621/1622.

[82]) Not. Prot. den Haag, Dl. 224, fol. 95.

[83]) Not. Prot. den Haag, Dl. 146, fol. 376.

[84]) Not. Prot. den Haag, Dl. 147, fol. 375.

[85]) Transp. Reg. den Haag, 1620, nr. 5.

[86]) Not. Prot. den Haag, Dl. 438, fol. 205.

[87]) Not. Prot. den Haag, Dl. 69, fol. 194.

[88]) Bat. Illustr. blz. 1479.

[89]) Jaarboek „die Haghe", 1902, blz. 367.

[90]) Voor de volgordenaarouderdomder kinderen wordt nietingestaan.

[91]) „Memorie vande kinderen die gedoopt sijn in de Kercke van Middelharnisse t'sedert den 26 Sept. a° 1627"; Rijksarchief 's-Gravenhage.

[92]) Vermoedelijk jong overleden; in de Haagsche Not. Prot. komt hij niet anders voor dan als getuige op 1 Febr. 1648.

[93]) Not. Prot. den Haag, Dl. 438, fol. 205.

[94]) Transp. Reg. den Haag, 1632, nr. 479.

[95]) Bat. Illustr. blz. 1478.

[96]) Not. Prot. den Haag, Dl. 117, fol. 60.

[97]) Not. Prot. den Haag, Dl. 579, fol. 51.

[98]) Not. Prot. den Haag, Dl. 289, fol. 479.

[99]) *Dr. G. W. Kernkamp*, „De Regeeringe van Amsterdam (1653-1672) ontworpen door Hans Bontemantel" (1897), Dl. 1, blz. LXVI De onderstelling, dat Jan van de Poll apotheker, niet dezelfde is geweest als Jan van de Poll Burgemeester, blijkt thans waarheid te zijn

[100*]) „Repertorium vant Quartier vant Sticht", Dl. D, fol. 98vs Rijksarchief 's-Gravenhage.

Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland,

door Dr. HENRI OBREEN.

(Vervolg van XLV, 249).

Het geslacht van Borselen.

Tak der Heeren van Vere.

II. 2. *Dominus Henricus de Bersalia, dictus Wisse, miles. Wij* zagen boven dat hij met zijn broeder, dominus Petrus, in 1263, 1264, 1266 en 1266 genoemd wordt; nadien zegelen in 1271, 1272, 1276 en 1278 zijn zoons met hun oom Petrus, zoodat ik vermoed dat hij tusschen 1266 en 1271 zal zijn overleden [49]). Hij liet na:

III. 1. *Nicholaus*, in 1271 borg voor zijn oom Petrus [50]); hij was dood in 1276, wanneer graaf Floris V de goederen, hem aangekomen bij doode van Nicholaus, zoon van wijlen heer Henric gezegd Wisse, aan diens broeders Wolfaert en de anderen, niet met name genoemd, afstaat [51]).

2. ***Heer Wolfaert (1) van Borselen, heer*** van Vere en Zandenburch. Moest heer Florens, Wolfaert's neef, in

[49]) In ieder geval was hij in 1276 reeds dood: Oork. Holl. II. n°. 325.

[50]) Oork. Holt. II. n°. 224.

[51]) A. w. n°. 325.

zijn strijd met den Hollandsohen graaf het onderspit delven, Wolfaert gelukte het, door gelukkige omstandigheden en een wel-overwogen politiek, den grondslag te leggen voor de aanzienlijke positie en de rijkdommen van zijn nageslacht. Beide neven zullen om gelijke redenen het verzet tegen hun wettigen landsheer hebben aangebonden. Ons hooggeacht medelid, Professor Mr. R. Fruin, komt de eer toe deze politiek op juiste wijze te hebben uiteengezet [52]).

In tegenstelling met de Hollandsche leengebruiken, waarbij de oudste zoon in den regel in het voornaamste goed zijns vaders opvolgde, werden in Zeeland de leenen onder de zoons van den leenhouder verdeeld. Dit had natuurlijk voor gevolg dat belangrijk leenbezit er hoe langer hoe meer versnipperd werd, en de leenadel zich zoodoende steeds moeilijker kon handhaven. Tegen deze gebruiken verhief zich de Zeeuwsche adel in het jaar 1290 met de Borselens aan het hoofd; in het verloop van dit overzicht zal men zien, dat Wolfaert zijn doel, een machtig feodaal huis te stichten, bereikte [53]).

Wolfaert komt in 1271 het eerst voor [54]) en reeds in 1276 in de omgeving van graaf Floris V [55]). In dit jaar kreeg hij met zijn broeders van dien graaf de goederen van zijn overleden broeder Nicolaes, welke den graaf waren aanbestorven [56]), en in 1282 droegen Wolfaert en zijn vrouw Sibilie hun goed, gelegen onder Zandijc op Walcheren, dat een kwaad leen was, aan de gravin van Holland op, om het weder als onversterfelijk leen terug te ontvangen; deze oorkonde werd door Floris V bekrachtigd [57]). Mogen wij in deze transacties van 1276 en van 1282 reeds de eerste pogingen zien van Wolfaert's politiek? Ons dunkt van wel. In een oorkonde van 1284 ontmoet men Wolfaert als ridder [58]) en in dien tijd is zijn invloed bij den Hollandschen graaf nog groot [59]), doch in 1290 heeft de scheuring plaats en kiest heer Wolfaert met talrijke landgenooten de Vlaamsche zijde. Nog in hetzelfde jaar (30 Oct. 1290) komt een verzoening tot stand [60]), welke evenwel van korten duur zou zijn, want, nadat heer Wolfaert met zijn oudsten zoon in November 1291 leenman van Vlaanderen was geworden voor een jaargeld van 100 pond parisis [61]), werden zijn goederen in Zeeland door den graaf van Holland in beslag genomen en koos hij (1 Aug. 1292) wederom de Vlaamsche partij [62]). Nog in Mei 1293 was hij ballingen in Vlaamschen dienst [63]), doch kort voor den dood van Floris V verzoende hij zich met dezen [64]). Na den moord op den graaf wist hij zich onder diens zoon Jan 1 een machtige plaats te verwerven en zich daarin te handhaven, tot

[52]) De leenregisters van Bewesten-Schelde, 1470—1535 (Den Haag, 1911), blz. 25 vlg.
[53]) Voor de politiek, waarin Wolfaert gemengd werd, zie: Bijdr. Vad. Gesch. 3e reeks, X, blz. 1 en vlgg. (2e pagineering), en 5e reeks, II, blz. 2'7 vlgg.
[54]) Oork. Holl. 11. nº. 224.
[55]) A. w. nº. 321.
[56]) Zie noot 3.
[57]) Oork. Holl. 11. nº. 468.
[58]) A. w. nº. 503.
[59]) A. w. nos. 511 en 514.
[60]) A. w. nos. 745 en 746.
[61]) Bijdr. Hist. Gen. Utr. deel 43, blz. 34.
[62]) Oork. Holl. II. nº. 825, vgl. nº. 734 (met verkeerd jaar).
[63]) A. w. nº. 846; v. d. Bergh. Gedenkstukken 1, blz. 57 en 60.
[64]) Oork. Holl. 11. nº. 943, vgl. nos. 934, 941, 942; Stoke, boek IV, vs. 1330.

hij op 1 Augustus 1299 te Delft door het oproerige volk werd doodgeslagen [65]). Hij had zich ten tijde van zijn invloed op den jongen graaf weten te doen beleenen met Woerden, Beverwijk en Oudewater [66]).

Heer Wolfaert was in eerste huwelijk getrouwd met Sibilie, die misschien tot het geslacht van Voorne behoorde; in 1297 [67]) hertrouwde hij met Katerina de Durbuy, dochter van Gerard vau Luxemburg, heer van Durbuy, bij Machteld van Kleef. Deze vrouw was weduwe van heer Albrecht, heer van Voorne, burggraaf van van Zeeland, en moeder van Gerard, heer van Voorne; weduwe geworden had zij van Floris V de Teylingsche goederen in vruchtgebruik ontvangen [68]). Heer Wolfaert liet slechts uit zijn eerste huwelijk kinderen na, die volgen onder IV.

3. *Henric Wisse*, Minderbroeder, in 1290, 1297 en 1303 vermeld [69]).

4. *Heer Raes van Bomden*, bastaard, stamvader van den tak der *heeren van Cortgene*.

5. *Heer Jan Mulart* [70]), bastaard, die eveneens zijn broeders volgde en in 1300 nog niet met den Hollandschen graaf verzoend was [71]). Hij komt het laatst voor in 1303, als executeur van het testament van zijn neef Henric Wisse (IV 3.) Hij huwde Beatrix van Haerlem Willemsdoohter, vrouwe van Wissekerke [72]), die in 131'7 al hertrouwd was met Heer Gerrit van Heemskerck [73]). Heer Jan Mulart en vrouw Beatrix wonnen twee dochters: jcvr. Kateline [74]) en N. N. in 1327 reeds de vrouw van Kervingh van Reimerswale [75]).

Zijn zoon was misschien: Johannes, clericus diocesis Trajectensis, filius Johannis de Barsalia, licentiatus in legibus, die in 1335 een beneficie van den Paus ontving [76]).

IV. 1. *Heer Wolfaert (II) van Borselen*, heer van Vere en Sandenburch. De juiste scheiding tusschen hem en zijn gelijknamigen zoon, voordien steeds als één persoon aangezien, is gemaakt door Mr. H. van Wijn in diens *Onderzoek naar den tijd der regeering van Wolfaard den tweeden en derden, heeren van Vere, uit den huize van Borselen* (Middelburg, 1837; geschreven in 1794. Ook opgenomen in Nieuwe Werken van het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, 1e deel, 2e stuk).

Hij wordt het eerst genoemd in het jaar 1303, wanneer hij, „Wlfard, zoon van wijlen heer Wlfard, heer van Zandenburgh, ridder," een gift aan de abdij Eekhout bij Brugge goedkeurde [77]); nog in ditzelfde jaar vindt men hem in het na te noemen testament van zijn broeder, heer Henric Wisse. In 1308 volgde

[65]) Stoke, boek VI, vs. 705—913.
[66]) Oork. Holl. TI. nos. 1027, 1047, 1067.
[67]) Stoke, boek V, vs. 1096-1201.
[68]) Ned. Leeuw 1926, kol. 263 en 264.
[69]) Oork. Holl. II. nos. 745, 1014 en in het testament van zijn neef Henric Wisse (IV. 3).
[70]) De bijnaam Mulart komt in Zeeland en Vlaanderen meer voor; zie: Bijdr. Hist. Gen. Utr. deel 47, blz. 178.
[71]) Bijdr. als voren, deel 32, blz. 270-276.
[72]) Over haar: Craandijk in Bijdr. Vad. Gesch. 4e reeks, 1, blz. 80 vlgg.
[73]) Reg. Hann. blz. 72. — Over hem: Koenen in Wapenheraut, 7e jaar (1903), blz. 237 vlgg.
[74]) Reg. Hann. blz. 128, vgl. met blz. 125; blz. 225.
[75]) v. Mieris II, blz. 380.
[76]) Brom. Bullarium Traj. nº. 905.
[77]) Verslag Bijksaroh. 1916, II, blz. 159, nº. 14.

ten slotte voor hem en zijn broeders de verzoening met den graaf van Holland [78]) en in 1309 de uitspraak over den dood zijns vaders [79]); hij is dan ridder.

Omstreeks 1312 huwde heer Wolfaert met Aleyd, een natuurlijke [80]) zuster van graaf Willem III van Holland, althans in dat jaar verleende de Paus daartoe dispensatie, hoewel zij elkaar in den vierden graad bestonden. Het huwelijk, zegt de pauselijke goedkeuring, vond plaats om een einde te maken aan de geschillen, die bestaan hadden tusschen heer Woltaerts familie eenerzijds, graaf Willem en diens vader Jan, anderzijds [81]). Heer Wolfaert werd door dit huwelijk zwager van den graaf' en wordt dan ook als zoodauig door dezen betiteld [82]).

Op 30 Mei 1316 maakte hij met zijn broeders, heer Florens, Vranck en Clays, onder goedkeuring van den graaf, een overeenkomst in zake het leengoed, dat hun vader aan Wolfaert, als *oudsten zoon,* had nagelaten; ongelukkig geeft het stuk ous geen nader bericht, waar of de broeders gegoed waren; alleen van jaargelden wordt gewag gemaakt [83]). Evengenoemd stuk is het laatste, waarin Wolfaert II gemeld wordt; hij was waarschijnlijk reeds dood op 6 April daaraanvolgend (1317), als de graaf beslist dat „ver Aleyt, vrouwe van der Vere, onse suste?, alle jaren een zekere som zal moeten betalen aan vrouw Beatrix, echtgenoote van heer Gherard van Heemskerk, zoolang Beatrix voogdes is over haar dochter Kateline, welke zij in eerste huwelijk gewonnen had bij heer Jan Mulart [84]).

Vrouw Aleyd hertrouwde met Otto, heer van Buren; zij komt in 1327 in een grafelijke uitspraak als vrouw van Zandenburgh en van Buren voor [85]) en nog in 1301, wanneer zij als weduwe van Otto en als vrouw van Buren het huis te Boesinghen, dat zij van het kapittel van St. Jan te Utrecht in leen hield, opdroeg ten behoeve van jcvr. Agniese Henryx wijf van der Weyde [86]).

Wij kennen uit het huwelijk van Wolfaert II en Aleyd slechts één kind: Wolfaert, die volgt V.

2. Jcvr. *Heylewyf* huwde in 1297 met Gerard, heer van Voorne, knape, later ridder [87]). Hij was een zoon van heer Aelbrecht, heer van Voorne, bij Katerina van Durbuy, welke als weduwe hertrouwde met heer Wolfaert 1 van Borselen, Heylewyfs vader. Heylewyf leefde nog 13 April 1327 [88]), maar was 20 September 1329 reeds dood [89]). Zij liet haar man twee kinderen na: Aelbrecht, door zijn huwelijk heer van Bergen-op-Zoom, voor zijn vader overleden, en Mechteld, erfgenaam van

78) Kluit. Historia critica, II, blz. 1024; vgl.: te Water, Zeeland, blz. 27.
79) v. Mieris, 11, blz. 83.
80) Butkens 1. blz. 387. — Zij is niet te verwarren met 's graven zuster Aleyd, die in 1290 gehuwd was met Roger Bigod, graaf van Norfolk en maarsohalk van Engeland (Arch. Rijssel B 267). Deze was weduwe in 1306 en reeds dood 24 Ootober 1317. (Close Rolls Edw. 1. 1302-1307, blz. 478, vgl. 484, en Cl R. Edw. 1. 1313-1318, blz. 504-505, vgl. Pat. R. Edw. 1. 1317—1321, blz. 45.)
81) Brom. Bull. Traj. bl. 239, nº. 516.
82) Stuk van 1314: Invent. abdij Midd. nº. 132.
83) v. Mieris, 11, blz. 173.
84) Rijksarch. Haag, Reg. EL. 20, fol. 5 vº. (Reg. Hann. bla. 72); vgl. v. Mieris, 11, blz. 180.
85) v. Mieris, 11, blz. 380.
86) Versl. Rijkaaroh. 1916, II, blz. 161, nº. 24.
87) Stoke, V, vs. 1196-1200.
88) Reg. Hann. blz. 160.
89) v. Mieris, 11, blz. 486.

Voorne, na haar vader. Heer Gerard overleed voor 30 September 1337, na 21 Augustus 1336 [90]).

3. *Heer Henric Wisse*, van Borsele, ridder; genoemd naar zijn vaderlijken grootvader, maakte 1 October 1303 zijn testament [91]). Verder is er niets van hem bekend.

4. ***Heer Florens van Borselen,*** veelal ***heer Florens van der Vere*** genoemd [92]), was ambachtsheer van den Polder, Pietershoek, Scoudee, Coudewerve en Ierseke, en belangrijk grondbezitter op Walcheren en in Borselen [93]). We vinden hem het eerst in 1303 bij het testament van zijn broeder heer Henric Wisse, daarna in 1309 bij den zoenbrief over den moord op zijn vader gepleegd, hij is dan ridder. In 1316 deelde hij met zijn broeders [94]) en was het volgende jaar getuige van den graaf van Holland, wanneer deze de voorrechten van het klooster Hemelspoort (Porta Coeli) bevestigde [95]). In 1321 zegelde hij, als heer van Scoudee, de huwelijksvoorwaarden van Henric van Brederode [96]), terwijl hij in 1327 voorkomt in een stuk van zijn schoonzuster Aleyd, vrouw van Zandenburch en van Buren, eerder genoemd [97]). In 1331 werden hij en zijn broeder Claes aangesproken door heer Gerard van Voorne over den lijftocht van diens vrouw Heylewyf, heer Florens' zuster [98]). Het laatst vinden wij hem in 1344, als de Paus hem en zijn echtgenoote het voorrecht verleent van vergeving van zonden in *articulo mortis* [99]). Hij zou als *chef d'armes* op 21 Juni 1344 overleden en in de Minderbroederskerk te Middelburg begraven zijn [100]). Misschien waren zijn zoons: *Hector* tsher Florenssone van B., die in 1346 aan heer Jan van Beaumont een leen uit zijn eigen goed te Monster opdroeg [101]) en *Henric*, in 1361 partijgenoot van keizerin Margareta [102]).

6. ***Vranck van Borselen.*** In 1299 en 1300 genoemd bij de bekende twisten met graaf Jan 11, wordt ook vermeld in het testament van zijn broeder Henric Wisse, bij de uitspraak over den moord zijns vaders en bij de deeling van diens goederen in 1316 [103]). Verder is over hem niets bekend.

6. ***Heer Clays van Borselen.*** Stamvader van den ***tak van Brigdamme.***

7. Cibilie. In 1328 werd een huwelijk bepaald tusschen haar en Jan van Culenburch [104]).

V A. ***Heer Wolfert III*** van Borselen, heer van Vere en Zandenburch. Hij komt het eerst voor in het jaar 1326 als neef van den graaf en moet toen nog jong zijn geweest [105]), in 1331 zoon genoemd van de Vrouwe

90) A. w. blz. 583 en 596.
91) Matthaeus. Analecta, 2e uitg. 1, blz. 744 vlgg.; vgl. v. Mieris 1, blz. 610.
92) Reg. Hann. blz. 139 noemt hem ten onrechte heer van Borselen.
93) Rekeninnen Zeeland, uitg. Hamaker. deel 1 passim.
94) Zie voor-de bewijsplaatsen van het voorgaande de noten 79, 83 en 91. Wij vermelden slechts de voornaamste der stukken waarin hij voorkomt.
95) Reygersberg 11, blz. 138, ook: v. Mieris, II, blz. 184.
96) v. Mieris 11, blz. 252; Ned. Leeuw 1926, kol. 239.
97) Als voren, blz. 380.
98) A. v. blz. 517.
99) Brom. Bullarium, nº. 1125.
100) Bethune, blz. 389.
101) Waller Zeper. Jan van Beaumont, blz. 417.
102) v. Mieris, 11, blz. 766-772.
103) Zie noot 83.
104) v. Mieris 11, blz. 462.
105) Reg. Hann. blz. 139.

Wissekerke, welk ambacht ik vermoed dat zijn moeder tot weduwe-goed had bekomen [106]), en in 1336, als knape, aan het grafelijk hof [107]). Het volgend jaar was hij reeds ridder [108]). In 1339 kreeg hij een grafelijk voorrecht voor die van Vere en den Polder [109]), waarbij in 1341 tolvrijdom gevoegd werd [110]), terwijl hij 1346 in evengenoemde Polder (Heer Wolfaerts nieuwe polder, Insula) een kerk stichtte, waarover hij een geschil had met den abt van Middelburg [111]).

In 1344 en 1345 vinden wij hem nog in de omgeving van graaf Willem IV [112]), na wiens dood hij gewikkeld werd in de twisten tusschen graaf Willem V en diens moeder Keizerin Margareta. Hij verleende aan zijn stad Vere, waarmede hij door Margareta op 24 Sept. 1346 beleend werd [113]), in 1346 en 1349 uitgebreide privilegiën [114]) en overleed in het jaar 1361 voor het einde der maand Juni [115]).

Hij huwde met jcvr. Hadewich van der Eme, met welke vrouw hij in 1360 „die veste ende die woninghe te Dunebeke in Walcheren" aan den graaf als leen opdroeg; bij de beleening beloofde deze, dat dit goed nimmer van Vere en Zandenburch zou gescheiden worden [116]).

Na doode van heer Wolfaert deed de graaf uitspraak tusschen vrouw Hadewioh en hare kinderen in zake van diens nalatenschap [117]). Zij komt nog in 1363 als vrouw van der Vere voor [118]), doch was in 1371 overleden [119]). Zij was wellicht een zuster van Jenne (Bot) van der Eem, erfdochter, die in 1347 gehuwd was met Gerard heer van Gennep [120]), en wellicht dochter van heer Gijsbert Bot, heer van der Eem, bij Margriet van Arkel.

Van hem zijn ons vier kinderen bekend, die volgen.

VI Al. *Heer Wolfert 1 V van Borselen,* heer van Vore en Sandenburch,' als erfgenaam zijns vaders. Hij vertoefde in 1364 als knape aan het grafelijk hof [121]), doch was in 1336 ridder, wanneer hij optreedt als voogd der kinderen van wijlen zijn broeder, heer Aelbrecht [122]). Hij komt als raad en vriend van hertog Aelbrecht van Beieren tot 1379 in voor de familiegeschiedenis onbelangrijke stukken voor. Nadien vinden wij hem niet meer vermeld. Hij zou met zijn (tweede?) vrouw begraven zijn bij de Minderbroeders (Tertianen) te Middelburg [123]).

Hij verscheen 1366 voor schepenen van gedeele te Gent

[106]) v. Mieris 11, blz. 517.
[107]) v. Riemsdijk, Tresorie, blz. 392.
[108]) v. Mieris II, blz. 597.
[109]) Reyg. I, blz. 215.
[110]) Reg. Hann. blz. 278.
[111]) Reyg. 11, blz. 147; vgl. de stukken: Inv. Abdij Midd. nos. 337 en 366.
[112]) v. Riemsdijk. Tresorie, blz. 97 en v. Mieris 11, blz. 692.
[113]) v. Mieris 11, blz. 729.
[114]) Ermerins. Vere. 1e stuk, blz. 80-83.
[115]) Blijkens: v. d. 'Bergh. Gedenkstukken 1, blz. 228-229. — De mededeeling van Rcygersbergh (11, blz. 141) dat hij bij Stavoren sneuvelde, moet op een onjuistheid berusten.
[116]) v. Mieris 11, blz. 774.
[117]) Ermerins. Heeren van Vere, blz. 40.
[118]) Versl. R. arch. 1916, no. 39.
[119]) Ermerins. Heeren v. Vere, blz. 44.
[120]) Hun erfdochter huwde van Brederode (Ned. Leeuw. 1926, kol. 240).
[121]) v. Riemsdijk. Tresorie, blz. 399 en 400.
[122]) Inv. abdij Midd. no. 458.
[123]) Béthune, blz. 389; zonder datum of grafschrift, doch met wapens: v. Borselen met de ster, en Arnemuiden.

met zijn vrouw Caterina van de Woestyne [124]), welke vrouw in 1379 reeds dood zal zijn geweest, wanneer heer Wolfaert de heerlijkheid Woestijne aan den graaf van Vlaanderen verkocht [125]); Reygersbergh en Gailliard geven hem tot echtgenoote jcvr. Margriete, dochter van den heer van Arnemuiden; zij moet dan zijn tweede echtgenoote zijn geweest [126]).

VIA. 2. *Heer Aelbrecht van Borselen,* zooeven vermeld. Over hem of zijn nakomelingen vermocht ik niets te ontdekken.

VI A. 3. *Heer Henric van Borselen,* heer van Vere en Sandenburch na zijn broeder heer Wolfaert. Hij was in 1364 als knape aan het grafelijk hof [127]) en komt sedert 1368 herhaaldelijk als raad van de graven van Holland voor, sinds 1362 met den riddertitel. Volgens Reygersbergh [128]) bemuurde hij Vere. Het laatst vind ik hem in een stuk van 19 Maart 1400 [129]); hij zou 16 Januari 1401 (n. s.) overleden zijn en begraven op het koor der kapel van het kasteel Sandenburch [130]). Hij maakte 1383 huwelijksvoorwaarden [131]) met Marie, oudste dochter van heer Gijsbrecht, heer van Vianen en Goye, bij Beatrijs van Egmond.

Volgens Ermerins [132]) zou hij hertrouwd zijn met Margareta, een dochter van Otto van Nijenrode bij N. N. van Vianen. In ieder geval schijnt uit de kwartieropgaven van Gailliard te blijken, dat zijn kinderen uit het huwelijk met Maria van Vianen sproten ; zij volgen : VII A.

VIA. 4. *jcvr. Aleyd van Borselen. Zij* wordt in 1363 als echtgenoote van Jan van Heenvliet genoemd, wanneer zij geld leent aan haar broeders Wolfaert en Henric [133]) Deze man was in 1387 overleden, wanneer Aleyd als zijn weduwe voorkomt met haar zoons Jan en Sweder van Heenvliet; zij was toen reeds hertrouwd met heer Jan heer van Cruiningen [134]), met welken zij in 1390 van den hertog een schor voor Wemeldinge te bedijken kreeg [135]). Met haar zoons uit het tweede huwelijk, heer Adriaen heer van Cruiningen en Aernout, wordt zij als weduwe in 1393 genoemd [136]), en nogmaals in 1396 [137]); het is de laatste maal dat wij haar ontmoeten.

VII A 1. *Wolfert V van Borselen,* heer van Vere en Sandenburch. Men is lang in het onzekere geweest uit welken der broeders van de generatie VI A deze Wolfert gesproten was en reeds Reygersbergh [138]) had hierover een uitvoerige discussie. Ik zelf vermocht niet de waarheid in deze te ontdekken tot ons hooggeacht medelid

[124]) Ermerins. Heeren v. Vere, blz. 44.
[125]) A. w. blz. 45.
[126]) Reyg. 11, blz. 158; zie hier noot 123.
[127]) v. Riemsdijk, Tresorie, blz. 399.
[128]) 1. blz. 216.
[129]) Verslag 1905, regest no. 8.
[130]) Béthune, blz. 392-393.
[131]) Versl. R. arch. 1909, blz. 121, met verkeerd jaar (1483).
[132]) Heeren v. Vere. blz. 47. — Zij wordt niet vermeld door de Geer in diens studien over dit geslacht.
[133]) Versl. R. A. 1916, no. 39 en Brussel, Kon. Bibl. hs. 21757, fol. 104.
[134]) v. Mieris III, blz. 472.
[135]) Als voren, blz. 558.
[136]) Versl. 1916, no. 54.
[137]) Kon. Bibl. Brussel, hs. 21757, fol. 106.
[138]) 1. blz. 216. vlgg.

de Rijksarchivaris in de provincie Zeeland, Mr. A. Meerkamp van Embden, wien ik hier mijn oprechtan dank betuig, mij op het spoor bracht door mijn aandacht te vestigen op een acte van 3 Juli 1408, waarbij graaf Willem VI aan Wolfaart van Vere 1800 Engalscha nobels toekent wegens schade, geleden door zijn vader heer Hendrik van Vare in zijn gevangenschap te 's Hertogenbosch [139]). Wolfaert V blijkt dus een zoon van heer Hanric (Vl A 3) te zijn geweest, zooals reeds Ermerins vermoedde.

Wolfaert werd in 1406 beleend [140]) en komt nog voor in een acte van 1408, waarbij hij van heer Doudyn van Baersdorp het ambacht Synoutskarke kocht [141]). Volgens Raygars bergh [142]) overleed hij 16 Januari 1409 en werd hij in de kapel van het slot Sandenburch begraven.

Hij huwde [143]) met jcvr. Hadewych van Borselen (uit den tak van de heeren van Brigdamme, zie aldaar VIT. B. 1) en won bij haar vier kinderen, volgend onder VIII A.

VII A. 2. Jcvr. *Katerina van Borselen* huwde een Vlaamsch edelman, Alard heer van Poucquas.

VIII A. 1. *Heer Henric van Borselen,* heer van Vere, Zandanburch, Vlissingen, Westkapella, Domburg, Brouwershavan, enz., graaf van Grandpré, en door zijn tijdgenooten genoemd Monsieur de la Vère.

Een der belangrijkste Nederlanders uit de 15e eeuw, in wiens levensbeschrijving een dankbaar onderwerp voor een dissertatie gelegen zou zijn; hij heeft tot nog toe niet dia belangstelling ontmoet, waarop hij recht heeft. Uit den aard der zaak zal hier slechts op enkele hoofdpunten de aandacht gevestigd kunnen worden.

Hij was nog jong bij zijn vaders dood en stond geruimen tijd onder voogdij [144]). Eerst in 1423 komt „de jonchaer van der Veer" onder de raden van den hertog voor [145]), 1426 was hij stadhouder [146]) en opperstekapitein over Zeeland [147]), 1428 een der Negenen [148]), 1433 raad van dan hertog [149]), 1436 rentmeester-generaal van Zeeland [150]); hierna schijnt hij zich meer te hebben aangetrokken gevoeld tot den zeedienst. In 1436 rustte hij schepen uit tot het bedrijven van koopmanschap ter zee, in 1438 was hij bevelhebber van de vloot in den oorlog tegen de Oosterlingen, in 1446 admiraalgeneraal in Franschen dienst en nog in 1470 admiraal en opper-kapitein van de zee tegen de Engelschen [151]). Dan riddertitel had hij verworven in den strijd voor Brouwershaven (1426) [152]), in 1446 werd hij in het kapittel te Gent opgenomen als ridder in de orde van het Gulden Vlies en in 1467 verwierf hij door koop het graafschap Grandpré in Champagne [153]).

Door zijn groota rijkdommen wist hij zijn bezittingen belangrijk uit te breiden, o.m. mat Vlissingen, Westkapalle, Domburg (1452) en Brouwershaven (1472) [154]).

Hij overleed op zijn huis Sandenburch 16 Maart 1474 en werd begraven in de Groote kerk te Vera, waar hij een collega van kanunniken gesticht had, in een schoone tombe voor het Sacrament+huis. [155])

Hij huwde op het hof te Sandanburch 26 December 1429 een Vlaamscha edelvrouw, jcvr. Janne van Halewijn, dochter van haar Olivier, heer van Haemsrode, en Marguerite de la Clyta [156]), dia 18 Maart 1467 overleed en begraven werd in de tombe, waarin zeven jaar later haar man zou worden bijgezet. [157])

Hunne kinderen IX A.

VIII. A 2. *Heer Albrecht van Borselen.* Hij werd in 1426 met zijn broeder Henric bij Brouwershaven ridder gemaakt [158]), nam deel aan kruistochten tegen de Turken en tegen de Pruisen en overleed op deze laatste reis in 1436 te Koningsbergen aan een kwetsuur. Hij werd in deze stad begraven en was niet gehuwd. [159])

VIII A. 3 en 4. Twee dochters *Maria* en *Beatris*, waarschijnlijk jong gestorven. [160])

IX A 1. *Heer Wolfert PI van Borselen,* heer van Vere, Vlissingen, enz., graaf van Grandpré en Bochan. Hij ontving in 1468 van zijn vader heer Henric al diens goederen tegen een jaargeld van 4000 pond torn. [161]) en volgde hem na diens dood (1474) in zijn leanan op. Hij was 1476 bij het beleg van Neuss en werd in 1477 stadhouder van Holland, in plaats van zijn zwager, Lodewijk van Brugge. In 1478 werd hij in het kapittel van het Gulden Vlies, gehouden te Brugge, als ridder in die hooge orde opgenomen.

Hij overleed 29 April 1487, na een lange ziekte, te Gent en werd in de kapel van het huis Sandenburch begraven. [162])

Hij huwde in 1444 op het hof te Sandenburch Maria Stuart, dochter van Jacob I, koning van Schotland, bij Jane Somerset, welke echtgenoote hem het graafschap Bochan, in Schotland gelegen, aanbracht. Na haar man aan zoon te hebben gegeven, stierf zij op het voornoemde huis 20 Maart 1466 en werd op het koor der Groote kerk te Vere bijgezet. [163])

Heer Wolfaert hertrouwde in Juni 1468 jcvr. Charlotte de Bourbon, dochter van Louis, graaf van Montpensier, bij Gabriëlle de la Tour. Zij schonk haar echtgenoot een zoon en drie dochters en stierf 18 Maart 1478, begraven in de kapel van Sandenburch. [164])

De kinderen volgen sub X.

[139]) Dit stuk is te vinden: Memoriale B H, fol. 34 (A. R. A. den Haag.) Over deze geschiedenis te 's-Hertogenbosch : van Heurn 1, blz. 246 en 247.
[140]) v. Mieris IV. blz. 39.
[141]) Versl. 1916, nº. 63: Brussel. Kon. Bibl. hs. 21'757. fol. 108.
[142]) 11, blz. 180. — Bethune, blz. 392-393, zegt: 26 juni 1411.
[143]) Omstr. 1395, volgens Reyg. 11, blz. 174.
[144]) Zie hierover o.a. v. Mieris IV. blz. 190—193 en 263.
[145]) Als voren, blz. 697.
[146]) v. Riemsdijk, Tresorie, blz. 306.
[147]) v. Mieris IV, blz. 833.
[148]) Riemsd. a. w. 332.
[149]) Als voren, blz. 353; v. Mieris IV. blz. 932.
[150]) v. Mieris IV, blz. 1088.
[151]) Reyg. II, blz. 206, 208. 215. 254.
[152]) Als voren, blz. 198.
[153]) de Barthélemy. Notice histor. sur la maison et les comtes de Grandpré. (Paris. s. d.) en vooral blz. 70.
[154]) Reyg. 11, blz. 228 en 274.
[155]) Als voren, blz. 273 en 277. Zijn graf bij Bethune, blz. 391.
[156]) Gailliard. Bruges et le Franc 1, blz. 214 vlg.
[157]) Reyg. II, blz. 238; Bethune, blz. 391.
[158]) Zie noot 152.
[159]) Reyg. 11, blz. 207.
[160]) Als voren, blz. 174.
[161]) Reg. Carolus A. (Alg. Rijksarch. Haag.)
[162]) Bethune, bl. 394.
[163]) T. a. p.
[164]) A. w. blz. 393.

TABEL III.

Tak der **heeren** van Vere.

Dominus Henricus dictus Wisse, **miles,**
vermeld 1263-1267, dood 1276 (12717)

Bastaard — Bastaard

111. **Nicolaus,** verm. 1271, reeds dood 1276.

Heer Wolfert 1, heer v. **Vere, enz.,** verm. 1271 — † 1 Aug. 1299 te Delft, h. 1° vóór 1282 Cibilie, 2° 1297 Katerina de Durbuy, wede heer Aelbrecht v. Voorne.

Heer **Henric** Wisse, minderbroeder, verm. **1290—1303.**

Heer **Raes** van Borselen, **verm.** 1290-1299 (13133); verbannen(?) ***Stamvader der heeren van Cortgene.***

Heer Jan Mulart, **verm.** 1290-1303, is dood 1317, verbannen(?), h. Beatrix van Haerlem, Willemsdochter, vrouw v. Wissekerke, hertrouwt heer Gerrit van **Heemskerk, reeds geh. 1317.**

? Johannes, geestelijke, **verm.** 1335.

jovr. Kateline, verm. 1327.

Marie, **verm.** 1327 h. Kervino van Reimerswale.

IV. Alle kinderen uit het 1° huwelijk:

Heer **Wolfert II, heer van Vere** en Sandenburoh, verm. **1303**—1316, is dood 1317. Huwt 1312 Aleyd, **bastaarddr** v. Jan 11, graaf van Holland. **Zij** hertr. **Otto** heer van Buren.

Heer **Henric** Wisse, **verm.** 1299-1303, † zonder kinderen.

jovr. **Heylwyf,** huwt 1297 Gerard heer v. Voorne. Zij leeft nog 1327, is dood 1329.

Heer **Florens,** heer v. Soudee, verm. 1303 — † 1344 h. **Elisabet.**

Heer Vranok, verm. **1299**—1316.

Heer **Clays, verm. 1299**— † 1357. ***Stamvader der heeren*** van ***Brigdamme.***

jovr. Cibilie, huwt (voorw. 1328) Jan van Culenborch.

V. . . . . .

Heer Wolfert III, heer v. Vere, enz. verm. 1325 — **† 1351, huwt jovr. Hadewich** van der Eme, verm. 1363.

Heer Claes † 1353.

? Hector verm. 1345.

? Henric, verm. 1351.

VI. **Heer** Wolfert IV, heer v. Vere, enz. **verm.** 1351-1379; huwt 1° Catherine van de Woestijne, **verm.** 1366, **waarsch.** dood 1379; 2° jovr. Margriete, **dochter** van den heer van Arnemuiden. Geen kinderen.

Heer Aelbreoht, is dood 1356 en laat onmondige kinderen na. Verder onbekend.

Heer **Henric I,** heer v. Vere enz. als erf-**genaam zijns** broeders, verm. **1354—1400,** huwt (voorw. 1383) jovr. **Marie, oudste dr van** heer **Gijsbrecht,** heer van Vianen en van **Goye.** ? 2° **Margareta** van **Nijenrode** Otto'sdoohter.

jovr. Aleyd, is in 1363 reeds gehuwd met Jan van **Heenvliet,** in 1387 al hertrouwd met heer **Jan,** heer van **Cruiningen.**

Uit het eerste huwelijk:

VII. Wolfert **V,** heer v. **Vere,** enz. **verm.** 1399 — † 1409, huwt jovr. Hadewy van Borselen (uit den tak **Brigdamme**).

VIII. Heer Henrio **II,** heer van Vere enz., graaf van **Grandpré,** ridder G. V. † 1474, huwt 1429 jovr. **Janne** van Hallewijn, † 1467.

Heer Aelbreoht, † 1436 op een kruistocht te Koningsbergen. Geen kinderen.

jovr. Maria

jovr. **Beatris**

Waarschijnlijk jong overleden.

Bastaard — Bastaard — Bastaard — Bastaard

IX. Heer Wolfert VI, **heer van Vere enz,** graaf van **Grandpré** *en* Bochan, † 1487, huwt 1° 1444 **Mary Stuart,** † 1465, 2° 1469 **Charlotte** de Bourbon, † 1478.

jovr. **Margareta,** † 1510, huwt 1455 Lodewijk van Brugge, heer van Gruythuyse, enz., graaf van Winchester, † 1492.

jovr. Anna, heer h. heer **Gilles** van Arnemuiden.

Pauwels, heer ***stamvader der heeren van Latridale en Schellach.***

Wolfaert, ***stamvader der heeren van Spreeuwesteyn.***

Katherine huwt **Cornelis** van **Schengen.**

Lysbeth in 1484 weduwe Jan van Emiohoven.

X. Carolus uit het 1e huwelijk, de anderen uit het 2".

Carolus, † **13** jaa oud te Leuven.

Ludovious, † kind.

Anna, erfdochter, † 1518, huwt 1° heer Philips ***van*** Bourgondië, graaf van Laroohe, heer van Beveren, † 1498, 2° 1503 heer Lodewijk van **Montfoort,** † 1505.

Margriete, vrouw v. Ridderkerk en Cloetinge, huwt heer Walraven, heer v. Brederode.

Marie, vrouw van **Baerland,** huwt Maarten, heer van Polheim, ridder G. V.

Johanna, vrouw van Fallais, huwt **Wolfgang, heer** van **Polheim,** ridder G. V.

XI. Uit eerste huwelijk:

Adolf van Bourgondië, heer van **Vere** enz., ridder G. V. † 1540, huwt jovr. Anna van Bergen.

jovr. Magdalena, h. 1514, heer **Joos** van Cruiningen.

jovr. Charlotte, h. 1511 jonker Jan van Bergen, heer van Walhain.

XII. Maximiliaan, heer van Vere enz., in 1555 markies van Vere, ridder G. V., † 1558, h. Louise de Croij. Geen kinderen.

Anna, huwt 1° Jaoob, graaf v. Hoorne. 2° Jean de Hennin, heerv. **Boussu, ridder** G.V.,

x111. Maximiliaan de **Hennin erft van zijn oom Max. Vere enz.** en verkoopt dit aan Koning Philips **II (1567);** de Staten verkoopen het 1581 aan den prins van Oranje.

IX A'2. *jcvr. Margareta van Borselen.* Zij huwde 1466 den beroemden Lodewijk van Brugge, heer van Gruythuyse, graaf van Winchester, enz., ridder van het Gulden Vlies [165]), stadhouder van Holland, overl. 1492. Margareta stierf, 29 Aug. 1610 en werd in een prachtige graftombe bij haar man begraven in de 0. L. Vrouwekerk te Brugge [166]). Zij wonnen o. a. twee dochters: Johanna, die huwde met Jacob graaf van Hoorne († 1630) en Maria, die de vrouw werd van Adriaan heer van Cruiningen, Heenvliet, Hazerswoude, enz. Uit Lodewijks zoon Jan stamde een erfdochter, welke huwde met Jacob van Luxemburg, graaf van Gavre; zij werden de ouders van de moeder van Lamoraal van Egmond.

IX A 3. *jcvr. Anna van Borselen* huwde heer Gilles van Arnemuiden.

IX A 4. Bastaard: *Pauwels.* Hij was zeekapitein (1472) [167]). In 1496 stichtte heer Pauwels, bastaard van Borselen, ridder, baljuw van Vere, met zijn vrouw Aleyt van Haerlem in de kerk te Vere de St. Pauwelskapel [168]). Hij was de stamvader van den tak der heeren van Latridaele en Schellach, die in 1676 uitstierf [169]).

IX A 6. Bastaard: *Wolfert,* heer van Spreeuwesteyn bij Brielle. Hij was baljuw van Brouwershaven en daarna gouverneur van Axel, waar hij 1602 overleed en begraven werd. Hij huwde (voorw. 10 Febr. 1479) Jacqueline van de Capelle Jonasdochter; zij werden de stamouders van den tak der heeren van Spreeuwesteyn [170]).

IX A 6. Bastaard: *Katerine,* in 1487 echtgenoote van Cornelis van Schengen [171]).

IX A 7. Bastaard *Lysbet,* in 1484 weduwe van Jan van Emichoven [172]).

X. Uit het eerste huwelijk:

1. Jr. *Carolus van Borselen,* overleed oud 13 jaar, te Leuven als student; begraven huis Sandenburcb [173]).

Uit het tweede huwelijk:

2. *Jr. Ludovicus van Borseten,* stierf als kind [174]).

3. *Vrouwe Anna van Borselen,* erfdochter van Vere, enz. [175]), huwde bij voorwaarden van 4 Juli 1486 Philips van Bourgondië, graaf van La Roche, heer van Beveren, ridder der Orde van het Gulden Vlies, zoon van Anton, den grooten bastaard van Bourgondië. Heer Philips was een bekend krijgsoverste en staatsman; hij overleed te Brugge 4 Augustus 1498. Zijn weduwe hertrouwde in 1603 heer Lodewijk van Montfoort [176]), die 1606 stierf, en overleed 8 December 1518, begraven in de kapel te Sandenburch [177]). Zij won bij haar eersten man kinderen, welke volgen onder XI.

4. *Jcvr. Margriete van Borselen,* vrouw van Ridderkerk en Cloetinge, huwde heer Walraven, heer van Brederode [178]).

6. *Jccr. Marie van Borselen,* vrouw van Baerland, huwde 1489 heer Maerten, heer van Polheim, ridder van het Gulden Vlies, raad en kamerheer van Keizer Frederik 111, geleidde Maximiliaan van Oostenrijk naar de Nederlanden, streed mede bij Guinegate (1479) en overleed in 1498.

6. *Jcvr. Johanna van Borselen,* vrouw van Fallais, huwde een broeder van haar zwager, heer Wolfgang, heer van Polheim, ridder van het Gulden Vlies, des H. R. R. baron (1601); hij was, evenals zijn broeder Maerten, zeer in aanzien bij Maximiliaan, wien hij van grooten dienst was, en overleed 1612.

XI. 1. *Heer Adolf van Bourgondië,* heer van Vere, enz., admiraal, ridder Gulden Vlies, overleden 1640 en begraven te Sandenburch, huwde jcvr. Anna van Bergen (Glimes), dochter van heer Jan, heer van Bergen-op-Zoom, enz., ridder Gulden Vlies, en Adrienne de Brimeu. Van hun kinderen noemen wij er enkele, die volgen onder XII.

2. *Jcvr. Magdalena van Bourgondië* werd de echtgenoote van heer Joos van Cruiningen, heer van Heenvliet. Dit huwelijk bleef kinderloos.

3. *Jcvr. Charlotte van Bourgondië* huwde jr. Jan van Bergen, heer van Walhain, broeder van haar schoonzuster. Hij liet geen kinderen na.

XII. 1. Heer *Maximiliaan van Bourgondië,* markies (bij diploma van 1555) van Vere, ridder van het Gulden Vlies; hij stierf 1668, zonder kinderen na te laten uit zijn huwelijk met Louise de Croij, dochter van Philips, eersten hertog van Aerschot.

2. *Vrouw Anna* van *Bourgondië* huwde, als weduwe van Jacob 111, graaf van Hoorne, met Jean de Hennin, eersten graaf van BOUSSU, ridder Gulden Vlies, opperstalmeester van Karel V. Hun tweede zoon:

XIII. *Maxmiliaan de Hennin* erfde bij testament van zijn oom Maximiliaan van Bourgondië, Vere c. a. Het werd in 1667 aan koning Philips 11 verkocht, in 1681 aan den prins van Oranje, waardoor dit beroemde markiezaat in ons Vorstenhuis kwam.

(Wordt vervolgd.)

De Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap,

door Jhr. Dr. W. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Onder ditzelfde opschrift heeft de heer W. J. J. C. Bijleveld in het vorig nummer van ons maandblad vrij uitvoerig stilgestaan bij de godsdienstige gezindheid van de leden der Hollandsche Ridderschap op het einde der 16de en in den loop der 17de eeuw, en naar aanleiding van de door hem te dier zake gestelde feiten heeft hij verschillende niet onbelangrijke beschouwingen gehouden en gevolgtrekkingen gemaakt. Ik wil die alle in hare

165) Over hem: L. van Praet. Recherches sur L. de Br. Paris, 1831. — Zijn zuster Catherina huwde Hendrik van Wassenaer (Obreen, Gesch. v. Wass. blz. 31).

166) Nu verdwenen, doch afgebeeld en beschreven: Monuments funéraires de la Flandre occidentale 1, 2e gedeelte, blz. 34.

167) Reyg. 11 bl. 261.

168) Ermerins. Heeren van Vere, 3e stuk, bl. 237 vlgg.

169) Men vindt deze: te Water, bl. 70 vlgg.

170) A. w. blz. 74 vlgg.

171) Versl. 1916. no. 148.

172) Ermerins. Heeren v. Vere, blz. 89.

173) Reyg. II, blz. 214; Bethune, blz. 393.

174) Reye. 11. blz. 260: Beth. blz. 394.

175) Voor haar en hare zusters: E. Poswick. Histoire du comté de Fallais (Liége, 1890), blz. 73.

176) Wiens broeder Johan in tweede huwelijk met Karola van Brederode trouwde (Ned. Leeuw 1926, kol. 242.)

177) Reyg. II, blz. 322, 349, 366, 367, 391.

178) Zie Ned. Leeuw, 1926, kol. 241.

waarde laten en op dit artikel hier niet in den breede ingaan, omdat ik ons maandblad daartoe niet de plaats acht. Waar ik mij evenwel meen te moeten afvragen, of de gestelde feiten wel juist zijn, mag ik door zwijgen te dezer plaatse geen voedsel geven aan de opvatting, dat tegen dit opstel geene bedenkingen van beteekenis zouden zijn in te brengen.

Op kolom 227 zegt de heer Bijleveld: Als wij nu de leden de Ridderschap van 1681 af tot 1619 nagaan, dan vinden wij de volgende 39 Roomsch-Catholieken: .... (hier volgen de namen).

Ongetwijfeld zullen andere leden met mij zich bij het lezen dezer namen hebben afgevraagd, hoe heeft de heer Bijleveld met zekerheid kunnen vaststellen, dat deze personen Roomsch waren. Hoevelen zijn er niet onder onze eigen tijdgenooten, van wie wij niet zeker zijn, tot welke godsdienstige gezindheid zij behooren. Zelfs 's menschen eigen opgaven dienaangaande bij de officieele tienjaarlijksche volkstelling kunnen daarvoor niet als betrouwbare maatstaf worden aangenomen. Velen behooren tot een bepaald kerkgenootschap meer uit sleur dan uit overtuiging; vaak ook gaan de sympathieën naar eene gansch andere richting, dan men opgeeft, maar is men bevreesd voor het oog der wereld. Traditie en vrees hebben in de zestiende eeuw stellig niet in mindere mate zich te dezen aanzien doen gelden, terwijl er ten allen tijde ook lieden zijn geweest, die zelfs op het terrein van den godsdienst de huik naar den wind wisten te hangen.

Op grond van welke gegevens dus kan de godsdienstige gezindheid van de toenmalige leden der Hollandsche Ridderschap afdoende worden uitgemaakt? Ik acht dit zeer bezwaarlijk en meen, dat de door den heer Bijleveld gegeven lijst, waarbij geenerlei motiveering is gevoegd, niet dan met groote voorzichtigheid is te gebruiken.

Dat ik voor mijn scepticisme te dezen opziohte bijzondere reden moet hebben, laat zich denken, en ik acht mij verplicht enkele feiten aan te halen, opdat men gewaarschuwd zij. Die feiten ontleen ik aan de verhooren, welke hebben gediend voor den Raad van Beroerten en in het archief van dat berucht college bewaard zijn gebleven (Rijksarchief Brussel).

Den 2^{den} Januari 1568 werd te 's-Gravenhage door Alva's gecommitteerden in verhoor genomen de pastoor van Wassenaar, heer Dirck Woutersz., ten einde te vernemen wat in zijne gemeente tijdens de troebelen was voorgevallen. Deze verklaarde ten aanzien van den door den heer Bijleveld als Roomsch-Catholiek opgegeven Cornelis *van Assendelft* :

> Seyt dat ten selven voorn. tijde mede binnen den dorpe van Wassenaer wonachtich was mit zijn huysvrouwe eenen Joncker Cornelis van Assendelft, zoon van mijn heer van Gouryaen, die seder oick uuyten dorpe mit zijn huyssvrou mitterwoon vertrocken es, sonder te weten waer, van denwelcken hij deposant, anders nyet en soude weten te seggon nopende t inhouden der voorsz. articulen, dan dat zijn huysvrou bevallen wesende van binde tot Wassenaer, hij versocht hadde an de capellaen van hem deposant, zijn kindt te willen kerstenen op ter geuzen maniere, twelck hij deposant van zijn capellaen verstaen hebbende, geweygert heeft gehadt, waerdeur heeft dieselve Assendelft zijn bindt laten doopen in der geusen kercke buyten Leyden; ende hadde die voorn. Assendelft oick zijn capellaen voorgehouden ende willen induceren omme te willen predicken ende hem dragen nae de geusen manieren, belovende hem wonderlijcke dingen, dan heeft die capellaen daertoe nyet willen verstaen, welcke capellaen, genoempt Heer Dirck, naemaels pastoir geworden es tot Homade buyten Leyden ....

Geheel in overeenstemming hiermede had de schout van Wassenaar, Boudewijn Jansz., bij zijn verhoor op 30 December 156'7 gezegd :

> .... dat notoir ende kennelyck es, dat terwijle hij Assendelft tot Wassenaer woonde, zijn kindt heeft laten doopen in de geusenkercke, die zij getimmert hadden buyten die stadt Leyden, ter plaetze daer t Leproeshuys eertijts plach te staen, ende dat oick zijn huyssvrou, doe zij van kinde te kercken soude gaen, haer met een sohuyt van Wassenaer lyet vooren nae de voorsz. geusenkercke, daer zij haer kerckganck dede, twelck uuyt dien gebeurde (soe hij hoorde seggen) overmits Assendelft zijn kindt bij de pastoir van Wassenaer in duyts gedoopt wilde hebben, twelck die pastoir nyet doen en wilde, ..

Waar de heer Bijleveld in Jonker Cornelis van Assendelft een getrouwen zoon der moederkerk wil zien, kan ik op grond van deze verklaringen niet anders dan eene tegengestelde meening zijn toegedaan. Ook acht ik het van belang er op te wijzen, dat het in de Geuzenkerk buiten Leiden gedoopte kind van dezen Cornelis en zijn eveneens afvallige vrouw niemand anders schijnt te zijn dan de mede door den heer Bijleveld als Roomsch-Catholiek vermelde *Gerrit van Assendelft,* immers deze wordt opgegeven te zijn overleden in Juni 1617 op vijftigjarigen leeftijd en bedoelde doop moet in de tweede helft van het jaar 1666 of het begin van 1667 hebben plaats gehad.

Nog een ander edelman, die te Wassenaar heeft gewoond, komt op meergenoemde lijst van Roomsch-Catholieken voor, hetgeen mij ernstig doet twijfelen aan de juistheid daarvan.

Ik bedoel: *Albrecht van Raephorst.*

Deze was een jongere broeder en leenvolger van Jonker Herbert van Raephorst, een der Verbonden Edelen, die veel van zich heeft doen spreken en in 1668 als balling te Embden moet zijn overleden. Albrecht was aanvankelijk voor den geestelijken stand bestemd, maar was bij den aanvang der troebelen nog niet tot priester gewijd. Of hij er getuige van is geweest, dat zijn broeder, geholpen door diens kapelaan, heer Cornelis van Zonnevelt, eigenhandig de altaren in de hem toebehoorende kapellen in de kerk te Wassenaar heeft stuk geslagen, blijkt niet, maar wel staat in het verhoor van den Wassenaarschen kerkmeester Jan Dircxsz. Ket op 12 Januari 1665, dat hij tegenwoordig is geweest bij de schandelijke ontwijding van de miskelk, welke behoorde tot de kapel van Cralingen. Zelf moet hij toen met zijnen broeder en andere Geuzen in de herberg uit die kelk hebben gedronken. Hij was destijds echter jong en onervaren en liep aan den leiband van zijnen afvalligen broeder.

Bedenkelijker is voor den heer Bijleveld, dat uit de Kerkerekeningen van Wassenaar blijkt, dat Albrecht van Raephorst ruim tien jaren later geheel uit eigen verkiezen [1]) een werkzaam aandeel heeft genomen in besprekingen voor het beroepen van een predikant en het bouwen der Hervormde Kerk te Wassenaar, blijkens de navolgende posten uit de Kerkerekening:

> Betaelt den schout van Wassenaer van t gelach bij Aelbrecht van Raephorst ende kerckmeesteren verteert, doen sijl. van den predicant spraecken, omme aen te neemen . . . . . XXIXs.
>
> Betaelt Willem Peters., scoudt, van verteerde costen, doen die kerckmeesteren, mijn joncher van Raephorst, predicant ende timmerluydcn met malcander vergadert waeren, omme te spreecken vant timmeren van de kerck, ende doen verteert. . . 4 £.

Hierbij meen ik het te dezer plaatse te kunnen laten, aangezien door het boven medegedeelde mijn waarschuwend woord mijns inziens voldoende is gemotiveerd.

Het Edamsche Regeeringsgeslacht Boot,

door Mr. F. D. Pont.

(Vervolg van XLV, 258).

Vbis. *Justus Boot,* geboren te Edam 16 Aug. 1739, gedt. 16 Aug. in de Groote Kerk door D^s. Everardus Webster. „Ten doop gepresenteerd door grootvader Roelof Boot, daar vader Hermannus Boot ter dagvaart in den Haag." Peter Mr. Johannes Leoninus, meter Catharina Brasker. Kapt. ter Zee 6 Mei 1763; Schout bij Nacht 1788; daarna Vice-Admiraal van Holland en West-Friesland. (Zie over hem: 1° Vaderl. Historiën, vervolg op Wagenaar deel 111 blz. 270; 2° Stuart, Vaderlandsche Historie deel IV blz. 109, 110; 3° Teentra, de Nederl. West-Indische Eilanden, deel II, blz. 64 tot 67; 4° de Jonge, Het Nederlandsche Zeewezen, deel IV, blz. 468/69, 676 tot 679, deel V, blz. 90 tot 92 en blz. 629, deel VI, blz. 162 en 394.)

Hij werkte in 1781 krachtig mede aan het behoud van Curaçao. Van 1785—1787 verving hij den Schout bij Nacht van Rinsbergen in het bevel over het Middellandsche Zee-eskader. In 1786 bezocht hij Malta om den grootmeester namens de Staten te begroeten en hem een geschenk aan te bieden. (Zie het op het Rijksarchief berustende oorspronkelijke rapport of journaal van den Kapitein Justus Boot, „wegens zijne reize en commandement over 's lands eskader in de Middellandsche Zee, beginnende met den 4^den Mei 1786 en eindigende op den 12^den Maart 1787" en zijne brieven aan den griffier van H.H. Mog., tenslotte: „De derde Reize naar de Middellandsche Zee, door C. de Jong, als kapt. het bevel voerende over 's lands kotter de Brak", 1^e deel.)

[1]) Ik moet er hier op wijzen, dat Raephorst niet wegens patronaats rechten — immers deze kwamen niet hem, maar uitsluitend den heer van Wassenaer toe — gedwongen was zich met de Hervormde Kerk in te laten. Ook is er n. f. niet de minste reden om aan te nemen, dat Raephorst in deze in strijd met zijne innerlijke overtuiging zou hebben gehandeld.,

Van den grootmeester van Malta Prins Emanuel de Rohan ontving hij op 24 Maart 1786 een gouden met juweelen ingelegden snuifdoos, met in het midden een op ivoor geschilderd miniatuurportret van den schenker. Verder een gedreven gouden ponjaard, aan allezijden bezet met diamanten en robijnen. Deze ponjaard was afkomstig van de galjoen Sultana aan boord waarvan zich „Safira een der vrouwen van den Grooten Heer Ibrahim en van zonderlinge schoonheid met haar zoontje Osman, oud 30 maanden, bevonden, op weg naar Mekka. Dit schip werd op 28 Sept. 1644 door 6 galeien van Malta onder bevel van den generaal de Bois Boudron gewonnen, 70 mijlen van Rhodes, na een bloedig gevecht dat 7 uur duurde en waarbij de Generaal en vele ridders sneuvelden. Ponjaard en snuifdoos, eigendom van de erven Justus Boot, bevindt zich thans in het bezit van Mevrouw de wed. Boot-de Wit te Heemstede.

Een houten model van zijn schip „de Overijssel" van 68 stukken kwam door vererving in het bezit van wijlen den Heer D. F. Pont te Edam, die het in voortdurend bruikleen afstond aan het Edamsch Museum, waar het zich thans nog bevindt.

Justus Boot testeerde 8 Oct. 1793 te Edam voor Notaris Pieter Kerk. Omtrent zijn dood is met zekerheid niets bekend. Het relaas omtrent zijn onverwacht verdwijnen luidt als volgt:

„Tusschen den 8sten en 9^den November 1793 des morgens tusschen 4 en 7 uur is *Justus Boot,* Vice-Admiraal v. Holl. en West-Friesl., chef van een divisie artelliristen, commandeerende 's lands schip van oorlog „Utrecht" en de 2de divisie onder den Luyt. Admiraal Ridder van Kinsbergen, op een zeer onverwachte en ongelukkige wijze van zijn boord verongelukt. De oorzaak van dit ongeluk was eerst in 't duyster, daar de Capt. Luyt^t. van der Kolf te 6 uur s'morgens nog bij zijne Excellentie had geweest en orders gevraagd, maar 's morgens te 7 uren weder in de cajuit komende, vond hij het agterraam van de cajuit open en den admiraal niet op zijn bed; dog het schip van oorlog voor Vlissingen gearriveerd zijnde, kwam daar het rapport van den Luyt. Musketier, van den Vice-admiraal, die een bombardeergaliiot genaamd „de Kemphaan" commandeerde, dat hij Z.Exc. in de morgenstond had gepraaid, en hem zooals hij wist kennis had gegeven dat het niet langer zee konde houden, en na Texel moest opduwen. Dit praayen was niet op 't dek door de beweging en de wind, maar zekerlijk door den admiraal gehoord, die te schielijk het agterraam opschuivende, om antwoord te geven, zeer presumptief voorover in zee was gevallen, en te waarschijnlijker nog, daar een ruyt in stukken was geslagen, denkelijk om zich nog te houden."

Hij huwde als commandeur te Edam op 3 Nov. 1761 Margaretha *Cloribus,* „welk huwelijk door de dificulteiten op pretext van hare jonkheid door hare voogden den Heeren Oostenbroek en de drie gebroeders Teengs gemaakt, veel vertraging heeft ontmoet, doch door de wijze schikking van mijn vader (Hermannus Boot) en door een adres aan

het hof, na een gehouden comparitie ten huize der heeren commissarissen en ten verzoeke van mijn vader gehouden, alwaar mijne aanstaande vrouw present was, is iedere zwarigheid opgeheven, hebbende de Heeren voogden schriftelijk consent verleend tot ons huwelijk hetwelk voor ons beiden en lieve ouders zeer aangenaam was".

Zij werd geboren te Edam 13 April 1746 en † aldaar 6 Januari 1788. Doohter van *Abraham Cloribus*, zijdefabrikant, schepen van Edam 1749, en van Cornelia *Teengs* (dochter van Jacob Teengs, Kapt. ter Zee ter admiraliteit van Amsterdam, en van Grietje Anthony's dochter Speldernieuw, ex matre Guurtje Pont. De Heer Hermannus Boot was blijkbaar met zijne schoondochter ingenomen, immers hij schrijft, „welk huwelijk om het aangename humeur en de verdere omstandigheden, voor ons is geweest een zeer aangenaam geval".

Uit dit huwelijk:

1. Cornelia *Boot*, geb. te Edam 26 Jan. 1770, gedt. in de Groote Kerk Zondag daaraanvolgend door Ds. Martinet, „ten doop gepresenteerd door Margaretha Teengs huisvrouw van den Heer en Mr. Gerrit Jacob Lakeman, Burgemeester deser stad". † te Edam 28 Febr. 1831.

   Zij huwde te Edam 11 Dec. 1796 met haar neef *William Pont*, geb. te Edam 23 Juni 1766, assuradeur, heemraad van de Purmer, schepen 1779, 82, 88, vroedschap vanaf 1783, burgemeester 1792, weduwnaar van *Cornelia Homma*. † te Edam „na een ziekte van 8 dagen" op 4 Maart 1802.

   Zoon van *Pieter Pont*, schepen, raad, secretaris, thesaurier en Burgemeester van Edam, Gecommitteerde ter Staten van Holland, idem ter Provinciale Rekenkamer, ontvanger der gemeene landsmiddelen, commissaris politique, en van *Catharina Costerus* (dochter van den Hoofdofficier William Costerus en van Grietje Hendriksdr. van der Ley. (Dit huwelijk bleef kinderloos.)

   Zij hertrouwde 10 Mei 1803 met Mr. *Lubbertus van Bommel*, geb. te Leiden in 1764, † te Utrecht 13 Mei 1811, zoon van Mr. *Carel van* Bommel en van *Bartha Johanna* Steurman.

   Zij hertrouwde voor de 2de maal op 27 Juli 1814 met *Daniel Pieter Hofmeister*, geb. 26 November 17 ?, oud kapt. in dienst der Staten, vrederechter te Edam, hoofdingeland van de Purmer, zoon van Hans *Heinrich Hofmeister* (von Frauenfeld) officier bij de Zwitsers in Holland en van *Sarah Margaretha de Mauregnault* (dochter van Mr. Johan Buvryde Mauregnault en Maria Agatha de Leeuw).
2. *Hermannus Boot*, geb. te Edam 19 Febr. 1771, gedt. door Ds. Homma Woensdag daaraanvolgend in de Kleine Kerk, ten doop gepresenteerd door Mr. Roelof Boot. † ongehuwd te Edam 30 Sept. 1809. Vroedschap vanaf 1794 op recommandatie van den Prins.
3. Mr. *Abraham Boot*, geb. te Edam 26 Maart 1778, gedt. 27 Maart door Ds. Tappé, ten doop gepresenteerd door den vader. † „alleronverwachts" te Edam 26 Oot. 1830. Notaris van 1803 tot 1830 ; Vroedschap o.a. 1806 ; Burgemeester van 1809 tot 1830; Secretaris van de Purmer; Kapt. der Burgerij. (Zie over hem het gedenkboek 1813-1913 door Generaal Koolemans Beijnen (deel II bl. 288 tot 302). Huwde 10 April 1816 met zijn nicht *Clasina Catharina Teengs*, geb. te Edam 14 Aug. 1779, † aldaar 8 Sept. 1843.

   Dochter van *Jacob Teengs*, houtkooper, hoofdingeland v/d Purmer, Schepen, Vroedschap en Burgemeester van Edam en van *Elisabeth Margaretha van Sanen* (dochter van den Monnikendamschen Burgemeester Mr. Arent van Sanen en van Klasina Catharina de Leeuw).

   Hun huwelijk bleef kinderloos en werd door echtscheiding ontbonden.
4. *Reyna Boot*, geb. te Edam 4 Sept. 1780, ged. 6 Sept. door Ds van Doorn, „ten doop gepresenteerd door hare tante Catharina Boot en genaamd naar haar vadersmoeder". † te Edam 30 Oct. 1811 „na een zeer moeilijke verlossing van een dochter". Huwde te Edam 16 Mei 1802 *Pieter Pont*, geb. te Edam 11 Sept. 1781, † aldaar 21 Dec. 1846; Raad en Wethouder te Edam, door Napoleon tot Maire benoemd doch bedankt ; plaatsvervangend vrederechter. Zoon van *William Pont*, burgemeester van Edam en van diens eerste vrouw *Cornelia Homma* (dochter van Ds Gualtherus Homma, Predikant te Edam en van Hendrina van Zutphen).
6. *Jacob Boot*, die volgt VI.

VI. *Jacob Boot*, geb. te Edam 27 Januari 1786, ged. 29 Januari door Ds van Toll, „ten doop gepresenteerd door den Heer Burgemeester Jacob Teengs en diens huisvrouw Elisabeth van Sanen zijnde dezelve genaamd naar deszelfs overgrootvader Jacob Teengs, Capitein ter Zee onder het Ed. Mog. College te Amsterdam." Tot voogden over ham werden benoemd Mr. Pieter Boot en Boudewijn Teengs. (Zie scheiding en deeling van de nalatenschap van den vice-admiraal Justus Boot voor den notaris Mr. Thade de Vries op 3 Febr. 1806). † te Edam 19 Mei 1844.

Houtkooper en reeder. Met zijn neef William Pont geassocieerd in den Noorschen en Oostzeeschen Houthandel; ontvanger der stedelijke accijnsen. Huwde te Edam 16 Mei 1829 *Magdalena Petronella Versteegh*, geb. te Edam op ? , † aldaar op ? dochter van *Frederik Hendrik Versteegh*, koopman te Edam, Raad en Wethouder aldaar, Dijkgraaf v. d. Purmer, en van *Alida Maria Haringh* (dochter van Jan Christiaan Haringh en van Magdelaine Bruquerole).

Uit dit huwelijk:

1. *Justus Boot*, die volgt VII.
2. *Frederik Hendrik Boot*, geb. te Edam 20 Mei 1833, † aldaar 23 Juni 1834 „aan de gevolgen van een zware stuip". Begraven op de Nw. begraafplaats, graf No 3.

VII. *Justus Boot*, geb. te Edam 27 Febr. 1831. Door ouders ten doop gepresenteerd. † Velp 30 April

1902. Houtkooper en reeder, lid fa William Pont. Trad uit deze fa en richtte een eigen houthandel op onder de fa Boot & Co te Amsterdam. Lid v. d. Raad en Wethouder te Edam van 1866-1872. Huwde te de Rijp 6 Juli 1866 *Gijsberta Guillemine de Wit,* geb. te de Rijp 22 Sept. 1833, † te Velp 17 Dec. 1897, dr. van *Michiel de Wit,* landeigenaar en graankooper te de Rijp, en van *Gisberthe Guillemine Duyuené* (dochter van Willem Jan Duyvené en van Gijsberta Wilhelmina Lijnslager).

Uit dit huwelijk:

1. *Magdalena Petronella Boot,* geb. te Edam 3 Mei 1856, † te Edam, ongehuwd.
2. *Gijsberte, Guillemine Boot,* geb. te Edam 5 Oct. 1867. Huwde te Edam *Hendrik Gerhard Diederik Cramer,* weduwnaar van *Johanna Elisabeth de Jong; geb.* te Ootmarsum 29 Jan. 1848, † te Wapenveld 29 Januari 1926; Papierfabrikant te Hattem, Directeur der Berghuizer papierfabriek. Zoon van *Bernard Cramer* en van *Carolina Wilhelmina Stork.*
3. *Johanna Maria Boot,* geb. te Edam 4 Mei 1862. Huwde te Velp 16 Mei 1885 *Jozef van Eck,* geb. 21 Maart 1862 te Soerabaja, Commissionair in effecten Zoon van *Barent Jan van Eck* en van Jkvr. *Carolina Cathérine Erédéripue de Charon de St. Germain* (dochter van Jhr. Edouard de Charon de St. Germain en van Catharine Margarethe Elisabeth Appold).
4. *Jacob Boot,* die volgt VIII.
6. *Cornelia Boot,* geb. te Edam 22 Nov. 1863. Huwde te Velp 13 Juni 1880 *Johan Sligcher,* geb. te Monnikendam 20 Juli 1869, † te Hattem 7 November 1916. Fabrikant Directeur der Berghuizer papierfabriek. Zoon van *Pieter Sligcher,* houtkooper en grondeigenaar te Monnikendam, en van *Suzanna Zoutmaat Brugman* (dochter van Clemens Henricus Zoutmaat Brugman, Voorzitter van de Broederschap v. Notarissen, Notaris te Edam en van Dina Adriana van den Berg.)
6. *Justine Boot,* geb. te Edam 24 Aug. 1866. Huwde te Edam 30 Nov. 1893 *Jacob Nicolaas Theodorus Persteegh,* geb. te Edam 39 Juni 1867, † te Hernösand (Zweden) 4 April 1896. Houtkooper te Stockholm. Zoon van *Qerardus Johannes Persteegh,* Burgemeester van Edam van 1852--1878, Dijkgraaf van de Purmer en van *Harmina Clasina Teengs* (dochter van Arent Nicolaas van Sanen Teengs en van Agatha de Wit).
7. *Michiel Boot,* die volgt VIIIbis.
8. *Ghijsberta Wilhelmina Boot,* geb. te Edam 14 Oot. 1878. Huwde te Velp 16 Juli 1902 *Jacobus Duyvené de Wit,* Rentenier, geboren 28 Sept. 1870 te Beemster, zoon van *Jacobus Johannes Duyvené de Wit,* oecenoom te Beemster en van *Wilhelmina Hermina van Steyn* (dochter van Johan Albert van Steyn, notaris te Zeist, Rentmeester van Soestdijk en van Gesina van Toornenburg).

VIII. *Jacob Boot,* geb. te Edam 1 Arpil 1861, † te s' Graveland, Huize „Land en Bosch". Houtkooner. lid der fa. Boot & Co. te Amsterdam. Huwde te Haarlem 14 Aug. 1884 *Gijsberta Guillemine de Wit,* geb. te de Rijp 14 Dec. 1863. Dochter van *Elise de Wit,* grondeigenaar en graankooper te de Rijp, en van *Cornelia van Bommel* (dochter van Carel van Bommel en van Maria Frederika Versteegh).

Uit dit huwelijk:

1. *Justus Boot,* geb. 26 Mei 1886 te Amsterdam, ongehuwd, wonend te Rome, zonder beroep.
2. *Cornelia Boot,* geb. te Amsterdam 3 Febr. 1891, ongehuwd, verpleegster, te Amsterdam.
3. *Jacob* (James) *Boot.,* geb. te Amsterdam 28 Juli 1892. Houtkooper, lid der fa. Boot & Co. te Amsterdam. Huwde te Hilversum 22 Nov. 1917 *Marie Cornélie de Ruyter de Wildt,* geb Kediri (Java) 3 Maart 1893, dochter van *Cornelis Frederik de Ruyter de Wildt,* Luitt. ter Zee, later Vertegenwoordiger der Nederl. Handel-Mij. in West-Indië en van *Johanna Maria Hissink* (dochter van Johan Willem Hissink, koopman en importeur en van Hendrika Tromp).
4. *Guillelmine Qisberte Boot,* geb. te Amsterdam 23 Nov. 1893. Huwde te Hilversum 24 Nov. 1918 Ir. *Anton van Beusekom,* geb. te Loenen a/d Vecht 4 Juli 1896, zoon van *Evert van Beusekom,* Notaris, Heemraad van Amstelland en van *Sara Antoinetfe Wesseling* (dochter van Ds. Hendrik Carel Wesseling en van Sara Antoinetta van der Vliet.)
6. *Willem Boot,* die volgt 1X.
6. *Elise Jean Esaye Boot,* geb. te Amsterdam 8 Mei 1899. Werkzaam bij de N.V. Eikenhouthandel te Amsterdam. Huwde te Haarlem in 1926 *Siddy van Bommel,* dochter van *Jacobus Joan van Bommel,* Directeur der N.V. Houthandel v/h William Pont te Zaandam en van Sydia *van Heusde.*

IX. *Willem Boot,* geb. te Amsterdam 10 Aug. 1896. Houtagent. Huwde te Amsterdam 12 Juni 1924 *Margaretha Françoise Otten,* geb. te Amsterdam 7 November 1897, dochter van Dr. *Johan Diderik Otten* en van *Johanna Nierstrasz.*

Uit dit huwelijk:

Jacob Sylvestre Boot, geb. te Bussum 31 Dec. 1926.

VIIIbis. *Michiel Boot,* geb. te Edam 14 Oct. 1869. Houtkooper. Lid der fa. Boot en Co. te Amsterdam, daarna Directeur der N.V. Houthandel v/h. William Pont te Zaandam. Huwde te Rotterdam 26 Nov. 1896 *Margaretha Qeertruida Kesting,* geb. te Kralingen, dochter van *Johannes Frederik Kesting,* Industrieel te Kralingen en van *Mathilde Gertrudis Frederika Schmite.*

Uit dit huwelijk:

1. *Friederika Gertrudis Mathildis Boot,* geb. te Zaandam 13 Sept. 1897. Ongehuwd, wonend te Overveen.
2. *Justus Boot,* geb. te Zaandam 6 Oct. 1898. Werkzaam bij de N.V. Houthandel v. h. William Pont te Zaandam. Ongehuwd.

3. *Johannes Frederik Boot, geb.* te den Haag 3 Juli 1900. Werkzaam te Anaconda U. S. A. Ongehuwd.

Het adellijk Stift van Zennewijnen,

door F. J. MIJNLIEFF.

(Vervolg van XLV, 262).

11.

Namen der Stiftsfreules van het adellijk Stift te Zennewijnen, met de jaren, gedurende welke zij eene praebende hebben genoten. [7])

Henriëtta van Bronckhorst van Weerdenborg. 1692—1722. (was Augs. 1723 reeds overleden.)

Maria van Hemert. 1692-1729.

Geertruyt Tengnagell. 1692-1721. (was Augs. 1'722 reeds overleden.)

Maria van Aert. 1692—1701. (huwt in 1701 den luitenant Broeckhuyzen).

Elisabeth van Scherpenzeel van Rumpt. 1692-1701.

Henriëtta Francoise van Haeften van Ophemert. 1692-1700.

Maria Geertruyt van Outheusden tot Est. 1692-1708. (verliest haar praebende door huwelijk.)

Amelia de Boham. 1692—1709. (in de rek. over 1711 staat, dat zij overleden is.)

Aletta van Els. 1692-1716.

Geertruyt Albertina van Tengnagell. 1692-1703.

Angenita Maria van Tengnagell. 1692.

Lucia Gesuina Cornelia van Bronckhorst tot Weerdenborg [8]) aangesteld 18 Juli 1682 † 1743.

Geertruyt van Els. aangesteld *10* Juli 1685—1725.

Margreta van Els. aangest. 10 Juli 1686 † 1728.

Metta Pieck van Wolffsweert. 1692-1716. [9])

Adriana Margriet van Haeften van Ophemert. 1692-1748. (was 1 Juli 1749 reeds overleden.)

Johanna van Scherpenzeel van Rumpt. 1692-1698.

Barbara van Scherpenzeel van Rumpt. 1692-1698.

Jacoba Maria van Brake11 totten Brakell. 1693-1694.

Mechteld Jacoba van Scherpenzeel van Rumpt. 1699-1726.

Franpoise van Till. aangesteld 10 April 1703-1718.

Johanna van Aert tot Geresteyn. 1706-1720. (was Juni 1721 reeds overleden)

Anna Wilhelmina van Heerdt tot Crayevelt. aangest. 28 Juli 1709-1716.

Margreta Maria van Gendt. aangest. 9 Juni 17 18-1726.

Maria Catrina ven Borsselen van Geldermalsen. aangest. 9 Juni 1718-1724. (huwt in 1724 Jacob van Brakell.)

Henriëtta Regina van Till. aangest. 9 Juni 1718—1749 (was 2 Juli 1749 reeds overl.)

[7]) De rekeningen van het Stift, welke in het archief van Tielerwaard aanwezig zijn, beginnen met 1692.

[8]) In 1726 wordt de quitantie voor de uitbetaalde praebende geteekend door ... van IJsseldijk als zijnde „bij den WelEd: Hove Provintiaal van Gelderlant aangestelt tot ourateur over de innocente Juffr Lucia Cornelia van Bronckhorst".

[9]) In de rekening over 1720 komt zij niet meer voor. De rekeningen over 1717-18-19 ontbreken echter.

Maria Sybilla van Hammersteyn. aangest. 21 Mei 1720-1740.

Adriana Maria van Eok van Teysterbant. aangest. 24 Juni 1721-1749.

Reyniera Adriana Maria van Haeften van Wadenoyen. aangeat. 4 Augs. 1722-1749. † 1749.

Johanna Elisabeth van Haeften, 1723-1743, † 1743.

Anna Elisabeth Margaretha van Till, aangest. 14 Aug. 1723-1784 (dochter van Floris vau Till, commandeur op St. Andries).

Jacoba Eleonora van Borselen van Geldermalsen, aangest. 3 Juli 1726-1732.

Erenstina Cornelia van Aylva van Tjesse, aangest. 3 Juli 1726-1763.

Maria Elisabeth van Brakell, aangst. 21 Juli 1732-1742, † Maart 1742.

Seyna Anna Elisabeth van Borsselen, aangest. 11 Juli 1742—1752.

Jacoba Isabella van Hammersteyn, aangest. 2 Novr. 1740-1762 (was 3 Sept. 1762 reeds overl.).

Wilhelmina Maria Charlotte van Tengnagell van Gellicum, aangest. 9 Augs. 1744-1773.

Adriana Françoise Petronella van Tengnagell, aangest. 9 Augs 1744-1771.

Cornelia Mechteld van Lynden, aangest. 1 Juli 1749-1789.

Catrina Augusta van Eck van Teysterbant, aangest. 1 Juli 1749-1783 (was 19 Nov. 1784 reeds overl.).

Wilhelmina Maria Charlotta van Tengnagell van Bronckhorst, aangest. 1 Juni 1749-1776.

Urselina Elisabeth van Rahmeln, aangest. 26 Juli 1760-1763.

Margriet van Haeften, aangest. 3 Juli 1753—1774.

Anna Urselina van Lynden, aangest. 12 Sepr. 1753—1776 [10]).

Margreta de Pagniet, aangest. 3 Septr 1762—1770.

Zenobia Helena Walradina van Tengnagell tot Bronckhorst, aangest. 29 Juni 1764-1766 (was 20 Mei 1766 reeds overl.).

Zenobia Walradina Theodora van Tengnagell tot Gellicum, aangest. 20 Mei 1766-1773.

Wilhelmina Anna Cornelia de Pagniet, aangest. 6 Juli 1771-1787.

Jenette Angenes van Delen, aangest. 1772-1784 (verliest hare praebende door huwelijk).

Anna Elisabeth Louisa van Tengnagell van Gellicum, 1774-1776.

Geertruida Stephania van Randwijck, 1774-1794.

Wilhelmina van Spaan, aangst. 20 Juni 1775—1793.

Maria Jacoba van Tengnagell tot Gellicum, aangest. 20 Juni 1776-1784.

Theresia Charlotta Francisca Antonette van Calckum genaamd Lohausen tot Sohlickum, aangest. 22 Juni 1776-1794.

Adriana Cornelia van Lynden van Blitterswijck, aangest. 26 Juni 1778-1790.

Elisabeth Genie van Haeften tot Ophemert, aangest. 19 Nov. 1784-1787.

Jeannette Julie van Tengnagell, aangest. 19 Nov. 1784—1809.

Albertina Henriëtte Charlotte vrn Ligtenberg, aan-

[10]) Teekent 1 Jan. 1766 de quitantie als A. U. Voigt geb. v. Lynden.

gest. 26 Juni 1784-1789, (was 26 Juni 1789 reeds overleden).

Henriëtta Stephania van Randwijck, aangesteld 26 Juni 1784 – 1796.

Adriana Maria van Randwijck, aangesteld 26 Juni 1789-1806, † 8 Decr. 1806.

C.... S.... van Haeften tot Ophemert [11]) 1789-1809.

F.... H.... R... U.... van Haeften tot Ophemert [12]) 1789-1809.

Cornelia Megteld van Lynden van Blitterswijck 1789-1809.

Reynira Bentinck. aangest. 24 Juni 1793-1889.

Charlotte Ludolphina van Tengnagell, aangst. 27 Juni 1794-1806.

Verbetering. In kolom 269 leze men in den 5en regel v. b. in plaats van mannenklooster: *vrouwen*klooster, en in den 24en regel v. o. in plaats van 14e eeuw: *16*e eeuw.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De herkomst van het geslacht Fransen van de Putte.

(XLIII, 339/42).

In de Provinciale Bibliotheek te Middelburg berust een MS. genealogie *van de Putte,* omstreeks 1800 samengesteld door een lid van het geslacht Schorer. In dit geschrift, dat met andere genealogieën van dezelfde hand, een buitengewoon betrouwbaren indruk maakt, sluimert reeds 1¼ eeuw de stamreeks ***Fransen van de Putte,*** zooals deze door den heer W. A. van Rijn werd gereconstrueerd. Het zij mij vergund uit genoemd handschrift nog eenige aanvullingen te vermelden op de gegevens van kolom 341/2 van jaargang XLIII. De gegevens *Ouzeel* in de 3e generatie dank ik ten deele aan ons medelid den heer W. J. J. C. Bijleveld.

1. ***Pieter wan de Putte*** woonde in „de Koning David". Hij overleed vóór 26 April 1623.

II. ***Pieter van de Putte*** werd gedoopt te Middelburg 9 Mei 1699.

111. *Herman* van ***de Putte*** overleed 24 Febr. 1678. *Cateleynigen Ouzeel* werd geboren te Leiden 2 Mei 1631, aldaar in de Hooglandsche kerk gedoopt 4 Mei d.a.v. en overleed te Middelburg 24 Oct. 1667. Zij was een dochter van ***Jaques Ouzeel***, Brouwer en Koopman te Leiden en ***Jenneken Bertens.***

IV. ***Justus van de Putte*** werd geboren 26 Juni 1664 en overleed 13 April 1691.

V. ***Joannis van de Putte*** werd geboren 28 Aug. 1686. Hij was zeepzieder te Gorcum en overleed te Dordrecht 21 Nov. 1746. Hij tr. 2o Scheveningen 18 Sept. 1736 Maria ***Lamberdina van Dijck,*** dr. v. Mr *Arent van Dijck* en ***Adriana Vijfhuys***, geb. in October 1705, overleden te Dordrecht 10 Juli 1746.

VI. ***Justus van de Putte*** werd 15 November 1732 geboren.

VII. ***Johannes Adolphus van de Putte*** werd geboren 31 Oct. 1764. Zijn huwelijk zou 14 Aug. 1791 hebben plaats gevonden, terwijl zijn echtgenoote in het handschrift ***Johanna Margaretha Fransen*** genoemd wordt.

Ten slotte nog een opmerking over den noot aan de voet van kolom 341. De tak ***van de Putte,*** die vermaagschapt was aan de geslachten *Schorer* en ***van den Brande,*** stamde niet uit een broeder van 1, doch uit III.

W. F. HARTMAN.

11) Moet waarschijnlijk zijn Elisabeth Cenie, die reeds 19 Nov 1'784 was aangesteld.

12) Moet waarschijnlijk zijn Henriëtte Marguérite Charlotte Ursuline

Familie-aanteekeningen Loten en aanverwante geslachten.

De samensteller van bovengenoemd handschrift heeft, in het in Jaargang XLV No. 7 van ons Maandblad afgedrukte gedeelte, enkele vergissingen begaan, welke verbeterd dienen te worden.

De zinsnede op blz. 216 „*Sara Loten* (een doghter), die getrouwt is geweest aan *Arent van der Meersch,* enz." is onjuist. Deze dochter heette ***Margaretha*** en huwde (waarschijnlijk Amsterdam 23 Aug. 1603) Nico*laes Gijsbertsz. de Veer,* geboren waarschijnlijk Amsterdam Maart 1683, gestorven aldaar 8 Sept. 1646. Hij was een aanzienlijk koopman en leeraar in een afgescheiden Doopsgezinde gemeente, de z.g. Huiskoopers of Oude Vlamingen. De echtelieden worden o.m. genoemd in het testament van Nicolaes de Veer met zijn tweede echtgenoote bij notaris Bruyning te Amsterdam van 8 Dec. 1612.

Uit dit huwelijk sproot o.m. eene ***Sara de Veer*** en deze Sara huwde Amsterdam 6 Juli 1624 ***Arent van der Meersch,*** korenkooper en leeraar der Doopsgezinden.

Verder verwijs ik ter zake naar mijn in ons Maandblad verschenen artikel : „***De siamreeks en een uitgestorven tak van het geslacht de Peer.***"

Een tweede vergissing op blz. 215 is de voornaam *Sara*, gegeven aan de echtgenoote van ***Eduard*** (ten rechte ***Edward) Man.*** Deze hette *Abigaël.* Een staatje betreffende de verdeeling der nalatenschap van genoemden Edward Man, die 1611 stierf en bewindhebber der W. 1. C. was, bevindt zich in het bezit van ons medelid, den Heer W. van Maanen. De 14 afstammelingen der 7 kinderen van *Dirck Loten* (blz. 214) erfden te samen f 48.000, welke zij uit handen van ***Abrnham Boddens*** (blz. 216) ontvingen.

M. R. H. CALMEYER.

Van Nispen.

In het protocol van not. Jacob Jansz. Verwey te Leiden bevindt zich een acte van 6 Dec. 1614, waarbij ***Cornelis van Nispen Jaspersz***, student in de rechten, geboortig van Middelburg in Z. verklaart, dat hij op 9 Juni 1611 een testament gepasseerd heeft voor not. Gillis v. d. Bosch te Antwerpen, dat hij in alle opzichten handhaaft. De hoofdarchivaris van Antwerpen, de heer Denucé, was zoo welwillend mij een afschrift van bedoeld testament te doen toekomen, waaruit blijkt, dat ***Cornelis van Nispen*** toen ruim 14 jaar was en vergezeld werd door zijn vroeger kindermeisje ***Mayken Stynen,*** die hem ten huize van zijn vader „van joncx opgebrocht" had, en bedacht wordt met 100 gld. in eens. Zijn moeder Jouffrouwe ***Jobina van Polaene*** was

dus blijkbaar bij of kort na zijn geboorte overleden. Hij verdeelt zijn erfenis tusschen zijn vader *Jasper* en zijn broeder *Maximiliaan, nog* minderjarig. De tocht van alle goederen, die dezen bij kaveling zullen ten deel vallen, zal echter door zijn vader genoten worden, die ook tot aan *Maximiliaans* 25e jaar het beheer zal voeren. Dit alles geschiedt ten huize van Sr. *Adriaen van Nispen,* alhier, staende bij de Borchtkercke.

P. M. VAN WALOHREN.

Letterlap de Sighers ther Borgh.

(XLV, 272 e.v.).

De Heer Nanne Ottema is met den dichter *Willem van Haren* twee generaties in de war. Deze was ook wel Grietman van het Bildt (echter nooit van Doniawerstal en Weststellingwerf — dit laatste was wel zijn broeder *Onno Zwier* —), doch de *Willem van Haren,* echtgenoot van *Frouck van Burmania* was zijn grootvader.

De in kolom 276 genoemde *Frouckje Elisabeth Titia de Sighers ther Borgh* zal wel genoemd zijn naar de moeder van *Eduarda Lucia de Sighers ther Borgh-van Haren,* bovenvermelde *Frouck van Burmania,* en naar haar zuster *Elisabeth Titia van Haren,* gehuwd met *Hendrik Casimir* baron *van Plettenberg,* kolonel-commandant van het Regiment Friesche ruiterij, en de daarna genoemde *Amelia Henrietta Wilhelmine de Sighers ther Borgh* naar haar schoonzuster *Aemilie Henriette Wilhelmine* barones *du Tour,* de echtgenoote van haren broeder Jr *Adam Ernst van Haren,* ook Grietman van het Bildt, den vader der dichters.

Mr. H. W. VAN SANDICK.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Cool of Kool. Waar zijn gegevens te vinden of wie kan deze verschaffen omtrent de nakomelingschap van Mr. *Joan Kool,* Schepen en Raad van Amersfoort, geb. te Utrecht 1674, † vóór 1709 (elders genoemd Mr. *Jan Cool),* gehuwd te Amersfoort, Febr. 1703 met *Elisabeth Loten.*?

Behoorde hiertoe ook *Aletta Kool,* geb. 24 Sept 1779, gehuwd te 's-Gravenhage met *Librecht Johan Hooreman*?

En wellicht *Janneke Cornelia Cool,* die omstreeks 1810 huwde met *Johannes Serlé*?

Amsterdam. W. VAN MAANEN.

Gerlsma. (XLV, 279). *Qerlsma* of *Garlsma,* 1768 Friesland, voert volgens wapen op zilveren lepel: gedeeld 1. Friesche halve adelaar, 11. doorsneden: 1, huismerk zwart op zilver; 2, 3 klaverblaadjes (2-1) groen op zilver. *Gerlofsma* voert bijna hetzelfde wapen maar op 11 de 3 klaverbladen (1-2) boven, het huismerk zilver op rood onder. Volgens het Wapenboek van G. Helman (Gem. Arch. Leeuwarden, Dl. 111, N". 226).

Breda. STEENKAMP.

Leeuw (de). (XLV, 280). In de genealogische aanteekeningen, nagelaten door wijlen Mr. J. S. D. Nepveu, komt voor:

Daniel de Leeuw, „Decan van den Capitelle St.-Pieters alhier (Utrecht) en Geeligeerde Raad ter Vergadering van de Ed. Mogende Heeren Staten 's Lands van Utrecht", werd geboren 1677, overl. 1737, tr. *Cornelia Henriette van Weede,* geb. 1696, overl..... Uit dit huwelijk eene dochter: *Antonia Louise de Leeuw,* ged. 11 Mei 1726, overl. 11 April 1793, tr. 1741: *Maximiliaan van Hangest* Baron *d'Yvoy,* geb. 1717, overl. 1783.

Daniel de Leeuw was zoon van *Egbertus de Leeuw,* geb. *24* Juni 1634, overl. 22 Febr. 1699, ontvanger der Generale middelen *'s* Lands van Utrecht, gehuwd 1668 met *Catharina de Hochepied,* geb. *1647,* overl. 11 Sept. 1727.

Daniel de Leeuw was broeder van *Theodorus de Leeuw,* Heer van Abcoude en Baambrugge, gehuwd met *Maria de Smeth* (Raymond's dochter), welk huwelijk kinderloos bleef. In de kerk te Abcoude bevindt zich zijn praalgraf.

Een zijner zusters : *Emilia de Leeuw,* geb. 26 September 1687, overl. te Utrecht 8 Oct. 1770, tr. September 1710 Mr. *Dominicus Roosmale,* geb. 1688, overl. 1726.

Bij haar overlijdenopll Sept. 1727 bewoondedeweduwe *de Leeuw* geb. *de Hochepied* „de Huysinge, met stallinge en koetshuys, staande te Utrecht aan de nieuwe graft over het St. Jans Kerkhoff", welk huis behoorde tot hare nalatenschap, evenals het goed Crosesteyn, aan de Kroostweg, de Blauwe Schorteldoek onder de Bildt, en de Huysinge en Hofstede Beerschoten onder de Bildt. Beerschoten kwam bij de deeling op 7 Nov. 1728 aan de weduwe *Emilia Roosmale* en haar ongehuwde zuster *Catharina Cornelia de Leeuw.*

Huis ter Heide. H. MIJNSSEN.

Portz (von). *Johann Daniël von Portz,* kolonel t/d dezer landen, was geboren 6 Sept. 1688 en † Leiden 19 April 1763. Hij huwde Leiden 4 Mei 1737 *Maria van de Velde* 1707-1760, die 1764 hertr. *H. L.* graai *von Gronsfeld Diepenbroick Impel.* Waar was hij geboren en wie waren zijne ouders ?

L. Bd.

Radermacher. *Samuel Radermacher,* geb. 's-Gravenhage 4 Juni 1748, † 1 Jan. 1816, huwde 1786 *Cornelia Backer* 1747-1809. Waar overleed hij ?

L. Bd.

INHOUD 1927, No. 10.

Bestuursberichten. — Ds. Assuerus van de Poll (Pollio) en zijn geslacht, door Jhr. H. van de Poll. (Met een plaat). — Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland. Het geslacht van Borselen, door Dr. Henri Obreen. (Vervolg). -De Roomsoh-Catholieken in de oude Hollandsohe Ridderschap, door Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. — Het Edamsche' Regeeringsgeslacht Boot, door Mr. F. D. Pont. (Slot). — Het adellijk Stift van Zennewijnen, door F. J. Mijnlieff. [Slot). — Korte mededeelingen: De herkomst van het geslacht Fransen van de Putte; Familie-aanteekeningen Loten en aanverwante geslaohten; Van Nispen; Letterlap de Sighers ther Borgh. — Vragen en antwoorden: Cool of Kool; Gerlsma; Leeuw (de); Portz (von); Radermacher.

De Ned. Boek- en Steendrukkerij. voorh. H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw",

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt aan de leden van het Genootschap gratie toegezonden.
Bijdragen en oorreapondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den re d a c t e u r Mr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Sparrenheide, Driebergen.*
De jaarlijksche oontribotie voor het lidmaateohap bedraagt *f* 10.— en voor de leden te 's Gravenhage, die de wekelijkaohe portefeuille ontvangen, *f* 15.—. Voor niet leden is het Maandblad verkrijgbaar tegen een abonnementsprijs van *f* 10.— per jaargang. Postrekeningvanden penningmeester No. 20910.

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het Maandblad) gelieve men te richten tot den s e c r e t a r i s Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, *Sweelinckstr.* 50, *'s Gravenhage,* en die betreffende de Bibliotheek en de wekelijksche portefeuille, zoomede aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, t o t d e n b i b l i o t h e c a r i s, *Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.*
De Bibliotheek, gevestigd *Bleijenburg 5, 's Gravenhage, is voor* de leden geopend iederen Maandag van 3-5 uur.

De redactie Van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 11. XLVe Jaargang. November 1927.

BESTUURSBERICHTEN.

Maandelijksche Bijeenkomst.

De eerstvolgende maandelijksche bijeenkomst zal, in stede van op 5 Dec., plaats hebben op M aa nd ag 12 December a.s.

Tot lid zijn benoemd:

E. A. F. B LOKHUIS . . . . . *'s-Gravenhage.*
Gener. Majoor d. Art. b. d. *Emantsstraat 11.*
J. H. BRUYN . . . . . *Bergen op Zoom.*
1° Luit. d. Art. *Halsterscheweg 77.*
F. VAN DER P O E S T C L E M E N T . . . . *Poortugaal.*
Burgemeester.
Dr. H. SCHNEIDER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Onder-Directeur Mauritshuis. Laan van N. *0. Indië 187.*

Adreswijzigingen.

Mr. J. H. BYBAU . . . . . *Middelburg.*
Molenwater N. 41.
B. J. VAN E CK . . . . . *'s-Gravenhage.*
Sophialaan 2.
Jhr. Mr. C. DE G RAEFF . . . . . *Parijs (XVI).*
Rue Thiers 4.
W. T H . LAGERS . . . . . *'s-Gravenhage.*
Frederik Hendriklaan 12.
A. MERENS . . . . . *Hamburg I.*
Consulaat-Generaal der *Nederlanden, Lilienstrasse 7*
A. J. VAN DER S CHALK . . . . . *Amsterdam.*
de Lairessestr. 1.21
Jhr. Mr. W. C. SIX . . . . . *Utrecht.*
Nieuwe *Gracht 60*
C. baron DE VOS VAN STEENWIJK . . *'s-Gravenhage.*
Nassaulaan 20
Mej. E. WEGGEMAN GULDEMONT . . . *Brussel.*
Residence Palace, Quartier Berlaimont 6 Rue de la Loi
J. WILLINCK . . . . . *Eindhoven.*
Villapark Nachtegaallaan 13

Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland,

door Dr. HENRI OBREEN.

(Vervolg van XLV, 306).

Het geslacht van Borselen.

Tak der Heeren van Cortgene.

111. 4. Heer *Raes* van ***Borselen.*** Hij volgde zijn broeder Wolfaert in diens Vlaamschgezinde politiek en komt na 1299 niet meer voor, tenzij wij hem misschien mogen vereenzelvigen met Rase Mularde, die omstr. 1308 een der ontvangers was van het land van Waes en in 1313 als nobilis vir dominus Raso Mulard getuige is van den graaf van Vlaanderen [1].

Zijn kinderen waren: Phillips, Florens, Doedin en Rase, in de Rekeningen van Zeeland [2] „ser Rase kinderen" genoemd. Zij volgen:

IV. 1. *Philips van* ***Borselen.*** In de rekeningen over 1317-1332 als gegoed in Borselen vermeld. In 1334 bevestigde de graaf den lijftocht van 60 pond zw. t. op tienden in Borselen door Philips gemaakt aan zijn vrouw jcvr. Zoete, heer Joris' dochter van Marren [3]. Hij was reeds dood in 1341 en liet waarschijnlijk geen kinderen na, want in dat jaar bezitten zijn twee broeders en de kinderen van zijn derden broeder het goed in Borselen [4].

IV. 2. ***heer Florens van Borselen de jonge.*** Hij komt van 1317—1341 als leenbezitter op Borselen voor, was 1342 ridder [5]. In 1326 bevestigde de graaf den lijftocht

[1] de Limburg Stirum. Codex, 11. nos. 244 en 290.
[2] Uitg. Hamaker, o.a. I, bl. 303.
[3] Reg. Hann. bl. 131. Zij stierf als weduwe 9 Apr. 1360 en werd te Gent in het Begijnhof begraven. (te Water, bl. 48).
[4] Rek. Zeel. II, bl. 157.
[5] v. Mieris 11, bl. 659, vgl. 648.

TABEL IV.

Tak der heeren van Cortgenc.

III.

Heer **Raes** van Borselen,
verm. 1290-1299 (13131)

IV. Heer Philips van Borselen, verm. sinds 1317, is dood 1341, h. 1324 jovr. Zoete, heer Joris' dochter van Marren (uter Meerham?) Zij † 1350; geen kinderen.

Heer Florens v. B. de jonge, verm. 1317—† 1345 bij Stavoren (?), h. jcvr. Geertruyd, verm. 1326. Kinderen?

Doedyn, verm. 1342.

Raes, verm. 1317-1332, dood 1341.

V. Heer Philips, verm. 1341 en 1359. Claes, verm. 1341 en 1359.

* * *

Heer Claes van **Borselen,** heer van Cortgene, verm. 1374—1400 huwt **Andele** Staelinne

Heer Philips, heer **van Borselen** en Cortgene, verm. 1405—† 1431, huwt 1396 **Machtelt** van Raephorst. Zonder kinderen; Borselen komt aan den tak Brigdamme, Cortgene aan den tak St. **Maartensdijk.**

Katerina **van** Borselen huwt **Alard** heer van Pouoques.

jovr. **Margareta** van Pouoques, erft eigen goed van oom en tante, h. 1°. heer **Daniel** van **Herzelle,** heer van **Lilaer.** 2°. Jhr. **Daniel** van Bouchout, heer van Diepensteyn, enz.

jovr. Ciemense huwt Gijsbreoht van Vianen, heer van Beverweerd.

Janne van Vianen h. Jan van Bouohout, broeder van heer **Daniel.**

door Florens aan zijn vrouw jcvr. Geertruyd gemaakt [6]). Wellicht sneuvelde hij bij Stavoren [7]). 'Van zijn nazaten is ons niets gebleken.

IV. 3. ***Doedyn van Borselen,*** leenbezitter in Borselen; alleen in een acte van 1342 vermeld [8]).

IV. ***4. Ruse van Borselen,*** bezit goederen in Borselen, welke 1341 behooren aan Philips en Clais Rasen kinderen van Borselen [9]), welke volgen.

V. 1. ***Heer Philips van Borselen,*** in 1369 met zijn broeder Claes onder de medestanders van heer Florens van Borselen; hij is dan ridder [10]).

2. ***Claes*** van ***Borselen, nog*** knape als hij 1369 met zijn broeder Philips genoemd wordt.

* * *

Tot mijn spijt veroorzaakt de schaarschte aan 14e-eeuwsche bronnen hier een lacune in de opstelling van dezen tak. De eenige reden, dien ik vind, om de heeren van Cortgene aan de voorgaande leden van het geslacht vast te knoopen is het feit, dat bij beiden de voornamen Claes en Philips specifiek zijn, terwijl vooral laatstgenoemde voornaam bij andere takken van dit geslacht niet voorkomt.

1. Heer ***Claes van Borselen,*** heer van Cortgene, welk bezit hij door koop in 1392 van de grafelijkheid van ambachten, op Noord-Beveland gelegen, uitbreidde [11]). Wij vinden hem het eerst (tenzij hij te vereenzelvigen is met meergenoemden Claes, V. 2.) in 13'74, wanneer hij verklaart van Brabant het hem verschuldigde bedrag ontvangen te hebben, omdat hij bij Baesweiler aan de zijde van den hertog van dit land gestreden had [12]). Hij is dan ridder. Van 1387 tot 1393 vinden wij hem als rentmeester van Zeeland [13]), in 1396 als raad en in 1396 als vriend van hertog Aelbrecht [14]), terwijl hij in 1398 tot een der landsbestuurders van Friesland werd aangesteld [15]). In 1400 kocht hij goed in Borselen gelegen, dat den graaf was aanbestorven van Florys van Borselen, heeren Rasenzoon (tak Ellewoutsdijk) [16]); nadien komt hij niet meer voor.

Zijn weduwe, Andele Staelinne [16a]), stichtte in 1410 een vicarie ter eere van de H. Anna in de parochiekerk van den Haag [17]). Van hem zijn een zoon, een dochter en een bastaard bekend, die volgen.

11. 1. ***heer Philips van Borselen,*** heer van Borselen en Cortgene. Hij was nog knape in 1406, als hij met tien man ten strijde werd geroepen is), doch in 1412 ridder [19]).

In 1413 wordt hij heer van Cortgene genoemd [20]), welke plaats hij bevestigde [21]); hij was in dat jaar en tot zijn dood rentmeester bewester-Schelde [22]). Hij werd in 1417 beleend met de heerlijkheid Borselen bewesten Vijfzoden [23]) en verkreeg van vrouw Jacoba in 1418 het voorrecht dat zijn ambachten Monster (Borselen)

6) Reg. Hann. bl. 148.
7) Reygersbergh 11, bl. 141.
8) v. Mieris II, bl. 660 en 661.
9) Rek. Zeel. 11, bl. 157.
10) v. Mieris III, bl. 83.
11) v. Mieris, 111, bl. 591.
12) Verkooren. Inv. ohartes Brabant, n°, 3357, met zijn zegel; verg. v. Mieris III, bl. 295-299.
13) v. Mieris III, bl. 474, 517, 581, 585; Versl. 1916, n°s. 48, 49, 53; Heeringa, Rekeningen, n°s. 19 en 20; Versl. 1895, n°s. 3, 4.
14) v. Mieris 111, bl. 636, 643.
15) Als voren. bl. 671.
16) Als voren; bl. 718.
16a) Blijkens vriendelijke mededeeling van ons geacht medelid Mr. A. Meerkamp van Embden staat deze eigenaardige naamsleaing vast.
17) Inv. Abdij Midd. n°s. 676-678.
18) v. Mieris IV. bl. 20.
19) Versl. 1916, n°. 64.
20) Als voren, n°. 67.
21) Reyg. I, bl. 40-41.
22) Riemsdijk, Tresorie, bl. 271.
23) Reyg. I, bl. 403.

en Cortgene hooge heerlijkheden werden gemaakt [24]). In 1430 eindelijk werd hij aangesteld tot een der „regierers en bewarers" van het land [25]).

Hij leefde nog op 10 Februari 1431 [26]), doch was overleden op 16 Juli d.a.v., wanneer vrouw Jacoba de heerlijkheid Borselen bewesten Vijfzoden, bij doode van heer Philips, heer van Borselen en Cortgene, a in de grafelijkheid vervallen, aan de gebroeders Boudyn en Floris van Borselen (tak Brigdamme, VII C. 2 en 3) in leen afstaat [27]). Hieruit blijkt dat hij zonder kinderen na te laten stierf.

Hij was in 1396 door zijn vader uitgehuwelijkt [27a]) aan Machtelt van Raephorst, die als weduwe in 1439 aan den abt van Middelburg in eigendom opdroeg een huis aldaar, door wijlen haar echtgenoot gebouwd [28]). Zij werd begraven op het koor van de Minderbroederskerk te Antwerpen onder een zerk met dit opschrift: Hier leghet begraven Machtelt van Raphorst weduwe van Borssele ende van Cortkeen. Sij sterf in 't jaer 1434, 7 Aug. en Berthelmees van Raphorst † 1478. 12 Nov. [29])

Borselen kwam aan den tak van Brigdamme, Cortgene aan dien van St. Maartensdijk, hun eigen goederen aan de dochters van heer Philips' zuster, die volgt.

2. ***Katerina van Borselen,*** echtgenoote van Alard, heer van Poucques, een Vlaamsch edelman [30]). Zij wonnen: a. Margareta van Poucques gehuwd 1° met heer Daniel van Herzelle, heer van Lilaer [31]), 2° met jhr. Daniel van Bouchout, heer van Diepensteyn en Cuitteghem [32]); *b.* Clemense huwde Gijsbrecht van Vianen, heer van Beverweerd [33]), wier dochter jcvr. Janne de vrouw werd van Jan van Bouchout, broeder van Daniel voornoemd [34]).

3. Pieter, bastaard, huwt 1395 jcvr. Marie Beselys Blanckaerts dochter [35]).

Tak der heeren van Sandijck en von Brigdamme.

IV A 6. ***heer Clays van Borselen,*** ook genaamd *heer* Claes ***van der Verre.***

Deze schijnt de jongste zoon van den in 1299 overleden heer Wolfert (111 B 2) te zijn. In dat jaar moet hij nog jong zijn geweest, wanneer verschillende edelen voor Vrank en Claeys, 's heeren Wolfaerts kinderen van Borselen, bij den graaf borgen bleven [36]); beiden beloofden kort daarna zich in 's graven gevangenis te zullen begeven [37]), waar wij ze het volgend jaar dan ook vinden [38]). In 1303 wordt Claes genoemd in het

[24]) Versl. 1902, n°. 16.
[25]) Ocig. stukken Brussel n°s. 15—18; Riemsdijk, Tresorie, bl. 340 vlgg.
[26]) Versl. 1926, n°. 76, met verkeerd jaar.
[27]) Versl. 1902, no. 55 en 56.
[27a]) Gousset. — Ik dank deze mededenling aan onzen hooggeachten voorzitter. Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland. die mij aldus vergunde de filiatie vast te stellen.
[28]) Inv. Abdij Midd. n°. 723.
[29]) Kon. Bibl. Brussel, hs. Goethals, n°. 1512, fol. 84.5. In het sterfjaar moet een fout schuilen.
[30]) Op een dwaalspoor gebracht, heb ik haar ten onrechte bij den tak Vere ingelijfd (hier kol. 301); zij is daar dus te schrappen.
[31]) Hij leeft nog 29 Sept. 1433 (Versl. 1902, n°. 62). is dood 1 Febr. 1434(o.s.?) — Versl. 1916; n°. 80, vgl. 82, 83.
[32]) Versl. 1916, n°. 80.
[33]) Gen.-Her. bladen 11, bl. 340.
[34]) Versl. 1902, n°. 62; 1916, n°s. 97 en 98.
[35]) Zie noot 27a.
[36]) Oork. Holl. II. n°. 1081.
[37]) Ald. n°. 1087.
[38]) Bijdr. Hist. Gen. Utr. 32, bl. 2i0 vlgg.

testament van zijn broeder Henric Wisse (IV A 3) en in 1309 is hij als knape bij den zoen over den moord op zijn vader" gepleegd [39]). In 1316 kreeg hij bij een deeling met zijn broeder Wolfert (IV A 1) een jaargeld van 120 pond zw. torn [40]).

Uit de rekeningen van Zeeland van 1317 blijkt [41]) dat hij gegoed was op Walcheren, te Zandijc, en die van 1331 en 1336 melden hem als leenbezitter in Alardskerke, eveneens in Walcheren gelegen [42]).

Wij houden het er voor dat alle stukken uit de eerste helft der 14e eeuw, waarin van een Claes van Borselen sprake is, op hem betrekking hebben, want er was geen andere naamgenoot dan Claes Rasen zoon (IV B 4), die evenwel in 1341 nog een kind was [43]).

In 1317 was hij (Nycolaus de Vere) met zijn broeder heer Florens er getuige van toen de graaf aan het klooster Porta Coeli eenige privilegiën schonk [44]); in 1327 zegelde hij een brief van zijn schoonzuster Aleyd, vrouwe van Zandenburch en Buren, [45]) en was in 1328 getuige bij het verleenen van een keur aan Zeeland bewester-Schelde [46]).

In de jaren 1.331, 1337 en 1342 vinden wij hem in stukken naast zijn broeder lieer Florens genoemd [47]); in laatstgenoemd jaar komt hij voor de eerste keer als ridder voor [48]).

Hij koos met zijn zoons Wolfert en Hugeman de partij van keizerin Margareta [49]) en was in 1361 en 1352 zegelaar van graaf Willem V [50]). Wij vinden hem het laatst vermeld in April 1353 [51]), terwijl Reygersberg ons mededeelt dat hij in datzelfde jaar begon de polder Oosterland aan Duiveland te dijken [52]).

Evengenoemde schrijver vertelt ook dat heer Claes de rijkste heer van Walcheren was, als bezitter van een derde deel van dit eiland, waaronder van de heerlijkheden Brigdamme, Zoutelande en Coudekerke, terwijl hij het kasteel St. Laurens met de kerk stichtte [53]). Reygersberg is ook de eenige, die ons omtrent zijn dood en zijn echtgenoote inlicht [54]); mogen wij hem gelooven, dan stierf hij in 1367 en werd begraven te Middelburg in het Tertianenklooster, dat door hem en zijn voorvaders gesticht was, en zou hij gehuwd zijn geweest met Janne van Zevenbergen, ook Janne van Sandijck genoemd, waarschijnlijk een dochter van Hugeman heer vau Zevenbergen, vermeld van 1301 tot 1340, en van een dochter van heer Boudyn van Naaldwijk. Zij stierf 17 Mei 1363 en werd bij haar man begraven.

Heer Claes' kinderen waren:

[39]) v. Mieris II, bl. 83.
[40]) Ald. bl. 173.
[41]) Uitg. Hamaker, I, bl. 28.
[42]) Ald. bl. 289 en 382.
[43]) Ald. II, bl. 157. — v. Riemsdijk, Tresorie, bl. 88, n. 2. is ook van deze meening.
[44]) v. Mieris II, 184; vgl. Reyg. II. 135.
[45]) v. Mieris 11, bl. 350.
[46]) Ald. bl. 418.
[47]) Ald. bl. 517, 597, 659, vgl. 648.
[48]) Als borg voor den abt van Middelburg. — Invent. Abdij n°. 310.
[49]) v. Mieris 11. 776-772; vgl. v. d. Bergh. Gedenkst. 1. bl. 171, 175, 186, 223.
[50]) v. Riemsdijk, Tresorie, bl. 88.
[51]) a. w. bl. 625.
[52]) 11, bl. 161.
[53]) T. a. p.; vgl. van Heussen, Oudheden v. Zeeland, 1, bl. 257.
[54]) A. w. bl. 162 en 163. — Zie ook: Bethune, bl. 389.

V. 1. *Wolfert van Borselen,* in 1344 uitdrukkelijk als oudste zoon genoemd in een stuk van de St. Baafsabdij te Gent [55]). Ik vind hem alleen weer in 1361 als hij met zijn vader en zijn broeder Hugeman onder de medestanders van Keizerin Margareta gerekend wordt [56]).

V. 2. *Hugeman van Borselen, 1340* door den heer en de vrouw van Voorne beleend [57]) en in 1351 met zijn vader genoemd [58]).

V. 3. *heer Aelbrecht van Borselen,* heer van Brigdamme, enz., als erfgenaam zijns vaders. Deze heer hebben wij in geen enkele oorkonde ontmoet en ontleenen alle gegevens aan Reygersberg [59]). Hij werd te Souburch op het koor der kerk begraven, nadat hij 14 September 1390 overleden was. Zijne echtgenoote, Beatrix van Domburch, heer Boudijns dochter, stierf 7 Februari 1398 en werd bij haar man begraven.

Hun kinderen volgen VI.

V. 4 en 6. heer *Florens* en heer *Vranck* van Borselen, stichters van den tak van de *heeren van St. Maertensdijk.*

V. 6. *heer Raes van* Borselen, uit wien de tak der *heeren van Ellewoutsdijk* spruit.

VI. 1. *heer Claes II van Borselen,* heer van Brigdamme, enz., in de stukken heeren Aelbreohts zoon genoemd.

Hij was een rijk grondbezitter op het eiland Walcheren, waar o.m. Brigdamme, Zoutelande, St. Laurens en Coudekerke hem toebehoorden; hij woonde in zijn huis te Middelburg en op het kasteel S. Laurens, doch breidde zijn bezit nog uit door koop te Popkensburg en op Borselen, door inpolderingen te Hongersdijk [60]), door koop van het geheele eiland Duiveland in 1392 [61]). In het jaar 1390 maakte *hertog* Aelbrecht zijn leenen onversterfelijk [62]); in 1396 was hij raad van den hertog [63]).

Heer Claes overleed 18 Maart 1412 (n. s.) en werd bij zijn voorouders in het Tertianen-klooster te Middelburg begraven, op het koor voor het hoogaltaar, waar reeds zijn echtgenoote rustte [64]). Hij huwde (voorw. 1387) [65]) jcvr. Marie van Arnemuden, waarschijnlijk dochter van heer Gilles; beide echtelieden droegen in 1401 aan Willem, zoon van Holland, goederen in Popkensburg en Brigdamme ter leen op en gaven deze goederen aan hun zoon Claes te erven, met voorwaarde dat bij diens ontstentenis hun tweeden zoon Gilles de

[55]) Serrure. Hist. St. Bavon II. 63.
[56]) Zie noot 14.
[57]) Reg. Hann. bl. 273.
[58]) Zie noot 14. Sommigen houden hem voor den stamvader van den tak van Borselen van der Hooge (Arch. Zeeuwsch Genootschap, 1909 en 1913). Aangezien het mij bekend is dat een onzer leden zich met de genealogie van dezen tak bezig houdt, heb ik mij in deze studie van verdere nasporingen op dit gebied onthouden.
[59]) II, bl. 162, 172, 174. Vgl.: Bethune, bl. 384.
[60]) Over deze inpoldering, bij Wolfaartsdijk gelegen, zie: J. van der Baan. Wolfaartsdijk (Goes, 1866), bl. 20.
[61]) Reyg. 11, bl. 173-174; Ermerins, Schouwen en Duiveland, bl. 311 vlgg. en 319 vlg. — Vgl.: Versl. 1902, no. 3, en oorspr. stukken Brussel, nos. 45 en 46.
[62]) v. Mieris 111, bl. 546.
[63]) Als voren, bl. 637, 643.
[64]) Reyg. 11, bl. 181; Bethune, bl. 388 met afwijkende data.
[65]) v. Mieris 111, bl. 474.

erfgenaam zou zijn [66]). Vrouw Marie overleed 12 Mei 1402 en schonk haar man vier kinderen: VII A.

VI. 2. *Gilles van Borselen.* Hij wordt sedert 1378 vermeld en was 1390 baljuw van Middelburg; in evengenoemd jaar maakte hij een deeling met zijn broeder, waarbij hem werd toegewezen: West-Souburg, Ste. Mariënkerke, Domburg, Ritthem en een deel van Coudekerke [67]).

Hij stierf 13 September 1390; zijne vrouw kocht, als weduwe, in 1400 land te Biggekerke [68]), en overleed 18 Mei 1407. Beiden werden begraven in de kerk te Souburch, onder een blauwe zerk, met koperen inleggsels; de man in het harnas met zijn schild voor hem en acht kwartieren. Het opschrift luidde: Hier licht Gilles van Borsele die starf 1390 op Heilich Cruus Verheffinghen avent ende mejoncvr. Anna Bouduin Woutersons dochtere van Domburch die starf 1407, den 18 in Meye [69]).

Hun kinderen volgen VII B.

VI. 3. *Beatrix van Borselen* huwt Willem van Steyn. Zij overleed 9 Juli 1397 en werd in de kerk te Souburch begraven [70]).

VII A 1. *Jcvr. Hadewych van Borselen,* heeren Claeysdochter, heer van Brigdamme. In 1399, op 31 December, werden de huwelijksvoorwaarden opgemaakt van heer Adriaen van Heenvliet en jcvr. Hadewych [71]); wij weten niet of dit huwelijk voortgang had. In ieder geval was zij later de echtgenoote van Wolfert V van Borselen, heer van Vere (tak Vere, VII. A.. 1). Na diens dood was er kwestie in zake de voogdij van hun zoon, waarover de graaf uitspraak moest doen. [72]) Zij leefde nog vele jaren als weduwe [73]) en overleed 1464, 29 September, begraven bij de Minderbroeders te Middelburg. [74])

2. *heer Jacob van Borselen,* heer van Brigdamme, Zoutelande en St. Laurens, na zijn vader. Hij bedijkte het land van Herkinge, waarin Sommelsdijk de voornaamste polder werd [75]), en werd in den slag bij Brouwershaven (13 Januari 1426) zóó gekwetst, dat hij er „binnen drie daghen af sterf." [76]) Hij huwde Anna, dochter van Wouter van Hennin, heer van Boussu, bij Sibylla van St. Wijnoxbergen [77]); zij hertrouwde in 1442 Willem van Egmond, heer van IJsselstein, die 1451 zonder kinderen overleed. Vrouw Anna stierf in Februari 14'78 en werd ten Predikheeren in den Haag begraven. [78])

Hun kinderen volgen VIII A.

3. *jcvr. Alise* huwde een Vlaamsch edelman Hector van Voorhout. [79])

[66]) Als voren, bl. 750; vgl. oornpr. stuk Brussel no. 3.
[67]) Versl. 1895, nos. 6 en 7.
[68]) Versl. 1895, no. 14.
[69]) Bethune, bl. 383-384.
[70]) Als voren, bl. 385.
[71]) Versl. 1916, no. 57; Kon. Bibl. Brussel, hs. 21757, fol. 106 vo. en vlgg.
[72]) v. Mieris IV, bl. 190 en 193.
[73]) O.a. Versl. 1895, no. 80 en 1902, no. 121.
[74]) Betbune, bl. 388.
[75]) Reyg. II, bl. 187, vgl. 201.
[76]) A. v bl. 198, vgl. 192.
[77]) De la Chenaye-Desbois et Badier. Dict. de la Noblesse I (Parijs, 1863), kol. 385.
[78]) Jaarboek Die Haghe 1907, bl. 422.
[79]) Vgl. Versl. 1895, no. 100.

4. *jcvr. Beatris*, kanones te Bergen in Henegouwen, dood 1484. [80])

VII B. 1. *Aelbrecht*, reeds *dood* in 1394. [81])

2. *Boudyn van* Borselen, heer tot Borselen [82]) en tot Souburch. Van 1394 tot 1431 herhaaldelijk in de stukken vermeld, kocht met zijn broeder Floris land te Rithem en te Oosterzubburch. [83]) Hij overleed 17 Juni 1438 en werd te Souburch begraven met acht, kwartieren [84]). Hij huwde omstr. 1403 jcvr. Kateliue vau Swanenburch, dochter van Adriaen Willemszoon van Duveland [85]). Zij vermaakte in 1418 aan haar man al hare tienden in Capelle op Duiveland gelegen [86]), terwijl Boudyn haar in 1419 al zijn roerende goederen in eigendom overdroeg [87]). Zij overleed 15 Maart 1428 en werd te Souburch begraven. [88]). Zij liet geen kinderen na.

3. *Florys*, heer van Borselen [89]), Souburch, enz. Hij was rijk gegoed en breidde zijn bezit door groote aankoopen uit, o.a. op Walcheren, te Sommelsdijk en elders. Hij was in 1418 baljuw van Middelburg [90]), sedert 1423 rentmeester van Zeeland bewester-Schelde [91]), in 1431 een der gouverneurs van Holland en Zeeland [92]) en raad in het Hof van Holland [93]). Hij stierf kort voor 7 Juni (3 April?) 1447 en werd begraven te Souburch [94]). Hij huwde jcvr. Lisebette, dochter van Willem Hondt Philipsz., die in 1439 stierf en te Souburch begraven werd. [95])

Hun kinderen volgen VIII B.

4. *Katerina* huwt Henric Crabel [96]).

6. *Ector*, bastaard, wiens goederen na zijn dood in 1446 door zijn natuurlijken broeder Florys gekocht werden. [97])

VIII A. 1. *Heer Adriaen*, heer van Brigdamme, enz., na doode zijns vaders. Hij werd in den strijd voor Brouwershaven (1426) geridderd en in 1445 op het kapittel te Gent in de orde van het Gulden Vlies opgenomen [98]); hij was 1444 kastelein en schout van Gouda, 1453 kapitein van Biervliet, 1464 voogd van Bergen in Henegouwen [99]). Hij maakte 17 Juli 1466 zijn testament [100]), verkocht het volgend jaar aan den graat van Charolais twee derden van Brouwershaven [101])

[80]) Zie vorige noot.
[81]) Versl. 1895, n°. 9.
[82]) Door koop in 1431 van de grafelijkheid uit vervallen goed van Philips van Borselen, heer van Cortgene. Versl. 1902, n°s. 55 en 56.
[83]) Versl. 1895, passim; Versl. 1902. n°s. 55 en 66; oorspr. stuk Brussel n°. 7.
[84]) Bethune, bl. 385. — De kwartieren zijn onduidelijk.
[85]) Versl. 1895, n°. 19. — Haar wapen: gedeeld-ingehoekt van zilver op rood, van drie stukken, blijkens voorg. noot.
[86]) Te Water, bl. 172.
[87]) Versl. 1895, n°. 66.
[88]) Zie noot 44. — Over haar erfgenamen: Versl. 1895, n°. 82.
[89]) Door koop na doode van heer Philips, heer van Cortgene, 1431. — Reyg. 1, bl. 403; Versl. 1902, n°s. 55 en 56.
[90]) Versl. 1895, n°. 61; orig. stuk Brussel, n°. 8.
[91]) Versl. 1895, n°. 75; Heeringa. Rekeningen, I, n°s. 24 en vlgg.
[92]) Verslag 1916, n°s. 75, 78.
[93]) Elink Sterk, bl. 59.
[94]) Bethune, bl. 386.
[95]) T. a. p. Haar wapen: in blauw vier zilveren dwarsbalken, en een hond in schildhoofd. Smallegange noemt haar dochter van Willem Souts, heer van Weldamme; te Water van Houts.
[96]) Over dit geslacht: Versl. 1905, n°. 29.
[97]) Versl. 1895. n°. 89.
[98]) Reyg. II, bl. 198 en 215.
[99]) Versl. 1902, n°. 101 en Reyg.
[100]) Orig. stuk Brussel, n°. 50; v. Heussen. Oudh. Zeel. 1, bl. 242; Matthaeus, Analecta III, bl. 409.
[101]) Orig. stukken Brussel, n°s. 51-55.

en stierf 6 Juni 1468, begraven op het koor der kerk te Souburch, waar zijn weduwe een tombe liet maken [102]). Hij huwde ten eersten male, bij voorwaarden van 4 Januari 1451 [103]), jcvr. Marie, vrouw van Souburch en Zwanenburch, dochter van Jan van Cats, heer van Simonskerke en Brouwershaven, raad van den hertog, Laurensz. en van jcvr. Marie van Borselen (VIII B 1). Zij was toen nog geen twaalf jaar oud en overleed zeer jong [104]).

Heer Adriaen sloot op 6 December 1457 te Quesnoy in het huis van den Hertog een huwelijkscontract [105]) met jcvr. Anna, natuurlijke dochter van hertog Philips van Bourgondië. Zij kreeg in 1469, als weduwe, de renten en leenen, van haar man afkomstig en gelegen in Duiveland en Walcheren, [106]) en hertrouwde ditzelfde jaar te Brugge met heer van Adolf van Cleve, heer van Ravestein en Winendale, waarmede zij op het huis Souburch woonde en grooten staat voerde [107]).

Heer Adolf stierf in 1492 en vrouw Anna 16 Januari 1506 op het kasteel Souburch. Zij werd te Brussel in de Minderbroederskerk bijgezet [108]). Haar broeders Boudewijn en Philips van Bourgondië waren haar erfgenamen. De kinderen van heer Adriaen en vrouw Anna volgen IX.

2. *Joncker Jacob van Borselen*, werd te Brugge gedood en was ongehuwd gebleven [109]); zijn broeder Adriaen erfde van hem [110]).

VIII B. 1. *Jcvr. Marie van Borselen*, vrouw van Souburch, huwde bij voorwaarden van 2 Mei 1430 [111]) Jan van Cats eerder genoemd, waarbij zij moeder werd van Marie, de 1e vrouw van heer Adriaen zooeven genoemd. Zij overleed voor 9 Augustus 1446 [112]).

2. *Jan*, bastaard, wiens moeder was Heylif Jansdr. van Eriekenbeke, kreeg 1432 een jaargeld van zijn vader [113]).

3. *Anna*, bastaard, huwde Henric Crabel den jonge, zoon van Katerina van Borselen (VII B. 4.).

IX, 1-3. *Jcvr. Agnes*, jcvr. Anna en joncker *Cornelis*, jong gestorven [114]) en in de tombe der ouders begraven [115]).

4. *Heer Jacob*, bastaard. Hij was eerst geestelijke [116]), doch huwde 1470 met Agniete van Raephorst, voor wien hij in 1480 zielmissen stichtte [117]); in evenge-

[102]) Reyg. 11, bl. 240; Beth. bl. 384.
[103]) Orig. stukken Brussel, n°s. 35-38. — Zij maakten 3 Apr. d.a.v. hun testament, ibid. n°. 39.
[104]) Haar testament is van 28 Juni 1457 (orig. Bruss. n°. 42; Versl. 1902, n°. 118), op 5 Dec. 1457 was zij reeds dood, zie lager. — Reygereberg dwaalt dus wanneer hij (11, bl. 216) haar dood in 1448 stelt, evenzeer vergist hij zich door haar (II, bl. 199) dochter van Floris van Borselen (VII B 3) te noemen; zij was zijn kleindochter.
[105]) Orig. Brussel n°. 43; Versl. 1895, n°. 91 en 1916, n°. 109; Arch. Rijssel B 428. — Ook hier heeft Reygersberg (11, bl. 231) een foutieven datum (1454).
[106]) A. R. A. Brussel, Cour féod. Brab. 347, fol. 11.
[107]) Reyg. II. bl. 251 en 340; dezelfde auteur (bl. 275, 304 en 339) over hun vele bedijkingen.
[108]) Reyg. 11, bl. 376; de Jonghe, Belgium dominioanum, bl. 332.
[109]) Reyg, II, bl. 192.
[110]) Orig. Brussel n°. 33; Versl. 1902, n°. 113.
[111]) Orig. Brussel, n°. 14.
[112]) Als voren n°. 29; haar testament van 1446, ald. n°. 30.
[113]) Orig. Brussel, n°. 21, vgl. Versl. 1902, n°. 74 en vlgg.
[114]) Reyg, bl. 231.
[115]) Bethune, bl. 384.
[116]) Inv. Abdij Midd. n°s. 784-786, 860.
[117]) Versl. 1916, n°. 140.

TABEL V. **Tak der heeren van Brigdamme.**

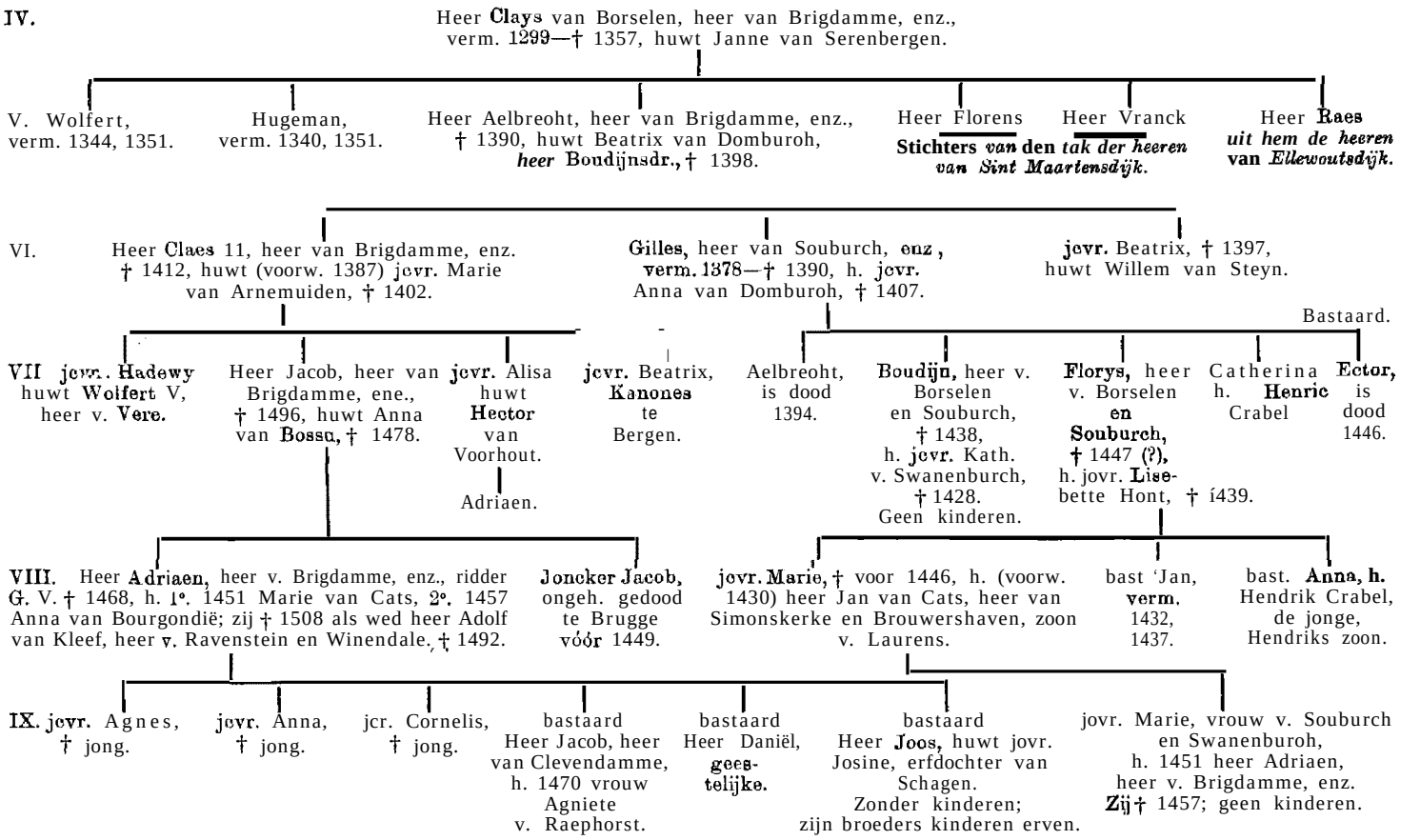

noemd jaar was hij reeds hertrouwd met Agnes vrouw van Clivendamme [11]s). Zij werden de stamouders van den tak der heeren van Clivendamme [119]).

5. *Heer Daniel*, bastaard, geestelijke.

6. *Heer Joos*, bastaard, huwt jcvr. Josine, erfdochter van Schagen.

Tak der heeren van Sint Maartensdijk,
ook genaamd: van Borselen met de Zuilen.

VC. 4. *Heer Florens van Borselen*, heer van Sint Maartensdijk, komt als zoodanig het eerst voor in een acte van 1357, zonder dat wij weten hoe en wanneer hij aan dit leen kwam [120]). Aangezien zijn beide naamgenooten omstr. 1345 stierven (IV A 4. en IV B. 2), houd ik het er voor dat er na dat jaar slechts één persoon met den voornaam Florens in het geslacht bestond [121]). Wij vinden dan onzen Florens reeds in 1349 en beide volgende jaren als ridder in de omgeving van Keizerin Margareta [122]) en in 1362 als 's hertogen stadhouder in Zeeland [123]). Het volgende jaar krijgt hij (heer Florens v. B. heren Clayssone), baljuw van Zeeland Beooster-Schelde, 's hertogen grootzegel [124]), in 1366 is hij borg, in 1357 raad van Willem V [125]), en van evengenoemd jaar tot 1369 „shertogen borchsaet" van Heusden [126]). In 1362 en 1366 was hij stadhouder (ruwaard) van Zeeland [127]) en nog in 1366 raad van den hertog [128]). Na dien komt hij niet meer voor; hij moet voor 1368 overleden zijn, in welk jaar zijn broeder Vranck St. Masrtensdijk verwierf.

VC. 6. *Heer Franck van Borselen*, heer van Sint Maartensdijk.

Hij hielp als ridder in 1369 zijn broeder heer Florens in de zaak met Heusden [129]), wordt 1363 en 1366 vermeld [130]) en was 1366 raad van hertog Aelbrecht [131]), die hem in 1368 St. Maartensdijk verkocht,, de grafelijk kheid aangekomen door het overlijden van heer Vranck's broeder heer Florens [132]). Hij vergrootte dit bezit door gorzen ten noorden der plaats gelegen te bedijken [133]). Hij komt in 1377 en 1381 als raad van den hertog, in 1382 als rentmeester van Zeeland voor [134]); dit is het laatste jaar, dat wij hem ontmoeten.

Heer Florens was in 1372 reeds gehuwd met Alienora, vrouw (beleend 1382) van Zuylen; in dit jaar kre-

118) Als voren, n°. 139.
119) Mieris I, bl. 687. Water.' Zeeland. bl. 82 vlgg.
120) Zoo ook: van Riemsdijk, Tresorie, bl. 88 en 399.
121) v. Mieris II, bl. 746, 766—772; vgl. v. d. Bergh. Gedenkstukken I, bl. 171.
122) v. Riemsdijk, a. w. bl. 38.
123) Als voren, bl. 395-396, vgl. bl. 88, noot 4.
124) v. Mieris 111, bl. 2, 11, bl. 867; vgl. Riemsd. bl. 90.
126) Zie de stukken bij v. Mieris III, bl. 28, 52, 53, 72, 76-83; vgl. Riemsd. bl. 110.
127) v. Riemsd. bl. 112 en 131.
128) v. Mieris III, bl. 173 en 200.
129) Als voren, bl. 83.
130) Invent. Abdij Midd. n°. 584; v. Mieris 111, bl. 179.
131) v. Mieris 111, bl. 173.
132) Als voren, bl. 238.
133) v. Mieris 111, bl. 243. Dit deed ook zijn zoon Floris: Reyg. II, bl. 170.
134) Als voren, bl. 319, 330, 361, 362; Versl. 1916, n°. 46.

gen beide echtelieden pauselijke voorrechtsbrieven [135]). Zij was dochter van heer Dirc bij Margriete van Baer en maakte 1398 haar testament [136]). Hun kinderen volgen :

VI. 1. *Heer Florys van Borselen „metter zuylen"*, heer van Sint Maartensdijk, heeren Vranckenzoon. Bij was rijk gegoed op Noord- en Zuid-Beveland en op Tholen en woonde te Sint Maartensdijk, waar hij een college van kanunniken stichtte [137]). Hij wordt in 1391 als knape vermeld [138] s), in 1396 als ridder en raad van den hertog [139]) en komt daarna tot in 1419 herhaaldelijk in oorkonden voor. Hij zou overleden zijn in 1422. In 1396 werd het duwarie bepaald voor zijn vrouw Oede [140]). Zij was een dochter van Hendrik, heer van Bergen op Zoom, en van Beatrix van Polanen, en liet haar man kinderen, die volgen onder VII.

2. *Heer Dirck van Borselen*, heer van Zuylen, door gift of erfenis van zijn moeder. In 1399 ridder [141]) in 1403 en 1406 rentmeester Bewesten-Schelde [142]); korte jaren later overleden, zonder kinderen uit zijn huwelijk met Aleyd van Riviere. Zijn broeder kocht zijn vervallen goederen [143]).

VII. 1. *Heer Vranck van Borselen*, heer van St. Maartensdijk en Zuylen, door erfenis zijns vaders, graaf van Oostervant, door zijn huwelijk, heer van Borselen en Cortgene, door koop, [144]), enz., enz. Hij werd ridder in den slag voor Brouwershaven (1426) [145]) en in 1446 te Gent ridder van het Gulden Vlies.

Heer Vranck speelde een belangrijke rol gedurende de jaren, waarin onze Graafschappen aan het Bourgondische huis overgingen, en huwde 1434 [146]) vrouw Jacoba van Beieren, die twee jaren later overleed. Hij zelf stierf 19 November 1470 te Brielle en werd te St. Maartensdijk bijgezet [147]).

Zijn bastaardzoon volgt VIII. A.

2. *Vrouw Alienora van Borselen* erfde de meeste bezittingen van haar broeder en werd daarmede 4 Februari 1471 beleend [148]). Zij was bij voorwaarden van 1421 [149]) gehuwd met heer Jan van Bueren, en hertrouwde na diens dood Gijsbrecht heer van Nijenrode [150]). Zij had slechts uit haar eerste huwelijk kinderen : een jong overleden zoon Otto en een erfdochter, die volgt:

VIII. Jcvr. Elisabeth van Buren, die in 1475 huwde met heer Gerard, tweeden zoon van heer Jan van Culenborch, en naliet:

IX. 1. Heer Jasper van Culen borch erfde Borselen [151]).

[135]) Brom. Bullsrium, nos. 2070 en 2078.
[136]) Genealogisch-Heraldische Bladen III. bl. 526 vlgg.
[137]) Zie Reyg. 11, bl. 174 en 179.
[138]) v. Mieris 111, bl. 582.
[139]) Als voren, bl. 637 en 643.
[140]) Alsvoren, bl. 625.
[141]) Versl. 1916, no. 57.
[142]) Versl. 1916, no. 60; Versl. 1895, no. 22.
[143]) Gen..Her. Bl. III, bl. 529. 530.
[144]) Reyg. 1. bl. 403. II, bl. 213.
[145]) Reyg. II, bl. 198.
[146]) De voorwaarden zijn van 1 Maart 1434. Zie over dit huwelijk: Bijdr. Vad. Gesch. 3e reeks. VIII, bl. 47 en vlgg.
[147]) Reyg. 11, bl. 253.
[148]) Elink S. 143.
[149]) Bijdr. Vad. Gesch. 1e reeks, 1, bl. 14.
[150]) de Geer, bl. 41 vlgg. — Invent. Abdij no. 886.
[151]) Reyg. 1, bl. 404. — Versl. 1916, no. 167.

TABEL VI.

Tak der **Heeren** van St. Maartensdijk.

IV. Heer Clays, heer van Brigdamme † 1357.

V. Heer Florens, heer van St. Maartensdijk, verm. 1349—† vóór 1368.

Heer Vranok, heer v. St. M. (1368), verm. tot 1682, h. voor 1372 Alienora vrouw (bel. 1382) van Zuylen, testeert 1398.

VI. Heer Florens van Borselen „metter zuylen", heer van St. Maartensdijk, verm. 1391-1419 († 14221) Huwt Oede, dochter van den heer van Bergen op Zoom.

Heer Dirc, heer van Zuylen, verm. 1399-1405, buwt Aleyd van Riviere. Geen kinderen.

VII. Heer Vranck, graaf v. Oostervant, enz., ridder Gulden Vlies, † 1470, huwt 1433 vrouw Jacoba van Beieren, † 1436, zonder oir.

Vrouw Alienora, vrouw van St. Maartensdijk, door erfenis van broeder; huwt 1o. heer Jan van Bueren, 2o. Gijsbrecht, heer van Nijenrode.

Bastaard.

VIII. Heer Florens, heer van Corteene, enz. † 1507, h. 1478 jcvr. Barbara v. Wassenaer, † 1502.

jcvr. Elisabet van Buren huwt 1475 heer Gerard van Culenburch.

IK. Joncker Jaoob, t jong.

Heer Vranck, heer v. Cortgene,' enz. † 1522, h. 1508, jcvr. Katerine van Egmond. Geen oir.

heer Jasper van Culenborch, heer van Borselen.

Jcvr. Maria vrouw v. St. M. h. Frederik van Egmond-Ysselstein.

2. Jcvr. Maria van Culenborch erfde St. Maartensdijk en huwde heer Frederik van Egmond, heer van lJselstein; hun achter-kleindochter Anna bracht door haar huwelijk met Willem, prins van Oranje, St. Maartensdijk in ons Vorstenhuis.

VIII. A. *Heer Floris bastaard van Borseien*, heer van Cortgene, Emelisse, Welle en Pamele, door erfenis zijns vaders. Zijn moeder wordt door Reygersbergh [152]) jcvr. Margareta van Haessel genoemd en zou, volgens hem, 6 Maart 1496 overleden zijn. Floris werd in 1467 in den oorlog tegen Luik geridderd [153]); hij streed, onder de aanvoering van den heer van Vere, in 1470 ter zee [154]) en verkreeg 1478 het voorrecht dat Cortgene een onversterfelijk leen werd gemaakt [155]). Hij zou, volgens Reygersbergh, op 20 Mei 1607 zijn overleden [156]).

Hij huwde, bij voorwaarden van 8 Juli 1478 [157]), jcvr. Barbara van Wassenaer [158]), dochter van Jan bij Catherine de Craon. Zij stierf 18 Juli 1602 en werd op het nieuwe koor in de kerk te Cortgene begraven [159]).

Hunne twee kinderen volgen:

IX A. 1. *Joncker Jacob van Borselen*, „sterf als hij van Parijs uyter schoolen quam" [160]).

[152]) II, bl. 340.
[153]) Als voren, bl. 249.
[154]) Als voren, bl. 254.
[155]) Verslag 1916, no. 137, vgl. Reyg. II, bl. 297.
[156]) II, bl. 368.
[157]) Te Water, bl. 79-80.
[158]) Obreen. Gesch. van het geslacht v. Wassenaer, bl. 37.
[159]) Reyg. 11, bl. 365.
[160]) Als voren, bl. 337.

TABEL VII.

Tak der heeren van Eltewoutsdijk.

V. Heer **Raes van** Borden,
1385 heer van Ellewoutsdijk.

VI. Floris van Borselen, heer van Ellewoutsdijk,
h. Lysbeth, heer **Jansdr.** van Renesse.
Hij † voor 1400, zonder kinderen.

Jovr. Heylwyf van Borselen,
h. 1393 heer Jan
heer van Heenvliet.

2. *heer Vranck van Borselen*, heer van Cortgene, enz., na zijn vader. Hij was 1613 bij het beleg van Doornik en overleed 22 November 1522 te Tervueren bij Brussel, begraven te Cortgene [161]). Hij huwde, bij voorwaarden van 23 October 1608 [162]), jcvr. Katerine van Egmond, dochter van Jan, eersten graaf van Egmond, en Magdalenn gravin van Werdenberg. Zij was eerst non te Loosduinen. Zij wonnen slechts een zoon, die kort na de geboorte overleed [163]). Cortgene kwam nadien aan het geslacht van Egmond.

Tak der heeren van Ellewoutsdijk.

V *C. 6. Heer Raes van. Borselen*, zoon van Heer Clays, heer van Brigdamme (IV A. 6.), werd in 1385 door koop, heer van Ellewoutsdijk [164]). Hij was in 1359 reeds ridder en toen medestander van zijn broeder, heer Florens [165]), kreeg in 1367 pauselijke privilegiën, o.m. om een draagbaar altaar te mogen hebben [166]), wordt van 1377 tot 1386 herhaaldelijk rentmeester van Zeeland bewester-Schelde genoemd en komt na 1390 niet meer voor. Zijn echtgenoote is ons onbekend; zijn kinderen waren:

VI. 1. *Floris van Borselen*, heer Rasen zoon, heer van Ellewoutsdijk. In 1390 keurde hertog Aelbrecht goed dat zekere tienden in Noord-Beveland, onder Emelisse en Geerlofsdijk gelegen, door heer Raes van Borselen werden overgedragen op zijn zoon Floris, en dat de vrouw van dezen, Lysbeth, heer Jansdochter van Renesse, daaruit een jaarrente van 16 pd. gr. vl. zou ontvangen [167]). Hij was in 1393 bij de huwelijksche voorwaarden van zijn zuster Heylwyf, doch moet zonder kinderen overleden zijn, want in 1400 kocht heer Claes van Borselen, heer van Cortgene (zie dien tak), het goed in Borselen, dat den graaf bij doode van Floris van Borselen, heer Rasenzoon, was aanbestorven [168]).

2. *Heylwyf van Borselen*. In 1393 bepalen Hughe, ridder, heer van Heenvliet, en Floris van Borselen en van Ellewoutsdijk een huwelijk tusschen Jan van Heenvliet, zoon van beer Hugo, en jcvr. Heylwyf, zuster van Floris voorn. [169]) Jan van Heenvliet was gesproten uit zijns vaders huwelijk met Elisabet van Polanen; hij was in 1399 reeds ridder en beërfde van zijn vader de heerlijkheid Heenvliet, van zijn moeder die van Capelle a. d. IJsel. Hij zou in 1427 overleden zijn en liet alleen een dochter na, welke geestelijke zuster was, zoodat zijn goederen op zijn zuster Lysbet, gehuwd met een lid van het geslacht van Cruiningen, kwamen.

(Slot volgt.)

[161]) Als voren, bl. 382 en 408.
[162]) Te Water, bl. 80.
[163]) Reyg. II, bl. 378.
[164]) v. Mieris III., bl. 422 en 436.
[165]) Als voren, bl. 83.
[166]) Brom, Bullarium, n°s. 1855 en 1856.
[167]) Versl. 1913, n°. 50; vgl. v. Mieris III, bl. 554.
[168]) v. Mieris, III, bl. 718.
[169]) Versl. 1916, n°. 53, en Kon. Bibl. Brussel, hs. 21757, fol. 104.

De Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap.

(XLV, 226-233, 306 -- 309.)

Repliek van W. J. J. C. Bijleveld.

Ten opzichte van de opmerkingen van Jhr. Mr. W. A. Beelaerts van Blokland tegen mijn artikel in het Augustus-nummer van dit Maandblad, voel ik mij genoopt het volgende in het midden te brengen:

De heer Beelaerts bepaalt zich in zijn betoog hoofdzakelijk tot handelingen van door mij genoemde personen in de jaren vóór 1581, en met name tot de dagen van de heftigste troebelen. M. i. vergeet hij daarbij, dat de pacificatie van Gent niet alleen de toestanden veel veranderd heeft, maar ook vele gemoederen tot rust en inkeer heeft gebracht. Hoe belangrijk de citaten uit het archief v. d. Raad van Beroerten ook zijn, hij had zich voor dergelijke bewijzen omtrent de gezindheid van personen, die ik onder de R. C. edelen noem, niet naar Brussel hoeven te begeven. Gedrukte werken hadden hem kunnen inlichten over de sterk anti-clericale gezindheid en gedragingen van Jacob Oem van Wijngaerden in de geheele periode 1566—1676 en Heer Arent van Duvenvoirde, die voor zijn hoofd, den beruchten Lumey, niet onderdeed, mitsgaders diens veel jongeren neef Jan uit Warmond, in de dagen van het nemen van den Briel. Maar ook zij zijn tot rust en inkeer gekomen, toen Alva met zijn gehaat bestuur verwijderd was en de verdraagzame geest van Prins Willem de overhand had gekregen, ook over zijne ruwe trawanten.

Uit allerlei bronnen, die de mij toegemetene plaatsruimte verbiedt op te sommen, heb ik sedert vele jaren aanteekeningen verzameld. Helaas heb ik deze niet alle thans tot mijne beschikking en moet mij dus hier en daar op mijn geheugen verlaten. In het volle besef te schrijven over menschen, die zelf niet protesteeren kunnen, heb ik mijn eerste artikel opgesteld; dit blijft m. i. op de allereerste plaats de plicht van elken schrijver op geschiedkundig gebied en waar ik twijfelde heb ik dit uitdrukkelijk aangegeven bij de van Brederode's (zie kol. 227 en 2%).

Sedert het begin der 17e eeuw vormt het doop- en trouwboek der R.-C. Kerk in de Oude Molstraat te 's-Gravenhage eene kostbare bron voor gegevens op dit gebied, doch voor de door den Heer Beelaerts genoemde personen helpt het ons natuurlijk niet.

De bekende F. van Dusseldorp, uit aanzienlijk geslacht te Leiden geboren en opgevoed, kende zoowel de van Assendelft's, als de van Raephorst's. De eersten prijst hij wegens hun trouw aan het Geloof en rept niet van den afval van Cornelis en zijne vrouw, terwijl hij dit wel doet bij andere geslachten, bij de Oem's, zoowel als bij de van Raephorst's. Cornelis' zuster, die de heerlijkheid Goudriaan beërfde, stond in haren tijd bekend (zooals reeds vermeld op kol. 230), als felle papiste.

Hendrik van Raephorst was de medeaanvoerder in 1666 en volgende jaren van Oem van Wjngaerden,

hierboven genoemd, en maakte zich berucht door zijne wandaden, bij voorkeur tegen kloosters en bewoners daarvan bedreven. Zijn optreden in het eigen familieheiligdom te Wassenaar was mij bekend, doch ik moet mij al zeer vergissen, als de Heer Beelaerts zelf niet weet, dat zijn broeder Albrecht, die als jongmensch getuige was van die uitspattingen, later daarover groot berouw had.

Albrecht huwde in Juli 1676 met Agatha van Culemborch, dochter van den baljuw van Rijnland (die R.C. was) en met zijn consent. Dat hij zich in 1678 bemoeide met het herstellen der kerk, verwondert mij niet. De „heer" van Wassenaar (de Ligne) was ver weg en kon zijne rechten niet uitoefenen; geen wonder, dat de eenige telg van zulk een oud geslacht, dat steeds de van Wassenaer's boven zich had moeten dulden, de gelegenheid te baat nam, om hunne plaats als „heer" in te nemen. Hun zoon, de laatste van zijn geslacht, was weder R.C., evenals de dochter, gedurende haar eerste huwelijk. Vreemd genoeg, blijkt Agatha van Culemborg waarschijnlijk te zijn overgegaan; ik vond t m., dat de Voorschotensche predikant, Michiel Jansz. van Middelhoven haar in hare laatste levensdagen (Juli 1612) bijstond.

Maar, zooals ik reeds in mijn eerste artikel zeide, men schijnt in die eerste jaren der 17e eeuw dergelijke geloofswisselingen en gemengde huwelijken licht geteld te hebben.

Reinier van Oldenbarneveldt, over wiens nageslacht ik binnenkort hoop te schrijven, de zoon van den raadpensionaris, die toen op het hoogtepunt van macht en aanzien stond, trouwt in den Haag ao 1608 met een R.C. vrouw.

Welken godsdienst de looze vos François van Aerssen beleed, weet ik niet, doch zijn broeder Jacques, stamvader der nog levende familie, laat zijne kinderen doopen in de kerk der Oude Molstraat.

De man, met wien hij genaturaliseerd werd en in de ridderschap opgenomen, de heer van Marquette, groot gunsteling van Prins Maurits, trouwt als weduwnaar van de Protestantsche freule van der Mijle, 8 Sept. 1612 in de kerk der Oude Molstraat met Eleonora, dochter van den graaf van Bossu; hunne kinderen werden ook daar gedoopt.

Het laatste woord over dit alles is nog geenszins gezegd, doch het was mij eene behoefte op te komen tegen een waandenkbeeld (gevolg van eenzijdig, vaak kerkelijk propagandistisch geschiedenisonderwijs) alsof na den opstand tegen Spanje, vrijwel de geheele bevolking eens van zin, de idealen van onzen tijdgenoot Kersten werkelijkheid had gemaakt.

BIJLEVELD.

Dupliek van Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland.

Gaarne maak ik gebruik van de mij door onzen Redacteur geboden gelegenheid om nog een kort woord van dupliek te geven te dezer zake.

Naar het mij voorkomt, stelt de heer Bijleveld de zaak thans eenigszins anders dan in eerste instantie. Blijkens bovenstaanden slotzin heeft hij zich willen opwerpen als bestrijder van een door hem waargenomen waandenkbeeld, dat na [1]) den opstand tegen Spanje — hij schijnt

[1]) Ik cursiveer.

hier het jaar 1681 te bedoelen — vrijwel de geheele bevolking tot het Calvinisme was overgegaan.

In eerste instantie echter (zie kol. 226) maakte hij gewag van een artikel van Dr. H. Huybers in het Historisch Tijdschrift over de door hem zelf te berde gebrachte quaestie: „het Catholiek blijven [1]) van het grootste deel van den adel in de 17e en 18e eeuw", en haalde hij Dr. Huybers letterlijk aan, waar deze schreef: „De schrijver noemt alleen de 17e en 18e eeuw, maar de 16e, hoe stond het toen? Zijn *wij al zoo ver, dat wij de conclusie* kunnen *trekken, dat de meerderheid van den Noord-Nederlandschen Adel niet heeft meegedaan aan de reformatie?*" [1]) De heer Bijleveld gaf daarop als zijne meening, gegrond op eene studie van lange jaren (kol. 226) ten antwoord: „dat de Noord-Nederlandsche adel en ook de Hollandsche bepaald niet met de reformatie is meegegaan en dat degenen, die het wel deden, eene uitzondering zijn op de algemeene regel".

Voor de beantwoording der vraag, of de adel — in meerderheid of minderheid — aan de reformatie heeft medegedaan, is mijns inziens van primair belang te weten, welke rol zijne leden hebben gespeeld in de dagen der troebelen; n. 1. of zij toen als verdedigers van hunne Kerk, hare instellingen en bedienaren zijn opgetreden, zooals men van trouwe zonen mag verwachten, dan wel of zij zich afzijdig hebben gehouden, hetgeen voor tweeërlei uitleg vatbaar zou zijn, of wel hebben medegedaan met de kerkhervormers. Of edelen, die in 1666 en 1667 naar de Geuzenpredikanten zijn gegaan en aan den beeldenstorm e. d. hebben deelgenomen, na 1681 blijken tot het R. K. geloof te zijn teruggekeerd, moge van beteekenis zijn voor een volgend hoofdstuk der geschiedenis, maar Dr. Huybers, wiens artikel door den heer Bijleveld met blijkbare instemming werd aangehaald. stelde de auaestie anders en beter, en met het oog daarop schreef ik mijn waarschuwend woord, waaraan ik overigens niets heb toe te voegen, daar ik te dezer plaatse niet in verdere beschouwingen wil treden van het door den heer Bijleveld, zonder toevoeging van eenig bewijs, gegeven lijstje van z. g. Roomsche leden der Hollandsche Ridderschap. Ook gevoel ik geene behoefte hem thans op de nieuwe dwalingen zijns weegs te volgen [2]).

W. A. BEELAERTS.

Naschrift van den Redacteur.

Wij wenschen onzerzijds aan het bovenstaande eenige regelen toe te voegen.

Hoewel het artikel van den Heer Bijleveld over „de Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap" niet eene zuiver genealogische of heraldische quaestie behandelde en om die reden in het oog van sommigen wellicht niet in de kolommen van dit tijdschrift thuis behoorde, hadden wij tegen plaatsing geen bezwaar, omdat wij de meening zijn toegedaan,

[1]) Alleen wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om den doopdatum van het kind van Jo. Cornelis van Assendelft — blijkbaar den door den heer Bijleveld als Roomsch opgegeven Gerrit van Assendelft — in de Geuzenkerk buiten Leiden nader te bepalen. Blijkens het verhoor van den pastoor van Hoogmade moet die doop namelijk hebben plaats gehad in Februari 1567, hetgeen ook zeer aannemelijk is, aangezien deze Geuzenkerk volgens Orlers in gebruik is geweest van 2 Februari tot 20 April 1567.

dat ook bijdragen op meer algemeen historisch, juridisch of zelfs theologisch terrein, voor onze lezers van belang kunnen zijn, wanneer zij vraagstukken behandelen, die de geschiedenis onzer geslachten ten nauwste raken. Deze laatste hoedanigheid nu kon aan het opstel van den heer Bijleveld bezwaarlijk worden ontzegd. Hij besprak toch daarin een zeer belangrijk punt uit de geschiedenis van een groot deel der aanzienlijkste families uit de eerste provincie onzer voormalige Republiek, t. w. de houding die hunne meest representatieve leden tegenover de Reformatie hebben aangenomen; verder gaf hij ons een volledige lijst van de beschrevenen in de Hollandsche Ridderschap tusschen 1681 en 1619 die z. i. het oude geloof waren trouw gebleven en van hen die dit hadden prijs gegeven, om met min of meer uitvoerige genealogisch-biographische gegevens betreffende de laatste Roomschen, die in genoemd college zitting hadden, te eindigen.

In dit artikel onthield de geachte inzender zich er wel is waar van de bronnen te vermelden op grond waarvan hij de godsdienstige gezindheid der door hem vermelde personen vermocht te bepalen, maar het feit dat hij zich ten deze op eene studie van lange jaren beriep, deed ons over dit gemis heenstappen in het vertrouwen dat hij niet zou aarzelen de bewijzen, welke hij wellicht met het oog op de plaatsruimte onder zich hield, te publiceeren, zoodra zulks van hem zou worden verlangd.

Hiertoe zou zich reeds spoedig de noodzakelijkheid voordoen en wel naar aanleiding van eenige opmerkingen van ons eerelid Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland in het vorige nummer van dit Maandblad. Na op de moeilijkheid om zelfs in den tegenwoordigen tijd iemands religieuse overtuiging te bepalen, te hebben gewezen, richtte laatstgenoemde tot den heer Bijleveld de vraag: „Op grond van welke gegevens dus kan de godsdienstige gezindheid van de toenmalige leden der Hollandsche Ridderschap afdoende worden uitgemaakt ?" De heer B. v. B. voegde hier ter motiveering van zijn scepticisme eenige officieele gegevens aan toe betreffende een tweetal door den heer Bijleveld als R.-C. gesignaleerde edelen, Cornelis van Assendelft en Albrecht van Raephorst, waaruit ten duidelijkste bleek dat zij de zijde der Reformatie gekozen hadden.

Hierop is — zooals wij gezien hebben — de heer Bijleveld het antwoord niet schuldig gebleven. Het spijt ons te moeten constateeren, dat dit ook voor ons een teleurstelling is geweest. Niet alleen is zijn repliek ten aanzien van de hierboven aangehaalde vraag van Jhr. B. v. B. onbevredigend doordat hij ons in de onzekerheid laat welken maatstaf hij in het algemeen voor het bepalen der godsdienstige gezindheid heeft aangelegd, maar ook bleef hij in gebreke in de beide concrete gevallen — Cornelis van Assendelft en Albrecht van Raephorst — het door hem geponeerde met bewijzen te staven. Zoowel voor het een als voor het ander waren de kolommen van dit Maandblad voor hem opengesteld.

De hierboven gevoerde gedachtenwisseling heeft aangetoond, dat er ten opzichte van hetgeen de heer Bijleveld in zijn eerste artikel heeft willen vaststellen eene onzekerheid bestaat, waartoe hij zelf aanleiding heeft gegeven. Immers deelde hij aldaar als zijne conclusie mede, „dat de Noord-Nederlandsche adel en ook de

Hollandsche [1]), bepaald niet met de reformatie is meegegaan [2]) en dat degenen, die het wel deden, eene uitzondering zijn op de algemeene regel", terwijl hij iets verder de namen deed volgen van de 39 leden der Hollandsche Ridderschap in 1551, die volgens hem Roomsch-Catholiek waren en de overgroote meerderheid van dit College uitmaakten. Het lag vour de hand, dat beide uitspraken in onderling verband dienden te worden beschouwd, want indien moest worden aangenomen, dat naast hen, van wie de heer Bijleveld zelf verklaarde dat zij tot de aanhangers der Reformatie behoorden (14 in getal) en naast de edelen, over wier godsdienstige gezindheid hij geen oordeel durfde uitspreken (2) er ook onder de Roomschen z.i. nog meerderen gevonden werden die zich vóór 1581 tegen het geloof hunner vaderen hadden gekeerd, dan zou dit in flagranten strijd zijn met zijn voorafgaande conclusie, dat degenen die onder de Hollandsche edelen met de Reformatie meegingen een uitzondering vormdenop den algemeenen regel! Van dezen gedachtengang ging ook Jhr. B. v. B. uit, toen hij zijn waarschuwend woord richtte tot hen, die geneigd zouden zijn in de 39 door den heer Bd. genoemde Roomsche leden der Hollandsche Ridderschap allen trouwe zonen der Moederkerk te zien.

Intusschen blijkt thans, dat de heer Bijleveld niet bedoeld heeft de ongereptheid van het Roomsch geloof van de door hem genoemde meerderheid der Ridderschap ook vóór 1681 voor zijn rekening te nemen. Hij gaat zelfs verder en geeft nog vrijwillig de namen van eenige Roomsche edelen, die om hun „sterk anti-clericale gezindheid" in de periode van 1566—1575 bekend stonden, daarbij blijkbaar over het hoofd ziende dat hij hierdoor zijn eigen conclusie : de Noord-Nederlandsche adel deed, op eene enkele uitzondering na, niet mee aan de Reformatie, omver werpt.

De vraag doet zich nu voor: is het lijstje van den heer Bijleveld althans voor het jaar 1681 en volgende jaren geheel betrouwbaar? Hebben b.v. — om bij de door Jhr. B. v. B. aangehaalde personen te blijven — Cornelis van Assendelft en Albreoht van Raephorst, nadat zij de bewijzen hunner anti-Roomsche gezindheid gegeven hadden, hun hoofd berouwvol in de schoot der Moederkerk gelegd? Het ware aan den heer Bijleveld geweest zulks te bewijzen.

Ten aanzien van Cornelis van Assendelft volstaat hij echter met de mededeeling dat F. van Dusseldorp, die de van Assendelft's om hun trouw aan het geloof zou hebben geprezen, van den afval van Cornelis niet heeft gerept. Dat deze vage getuigenis van een schrijver, wiens berichten volgens Prof. Brugmans bovendien eenige controle behoeven, daar zij veelal uit het geheugen zijn opgeteekend en hierdoor dikwijls onnauwkearig zijn [3]), tegenover de door Jhr. B. v. B. gestelde feit en, bewijskracht mist, behoeft geen betoog.

Ten behoeve van de Roomsche gezindheid van Al-

[1]) **Het wekt bevreemding, dat de heer Bijleveld, die in kol. 226 zelf verklaarde zich over de houding van den adel in al onze gewesten trgenover de Reformatie te moeten onthouden, omdat-dit voor ieder gewest afzonderlijk het beheerschen van de zeer rijke en voor een deel nog niet gepubliceerde stof vereisohte, hier den Noord-Nederlandschenadel zonder eenige restrictie in zijne conclusie betrekt.**

[2]) **Wij spatieeren.**

[3]) **N. N. B. W. VI, 461.**

brecht van Raephorst kan zelfs de hulp van Fr. van Dusseldorp niet worden ingeroepen, aangezien deze schrijver van den a f v al der Raephorst's schijnt te gewagen! Waaruit zou blijken, dat Albrecht van Raephorst in 1651 — het door den heer Bijleveld gestelde jaartal — over *zijne* dwalingen groot berouw had, wordt ons niet medegedeeld. De verklaring van het feit dat hij een werkzaam aandeel had aan den houw van de Herv. Kerk te Wassenaar uit vermeenden naijver tegenover den „heer" van Wassenaar, mist overtuigingskracht. En is het niet eigenaardig, dat de heer Bijleveld met eene dergelijke argumentatie genoegen neemt, waar het geldt de Roomsche gezindheid van Albrecht van Raephorst aannemelijk te maken, maar zich niet met zekerheid durft uitspreken over den afval van diens echtgenoote, Agatha van Culemborg, niettegenstaande hij ons zelf weet mede te deelen, dat zij in hare laatste levensdagen werd bijgestaan door den Voorschotenschen predikant van Middelhoven?

Wij betreuren het zeer dat onze vriend en medewerker er niet in geslaagd is, de deugdelijkheid van zijn bewijsmateriaal, waarop wij bij de plaatsing van zijn artikel rekenden, buiten twijfel te stellen. Zijne mededeeliugen schijnen zich veeleer te beperken tot het weergeven van een subjectieven in dr u k; dat wij echter van een schrijver die in eene moeilijke en neteligequaestie als de onderhavige een positieve uitspraak deed, meer meenden te mogen verwachten, valt niet te ontkennen [1]).

VALCK LUCASSEN.

De eerste Toussaint's hier te lande,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Het is een algemeen bekend feit, dat in de 18e eeuw de regeeringsplaatsen in onze stemhebbende steden slechts werden ingenomen door leden van die families, die door afstamming of door aanhuwelijking tot de regentengeslachten der stad behoorden. Hoe vast deze regel ook was, toch zijn de voorbeelden niet zeldzaam, dat zelfs in dien tijd personen van zeer eenvoudige afkomst of vreemdelingen zonder verwantschap met die regentenkringen, ten gevolge van bekwaamheid, verkregen rijkdom of om andere redenen, in afwijking van de gewoonte, zitting kregen in de regeering van de stad hunner inwoning en op die wijze toegang verwierven tot de bestuurscolleges der provincie, waarin zij gevestigd waren.

Een voorbeeld hiervan — dat door mij met enkele andere vermeerderd zou kunnen worden — vindt men in de ondervolgende mededeelingen over den eersten ***Toussaint,*** die hier te lande was geboren en die zijn loopbaan begon als ***organist*** en dansmeester om als presi-

[1]) Het waarschuwend woord van Jhr. Beelaerts van Blokland was te meer gerechtvaardigd, waar door sommigen de conclusiën van den heer Bijleveld zonder critiek blijken te worden overgenomen en aan deze in een enkel geval zelfs eene uitbreiding wordt gegeven die laatstgenoemde zeker niet zou willen onderschrijven. Niemand minder dan Prof. Huizinga constateert b.v. in zijn beoordeeling van de nieuwe uitgave van Vondel in de Gids van 1 Nov. jl , p. 273, dat door de onderzoekingen van den heer B. in de laatste jaren is komen vast te staan, dat in alle provinciën der Republiek, uit. gezonderd Zeeland en Drente, het Katholisisme onder den adel gedurende de eerste honderd jaren van onze Republiek de overhand bleef behouden.

deerend burgemeester van de stemhebbende stad zijner inwoning en als gedeputeerde ter Staten zijner provincie te eindigen en zulks lang voordat de revolutie van 1795 de toen bestaande staatsinstellingen omver wierp.

In jaargang 1912 van dit Naandblad, k. 363 e.v., hebben wij met het oog op het toen herdacht wordende eeuwfeest van de geboorte van mevrouw ***Bosboom-Toussaint*** haar rechte voorouders, sedert circa 1640, medegedeeld.

Als Ve en VIe generatie werden daarbij vermeld:

V. *Jean* ***Philippe Toussaint***, ged. Hanau 3 Mei 1682, komt circa 1707 naar Friesland, overl. Harlingen na 1760, tr. N. *N*

VI. ***Johan*** *Daniel* ***Toussaint,*** geb. Harlingen 18 Febr. 1714, burgemeester van Harlingen, afgevaardigde naar den Landdag van Friesland, † Harlingen 29 Oct. 1790, tr. Harlingen 20 Oct. 1741 ***Beertje*** *Ollema*, geb. Harlingen 11 Jan. 1717, † aldaar 26 Dec. 1768, dr. van ***Meile*** *Jacobs Ollema* en van ***Anna*** *Tjeerds Syverda.*

In jg. 1913, k. 167 van ons Maandblad verscheen daarop de mededeeling, dat blijkens het lidmatenboek van H eu s d en een ***Johan Philip Toussaint,*** geboortig van *Hanauw*, in 1720 met attestatie van Heusden (waar hij in 1716 reeds als lidmaat voorkwam) naar Utrecht vertrok, zoodat de mogelijkheid bestond, dat deze Heusdensche ***Johan Philip*** dezelfde was als de hoogergenoemde in de Ve generatie voorkomende ***Jean Philippe,*** die ook uit Hanau kwam en die tezelfder tijd hier te lande vertoefde.

Het viel op, dat zoowel in de stamreeks als in de opgave uit Heusden, de naam van de echtgenoote van ***Jean Philippe*** onbekend bleef en een onderzoek, daarnaar te Utrecht en te Heusden ingesteld, had geen resultaat.

De naam dier echtgenoote was ook niet te vinden in het doopboek van Harlingen, waar zijn zoon ***Johan Daniel***, volgens de familiepapieren, zou zijn geboren, omdat diens doop daar niet in voorkwam. Vóór 1741 kwam bovendien de naam ***Toussaint*** in geen enkel register van Harlingen voor.

Het onderzoek naar ***Johan Philip Toussaint*** en zijn onbekende echtgenoote bleef rusten, tot voor eenigen tijd ons mede-lid Dr. A. L. Heerma van Voss te Leeuwarden, in het lidmatenboek van Franeker (dus niet Harlingen) vond, dat in 1722 ***Johan Philip Toussaint*** en zijn echtgenoote ***Maria Jeson*** met attestatie van Nijmegen te Franeker waren ingeschreven, en dat in 1731 bij dezen ***Toussaint*** aldaar kwam inwonen, met attestatie van Donjum, de weduwe ***Verhoeven*** geb. ***Jeson,*** die blijkens het lidmatenregister van Donjum in 1728 aldaar was ingekomen met attestatie van Heus den.

Door deze beide vondsten was het dus zoo goed als zeker dat de ***Johan Philip Toussaint*** van Heusden dezelfde was als zijn naamgenoot te Franeker.

Een onderzoek in het trouwregister van Heusden leverde nu de huwelijksacte van dit echtpaar op:

Ondertr. te Heusden 9 Mei 1704.

Johan Philip *Douzijn, j.m.*, ***hobaris onder het regiment van Prins Lodewijk van Hessen-Cassel, ende Maria Jeson,*** *j.d. van Heusden. Alhier getrouwt den 27 May 1704.*

Uit dit huwelijk werd behalve de in de VIe generatie genoemde — hierna te bespreken -Johan *Daniel*, die niet in 1714 te Harlingen, doch in 1704 te Heusden het levenslicht zag, nog geboren een dochter ***Johanna Maria,*** ge-

doopt te Heusden 1 December 1716, waarbij haar ouders worden genoemd *Filippus 1 osijn*(!) en Maria ***Jeson.***

Johan Philip 1 oussaint, zoowel blijkens de familiepapieren als blijkens het lidmatenregister van Heusden, geboortig van Hanau, trok derhalve met het regiment van den Prins van Hessen-Kassel, waarin hij als *hobaris* [1]) diende, mede van Heusden naar Utrecht en Nijmegen en kwam ten slotte — vermoedelijk door relaties, die zijn regiments-commandant had met het hof der Friesche Stadhouders te Leeuwarden — in 1'722 in Friesland.

Wat hij te Franeker kwam doen, bleek mij uit de resoluties van Gedeputeerden van Friesland ; 5 Augustus 1723, dus in het jaar waarin hij in het lidmatenregister dier stad met attestatie van Nijmegen werd ingeschreven, was hij door Gedeputeerden aangesteld tot *dansmeester* aan de Academie te Franeker [2]).

Immers de hooge heeren hadden het tot „divertissement en instructie" der studenten nuttig en noodig geacht, dat zij muziek- en dansles ontvingen [2]) en zoo zien wij den voormaligen „hobaris" niet alleen als dansmeester der Academie geinstalleerd, maar tevens op 16 Sept. 1722 in het album studiosorum dier Academie pro forma en gratis als ***student*** ingeschreven ; denkelijk geschiedde zulks om hem gemakkelijker toegang te verleenen tot de gebouwen en de gelegenheden, waar zijn leerlingen zich ophielden.

28 Jaar lang bleef ***Johan Philip Toussaint*** dansmeester aan de Academie te Franeker [3]) en toen hij er in 1740 overleed (dus niet na 1760 te Harlingen zooals werd opgegeven), werd blijkens de Resoluties van Gedeputeerden van Friesland van 6 Sept. 1740 zijn zoon ***Johan*** *Daniel* in plaats van wijlen zijn vader aangesteld tot dansmeester aan de Academie.

Deze in 1704 geboren zoon vervulde, toen hij deze benoeming ontving, reeds sedert 15 jaar zelf een functie aan de Academie; bij resolutie van Gedeputeerden van Friesland van 6 Dec. 1725 was hij n.l. aangesteld tot ***organist*** aan de Academie-kerk te Franeker.

Zeer muzikaal begaafd, werd hij in Juni 1731 verkozen tot organist van de stad Harlingen [4]) en toen hij daar in 1741 een echtgenoote gevonden had, vestigde hij zich te Harlingen en bleef vandaar uit zijn functie van dansmeester aan de Academie te Franeker nog vervullen tot 1746, in welk jaar bij resolutie van Gedeputeerden van Friesland van 17 Nov. van dat jaar in zijn plaats en wegens zijn vertrek als dansmeester werd aangesteld ***F. W. Mechele.***

Johan Daniel Toussaint, die sedert 1726 organist te Franeker, sedert 1731 organist te Harlingen en bovendien van 1740-1746 als opvolger van zijn vader dansmeester aan de Academie te Franeker was, schijnt kort daarna, tengevolge van ons onbekend gebleven omstandigheden, aanzienlijk op de maatschappelijke ladder te zijn gestegen.

Reeds 5 jaar na zijn ontslag als dansmeester, n.l. in 1761 vinden wij hem in acten van het rechterlijk archief van Harlingen als president-burgemeester van Harlingen, als hoedanig hij o.a. nog in 1773 voorkomt.

Blijkens de registratieboeken van procuraties vertegenwoordigde hij die stad als afgevaardigde ten Landsdage van Friesland in 1767, 1769, 1762, 1763, 1768, 1770, 1774, 1776 en 1780, en bij zijn begraven te Harlingen op 4 November 1790 heet hij de ***oud-burgemeester*** *Johan Daniel Toussaint*, oud 86 jaar (dus geboren 1704).

Wellicht voelt een onzer Friesche leden zich eens geroepen om na te gaan, waaraan deze snelle stijging te danken is geweest. Stellig niet aan zijn huwelijk, want hoewel zijn echtgenoote *Gertje* (niet Geertje) *Ollema* tot een oud Harlingsch geslacht behoorde, was zij, evenals al hare verwanten, Doopsgezind en was haar familie daardoor uitgesloten geweest van de regeeringsambten.

Eenmaal op het kussen der stemhebbende stad Harlingen, behielden ook de beide zoons van ***Johan*** *Daniel* rang en stand, welke hun vader op ons nog onbekende wijze veroverd had. De oudste, *Meile Toussaint* (1742—1780), studeerde, werd der beide rechten doctor en advocaat voor het hof van Friesland, de jongste, ook ***Johan*** *Daniel* geheeten (1755—1811), werd o.m. burgemeester in zijn vaderstad en was de grootvader o.a. van de latere mevrouw ***Bosboom-Toussaint.***

[1]) Wat is hobaris? Wellicht een soort muzikant bij het muziekkorps 'in het regiment van dien Prins?

[2]) Zie ook in het werk van Mr. Boeles over de Academie van Franeker het hoofdstuk over de Academiebedienden, waar ook beide Toussaints onder de dansmeesters worden vermeld.

[3]) Johan Philip Tousaint en Maria Jeson, zijn vrouw, koopen 26 Febr. 1728 een huis en hof in de Voorstraat te Franeker.

4) Bij res. van Gedep. van Friesland van 27 Juni 1731 werd Nicolaas Garema aangesteld tot organist aan de Academiekerk te Franeker in plaats van Johan Daniel Toussaint, zijnde deze verkozen tot organist van de stad Harlingen.

Familiebijbel-aanteekeningen betreffende de geslachten Visscher, van Boedonck, de Bie, Banheyningh, van der Geer enz.,

medegedeeld door D. G. VAN EPEN.

1681. Den 17 Septemb. snachts ten 1 ure op Wonsdagh is geboren ***Jacobus*** *Visscher* ende syn moeder Anna *Margaritha* is twe uren daer naer overleden en begraven den 22 Septemb. 1681 in Amsterdam inde Nieuwe kerck.

1685. Den 5 July is ***Jacobus*** *Visscher* op donderdags voormiddag ontrent negen uren overleeden en begraven den 7 dito — In de Nieuwe kerck tot Amsterdam.

Immanu-El.

Pieter van Boedonck geboren binnen Dordrecht Aº 1606 den 22 febru. op Woonsdagh. *Johanna* ***Coningh*** geboren binnen Dordrecht aº 1606 den 22 Martii op Woonsdagh ende syn door den bandt des houwelyx te samen vereenight binnen Dordrecht op den 26 Augusti 1626 op Dynsdagh.

De vrughten uit dit houwelyck syn dese volgende:

1 den 26 Juni 1627 op Saterdagh'smiddaghs 12 uren, is geboren den eersten soon ende is genaemt *Gillis* ende is gestorven den 9 Juli 1627 op Vrydagh middernacht.

2 den 2 december 1668 op Saterdagh'smorgens 3½ is geboren den tweede soon en is genaemt ***Johannes.***

3 Den 27 martii 1630 op woonsdagh'smorgens ten 3 uren is geboren den derden soon is genaemt *Egidius.*

Den September 1636 is gestorven *Maryken Jans* myn moeders moeder:

Den Martij 1645 is gestorven *Jan Janse Coningh* myn moeders vader :

Den 23 Martij 1646 hebbe gedaen confessie ofte belydenisse mynes gelooffs voor de E. D. Petrus Wassenburgh tot Dordrecht.

Den Mey 1647 hebbe een oratie publyck gedaen inde schole tot Dordrecht ende alsdoen vertrocken naer de Academie tot Leyden:

Den 16 Juli 1648 hebbe binnen Leyden in de Academie gedisputeert van de matigheyd onder het beleydt van de E. heer professor Adamus Steuartus

Den 1 September 1649 met der wooninghe getrocken naer de Academie van Utrecht, ende

Den 9 November 1650 hebbe gedisputeert in de Academie tot Utrecht dispu. non. de voto Jephtae het negende dispuydt van de mens Jephtae onder het beleydt van de E. Heer Carolus Dernaets s. s. theol. doct. et prof. et eccl. pastor.

Den 12 April 1651 beu preparotorie geexamineert in het E. Classis van Woerden ende den text mijn voorgescreven was uyt eerste brieff tot de Coriuth: cap. 3 veers ll. 1 cor 3. ll.

Eximinatore ac praeside Rev. D. Arnoldo Bornio.

D. Mey 1661 ben versoght op de beroepiughe te predike op de Westmaes maer hebbe bedauckt.

Den 7 Mey 1651 hebbe mijne eerste predicatie publyck gedaen op Sondagh 's morgens binnen Dordrecht inde Augustine kerck den text verklaerdt uyt den Sendtbrieff tot den Heebreen Capit: 10 v. 35 en werpt dan uwe vrijmoedigheyde.

Den dl Mey 1651 hebbe gepredickt op den toekomende beroep op Nieumantspolder op welcke plaetse ick noydt voor desen geweest ware, den text verklaerdt uijt eerste brieff tot den Corinth. cap. 6 v. 20 1 cor. 6. 20.

Den 22 Mey 1651 ben van de gedeputeerden tot predicant van de kercke van Nieumantsp(older) beroepen, ende de beroepinghe als doen geteeckent, ende in de eerste aengekoome classis geapprobeert, en hebbe den 6 Nov. 1652 den classe van dit beroep en moeyte hier in aengewent bedanckt.

Den 16 Juli 1651 hebbe gepredickt op een toekomende beroep tot Rijsoort ende hebben 6 proponenten nevens mijn opde beroepinghe gepredickt. Ende is hier beroepen geweest naer veel moeytens R. D. Croesius den 6 Nov. 1663.

Den 12 Sept. 1661 hebben mijn waerde ouders gedaghtenisse gehouden van haeren Troudagh ende hebben als doen haere silvere brulloft gegeven.

Den 9 febru. 1652 op Vrydagh snorgens ontrent 4½ ure is seer christelyck in den Heere ontslapen mijn waerde vader *Pieter van Boedonck*, synde in de bedieninghe van het ouderlinghs ampt voor de tweede maal in het tweede jaer naer dat hy te voren dry mael Diaken van de kercke tot Dordrecht hadde geweest. de laatste woorden die myn Vaerder tot mijn heeft gesproocken, syn dese myn soon etc de Heere sal u segene om uwe vromigheydt, de Heere die segene u, gaat in vrede eñ

Den 3 Martij 1662 op Sondagh in de Augustine kerck hebbe gepredickt in obitum Rev. parentis mei et in consolationem mei et amicorum plus quam maestorum,

et matris meæ maestissimæ ultima verba apocal. 14. v. 13 cuius textus aut versus antecedentia explicaveram postremo paucis diebus ante mortem presente adhuc patro meo licet utente valetudine infirma.

Den 8 Martij 1662 is het houwelijck besloten van mijn Broeder *Johannes van Boedonck.*

Den 9 April 1652 is inden Houwelycken staedt vereenight mijn Broeder *Johannes van Boedonck* met *Catarina Vlis j.* d. van Amsterdam ende aldaer getrouwdt.

Den 9 October 1662 op Woonsdagh hebbe gepredickt voor de eerste mael in Waerder.

Den 27 Octob. 1662 naer dat ick 6 mael tot Waerder gepredickt hadde, hebbe in de kercke tot Waerder toeseggínghe van de 'beroepinghe aldaer ontfange, uyt de monde van alle de Ledematen, dewelcke om de saecke alle daer geroepen ware.

Den 24 Nov. 1652 hebben begonnen te verklaren op de Sondage het 37 ge.. ..

Den 12 Novemb. [1]) ben versoght geweest door een brieff van dese kerckenraedt van Bleyswyck om daer te komen prediken op de beide pinghe: (sic) maer hebbe den E. Kerckenraedt bedanckt voor hare recommandatie, en Godts segen haer gewenst door een brieff aen haer gesonden.

Den 9 Januar. 1663 ben ick tot Woerden peremptorie geexamineert van R. D. Landtman Prov. 16. 33 van het. .....

Pieter wan Boedonck geboren binnen Amsterdam: a° 1663 den 6 April.

Cornelia van Drongelen geboren binnen Dordrecht a° 655 den 24 Septemb.

Ende syn Door den Bant des Huwelycx te saemen vereenigt Binnen Dordrecht op den 28 Juny 1678.

De vruchten uyt dit Houwelyck syn dese volgende:

1 1679 Den 13 January is geboren ons Eerste bindt, een dochter En is genaemt *Johanna.*

2 *1680* Den 4 October is geboren ons 2 kindt synde Een Dochter En is genaemt *Jacomyna.*

3 1682 Den 8 May is geboren ons 3 kindt, synde Een Soon En is genaemt *Pieter.*

4 1683 Den 26 Augustus is geboren ons 4 kindt synde Een Soon En is genaemt *Johan* gestorven den 31 Octob. 1683.

6 1681 Den 6 Septemb. is geboren ons 5e kindt synde Een Soon En is genaemt *Johan.*

6. 1686 Den 24 October is geboren ons 6e kindt synde Een Dochter En is genaemt *Cornelia.*

7 1688 Den 10 Augustus is geboren ons 7e bindt synde Een Dochter En is genaemt *Cutharina.*

8 1690 Den 1 October is geboren ons 8e kindt synde Een Dochter En is genaemt *Maria.*

9 1693 Den April is geboren ons 9e kindt synde Een Dochter En is genaemt *Apolonia.*

10 1696 Den 19 is geboren ons 10e kindt synde Een Dochter En is genaemt *Pieternella.*

11 1697 Den is geboren ons 11e kindt synde Een Dochter En is genaemt *Anthonya* gestorven den 1697.

(Wordt vervolgd.)

[1]) **Geen jaar aangegeven.**

Twee Oud-Nederlandsche heraldische benamingen: Spaender en Scavote,

door R. T. MUSCHART.

In het familiearchief Heereman *van* Zuydtwyck vond ik een charter *van* 20—10 1625, waarin Johan van Wassenaer ende van Duvenvoorde verklaart :

„dat de familie ofte het geslachte van *Spaernwoude*, van ouden tyden gevoert hebbende eenen blaeuwen schildt daerin eenen silveren leeuw met roode tonge ende roode claeuwe gebroken met silvere s p a e n d eren (zynde de waerachtige wapenen van het oude ende zeer adelycke Huys van ***Heemskercke*** uytte welcke men sekerlyck houdt die van ***Spaernwoude*** gesprooten te zyn), zedert ontrent drye hondert jaren is geacht ende gehouden geweest ende alsnoch geacht ende gehouden wort voor een seer goet adelyck ende riddermatich geslacht in dese graefschap van Hollandt."

De leeuw in het wapen van de familie ***Spaernwoude*** is dus volgens deze verklaring vergezeld van spa en - d e r e n.

Nu vertoonen de zegels ***Spaernwoude*** in het archief Heereman een wapen, dat wij overeenkomstig de hedendaagsche heraldische taal zouden beschrijveu als „een leeuw vergezeld van eenige blokjes" (soms 4, soms 6). Hieruit blijkt dus, dat men in 't jaar 1625 de voorwerpen, die wij thans in de heraldiek met de benaming „ blokjes" aanduiden, s p a a n d e r s noemde. Thomas de Rouck, die in 1644 zijn „Nederlandtschen Herauld ofte Tractaet van Wapenen" liet drukken, vermeldt dit woord spaanders niet, doch noemt deze voorwerpen evenals de hedendaagsche Fransche heraldici „billettes".

Over het tweede woord aan het hoofd van dit artikel genoemd, nl. s c a v o t e als heraldische uitdrukking, vindt men eene uitvoerige verhandeling in het Tijdschrift voor Nederlandsche Taal- en Letterkunde **1887** op pag. 237 en volgende, door prof. M. de Vries in overleg met den bekenden heraldicus J. B. Rietstap opgesteld.

Daar men in dit tijdschrift zeker niet licht op zoek zal gaan naar onderwerpen op wapenkundig gebied en het verhandelde mij voor de oudere heraldiek belangrijk genoeg voorkomt, meende ik goed te doen, den inhoud daarvan in het kort in ons Maandblad weer te geven.

Prof. de Vries geeft de verhandeling omtrent het woord sc a vo t e als toelichting op eene passage in het zoog. Atrechtsche fragment van een episch-romantisch gedicht van een onbekend middelnederlandsch dichter uit den aanvang van de 14de eeuw. Dit gedicht handelt over de lotgevallen van den borggrave van Couchi uit den Karolingischen sagenkring en is blijkbaar eene Nederlandsche vertaling van een ouder Fransch gedicht. De dichter verhaalt, dat de borggraaf, na den nacht in het klooster te St. Denys te hebben geslapen, zich den volgenden ochtend kleedt voor het feest aan het Hot te Parijs, waar koning Lodewijk zijnen zoon Karel den Kale den ridderslag zal geven Over het bloote lijf trekt de borggraaf eerst een drakenvel aan, dat hem onkwetsbaar maakt, daarover zijn harnas of halsberg en daarover weder zijn wapenrok. Dif vertelt ons de dichter in vers 660 en volgende op de navolgende wijze:

„Boven den halsberghe dede die heere
Een tornikeel van kele styf,
Wel ghebonden in zyn lyf,
Met eenen cruce zilveryn,
Daer in drie scavoten fyn
Van goude, daer hise mede brac."

Prof. de Vries is in overleg met den heer Rietstap van meening, dat de dichter bedoelt, dat de borggraaf over zijn halsberg doet een tornikeel, dat is een wapenrok, waarop als wapen een kruis, dat met 3 scavo ten is beladen.

Uit de verdere verhandeling van ZHGel. blijkt, dat dit woord scavo t e n ontleend is aan het oud-Fransche escafotte, eschafotte, als heraldische term vermeld door La Curne de St. Pal. V 468, dat schelp beteekent. Dit escafotte is diminutief van escafe, dat zoowel chaloupe als coquille beteekent. Het uitgangspunt is het Grieksche σκαφεύς (skaptein), dat graven, uithollen aanduidt; vandaar de algemeene beteekenis van een uitgehold voorwerp en het gebruik van het woord voor ons tegenwoordig schip, zoowel als schaal, schotel, schelp, nap.

Wij zien dus hier door een Middelnederlandsch dichter het woord s c a v o t e gebruikt als heraldische term voor schelp.

De oudste generaties van het geslacht van der Koog te Dordrecht,

door W. A. VAN RIJN.

De stamvader van het geslacht van ***der Koog*** te Dordrecht was, naar hieronder zal worden aangetoond, ***Willem Jacobsz. van der Koogh*** (van de Cooch etc.), die geboortig was van Zaandam en wiens naam dus verband houdt met de plaats zijner herkomst.

Zijn ondertrouw staat te Dordrecht aldus ingeschreven :

„9 apr. 1666

Willem ***Jacobsen,*** moelenaer van Saerdam, wonende aen Noordendijck, met ***Teuntge Hendrijcksz.*** jd. van Moordrecht, wonende aen Steenplaets.

Zijn getrouwt in de Linde den 14 Maij 1666".

Hij compareert 29 Aug. 1684 voor den nots. Arent van Neten en wordt vermeld als „molenaar op de Oolmolen gen. het Vercken", terwijl uit een acte van 3 Oct. 1684, voor denzelfden notaris verleden, blijkt, dat hij vóór dien datum is overleden.

Een acte, 30 Dec. 1691 gepasseerd voor nots. Mr. Hubert van der Hoop, vermeldt den geslachtsnaam van zijn vrouw en de namen zijner kinderen.

„Op huijden den 30 Decemb. 1691 compareerden voor mij Mr. Hubert van der Hoop, openbaar nots. etc. d'eerbare ***Teuntjen Hendrixsz. Vernes***, wed. wijlen ***Willem Jacobsz. van der Koogh*** ter eenre, ***Pieter Willemsz. vañ Koogh, Paulus Cornelisz. Tol*** als getrouwt hebbende ***Aaltje Willemsz. van der Koogh,*** item *Neeltje* en *Pleuntje* ***Willemsz. van der Koogh,*** alle wonende alhier, soo voor haar selven als in desen haar sterk makende ende de rato caverende voor ***Fredrik van Asperen***, wonende int Zuijtland, als in huwelijk hebbende ***Maria Willemsz. van der Koogh,*** mitsgs. voor ***Hendrik*** en *Crijntje* ***Willemsz. vañ Koogh,*** haarlieder broeder en susters ter

tweeder, alsmede *Jacob Willemsz. van der Koogh* ter derder sijde ende verclaarden de comparanten den boedel soo als die bij den voorsz. haar vader nagelaten is geschijden ende verdeelt te hebben," etc.

De in deze acte genoemde **Hendrik,** die als *Hendrijck 25 Nov. 1657* werd gedoopt als zoon van **Willem** *Jacobsen* en *Teuntge Hendrijcks*, was de vader van **Maarten,** met wien de stamreeks in Ned. Patr. 1914 aanvangt.

In een acte, verleden 16 Sept. 1695 voor nots. Pieter van Son, wordt hij vermeld als „zaagmolenaar."

Hij ondertrouwde te Dordrecht. 13 Oct. 1691:

„ **Hendrik** *van der Hooge* (sic) J. M. en **Pietertje** *Maertens Sevenhoven* J. D. met proclamatie van Dubbeldam".

De inschrijving te Dubbeldam luidt:

„den 4 Novemb. (1691) getrouwt

Henderic van der Kooge en **Pietertje** *Maartens Sevenhoven,* met attestatie van Dordregt".

Hendrik *van der Koog* werd 28 Dec. 1731 begraven blijkens het register der Augustijnekerk:

„*Hendrik van der Koog* op den Noordendijk met de ordinaire koetse en laet kinders na".

Zijn zoon **Maarten** werd *15 Dec. 1696* gedoopt:

„*Hendric Willemsz.* en *Pieternelletje Maartens—Maarten*".

De stamreeks kan thans aldus worden vastgesteld:

I. Willem *Jacobsz. van der Koogh*, geb. Zaandam, oolmolenaar, overl. tusschen 29 Aug. en 3 Oct. 1684, tr. (ingeschr. Dordrecht 9 Apr. 1656) Groote Lindt 14 Mei 1666 *Teuntje Hendricksdr. Vernes*, geb. Moordrecht, ocerl. na 13 Oct. 1691.

II. **Hendrik van der Koog,** ged. Dordrecht 25 Nov. 1657, houtzaagmolenaar, begr. Dordrecht (Augustijnekerk) 28 Dec. 1731, tr. Dubbeldam 4 Nov. 1691 *Pietertje Maartensdr. Sevenhoven.*

III. **Maarten** *van der Koog,* ged. Dordrecht 15 Dec. 1696 (= 1 van Ned. Patr. 1916).

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Boone. Gegevens gevraagd betreffende het voorgeslacht van **Paulus Boone,** die 14 Juli 1813 te *Harlingen* geboren werd en gehuwd was met *Trijntje* **Smit.** Volgens eene familieoverlevering zouden deze **Boone's** uit het Zuiden des lands afkomstig zijn en een lid van dit geslacht zich, vermoedelijk als zeevaarder, te Harlingen gevestigd hebben. Inderdaad bloeit o. m. te Middelburg een geslacht van dien naam.

Arnhem. H. LAMSVELT.

Bordes (de). Geneal- biogr. gegevens gevraagd betreffende **Jean Jacques de(s)** *Bordes*, gehuwd met *Suzanna Alary*. Hij leefde in de eerste helft der 18de eeuw te Emmerik, daarna vermoedelijk te Haarlem.

Utrecht. P. L. TBIERENS.

Bruggen (van). Geneal.-biogr. gegevens gevraagd betreffende **Pieter van Bruggen,** ged. *2* October 1695 te Weesp als zoon van Willem en **Anna van Oyen.** Waarschijnlijk was hij te Amsterdam gevestigd.

Utrecht. *P.* L. TRIERENS.

Deketh en Keth. Oudere generaties en aanvullingen verzocht :

Jan Goverts Deketh (de Ket, de Keth), ged.?, †? *26* Febr. 1768„ (substituut) ontvanger-generaal van Franekeradeel uiterlijk tot 1733, 1728—1730 controleur van het zegel, tevens zegelklopper, koopt in Dec. 1707 en in Febr. 1729 huizen te Harlingen, gelegen aan de Zuiderhaven, tr. 1° Harlingen (Westkerk) 7 Sept. 1704 *Janke Feddriks* (*Stapert*), ged. ?, †?, dr. van ? ?; tr. 2°. Harlingen 15 Mei 1712 *Grietje Dirks Berduin* (of *Couderq?),* ged. 't Joure (3) ?, †?, dr. van? en?; tr. 3°? *Anna Gardingius, ged. 2,* †?, dr. van? en? en wed. van den koopvaardij-kapitein **Pieter** *Codercq.*

In het midden der 17de eeuw komt er te Harlingen een geslacht **Keth** voor, waarvan eenige leden burgemeester van Harlingen waren. Kan iemand ook mededeelen of er samenhang bestaat tusschen dit geslacht en *Jan Goverts de Ket?*

Utrecht. F. DANIËLS.

Doelen (Loten van). Welk wapen voerde dit geslacht?

's-Gr. F. v. A.

Duranty. Een „Bois le Duc le 26 mars 1808" gedateerde en *Wm Duranty* onderteekende brief, gericht aan : „Mons le Chevalier Pompe van Meerdervoort, Ecuyer du Roy et gouverneur des Pages à Utrecht", was verzegeld met een afdruk in lak van 't volgende wapen : Gevierendeeld : 1. adelaar in ? ; 2. toren in rood ; 3. drie uitgerukte boomen in blauw; 4. in ? twee gekruiste hellebaarden, waarop een hart rust. Hartschild : gedeeld : *a.* strijdknots? en pal en schildhoofd beladen met 5 p. ster; *b.* gekroonde leeuw ? Het geheel gedekt door markiezenkroon waarboven opvliegende adelaar of duif. Cri : „Soli aeteruitati."

Rietstap geeft op Duranti geen bevredigende oplossing. — Kan iemand die kwartieren thuisbrengen?

's-Gr. W.

Hoffman. Geneal.-biogr. gegevens gevraagd betreffende **Jacob** *Hoffman.* Hij was in de 18de eeuw gehuwd met **Johanna Maria** *Ihierens,* dr. van *Jan* en **Wilhelmina** *T hierens.*

Utrecht. P. L. THIERENS.

Jacobsen. Geneal.-biogr. gegevens gevraagd betreffende **Catharina Elisabeth** *Jacobsen* (eind 17de eeuw). Zij was gehuwd met **Anthony Thierens,** koopman te Dantzig, daarna te Amsterdam.

Utrecht. P. L. THIERENS.

Kervel (van)-van Brienen. Gevraagd ouders van Mr. **Alexander Jan van Kervel en** diens vrouw **Henriette** *Conradine* **van** *Brienen* (± 1750), alsmede de wapens dezer vier personen en hunne geboorte- en sterftejaren. (Wapens **van Kervel** en **van Brienen** als in Rietstap bekend).

Zwolle. J. WARNER.

N. L. XXVII, k. 7, geeft als ouders van **H. C. van Brienen:** *Gijsbert* **van Brienen** (1691—1756), heer van Levendael, hoofdofficier en burgemeester van Rhenen, raad ter admiraliteit van Friesland, en *Margarethe Keyzer* (*....-1731*). RED.

Klugkist. Wapen gevraagd van dit Groningsch predikantengeslacht.

Zwolle. J. WARNER.

Krull. Genealogisch-biograf. gegevens gevraagd betreffende den advocaat *Herman Krull*, die met de Heeren Bartholomeus de Coninck tot Peyze, Johan de Sigers ther Borgh e. a. door „de Provincie van Stadt Groningen ende Ommelanden" in 1672 werden afgevaardigd naar den Vorst van Münster, ten einde „de brandschattinge trachten at te kopen". (Actum op den Extraordinarissen Landsdagh, gehouden binnen Groningen den 24 J ulii 1672.)

Arnhem. H. P. KRULL.

Leeuw (de). (XLV, 280,319). *Daniel* de Leeuw (zoon van ***Egbert de Leeuw en Catharina de Hochepied),*** ged. 11 Nov. 1677 Katharina-Kerk Utrecht, st. ald. 1 Dec. 1737, begr. Jacobi-Kerk. Huwt 1° de Bilt 1 Dec. 1710 *Emerentia van der Tocht* (dr. van Mr. *Cornelis*, secretaris van Gouda, en van ***Lucretia de Goyer***), geb. Gouda 14 Febr. 1691. Huwt 2° Buurkerk Utrecht 22 Dec. 1722 ***Cornelia Henrietta van Weede*** (dr. van ***Johan van Weede***, heer van Weede en van ***Maria de Gonnes***), ged. Utrecht Dom 20 Sept. 1696, gest. ald. 28 Mei 1764, begr. Jacobi-Kerk.

Daniel de *L.* was kanunnik (1711), deken (1723) van St. Pieter, geël. ter Statenverg. sinds 1713, regent Leeuwenberch's en Apostel-gasthuizen; hoogheemraad Lopikerweerd en van de rivier de Eem.

Zie ook Ned. L. 1914 kol. 28.

Een oud stamboompje is in het bezit van den schrijver en mededeelingen hieruit staan gaarne ten dienste.

V. S. A. WILLIAM J. HOFFMAÑ.

Lingen (van der). Geneal.-biogr. gegevens gevraagd betreffende ***Timotheus van der Lingen,*** omsteeks 1746 te Amsterdam geboren als zoon van ***Nicolaas van der*** Lingen en ***Johanna Doekes.***

Utrecht. P. L. THIERENS.

Marckel (van). Geneal.-biogr. gegevens gevraagd betreffende ***Joan van Marckel,*** geb. 23 Dec. 1720 te ....? Hij huwde met ***Catharina Thierens,*** ob. 9 Juni 1797 op den huize Rustenburg te Zeist.

Utrecht. P. L. THIERENS.

Poll (van de), (XLV, 294). T. a. p. regel 22 v. b. staat, dat ***Joost v. d. P.*** huwde in de Gr. Kerk te 's-Gravenhage met *Anna Criep*, dochter van Mr ***François,*** subst., griffier en griffier v/h Hof van Holland **en van** *Geertruid Gerardsdr. Boot,* welke Anna hertr. 1632 met Mr. *Nicolaas Verbolt.* Moet hier niet gelezen worden: ***Anna Criexi***

In de Gr. Kerk te 's-Gravenhage werden namelijk begraven : 10 Mei 1629 de huisvrouw van griffier *Cryx* en 13 Mei 1638 de griffier **Criex.**

(Zie M. G. Wildeman. Grafboeken van de Gr. Kerk te 's-Gravenhage. Alg. Nederl. Familieblad XII bl. 28)

's-Gr. C. J. P.

Soelen (van). Wie waren de ouders en de grootouders van ***Jan van Soelen,*** geb. te Lienden in de Betuwe in 1727, overl. te Amsterdam in 1797, die in Augustus 1762 te Amsterdam trouwde met ***Elisabeth van Hengel,*** geb. te Winterswijk 12 Aug. 1731 en overl. in 17842 Mij is wel een broer van zijn vader bekend, t.w. ***Hendrik van Soelen,*** die o.a. in 1760 te Amsterdam woonde.

Oengaran. E. W. VAN ORSOY DE FLINES.

Stortenbeker. ***Adrianus Stortenbeker,*** geboren te Leiden 23/2 1772 als zoon van ***Willem*** en ***Christina ten Kale,*** promoveerde aldaar in 1794 als dokter in de Medicijnen.

Kan men mij mededeelen waar, wanneer en met wie hij getrouwd is, welke kinderen uit dit huwelijk zijn geboren en waar en wanneer hij en zijne vrouw zijn overleden? Ook verdere bijzonderheden zouden mij zeer welkom zijn.

Rotterdam. R. T. MUSCHART.

Warmolts. Wapen gevraagd van dit Groningsch predikantengeslacht.

Zwolle. J. WARNER.

Onbekend wapen. A. Ik ben in het bezit van een antieke Chineesch porseleinen schotel, waarop — zonder aangifte van kleuren — het volgende wapen voorkomt:

Gevierendeeld: ***a.*** een adelaar; ***b.*** twee naar elkaar toegekeerde, rechtopgeplaatste dolfijnen; c. drie rozen (of mispelbloemen) 2 : 1; d. vier kepers boven elkaar. Kelmteeken : een uitkomende mansfiguur.

De uitvoering van den schotel wijst duidelijk op het tijdperk Kang Hi of de daarop volgende periode Yong Tsjing, en de schotel moet dus gebakken zijn tusschen 1662 en 1736. Het is bekend, dat ambtenaren der V. 0. C. in dien tijd dikwijls in China porselein voor eigen gebruik lieten vervaardigen. Aan wien kan deze schotel hebben toebehoord, resp. wiens wapen is het bovenomschrevene?

Oengaran. E. W. VAN ORSOY DE FLINES.

Onbekend wapen. B. Op tweo kanonnetjes, met jaartal 1630, komt het volgende wapen voor: geruit schild met in een schildhoofd een gaanden leeuw. Gekroonde helm. kleuren niet aangegeven. Welk geslacht voerde dit wapen 2

Zwolle. J. WARNER.

INHOUD 1927, N°. ll.

Bestuursberiohten. — Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland. Het geslacht van Borselen, door Dr. Henri Obreen. (Vervolg). — De Roomsch-Catholieken in de oude Hollandsche Ridderschap. Repliek van W. J. J. C. Bijleveld met dupliek van Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland en naschrift van Mr. Th. R. Valck Lucassen. — De eerste Toussaint's hier te lande, door W. Wijnaendts van Resandt. — Familiebijbel-aanteekeningen betreffende de geslachten Visscher, van Boedonck, de Bie, Banheyningh, van der Geer enz., medegedeeld door D. G van Epen. — Twee oud-Nederlandsche heraldische benamingen: Spaender en Scavote, door R. T. Muschart — De oudste generaties van het geslacht van der Koog te Dordrecht. — Vragen en antwoorden: Boone; Bordes (de); Bruggen (van); Deketh en Keth; Doelen (Loten van); Duranty; Hoffman; Jacobsen; Kervel (van)-van Brienen; Klugkist; Krull; Leeuw (de); Lingen (van der); Marckel (van); Poll (van de); Soelen (van); Stortenbeker; Warmolts. — Onbekende wapens.

DE NED. BOEK- EN STEENDRUKKERIJ, v/h H. L. SMITS.

MAANDBLAD

VAN HET

Genealogisch-heraldisch Genootschap: „De Nederlandsche Leeuw",

Dit blad **verschijnt** maandelijks en wordt **aan** de leden van het Genootsohap gratis toegezonden.

Bijdragen en oorrespondeotie, bestemd voor het Maandblad, eoomede opgaven van adresverandering gelieve men te riohten tot den redacteur Mr. TH. R. **VALCK LUCASSEN,** *huize Sparrenheide, Driebergen.*

De jaarlijksohe contributie voor het **lidmaatschap** bedraagt *f* 10.— en voor de leden **te's** Gravenhage, die de wekelijksche portefeuille ontvangen, *f* 15.-. Voor niet leden is het **Maandblad** verkrijgbaar tegen een **abonnementsprijs van** *f* 10.— **per jaargang.** Postrekeningvanden **penningmeester No. 20910.**

Correspondentie betreffende het Genootschap (niet bestemd voor het **Maaudblad)** gelieve **men** terichten **tot** den secretaris **Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP,** *Sweelinckstr. 50, 's Gravenhage, en* die betreffende de Bibliotheek **en** de **wekelijksche** portefeuille, **zoomede** aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen, tot den bibliothecaris, *Bleijenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De Bibliotheek, gevestigd *Bleijenburg* 5, *'s Gravenhage, ia* **voor** de leden geopend **iederen** Maandag **van** 3-5 uur.

De redactie van het Maandblad **wijst** er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der **onderteekende** stukken.

N°. 12. **XLVe Jaargang.** December 1927.

Met dit nummer wordt een **plaat** verzonden, behoorende **bij** het **artikel:** Het geslacht van **Borselen.**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van het lid Jhr. Dr. C. G. W. F. van Vredenburch, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister te Brussel.

Adreswijziging.

W. F. HARTMAN . . . . . *Batavia.*
p/a. Ned. Ind. Escompto Mij.

Mr. N. VAN H ASSELT . . . . . *'s-Gravenhege.*
Frankenslag 154.

Aanwinsten der Bibliotheek.

Wijnaendts van Resandt, W. Het geslacht *van* der ***Hoop*** uit Scherpenzeel, te Arnhem, Amsterdam, Rotterdam, Groningen en elders. 1926. Niet inden handel. ***(Geschenk van Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop.)***

Verscheidene Adres- en Jaarboeken. Geschenken van Openbare leeszaal en bibliotheek te 's-Gravenhage, Utrecht, Rijswijk, Gorinchem, Appingedam, Leeuwarden, Steenwijk, Delft, Deventer, Zutphen, Franeker en Sneek.

Naam- en ranglijst der officieren 1901 t/m 1923. ***(Geschenk van de N. of Lilt. Societeit te 's-Gravenhage.)***

Wier s u m, E. Genealogie van het geslacht *Wiersum.* Jannes Berends en Barber Pieters en hunne afstammelingen. [Rotterdam 1924.] *(Geschenk* ***van den*** *Schrijver.)*

Akker, W. L. van don. Het geslacht van ***den Akker, 1440-1926.*** [Hilversum z. j.].
(Geschenk *van den Schrijver).*

Eck, Th. G. van. De Nederlandsche familie *Alvarez* ***en*** hare afstamming uit den Hertog van Alva. Tweede druk. 's-Gravenhage 1927. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Het Amsterdamsche geslacht *Westerman.* Genealogie samengesteld uit het familie-archief Westerman, berustende onder Mr. Dr. W. M. Westerman, te 's-Gravenhage. (Gesch. *van Mr.* ***Dr.*** *W. M.* ***Westerman.)***

Berlekom, H P. Berdenis van. Ons familie-archief. Middelburg 1927. ***(Geschenk van den Schrijver.)***

Calmeyer, A. W. A. und Calmeyer, M. R. H. Das Geschlecht *Callmeyer* oder *Calmeyer.* [Berlin 1926/1927]. ***(Geschenk van den heer M. R. H. Calmeyer.)***

Huidekoper, E. [met medewerking van H uidekoper, F. L.]. ***Huidekoper,*** Holland family 1730-1924. January 1, 1924. [Meadville, Pennsylvania.]
(Geschenk *van* den ***heer E. Huidelcoper.)***

V ü r t h ei m G z n., J. J. Bijdragen tot de geschiedenis van het geslacht *Vürtheim* 1. Honderd jaren lithografie en drukkunst 1827—5 Augustus-1927. 1e gedeelte. (Kroniek.) Rotterdam-'s-Gravenhage 1 ***927.***
(Geschenk *van den* ***Schrijver.)***

Catalogus der tentoonstelling van antieke goud- en zilverwerken, gehouden ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van het *Friesch Genootschap* van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde in het Friesch Museum te Leeuwarden. 15 Augustus-16 September 1927.
(Geschenk *van* de *tentoonstellings-commissie.)*

[W elcker, C. J.] De zoogunaamde „moeder van ***Rembrandt"*** een Kamper dochter. [Kampen z. j.].
(Geschenk van ***de Schrijfster.)***

Meerkamp van Embden, A. Nieuw gevonden brieven van *Jacob* ***Cuts en*** zijne familie. Middelburg 1927.
(Geschenk ***van*** *den Schrijver.)*

Ga v el le, E. Le tombeau des *Boucher* et *Jacques Bachot.* Lille 1923. ***(Gesch. v. d. heer W. J. J. C. Bijleveld.)***

Het wapen van het Hoornsche geslacht Merens,

door A. **MERENS.**

In den jaargang 1912 van het Maandblad verscheen van de hand van het inmiddels overleden lid M. J. D. Merens een bijdrage tot de genealogie Merens, waarin tevens een beschouwing over het wapen van dit geslacht voorkwam, waarnaar ik hier beknoptheidshalve moge verwijzen.

Het voorgevoel dat de ziekte, waaraan hij leed, noodlottig zou worden, heeft den inzender genoopt zijne onderzoekingen in eene verhandeling neder te leggen, voordat hij een resultaat had vermogen te bereiken, dat hem in ieder opzicht bevredigde. Diens werk op heraldisch gebied voortzettende, daartoe voor een groot deel in staat gesteld door de welwillende medewerking van den heer R. T. Muschart en den heer W. van Maanen, bleken mij sommige zijner conclusies onhoudbaar te zijn en ik ben den geachten redacteur erkentelijk voor zijn bereidwilligheid, mij de gelegenheid te hebben willen schenken, mijn afwijkende zienswijze in hetzelfde orgaan te publiceeren.

Ter verduidelijking van de verwantschap van de personen, welke voornamelijk ter sprake zullen komen, diene onderstaand schema.

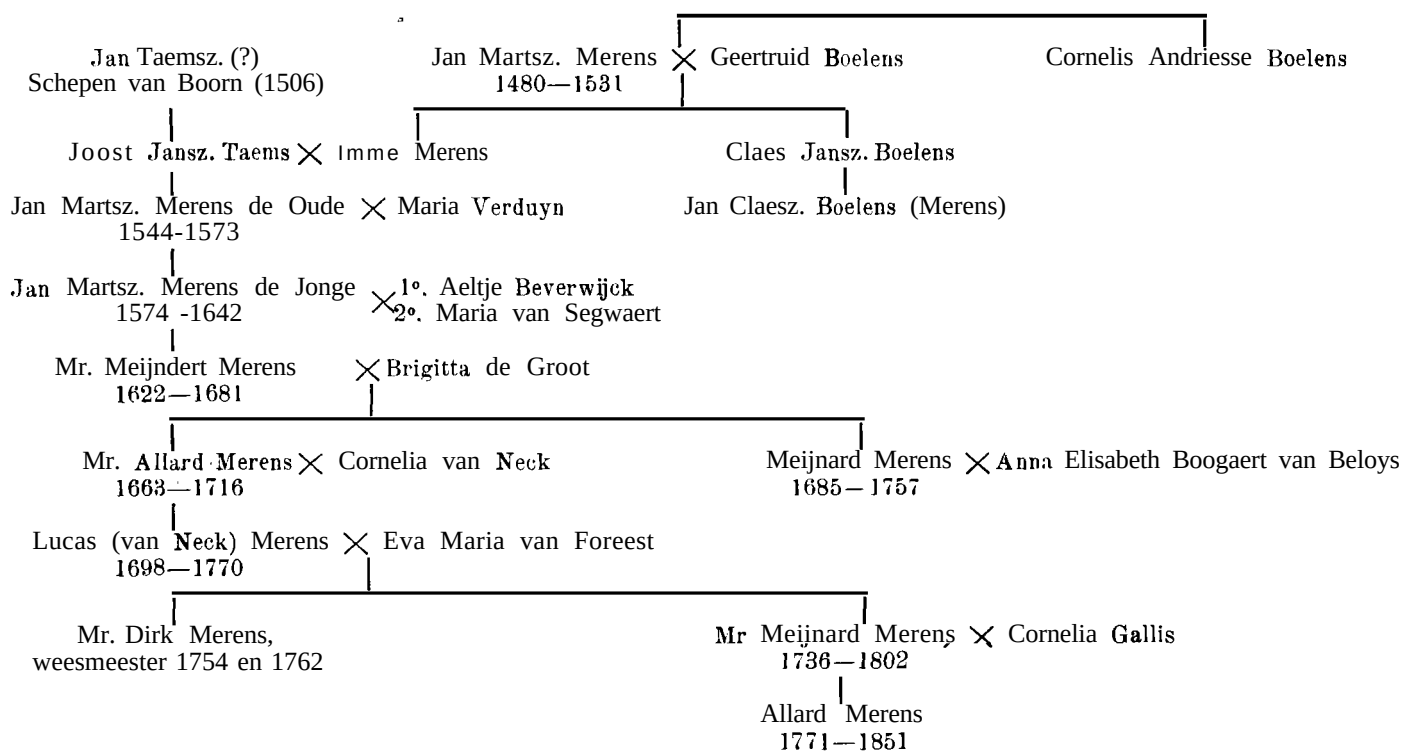

Fig. A.

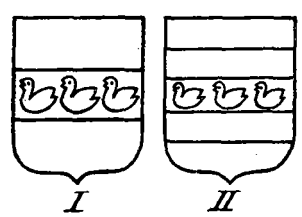

Tot zijn voornaamste conclusie' in zake het ontstaan van het wapen van het Hoornsche geslacht Merens werd genoemde schrijver blijkbaar ten deele geïnspireerd door een 18e eeuwsche copie van een verloren geraakt handschrift, getiteld „Merensen in Amsterdam", in het bezit van de vereeniging „Familie Merens", hetwelk eindigt met de volgende „Remarques":

„Voorn. Jan Claes Boelis wordt, zoowel in de Beschrij-
„ving van Amsterdam van Commelin, als in de Wapen-
„kaart der Regenten van voorsz. Stad, genaamd Jan
„Claassen Boelens Merens: en uit hot wapen, dat hij
„aldaar voert, zoowel als in hetgeen gevonden wordt
„in de afbeelding der wapens, geschilderd op een glas-
„raam in de Oude Kerk te Amsterdam, mede te vinden
„bij Commelin, vergeleeken met het bekende Wapen
„der Boelensen, is klaar op te maaken, dat het origineele
„wapen van Merens is geweest een Zilveren Balk, be-
„laden met drie naast elkander geplaatste zwarte Mer-
„letten, met bekken, maar zonder pooten, op een zwart
„veld". (Fig. A, I.)

„Dit wapen kan men heraldice dus ook stellen, dat het
„bestaat uit drie fasen, twee van sabel en een van zilver,
„beladen met drie zwemmende merletten van sabel".

„En als men daarmede vergelijkt het wapen in de
„Amsterdamsche Wapenkaart geattribueerd aan Claas
„Jan Boelis, die Anno 1585, en aan Cornelis Andriesse
„Boelens, die Anno 1679 onder de Vroedschappen be-
„kend staat, geraakt men met den aucteur van het
„Manuscript in twijffel, of die Claas Jan Boelens, wel
„dezelve zij met dien, die de Vader van Jan Claas
„Boelens Merens was, alzoo de eerstgen. dan zoowel
„den naam en het wapen van Merens hadt moeten
„voeren, als sijn origineele naam en wapen zijnde, als
„het zelve naderhand door zijnen zoon gevoerd wierdt.

„Edoch hiertegen komt in aanmerking, dat het in dien „tijd meer gebruikelijk was, dan nu, het wapen of den „naam sijner moeder aan te neemen, gelijk blijkt uit „dezelvde wapenkaart met betrekking tot voorn. Cor„nelis Andriessen Boelens, die niet voerde het wapen „van Boelens, maar van de *Waal* (zijnde een klimmende „Leeuw zonder hoofd, met drie staale bloeds uit den „hals springende) waaruit ik conjectureer, dat de huis„vrouw van den Burgemeester en Ridder Andries Boe„lens, welke in het Manuscript Mary ganoemd wordt, „en moeder was van Geertruy Andriesse Boelens, uit „het geslacht der „*de Waalen*" oorspronkelijk was ; „gelijk dan ook voorn. Claas Jan Boelens, die zich niet „na sijne vaders familienaam (welke Merens was) maar „na dien sijner moeder liet noemen, het wapen van „de Waal (sijner grootmoeder) met dat van Boelens „(sijner moeder) gequartierd voerde. Daar integendeel „deszelfs zoon Jan Claas Boelens (apparent toen er „geene van het mansoir overig waren, die den naam „van Merens voerden) den naam van Merens, die sijn „oorspronkelijke was, en het wapen van dien wederom „aangenomen en bij den, door sijnen vader alleenlijk „gevoerden, naam van Boelens gevoegd heeft, terwijl „hij met achterlating van het wapen van de Waal, het „wapen van Boelens en Merens, op een zeekere manier „gequartierd, tot sijn wapen aannam, hetwelk dus vol„komen overeenstemde met den naam, dien hij voerde". (Fig. A, II).

„Na voorn. Jan Claassen Boelens Merens, vindt men „den naam Merens te Amsterdam niet meer, maar wel „te Hoorn, alwaar dezelve door de descendenten van ,,Emme Jans Merens bovenvermeld is aangenomen en „nog gevoerd wordt,, gevoegd bij dat van Taams."

„Doch, hetgeen singulier is, die van Hoorn hebben „van den beginne af aan de drie zwemmende merles „veranderd in drie vliegende vogels, groen van couleur, „in een zilveren veld, twee boven en een onder een balk „of fase van sabel, welke zij (appareut) om de geheu„genis eener Amsterdamsche oorsprong te conserveeren „beladen hebben met drie St. Andries kruissen van „zilver. Naderhand is het wapen geecarteleerd, de zwarte „balk met kruissen een surtout geworden, en de groene „vogels met roode pooten en bekken zijn stilstaande". (fig. B en D.)

Fig. B.

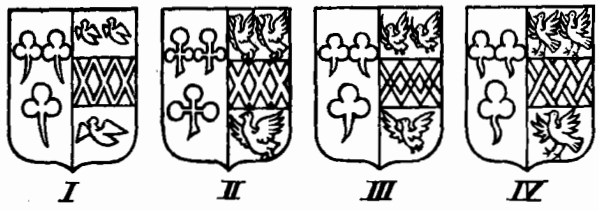

Van het bedoelde gedeelde wapen is de oudste mij bekende bron een zegel van Mr. Meijndert Merens (1622-1681), voorkomende op diens brieven van 18 Januari 1673 en 8 Januari 1678 aan den Randpensiounnris Gaspar Fagel (Algemeen Rijksarchief, portet. Holland 2927 en 2935). Dit, zegel vertoont een gedeeld schild, rechts 3 klaverbladen, links een dwarsbalk, beladen met traliewerk in den vorm van 3 schuinkruisjes en vergezeld van 3 vliegende vogels (fig. B, 1), met eeu klaverblad als helmteeken.

Voorts treft men dit wapen aan op een 17e eeuwsche kwartierstraat, in het bezit van den heer J. A. Merens te Parijs, dat blijkens de kwartieren:

Merens	De Groot
Van Segwaert	Van Neck
Verduyn	Rijnders
Wenssen	Veen

het wapen van Mr. Allard Merens (1663-1716) moet zijn. Het gedeelde schild vertoont rechts in blauw 3 gouden klaverbladen, links in zilver een zwarte dwarsbalk met drie aaneeustootende zilveren schuinkruisjes en vergezeld van 3 groene ganzen, gebekt en gepoot van rood (fig. B, II). Het onderhavige wapen wordt aldus ook aangetroffen op een staat van de 16 kwartieren van Mr. Jacob van Foreest en Maria Sweers, welke in het bezit is van de familie van Foreest en zich bevindt op huize de Nyenburgh te Heilo. Blijkens de kwartieren:

Van Foreest	Van Foreest	Sweers	Merens
Van Segwaert	Van Sonnevelt	Admiraal	Van Segwaert
Van Egmond van der Nyenburg	Van Hattum	Veen	Verduyn
Wenssen	Deams	Puyt	Wenssen

is het bedoelde wapen dat van Mr. Neyndert Merens (1622-1681). Dezelfde figuren en kleuren vindt men ook op een kwartierstaat, eveneens van Mr. Allard, welke zich bevindt in het West-Friesch Museum te Hoorn en bier is het blijkbaar het wapen van Jan Martsz. Merens den Ouden (1544-1573).

Met de uitzondering, dat de vliegende vogels er niet kennelijk ganzen zijn, wordt verder het wapen van Nr. Allard op dezelfde wijze aangegeven in den gevel van het St. Pietershofje te Hoorn.

In de door M. Balen gegeven Beschrijving van Dordrecht komt iu de genealogie van Segwaert het wapen voor van Jan Martsz. Merens den Jongen (1574-1642) en ook dit komt met het boven beschrevene overeen; bier alleen treft de eigenaardige wijze, waarop het traliewerk is aangegeven en ook hier zijn de vogels niet als ganzen geteekend (fig. B, III).

Aangezien in diegene der bovenaangehaalde bronnen, waarbij de afmetingen een duidelijke teekeninp mogelijk maakten, de vogels, met uitzondering van het wapenschild in den gevel van het St. Pietershofje, afgebeeld zijn als groene ganzen met roode snavels en pooten, kan deze beschrijving beschouwd worden, juist te zijn. Deze meening wordt nog versterkt door eenige afbeeldingen van het later gevoerde, gevierendeelde wapen (fig. D, 1), waarop in het tweede en derde kwartier drie loopende ganzen of eenden, gebekt en gepoot van keel, zijn aangegeven. Bedoeld worden het wapen van Meijnard Merens (1685-1737) op een staat, van de 16 kwartieren van hemzelf en zijn echtgenoote Anna Elisabeth Boogaert van Beloys, in het bezit van den heer J. A. Merens te Parijs, dat van Mr. Allard, op diens bovenaangehaalde kwartierstaten en dat van Mr. Meijnard Merens (1736-1802), in 1767 regent van het St. Pietershofje te Hoorn, op een muurschildering in de regentenkamer van deze stichting.

Wanneer men voorts mag aannemen, dat traliewerk eerder aanleiding geeft, verbasterd te worden tot verkorte schuinkruizen, dan omgekeerd, zal de eerstgenoemde vorm ook hier wel de oorspronkelijke geweest zijn. Blijkens de afbeelding van het wapen van Petronella Merens (1673-1749), dochter van Mr. Meijndert en

van Brigitta de Groot en echtgenoote van Mr Joan van Akerlaken, voorkomende op den kwartierstaat van Cornelis Avenhorn, verschenen in de door M. A. van Rhede van der Kloot en R. N. G. M. Bar bewerkte serie (fig. B, IV), werd deze opvatting door deszelfs samenstellers gedeeld.

Op grond van een en ander wil mij voorkomen, dat de hypothese van de vervorming van het wapen Boelens Merens (fig. A, 11) tot de linkerhelft van het hier besproken gedeelde wapen bezwaarlijk kan worden aanvaard. Van het eerstgenoemde, zijnde gefaasd van vijf stukken, beurtelings zwart, groen, zilver, zwart en groen, het middelste met drie zwarte merletten, zouden de dwarsbalken verwisseld zijn, hun aantal verminderd, de kleur der vervallen groene deelstukken in de merletten opgenomen, terwijl deze tevens vliegende ganzen geworden en van roode snavels en pooten voorzien zouden zijn. Tenslotte zou de aldus ontstane zwarte dwarsbalk met zilveren traliewerk beladen zijn. Bovendien schijnt het wapen Boelens Merens, gelijk ook in de aangehaalde Remarques wordt opgemerkt, het eerst gevoerd te zijn door Jan Claesz. Boelens alias Boelens Merens, een broerskind van Imme Merens, de echtgenoote van Joost Jansz. Taems en lijkt het mij niet waarschijnlijk, dat deze Imme een dergelijke brisure reeds zelfstandig in het leven geroepen zou hebben.

Neemt men aan, dat de figuren van den balk ontleend werden aan het wapen van Amsterdam, dan zou niet alleen de paalsgewijze rangschikking der kruizen in een faasgewijze veranderd, doch deze dus bovendien naar alle waarschijnlijkheid traliewerk geworden zijn. Wijlen M. J. D. Merens, blijkbaar evenmin met dezen uitleg tevreden, geeft een andere verklaring. Hij veronderstelt, dat de schuinkruizen het eerst zouden zijn aangebracht door Jan Martsz den Jongen en door hem werden ontleend aan het wapen zijner eerste echtgenoote Aeltje Beverwijck, dochter van Ewout, president van schepenen te Hoorn en dat diens vader Jan Martsz de Oude den zwarten balk derhalve effen gevoerd zou hebben. Afgezien echter van het feit, dat het, voor zoover mij bekend, ongebruikelijk was in Holland, een wapen te vermeerderen met figuren van dat der echtgenoote, staat voldoende vast, dat het Hoornsche regeeringsgeslacht Beverwijck, waartoe Ewout behoorde, geen schuinkruizen, doch wel schopijzers voerde. In het geslachtsregister Merens, in het, bezit der genoemde f amilievereeniging, wordt dit wapen afgebeeld als zijnde zwart met drie rechthoekige zilveren schopijzers; een staat van de 32 kwartieren van Mr. Meijnard Merens (1736—1802), in het bezit van dezelfde vereeniging, geeft hetzelfde wapen met het onderscheid, dat de ijzers er driehoekig en van goud zijn, terwijl Adriaan Beverwijk, schepen van Hoorn, op 12 April 1710 zegelt: gedeeld, rechts de Friesche halve adeiaar, links een driehoekig schopijzer. Het zwarte schild met de drie zilveren schuinkruisjes wordt evenwel door Rietstap in zijn Armorial Général beschreven als een variant van het wapen van het Dordtsche geslacht van dien naam. Deze verklaring moet dus ter zijde worden gesteld.

Hoewel door mij voldoende materiaal kon worden verzameld, om de onwaarschijnlijkheid der bestaande verklaringen aan te toonen, is het mij niet mogen gelukken, daarvoor met zekerheid iets in de plaats te

stellen. De volgende uitleg komt mij, in verband met de aanwezige gegevens, nochtans de meest aannemelijke voor.

Op grond van de mededeelingen van Wagenaar en Commelin schijnt wel voldoende vast te staan, dat het Amsterdamsche geslacht Merens een zwart schild met zilveren dwarbalk, beladen met drie zwarte merletten, voerde (tig. A, 1). Dat de linkerhelft van het wapen van het Hoornsche geslacht daaruit ontstaan zou zijn, is nog minder aannemelijk, dan dat het uit het wapen Boelens Merens ware voortgekomen, doch aan den anderen kant doet zich de vraag voor, of Jan Martsz Merens, Imme's vader, ditzelfde wapen wel gevoerd heeft. Immers zijn zoon Claes, die zich Boelens noemt, vereenigde in zijn wapen dat van de Wael en dat van Boelens, zijn zwager Cornelis Andriesse Boelens daarentegen voerde het wapen De Wael alleen, terwijl zijn kleinzoon Jan Claesz. Boelens (Merens) het wapen Boelens Merens schijnt te hebben ingesteld, zoodat blijkbaar de leden en aanverwanten dezer familie destijds een sterke neiging hadden, niet alleen om den naam, doch ook het wapen hunner moeder aan te nemen. Ook Jan Martsz de Oude noemde zich naar zijn moeder en hij droeg daarbij den voornaam en het patroniem van haar vader. Aangezien nu het wapen zijner afstammelingen kennelijk een conjugatiewapen is, dat in geen opzicht kan zijn ontleend aan dat van Verduyn, dat gelijk is aan dat van Van der Duyn, aan dat van Beverwijck of van Segwaert, is de meest voor de hand liggende oplossing toch, dat hij aldus de wapens van zijn vader en zijn moeder, wier naam hij droeg, onveranderd vereenigde en dat dus Joost Jansz Taems de drie klaverbladen en Jan Martsz, zijn grootvader van moederszijde, den getralieden balk en de drie ganzen gevoerd zou hebben. Het feit, dat Jan Martsz Merens en Geertruid Boelens te Amsterdam „op de ossenmerct over de doelen in de drie papegayen" woonden, is wellicht een aanwijzing te meer in deze richting, wanneer men bedenkt, dat het zeer wel mogelijk is, dat de naam van dit huis in den volksmond ontstaan is in verband met een in den gevel geplaatst wapenschild, waarin de aanwezigheid van drie groene vogels het meest op den voorgrond trad. Voldoende gegevens omtrent de afstamming van laatstgenoemden Jan Martsz ontbreken echter om te kunnen nagaan, wat hem aanleiding gegeven zou kunnen hebben, zulk een wapen te adopteeren. Ten aanzien van den getralieden balk merk ik nog op, dat een dergelijk stuk destijds, naar ik meen te weten, wel werd aangebracht ter onderscheiding van takken van eenzelfde geslacht.

Dat Joost Jansz Taems klaverbladen gevoerd heeft, staat intusschen evenmin onomstootelijk vast, althans werd een dergelijk wapen Taems tot dusverre door mij niet in oorspronkelijke bronnen aangetroffen.

Fig. C.

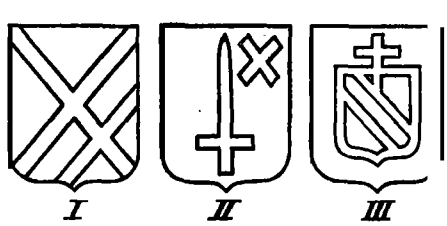

Jan Taemsz, schepen van Hoorn in 1606, die door de familieaanteekeningen de vader van Joost genoemd wordt, voert blijkens zijn zegel aan een, charter van 20 Maart 1607 in het Hoornsche gemeente-archief (Inv. No. 724, Rog. No. 1314) een schuinkruis met over den linkerbenedenarm een linkerschuinbalk (fig. C, I). In dezelfde verzameling bevindt zich nog een zegel van den schepen Taems Maertensz aan een charter van 16 December 1440 (Inv. N°. 831, Reg. N". 377), met diens wapen, dat met eenige welwillendheid beschreven kan worden als een rechtstandig zwaard, van boven ter linkerzijde vergezeld van een schuinkruisje (fig. C, 11) en dat van Pieter Taemsz, schepen van Hoorn, aan een charter van 5 September 1486 (Inv. N°. 833, Reg. N°. 1047), dat evenmin klaverbladen vertoont (fig. C, 111). Aangezien klaverbladen in de Friesche en West-Friesche heraldiek schijnen te duiden op grondeigendom, op andere wijze dan door koop verworven, is het optreden van deze figuren in het wapen van Joost wellicht in verband te brengen met het feit, dat hij zich, behalve met „coophandel op Oostland te drijven", „geneerde met osse weijden". Ook spreken de familieaanteekeningen breedvoerig over land, dat Joosts moeder bezeten en aan hare kinderen nagelaten zou hebben.

Als de volgende phase in de ontwikkeling van het wapen Merens wordt door den schrijver van de besproken bijdrage een gevierendeeld schild beschreven, waarvan het eerste en vierde kwartier hetzelfde beeld vertoonen als de rechter helft van het besproken wapen, terwijl het tweede en derde kwartier de linkerhelft daarvan weergeven, met uitzondering van de vogels, welke hier gaande meerlen zouden zijn. Dit wapen zegt schrijver te hebben aangetroffen in den gevel van het Weeshuis te Hoorn en het zou dat van Mr. Allard (1663-1716) zijn. Een dergelijk schild komt thans echter niet in dien gevel voor en evenmin op de binnenplaats van bedoeld huis, terwijl er de laatste jaren geen verbouwingen schijnen te hebben plaats gehad. Hier moet dus een vergissing bestaan, welke te betreurenswaardiger is, omdat dit wapen door mij evenmin elders kon worden opgespoord. Wel komt in den gevel van het St. Pietershofje, zooals eerder werd vermeld, een wapen van Mr. Allard voor, doch niet het hier bedoelde. Er is integendeel een bewijsstuk, dat aantoont, dat reeds M.r. Allard het tegenwoordig algemeen gevoerde wapen in de plaats stelde voor het meergenoemde gedeelde.

Fig. D.

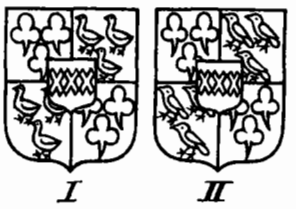

I *II*

Diens hierboven aangehaalde kwartierstaat, in het bezit van den heer J. A. Merens, geeft namelijk tusschen de aan weerszijden aangebrachte kwartierschildjes twee volledige wapens boven elkaar. Het bovenste, waarvan het schild werd beschreven, heeft als helmteeken het klaverblad, opstijgende uit een wrong van blauw en goud. Het helmdoek draagt dezelfde kleuren, terwijl schildhouders ontbreken. Van het onderste is het schild gevierendeeld, het eerste en vierde kwartier blauw met drie gouden klaverbladen, het tweede en derde zilver met drie groene loopende ganzen met roode snavels en pooten, over het geheel een zwart hartschild met drie zilveren schuinkruisjes naast elkaar (fig. D, I). Voorts is de helm gekroond, het helmteeken en het helmdoek als boven, terwijl het schild door gouden griffioenen gehouden wordt. Deze kwartierstaat heeft dus blijkbaar de bedoeling, te kennen te geven, dat Mr. Allard de beide daarop voorkomende volledige wapens achtereenvolgens voerde. Op den kwartierstaat van Mr. Allard in het Westfriesch Museum is eveneens het laatst beschreven wapen afgebeeld. Zooals ook de hierboven aanghaalde kwartierstaat van Meijnard Merens en Anna Elisabeth Boogaert van Beloys, alsmede de muurschildering in het St. Pietershofje aantoonen, worden de vogels ook in het gevierendeelde wapen aanvankelijk als ganzen afgebeeld. In de 18e eeuw verliezen zij echter hun karakter en worden dan algemeen op zegels als „vogels" aangetroffen, met uitzondering van dat van Anna Elisabeth Merens, weduwe van Salomon Dierkens, die op 20 December 1775 te 's-Gravenhage een notarieel protocol zegelt met een wapen waarin de vogels merletten zijn. Ook Rietstap noemt deze figuren in het huidige wapen eenvoudig „vogels" (fig. D, II).

Een andere tusschenvorm, welke door M. J. D. Merens aan Lucas (van Neck) Merens (1698-1770) wordt toegekend en waarbij het hartschild van zilver zou zijn geweest met een zwarte faas, beladen met drie zilveren schuinkruisjes, mag derhalve, op zijn minst genomen, niet als zoodanig worden aangemerkt. Er bestaat wellicht een zegel van dezen Lucas met zulk een hartschild, hoewel het mij niet bekend is en door schrijver evenmin wordt aangehaald, doch daartegenover staat, dat zijn wapen op een allegorische prent, ter verluchting van de ter gelegenheid van zijn huwelijk met Eva Maria van Foreest gedrukte bruiloftsgedichten, wordt afgebeeld met een zwart hartschild, gefaasd van zilver, de balk beladen met drie zwarte(?) schuinkruisjes. Wel komt een wapen van Mr. Dirk Merens, waarschijnlijk die, welke een zoon van genoemden Lucas en in 1764 en 1762 weesmeester was, voor op een schoorsteenmantel, in het Westfriesch Museum, afkomstig van het Protestantsch Weeshuis te Hoorn, waarbij het hartschild afgebeeld is als hier bedoeld. Op een kaart van de Hondsbòssche Zeewering en Duinen tot Petten van 1841 wordt het wapen van den hoogheemraad Allard Merens (1771-1851) weder aangegeven met een gouden hartschild, zwarten dwarsbalk en zilveren schuinkruisjes, terwijl mij voorts nog drie 18e eeuwsche zegels bekend zijn, waarop het wapen Merens voorkomt met een hartschild als op de aangehaalde prent. Het komt mij voor, dat dergelijke afwijkingen niet ernstig dienen te worden opgenomen en veeleer, evenals trouwens de verandering van de ganzen in gewone vogels en zoovele andere wapenverbasteringen door de eeuwen heen, geweten moeten worden aan onkunde bij leden van het graveursgilde. Op de aangehaalde kwartierstaten en het schilderstuk in de regentenkamer van het meergemelde Oude mannen en vrouwenhuis wordt het veld van het hartschild steeds effen zwart aangegeven.

Een enkele opmerking dient nog gemaakt te worden

naar aanleiding van de veronderstelling van genoemden inzender, dat er verband zou kunnen bestaan tusschen de griffioenen van het wapen Van der Meer en die van het wapen Merens. De vraag daargelaten, of het wapen der Amsterdamsche Merensen uit dat van het bedoelde geslacht Van der Meer is ontstaan en of ten tijde van de vermeende splitsing van de takken Merens en van der Meer uit den huize Tekelenburg reeds schildhouders gebezigd werden, met wellicht een enkele groote uitzondering, toont de beschreven kwartierstaat van Mr. Allard mijns inziens op afdoende wijze aan, dat deze, behalve de overige wijzigingen, ook de schildhouders het eerst heeft aangebracht.

Aangezien op sommige der aangeroerde punten nog steeds geen voldoende zekerheid bestaat, zoude men mij geen grooter genoegen kunnen doen dan door het verstrekken van gegevens, welke tot dusverre over het hoofd werden gezien en wellicht tot meordero zekerheid zouden kunnen leiden.

Bijdragen tot de kennis der middeleeuwsche geslachten van Holland en Zeeland,

door Dr. HENRI OBREEN.

(Vervolg en slot van XLV, 336).

Het geslacht van Borselen.

Hoofdstuk III. Zegel- en wapenbeschrijving.

Het oorspronkelijk wapen der heeren van Borselen, zooals dit dan ook door den oudsten tak gevoerd werd, vertoonde (in zwart) een (zilveren) dwarsbalk, hetgeen wel aanleiding zal hebben gegeven tot de legende der afstamming uit Oostenrijk, welk huis in rood een zilveren dwarsbalk voert.

Oudste tak, voerend Borselen „plain".

1. *Heer Nicolaes heer van Borselen* (kol. 246).

Van hem is ons één zegel overgebleven uit het jaar 1256[170]: een rond zegel van 66 mM. middellijn, vertoonend een ridder te paard, met op het schild een dwarsbalk. Randschrift: (Sig)illum : Nicholai : dornini : de.... Het is beschreven bij Demay, no. 607, en wordt bewaard te Rijssel, B 231, no. 1146. Afb. I.

11. 1. heer *Petrus van Borselen* (kol. 247).

Van dezen heer bezitten wij een ruiterzegel uit het jaar 1266[171]; wapenfiguur een dwarsbalk, randschrift verloren. Het oorspronkelijke in het Groot Seminarie te Brugge, inv. nº. 866.

11. 2. *Dominus Henricus* (kol. 294).

Twee gelijke zegels uit de jaren 1264 en 1266 zijn van hem bewaard; beiden in het Groot Seminarie te Brugge, inv. nos. 969 en 966[172]. Hendriks ruiterzegel vertoont als wapen een dwarsbalk met drie sterren in het schildhoofd. Rs.: S HEINR(ICI) (W)ISSEN (MILI)TIS. Tegenzegel: het wapen der voorzijde. Rs. : CLAVIS SECRETI SIGILLI.

[170]) **de Frcmery nº. 130 = Oork.** Holl. II, nº. **13.**

[171]) **Aan de oorkonde afgedrukt: Bijdr. Kist. Gen. 47, bl. 211. — Aan Oork. Holl. II nº. 99 (uit 1263) slechts een fragment van eer: ruiterzegel.**

[172]) **De stukken: Bijdr. als voren, bl. 209 en 211.**

III. A 3. *Heer Florens,* heer van Borselen, etc. (kol. 248). Van hem kennen wij twee verschillende zegels:

a. Rond zegel, 50 mM. middellijn; wapenschild met dwarsbalk. Rs.: (SIGI)LLVM · FLORENCII · DE · BERSSELE. Uit hangt aan een oorkonde van 1290 (Oork. Holl. 11, nº. 752) en is waarschijnlijk gelijk aan dat van 1282, vermeld bij *de Raadt,* I, bl. 295.

b. Rond zegel, 30 mM. middellijn; wapenschild, een dwarsbalk, in versierden rand; rs.: + S' FLORENCII DE BARSALIA MILITIS.

Het is beschreven bij *Demny,* no. 1470, uit het jaar 1299 (vgl. *de Baadt,* I, bl. 295), en bij *Douet d'Arcq,* nº. *10806,* uit 1300. Afb. 11.

IV. A 1. *Heer Jan van Borselen* (kol. 249).

Zegel van 1299 bij *Demay,* no. 1470.

Tak der heeren van Vere; deze breekt in den beginne met drie sterren in het schildhoofd.

11. 2. *Dominus Henricus* (zie hierboven).

111. 2. *Heer Wolfaert I* (kol. 294).

De Baadt, I, bl. 296-296, beschrijft verschillende zijner zegelafdrukken en beeldt op plaat 28 het ruiterzegel met tegenzegel af. Wij kennen twee verschillende zegels :

a. Rond zegel, 45 (?) mM. middellijn, zwaar beschadigd. Wapenschild met dwarsbalk en drie vijfpuntige sterren in het schildhoofd. Rs. verloren. Het hangt aan een stuk van 1290 (oork. Holl. II. nº. 752).

b. Rond ridderzegel, 70 mM. middellijn; wapenfiguur als voren; helmteeken een waaiervormige pluimbos. Bs.: Istud : sigillum : est : Wlfardi : de : Barsalia : militis : — Uit het jaar 1298. Afb. 111.

III. 6. *Heer Jan Mulart* (kol. 296).

Twee zegels :

a. 1292. de Baadt, 1, bl. 296: wapenzegel, een dwarsbalk met drie (5 p.) sterren in het hoofd, en een schuinbalk over alles heengaande. Rs.: + S' Johis Mulart de Wissekerke.

b. 1299. Rond zegel, 45 mM. middellijn, wapenzegel, als boven, alleen gelijken hier de sterren meer op spoorraderen. Bs. : + Sigillum Johannis de Bersalia militis. Ook beschreven bij *de Raadt,* als voren, uit de jaren 1298 en 1299. Afb. IV.

c. Tegenzegel uit het jaar 1300, beschreven bij *Douet d'Arcq,* nº. *3015:* rond zegel van 27 mM., wapen als boven. Rs.: Secretum Jo.. . Barsle milit.

Het is ondoenlijk verder alle zegels van dezen tak hier te beschrijven.

De heeren van der Vere namen reeds vrij spoedig het volle wapen van Borselen aan. Zóó zegelt *Wolfert IV* in 1351, blijkens een afgietsel in mijn bezit. Afb. V.

Heer *Henric II,* heer van Vere, voert *als* Vliesridder het volgende wapen : in zwart een zilveren dwarsbalk; gekroonde helm met een bos struisveeren als helmteeken; dekkleeden zwart en zilver. Zijn zoon *Wolfert VI* voerde geheel als zijn vader.

Heeren van Cortgene.

III. 4. *Heer Raes* (kol. 322).

a. 1291. Schildvormig zegel. Wapen een dwarsbalk, en in het schildhoofd drie (6 p.) sterren, benevens een barensteel van vijf hangers. Rs. : S. Rasonis de Bersalea Afb. VI.

b. **1898.** Rond zegel, 46 mM. middellijn, wapen als boven. Rs.: Sigillum Rasonis de Barsalia militis. Beiden ook bij de ***Raadt,*** I, blz. 296 en 296.

Heeren van Brigdamme.

Ik ken geeu zegel van den stamvader van dezen tak.

Hugeman (V. 2; zie kol. 327) brak met drie sterren in het schildhoofd.

Heer Claes *II* (kol. 327) heeft evengenoemd wapen; als helmteeken een ossekop en hals, en als schildhouders twee leeuwen. Afb. V II.

Zijn kleinzoon *Adriaen* (kol. 329) heeft als schildhouders: links een eenhoorn, rechts een jonkvrouw.

Heeren van St. Maartensdijk.

Heer Vranck (kol. 332) breekt Borselen met drie sterren in het hoofd; helmteeken een ossekop en hals. Afb. VIII.

Heer Vranck (kol. 333) vierendeelt Borselen met Zuylen, en voert o.a. in 1430 een barensteel met drie hangers in het hoofd van de kwartieren Borselen. Ook hij heeft als helmteekeu een (hermelijnen) ossekop met hals, en (gouden) horens. Schildhouders zijn twee jonkvrouwen. Afb. IX.

Zijn oom *Dirck*, heer van Zuylen, voert Zuylen „plain"; als helmteeken een vlucht, beladen met een zuil op elken vleugel. Twee leeuwen als schildhouders. Afb. X.

Heeren van Ellewoutsdijk.

Floris van Borselen (kol. 335) zegelde aldus:

dwarsbalk, en een barunsteel van drie hangers in het schildhoofd.

Hoofdstuk IV. Slotbeschouwingen.

In dit laatste hoofdstuk blijft er niet veel te behandelen over, dat niet reeds in het voorafgaande besproken is, maar een korte samenvatting zal hier toch op haar plaats zijn.

De van Borselen's, het aanzienlijkste geslacht van Zeeland, behoorden dus tot den beleenden adel en stonden, althans in de oudste generaties, in bloedverwantschap met het grafelijk huis van Holland. Maatschappelijk zijn zij op één lijn te stellen met het geslacht Teylingen—Brederode; zij behooren dus tot een klasse, die te onderscheiden valt van diegene, waartoe behooren de heeren van Voorne, wier geschiedenis ik nu hoop te gaan beschrijven. Zoodoende zullen wij na verloop van tijd een beter inzicht krijgen in de geschiedenis van den ouden adel van Holland en Zeeland.

De sociale positie van het geslacht, het is hierboven meermalen gezegd, vond haar hooge vlucht, eenerzijds in de familiepolitiek uit het laatste kwartaal der veertiende eeuw, maar werd anderzijds zeer bevoordeeld door den geographischen toestand van het gewest, waar door bedijkingen het grondbezit, ook door aanhuwelijking, groote uitbreiding kon krijgen. Zoo zagen wij in de 15e eeuw de takken van de heeren van der Vere, van die van Brigdamme, van die van Sint Maartensdijk een ongeëvenaarde machtspositie verwerven.

Evenwel geeft de samenstelling van dit grondbezit geen aanleiding om, zooals dit bij een vorige studie het geval was, een breed onderzoek te ondernemen naar de geschiedenis van **ouder bezit.** Nieuwe grond heeft geen historie.

Over de archivalische overblijfselen der van Borselen's is boven het noodige gezegd. Alleen moet ik er bijvoegen, dat de origineele oorkonden te Brussel, waarnaar ik herhaaldelijk verwees, door mij nauwkeurig zijn beschreven en, naar ik hoop, binnenkort met welwillende goedkeuring van ons hooggeacht eerelid prof. Fruin in de Verslagen van 's Rijks oude Archieven het licht zullen zien.

Wat de archeologische herinneringen aan de familie van Borselen betreft, zoo kan de belangstellende op het Rijksarchief te Middelburg een zeer uitgebreide verzameling grafschriften, glasramen en portretten vinden. Voor laatstgenoemde raadplege men eveneens de bekende werken van. Moes, Muller en van Someren. De verzameling te Atrecht bewaart merkwaardige portretten van Frank van Borselen (kol. 333) en van de echtgenoote van diens kleinzoon Frank, Katerine van Egmond (kol. 336).

De afstamming van Barbara Elisabeth de la Fontaine (1716—1772), echtgenoote van Walraven Robert van Heeckeren, heer van Barlham en Brandsenburg (1704—1758),

door N. VAN OOSTEBZEE.

Bij vroegere vragen in ons blad over dit onderwerp is mij geleken, dat hieromtrent niet veel bekend was of althans niet gepubliceerd. Ik veronderstel dus, dat, gezien hare vele afstammelingen langs mannelijke en vrouwelijke lijn, er in menige kwartierstaat eene lacune is. Met behulp van de vriendelijke medewerking van den Heer Graham Botha te Kaapstad en van den Heer S. B. J. Denys, genealoog te Bussum, is het mij gelukt hierover een en ander te kunnen vaststellen, dat ik hieronder voor belangstellende medeleden laat volgen.

Barbara Elisabeth de la Fontaine werd gedoopt te Kaapstad 14 Mei 1716 als dochter van ***Jan de la Fvntaine*** en ***Maria Elisabeth de*** Man.

Haar vader ***Jan de la Fontaine,*** gouverneur aan de Kaap, werd gedoopt te Amsterdam (Oude Kerk) 23 April 1684 en overleed op zijn hofstede Westerhout bij Beverwijk 6 Mei 1743, blijkens inventaris van zijne nalatenschap, opgemaakt door notaris Jan Ardinois te Amsterdam in dato 22 Mei 1743. Hij was een zoon van *Jacques* (Jacob) de *la Fontaine* en ***Barbara van der Burg.*** Voor de goede orde zij vermeld, dat er 5 Oct. 1687 te Amsterdam in de Walenkerk eveneens een ***Jean de la Fontaine*** werd gedoopt, zoon van ***Jan de la Fontaine*** en *Geertruyd ten Grootenhuys* en nog een ***Jan Jacob de la Fontaine*** op 1 September 1683 te Amsterdam (Walenkerk) als zoon van ***Jacob de la Fontaine*** en ***Anne de la Court.*** Dat de door mij genoemde ***Jan*** de gezochte is blijkt uit het feit, dat hij tusschen 1715 en 1734 in verschillende procuraties te Kaapstad verklaart een broeder ***Jacob de la Fontairae,*** koopman te Amsterdam en twee zusters ***Maria Margaretha*** en ***Barbara*** te hebben en dat deze personen, eveneens te Amsterdam gedoopt op 2 November 1685, 30 Mei 1687 en 17 November 1690, allen kinderen waren van ***Jacques de la Fontaine*** en ***Barbara van der Burg(h). — Jan de la Eontaine*** huwde te Kaapstad 19 **Mei 1711** ***Maria Elisabeth de Man,*** gedoopt Kaapstad 20 April

1690 en overleden aldaar 27 Juli 1730. Zij was een dochter van *Andries de Man,* ondergouverneur aan de Kaap, overleden Kaapstad 31 Maart 1695 en aldaar ***gehuwd 8*** Mei 1689 met ***Elisabeth van Suurwaarden***, weduwe vau den onderkoopman ***Albert van Breugel.***

Jacques de la Fontaine *Jansz.* voornoemd, was koopman te Amsterdam en werd. gedoopt aldaar (Walenkerk) '15 September 1668 en begraven te Amsterdam (Walenkerk) 24 Juni 1706. Hij was een zoon van ***Jean de*** la ***Fontaine*** en ***Margritte le 2 hor*** en huwde te Amsterdam (Walenkerk) 3 Maart 168 l *Barbara van der Burg(h),* gedoopt Amsterdam (Zuiderkerk) 7 September 1661, begraven Amsterdam (Walenkerk) 23 Mei 1698, dochter van Jan ***Gidionsen van der Burgh*** en ***Maria Sallaers.***

Vermeld zij nog dat ***Barbara Elisabeth*** (geheeten naar hare heide grootmoeders) een broeder had ***Jan Gidéon,*** gedoopt aan de Kaap 26 April 1728, die dus genoemd was naar zijn over-grootvader ***Jan Gidionsen van der Burgh.***

In 1734 stelt ***Jan de la Fontaine*** zijn zuster ***Maria Margaretha*** aan 'om zijn gedeelte van een grafkelder in de Westerkerk te Amsterdam — geregistreerd op den naam van Jean Le Thor — te verkoopen.

Kan één van mijn medeleden mij 'thans misschien iets naders berichten over de wapens de ***la Fontaine en van der Burgh,*** welke hier worden bedoeld? ***Barbara Elisabeth*** gebruikte als zegel een' gouden veld beladen met 14 bijen of torren. In geen enkel heraldisch werk heb ik dat wapen vermeld gevonden als te zijn geweest van een geslacht ***de la Fontaine. Zou*** dit niet afkomstig kunnen zijn van de familie Le ***Thor,*** haar overgrootmoeder ?

Letterlap de Sighers ther Borgh,

door Mr. A. L. HEERMA VAN VOSS.

(XLV, 272 v.v., 319.)

Over het geslacht ***de Sighers ther Borgh*** zijn vrij uitvoerige gegevens te vinden in de. jaargangen 1896, 1899 en 1900 van den Drenthschen Volksalmanak. Aan deze, vermeerderd o. a. met een aantal data uit doop-, trouw- en overlijdensregisters, die ik ten deele dank aan ons medelid Jhr. H. H. Röell, is het navolgende ontleend, waarmede ik de mededeelingen van den Heer Ottema kan aanvullen en op enkele punten verbeteren.

T. a. p. worden leden van de familie, die ons bezig houdt, behandeld als Statenleden van Drenthe. Daar is zij dan ook inheemsch, doch in de 18e eeuw zijn ettelijke relaties met Friesland en Friesche geslachten ontstaan, zooals nader zal blijken.

Voor de beschouwing in onderling verband van de personen, wier namen, — door mij in navolging van den Heer Ottema genummerd 1-19 [1]), — op den letterlap voorkomen, moet ik teruggaan, tot *Johan de Sigers ther* ***Borgh,*** gehuwd te Zwolle 27 Oct. 1646 met *Eva van Dedem* en overleden in 1698 of 1699. Van dit echtpaar zijn mij 12 kinderen bekend, waarvan er hier vier ter zake dienen :

a. Florentina ***Geertruid,*** overl. Groningen Nov. 1741,

[1]) Op den lap leest men sub 5: Jan Reint de S. th. B, en sub 10: Bouwina Geertruda Alberda.

was gehuwd (ondertr. Gron. 26 Juni 1675) met ***Bartolt Canter,*** hoofdman te Gron., overl. 1702/03; hun zoon Johan, erfgenaam van ther Borgh, overl. Gron. 6 Dec. 1726, was de eerste man van ***Eduarda Lucia van Baren*** (z. ben.);

b. ***Taco,*** overl. als majoor *vóór* 1699, huwde (ondertr. Gron. 19 Mei 1677) *Thodora Margriata Tamminga*, overl, vóór 1702;

c. ***Siadina Machteld.*** (blijkens welwillende nasporing van den Rijksarchivaris in Groningen in het begraafboek van Delfzijl: overl. 1731), gehuwd met ***Derck Alberda***, kapitein-commandantvan Delfzijl (a.v.: overl. 1736);

d. Gijsbert, geb. 1662, weesheer en taalman te Gron., overl; vóór 27 Nov. 1726, ondertr. Gron. 31 Mrt. 1688 met ***Gertruda Loosecaet.***

b. Van Taco's acht kinderen moet ik er hier drie vermelden.

Allereerst *Jan* ***Reint de S. th. B.,*** ged. Gron. 17 Apr. 1678, overl. Langweer 10 Mrt. 1763, heer van de Vennebroek. Hij is driemaal gehuwd geweest: eerst te Gieten (ondertr. Dwingelo 3/17 Nov. 1713) met *Anna* ***Maria van Dongen*** tot Oldengaerden, vervolgens te Haren 12 Dec. 1721 met ***Anna*** *Margaretha van* ***Borck,*** ged. Winsum 4 Mei 1684, overl. vóór 23 Nov. 1723 eneindelijk in 1728 (vóór 13 Nov,) met ***Eduarda Lucia van Haren,*** geb. Leeuwarden 22 Febr. 1693, overl. Langweer 6 Mrt. 1765, weduwe van ***Johan Canter*** (z. bov.). Vermoedelijk reeds in 1725 (hoewel hij 9 Jan. 1729 nog een zoon *Taco* te Eelde liet doopen) vertrok hij naar Friesland en vestigde zich te Laugweer. Uit zijn eerste huwelijk stamt o. a. een dochter *Theodora* ***Elisabeth,*** geb. 1716 (?), overl. Anlo 10 Juni 1747, ondertr. Grpn. 17 Oct. 1744 met den ritmeester *Unico Evert Alberda*, geb. *2* Febr. 1714, overl. Gron. Jan. 1794. Deze werd erfgenaam van de Vennebroek en hertrouwde te Meppel 28 Dec. 1748 met ***Johanna Agnes van Dongen,*** dochter van ***Frederik Hendrik van Dongen,*** heer van Vledderinge en van ***Eua Gijsberta Geertruida de Sighers ther Borgh*** (z. ben.); hem vereenzelvigt de Heer Ottema abusievelijk met ***Derck Alberda*** op den lap. Uit het derde huwelijk van Jan Reint werden o.a. geboren twee dochters : ***Frouck Elisabeth*** *Titia* en ***Amelia Henriette Wilhelmina,*** die beiden met Friesohe predikanten gehuwd zijn : eerstgenoemde te Langweer 25 Aug. 1766 met *Hillebrant Mentes,* geb./ged. Rauwerd 10/23 Oct. 1740, overl. Amsterdam 24 Oct. 1811, predikant achtereenvolgens te Langweer, Workum, Leeuwarden en Amsterdam, de tweede eerst te Marrum 27 Mrt. 1763 met ***Elbertus Noordbeek,*** geb. St. Jacobiparochie Jan. 1714, overl. Marrum 6 Mrt. 1766, predikant te Scherpenzeel en Marrum, en in tweeden echt te Hallum 19 Mrt. 1769 met ***Engel Meinarda,*** geb./ged. Metslawier 18/18 Febr. 1726, overl. Hallum 9 Juni 1788, predikant te Tjalberd, Molkwerum en Hallum.

Als tweede kind van Taco de S. th. B. noem ik ***Siadina Geertruid,*** die huwde met ***Pabo Alberda*** (z. ben.) ***en*** als derde : ***Cecilia*** *Wilhelmina*, geb./ged. Gron. 18/***20*** Mei 1687, overl. 9 Mei 1774, geh. 25 Juni 1724 met ***Syds Anthony*** (Sixtus Antonius) ***van Galama,*** geb. IJlst 22 April 1673, overl. aldaar 28 Juni 1737, weduwnaar van ***Elisabeth van Coehoorn.*** Uit hun huwelijk sproten de door den Heer Ottema genoemde zes kinderen, waarbij ik nog kan aanteekenen, dat *Titia* ***Juliana,*** geb. 22 Aug. 1728, overleed 10 Apr. 1796, terwijl haar tweelingzuster

ZEGELS VAN LEDEN VAN HET GESLACHT VAN BORSELEN.

Heer Nicolaes, heer van Borselen,
(oudste tak) 1256.

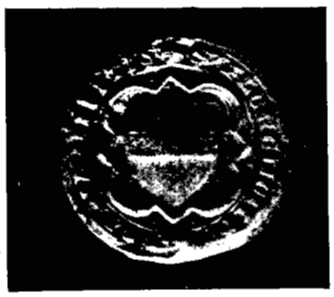

Heer Florens, heer van Borselen,
(oudste takj 1300.

Heer Wolfaert I, heer van Vere,
1298.

Heer Jan Mulaert,
(tak Vere) 1299.

Heer Wolfaert IV,
heer van Vere, 1351.

Heer Raes van Borselen,
(tak Cortgene) 1292.

Heer Claes II,
heer van Brigdamme, 1401.

Heer Vranck I,
heer van St. Maartensdijk, 1381.

Heer Vranck II,
hr. van St. M., 1430.

Heer Dirc van Borselen,
hr. van Zuylen, (tak St. M.) 1407.

Theodora Margaretha en *Rixt Elisabeth* in 1805 in het reëelcohier van IJlst nog voorkomen als eigenaressen van een huis van de erven van Galama. *Rixt Elisabeth,* de laatstovergeblevene van haar geslacht, testeerde 19 Jan. 1809 ten overstaan van den secretaris van IJlst Wiebrandus Tjeerd van der Ley (testament te vinden onder dien notarieele akten van 1813 N° 42) en overleed ongehuwd te IJlst 14 Mrt 1813. Tot universeel erfgenaam benoemde zij Jhr. ***Bernard Walraad van Welderen Rengers*** ; hare familiepapieren zullen, zich thans vermoedelijk nog bevinden in het huisarchief van Epema-state te IJsbrechtum (vgl. Friesche Volksalmanak 1888 pag. 71).

c. Uit het huwelijk van ***Derck Alberda*** en ***Siadina Machteld de S. th. B.*** werden, — blijkens mededeeling van den Rijksarchivaris in Groningen, ontleend aan N° 1368 van den inventaris der archieven Menkema en Dijksterhuis, — de volgende kinderen geboren : ***Bouwina Geertruida*** overl. Delfzijl 1764, ***Eua Johanna*** overl. 1762, ***Florendina Geertruida*** overl. 1760, ***Maria Theodora*** overl. 1761, *Hermanna* ***Siadina*** en ***Pabo,*** gehuwd met zijn nicht ***Siadina Geertruid de S. th. B. (z.*** bov.), uit welk huwelijk te Eelde gedoopt werden: ***Derck*** 11 Febr. 1726 en ***Taco Sweer Boldewin*** 11 Mei 1727. Men vergelijke voor deze Alberda's van den inventaris van het huisarchief van de Nienoord (Gron. 1890) de nos 296, 306, 327, 600, 604, 634 en 536, waaruit te concludeeren valt, dat ***Hermanna Siadina 12*** Mrt. 1774 nog leefde, terwijl de testamenten d.d. Delfzijl 28 Mei 1779 en 26 Nov. 1802 wel van ***Derck*** Jr zullen zijn, wiens ouders en broeder kennelijk vóór 29 Febr. 1760 waren overleden.

d. Van *Gijsbert de S. th. B.*'s negen kinderen noem ik er twee; over zijn minderjarige weezen waren, blijkens Dr. Volksalmanak 1899 pag. 233, in 1726 o. m. voogden: ***Derk Alberda,*** commandeur te Delfzijl en (zijn zoon?) *Pabo* ***Alberda.*** Een der dochters, ***Eoa Gijsberta Geertruida,*** huwde met ***Frederik Hendrik van Dongen (z.*** bov.), terwijl een zoon ***Jan de S. th. B.,*** ged. Gron. 2 Jan. 1694, overl. 1756, geh. 1° met Yda *Aleyonda* ***van Dongen*** en 2° Coevorden 12 Juli 1738 met *Johanna* ***Benedicta Clant,*** ged. Coevorden 24 Febr. 1707, overl. aldaar 28 Dec 1737, de stamvader werd van den jongsten tak van het geslacht, die, blijkens Ned. Adelsboek 1927, met zijn betachterkleinzoon Jhr. *Gerhardus Bernardus de S. th. B.* op 20 Febr. 1924 uitstierf. — Van Jan's zoon uit zijn tweede huwelijk: *Gijsbert,* ged. Coevorden 12 Dec. 1737, overl. 1812, ondertr. Doesburg 1/17 Aug. 1772 met *Johanna Agnes Haasken,* ged. Coevorden 24 Jan. 1751, overl. Groningen 24 Mei 1789, zegt Ned. Adelsboek 1917, dat hij zes kinderen had. Behalve de aldaar behandelde zoons *Jan* en ***Roelof*** zijn mij nog twee dochters bekend: ***Johanna Benedicta de S. th. B.,*** geb./ged. Coevorden 8/9 Aug. 1778, overl. aldaar 10 Mei 1851, geh. te Laar (Bentheim) 31 Mrt. 1797 met mijn overoudoom, den schout-bij-nacht *Willem* ***van Voss,*** geb./ged. Hoorn 1/4 Sept. 1766, overl. Enkhuizen 16 Dec. 1814 en ***Cecilia Antoinetta Wilhelmina de Sighers ter Borgh.***

En met laatstgenoemde zijn we dan ongetwijfeld bij de vervaardigster van den letterlap! Zij werd te Coevorden gedoopt 16 Oct. 1782 en maakte hem dus op negenjarigen leeftijd. De erop voorkomende namen zijn nu in het bovenstaande achtereenvolgens de revue gepasseerd en alvorens verder te gaan wil ik duidelijkheidshalve daarvan een verwantschapsschema geven met vermelding hunner volgnummers 1- 19.

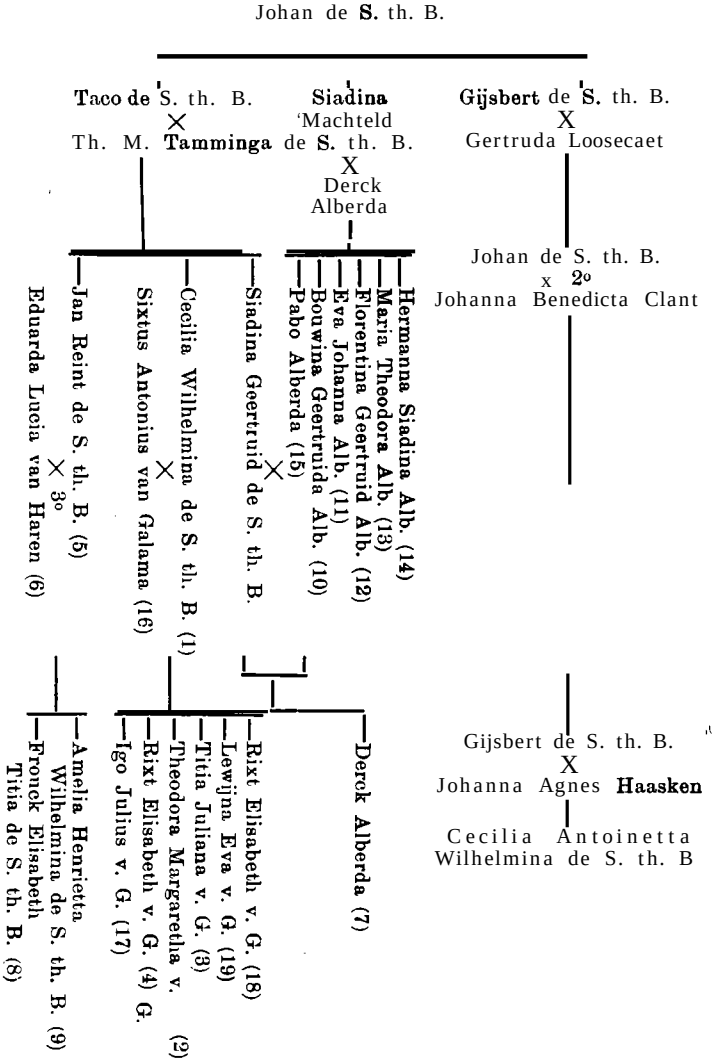

De namen op den letterlap zijn dus alle terechtgebracht, maar te verklaren blijft nog het feit, dat daarop alleen voorkomen betrekkelijk verre neven en nichten van de maakster, voor 't meerendeel toenmaals reeds overleden en alle min of meer nauw samenhangend met de ***van Qalama's,*** terwijl haar naaste verwanten, de gestorvene en de nog levende, erop ontbreken. Daarvoor is, naar ik meen, de volgende oplossing te vinden. ***Cecilia Antoinetta Wilhelmina de Sighers ther Borgh*** zal vermoedelijk na den dood harer moeder (zij was toen nog geen 7 jaar en haar vader en beide broeders waren officier !) in huis gekomen zijn bij hare drie ongehuwde nichten *van Galama* te IJlst (Nos 2, 3 en 18). Daardoor wordt ook verklaard dat zij aldaar 29 Apr. 1804 in ondertrouw wordt opgenomen met (haar neef?), „de jonge *Jan Haasken*" (proclamaties ook te Joure); tot een huwelijk kon het helaas niet komen : reeds in Mei van het zelfde jaar overleed de ongelukkige, eveneens te IJlst. Haar bruidegom trouwde later te Leeuwarden (ondertr. Joure 2ö Jan./1 Febr. 1807) met *Elizabeth Wessels* aldaar.

De lap zal dus te IJlst gemaakt zijn en bleef zoo ook gemakkelijk door schenking, verkoop of vererving in Friesch bezit, waar de Heer Ottema hem aantrof.

Tenslotte een tweetal vragen.

Wie kan mij opgeven de voltallige afstammelingen van *Gijsbert* ***de S. th. B.*** (1737—1812)? D. w. z. diens twee ontbrekende kinderen en de 9 kinderen van zijn gelijknamigen kleinzoon, waarvan Ned. Adelsboek er slechts één noemt, dien ik boven vermeldde.

Wie kan mij mededeelen wie erfgenaam of rechtverkrijgende is geworden van de bezittingen, in 't bijzonder familiepapieren, van genoemden laatsten telg der familie: Jhr. *Gerhardus Bernardus* ***de Sighers*** *ther Borgh*, oudrijksontvanger, geb. Dalen 22 Oct. 1834, overl. Leiden 20 Febr. 1924?

Het wapenbord van Wilem Pietersz. Moerman,

door M. C. SIGAL Jr.

In de historisch-topographische atlas der gemeente Vlaardingen bevindt zich eene fotographie naar een copie van het wapenbord van ***Willem*** *Pietersz.* ***Moermnn.***

Bij onderzoek bleek mij, 1° dat het origineel, geschilderd op paneel, hg. 100, br. 78 c.m , berust bij den heer D. Moerman, uitgever, Den Brie1 ; 2°. dat een copie hiervan door den vader van den heer Moerman vervaardigd werd op paneel, hg. 15, br. 13 c.m., welke copie eerst in het bezit was van Mejuffrouw L. M. Moerman te Vlaardingen, daarna in het bezit van haar broer, Dr. P. A. Moerman te Rotterdam; 3° dat naar deze copie een exemplaar geschilderd werd, in het bezit van wijlen den heor B. Pot te Vlaardingen ; naar deze laatste copie is de foto genomen.

Het bord vertoont een alliantie-wapen, waarvan het wapen van den man gevierendeeld is; 1 en *4* : In goud een zwarte vogel, zittende op een groene tak met roode bessen ; 2 en 3: in bruin (dit zal rood moeten zijn) een zilveren burcht. Ongetwijfeld duiden de kwartieren 1 en 4 op den naam van het geslacht; de tak met bessen zal een moerbei-tak met moerbei-bessen, de vogel een z.g. moerbei-vreter zijn, doch dit vogeltje is wit. De kwartieren 2 en 3 zijn het wapen van Biankenburg, het dorp op het eiland Rozenburg in de gemeente van dien naam [1]).

Het wapenschild der vrouw is gedeeld; de deelingslijn **bestaat** uit drie boven en aan elkander verbonden leliën, rechts vergezeld van de letter N., links van de letter 1.

De wapenschilden worden bekroond door een helm, met als helmteeken de burcht, waarop een vogel, terwijl onder de schilden een lint is aangebracht, waarop de naam : ***Willem*** *Pieteze Moerman*, AD XVI c. XLVIII.

Onder het lint is een gedicht van twee coupletten, naast elkander, binnen een geornamenteerde rand, waarop boven in het midden een engelkopje met de woorden: „Souckt dat boven is" en één beneden in het midden met de woorden: „Niet dat beneden is".

De titel van het gedicht luidt:

Aandagtige Overdenkinge
Over Myn Wedervaren in deze Bedroevende, Lydende en Strydende werelt.

[1]) Eet wapen der Gemeente Rozenburg is: In goud twee pnlen van keel, waarvan de rechter beladen met 2 rozen van goud boven elkander en de linker beladen met een burcht van zilver.

Als Spaans Freet Gespuis Heel Vlaanderen Ginck Kwelle
Zoo Dat Geen Leeuw Hem Int Freetse Mogt Aanstelle
Zoo Heeft Daar Boven Nog Ons Honger Zware Plage
Daar By Nog Zware Pest Schiere (G)e Slage.
Ik Die Was Iong Geiaart Moest Vlugten Door Dees Nood
Zogt Myn Ieugdig Hert Te Vrye Van Den Dood.
Ik Ben In Holland Geraakt, God Heeft My Hier Gegeven
Bevryd Van Straf En Nood Genoeg Om Wel Te Leven.
Maar Laas Myn Gans Geslagt Is Door Dees Nood Verdwenen
Dat Nooit Een Straal Daar Van Int Minste Is Verschenen.

Jozef Die Was Verkogt En Buitenslans Verdreven
Maar Echter Zyo Geslagt Is Int Licht Gebleven.
Myn Stam En Afkomst Was Eertyds Genaamt MOORMAN,
Dit Ist Meeste Wat My Hier Van Heugen Kan.
Terweil Ik Opt Yland Myn Woning Nam Met Zorg
Zoo Kreeg Ik Hier De Van: Van Blankenburg.
Maar Omdat Mijn Afkomst Niet Blyve Zou Vergeten
Zoo Gaat Men My MOERMAN VAN BLANKENBURG Heten.
God G-eve Dut Ik Moerman Van Blankenburg Sweve
In 's Hemels Blankenburg Bij God In Ewigh Leven.

Men ziet uit dit gedicht, dat ***Willem*** *Pietersz. Moerman* zijn herkomst en lotgevallen verhaalt.

De initialen op het wapenschild der vrouw duiden op haar naam, waarom ik een onderzoek instelde wie zij kon zijn.

Waar Blankenburg, Rozenburg en Ruigplaat tot 1657 kerkelijk behoorden tot Zwartewaal en het Trouwboek van laatstgenoemde gemeente eerst met 1674 aanvangt, kon het huwelijk van *Willem Pietersz. Moerman*, niet: nagegaan worden, doch gaf het Doopboek van Zwartewaal, 1623-1812, de gewenschte inlichting.

Immers bleek, dat 3 December 1623 gedoopt werd *Jan*, als zoon van „*Willem Pieterse* op Blankenburg" eu „*Neeltje* ***Jans*** syn huysvrouw". Dat deze Willem Pieterse de bedoelde is wordt bevestigd door een doop acte van zijn kleindochter, n.l. die van 17 Maart 1662, waar gedoopt wordt *Neeltje*, dochter van *Jan Willemss Moerman* „ten overstaan van syn moeder *Neeltje Jans*".

Met het vinden van eenige andere acten komt men tot het volgende begin eener genealogie Moerman sedert de vestiging in Holland:

I. *Willem Pieterse Moerman*, huwde ***Neeltje Jans.***
Uit dit huwelijk:
1. *Jan*, gedoopt 3 December 1623, volgt II.
2. *Maartje*, gedoopt 30 Augustus 1628.
3. *Jannetje*, gedoopt 10 November 1630.
4. *Wilm*, gedoopt 17 Februari 1636.
5. ***Jacob*** (?).... volgt IIa.

II. *Jan Willemse Moerman*, huwde ....
Uit dit huwelijk:
1. *Neeltje*, gedoopt 17 Maart 1652 „ten overstaan van ayn moeder *Neeltje* ***Jans".***
2. ***Maartje,*** gedoopt 3 October 1655 „ten overstaan van *Maartje Wilms* syn suste?.

IIa. *Jakob Wilmse Moerman*, huwde ....
Uit dit huwelijk:
1. ***Maartje,*** gedoopt 30 Juni 1662 „ten overstaan van ***Maartje*** *Wilms*".
2. ***Pieter,*** gedoopt 1 Februari 1654 „ten overstaan van *Jannetje Wilms*, syn suster".
3. ***Pieter,*** gedoopt 26 Augustus 1655 „ten overstaan van *Maartje Wilms*".

Voor belangstellenden, die deze genealogie zouden willen vervolgen, zij ten slotte medegedeeld, dat in het

Doopboek van Rozenburg, Blankenburg en Ruigplaat, 1657—1808, de naam *Moerman* herhaaldelijk voorkomt; sedert het midden der 18e eeuw verschijnt het geslacht ook te Vlaardingen en te Vlaardinger Ambacht.

Familiebijbel-aanteekeningen betreffende de geslachten Visscher, van Boedonck, de Bie, Banheyningh, van der Geer enz.,

medegedeeld door D. G. VAN EPEN.

(Vervolg van XLV, 346).

Leyst van d' Kinderen die geprocureert syn van haar Vader & Moeder te weeten ***Pieter van Boedonck*** en zyn huysvrouw Cornelia van ***Drongelen.***

Vader: ***Pieter van Boedonck*** gebooren den 6 April 1653.

Moeder : ***Cornelia van Dongelen*** gebooren den 24 Sept. 1655.

den 1e ***Johanna van Boedonck*** gebooren den 13 January 1679.

2. ***Jacomina van Boedonck*** gebooreu den 4 October 1680.

3. ***Pieter van Boedonck*** gebooren den 8 Mey 1682.

4. ***Jan van Boedonck*** gebooren den 26 Augus. 1683.

5. ***Jan van Boedonck*** gebooren den 6 Sept. 1684.

6. ***Cornelia van Boedonck*** gebooren den 24 Octob. 1686.

7. ***Catharina van Boedonck*** gebooren den 10 Augus. 1688.

8. ***Maria van Boedonck*** gebooren den P mo October 1690.

9. ***Aplonia van Boedonck*** gebooren den 22 April 1693.

10. ***Pieternella van Boedonck*** gebooren den 19 Jannu. 1695.

Den 13 Desember 1717 is gestorven mijn moeder ***Cornelia van Drongelen.***

Den 6 April 1728 is gestorven mijn Vader ***Pieter van Boedonck*** beyde tot Dordregt.

Johannes de Bie gebooren binne Bergen op ten Zoom in het jaar 1683 den 16 April. ***Pieternella van*** Boedonck gebooren binne Dordreght in het Jaar 1695 den 19 January. En zyn door den bant des Huwelyks te saamen vereeoigt binnen Eyselstyn op den 8 Desember 1729.

De vrugte uijt dit huwelyk zyn desen navolgenden

den 1ste ***Jan de Bie*** gebooren den 8n April 1731.

2e ***Giedejon de Bie*** gebooren den 14n Novemb. [1]) (jaar ontbreekt).

3e ***Engeltrui de Bie*** gebooren den 17n Novemb. 1732.

4e Nog een Meysje doot gekoomen den 20 July 1733.

5e Nog een Meysje doot gekoomen den 20 Desember 1735.

Jan de Bie gebooren binne Cuylenborgh in het Jaar 1731 den 8 April & ***Alida Vinck*** gebooren binne Beusighem in 't jaar 1737 den 27 October En syn door den Bant des Huwelyks te saamen vereenigt binne Beusighem op den 31 Desember 1758.

De Vrugte uijt dit Huwelyk syn des Navolgende

den 1ste Den 31 Desember 1759 op Maandag des savonds de klokke halfagt is gebooren de Eerste zoon en genaamt *Pieter* te Cuylenborgh.

2e ***Corn de Bie*** gebooren den 11 Juli 1761 des snags de klokke 12 Uuren — gestorven den 25 Agustus 1761 te Cuylemborgh.

de 3e ***Gideon de Bie*** gebooren den 22 Novemb. 1762 des savonds de klokke te 5 Uuren op Maandagh te Cuylemborgh.

de 4e ***Adriana Catharina de Bie,*** gebooren den 5 April 1766 des savonds de klokke 7 Uuren, op Saterdagh te Cuylenborg (gestorven 1848 te Amsterdam [1])).

de 5e ***Cornelis de Bie,*** gebooren den 2 Augustus 1770 des snags de klokken 1/2 Elff op Donderdagh, En gestorven den 13 Maart 1771 te Cuylemborgh.

de 6e ***Johannes Cornelis de Bie,*** gebooren in Rotterdam den 22 April 1774 op Vrydagh smorgens de klokken seven Uuren. (stierf 10 Aug. 1840)

den 31 January 1775 Is gestorven Myn Vader ***Johannes de Bie,*** in Rotterdam, en begraven te Cuylemborgh den 3 February In de Barbarakerk in het Graft No. 431.

Den 25 April 1795 Is Gestorven Mijn Zoon ***Pieter de Bie*** in Rotterdam, oud zynde 35 jaar en 4 Maanden des smiddags de Klokken Een Uur & aldaar begraven in de Groote kerk in Een dubbel Graft No 230 op den Trans.

Den 4 February 1797 is gestorven Myn Vrouw ***Alida Vinck*** in Rotterdam Oud zynde ruym 58 jaar des Namiddag om 5 Uuren & aldaar begraven in de groote kerk in Een dubbelt graft No 230 op den Trans.

Na Een Echtverbintenis van ruym 38 Jaaren.

Den 12 Juny 1802 is gestorve onse waarde Vader ***Jan de Bie*** oud ruijm 72 Jaar te Wijk bij Duursteden overleeden en begraven to Cuylenborg in de Barbara kerk in het graf No 431.

Alida Harken, gebooren 1665.

A° 168ö Op den 14 Jan: heb ick ***Simon Banheyningh,*** my in den huywelyken staet begeven, met ***Alida Hartsen*** out synde 24 jaar & myn huysvrou 19 Jaar, de Heer wil ons syn segen geven, en ons langh by malkander laten leven tot saligheyt. amen

A° 1685 den 21 Novembr is mijn vrou savonts de Clock 6 uyren in de Craem gekoomen van onse eerste soon, die wij ***Pieter*** noemen, naer myn Vader en is op den 4 decembr. met myn huysvrou van d° Pontanus gedoopt, de Heer laten hem tot vreugde syner ouders opwassen — off haele hem vroegh in syn Ryke. Amen.

A° 1688 den 9 Febr is myn vrou smorgens de Clocke 8 Uyren in de Craem gekoomen van haar tweede soon, die wy ***Cornelis*** noemen, naer myn vrous groot vaeder, en is op den 12 dito van d° Pontanus gedoopt, de Heer late hem tot vreugde syner ouders opwassen, off haale hem in syn Ryke.

A° 1689 den 12 Septemb. is ***Simon Banheyning*** smorgens ten ses uren overleeden & den 15 dito savons in de nūwe kerck begraven.

A° 1696 den 11 novemb. heb ick ***Pieter Vergouw*** my in den huywelyken staet begeven met ***Alida Hartsen*** out zynde 33 Jaer en mijn vrou 31 Jaer de Heer wil ons syn seegen geven en ons langh bij malkander in vreden laten leven tot saligheyt amen.

A° 1698 den 28 feb. op vrydagh avont ten halfagh-

[1]) Jaar ontbreekt, maar er is geen plaats voor Z. Ed!!

[1]) Deze en verdere asnteekeningen uit de 19" eeuw zijn zooals van zelf spreekt later toegevoegd.

ten is myn vrow in de Craem gekomen, van onse eerste soon, die wij *Leendert* noemde, naer myn vader, en is op den 2 Maert gedoopt, van domene Streso, in de Capel in de Kerkestraet de Heere laet hem tot vreughde van zyn ouders opwassen, of hale hem in syn rycke.

A° 1704 den 20 Juny is mijn lieve & waerde soon *Leendert Vergouw* in den Heere gerust, inden ouderdom van ses Jaren drie maende & 20 dagen den 24 dito begraven inde nieuwe kerck, stierf tussen een en half een uren op Vrydagh.

A° 1714 den 17 July op dinsdagh ten ½ twaleven is *Geertruy Wangerpoel* huysvr. van *Pieter Banheyning* in de Craem gecomen van haer eerste dooher die zij *Alida* noemde na haer mans moeder en gedoopt op den 20 dito in de westerkerck van domene Comble, de Heere laet haer tot vreughden vau haer ouders opwassen of haelen haer in syn rycke.

A° 1716 den 15 April is *Geertruyd Wangerpoel* huysvrouw van *Pieter Banheyningh* overleden s' avonts omtrent ses uuren en den 20en daer aenvolgende begraven in de Nieuwezyds Capel.

de 24en May is het dochtertje van Pieter *Banheyningh* en *Geertruyd Wangerpoel* overleeden en den 28en daer aen volgenden begraven in d° kerck.

A° 1717 den 16 february zynde diogsdag s' morgens omtrent drie uuren, is mijn waerde man *Pieter Vergouw* in den Heere gerust, en den 20en feb. daeraen volgende in de Nieuwe kerck begraven, God verleenen Hem de eeuwige ruste.

A° 1717 den 14 April synde woensdags heeft *Cornelis Banheyningh* syn beleydenis gedaan bij D°. Johannes Tierens, Predicant op de Lauweriergracht aan syn huys ende getuygen daar over gestaan Pieter Banheyning en Jacobus Mensoo.

A° 1718 Op den 6 feb. heb ik *Cornelis Benheyningh* mij in den huwelyken staat begeven met *Catharirta van Boedonck* out synde 29 Jaar en myn huysvrouw 29 jaar — de heere wil ons syn segen geven en ons beyde lang by Malkanderen laten leeven tot saligheyt. Amen.

A° 1718. Op den 28 Octob. is myu waarde en lieve Moeder *Alida Hartsen* savons tussen 9 en half 10 uuren overleeden en den 3 November begraven in de groote kerk in ons eygen graft tot Rotterdam.

1720 Op den 19 July is myn vrouw op Vrydag namiddag tussen een halff twee uuren in de kraam gekoomen van onse eerste soon die wy *Simon* noemde naer vader en is op den 21 d° gedoopt van domine Avisius in de groote kerk de heere wil geven dat hy met vreugde van syn ouders laat opwassen, of haale hem in syn ryke amen.

1722. Op den 21 Maart is myn waarde huysvrouw op Saterdag smorgens tusse tien en halff elff uuren in de Craem gekoomen van onse 2 soon die wy *Pieter* noemde naer myn broeder en is op den 24 d° dingsdag avont gedoopt van d° Bartolomeus vau Velsen in de groote kerk de heeren wil geven dat hy met vreugde van syn ouders laat opwassen of haale hem liever in u koninkryke amen.

1724 Op den 27 Mey is myn waarde huysvrouw op Saterdag morgen tussen ½ tien en tien in de Craam gekoomen van een soon die wy *Coenraet* noemde naar myn vrouw suster man en is op den 30 d° dingsdag

avond gedoopt van d° Muntendam in de grooten kerk de heeren wil geven: dat hy met vreugde van sijn Ouders laat opwassen of haale hem liever in u koningryk amen.

Den 4 September is myn waarde Soon *Coenraet Banheyninyh* smaandags morgens ten 7 uuren in den heeren gerust in den ouderdom van 14 weekeo, en den 7 d° begraven in de grooten kerk.

1725. Den 26 Septemb. is myn vrouw op Woensdag morgen ten 3 uuren in de Craem gekoomen van onse tweede soon genaamd *Coenraat* naar myn vrouw suster man en is op den 30 d° gedoopt door dominee Avisius sondagh middag in de nieuwe kerk de heeren wil geven dat hy met vreugde van syn ouders laat opwassen of haale hem liever in u koningrijk amen.

Den 4 July is myn 2 soou *Coenraet Banheyningh* donderdag savonts omtrent agt uuren in den heeren gerust en is op den 8 d° begraven in de groote kerk in den ouderdom van 9 maanden en eenige dagen.

1744 Den 24 Jnnuary is mijn waarde man *Cornelis Banheyningh* in den heere gerust op vrydag omtrent een uuren, In den ouderdom, van 55 Jaar, 11 maanden, en 15 daagen, en begraven den 29 January, synde op Woensdag, in ons eygen graft in de grote kerk tot Rotterdam.

1769 den 10 Juni is mijn waarde sooo *Pieter Banheyningh,* in den heeren Gerust, zynde op maandag, omtrent 9 uuren, savonds, in den ouderdom, van 32 jaare, en 3 maanden, en is beqraaven, op Saterdag, zynde 15 Juoy, in ons eygen Graft in de Groote kerk, te Rotterdam.

1756 Den 11 april, is myn Mans Broeder *Pieter Banheyningh*, in den den Heere, Gerust, op Sloth te Loenreslooth, op Zondagh, avondt, ten half 10 uuren, In den Ouderdom, van 70 jaare, en ruym 3 maanden, en Begraaven, te Banbrugge, meede onderstigt, van Uijtrecht, op Saterdagh, zijnde den 17 april, in een huurgraf t, aldaar.

1763 den 16 Jannuarius is myn zoon *Simon Banheyningh* in den Heere ontslapen des avondts tussen seeven en agt uuren in den ouderdom van seve en veertig jaer en ses maeoden en drie daagen en is begraven op Vrydag daeraen volgende in mijn Eygen graff in de groote kerk deezer stadt Rotterdam.

1771 den 21e April is gestorven Catharina *van Boedonk,* Wed° wylen d'Heer *Cornelis Banheyningh* in den ouderdom van 82 jaaren 8 maanden en 11 daagen en in de Groote Kerk in haar Eygen graft begraaven den 26e d° te Rotterdam.

Het begin van trouwe

Den 2 October 1709 is *Claas van der Geer* getroud met *Neeltie Boon* de Kinder bou nou [1]).

Neeltie Boon is in de Kraam bevallen van een Jongedogter *Corneliea* geheete den 18 Juni 1710 sogtens ontrent 10 uere en weederom in den heere gerust tussen den 10 en 11 Maart 1711 op Een dinsdagb naght ootrent 2 uren.

Neeltje Boon is wederom in de [kraam] gekomen den 2 Janū 1712 van een Jonge dochter en hiet *Cornelia* is int jaer 1716 in den Heere gerust ontrent Kersemis.

Den 24 Mey 1714 is *Neeltje Boon* wederom in de

[1]) „Sic". **Wat deze moorden beteekenen is mij nog een raadsel!**

kram gekomen van een Jongen Soon geheeten *Cornelis Claes* sochtens ontrent 8 uren op een donderdag

Den 23 Septemb. 1716 is ***Neeltje Boon*** wederom in de kram gekomen van een jonge dochter hiet *Biatrix van der Geer.*

Den 8 Janū 1719 is Neeltje ***Boon*** wederom in de kram gekomen van een dochter *Cornelia van der Geer.*

Den 8 Novemb. 1721 is Neeltje *Boon* wederom in de kram sochtens ten vijf uren van een Jonge soon sijn naem is ***Jan van der Geer.***

Den 17 April 1723 is Neeltje *Boon* wederom in de kraem gekomen sochtens omtrent ½ vieren van een Jong0 soon syn naem is ***Wilhelmus van der Geer.***

Den 27 July 1736 is ***Neeltje Boon*** wederom in de kram gekomen van Een Jonge dochter naem is Neeltje ***van der Geer*** sochtens ontrent nege uren op een Vrydag

den 6 octob. 1727 is ***Neeltie Boon*** wederom in de kraam gekoomen smergens tussun vijff en 6 ueren van een jongen soon wiens Naam is Clans ***van der Geer*** en gestorven den 23 octob. 1727.

den 29 Septemb. 1728 is ***Neeltie Boon*** wederom in de kraam gekoomen van een Jonge dogter genaamt *Marya Van der Geer* op een Woonsdag.

Den 9 Octob. 1728 savonts tussen 7 en 8 ueren is gestorven ***Nicolaas Von der*** geer op een Saterdagh avond.

Den 9 Augusty 1730 Is ***Neeltie Boon*** wederom getrouwt met haar tweede man ***Jan Smits.***

Den 23 May 1731 Snagts ontrent $12^1/_2$ ueren is ***Neeltie Boon*** in de Kraam gekoomen van een Dogter genaamt ***Elisabeth Smits*** op een donclerdagh s'nagts.

den 2 1 Augusty 1741 Is overleeden *Jan van der Geer* 's maandags savonts ontrent ses ueren.

den 17 January 1742 is getrouwt *Cornelia van der Geer* met d' Heer en Meester *Josua* van ***Heel*** te Moordrecht getrout.

Den 26 Maart 1742 is getrout *Cornelis von der Geer* met *Jacoba Catharina de Fremeri* op paasmaandagh in Polsbroek.

1743 den 20 feb. is gestorven ***Neeltie van der Geer*** te Rotterdam.

1744 den 22 Maart is gestorven ***Cornelia van der Geer*** te Rotterdam swoonsdag morge te 6 uere seer godsvrugtig in den heere ontslaape en een dogter heeft nagelate die geboore is op Vrydag smorgens ontrent 7 ueren hiet ***Maria Kornelia van Heel 23 Nov. 1743.***

den 28 februari 1743 is ***Jokoba Catryna de Fremeri*** in de kraam gekomen van een dogter geheete *Neeltie* van ***der Geer.***

1744 den .. Desember is ***Jakoba Cotryna*** in de kraam gekomen van een soon gehieten ***Abrnham van der Geer***

[1]) ***1746*** don 10 Novemb. is getrout ***Beaierix van der Geer*** met ***Japik Ockhuysen van*** Woerden impostmeester.

Maria Kornelia van Heel gebooren den 23 November 1743 en overleeden 29 November 1804. Gehuwd 17 Aug. 1766 met ***Hermnn Bezoet*** Mede. Doctor gebooren 12 Nov. 1736, overleden 21 february 1805 door welke zyn nagelaaten Eene Dogter genaamt:

Catharina Paulina gebooren 4 february 1768, die voor de Eerstemaal is gehuwd geweest den 16 December 1787 (overleden 6 Nov. 1834) met ***Pieter de Bie,***

[1]) **Van deze aanteekening af blijken de notities niet meer op den dag zelf te zijn ingeschreven.**

gebooren 31 Dec. 1760 en overleeden 26 April 1796.

Uit welk Huwelyk gebooren zyn:

1788 24 September Een Dogter genaamt ***Maria Kornelia*** overleden den 18 feb. 1789 aan de kinderziekte.

1791. 2 february Een zoon genaamt ***Herman Bezoet*** overl. 4 Nov. 1834.

1792. 29 December Een zoon genaamt ***Jan Pieter.*** overl. 30 Juni 1863.

17%. 10 January Een zoon genaamt ***Paulis Cornelis.*** overl. 16 Oct. 1834

en is ten Tweed0 Maai gehuwd 28Sept. 1806 met ***Jan Lobberegt*** gebooren den 29 September 1771 overl. 23 Oct. 1826.

Uyt welker Huwelijk gebooren zyn:

1807 den 8 Mey Een Dogter Genaamt Maria ***Kornelia*** (overleden den 23 Nov. 1866).

1810 den 21 January Eene Dogter Genaamt *Johanna* (overleden den 26 Septemb. 1813).

1813 den. ..... huwde ***Herman Bezoet de Bie*** (zie hiervoren) met ***Adriann Havart***, geb. ..... overl. te Rotterdam 19 Januari 1873.

Uit welk huwelijk zijn geboren

(hier volgen eenige genealogische aanteekeningen, welke evenwel reeds — en vollediger -- gepubliceerd zijn in Rotterdamsche Historieblarlen I en welk0 derhalve hier achterwege blijven.)

BOEKAANKONDIGING.

W m. C. H. M ac hen. Warmond voorheen en thans. Deel I. Leiden 1927.

Wij ontvingen van ons medelid den heer Wm. C. H. Machen te Warmond het eerste deel van de geschiedenis zijner woonplaats, die hij onder den titel „Warmond voorheen en thans" hoopt te doen verschijnen. Wij kunnen deze uitgave, waaraan de schrijver een groot deel van zijn leven heeft gewijd, slechts met sympathie begroeten, want voor den ernstigen geschiedvorscher is ook de kennis van de wording van een belangrijk dorp als Warmond, dat op een interessant verleden mag bogen, van waarde. Bovendien deed de liefde, die de schrijver zijn woonplaats toedraagt, alwaar ook zijne ouders eene geziene plaats innamen, hem geen moeite sparen om — in samenwerking met wijlen C. Lugthart, hoofdonderwijzer te Warmond — al het wetenswaardige, dat hem over dit dorp bekend werd, op te teekenen.

Het eerst0 deel, van meerdere illustraties voorzien, handelt meer speciaal over „de Ruin0 van Warmond of wel de geschiedenis der Oude Sint-Matthijskerk" en hoewel dit ook voor genealogen niet onbelangrijk0 gegevens bevat, zullen dezen toch in volgende deelen, waarin de voormalig0 ridderhofsteden en de vroegere ambachts- en vrijheeren van Warmond ter sprak0 gebracht zullen worden, meer van hun gading vinden. Wij hopen alsdan in de gelegenheid te zullen zijn nader op dit werk terug te komen, waarvan Prof. Dr. P. J. Blok in zijn aanbevelingswoord kan getuigen, dat het aan redelijk0 eischen van nauwgezetheid en historischen zin voldoet.

Den heer Machen wenschen wij toe, dat eene flinke

inteekening op zijn werk, de spoedige verschijning der vervolgdeelen mogelijk zal maken.

VALCK LUCASSEN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Koning David als Wapenfiguur.

(XLV, 236).

Naar aanleiding van het artikeltje van den Heer Damstra in XLV, 235 kan ik het volgende meedeelen. — De Heer D. vergist zich wanneer hij meent, dat het hier gaat om een in 1927 bedacht wapen. Het wapen in kwestie is dat van de Rotterdamsch--Amsterdamsche familie Koning. De Koning David-figuur moet evenwel ten rechte niet zittend doch staand worden afgebeeld. Dit wapen werd door Friedrich Wilhelm, Keurvorst van de Pfaltz, verleend aan *David Koning,* geb. te Caub in 1723, wegens zijne verdiensten als financieel raadsman van den Keurvorst. Bij die gelegenheid ontving hij een oorkonde en een gouden legpenning, waarop het bedoelde wapen voorkomt, en welke zich thans in het Penningkabinet bevindt; een exemplaar hiervan in zilver is in het bezit van den Heer G. W. Koning te Antwerpen. — Ongetwijfeld heeft de combinatie David en Koning den Keurvorst geïnspireerd tot het samenstellen van het zeker ietwat rare wapen met de Oud-Testamentische afbeelding. Merkwaardig is overigens, dat sedert 1656, het jaar waarin ***David Koning,*** grootvader van bovengenoemden Keurvorstelijken ambtenaar, te Rotterdam werd geboren (hij trouwde te Rotterdam in 1686 met *Geertruyd Halck*), in deze familie ***Koning*** onafgebroken in elke generatie de doopnaam *David* voorkomt.

E. W. VAN ORSOY DE FLINES.

Van Borselen.

Memorieboek van de St. Jacobskerk, Rijksarchief, den Haag.

Memorie van vrou ***Andela*** *Staellinne*, vrou van cortkeen. hiervoor heeft zij gegeven haer halve huys after den tornsteeg alst testament daervan wesende wel verclaert ende rust in den arcke. (5 Jan. en Maertj ..... ende Floris die bastert haer man. (eerste memorie in Juni.)

Dit laatste is in strijd met de opgave van Dr. Obreen.

Hollandsch leenregister. 27-3-1393 Hertog Albrecht verkoopt Heer ***Florens van Borselen,*** heer van St. Maertensdijk alle ambacht, recht enz. geleegen tot Scharpenisse zooals het ***Florens van Borselen Heeren Raesen zoon*** plag te houden.

9-3-1397 ook het veer tusschen Sch. en St. M. — 9-8- 1400 wordt hij ridder genoemd. 5-8-1407 omtrent dien tijd huwt hij ***Oede van Bergen.***

P. M. VAN WALCHREN.

De Neufville. In zijn artikel over de oudste generaties dezer familie (zie Maandblad 1926, k. 3. v.v.) noemt Mr. D. M. de Neufville als eersten stamvader zekeren ***Robert,*** gehuwd met *Jeanne le Fer.* Uit de volgende Antwerpsche acten meen ik te mogen concludeeren dat diens vader was ***Willem de Neufville,*** en dat dit geslacht — overeenkomstig een oude traditie — zijn oorsprong vindt in Artois, evenals de familie le ***Fer:***

Poorterseedboek Antwerpen. Veneris XXIX Meert 1648 voer Paesse (dus 1549): ***Robert de Neufvill Willemsz. van Atrecht,*** passementmaeker.

id. id. Primo februarii 1664: ***Robbert le Fer Nicolaessoon van Atrecht,*** Drooghist.

TH. à TH. V. D. HOOF.

Van Doorn. (XLV, 88). Ter aanvulling van het t.a.p. medegedeelde diene nog het volgende:

ondertr. Gorinchem 2 Apr. 1628:

„*Teunis Jansz. van Doorn,* wewenaer woonende tot Gorcum, *Lijntgen Thijssen*, wede van Gorcum."

W. A. VAN RIJN.

Van der Koog. (XLV, 348/9). In mijn artikel over „de oudste generaties van het geslacht van der Koog te Dordrecht" leze men in kol. 348, r. 19 v. o. in plaats van „Oolmolen": „Volmolen" en kol. 349, r. 27 v. b. „volmolenaar" voor „oolmolenaar".

W. A. VAN RIJN.

Queijser. Het volgende vult het in Ned. Patr. 1920, p. 169sub 11 medegedeelde niet onbelangrijk aan:

gehuwd Dordrecht, ondertr. ald. 31 Oct. 1604:

„*Jan Quesen Petersz.* van Deventer, coopman te Middelborch, *Neelten Otte Werckmansdr.* van Dordr."

W. A. VAN RIJN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Abbinga. In 1691 woonden te Utrecht buiten de Tolsteegpoort twee zusters en een broeder, genaamd *Abbinga.* Hoe waren hunne voornamen? Waar en wanneer zijn zij geboren en wie waren hunne ouders ?

's-Gr. PK. v. R.

Borch (van der). Wie waren de ouders van ***Adriana van der Borch,*** gehuwd met ***Jan Vonck***, welk echtpaar in 1691 drie kinderen had: *Teuntie*, *Francisca* en *Cornelia.* Zij woonden waarschijnlijk te Utrecht.

's-Gr. PH. v. R.

Brix. Bestaat er eene genealogie van deze van oorsprong Deensche familie, welke het in Rietstap beschreven wapen voert en waarvan leden in Nederland gevestigd zijn ?

Amsterdam. W. F. WESTERMANN.

Eede (van). Gevraagd het voorgeslacht van: *Claes van Ee(de)*, geb./ged. Deventer(?) mogelijk ook Bathmen ... 176. , vestigde zich in 1788 of '89 te Holten (0.) als mr. broodbakker in 't Oude Klooster, overl. Holten (0.) 19 Dec. 1802, tr. Deventer 24 Aug. 1788 ***Harmina Mensink***, geb./ged. Deventer of Bathmen (?).... 17 . .

Zij hertr. te Holten (0.) 16 Mei 1803 ***Jan Dikkers,*** mogelijk schipper.

Mede aanvulling gevraagd en eventueel wapen. De

lidmatenboeken over de betrokken jaren te Holten (0.) ontbreken.

Leeuwarden. NIEUWRNKAMP.

Fonteyne. Alle gegevens betreffende deze familie, ook *Fonteine, Fontijne* geschreven, zijn welkom. De familie stamt uit de omgeving van Zierikzee (Sir Jansland).

Rietstap beschrijft het wapen: D'or à la fasce vivrée de sable. Cimier : un cygne issant au naturel, le vol levé.

Allianties : *Tieleman, Rijneveld* en *van Splunder.*

Leeuwarden. NIEUWENKAMP.

Gerlsma. (XLV, 279, 319). Voor de geboorte- en overlijdensdata van Dr. C. *Gerlsma* zie Ned. Patr. 1920 genealogie Albarda. Of de daar opgegeven doopdatum 13 ***Oct.*** 1764 juist is, staat te bezien: in het doopboek van Sloten staat vermeld: 13 Xber doch dat tusschen de data 7 8ber en 25 9ber!

Dr. Cornelis' afstamming kan als volgt worden opgebouwd; de vier oudste generaties zijn ontleend aan wees- en authorisatieboeken van Wonseradeel, overigens leverden hoofdzakelijk doop-, trouw- en lidmatenboeken de gegevens.

1. ***Alle*** *Ruierts Gerlsma*, overl. vóór of in 1616, gehuwd met *Bauck Wlbetsdr.*, **e.** 1. te (Lutke-) Gaast 1606.
2. ***Hu ye Alles*** *Gerlsma*, mederechter van Wonseradeel 1606, 1624, gehuwd met ***Rienck*** *Bauckedr.*, e. 1. te Surich ; zij wed. 1630.
3. ***Sicke*** *Hayes Gerlsma*, mederechter a.v., gehuwd met ***Antke*** *Sierxdr.*, † 1653, e. 1. te Surich.
4. ***Baucke*** *Sickes* ***Gerlsma,*** geb. 1640/41, ontvanger te Tjerkwerd, gehuwd met *Grietie Tiepkis*, **e.** 1. lidmaten te Tjerkwerd 1679.
6. *Sicke Gerlsma,* ged. Tjerkwerk 29 Aug. 1682, ontvanger aldaar, ondertr. ger. Wonseradeel 2 Apr. 1706 ***Trijntje*** *Jentjes* van Achlum, overl. 3 Sept. 1747.
6. ***Jentje Gerlsma,*** ged. Tjerkwerd 16 Oct. 1729, secretaris en convooimeester te Sloten, overl. aldaar 28 Aug. 1773, geh. Workum 27 Mei 1763 met *Catharina Kramer,* ged. Workum 5 Oct. 1729.
7. Dr. ***Cornelis Gerlsma.***

Een broeder van laatstgenoemde was ***Sikke*** *Gerlsma*, secretaris van Hindeloopen en Sloten. Van hem vond ik op akten van 1796, 1797 en 1798 (arch. van Sminia, Friesch Genootschap) cachetten met het volgende gekroonde wapen (vgl. de mededeeling van den heer Steenkamp XLV, 319) : gedeeld; 1 Fr. halve adelaar, 11 doorsneden; a. huismerk in den vorm van een 4, b. 3 klaverbladen (2 en 1). Op een door denzelfde geschreven testament van 8 Juli 1802 (onder de akten van Not^{s} J. Ruardi te Sloten) komt het wapen van zijn schoonzuster voor: Albarda als in Ned. Patr. 1920!

Leeuwarden. A. L. HEERMA VAN VOSS.

Hoeksema. Is er een wapen van deze oorspronkelijk Groningsche (later Friesche) familie bekend ? Komt mede voor als ***Hoekrema*** of *Hoeksma.*

Allianties o.m. met: *Kuipéri, van Arnhem, Ringels,* van *Saanen,* ***Engelhard,*** *Witteveen, Quintus* e.a.

Leeuwarden. NIEUWENKAMP.

Karseboom. Welk wapen wordt gevoerd door het geslacht ***Karseboom*** uit Amsterdam, waarvan o.a. omstreeks 1800 een lid notaris aldaar is geweest.

Kan dit zijn: in zilver een boomstam in natuurlijke kleur, waaraan rechts een tak met bloemen en geplant in een groenen grond. (Zie Armorial Général van Rietstap.) Deze familie *Karseboom* niet te verwarren met het Amsterdamsche regeeringsgeslacht ***Karsseboom,*** dat een geheel ander wapen heeft gevoerd.

Hilversum. G. A. A. VAN DE WALL.

Klugkist. (XLV, 351). *Klugkist* te Zuidbroek en Kollum voert : doorsneden van bl. op ro. m. e. si. dwarsb. op de snijlijn, vergezeld in het hoofd v. 2 ro. rozen en i. d. voet v. e. zi. lelie. Wr. Dekkl. zi. en ro. Ht. uitk. hert v. natuurl. kl. Geneal. Handb. 31, bl. 139.

Klugkist Hesse volgens andere opgave idem, doch alles go. op bl.

Breda. STEENKAMP.

Moggen (von). Gevraagd de kwartieren van ***Frederika Karoline von Moggen,*** geb. 1701, † 1776, die in 1726 getrouwd is (waar?) met ***Christoph Eberhard von*** *Mühlendorff*. Haar vader, ***Johann Sebastiaen v. M.,*** diende 1704-1713 in het Staatsche leger.

Colmschate. STORM DE GRAVE.

Nieuwenhuizen. De bekende predikant ***Jan N.,*** stichter van het „Nut", was de in 1724 geb. zoon van ***Maarten N.*** te Haarlem, wiens stamreeks is terug te voeren tot ***Jacob N***, geboren omstreeks 1670. Een andere ***Maarten N.,*** eveneens te Haarlem, was de zoon van ***Pieter N.*** en ***Alida van Rhijn,*** in 1728 te Haarlem gehuwd. De naam ***Maarten*** duidt op verwantschap dezer beide families N. Is bekend of en zoo ja hoe ***Pieter N.*** tot den bekenden Ds. N. in familiebetrekking stond? Hetgeen van laatstgenoemde in Alg. Ned. Fam.bl. wordt medegedeeld, is bekend.

's-Gr. v. D. H.

Noort (van). ***Maria Costerus,*** dr. van ***Albertus,*** notaris en burgemeester van Woerden en ***Elisabeth Barentsdr.*** ***'t Wilt,*** ged. te Woerden 6 Jan. 1652, huwt aldaar 12 Sept. 1679 met ***Willem van Noort,*** uit Amsterdam gekomen als weduwnaar van ***Maria Hioolen.***

Hieruit één zoon. Tot welke familie behoorde deze ***van Noort?*** Hoe was zijn wapen en dat van ***Hioolen?***

Zeist. J. VAN LEEUWEN.

Poll (van de). (XLV, 294). In verschillende notarieele acten, aanwezig ten Gemeente-archieve te 's Hage komt de gevraagde geslachtsnaam als „*Criep*" en een enkele maal als „*Cryp*" voor. Zie b.v. eene acte verleden voor den notaris P. van Groenewegen d.d. 26 Maart 1639, waarin o.a. Nicolaas Verbolt, uit naam zijner echtgenoote, en anderen compareeren als erfgenamen van den Heer Griffier *François Criep* (fiche „Criep" n° 71).

Wanneer men mij zou kunnen opgeven waar en wanneer ***Anna*** *Criep* is geboren alsmede waar en wanneer *François Criep* en zijne echtgenoote *Geertruid Gerardsdr.* ***Boot*** zijn geboren en gehuwd en wie de ouders van hun beiden waren, zou ik dit zeer op prijs stellen.

V. L. T.

Stoop-Brender à Brandis. Kwartieren gevraagd van het echtpaar *Joannes Bernardus Stoop en Mnrgaretha Laurentia Brender à Brandis*, waaruit o. a. een dochter, geh. met Ds. *J. C. Loman*, en *een* andere, *Anna Aleida*, geb. Amsterdam 16 Aug. 1812, gest. Utrecht 3 Juni 1886 en op 6 Mei 1841 te Amsterdam geh. met *A. J. de Beaufort*. (De heer Storm de Grave vond een notarieele acte van 1767 waarin voor notaris Willige te Enkhuizen compareeren *Bernardus Stoop*, chirurgijn te Zwijndrecht en *Maritje Hasevanger*, *e.* 1.).

H. Dr. T. H.

Tommerup. Waar kan ik gegevens vinden over deze Deensche familie, waarvan enkele afstammelingen in Nederland gevestigd zijn ?

Amsterdam. W. F. WESTERMANN.

Tright (van). Hoe is het wapen van het geslacht *van Tright*, waartoe o.a. behoorde Ds. *Willem Bruist Hendrik van Tright*, geb. te Deventer 23 Dec. 1818, pred. te Ooy en Persingen, zoon van *Jan* en *Alida de Roller*, tr. te Deventer 24 April 1861 met *Elisabeth Antonia Arendsen Raedt*, dr. v. *Barthold Albert Gerard* en *Sibranda Geertruida de Schepper*?

Zeist. J. VAN LEEUWEN.

VOS. (XLIV, 264). De gewenschte gegevens betreffende den burgemeester *Floris Vos* (± 1830) kan vrager bekomen bij den naamgenoot en afstammeling van genoemden burgemeester, den Hr. Floris Vos, directeur der „N.V. Model Boerderij Oud-Bussum" te Naarden-Bussum. Bedoelde familie *Vos* is herkomstig van Breukelen; all. *o.a.* met *Jongeneel* en *de Heus*.

Dit geslacht voert: In zi. e. zw.(?) laars m. e. schildhoofd v. ro. belad. m. e. rennenden go. (?) vos. Ht.: e. open vlucht.

Leeuwarden. NIEUWENKAMP.

Waalwijk (van). Verzoeke beleefd gegevens omtrent dit geslacht, waarin voorkomen Dr. Paulus, gehuwd R'dam 20 April 1698 *en Hendrik*, gehuwd 28 Oct. 1702 te 's Hertogenbosch.

's-Gr. C. D. v. H.

Warmolts. (XLV, 382). *Warmolts*, Groningen, voert : gedeeld: 1. doorsneden a. zw. m. e. verkort breedarmig zi. kruis; *b.* ai. m. 3 gr. klaverbladen (2-1). II. Friesche halve adelaar naar 1. H., geen Ht. Schildh. 2 leeuwen. V. lak: Coll. Albarda.

Breda. STEENKAYP.

Utrechtsche Ridderschap. Van mijn handschrift der kwartierstaten der leden der Utrechtsche Ridderschap mis ik de staten 1-41. Vermoedelijk heb ik deze aan een medelid ter completeering gezonden, doch vergat te noteeren aan wien! Wellicht dat dit berichtje den „momenteelen bezitter" mijne zending in herinnering brengt en ik daardoor weer in het bezit kan komen van mijn volledig handschrift.

's-Gravenhage (L. de Colignystr. 162). VAN EPEN.

Wapen gevraagd. Op een fraai gegraveerde zilveren tabaksdoos uit 1'730 of eerder, komen de volgende teekeningen en inscripties voor.

Bovenkant. Een zeilende tjalk met wimpels en vlaggen van *Dordrecht* en den naam *„Wijnberg"* op den achtersteven, gevolgd door een roeiboot.

Daaronder een wapen, zijnde een boom op een grasgrond, vergezeld door 3 vogels. De bovenste links gewend op den top gezeten, de onderste twee toegewend en op den grond staande. Boven in het schild :1686-10-31.

Rechts van het schild: van Dordrecht 30-6, en Links, op Haerlem 1730. — en er onder H. v. n. B., de eigenaar dus.

Op den onderkant hetzelfde schip ongeveer en het rijm

Dit schip vaart in vreden
Op twe hollanse steede.

In den deksel: Rechts eene voorstelling van een Oostindievaarder op zee en een haven. Links een binnenhuis met man en vrouw die aan een tafel zitten en koffiedrinken waaronder het rijm :

Ik heb gevaren en dat met lusten
Ik kan niet meer en moet nu rusten.

Onder het midden, het wapen van *Haarlem* en het *wapenrijm* dat ik nog nergens aantrof:

d'Graaf van Hollandt gaf haar het [zwaard]
Zij bennen het waart
Vier [sterren]
Zij komen van verre.
Boven, het heilige [kruis]
Dat zij veilig kome tuys.

Op den rand en op verschillende open vakjes staan nog de volgende letters, als:

S. G. D. H. S. S. Q. — M. D. B. S. W. G.
G. T. B. T. I. D. D. — 0. C. K. 1685 $\frac{12}{30}$.

Van welken beurtschipper zou dat wapen kunnen zijn? Het is gegraveerd door: C. D.

Breda. STEENKAMP.

INHOUD 1927, No. 12.

Bestuursberichten. — **Het** wapen van **het Hoornsche geslacht Merens, door A. Merens. -Bijdragen tot de kennis der middeleenwsche** geslachten van Holland en **Zeeland. Het** geslacht van Borselen (slot), door Dr. Henri Obreen. (Met een plaat). — De afstamming van Barbara Elisabeth de Ia Fontaine (1716—1772), echtgenoote van Walraven Robert van Heeckeren, heer van Barlham en Brandsenburg (1704—1758), door N. van Oosterzee. — Letterlap de Sighers ther Borgh, door Mr. A. L. Heerma van Voss. — Het wapenbord van Willem Pietersz. Moerman, door M. C. Sigal Jr. — **Familie-aanteekeningen** betreffende de geslachten Visscher, van Boedonck, de Bie, Banheyningh, van der Geer enz., medegedeeld door D. G. van Epen (slot). — Boekaankondiging: Wm. C. H. Machen. Warmond voorheen en thans, door Mr. Th. R. Valck Lucassen. — Korte mededeelingen: Koning David als wapenfiguur; Van Borselen; De Neufville; Van Doorn; Van der Koog; Queijsen. — Vragen en antwoorden : Abbinga; Borch (van der); Brix; Eede (van); Fonteyne; Gerlsma; Hoeksema; Karseboom; Klugkist; Moggen (von); Nieuwenhuizen; Noort (van); Poll (van de); Stoop-Brender à Brandis; Tommerap; Tright (van); Vos; Waalwijk (van); Warmolts. — Utrechtsche Riddersohap; Wapen gevraagd.

DE NED. BOEK- EN STEENDRUKKERIJ, V/H H. L. SMITS.

LEXICOGRAPHISCH NAAMREGISTER.

Jaargang 1927.

A.

Aalbers 59.
Aalst (van) 239.
Aarssen van Juchen 216, 217.
Abbinga 380.
Abcoude (van) 186.
Adama 29.
Adelen (van) 34, 35.
Adin 142.
Admiraal 358.
Adrichem (van) 232.
Aelhuysen (van) 61.
Aerssen (van) 96, 229, 231, 337.
Aert (van) 315.
Aert tot Geresteyn (van) 315.
Aertbeecke 155.
Akerlaken (van) 146, 359.
Akker (van den) 353.
Alardijn 265.
Alary 349.
Alberda 266, 267, 273, 274, 279, 368, 369, 381.
Alida 375.
Alkemade (van) 12. 14, 232.
Allaart 77.
Alphen (van) 101, 179, 180, 234, 278.
Alting 24, '121.
Altroff 117.
Alvarez 353.
Alveringen (van) 232.
Ambrosius 67, 140.
Amesvort (van) ll.
Amiot 53.
Amstel (van) 132.
Amstel van Mvnden (van) 227.
Andel (van) 285, 292.
Andla (van) 33-35, 37, 38.
Andriesse 142.
Andriesse (ten Brummeler) 156.
Andringa (van) 37.
Anema 240.
Ankersmit 85.
Ansckes 34.
Ansel 250.
Anselaar 265.
Appeldoorn (van) 203, 207.
Appold 313.
Archambault (d') 221, 236.
Archambault de Beaune 236.
Arent (van den) 80, 81.
Arkel (van) 299.
Arnemuiden 299, 300, 303, 305, 327, 331.
Arnhem (van) 201, 381.
Arntzen 18—20, 53, 54.
Asperen (van) 18, 186.
Asseline 1'49.
Asselt (van) 293.
Assenbrouck 46.
Assendelft (van) 109, 227, 230, 231, 307, 308, 336, 339, 340.
Avenhorn 359.
Aylva 34, 38, 154, 316.
Aylva van Loo 153.

B.

Baalde 21.
Baars 52.
Bachman 96, 144.
Backer 149, 320.
Backer van Leuven 111.
Bachot 354.
Baeck 80.
Baer (van) 333.
Baerland (van) 46.
Baerle (van) 24, 157.
Baersdorp (van) 301.
Bahle 86.
Baillet 57.
Balestel 67, 68, 70, 140, 141.
Ballegooy (van) 76, 112.
Ballot 126.
Balot 62.
Balquerie 57.
Balveren (van) 265—272.
Bam 232.
Bambeeck (van) 219.
Banchem (van) 118, 119.
Bangen 238.
Banheyningh 344-346, 373-376.
Barlaeus 157.
Barnard 181.
Baron 6.
Barterink 141.
Barth (van) 279.
Bas (de) 119.
Bassenn (van) 265-272.
Batiest 61.
Baud 24.
Baving 24.
Bax 20.
Beaufort (de) 383.
Beaumont (van) 62. 248. 298.
Becanus 144.
Becker 123.
Beckers 50, 189.
Beckman 209.
Beeck 144.
Beeck (van) 144, 145.
Beecke (van der) 144.
Beeckesteyn (van) 144.
Beeckman 144, 145.
Beieren (van) 333, 334.
Beke (van der) 144.
Bekum (van) 145.
Bellinchovs (van) 91.
Bemmel (van) 70, 142.
Benthem (van) 99—101.
Bentinck 231, 317.
Beotet 117, 118.
Berck (von) 123. 124, 221.
Berckel 79.'
Berduin 350.
Berg (van den) 9, 313.
Bergen (van) 212, 303, 304, 306, 379.
Bergen-op-Zoom (van) 333, 334.
Bergh (van den) 98—102, 264.
Bergsma 190.
Berkenrode (van) 232.
Berlekom (Berdenis van) 354.
Bernege 149.
Berten 219.
Bertens 317.
Beugholt 30, 62.
Beuningen (van) 122.
Beusekom 124, 324.
Beverwyck (van) 355, 359, 360.
Beyeren Schagen (van) 227, 230—232.
Beyerman 155.
Bezoet 377.
Bie (de) 72, 142, 155, 344-346, 373.
Bie (Bezoet de) 378.
Biens 149.
Bienvenu 236.
Bierman 30.
Binckes 121.
Bisschop (Steins) 28, 61.
Bitter 29.
Blaaukamer 209.
Blanckaert 325.
Blankendaal (van) 67, 71, 140.
Blarinkhorst (van) 44.
Bleeker 212.
Bleiswyck (van) 280.
Blikman 221.
Blitterswyck (van) 238.
Blocx 140.
Bloetk 44.
Bloeymans 22.
Blok 19.
Blok van Yersekendamme 46.
Blokland (van) 27.
Blom 78.
Blommers 140, 141.
Bloyart 16.
Blussé 95.
Boddens 215, 318.
Boddien (von) 148.
Bodegom (van) 255.
Boecop (te) 42, 44.
Boecoo (van) 193—201.
Boedonck (van) 344-346, 373, 375.
Boelens 356-358, 360.
Boellaard 30.
Boermans (von) 222.
Boers 119, 121.
Boetzelaar (van) 228.
Bogaard 112.
Bogaard (van den) 69, 71, 139, 140.
Bogaert (van den) 115-117.
Boham (de) 315.
Bois de Boudron (de) 310.
Boland 95.
Bolle 42, 43.
Bols 21.
Bommel (van) 311, 314.
Bonenbeek 145.
Bonneel 127.
Bons (de) 148.
Bontebal 187. 222, 223.
Bontjes 84.
Boockesteyn 90.
Boogaert 279, 358.
Boogaert van Beloys 356, 362.
Boom 285.
Boon 75, 76, 113, 376, 377.
Boonacker 112.
Boone 349.
Boot 155, 253-258, 294, 309—315. 351.
Bor 24.
Borch (ter) 103.
Borch (van der) 380.
Borck (van) 368.
Bordes (de) 349.
Bordette (la) 149.
Borgerink 136.
Borgers 6.
Borgh (ther) 273.
Bornius 50.
Borsman 292.

Borselen (van) 13, 242-249, 294—306, 315, 316, 322-336, 363-366, 379.
Borst 121.
Bos (van den) 25.
Bosboom, 342.
Bosch 86, 106.
Bosch (van den) 279.
Bosch (van der Meersch) 25.
Bosch (Stemberg) 85.
Boschuysen (van) 232.
Boshoven 85.'
Boss (ten) 103.
Bossatran 149, 150.
Bossu (van) 331, 337.
Bot 299.
Both van der Eem 49, 50.
Botteyken (van) 142.
Bouchellion 158.
Boucher 354.
Bouchet 236.
Bouchorst (van der) 227, 230, 231.
Bouchout (van) 324, 325.
Bouhier 61.
Bouman 21, 53.
Bourbon (de) 302, 303.
Bourges 126.'
Bourgondië (van) 303, 305.
Bousquet 7.
Bouwensch 26, 29, 256.
Bouwman 291.
Boving 127.
Brake11 (van) 271, 316.
Brake11 tot den Brakell, 261, 315.
Brande (van den) 318.
Brandolfus 269.
Brands 106, 138.
Brants 94, 107.
Brasker 257, 258, 309.
Breda (van) 18—20, 53.
Brederode (van) 39-41, 82, 83, 101, 221, 226, 228, 298, 304-306.
Brender à Brandis 383.
Brenen (van) 42.
Bres 89.
Breugel (van) 367.
Breyder 47.
Bric 380.
Bridorpe (van) 43.
Brienen (van) 202, 266, 270, 350.
Brienne 15.
Brigdamme (van) 249.
Bril1 56.
Brimen (de) 306.
Brink (ten) 108, 223.
Broecke (van den) 46.
Broeckhuysen (van) 203.
Broeckhuyzen (van) 315.
Broekmeyer 86.
Broers 181.
Bronckhorst (van) 58, 101, 132, 180, 194, 202.
Bronckhorst van Batenburg (van) 133, 134, 278.
Bronckhorst van Weerdenborg (van) 315.
Brouwer 136, 137, 264.
Brouwers 48. 49. 69, 139-141.
Bruce 292, 293.
Brugge (van) 303, 305.
Bruggen (van) 349.
Brugghe (van der) 14.
Brugman (Zoetmaat) 313.
Brumier 53.
Brun 148, 149.
Bruquerole 312.
Bruset 61.
Bruyckverstant 18, 20.
Bruijn '(de) 32, 117, 118, 223, 232.
Bruynemans 160.
Bruynesteyn 90, 121, 122.
Bruynseels 142.
Brijdorpe (van) 43.
Brynck 42.
Bucken 92.
Bueren (van) 99. 333. 334.
Buitinck '27.
Burch (van der) 27.
Burch Oem (van der) 127.
Buren (van) ,216, 219, 297,303.
Burg (van der) 366.
Burger 258.
Burgers 276.
Burgh (van der) 367.
Burgvliet 279.
Burichs 103, 104.
Burier 187.
Burmania (van) 274, 319.
Burmannus 264.
Buscagne (de) 149, 150.
Buyn 90,122.
Buyrkes 104.
Buytewegh 142.
Buytenwech (van) 232
Bye (de) 292.
Bylandt (van) 154.
Bijvanck 54.

C.

Cenie 317.
Cerisen (van) 61.
Chanquyon 149.
Charly (de) 159.
Charolais (van) 329.
Charon de St. Germain (de) 313.
Chion 53.
Cingelshouck (van) 119.
cys 143.

D.

Daalcamp 87.
Dael (van) 237.
Daems 358, 359.
Daendels 223.
Daken (van) 115.
Dam (van) 21, 87, 88, 118, 146, 279. 291.
Daniels 123.
Dapper 25, 59, 101-108, 13% 138.
Dashorst (van) 24, 25.
Davits 223.
Daxem (van) 257.
Debberton 209.
Dedel 49.
Dedem (van) 367.
Dedémont 127.
Degal 149.
Deill (van) 102.
Deillen (van) 101.
Deketh 350.
Dekker 53, 255-258.
Delen (van) 203, 207, 316.
Delf (van) 119.
Dell 18, 20.
Deluéree 127.
Depres 147.
Desormeaux 119.
Deurvorst 280.
Deuverden (van) 24.
Deventer (van) 142.
Dejjman 125.
Diemen (van) 68.
Diemerbroeck (van) 290.
Dierkens 362.
Diest (van) 29, 202.
Dikkers 380.
Dinter (van) 29.
Dinther (Bloeymans gen.) 22.
Dirks 25, 59, 135.
Ditmars 279.
Dobben (van) 256.
Docen 85.
Doekes 351.
Doelen (Loten van) 350.
Does (van der) 227, 228.
Domburch (van) 327, 328, 332.
Dompseler (van) 78.
Domys 183.
Don (van) 85.
Donckier de Donceel 1'27.
Dongan 155.
Dongen (van) 274, 368, 369.
Dooitses 189.
Doorn (van) 88, 89, 312, 380.
Dornier 236.
Dorp (van) 21, 227.
Dort (van) 115.
Doude van Troostwyk 59.
Draeqer 238.
Dramen (van) 75.
Dreesman 239.
Driesche (van den) 45, 46.
Driessen 45.
Drongelen (van) 373.
Droogendijck (van) 119, 120.
Drulling 202.
Dueren (van) 32.
Duivelandt van Rhoon (van) 232.
Dumbar 136.
Dumoulin 57.
Dupeyrou 29.
Duranty 350.
Durbuy (de) 296, 297, 303.
Durven 20, 279.
Dutry 93.
Duven (van) 290.
Duvenee (van) 143.
Duvenvoirde (van) 119, 227, 228, 336.
Duym 92, 124, 232.
Duyn (van der) 232, 360.
Duyven (van) 69, 71, 140,141.
Duyvené 313.
Dijck (van) 317.
Dijvoort 187.

E.

Ebbe 145.
Echten (van) 209.
Eck (van) 313.
Eck van Panthaleon (van) 271, 272.
Eck van Teysterbant (van) 316.
Eckeren (van) 152.
Eckhardt 224.
Eckringa 93, 211.
Edelbach 145.
Eede (van) 380.
Egmond (van) 56, 57, 227, 300, 305, 328, 335, 366.
Egmond van der Nijenburg (van) 232, 358.
Eindhoven (van) 59.
Els (van) 315.
Elsen 158, 187.
Elsinck 104.
Elspeet 107.
Elst (van der) 236.
El Tombo (d') 191.
Eme (van der) 299, 303.
Emelisse 43.
Emichoven (van) 304, 305.
Endenburg(h) 187, 237.
Engelhard 381.
Engelkens 211.
Enghelen (van) 87, 88.
Ent (van der) 156.
Erff (van der) 76.
Esse (van) 96.
Essen (van) 20, 145, 147, 148, 201-208.
Eurichius 293.
Evers 213.
Evertsen 143.
Eycken (van) 88.
Eijgels 263.
Eyk (van) 119.
Eynde (van den) 152.
Eysinga (van) 128.
Ewijck (van) 32, 58, 59, 61, 63.

F.

Fabius 111.
Fabricius 263.
Famelarts (de) 32.
Fangman 109.
Fargue (de la) 1.19.
Faure 57.
Faurie 53.
Fayle (de la) 150.
Feddinga 37.
Feen (van der) 112.
Fer (le) 380.
Ferwerda 86.
Fisscher 62.
Flamenf 159.
Flines (de) 222.
Fockert (de) 25.
Fontaine (de la) 366.
Fonteyne 381.
Foreest (van) 355, 358, 361.
Forsinck 147.
Fourdrinier 148, 150.
Franck 6.
Francken 215.
Francq (le) 77.
Fransen 318.
Freher 192.
Fremery (de) 57, 58, 249-253, 377:

Freni 19, 51.
Frescarode 54.
Frets 156.
Fries 25.
Fritschi 85.
Funck 157.

G.

Gaarlandt 223.
Galama (van) 272-274, 368, 370.
Gallis 356.
Gand (de) 252.
Gangelt (van) 96.
Ganterweiler 95.
Garach 53, 54.
Gardingius 350.
Gardijn (du) 70.
Geenland (van) 88.
Geer (van der) 109, 373, 376, 377.
Geertsema 213.
Geesteranus (Maas) 78.
Gelbaertsz 89.
Gendt (van) 208, 260, 315.
Gennep (van) 299.
Gennip (van) 158, 187, 188.
Gerard 214, 216, 219, 220, '263
Geraud 21, 53, 54, 85.
Gerbranda 35.
Gerlings 25, 26, 90, 91.
Gerlsma 279. 319. 381.
Geylik (van) 156.
Gillie 43.
Gilles (de St.) 69, 71. 139-141
Gillissen 73, 109.
Gimmenich (van) 132, 133.
Girard (de) 4.
Girard de Balmemari (de), 4.
Girard de Miellet 7.
Girard de la Motte 6.
Göbeler 22.
Godefrov 149.
Goes 263.
Goezing 44.
Goldbagh 271, 272.
Goltsmit (van) 123.
Goltstein (van) 203, 204, 206, 208.
Gommers 223.
Gonne (de) 351.
Goossens 59.
Gooyer (de) 59.
Goyer (de) 351.
Graaf (de) 19, 76.
Graaff (van der) 75.
Gracht (van der) 144.
Graesdorp (van) 132.
Graft (van der) 87, 289-291
Grail 6.
Grand (le) 252.
Graswinckel 50.
Gratiaen 25.
Gratinga 34, 35, 37.
Gravels 29.
Gravier (du) 253.
Greff (de) 284, 293.
Gregoire 149.
Greve (de) 276.
Greven 137, 254.
Grevius 284.
Grimberghen (van) 249.
Grisard 127.
Groenenberg (van) 159.
Groenevelt 50.
Gronovius 263.
Gronsfeld Diepenbroick (van) 231.
Gronsfeld Diepenbroick Impel (von) 320.
Groot 255.
Groot (de) 355, 358, 359.
Grootenhuys (ten) 366.
Grovestins 153—154.
Grozieux 2.
Grussen (van) 104.
Gruys (Polman) 212.
Guillaume 149.
Guitteau 149.
Gülich (von) 22.
Gumster (van) 63.
Gijsen 31, 63.'
Gysman 279, 280.

H.

Haan (den) 85.
Haart 85.
Haasken 369, 370.
Hackstroh 59.
Hacquebar 59.
Haeckx 31.
Haeften (van) 260, 261, 316.
Haeften van Ophemert (van) 315-317.
Haeften van Wadenoyen (van) 316.
Haegdoorn 132.
Haemstede (van) 45.
Haer (de) 60.
Haerlem (van) 296. 304. 305.
Haersolte (van) 78, 207.
Haes (de) 278.
Haesbeek' (van) 144.
Haessel (van) 334.
Haga 191.
Hage (van de) 25.
Hagedoorn 136, 188.
Hagen (van der) 25, 66-73, 137, 139, 142.
Haghen (van der) 147.
Haize (de la) 148.
Halbart 127.
Halck 379.
Halewyn (van) 302, 303.
Halot 149.
Ham 109.
Ham (van der) 155.
Hamaker 59.
Hammersteyn (van) 316.
Hanchaut 127.
Hanegraaff 277.
Hangest d'Yvoy (van) 320.
Hanselaar 187.
Harderwijck (van) 42.
Hardy 221.
Haren (van) 153, 272, 274, 319, 368, 370.
Harenbeeck (van) 48.
Haring 67, 69, 139-141, 312.
Haringhouck (van) 215.
Harles (van) 119.
Harleus '270.'
Harscamp 276.
Hart (van der) 144.
Hartjens 136.
Hartman 110, 1 ll.
Hartsbeek (van) 142.
Hartsen 374.
Hartsinck 54.
Hasevanger 383.
Hasselaer 188.
Hassels 105.
Hasselt (van) 223.
Hatert (van de) 270.
Hatterd . (de) 266.
Hattum (van) 358.
Havart 378.
Haye (de la) 188.
Hayman 18, 143.
Haze (de) 152.
Hecking (van) 94, 123, 124, 158.
Heel (van) 377.
Heemskerck (van) 296, 297, 304, 347.
Heemskerck van Bekesteyn (van) 232.
Heemstra (Scheltinga van) 39.
Heenvliet (van) 300, 303, 328, 335.
Heerdt (van) 315.
Heereweyeren 157.
Heilersieg 106. 138.
Hell (van) 217, 218.
Hellincx 215.
Hem (de) 215.
Hemel' (van den) 279.
Hemert (von) 57, 315.
Hemminck 103.
Henegouwen (van) 12, 13.
Hengel (van) 352.
Hennin (de)' 304, 306, 328.
Hensken 22.
Hentvelt (van) 160.
Herman 53.
Hermes 25.
Hertaing de Marquette 229.
Herten (van) 96.
Herwen (van) 194.
Herzelle (van) 324, 325.
Hesman 189.
Hespel (van den) 78.
Hesse 124.
Hesseling (van Voorst) 155.
Hessinck 102, 212, 213.
Heus (de) 27, 383.
Heusde (van) 314.
Heuvel (ten) 26.
Heuvel (van den) 29.
Heydanus 215, 216, 263, 264.
Heyden 188.
Heyden (van der) 237.
Heyendael 31.
Heyliger 56.
Heyligers (Cort) 7.
Heynen 95.
Heyningen (van) 55, 56.
Heys 155.
Hibma 240.
Hillensberg (von) 125.
Hinoyossa (de) 59.
Hinssen 96. 124.
Hintz 209.
Hioolen 382.
Hirenbeeck (van) 145.
Hissink 314.
Hoboken 155.
Hobbesack 75.
Hochepied (de) 320, 351.
Hodenpyl 183, 184.
Hoefsmit 114.
Hoeufft 216.
Hoek (van der) 53.
Hoeksema 381.
Hoenepell 102.
Hoevelick (van der) 134.
Hoffman 272, 350.
Hofmeister 311.
Hogendoorn 26.
Hogerbeets 256.
Hohenlohe Langenberg (van) 228.
Holande (de) 251.
Hollande (de) 250, 253.
Holst (van) 26.
Holtinga 36.
Holtsende (van) 43.
Homan 26, 60, 91.
Homma 257, 311, 312.
Hompesch (van) 223.
Hondt 329.
Honstein (van Boinenburg gen.) 203.
Hont 332.
Honthorst (van) 290.
Hoogers 20.
Hoogewerff 79, 81.
Hoogh (van der) 294.
Hoogstraten (van) 232.
Hoop (van der) 275—277, 353.
Hooreman 319.
Hoorn 109, 291.
Hoorne (van) 305, 306.
Hoots 255.
Hop 218.
Hopa (du) 58.
Hoppenbrouwers 145—147.
Horgnies (de) 251, 252.
Horgny (de) 250, 253.
Horst (van) 191, 283.
Hostingen 113.
Houe (de la) 250.
Houten (van) 78, 112.
Houve (van der) 48—50.
Houven (van der) 78.
Hövell (van) 188.
Hoven (van) 21, 54, 55.
Hower 91:
Hoya 101.
Hoye (van der) 259.
Hoyman 30.
Hubert 20.
Huberts 45.
Huidekoper 354.
Huissen 93, 124.
Hulft 114, 115, 150, 218.
Hunnink 158, 188.
Huntley 158.
Hurgronje 125.
Huybert (de) 45.

I.

Indewey 192.
Ingelbert 44.
Ingen Nulandt 203.
Ipema (van) 34.
Isselmuden (van) 43, 44, 202-206.
Ittersum (van) 201.

J.

Jacob ('s-) 56.
Jacobs 140, 141.
Jacobsen 106, 350.
Jacobson 188, 223.
Jacot van Axele 62.
Janssen 95.
Jeson 342.
Joachimi 221.
Joncheere (de) 23.
Jong (de) 32, 51, 52, 78, 313.
Jong (van der Zoo de) 32.
Jonge (de) 44, 110.
Jongeneel 383.
Jordens 104-106, 223.
Juta 112.

K.

Kaa (van der) 88, 89, 113.
Kaersgieter (de) 16.
Kaescouper 80, 81.
Caget 148.
Kaldenbach 148.
Caldenberg 15.
Callandrine 57.
Callenbach 299.
Calmeyer 354.
Camp (del Campo gen.) 111.
Campen (van) 43.
Camper 58, 59, 90, 157, 158.
Camstra (van) 33-38.
Canoy 238.
Canters 235.
Canter ter Borch (van) 274.
Capelle (van de) 69; 71, 139—141, 305.
Capellen (van der) 202, 271.
Cardinaal 74, 213.
Carel 54.
Carière (de la) 9.
Karnebeek 145.
Caron 4, 6-8.
Carp 190, 191.
Carpentier (de) 113.
Karseboom 382.
Kas 103.
Castaing 149.
Castre 252.
Cate (ten) 138, 158, 187, 352.
Cats 47, 331, 332, 354.
Cats (van) 12, 45, 143, 186, 330, 332.
Cats van Welle 45.
Cave 215.
Kee (thoe) 36.
Keldunck 188.
Kemp 17, 18, 280.
Kemp van Assingen 17.
Kempe (van) 222.
Kempenaer 119.
Keppel (van) 231.
Kerckhem 263.
Kerfbijl 117, 118.
Kerkhove (van de) 16.
Kervel (van), 350.
Kervine van Reymerzwale 46.
Kesting 314.
Ket 308.
Keth 350.
Ketjes 223.
Ketting 58, 157.
Ceulen (van) 61, 158, 188.
Keyser (de) 93, 149.
Keyssel (van) 70, 117, 142, 153, 181.
Keyzer 350.
Chrystiaans 123.
Kieckenpoost 151.
Kiers 159.
Kits 84.
Clant 61. 369.
Kleef (van) 13, 296, 331.
Clement 75.
Klerk (de) 86.
Clercq (le) 122, 1'23.
Cleve (van) 330.
Cleyn 157.
Kleyahens 16.
Klingstett (van) 267, 268, 270.
Clinquant 15.
Cloeck kt den Berenklauw (von) 123.
Cloppenburg 24, 28.
Cloribus 310.
Cloterboke 264.
Cloux (du) 59, 90.
Klugkist 351, 382.
Kluppel 60, 224.
Clyte (de la) 302.
Cobbe 117, 118.
Cobbout 151, 181.
Cobijn 289.
Cock 95, 115, 143, 210.
Cock van Haeften (de) 206, 261.
Codercq 350.
Coehoorn (van) 368.
Coenen 212.
Kok 291.
Cokart 54, 84, 85.
Cokco 191.
Colemberg (van) 202.
Colenbrander 124.
Colenbrander (van Hecking) 124.
Kolf (van der) 310.
Kolff 78, 224.
Colyear 292.
Colijn 69, 115.
Compostelle (van) 289.
Coninck (de) 351.
Konincks 159.
Koning 208—214, 236, 263, 345, 379.
Constant 127.
Koog (van der) 348, 349, 380.
Kool 319.
Coops 159.
Koorders 26.
Coores 91.
Kop (van der) 23.
Coreman 272.
Korf 15.
Cornabé 7.
Corput (van den) 215.
Corselis 215, 264.
Koster 51.
Coster (de) 71.
Costerus 311, 382.
Cotton 24.
Coucq 15, 16.
Coudera 350.
Court (de la) 366.
Couten (van) 93.
Couwenberg 115.
Couwenhoeven (van) 292.
Kouwenhoorn 76.
Craandyk 78.
Crabel 329, 330, 332.
Craft 48.
Kragt 30.
Kramer 381.
Cramer (de) 313.
Craon (de) 334.
Crauwelaar (de) 264.
Krayenhoff 224.
Crayenstein (van) 13, 14, 83.
Creke (van der) 143.
Cremer.62, 95, 147, 148.
Kretzer 222, 224.
Kreynck 201.
Kriekenbeke (van) 330.
Criep 294, 351, 382.
Krietsman 114.
Criex 351.
Kroef 89.
Croix (de la) 15.
Crol 18.
Cromstryen (van) 143.
Cromvliet (van) 145.
Cronenburg (van) 292.
Crousers 49.
Croy (de) 303, 306.
Crucius 263, 264.
Cruese 43.
Krtiger 91, 223.
Cruiningen (van) 300, 305, 306, 336
Crul 209, 351.
Cruninghen (de) 247, 248.
Cruse 42.
Cruysen 31.
Kruythof 257.
Cryp 382.
Krytbo 26.
Kuiper 189.
Kuipéri 189, 381.
Culenborg (van) 132, 180, 298, 304, 333, 337, 341.
Cuper 136.
Curtius 62.
Custer (de) 142.
Cuyck van Myerop (van) 232.
Cuylenborch (van) 59.
Kymmell 26, 60, 91.

L.

Laeckmont 144.
Laen (van der) 232.
Laer (ten) 43.
Laer (van) 189, 190, 198, 199, 270.
Lakeman 311.
Lalaing (van) 289.
Lame (de) 127.
Lammerts Polling 210.
Lamsweerde (van) 237.
tanckhorst 210.
Landscroon (van) 232.
Lansdall 62.
Laoust 251.
Larcher 96.
Laumosnier 252.
Launder van Stanton 224.
Laurman 26.
Lavergne 149.
Lawijck (van) 272.
Lecka (de) 99.
Lecke (van der) 248.
Ledeboer 22, 78.
Ledebur 22.
Lee (van der) 79, 81, 191.
Leenhoff (van) 237.
Leeuw (de) 280, 312, 319, 320, 351.
Leeuwen (van) 85, 96, 119, 291.
Leignes 9.
Legger 182.
Lemker 223.
Lems 25.
Lennep (van) '26, 90.
Lentfrinck 237.
Lentinck 103.
Leoninus 256-258, 309.
Lescaillet 16.
Leu (le) 77.
Leur (van der) 222, 224.
Leussing 104.
Lewe van Nvestevn 212.
Ley (van der) 255, 256, 258, 311.
Leyden (van) 124, 159.
Leyden van Gael (van) 124.
Libart 215, 264.
Lichtenvoort 26.
Lichtvoet 74.
Liebergen 214.
Liegnes 4.
Lielaer (van) 24.
Ligne (de) 229.
Ligt (de) 87.
Ligtenberg (van) 316.
Limbergen (van) 103.
Linckers 30.
Lindemans 75.
Linder 272.
Lindt (van der) 96, 127, 128.
Lingen (van) 17, 51.
Lnigen (van der) 258, 351.
Liscaljet 16.
Lisman 73—78, 109—114.
Lisse (van der) 44, 47-51.
Lobber 15.
tobberegt 378.
Lochorst (van) 227.
Lodensteyn (van) 20, 232.
Lodijke (van) 46.
Loges (Rechignevoisin dit de) 204.
Lohausen tot Schlickum (van Calckum gen.) 316.
Loke 224.
Loman 383.
Loo (van) 143.
Loon (van) 28, 209.
Loose (de) 45, 207.
Loosecaet 368, 370.
Loov 17.
Lotén 115, 150, 188, 214—220, 262-265. 318, 319.
Lubach 144.
Luderus 14-21, 51-55, 84—87.
Lunenborgh (van) 145, 148.
Luteyn 237.
Lux 2, 8.
Luxemburg (van) 296, 305.
Luyken 60, 91.

Luykensen 201.
Luzac 59.
Lyclama à Nyeholt 239.
Lynden (van) 206, 227, 316, 317.
Lijnslager 188, 313.

M.

Maartens 224.
Maassen 95.
Magnus 14.
Maillé 9.
Malecotius 119.
Maliee 77.
Mallen (van) 31.
Man 215. 318.
Man (de) 366, 367.
Manikus 145.
Mannekens 157. 158.
Manterschey (van) 101.
Marchys 150—153. 181-183.
Marckel (van) 103, 351.
Marcken (von) 125.
Maretz (de) 142.
Marienburgh 107, 137.
Marlis 59.
Marren (van) 322.
Martens 151, 181.
Martin 57.
Martinet 311.
Martinius 14-21, 51-56, 84—87.
Martinius (Oosterbaan) 14—21, 51—55, 84—87.
Mathenesse (van) 227, 231.
Matheus 48.
Matile 6, 7.
Mauregnault (de) 311.
Méan 127.
Mechele 343.
Me(e)gen (van) 26, 60.
Meer (van der) 80, 81, 215,363.
Meerbeek 144.
Meersch (van der) 215, 318.
Meertens 26.
Megen (van) 101.
Meinertzhagen (van) 66.
Meinsack 149.
Meinsar 149.
Melov (du) 15.
Meltzer 110.
Mengel 60, 91.
Mensing 60.
Mensink 380.
Menso 26.
Mentes 368.
Menzo 270.
Merens 355-363.
Mérode (van) 227.
Mersche (van der) 92.
Merwede (van de) 171.
Mes 75.
Methorst 213.
Metsue 150—152, 181, 182.
Metinga 22.
Meulen (van der) 181, 182.
Meybaum 121.
Meyer 110, 188, 210.
Middelhoven (van) 337.
Middelkoop 53.
Mierlo (van) 237.
Mierop (van) 119.
Miert (van) 117.
Mighiel 75.
Mille (de) 98., 99.
Moerman 371—373.
Moers (van) 100.
Moggen (von) 382.
Moine (le) 8.
Molinié 57.
Mollerus van Boikhorst 286.
Moltzer 24.
Monestier 6.
Monsarrat 149, 150.
Montens 142.
Montfoort (van) 303, 305.
Moor 27.
Moor (de)) 65—69, 138-140, 181.
Mor van Amersfoort 27.
Mor van Dashorst 27. 60.
Morgenstern 91.
Morin de Villeneuve 32.
Mors (van der) 113.
Mühlendorff (von) 382.
Mulet 25.
Muller 78.
Munter 142.
Muntinga 224, 239.
Muntz 224.
Mus 16, 17.
Muschart 111.
Musketier 310.
Miie (van der) 232.
Miert (van) 118.
Mijle (van der) 96, 127, 228, 337.
Mijtens 90, 121.

N.

Naaldwijk 326.
Naeltwyck (van) 12, 13, 227.
Naerssen (van) 205.
Nairden (van) 289.
Nassau (van) 100, 101.
Nath (van der) 232.
Necker (de) 91. 142, 355, 358.
Neerden (van) 289.
Neuenahr 100. 101.
Neufville (dej 276, 379, 380.
Niels 62.
Niermeyer 213.
Nierstrasz 314.
Nieukerk 16.
Nieukerk (van der) 89.
Nieuwenhuys (van) 120.
Nieuwenhuizen 382.
Nieuwenkamp 84.
Nieuwland van Wiidom 32.
Nilant 102, 135, 136.
Nispen (van) 318, 319.
Nobbe 20.
Nobel 93.
Nobelaer (de) 232.
Noll (van) 292.
Nolleman 29.
Noordbeek 90. 144, 368.
Noorduyn 94,' 109.
Noorman 147.
Noort (van) 382.
Noot 95.
Notten van Oostwaard (van) 59.
Noyelle (de) 180.
Noyelles (van) 133.
Noyen 294.
Nusgen 121.
Nuyl (ten) 135.
Nijenrode (van) 300, 303, 333, 334.
Nyhoff 27, 60, 209, 210.
Nysingh 24, 26, 27, 60, 61, 91.

O.

Ockenburg (van) 124.
Ockhuysen 377.
Oeckama 105.
Oem van Wyngaarden 227, 230, 290, 336.
Oestrum (van) 186.
Offerhaus 211.
Offermans 94.
Oirschot (van) 84, 294.
Oldenbarnevelt 221.
Oldenbarnevelt (van) 254, 337.
Oldenhuis 27.
Oliemans 156.
Ollema 342, 344.
Olmius 135.
Onderwater 58.
Onna (van) 147.
Ontman 31.
Oomen 159.
Doms 187.
Dorde (van) 119.
Oordt (van) 78.
Oorschot (d') 292.
Oort 78.
Oortman 31.
Dostenbroek 310, 311.
Oosterharen 285.
Oosterhout 149.
Oosterom (van) 87, 88.
Oosterzee 144.
Oosterzee (van) 112.
Oosterzee (Knockers van) 112.
Oostrum (van) 88.
Orban de Xivry 127.
Orisant 50.
Orsagen 223.
Orville (d') 116, 264.
Os (van) 183.
Osterholds 138.
Ottelen (van) 269.
Otten 78. 314.
Outheusden (van) 315.
Ouwens 89.
Ouzeel 317.
Overmeer (van) 67, 71, 142.
Overnemaer 91.
Oversteeg (van) 147, 148.
Overwater 144.
Ovink 213.
Oye (van) 98.
Oijen (van) 268, 271.
Oyens 29.

P.

Paal 27, 28.
Pacot 149.
Paets van Santhorst 232.
Pagniet (de) 316.
Pallandt (van) 126. 226. 228.
Pancras 220.
Pandelaert 279.
Pannekoek 86.
Pape 157.
Paul 54.
Payen 67, 68, 142.
Paysant 147. 149, 150.
Pelgrom 95.
Persyn (van) 58, 61, 70, 142, 232.
Petit 149.
Philder (de) 181.
Philipse 110.
Pic (du) 149.
Pieck 21, 22.
Pieck van Wolffsweert 315.
Pinto 159.
Pipardus 15, 16.
Pipart 15, 16.
Plan (du) 150.
Plas (van den) 127.
Plas (van der) 145.
Plegt (ter) 123.
Plettenberg (van) 319.
Pliester 224, 237, 280.
Ploos van Amstel 120.
Podt 137.
Poelgheest (van) 83, 227, 232.
Polaene (van) 319.
Polanen (van) 333, 335.
Polheim (van) 304, 306.
Poll (van de) 218, 281-294, 351.382.
Pollio 282.
Polters Mogge 143.
Pompe van Meerdervoort, 237, 238.
Pont 256, 311. 312.
Popma 3 4 .
Poppema 34.
Poppen 71, 73, 139-141.
Poppert 100.
Popping 123.
Poppinga 239.
Post 55.
Portz (von) 320.
Pot 78.
Pothoff 31.
Poucques 324, 325.
Poucques (van) 301.
Poullain 16.
Poyntz 119.
Prangien 253.
Prep (van der) 44.
Prévost (le) 252.
Prijs (de) 15, 188.
Purtick 294.
Putte (van de) 317.
Putte (Fransen van de) 317-318.
Putten (van) 12.
Puy (du) 149, 150.
Puyt 358.
Pynssen 61.

Q.

Quadt-Landscron 21.
Quadt-Wyckradt 21.
Queysen 380.
Quinjet 146.
Quintus 213, 381.

R.

Raadt (van Gesseler de) 211.
Raadt (Koning de) 211.

Raaf (de) 16-19, 51.
Raap 192.
Raden (van) 198. 200.
Radermacher 320.
Raedt 383.
Raephorst (van) 23, 186, 227, 308, 323, 325, 330, 331, 336, 339-341.
Raesfelt (van) 102.
Raesfelt van Lutkenhoef (van) 134.
Rahmeln (van) 316.
Ram 190.
Ramp van Rollant 232.
Randenraede (van) 98.
Randwijck (van) 316, 317.
Ranson 140, 141.
Ranst 280.
Rappart 126.
Ratting 158.
Ravens 17.
Ravenschot 158.
Ravensteyn (van) 123, 238.
Rechteren (van) 207.
Reeneman 210.
Reepmaackers 115, 116.
Reepmaker 151.
Reimerswael (van) 46, 296, 304.
Reminck 135, 137, 138.
Rencom (van) 76.
Rendorp 217.
Renesse (van) 134, 335.
Rengers (van Welderen) 369.
Renninga 34, 35.
Rensink 32.
Reyn (van) 31, 78.
Reynegom (van) 232.
Rhemen (van) 190.
Rhyn (van) 145, 270, 382.
Ribbius 224.
Riche 51, 52.
Riet (van der) 92.
Rietbeek (van) 145.
Rietberg 74.
Rietveld 25.
Rietvelt (van) 23.
Ringels 381.
Rink 56.
Ripperda 206.
Rival (de la) 148.
Rivière (van) 333, 334.
Rode (de) 124.
Rodenbeeke (van) 145.
Rodengate 28.
Roderlo (van) 201.
Roeck 202.
Roemeling 213.
Roessingh 211, 212.
Roest 85.
Rogge (ten) 16, 18.
Rogue (de) 15.
Rohan (de) 310.
Rolland 54.
Roller 383.
Roman 254.
Ronde (de) 61. 92, 93.
Roo (de) '74.
Roodenburg 79-81.
Roodhuysen (van) 147.
Roorda (van) 123.
Roosmale 320.
Rooy (de) 28, 61.
Rooy (van) 86.
Rooyen (van) 54.
Roper 265-272.
Rosebeque (van) 144.
Rosecrans 71, 140, 141.
Ross 159, 190. 277.
Rossum (van) 28.
Rottier 125.
Roufrange 148, 149.
Roullé (de) 156.
Roy (de) 93, 125.
Royen (van) 66, 67, 69, 71, 73, 137-139, 141.
Rue (de la) 142.
Ruiter (dej 70.
Riirich 223.
Ruts 69, 71, 139-141.
Rutters 53.
Ruymbeek 145.
Ruys 17, 49, 50.
Ruysschenberg 71, 140, 141.
Ruytenbergh 153.
Ruyter (de) 121, 140, 141.
Riickaert 115. 150—153. 181—183, 215.
Rijckels (van) 114, 115.
Rijcken 106.
Ryke 59.
Rijn (van) 119, 144.
Rynders 358.
Ryneveld 381.
Rijsingen (van) 158, 187, 188.
Rijsoord (van) 171.
Rijswijck (van) 81, 123, 158.

S.

Saanen (van) 381.
Sadelaer (de) 116.
Sallaers 367.
Sande (van den) 202.
Sandick 93, 125.
Sandra 126.
Sandijk 32, 63, 92, 124.
Sandijk (van) 44, 326.
Sanen (van) 312.
Santman 73, 74.
Sautyn 125.
Sayn 101.
Schaap 53, 123.
Schabaelje 149.
Schade 216. 217.
Schaep 207.
Schaffelaar 27.
Schagen (van) 331, 332.
Schalen 94.
Schatter (Clant) 61.
Schayk (van) 142.
Schel 188.
Schelle (van) 258.
Scheltema van Dursema 238.
Schenck van Nydeggen 238.
Schengen (van) 304, 305.
Schepper (de) 383.
Schermer 270.
Scherpenzeel van Rumpt (van) 261, 315.
Scherphoff 17.
Schifft 96.
Schik 190.
Schilder (de) 182.
Schillinger 181.
Schilperoort (van) 264.
Schimmelpenninck van der Oye 202.
Schintzel 78.
Schmaus 108, 135, 138.
Schmaus zu Livoneg 135.
Schmitz 314.
Schneido 211, 212.
Schnitger 209.
Schocking 187.
Scholte 78.
Schonenberg 103.
Schoonbeek 17-19.
Schorer 318.
Schouenborch 102.
Schouhamer 96.
Schouwen (van) 232.
Schragen (van) 50.
Schram 105, 157.
Schram (van Hornum gen.) 222.
Schrammius 105.
Schregel (de) 28.
Schreuder 188.
Schroder 17, 57.
Schuil 155.
Schuilinga 190.
Schukking 158, 160, 187, 240.
Schulten 91.
Schultens 157.
Schultz 138.
Schutte 30, 146.
Schutten 106.
Schuurman 8.
Schuylder (van) 158.
Screvelant 118.
Scriverius 237.
Secourieu 149, 150.
Seele 121.
Seelen (van) 121.
Segon 77.
Segwaert (van) 355, 358, 360.
Selander (die) 45, 46.
Sels 158
Selijns 114—116, 182, 215, 263.
Sergeant 44.
Serière (de) 4.
Serière du Bisournet (de) 2—10.
Serière de la Qorest et de la Tour 4—6. , .
Serls 319.
Sevenbergen (van) 332.
Sevender (van) 232.
Sevenhoven 349.
Sibinga 209.
Sickama 35, 36, 38.
Siertsema 211.
Sigalin 149.
Sighers ther Borgh (de) 273-275, 319, 351, 367.
Sinclair 237.
Sinclair (van der Heyden) 237
Sitter (de) 119, 157.
Sixma (van) 33-39.
Slach 113.
Sleght 276.
Sligher 313.
Slinkers 59.
Sloet 202.
Sloet tot Lindenhorst 190.
Sloet tot Sinderen 121.
Sloos 224.
Slothouwer 64,
Sluiswagter 120.
Sluiter 54.
Slyke (van der) 148.
Smaal 91.
Smeth (de) 320.
Smit 86. 212.
Smits 377.
Smitten (ten) 123.
Snel 26.
Snellaert 143.
Snoek 28.
Snouck 125, 280.
Sobbe 188.
joelen (van) 351, 352.
Soetlinxkerke (van) 45.
Sokels 53.
Solderbeke 144.
Solingen (van) 69, 71, 73, 139-141.
Sollenhart (van) 132, 133.
Somerset, 3 6 2 .
Somerzee (van) 44. 46.
Sonnevelt (van) 358.
Sonsbeek (van) 144.
Soudenbalch 203.
Souten (van) 188.
Spaan (van) 316.
Spaen van Camphuysen 201.
Spaernewoude (van) 347.
Spangen (van) 232.
Spawen (von) 125.
Speldernieuw 311.
Speyart 232.
Spiegel 106.
Spittael (van) 190.
Splunder 381.
Sprake1 122.
Sprenckhuysen 115.
Sprenger 93, 110, 159, 160.
Sprongh 191, 276.
Spuelde (van) 201.
Stade (van) 187.
Staelinne 324, 379.
Stakebrandt 148.
Stalpert 232.
Stancius 157.
Stapert 350.
Staring 186, 239, 277, 278.
Stauffer 55.
Stavenisse 144.
Steen 291.
Steenbergh (van) 108.
Steengracht 144.
Steenis 89.
Stenvers 187.
Steur 20.
Steurman 311.
Stevens 114.
Steyn 328.
Steyn (van) 313, 332.
Stirum (van) 101.
Stockhem (van Hasselholt gen.) 189.
Stockum (van) 87, 88.
Stokhof 1 17.
Stolte 122.
Stoop 58, 128, 383.
Stork 313.
Stortenbeker 352.
Stralen (van) 125.
Straten (van) 156.
Stratenus 156.
Strick 27, 69, 140, 141,

Stroman 224, 239.
Strijen (van) 219, 220, 248.
Stuart 302, 303.
Stijl 160.
Subburgh (van) 246.
Suringar 24-26, 28.
Surirey, 121.
Suurmondt 119.
Suurwaarden (van) 367.
Suyderbeck 144.
Suys 232.
Swaanswijk 264.
Swaak (ter) 123.
Swanenburch (van) 329, 332.
Swartzenburg (van) 153.
Sweden (van) 125.
Sweers 358.
Swieten (van) 51, 227, 230.
Swinnas 90. 121.
Swyndregt '(van) 54, 55.
Swynscop 16.
Syghers tot de Vennebroek (van) 274.
Symonskerken (van) 45, 144.
Sypkens 211.
Syverda 342.

T.

Tabor (de) 7.
Tadema 28.
Taems 355, 357, 359, 361.
Taets van Amerongen 156.
Tammen 239.
Tamminga 368, 370.
Tamminga (van) 273.
Tappé 311.
Tapper 116.
Tarelingh (van) 117.
Teengs 310—313.
Tellich (van) 101.
Telvoort 141.
Tengnagell 315-317.
Tengnagel (van) 261.
Teresteyn van Halewyn 205.
Terinck 31.
Terpstra 138.
Terwogt '28.
Tesch 74.
Teske 74.
Teylingen (van) 10—14, 39-41, 58, 82, 83, 119, 232.
Thielen (van) 93. 94.
Thieme 190, 239.'
Thierens 279, 350, 351.
Thoden van Velzen 213.
Thor (de) 367.
Thouron 54.
Thyssen 380.
Tichler 103.
Tieleman 381.
Tienuille (de) 148.
Tierens 264.'
Tieuwelen 70.
Till (van) 315, 316.
Titsingh 59.
Titsingh (Camper) 59.
Tocht (van der) 280, 351.
Tol (van) 119, 312.
Toledo (van) 119.
Tombo (d'El) 191.
Tommerup 383.
Tonckens 213.
Tonsaar 30.
Toornenburg (van) 313.
Torck 206.
Tour (de la) 302.
Tour (de) 319.
Tour van Bellinchave (du) 39.
Touret 15.
Toussaint 125. 341-344.
Tright (van) 383.
Trigland 218.
Trist 280.
Tromp 184, 255, 314.
Tserck 89.
Turcx 151.
Tukker 28. 160.
Tukker (Viervant) 160.
Tuuk (van der) 239.
Tydeman 109.

U.

Uilkens 210.

V.

Val (du) 148.
Valck 80.
Valckenburgh 215.
Valckenburgh (van) 29, 183.
Valkenburg (van) 60.
Valkshoff 25.
Valton 149.
Vaneveld (van) 24.
Varick (van) 203, 208.
Vassy (de) 238.
Veelcker 125.
Veen 358.
Veen (van der) 112.
Veer (de) 74, 221, 318.
Veeren 59.
Vehlen (van) 29.
Velde (van de) 21. 96. 123, 320.
Velden' (van der)' 104.
Veldtman (de Sandra) 276.
Velingius lil.
Velkers 86.
Velters 217.
Veltman 20, 78.
Venne (van de) 151.
Venne (van der) 182, 183.
Verbeek 145.
Verbeke 144.
Verbolt 294, 351.
Verclocken 115.
Verduyn 355, 358, 360.
Vergouw 374, 375.
Verhagen 89.
Verharen 24.
Verhaven 24.
Verhey 52.
Verhoeven 342.
Verhorst 292.
Ver Huell 278.
Verkade 212.
Verloo 218.
Verloop 113.
Vermeer 94, 95, 125, 126.
Vermehr 125.
Vernède 29, 86.
Vernes 349.
Vernhes 29.
Verschaeren 158, 187.
Verschoor 280.
Versluys (van Seraarsbergen gez.) 61.
Verspreet 69, 70, 140, 141.
Versteegh 62, 312-314.
Verstege 106.
Vervoorde 29.
Verwer 155.
Verzijll 62.
Vestering 20.
Vet 183.
dettewinkel 86.
Vianen (van) 300, 303, 324.
Vierdagh 76.
Viëtor 239.
Villegas (de) 224.
Villers (de) 252.
Vinceler (van) 29.
Vinck 373, 374.
Vink (de) 76.
Viot 85.
Virieu (de) 26.
Viruly (van Castrop) 54.
Visscher 29, 30, 62, 344—346, 373.
Visscher (Kragt) 30.
Visschers '32.
Visser 62. 74. 126.
Visser (de) 59.
Visvliet 144.
Vlaming (de) 44, 46.
Vlasblom 115.
Vleck 258.
Vliegh (de) 187.
Vliet (van) 144, 227.
Vliet (van der) 144, 145, 314.
Vloet (van der) 144.
Voerne 43, 44.
Voerst (van) 231.
Voet 42.
Voeth 201.
Voget 93.
Voigt 316.
Voltelen 95, 160, 239, 240.
Vonck 380.
Voorhoeve 78.
Voorhout (van) 328, 331.
Voormeulen 240.
Voorn 30.
Voorne (van) 12, 13, 296298, 303.
Voorst (van) 126, 127.
Voort (van der) 108.
Voorthuysen (van) 201.
Vos 188, 189, 383.
Vos van Steenwvk (de) 189.
Vos de Wael 28.
Vosmeer 17.
Voss (van) 369.
Voxdael 45.
voys 80.
Vries (de) 58, 116.
Vriese 106.
Vriesen 107.
Vroede (de) 263.
Vrouweling 20.
Vuchte (van der) 92.
Vtirtheim 354.
Vuuren (van) 160.
Vuyten Enge 289.
Vijfhuys 317.
Vijgh 203, 204.

W.

Waal (de) 357, 360.
Waalwijk (van) 383.
Waart (van) 255.
Wael (de) 16, 58.
Waerbeke (van) 145.
Waermont (van) 80, 81.
Wagenaar 157.
Walbeek 144.
Walcheren (van) 147, 148.
Walcheren (van der Meer van) 147.
Walincourt (de) 141.
Wallen (van der) 191.
Waller 78.
Walrandt 190.
Walravens 114.
Walter 191.
Wangerpoei 375.
Wanraey (van) 31, 62, 63.
Wanrooy (van) 191.
Wardenier 76.
Warenborgh (van Erp gen.) 222.
Warmolts 352, 383.
Warmonde (van) 83.
Wartel 77.
Wassenaar (van) 66, 69, 73, 138, 139, 141, 227-232, 305, 334, 347.
Wassenburgh 345.
Water 144.
Water (toe) 145.
Wateringhe (van de) 13.
Waterkam 145.
Wayen (van der) 265.
Wayfort (van der) 144.
Webster 254, 257, 258, 309.
Weed (van) 101.
Weede (van) 280, 320, 351.
Weelderen (van) 240.
Weesp 291.
Weghoff 240.
Weldamme (van) 144.
Welderen (van) 203.
Well (van) 96.
Wellant (van) 46.
Welle (van) 45.
Welle (van de) 96.
Welle van Cats (van) 45.
Welmers 30, 63.
Wemmers 31.
Wenckum (van) 24.
Wenkink 16, 17, 51.
Wenssen 358.
Werckers 152.
Werckman 380.
Werdenberg (van) 335.
Werkhoven (van) 72, 142.
Werning 160.
Werve (van der) 48, 255.
Wesseling 314.
Westenberg 108, 135, 138.
Westerman 354.
Westerhenen (van) 24,276.
Wetering (van de) 20, 144.
Weyde (van der) 297.
Weyers 142.
Weyhuyzen 51.
Wiardi 209.
Wickede (de) 180.
Wickede (van) 133.

Wiele van der) 232.
Wielen (van der) 145.
Wiergeberch 198.
Wiersum 353.
Wildt (de Ruyter de) 314.
Wilhelmy 212.
Willigen (van) 91.
Willinck 30, 63, 94.
Wilt ('t) 382.
Winckel (van) 157.
Winter 191.
Wipperman 2, 3, 8, 9.
Wis (van) 132.
Wissenkercke (van) 46.
Wit (de) 157, 219, 263, 383, 314.
Wit (Duyvené de) 313.
With (de) 119.
Witt (de) 271.
Witte (de) 144.
Witte van Elckerzee (de) 144.
Witten 146.
Witteveen 381.
Woeckama 105.
Woestyne (van de) 300, 303.
Wolff 42-44.
Wolthers 276.
Wormer 256.
Woude (van de) 12, 13, 83.
Wtenboeaert 293.
Wttewaël 59.
Wunder 126.
Wijdoogen 84.
Wijfflich (van) 140.
Wijhe (van) 268, 270—272.
Wijk (van) 223.
Wylinck (van) 132, 133.
Wijnbergen (van) 42, 44, 202, 384.
Wijnen 94, 125.
Wijngaarden (van) 290.
Wijngaardt 254, 256.
Wynhagen 211.
Wijnis 79.
Wynoxbergen (van St.) 328.
Wijnvelt 155.
Wijs 181-183.
Wythama (van) 37.
Wytsma 37.

Y.

Ymans 45.
Yperen (van) 117, 118.
Ysselsteyn (van) 154.

Z.

Zamorana (de) 92.
Zanddijck (van) 144.
Zandenburch (van) 326.
Zonnevelt (van) 308.
Zuidland (van) 45, 46.
Zurcher 55.
Zutphen (van) 312.
Zuyl 56.
Zuylen (van) 127, 289, 290
Zuylen van Nyevelt (van) 227.
Zijll (van) 63.